

Daniel Bărnuț Emeric Hubert Jozsef Kovács

Dicționar GREC-ROMÂN

pentru studiul cuvintelor
NOULUI TESTAMENT

ABREVIERI

act. - diateză activă
abs — absolut
acuz. - acuzativ
adj. - adjectiv
adv. - adverb
aor. - aorist
aprox. - aproximativ
aram. - limba **aramaică**
art. - articol
art.hot. - articol hotărât
chald. - limba chaldeană
circ. - circumstanțial
cj. - conjunctiv
comp. - gradul comparativ
comp]. - complement
cop. - copulativ
conf. - compară (cu)
conj. - conjuncție
contr. - contracție
cuv. - cuvânt
dat. - dativ
eleni. - demonstrativ
dep. - verb deponent
dial. - dialect
dim. - diminutiv
ebr. - limba ebraică
et.nec. - etimologie necunoscută
ex.-de exemplu
e.xpr. - expresie
/. - genul feminin
fam. - familiar
fig. - sens figurat
gen. - genitiv
geni: - general
gram. - gramatică
inip. - imperativ
impers. - impersonal
impf. - imperfect
ind. - indicativ
indecl. - indeclinabil
inf. - infinitiv
instr. - instrumental
interj. - interjecție
intr. - intransitiv
inter. - interogativ
lat. - limba latină
///. - literatură
loc. - locuțiune
LXX. - Septuaginta
ni. - genul masculin

num. — manuscris
med. - diateză medie
met. - metaforic
mit. - mitologie
ii. - genul neutru
neg. - negativ
nehot. - nehotărât
n.pr. - nume propriu
nom. - cazul nominativ
NT. - Noul Testament
num. - numeral
num.card. — numeral cardinal
num.ord. - numeral ordinal
op. - opus
opt. - optativ
orig. - original
111
part. - participiu
pârtie. - particulă
pas. - diateză pasivă
perj. - perfect
pers. - persoană
pi. - plural
plpf. - **mai** mult ca perfect
pop. - popular
pi: - pronume
pr.intr. - pronume de întărire
pr.pos. - pronume posesiv
pr.refl. - pronume reflexiv
pr.rel. - pronume relativ
prep. - prepoziție
prez. - prezent
râd. - rădăcină
ref. - referitor
rel. - relativ
rom. - limba română
.v. - substantiv
sec. - secundar
s.com. - substantiv comun
s.prop. - substantiv propriu
sg. - singular
sp. - în mod specific
spir. - sens spiritual
sup. - gradul superlativ
supl. - suplimentar
ti: - tranzitiv
trad. - traducere
v. - vezi
vh. - verb
viit. - viitor
voc. — vocativ
VT. - Vechiul Testament

Cățile Noului Testament

Mt. - Matei
Mc. - Marcu
Le. ~ Luca
///. - Ioan
Fapt. - Faptele Apostolilor
Rom. - Romani
ICor. - 1 Corinteni
2Cor. - 2 Corinteni
Gal. - Galateni
Ef. - Efeseni
Fii - Filipeni
Col. - Coloseni
ITes. - 1 Tesaloniceni
2Tes. - 2 Tesaloniceni

ITim. - ! Timotei
2Tim. - 2 Timotei
77/ - Tit
Film. - Filimon
Evi: - Evrei
Iac. - Iacov
IPt. -1 Petru
2Pt. - 2 Petru
lin. - 1 Ioan
2In. - 2 Ioan
3In. - 3 Ioan
Iud. - Iuda
Ap. - Apocalipsa
IV

ἀγαλλίασις

¹ A, α, *alfa*, prima literă a alfabetului grecesc; ca cifră: a'=1. în titlurile scrisorilor are sensul de prima, întâia: ICor., ITes., ITim., IPt., lin.

ά-, (άv- înaintea vocalelor). 1. SENS PRIVATIV: ἀβαρής, άτιμος. 2. SENS COPULATIV: αδελφός, ακόλουθος.

² Ααρών, ό, n.pr.indecl. *Aaron*. [Fratele lui Moise și primul mare preot în Israel.]
Le. 1:5, Fapt.7:40.

Αβαδδών, ό, n.pr.indecl. *Ahadon*.

[numele unui înger din infern; „ruină”, „distrugere”; „loc al distrugerii”!. Ap.9:11 .*

⁴ άβαρής,-ες, (βάρος), adj., *fără greutate, ușor, fără sarcină*. 2Cor. 11:9, ITes.2:9.*

⁵ Ἀββδ, (din aramaicul „abba” = grecescul υ πατήρ), *tată*. Mc. 14:36. Rom.8:15. Gal.4:6.*

⁶ "Αβελ,ό, n.pr.indecl. *Abel*. [al doilea fiu al lui Adam; „respirație”; „vanitate”]
Mt.23:35, Le. 11:51, Evr. 11:4, 12:24.*

Αβια, ό, n.pr.indecl. *Abia*. [Regele lui Iuda, fiul lui Roboam; un preot, capul unei familii preotești; „tatăl meu este Iahve”]
Mt. 1:7, Le. 1:5.*

Αβιάθαρ, ό, n.pr.indecl. *Abiatar*. [mare preot la Nob: „tatăl abundenței”]. Mc.2:26.*
(aici el este confundat cu tatăl său Ahimelec. ISam.22:1).

Αβιληνή, -ής,ή, n.pr. *Ahilene* [regiunea dintre Liban și Hermon]. Le.3:1.*

Αβιούδ, ό, n.pr. indecl. *Abiud* [„tatăl iudeilor”, fiul lui Zorobabel]. Mt.1:13.*

¹¹ 'Αβραάμ, ό, n.pr. indecl. *Avraam* [„tatăl unei mulțimi”; fondatorul națiunii iudaice],
Mt. 1:1. Le. 19:9, In.8:33.

¹² άβυσσος, -ου, ή, *adâncime nemăsurabilă, fără capăt. abis. ..Adânc*". Lc.8:31,
Rom.1():7,Ap.9:1, 17:8.

¹³ "Αγαβος, -ου, ό, n.pr. *Agah* | profet creștin din Iudea]. Fapt. 11:28, 21:10.*

¹⁴ άγαθοεργέω, (αγαθοεργός), *a face bine. a acționa corect*. Fapt. 14:17, ITim.6:18. ³⁾

¹⁵ άγαθοποιέω, (άγαθοποιός), inf.aor.

άγαθοποιήσαι, *a face bine, a face ceva de care să beneficieze în mod deosebit* «!(/!
Mc.3:4, Lc.6:9,33, IPt.2:15,20.

¹⁶ άγαθοπούα,-ας,ή,/Ji/rto/t' *cuviincioasă*,

omenie; *facere de bine*. 1 Pt. 4:19.*

¹⁷ ἀγαθοποιός, -όν, adj., *bine făcut, drept; cinstit, corect* [fig.J. 1 Pt.2:14.*

¹⁸ αγαθός,-ή, -όν, adj., *constituție, natură bună; folositor: plăcut, agreabil; ireproșabil; drept, cinstit*. Mt.7:18, Le.8:8; Mt.7:11, Iac.1:17; 1Pt.3:10, 2Tes.2:16; In.1:46; Mt. 12:34. Lc.6:45, Fapt. 11:24.

αγαθόν, -οῦ, τό, ///; *lucru bun: ceva ce este avantajos*. Rom.2:10, Gal.6:10; Rom.8:28. 13:4, 15:2.

¹⁹ ἀγαθωσύνη, -ης, ή, *bunățate; amabilitate, favoare*. 2Tes.1:11. Gal.5:22, Rom. 15:14, Ef.5:9.*

²⁰ ἀγαλλίασις, -εως, ή, (*ἀγαλλίαι*). *veselie, bucurie mare*. Le. 1:14,44, Fapt.2:46. Evr. 1:9, Iud.24.*

ἀγαλλίαω

²¹ ἀγαλλίαω, aor. ήγαλλισάμην, *a se bucura, a se veseli*. Le. 1:47, In.5:35, **Fapt.2:26**, 1 Pt. 1:8, Ap. 19:7.

²² ἄγαμος,-ον, (γάμος), adj., *necăsătorit*.

1Cor.7:8,32 [uneori termenul se **folosește** și cu privire la femei: 1Cor.7:11,34].*

²³ ἀγανακχέω,(ἀγαν. ἀχομαι), aor. ήγανάκτησα. *a fi mâniș, indignat*. **Mt.21:15,26:8**, Mc. 10:14, 14:4, Le. 13:14.

²⁴ ἀγανάκτησις -εως, ή, *indignare, revoltă*. **2Cor.7:11**.*

²⁶ αγαπάω, viit. αγαπήσω, aor. ήγάπησα, pei' I'. ήγάπηκα, viit. pas. ήγαπηθήσομαι, part. perf.pas. ήγαπημένος, *a iubi, a prețui, a ține mult la cineva, ceva*. [acest „fel" de a iubi merge până la sacrificiul de sine.], **Mt.5:43**, Le.7:5. **In.3:16,19**, 12:43. Rom.8:37. **Gal.2:20**, Ef.5:2, 2Tim.4:8.

²⁶ αγάπη, -ες, ή, *dragoste, iubire, afecțiune, prețuire; mese de dragoste, agape*. In. 15:13, **Rom.13:10**, **1 Cor. 13:1** -4, 2Cor.2:4, **Gal.5:6**, Hn.4:18,Ap.2:4;2Pt.1:7, Iud.12.

²⁷ αγαπητός, -ή, -όν, (αγαπάω), adj., (*preaiubit, stimat, prețuit, favorit*, (opus ca sens lui εχθρός Rom. 11:28). **Mt.3:17**, **Mc. 1:11**, 12:6, **Lc.3:22**,**Rom.1:7**,**Col.4:14**.

²⁸ "Αγαρ, ή, n.pr.indecl. Agar [„zbor"; „fugă": roaba lui Avraam și prin el, mama lui Ismael;Gen.16.]**Gal.4:24**.*

²⁹ ἀγγαρεύω, (lat. angariare), viit. ἀγγαρεύσω, aor. ήγγάρευσα, *a angaja un curier; a trimite un mesager călare; a purta o povară, a executa un anumit serviciu*. Mt.5:41, 27:32. **Mc.15:21**.*

³⁰ ἀγγεῖον, -ου, τό, *vas, recipient*. Mt. 13:48, 25:4.*

³¹ ἀγγελία, -ας, ή, (ἀγγελος), *mesaj, înștiințare, veste*. 1 In. 1:5. 3:11 .*

ἀγγέλλω, (ἀγγελος), aor. ήγγειλα, *a*

αγκάλη

anunța, a înștiința, [se combină adeseori eu prepoziții ca: άν-, άπ-, δι-, ες-, έπ-, προ-επ-, κατ-,παρ-, προ-κατ-]. In.4:51. 20:18.*

³² ἀγγελος, -ου, ό, *trimis, reprezentant, mesager, inger*. Mt.11:10, Mc. 1:2, Lc.7:24, 9:52. **1 Cor. 11:10**, Ap. 1:20, 2:1. 12:7.

³³ ἄγε, (imp. prez. άγω), *vino! apropiete!*

Iac.4:13. 5:1.*

³⁴ **αγέλη**, -ης, ή, (άγω), *turmă*. Mt.8:30.

Mc.5:11,13, Lc.8:32,33.

³⁵ **άγενεαλόγητος**, -ου, ό, (γενεαλογέω).

cinewa a căruí origine nu este cunoscută, fără obârșie. Evr.7:3.*

³⁶ **αγενής**, -έος, (-ούς),ό,ή, *cinewa care n-are familie, fără reputație: de origine modestă*.

ICor. 1:28.*

³⁷ **αγιαζω**, aor. ήγίασα, perf. pas. ήγίασμαι. aor. pas. ηγίασθην, *a sfinți, a fi sfințit; a fi separat de lucrurile profane și consacrat pentru Dumnezeu* | valabil atât cu privire la lucruri, cât și la persoane]; *a curați, a purifica* [termen folosit în mod deosebit când se face referire la curățirea de păcate]. Mt.6:9,1 Pt.3:15; Mt.23:17. In. 17:19; Fapt.20:32, I Cor.6:11, Ap.22:11.

³⁸ **αγιασμός**, -ου, ό, *consacrare, dedicare, sfințire*. Rom.6:19, ICor. 1:30. IPt.1:2.

^{39,40} **άγιος**, -α, -ον, (άζω), adj. *sfânt, vrednic de respect* | termen valabil atât cu privire la lucruri cât și persoane]; *dedicat. închinat lui Dumnezeu* [cu privire la o anumită persoană]: *curat, drept, fără păcat* (în sens moral). Le. 1:49, L7.3:5, Evr.9:2; Lc.2:23, Fapt.4:30; Rom.7:12. ICor.7:34.

⁴¹ **άγιότης**, -έτος ή, *sanctitate, sfințenie*. 2Cor.1:12, Evr.12:10.*

⁴² **άγιωσύνη**, -ης, ή, *sfințenie; curăție morală*. Rom. 1:4; ITes.3:13, 2Cor.7:L*

⁴³ **αγκάλη**, -ης, ή, (άγκή, άγκάς), *braț*. Lc.2:28.*

άγκιστρον

⁴⁴ **άγκιστρον**, -ου, τό, (άγκίζω). *cârlig de prins pește*, Mt. 17:27.*

⁴⁵ **άγκυρα**, -ας, ή, *ancoră*. Fapt.27:29.30,40. Evr.6:19.[fig.J.*

⁴⁶ **άγνωφος**, -ον, (γνάπτω), adj. *nou*. [fig.J Mt.9:16, Mc.2:21.*

⁴⁷ **άγνεία**, -ας, ή, (άγνεύω), *puritate, curăție*. ITim.4:12,5:2.*

⁴⁸ **άγνίζω**, (αγνός), aor. ηγνισα, **part.perf.act.**

ήγνικώς, pas. ήγνισμένος, aor.pas. ήγνίσθην. *a cwăți, a purifica*. Fapt.21:24.26. Iac.4:8. Iln.3:3.

⁴⁹ **άγνισμός**, -ού, ό, *curățire, purificare*. Fapt.21:26.*

⁵⁰ **άγνοέω**, impf. ήγνόουν, aor. ήγνόησα, *a fi ignorant, a mt ști; a nu înțelege; a păcătui din neștiință*. Fapt. 13:27, Rom.6:3, Gal. 1:22; Me.9:32, Lc.9:45; Evr.5:2.

⁵¹ **άγνόημα**, -τος, τό, *păcat*, [este vorba de păcatul din neștiință, din ignoranță]. Evr.9:7.*

⁵² **άγνοια**, -ας,ή, *ignorantă; orbire spiritua-lă*. [fig.]. Fapt.17:30, IPt.1: 14; Ef.4:18, Fapt.3:17.*

⁵³ **αγνός**, -ή, -όν, (άγιος), adj. *curat, imaculat*. 2Cor.7:11, Fil.4:8; Til 2:5, Iac.3:17.

⁵⁴ **άγνότης**, -ητος, ή, *puritate, caracter in-tegru*. 2Cor.6:6. 11:3.*

⁵⁵ **άγνός**, adv. *curat, pur, sincer*. Fii. 1:16.*

⁵⁶ **άγνωσία**, -ας, ή, (γνώσις), *ignoranță, neștiință*. ICor. 15:34, IPt.2:15.*

⁵⁷ **άγνωστος** -ον, adj., *necunoscut*. Fapt. 17:23.*

αγορά, -ας, ή, (όγείρω). *adunare a oame-nilor, congregație; un loc unde se adună oameni, un loc public*. Mt. 11:16. Mc.6:56,

Fapt. 17:17.

αγοράζω, impf. ήγόραζον, **aor.** ήγόρασα, aor.pas. ήγοράσθην. *a cumpăra* [în mod deosebit din locurile publice, din pietę; se folosește și cu sens figurat]. Mt.21:12, In.4:8. ICor.6:20, 2Pt.2:1. Ap.14:3.

άγων

⁶⁰ **αγοραίος, -ον,** (άγορα). adj., *categoria de oameni care erau obișnuiții locurilor publice, al piețelor; oameni fără căpătâi*, „pierdeu/ra”. Fapt. 17:5. 19:38.*

⁶¹ **άγρα, -ας,ή,** (άγω), *pescuire*. Le.5:4,9.*

⁶² **άγράμμαστος,-ον,** (γράμμα), adj., *analfabet, incult, necărturar*. Fapt.4:13.*

⁶³ **άγραυλέω,** (αγρός, αυλή), *a trăi sub cerul liber*. Lc.2:8.*

⁶⁴ **άγρεϋω,** (άγρα), aor. ηγρευσα. *a prinde*. [în Noul Testament, folosit numai în sens figurat: „a prinde cu vorba”]. Mc. 12:13.*

⁶⁵ **άγριέλοσος, -ον,** (άγριος, έλαιος), adj., *măslin sălbatic*. Rom. 11:17,24.*

⁶⁶ **άγριος,-α, -ον,** (αγρός), adj., *sălbatic; furios, nesupus*. Mt.3:4, Mc. 1:6: lud. 13.*

⁶⁷ **Άγρίππας, Agripa. Fapt.25:13.**

⁶⁸ **αγρός, -ον, ό,** (άγω), *câmp; porțiune de pământ; cătun*. Mt.6:28. 24:18; Mc. 10:29. Fa.4:37; Mc.5:14.

⁶⁹ **άγρυπνέω,** (άγρυπνος), *a veghea, a sta treaz*. (în general vizează sfera spirituală a vieții). Mc. 13:33. Le.21:8, Ef.6:18, Evi\13:17.*

⁷⁰ **αγρυπνία, -ας,ή,** *veghe, pază, nesomn*. 2Cor.6:5. 11:27.*

⁷¹ **άγω,** impf.rf/ov. viit. άζω. aor.2 ηγαγον, inf. άγαγείν, prez.pas. άγομαι, impf.pas. ήγόμεν. aor.pas. ηχθην, viit.pas. άχθήσομαι. I. SENS PROPRIU: *a conduce, a duce; a lua: a aresta*. Mt.21:7. Fapt.20:12. 2Tim.4:11; Mc. 13:11, Fapt.9:2. 2. SENS FIGURAT: *a conduce, a direcționa; a mișca, a impulsiona; a ține o zi de sărbătoare; a pleca, a porni* [intr.]. In. 10:16, Rom.2:4; Lc.4:1, iCor. 12:2; Mt.14:6; Mt.26:46, Mc. 14:42.

⁷² **άγωγη\ -ης,ή,** (άγω), *conducere; mod de a trăi*. [fig.J 2Tim.3:10.*

⁷³ **άγων, -ώνος, ό,** (άγω), *loc special αγωνία*

*destinul întrecerilor .sportive: **luptă,** controversă; preocupare, îngrijorare*. Fii.1:30, ITes.2:2, ITim.6:12; Col.2:1.

⁷⁴ **αγωνία, -ας, ή,** (άγων), *agonie, luptă, suferință, tortură*. Le.22:44.*

⁷⁵ **αγωνίζομαι,** (άγων), dep., impf. ήγωνιζόμεν, perf. ήγώνισμαι. *a intra în luptă; a se confrunța cu dificultăți: a se strădui pentru obținerea unui lucru*. iCor.9:25; Col. 1:29, ITim.4:10; Lc.13:24.

⁷⁶ **Αδάμ,** (ebr. **DIX**) n.pr.indecl. *Aduni*. [Primul om și tatăl întregii rase umane. A se face distincție între întâiul Adam și al doilea Adam. Răscumpărătorul. Domnul Isus Cristos.] Le.3:38, Rom.5:14, ICor. 15:45, ITim.2:13, lud. 14.

⁷⁷ **άδάπανος, -ον,** (δαπάνη), adj., *fără plată, gratuit*. ICor.9:18.*

ⁿ **Αδδτ, ό, Adι,** [unul din strămoșii Dom-

nului Isus Cristos). Lc.3:28.*

⁷⁹ αδελφή, -ης, ή, (v. αδελφός), *soră* [literali; *soră în credință*. Mt. 19:29, Mc.6:3. Le. 10:39, Rom.16:15; !Cor.7:15. 9:5.

⁸⁰ αδελφός, ού, 6, (α cop., δελφύς) *clin același rânduie, frate (literal); concetățean; asociat, colucrător; frate în credință*. **Mt. 12:46**, Fapt. 1:14; Fapt. 13:26; **ICor.** 1:1, Ef.6:21: Mt.25:40, In.2():17.Rom.8:29.

⁸¹ ἀδελφότης, -ητος, ή, /ra/zVto/i'. **IPt.2:17**, 5:9.*

⁸² **ἀδελος, -ον**, adj., *nesigur, confuz, neclar*. Le. 11:44, I Cor. 14:8.*

⁸³ ἀδελότης, -ητος, ή, *nesiguranță*. I Timi.6:17.*

⁸⁴ ἀδήλως, adv.. *nesigur* [lipsa unui scop bine definit]. ICor.9:26.*

⁸⁵ **ἀδημονέω**, (ἀδήμων), *a suferi, a se confrunta cu o nenorocire*. Mt.26:37, Mc. 14:33. Fil.2:26.*

⁸⁶ "Αιδης, -ου, ό, (α, ἰδεῖν, a nu putea fi văzut). *Hades. Locuința morților*. [LXX redă prin b'W\]. Mt. 16:18, Le. 16:23. Fapt.2:27, ICor. 15:55, Ap.6:8, 20:13.

⁸⁷ ἀδιάκριτος, -ον, adj. (διακρίνω), *imparțial*, lac.3:17.*

⁸⁸ ἀδιάλειπτος, -ον, adj. (διαλείπω), *necontenit, fără încetare, continuu*. Rom.9:2, 2Tim.1:3.*

⁸⁹ **ἀδιαλείπτως**, adv., *necontenit, neîntrerupt, neîncetat*. Rom. 1:9. ITes. 1:3, 2:13. 5:17.*

⁹⁰ ἀδιαφορία, -ας, ή, (αδιάφορος), *integritate, cinste*. Tit 2:7.*

⁹¹ ἀδικεω, aor. ήδίκησα, aor.pas. ήδικήθην, !. **INTR.** *a acționa greșit, a păcătui; a încălca o lege umană sau divină*; Col.3:25, Ap.22:11; Fapt.25:11. 2. **IR.** *a răni pe cineva, a trata pe cineva cu răutate*. Mt.20:13, 2Cor.7:2, Gal.4:12, Ap.7:2.

⁹² **αδίκημα, -τος, τό**, (ἀδικεω), *fărădelege, ticăloșie, faptă rea*. Fapt. 18:14,24:20, Ap. 18:5.*

⁹³ αδικία, -ας, ή, (ἀδικος), *nelegiuire, răutate, nedreptate*. Le. 18:6. **Rom.** 1:18, ICor. 13:6, Evr.8:12.

⁹⁴ ἀδικος, -ον, (δίκη), **adj.**, *nedrept, păcătos*. Mt.5:45. Rom.3:5, 2Pt.2:9.

⁹⁵ **ἀδικως**, adv. *nemeritat, pe nedrept*. IPt.2:19.*

⁹⁶ αδόκιμος, -ον, (δόκιμος), adj., *nevrednic, demn de a fi aruncat, [care nu trece testul]*. Rom. 1:28. ICor.9:27, 2Cor. 13:5:7.

⁹⁷ άδολος, -ον, (δόλος), *natural, neanietecat, curat*. **IPt.2:2**.*

⁹⁸ Άδρομυττηνός, -ή, -όν, n.pr. *Adramit*. [port Ia Marea Egee, în Mysia]. Fapt.27:2.*

⁹⁹ Άδρίας, -ου, ό, n.pr. *Marea Adriatică*. Fapt.27:27.*

¹⁰⁰ άδρότης, -ητος ή, *belșug, abundență*.

2Cor.8:20.*

ἀδυνατεω

¹⁰¹ ἀδυνατεω, (αδύνατος), viit. ἀδυνατήσω. *a fi neputincios, lipsit de putere*. Mt. 17:20, Le. 1:37.*

¹⁰² αδύνατος,-ον, (δύναμαι), adj., *neputincios, incapabil; cu neputință, imposibil*.

Fapt. 14:8, Rom. 15:1; Mt. 19:26, Mc. 10:27.

¹⁰³ αἰδω, (αἰίδω), *a cânta*. Ef.5:19. Col.3:16, Ap.5:9. 14:3. 15:3.*

¹⁰⁴ **ἀεί**, (αἶων), adv. *întotdeauna, neîncetat, mereu*. Mc. 15:8, Fapt.7:51. 2Cor.4:11.6:10, 1Pt.3:15, 2Pt. 1:12.

¹⁰⁵ αετός, -οῦ, ὁ, (αημι), *vultur*. Mt.24:28, Le. 17:37, Ap.4:7, 12:14.*

¹⁰⁶ αζυμος, -ον, (ζύμη, ebr. HSO), adj., *nefermentat, nedospit*. Mt.26:17. Mc.14:12, Le.22:7, Fapt. 12:3: 1Cor.5:7 [fig. cu privire la oameni].

¹⁰⁷ Ἀζώρ, n.pr.indecl. *Azor* [unul dintre strămoșii Domnului Isus Cristos cuprins în genealogie), Mt. 1:13.

¹⁰⁸ "Αζωτος, -ου, ή, (ebr. **THttfK**), *Azot* (unul dintre orașele Filistiei, așezat între Ascalon și Iamniu, lângă Marea Mediterană]. Fapt.8:40.*

¹⁰⁹ ἀήρ, -έρος, 6, *aer. vâzduh*. Fapt.22:23, 1Cor.9:26, 14:9. 1Tes.4:17, Ap.9:2, 16:17.*

¹¹⁰ αθανασία, -ας, ή, (αθάνατος), *nemurire, eternitate*. 1 Cor. 15:53, 54, 1Tim.6:16.*

αθέμιτος, -ον, (θέμιζω), adj., *interzis prin lege. illicit, prohibit*. Fapt.10:28, 1Pt.4:3.*

άθεος, -ον, (Θεός), adj., *fără Dumnezeu necredincios*. Ef.2:12.*

αθεσμος,-ον, (θεσμός), adj., *nelegiuit* 2Pt.2:7, 3:17.*

ἀθετέω, viit. αθετήσω, aor. ήθέτησα. *c, anula, a desființa, a invalida; a respinge, c refuza*. Le.7:30, 1 Cor. 1:19, Gal.3:15 1Tim.5:12; Mc.6:26, Le.10:16, 1Tes.4:8.

ἀθετησις, -εως, ή, (ἀθετέω), *anulare abolire*. Evr.7:18, 9:26.*

αιμορρέω

¹⁶ 'Αθήναι, -ων, αἱ, *Atena* [cel mai renumit >raș al Greciei, centrul culturii antice ere-:ești]. Fapt. 17:15. 18:1. 1Tes.3:1.

¹⁷ 'Αθηναίος, -αία, αἶον, *atenian*.

Fapt. 17:21.*

¹⁸ ἀθλέω, (άθλος), conj.aor.pers.3.sg.

άθληση, *a se lupta*. 2Tim.2:5.*

¹⁹ αθλησις, -εως, ή, *luptă, competiție*.

Evr. 10:32.*

αθροίζω, (αθρόος), part.perf.pas. ήθροισ- μένος, *a aduna, a aduce împreună*. Le.24:33.*

¹²⁰ **άθυμέω**, (θυμός), *a fi descurajat, demoralizat*. Co\3:2*

¹²¹ άθωος, -ον, (θίοή), adj., *a fi curat, inocent*. Mt.27:4,24.*

¹²² α'ίγειος, -εία, ειον, (αίξ), *de capră*. Evr. 11:37.*

¹²³ αιγαλός, -οῦ, ὁ, *plajă, țărnu mul mării*.

Mt.13:2,48. In.21:4, Fapt.21:5. 27:39,40.*

¹²⁴ Αἰγύπτιος, -α, ον, adj., *egiptean*.

Fapt.7:22, Evr. 11:29.

¹²⁵ Αἴγυπτος, -ου, ἡ, n.pr. *Egipt* Mt.2:13,

Fapt.2:10. Evr.3:16.

¹²⁶ αἰδιος, -ον, (ἀεί), adj., *veşnic, etern*.

Rom. 1:20. Iud.6.*

¹²⁷ αἰδώς,-οὔς,ἡ, *modestie; respect, stimă*.

ITim.2:9; Evr. 12:28.*

¹²⁸ Αἰθίοψ, -οπός, ό, *etiopian*. Fapt.8:27.*

¹²⁹ αίμα, -τος, τό, *sânge*. [Tennenul se foloseşte

atât cu privire la sângele animalelor, cât și la al oamenilor. Cel mai frecvent se foloseşte atunci când vorbim despre „sângele ispășitor” al Domnului Isus Cristos.[Mt.23:35, Mc.5:25, Le. 13:1; Mt.26:28, Mc. 14:24, Lc.22:20, Rom.3:25.

1 Cor. 11:25, Col. 1:14, Evr. 10:19, Ap.7:14.

¹³⁰ αίματεκχοσία, -ας, ἡ, (αίμα, έκχύνω),

vărsare de sânge. **Evr.9:22.***

¹³¹ αίμορρέω, (αίμα, ρέω), *a avea*

hemoragie. **Mt.9:20.***

Αἰνέας

¹³² Αἰνέας, -ου, ό, *Enea*. [Ologul vindecat prin Petru în cetatea Lida]. Fapt.9:33.*

¹³³ αἰνεσις, -εως, ἡ, (αἰνέω). *slavă, laudă*

[ca **jerftă** de mulțumire]. Evr. 13:15.*

¹³⁴ αἰνέω, *a slăvi, a preamări, a lăuda*.

Lc.2:13,20,19:37,24:53, Fapt.2:47,Rom.1 5:11,

Ap. 19:5.

¹³⁵ αἰνύγμα, -τος,τό, *enigmă, mister, lucru*

ascuns. Mt.6:4, (**Cor.** 13:12.*

¹³⁶ αίνος -ου, ό, *laudă, slavă*. Mt.21:16,

Le. 18:43.*

¹³⁷ Αἰνών,ἡ, (ebr. Jjyj). *Enon*. [un loc nu

departe de Salini). In.3:23.*

¹³⁸ αἰρέομαι, viit.med. ἀφήσομαι, aor.med.

εἰλόμην. *a alege, a prefera*. Fii. 1:22,2Tes.2:13,

Evr. 11:25.

¹³⁹ αίρεσις, -εως, ἡ, (ἀρέω), *opinie separată:*

partid, sectă: disensiune; 2Pt.2:1: Fapt.5:17,

15:5. 28:22; Gal.5:20. **ICor. 11:19.**

¹⁴⁰ αίρετίζω, (αίρέω), *a alege, a opta*.

Mt.12:18.*

¹⁴¹ αίρετικός, -ή, -όν, adj., *eretic, cel ce cauzează schismă*. Tit.3:1(). *

¹⁴² αίρω, viit. άρω, inf. άραι, imp.apov, perf.

ήρκα, perf. pas. ηρμαι, aor.pas. ήρθην, viit.pas.

άρθήσομαι, a ridica; a lua: a lua ceva prin

forță, a smulge. Mt.9:6, Mc.2:9: Mt. 11:29,

16:24. Lc.9:3; Mt.21:43, Lc.6:29, 11:22.

¹⁴³ αισθάνομαι, vb.dep. aor.2 ήσθόμην, *a*

înțelege, a pricepe. Le.9:45.*

¹⁴⁴ αίσθησις-εως,ἡ, (αισθάνομαι). *înțelegere,*

pricepere care duce la discernământ. **Fii. 1:9.***

¹⁴⁵ αίσθητήπον, -ου, τό, *capacitatea minții*

de a discerne. **Evr.5:14.***

¹⁴⁶ αισχροκερδής, -ες, (αισχρός, κέδρος), *lă-*

comie, dorință de câștig mârșav. **ITim.3:3,8,**

Tit 1:7.*

¹⁴⁷ αισχροκερδώς, adv. *cu lăcomie, lacom*.

IPt.5:2*

αίχμαλωτίζ

¹⁴⁸ αισχρολογία, -ας, ή, (αίσχρολόγος;

discurs obscen, vorbire rușinoasă. Col.3:8.

^{14(M50)} αίσχρός, -ά, -όν, (αισχος), adj., *josnic*

dezonorant. ICor. 11:6, 14:35. Ef.5:12

TitLII.*

¹⁵¹ **αίσχρότης, -ητος**, \, *josnicie, dezonoare*

Ei.5:4.*

¹⁵² αισχύνη, -ης, ή, (αίσχος), *rușine, diz*

grație; faptă rușinoasă. Le. 14:9, Fil.3:19

Evr. 12:2; lud. 13.

¹⁵³ αίσχύνω, (αίσχος), *a fi făcut de rușine*

Le. 16:3, 2Cor. 10:8, Fii. 1:20, IPt.4:16

Hn.2:28.*

¹⁵⁴ αίτέω, viit. αιτήσω, aor. ητησα, perf

ητηκα, piez.med. αιτούμαι, impf.meq

ήτούμην, aor.med. ήτησααμην, viit.med. aii

τήσομαι. *a cere, a sollicita*. Mt.7:7, Mc. 15:8

Le. 11:11, In. 15:7. Fapt.7:46, 1 Cor. 1:22

Col.1:9, IPt.3:15.

¹⁵⁵ αίτημα, -τος, τό, (αίτέω). *cerere, soliei-*

tare. Lc.23:24, Fil.4:6, IIn.5:15.*

¹⁵⁶ **αίτια**, -ας, ή, *cauză, motiv; acuzare*

Mt.19:3, Lc.8:47; Fapt.25:27.

¹⁵⁷ αίτίαμα, -ατός, τό, v. αίτίωμα.

¹⁵⁸¹⁵⁹ αίτιος, -α, -ον, adj., *cauzator, respon-*

sabil. Fapt. 19:40, Evr.5:9.

¹⁵⁹ αίτίωμα, -τος τό, *acuzare, învinuire*.

Fapt.25:7.*

¹⁶⁰ αιφνίδιος, -ον, (αίφνης), adj., *neșteptat]*

instantaneu. Lc.21:34, ITes.5:3.*

¹⁶¹ αιχμαλωσία -ας,ή, (αιμάλωτος), *capti-*

vitate, robie. Ef.4:8, Ap.13:10.*

¹⁶² αίχμαλωτεύανιοί". ήχμαλώτευσσα, *a faci*

captiv pe cineva, a lua în captivitate. Ef.4:8,

2Tim.3:6.*

¹⁶³ αιχμαλωτίζω, viit.pas. αίχμαλωτισθή-

σομαι, *a lua pe cineva în robie, captivitate*.

[se folosește și cu sens figurat: a menține sub

control |. Lc.21:24. 2Cor 10:5, 2Tim.3:6.*

αιχμάλωτος

¹⁶⁴ αίχμάλωτος, -ον, , *captiv, prizonier*.

Lc.4:18.*

¹⁶⁵ **αιών, -ώνος, ό**, *veșnicie, eternitate; seg-*

ment de timp; lume ca și concept cosmic.

Mt.21:19, ICor.2:7. IPt.1:23: Mt. 12:32.

ICor.2:6, Tit 2:12; Evr. 1:2, 11:3.

¹⁶⁶ αιώνιος, -α, -ον, adj., /iYra *început și fără*

sfârșit, veșnic, etern. Fapt. 13:48, Rom. 16:26,

2Pt.1:11, 2Cor.4:17, 18.

¹⁶⁷ ακαθαρσία, -ας,ή, (ακαθαρσία), *necură-*

ije. murdărie; desfrânare, poftă senzuală.

[fig.]. Mt.23:27; Rom. 1:24, 2Cor. 12:21,

Col.3:5.

¹⁶⁸ ακάθαρτης, -ητος ή, *necurățenie, im-*

puritate. Ap. 17:4.*

¹⁶⁹ ακάθαρτος, -ον, (καθαιρώ), adj., *murdar,*

impur, necurat. Mt. 10:1, Fapt. 10:14, 1 Cor.7:14.

¹⁷⁰ άκαιρέομαι, -ούμοα, impf. ήκαιρούμην,

*a nu exista posibilitatea. Fil.4:10.**

¹⁷¹ ἀκαίρως, (καιρός), adv., *în mod inoportun, la un moment nepotrivit. 2Tim.4:2.**

¹⁷² άκακος, -ον., adj., *nevinovat, neprihănit.*

Rom. 16:18, Evr.7:26.*

¹⁷³ άκανθα, -ης, ή, (άκη), *spin, măřăcine.*

■Mt.7:16. 13:22, In.19:2.

' άκάνθινος, -ον, (άκανθα), adj., *spinos.*

Μα15:17, Ιη.19:5.*

άκαρπος, -ον, (καρπός), adj., *neroditor, sterp. Mt. 13:22, Mc.4:19. 2Pt.1:8.*

' άκατάγνωστος, -ον, (καταγινώσκω), adj., *ireproșabil, de necondamnat. Tit 2:8.**

άκατακάλυπτος, -ον, (κατακαλύπτω), adj., *descoperit, dezvelit. 1 Cor. 11:5,13.**

άκατάκριτος, -ον, (κατακρίνω), adj., *ne-i'ondamnat. Fapt. 16:37, 22:25.**

ακατάλυτος, -ον, (καταλύω), adj., *indestructibil, nepieritor. Evr.7:16.**

¹⁸⁰ ακατάπαυστος, -ον, (καταπαύω), adj.,

*id. lacom. 2Pt.2:14.**

ακρίβεια

¹⁸¹ ακαταστασία, -ας, ή, (ακατάστατος).

tulburare; neorânduială, dezordine. 2Cor.6:5: 1 Cor. 14:33.

¹⁸² ακατάστατος, -ον, (καθίστημι). adj., *instabil, nehotărât. Iac. 1:8.**

¹⁸³ ακατάσχετος, -ον, (κατέχω), adj., *ne-stăpânit, neînfrănat. Iac.3:8.**

¹⁸⁴ Άκελδαμά, (aram.-Nai *7pn), n.pr.indecl. *Acheldama, [„ogorul sângelui”]. Fapt.1:19.**

¹⁸⁵ ακέραιος, -ον, (κεράννυμι), adj., *nevinovat, inocent, fără viclenie, neamestecat. Mt.10:16, Rom.16:19, Fil.2:15.**

¹⁸⁶ άκλινής-ές, adj., *firm. neclintit. Evr. 10:23.**

¹⁸⁷ ακμάζω, (ακμή), aor. ήκμασα, *a crește, a se coace, a ajunge la maturitate. Ap. 14:18.**

¹⁸⁸ άκμήν, (άκη - „punct”), adv. *chiar acum. Mt. 15:16.**

¹⁸⁹ ακοή, -ης, ή, *capacitatea de a auzi; ureche; relatare, raport, predicare. 1 Cor. 12:17, 2Pt.2:8; Lc.7:1; Rom.10:16, ITes.2:13.*

¹⁹⁰ άκολουθεω, (α, κέλευθος), viit. ακολουθήσω, impf. ήκολούθουν. aor. ήκολούθησα, perf.

ήκολούθηκα. *a însoți pe cineva; a urma pe cineva având scopul de a-i deveni discipol; Mt.4:25, Mc.3:7. Lc.22:39; Mt.4:20, Mc. 1:18, Lc.5:11.*

¹⁹¹ ακούω, viit. ακούσω, aor. ήκουσα, perf.

άκήκοα, aor.pas. ήκούσθη. *a auzi; a fi informai; a asculta de cineva, a urma pe cineva; a înțelege, a percepe; Mt.13:16, Mc.7:37; Mt.14:13, Rom.1():18; Mt.18:15. Lc.9:35; 1 Cor. 14:2. Gal.4:21.*

¹⁹² άκρασία, -ας, ή, (ακρατής), *exces, abuz. Mt.23:25. 1Cor.7:5.**

¹⁹³ ακρατής, -ες, (κρατάς), adj., *necumpătat, neînfrănat. 2Tim.3:3.**

¹⁹⁴ ακρατος, -ον, (κεράννυμι), adj., *neamestecat, pur. Ap. 14:10.**

¹⁹⁵ ακρίβεια, -ας, ή, (ακριβής), *exactitate,*

precizie. Fapt.22:3.*

ακριβής

^{196,197} **ἀκριβής, -ες**, adj., *atent, grijuliu, mi-nuțios; îngust*, [fig.]. Fapt.26:25.

¹⁹⁸ **ἀκριβόω**, (ακριβής), aor. ήκριβωσα, *a investiga atent*. Mt.2:7.16.*

¹⁹⁹ **ακριβώς**, adv., craci, *cu acuratele*. Mt.2:8, Le. 1:3, Fapt. 18:25, **ITes.5:2**.

²⁰⁰ **ἀκρίς, -ίδος,ή, lăcustă**. **Mt.3:4, Mc. 1:6, Ap.9:3,7.***

²⁰¹ **ἀκροατήριον, -ου, τό**, (ἀκροάομαι), *un loc special amenajat pentru ascultare, auditorium* (lat.). Fapt.25:23.*

²⁰² **ἀκροατής,-οῦ, ό**, (ἀκροάομαι), *ascultător, auditoriu*. **Rom.2:13**, Iac. 1:22,23,25.*

²⁰³ **ἀκροβυστία, -ας, ή**, *necircumciziune, nețaiere împrejur*. [în sens figurat se făcea referire la ne-evrei, **la păgâni**, neamuri. Apostolul Pavel pledează pentru adevărata tăiere împrejur, cea **a inimii**]. Fapt. 11:3. Rom.2:25, 3:30, Ef.2:11,Col.2:13.

²⁰⁴ **ακρογωνιαίος, -α, -ον**, (ἀκρος, γωνία), *capul unghiului, locul de intersecție a două ziduri*. Ef.2:20, **IPt.2:6.***

²⁰⁵ **ἀκροθίνιον, -ου, τό**, (ἀκρος, θίς), *pradă, captură; primele fructe din recoltă, pârgă*. Evr.7:4.*

²⁰⁶ **ἀκρος,-α, -ον**, (ἀκή), adj., *cel mai înalt punct; cel mai îndepărtat punct*. Le. 16:24, Evr. 11:21; **Mt.24:31, Mc. 13:27.***

²⁰⁷ **Ἀκύλας,-ου, kw/fl**. [împreună cu soția lui, buni colaboratori ai apostolului Pavel.]. Fapt. 18:2, Rom. 16:3, ICor. 16:19.

²⁰⁸ **ἀκυρόω**, aor. ήκύρωσα. *a desființa, a anula, a nu mai recunoaște o autoritate*. Mt. 15:6, Mc.7:13,Gal.3:17.*

²⁰⁹ **ἀκωλύτως**, adv., *fără obstacole, în mod liber*. **Fapt.28:3L***

²¹⁰ **οίκων, -ούσα, -ον, (α, εκών)**, adj., *nedorit, neplăcut, indezirabil*. ICor.9:17.*

²¹¹ **ἀλάβαστρον, -ου, τό, alabastru, recipi-άληθή<**

ent în care se păstrau parfumuri de preț **Mt.26:7, Mc. 14:3, Lc.6:37.***

²¹² **αλαζονεία, -ας, ή**, (άλαζονεύομαι) *vorbire arogantă, lăudăroșenie*. Iac.4:16 **IIIn.2:16.***

²¹³ **άλαζών, -όνος ό, ή**, (άλη), *omul lău dăros*. Rom. 1:30, **2Tim.3:2.***

²¹⁴ **αλαλάζω**, *a repeta un strigăt; a plânge; j face zgomot, a zăngăni*. Mc.5:38; I Cor. 13:1 .ⁱ

²¹⁵ **άλάλητος, -ον, , adj.**, *inexprimabil, a] negrăit*. Rom.8:26.*

²¹⁶ **άλαλος, -ον, , adj.**, *mut, necuvântătoi* **Mc.7:37, 9:17,25.***

²¹⁷ **άλας,-ατός,m,sare**. Mc.9:5(), Le. 14:34, [fig. denotă rolul pozitiv pe care îl au **creștin** în societate].

²¹⁸ **αλείφω, impf.** ήλειφον, aor. ήλειψα| **impv.aor.med.** άλειψαι, *a unge, a mirul*

Mt.6:7, Mc.16:1, Lc.7:46, In.11:2, Iac.5:14

²¹⁹ **ἄλεκτροφωνία**, -ας, ἡ, (ἀλέκτωρ, φωνή)
cântecul cocosului. Mc. 13:35.*

²²⁰ **ἀλέκτωρ-ορός**, ό, (lat. *gallus* gallina-J
ceus), *cocoș*. Mt.26:34, Mc. 14:30, Lc.22:34,

²²¹ Ἀλεξανδρεὺς, -έως, ό, *alexandrin, du
Alexandria*. Fapt.6:9, 18:11.*

²²¹ Ἀλεξανδρινός, -ή, όν, *din Alexandria*
Fapt. 27:6, 28:11.*

²²¹ Ἀλεξάνδρος, -ου, ό, *Alexandru*
(„apărătorul **omului**”). Mc. 15:21; Fapt.4:6;
Fapt. 19:33; 1 Tim. 1:20, 2Tim.4:14.*

²²⁴ **ἀλευρον**, -ου, τό, *faină de grâu*. Mt.13:33
Le. 13:21.*

²²⁵ **ἀλήθεια**, -ας, ἡ, (ἀληθής), *sinceritate
character integru; adevăr* [op. ψευδός]: *rea-
litate*. Rom.3:7, 15:8; Rom.9:1, 2Cor.6:7,
1 Pt. 1:22; **Lc.20:21, Rom.2:2, Fii. 1:18.**

²²⁶ **ἀληθεύω**, *a spune adevărul*, Gal.4:16
Ef.4:15.*

²²⁷ **ἀληθής**, -ες, (α, λήθω), adj., *cinstit
αληθινός*

integru; adevărat; real, original. Rom.3:4,
2Cor.6:8; Fil.4:8, Tit 1:13; Fapt. 12:9.

ἀληθινός, -ή, όν, *adevărat, real, verita-
bil*. **ITes. 1:9**, Evr.9:11, Apoc. 6:10

²²⁹ **ἀλήθω, amăcina**, Mt.24:41, Le. 17:35.*

²³⁰ ἀληθώς adv., *adevărat, cu siguranță.*

Mt. 14:33, Mc.15:39, In. 1:47, Fapt.2:11.

²³¹ **ἀλιεύς**, -έως, ό, (άλς), *pescar*, Mt.4:18,
Mc. 1:16, Lc.5:2.

²³² **αλιεύω**, (ἀλιεύς), *a pescui*, **In.21:3.***

²³³ **ἀλίζω**, (αλός, άλς), *a săra*, Mt.5:13,
Mc.9:49.*

²³⁴ **ἀλίσγεμα**, -τος, τό, (ἀλισγέω), *poluare,
contaminare, păngărire*. Fapt. 15:20.*

²³⁵ ἀλλά, conj., **1. DUPĂ O NEGAȚIE: ci, dar,
chiar**. Mt.5:17, Mc.5:39, Lc.20:38, Fapt.21:13,
Rom. 1:32, Evr. 12:26. **2. PENTRU REALIZAREA
CONTRASTULUI: însă, dar, în schimb**. Mt. 14:36,
24:6, **Lc.21:9, In.1 1:11, Rom.5:13, ICor.9:12.**

**3. PENTRU REALIZAREA UNEI TRANZIȚII ÎNTRE PRO-
POZIȚII: dar, deci, întrucât, astfel**. Le. 12:7,
In.7:49, Rom.8:37, Gal.2:3, ICor.3:2. **4. FO-
LOSIRE ELIPTICĂ: fi, dar, ci. In. 1:8,31,3:28,9:3.**

²³⁶ **ἀλλάσσω, viit.** ἀλλάξω, aor. **ἠλλάξα,**

viit.pas. ἀλλγήσομαι, *a schimba; a trans-
forma*. [tr.]. (uneori verbului i se adaugă pre-
pozițiile: ἀπ-, δι-, κατ-, ἀπο-κατ-, μετ-, συν-
ἀλλάσσω). **Fapt.6:14, Gal.4:20; ICor. 15:51.**

²³⁷ **ἀλλαχόθεν**, adv., *din alt loc*. **In. 10:1 .***

¹ ἀλληγορέω, *a vorbi în mod alegoric.*

Gal.4:24.*

ἀλληλούια, (ebr. יְהוָה), *Aleluia*, (for-
mulă liturgică specifică evreilor, ulterior comu-
nă și în serviciile de închinare ale creștinilor;
cu sensul de: slavă lui Iahve.) Ap. 19:1,3,4,6.

ἀλλήλων, adv., *unul altuia, în mod reci-
Proc. (dat. -οις, acuz. -ους)*. **Mt.24:10, In. 13:35,
*om.1:12, Ap.6:4.**

ἀλλογενής, -ες (ἄλλος, γένος), adj..

Αλφάιός

itrăin, persoană din alt popor. Le. 17:18.*

¹⁴² **ἀλλομαι**, impf. ἠλλόμην, aor. ἠλάμην. ἠλόμην, *α sări; a fășni*, (uneori, verbului i se adaugă prepozițiile: ἐξ-, ἐφ-ἀλλ,ομαι).

Fapt.3:8, 14:10; In.4:14.*

²⁴³ **ἄλλος,-η,-ο**, adj., *altul, celălalt*. Mt.27:42, Mc.6:15, Fapt. 19:32. (când este precedat de articol, de ex. ὁ ἄλλος, are valoare de substantiv: Mt.5:39, 12:13, 1 Cor. 14:29.)

²⁴⁴ **ἄλλοτριεπίσκοπος,-ου, ὁ**, (ἀλλότριος, ἐπίσκοπος), *persoana care se amestecă în problemele altora, iscoditor, indiscret*.

IPt.4:15.*

²⁴⁵ **ἀλλότριος, -ία, -ιον**, adj., *un lucru ce nu-mi aparține; străin; dușman*. Rom. 14:4, Evr.9:25;

Fapt.7:6; Evr. 11:34.

²⁴⁶ **ἀλλόφυλος -ον**, (ἄλλος, φύλον), adj., *străin, ne-iudeu*. Fapt. 10:28.*

²⁴⁷ ἄλλως, . adv., *în mod diferit, altfel*.

ITim.5:25.*

²⁴⁸ **ἀλοάω,α** *treiera*. 1 Tim.5:18,1 Cor.9:9,1 ().*

²⁴⁹ **ἀλογος,-ον**, , adj., *fără minte, dement; absurd*. 2Pt'.2:12, lud. 10; Fapt.25:27.*

²⁵⁰ **ἀλόη,-ης,ή**, *aloe*. (plantă aromatică din India, folosită la îmbălsămare). In. 19:39.*

²⁵¹ **ἄλς, ἀλός, ὁ**, v. ἄλας

²⁵² **ἀλυκός, -ή, -όν**, adj., *sărat*. **Iac.3:12.***

²⁵³ **ἀλύπητος,-ον**, (λύπη), adj., *liniștit, lipsit de orice îngrijorare*. Fii.2:28.*

²⁵⁴ **ἄλυσις, -εως,ή**, (α, λύω), *lanț, legătură*.

Mc.5:3, Fapt.21:33, **Ef.6:20, 2Tim.1:16.**

²⁵⁵ **ἀλυσιτελής,-ές**, (λυσιτελής), *dureros, chinuitor; nefolositor*. Evr.13:17.*

οἰφια,τό, indecl., v. Α.

²⁵⁶ **Αλφάιός, -ου, ὁ**, (ebr. **■ > 3 i Π**), *Alfeu* (tatăl lui Levi, vameșul; tatăl lui Iacov, unul dintre cei doisprezece ucenici ai **lui Isus Cristos**). Mc.2:14; Mt.10:3, Mc.3:18,

Lc.6:15.

αλων

²⁵⁷ αλων, -ωνος,ή, /πί¹ *de treierat*. Mt.3:12, Lc.3:17.*

²⁵⁸ ἄλώπηξ, -εκος, ή, *vulpe*. (Uneori se folosește cu sens fig., arătând șiretenia, vicleșugul cuiiva: Le. 13:32.), Mt.8:20, Lc.9:58.*

²⁵⁹ ἰχλωσις,-εως, ή, (ἄλω, αρλίσκομαι), *captura, pradă*. **2Pt.2:12.***

²⁶⁰ **άμα**, 1. ADV. *în același timp. totodată*.

Fapt.24:26, 27:40, Col.4:3, ITim.5:13,

Film.22. 2. PREP. CU DAT. *împreună cu*.

Mt. 13:29.

²⁶¹ ἄμαθης, -εσ, (μανθάνω), adj., *neînvățat, ignorant*. 2Pt.3:16.*

²⁶² ἄμαράντινος,-η, -ον, (αμάραντος), adj., *neofil, proaspăt; trainic, nepieritor, [fig.]*

IPt.5:4.*

²⁶³ ἄμαράντος,-ον, (μαραίνω), adj., *neofil; peren, nepieritor*. IPt. 1:4.*

²⁶⁴ ἄμαρτάνω, viit. αμαρτήσω, aor. 1. ήμάρ-

τησα, aor.2. ήμαρτον, perf. ήμάρτη,κα, *a greși*
înta, a se abate de la cărarea dreaptă; a
păcătui, a se abate de la legea lui Dumnezeu.
Mt.27:4, In.5:14, Rom.2:12, ICor.7:28,
Ef.4:26, ITim.5:20, Tit 3:11, Evr.3:17,
IPt.2:2().

²⁶⁵ αμάρτημα, -τος, τό, (άμαρτανω), *păcat,*
faptă rea, infracțiune. Rom.3:25, 5:16,
ICor.6:18.

²⁶⁶ αμαρτία, -ας, ή, *faptă rea, păcat; un*
lucru făcut rău, ofensă, violare a legii di-
vine în gând sau acțiune; totalitatea păca-
telor săvârșite de o persoană sau de mai
multe. Rom.5:12, 2Cor.5:21, Evr.3:13;
2Cor.11:7 Evr.4:15, lin.1:8, 3:8, 5:16;
In. 1:29, 8:21, Evr. 10:26.

²⁶⁷ αμάρτυρος, -ον, (μάρτυς), *adj. Jără mă-*
turie, fără dovadă. Fapt. 14:17.*

²⁶⁸ αμαρτωλός, -ον, *adj., păcătos, vicios,*
neeliberat de păcat. Mt.9:13, Mc.2:17, 8:38,
αμητώ

Lc.6:32-34, Rom.7:13, Gal.2:15.

²⁶⁹ άμαχος, -ον, (μάχη), *adj., cel ce ni,*
intră în luptă; cumpătat în vorbire, [ti;
ITim.3:3, Tit3:2.*

²⁷⁰ άμάω, (άμα), aor. ημησα, *a secera,*
culege. Iac.5:4.*

²⁷¹ αμέθυστος, -ου, ή, *ametist, (piati"ă semipre-J*
țioasă de culoare violet sau purpurii), Ap.21:20.τ

²⁷² άμελέω, (α, μέλω), viit. αμελήσω, aorj
ήμέλησα, *a nu avea grijă, a neglija, a des-*
considera. ITim.4:14, Evr.2:3, 2Pt.1:12.

²⁷³ αμεμπτως, -ον, (μέφομαι), *adj., /<3rJ*
păcat, lipsit de vină, ireproșabil. Luc. 1:6j
Fil.2:15; ITes. 3:13.

²⁷⁴ αμεμπτως, *adv. [fără păcat, lipsit de vină]*
ireproșabil. ITes.2:10, 5:23.*

²⁷⁵ αμέριμνος, -ον, (μέριμνα), *adj., lipsit de*
griji, încrezător. Mt.28:14, ICor.7:32.*

²⁷⁶ αμετάθετος, -ον, (μετατίθημι), *adj.,*
neschimbabil, imuabil. Evr.6:17,18.*

²⁷⁷ άμετακίνητος,-ον, (μετακινέω), *adjJ*
ferm, neclintit. 1 Cor. 15:58.*

²⁷⁸ άμεταμέλητος,-ον, (μεταμέλομαι), *adj.J*
fără regrete, fără remușcări. Rom. 11:29]
2Cor.7:10.*

²⁷⁹ άμετανόητος^ον, (μετανοέω), *adj., cel*
care nu acceptă schimbarea mentalității^
nepocăit. Rom.2:5.*

²⁸⁰ άμετρος -ου, -ον, (μέτρον), *adj., fără*
măsură, imens. 2Cor.10: 13,15.*

²⁸¹ αμήν, (ebr. 19K), 1. ADJ. VERBAL, *fermi*
credincios.[mtl.], Ap.3:14. 2. ADV., *CU ade-*
vărat, în mod sigur, (folosit la începutul dis-
cursului), Mt.5:18, Mc.3:28, Lc.4:24: *așa să*
fie, fie ca să se împlinescă. Rom.1:25J
Gal. 1:5, Ef.3:21. Ap. 1:6.

²⁸² άμήτωρ, -ορός, ό, ή, (μήτερ), *fără mamă;*
cineva a cărui mamă nu este înregistrată îi:
genealogie. **Evr.7:3.***

αμίαντος

²⁸³ αμίαντος, -ον, (μυαίνω), adj., *curat*,

nepângărit. Evr.7:26, 13:4, Iac. 1:27, IPt. 1:4.

^M Αμιναδάβ, ό, *Aminadab*. Mt. 1:4, Lc.3:33.*

²⁸⁵ άμμος, -ου, ή, *nisip*. Rom.9:27, Evr. 11:12, Ap.20:8.

²⁸⁶ άμνός,-ου,6, *miel*. In. 1:29,36. Fapt.8:32, 1 Pt. 1:19. (în aceste pasaje se face referire la jertfa Mielului fără cusur. Domnul Isus Cristos.).*

²⁸⁷ αμοιβή, -ης, ή, (αμείβω), *răsplată, recompensă*. ITim.5:4.*

²⁸⁸ άμπελος, -ου, ή, *viță de vie*. Mt.26:29, Mc.14:25,Lc.22:18, In. 15:1,4, Iac.3:12.

²⁸⁹ άμπελουργός,-οῦ, ό, ή, (άμπελος), *vier, viticultor*. Le. 13:7.*

²⁹⁰ αμπέλων, -ώνος, 6, *vie*. Mt.20:1. Mc. 12:1, ICor.9:7.

²⁹¹ Άμπλίας, -οxi,b,*Ampliat*. Ro. 16:8.*

²⁹² άμύνω, aor.med. ήμυνάμην, *a ține la distanță pe cineva; a apăra pe cineva*.

Fapt.7:24.*

άμφιάζω, (άμφί), *a îmbrăca, a înveșmânta*. Le A2:28*

αμφιβάλλω, *a arunca, a azvârli*. Mc. 1:16.*

²⁹³ άμφιβληστρον, -ου,τό, (αμφιβάλλω), *amnicarea mrejei*. Mt.4:18, Mc.1:16.*

άμφιέζω, v. άμφιάζω.

²⁹⁴ άμφιέννυμι, (εννυμι), perf .pas. ήμφίεσμαι, *a îmbrăca*. Mt.11:8, Lc.7:25, 12:28.

²⁹⁵ Άμφίπολις, -εως, ή, *Amfipoli*, (metropola în sud-estul Macedoniei; este denumită așa, deoarece este înconjurată de râul Strymon).

Fapt. 17:1.*

άμφοδον, -ου, τό, (άμφί, οδός), *stradă,*

drum. Mc. 11:4.*

²⁹⁷ αμφοτέροι, -οα, -α, adj., *amândoi, atât unul, cât și celălalt*. Mt.9:17, Fapt.23:8, Ef.2:14.

άμώμητος, -ον, (μωμάομαι), adj., *curat, vinovat, fără prihană*. Fil.2:15,2Pt.3:14.*

αναβιβάζω

ίχμμων, -ου, τό, *scorțisoară*, (plantă frumos mirositoare, originară din India).

Ap. 18:13.*

²⁹⁹ ,omaugg, -ον,, adj./âra *prihană, nevinnovat*. Ef. 1:4, Evr.9:14, IPt. 1:19, Ap. 14:5.

³⁰⁰ Άμών, ό, (ebr. "i?3K, meșteșugar) n.pr. indecl., *Amon*. (rege în Iuda, fiul lui Mânase și tatăl lui Iosia). Mt. 1:10.*

³⁰¹ Άμός,ό, (ebr. f 113K, puternic), n.pr. indecl., *Amos*. (unul dintre strămoșii Domnului Isus Cristos). Mt.1:10, Le.3:25.*

³⁰² αν, particulă care arată că acțiunea verbului este dependentă de anumite circumstanțe: 1. ÎN INTRODUCEREA UNEI IPOTEZE: *dacă, în ipoteza că, în situația în care*. Mt. 11:23, Le.19:23, In.11:21, Rom.9:29, Gal.4:15.

2. ALĂTURI DE PRONUME RELATIVE SAU ADVERBE:

oricât de, orice, oricine, oricând. Mc. 11:24,

Fapt.3:23, Rom.9:15, 1Cor. 11:25, Iac.3:4.

3. ALĂȚURI DE MODUL CONDIȚIONAL-OPRIATIV:
oare. cum, ce. Le. 1:62, 6:11, Fapt.2:12,
17:18.

³⁰³ ανά, prep. cu acuz. fin compoziție cu
verbele indică o mișcare de jos în sus]. *în,*
prin, între, fiecare, câte (lângă num.).
Mt.13:25, Mc.7:31, Le.9:3. In.2:6,
1 Cor. 14:27, Ap.7:7.

³⁰⁴ αναβαθμός, -ου, 6,, *ascensiume, urcus;*
treaptă, scară. Fapt.21:35,40.*

³⁰⁵ αναβαίνω, impf. ανέβαινον, viit. ἀνα-
βήσομαι, perf. ἀναβέβηκα, aor.2. ἀνέβην,
impv. ἀναβα, *a urca, a merge spre un loc*
mai înalt, a fi înălțat [pas.]; *a se ridica, a*
crește, a răsări. Mt.5:1, Mc.3:13. Lc.5:19,
Rom.10:6; Mt.17:27, Mc.4:7, Ap.8:4.

³⁰⁶ αναβάλλω, aor.2.med. ἀνεβαλόμην, *a a-*
runca; a amâna, a întânia. [fig.] **Fapt.24:22.***

³⁰⁷ αναβιβάζω, aor. ἀνεβίβασα, *a trage*
afară, a scoate. Mt. 13:48.*

10

11

ἀναβλέπω

³⁰⁸ ἀναβλέπω, aor. ἀνέβλεψα, *a ridica*
privirea, a privi în sus; a recăpăta vederea,
a redobândi văzul. Mc.8:24, Le. 19:5,
Fapt.22:13; Mt. 11:5, Le. 18:41, In.9:11.

³⁰⁹ ἀνάβλεψ, -εως, ή, *redobândirea vă-*
zului. Lc.4:18.*

³¹⁰ ἀναβοάω, aor. ἀνεβόησα, *a striga, a*
tipa. Mt.27:46, Mc. 15:8, Lc.9:38.*

³¹¹ ἀναβολή, -ης, ή, *amânare, întârziere.*
Fapt.25:17.*

(3iho ἀνάγειον, -ου, τό, (ἀνά, γαία), *cameră la*
un nivel superior, „ camera de sus ”. Mc. 14:15,
Lc.22:12.*

³¹² αναγγέλλω, impf. ἀνήγγελλον, aor.
ἀνήγγειλα, aor.2.pas. ἀνηγγέλην, *a raporta;*
a anunța, a proclama, a face cunoscut, a
învăța. **Fapt.14:27**, 2Cor.7:7; Mt.28:11,
Fapt.20:20, IPt. **1:12**, lin. 1:5.

³¹³ αναγεννάω, aor. ἀνεγέννησα, perf.pas.
ἀναγεγέννημαι, *a fi născut din nou.*
IPt. 1:3,23.

³¹⁴ ἀναγινώσκω, **aor.2.** ἀνέγνων, viit. ἀνα-
γνώσομαι, **inf.** ἀναγνώναι, part. ἀναγνούς. *a*
face distincție, a recunoaște; a citi, a citi cu
voce tare în public. Mt.22:31, Mc. 12:10,
Le.6:3, In. 19:20, Fapt. 15:21, 2Cor.3:15,
Col.4:16.

³¹⁵ αναγκάζω, (ανάγκη), aor. ήνάγκασα,
aor.pas. ήναγκάσθην, *a obliga, a constrânge,*
a sili. Mt. 14:22, **Fapt.26: i 1**, 2Cor. 12:11,
Gal.2:3.

³¹⁶ αναγκαίος, -α, -ον, (ανάγκη), adj., *ne-*
cesar, indispensabil; apropiat. [ref. **la rude**
sau prieteni]. **ICor.12:22**, Tit 3:14;
Fapt. 10:24.

³¹⁷ ἀναγκαστως, adv., **prin forță, prin**

constrângere. 1 Pt.5:2.*

³¹⁸ **ανάγκη, -ης, ή, necesitate; catastrofă, nenorocire, strâmtorare.** Le. 14:18, 1 Cor.9:16.
ανάθεμα^

2Cor.9:7; Lc.21:23, 1 Cor.7:26, 2Cor.6:4.

³¹⁹ αναγνωρίζω, aor.pas. άνεγνωρίσθην, j
recunoaște. Fapt.7:13.*

³²⁰ ανάγνωσις, -εως, ή, (άναγνώσκω), *recii
noaștere; citire*. Fapt. 13:15, 2Cor.3:14, **1Tim.4:1** ■

³²¹ ανάγω, aor.2. άνήγαγον, **inf. άναγαγλ**
aor.pas. άνήχθην, *a conduce, a aduce* **iii**
(indică mișcarea de jos în sus). Lc.2:22J
Fapt.9:39, Rom. 10:7, **Evr. 13:20.**

³²² άναδεικνυμι, aor. άνέδειξα, *a arăta ceva
în mod clar; a numi pe cineva pentru o am*
mită lucrare. Fapt. 1:24; Le. 10:1 .*

³²³ άνάδειξις, -εως, ή, (άναδεικνυμι^
arătare, prezentare, apariție.[în sensul înait
gurării, pentru prima dată]. Le. 1:80.*

³²⁴ άναδέχομαι, aor. άνεδεξάμην, *a primi,
a trata* (oaspeți). Fapt.28:7, Evr. 11:17.*

³²⁵ **άναδίδομι, part.aor.2.** άναδούς, *a trans
mite, a înmâna*. Fapt.23:33.*

³²⁶ **άναζάω, aor. άνέζησα.** *a trăi* **din noii**
a-și redobândi viața; a restaura o **viață piei]**
duță. [spin] Rom.14:9, Ap.20:5; Lc.15:24.

³²⁷ άναζητέω, impf. άνεζήτουν. *a căuta, a cei*
teta. Lc.2:44. Fapt. 11:25.*

³²⁸ άναζώννυμι, *a (se) încinge,* [med.
1 Pt. 1:13. (metaforă derivată clin practica orient
talilor care, atunci când aveau de străbătut
distanță mai mare sau se apucau de lucru, își
legau, își încingeau hainele lungi, robele, î
jurul mijlocului pentru a ușura deplasarea sa
orice altă activitate).*

³²⁹ άναζωπυρέω, *a reaprinde, a înflăcăra*
2Tim.1:6.*

³³⁰ άναθάλλω, aor.2. άνέθαλον, *a regenerai*
a reînnoi. Fii.4:10.*

³³¹ άνάθεμα, -ατός, τό, *prinos, un dar avana*
o destinație precisă (anumite pietre prețioasa
ce împodobeau zidurile sau coloanele **undi**
temple).; *blestem; cineva care este con-*
άναθεματίζω

damnat, blestemat, „despărțit de Cristos”.
Lc.21:5; **Fapt.23:14;** Gal. 1:8, Rom.9:3.

³³² αναθεματίζω, aor. άνεθεμάτισα, *a des-*
tina distrugerii pe cineva, ceva [LXX]; *a*
blestema. Mc. 14:71.

³³³ **άναθεωρέω, a examina, a urmări cu**
atenție. Fapt. 17:23, Evr. 13:7.*

³³⁴ άνάθημα, -ατός, τό, v. άνάθεμα.

³³⁵ αναίδεια, -ας, ή, (αναιδής), *nerușinare,*
lipsă de rușine. Le. 11:8.*

³³⁶ άναίρεσις, -εως, ή, **Γάναίρεω), distru-**
gere, ucide, crimă. Fapt.8:1, 22:20.*

³³⁷ άναίρεω, viit. άνελω, *a lua, a ridica; a*
omori, a desfînța, a distruge. Fapt.7:21;
Mt.2:16, Lc.22:2, Fapt.2:23, Evr. 10:9.

³³⁸ αναίτιος, -ον., adj., *nevinovat, inocent.*

Mt. 12:5,7.*

³³⁹ ἀνακαθίζω, aor. ἀνεκάθισα, *a sta drept, vertical*. Lc.7:15, Fapt.9:40.*

³⁴⁰ ανακαινίζω, (καινός), *a renova, a re-înnoi*. Evr.6:6.*

³⁴¹ ἀνακαινίζω, *a înnoi, a fi schimbat kt o viață nouă* [spir.]. 2Cor.4:16, Col.3:10.*

ανακαινώσις, -εως,η, réînnoire, restaurare, renaștere. Rom. 12:2, Tit 3:5.*

¹ ανακαλύπτω, perf.pas. ἀνακεκάλυμμαι, *a descoperi, a ridica vălul*. **2Cor.3:14,18.*** ανακάμπω, vut. ανακάμψω, aor. ανεκαμψα, *u se întoarce, a se înapoia*. Mt.2:12, Le. 10:6.

ἀνάκειμαι, **impf. ἀνεκείμην, a sta întins, culcat; a sta la masă, a mânca împreună**.

Mc.5:40; Mt.9:10, Lc.7:37, In.6:11.

ἀνακεφαλαιώω, (κεφαλαιόω). **inf.aor.med.** ανακεφαλαιώσασθαι, *a comprima, a concentra, a face un rezumat*. Rom. 13:9, Ef. 1:10.*

ἀνακλίνω, viit. ἀνακλινώ, aor. ἀνέκλινα, aor.pas. ἀνεκλίθεν, viit.pas. ἀνακλιθήσομαι. *a așeza jos; a sta întins, a sta la masă*. Le.2:7: Mt.8:11, Mc.6:39.

αναμένω

ανακόπτω, aor. ἀνέκοψα, *a oprî brusc*.

:i împiedica desfășurarea normală a unei 'icmuni. Gal.5:7.*

¹⁴⁹ ἀνακράζω, aor. I. ἀνέκραξα, aor.2. ἀνέκραγον, *a striga cu putere, a țipa*. Mc. 1:23, Lc.4:33, 8:28.

³⁵⁰ ανακρίνω, aor. ἀνέκρινα, aor.pas. ἀνεκρίθεν, *a investiga, a examina, a interoga; a face estimări, a judeca*. Lc.23:14, **Fapt.4:9, 24:8; 1Cor.2:15.** 4:3.

³⁵¹ ἀνάκρισις, -εως,ή, *examinare, investiga*. **Fapt.25:26.***

ἀνακούλιω, a prânăli, a rostogoli. Mc. 16:4.*

³⁵² **ανακούπτω**, aor. ἀνέκυψα, *a ridica; a exalta, a jubila*. Le. 13:11, In.8:7.10: Lc.21:28*

³⁵³ αναλαμβάνω, aor.2. ἀνέλαβον. aor. 1 .pas. ἀνελήφθην, *a ridica, a înălța; a ridica ceva pentru a fi purtat*. Mc. 16:19, Fapt. 1:2.22, ITim.3:16:Fapt.7:43, Ef.6:13.

³⁵⁴ ἀνάληψις, -εως,ή, (αναλαμβάνω). **inălțare, ridicare**. Le.9:51.*

³⁵⁵ αναλίσκω, **aor.** ἀνήλωσα, aor.pas. ἀνήλωθην, *a cheltui, a consuma; a distrage, a nimici*. Lc.9:54, Gal.5:15.*

³⁵⁶ αναλογία, -ας,ή, (ανάλογος), *proporție, armonie între elementele unui ansamblu*.

Rom. 12:6.*

³⁵⁷ αναλογίζομαι, aor. ἀνελογισάμην, *a se gândi bine, a cugeta, a cântări*. Evr. 12:3.*

³⁵⁸ αναλος, -ον, (άλς), adj., *nesărat, lipsit de sare*. Mc.9:50.*

³³⁹ ἀνάλυσις, -εως, ή, (αναλύω). **îndepărtare, părăsire, plecare**. 2Tim.4:6.*

³⁶⁰ αναλύω, aor. ἀνέλυσα, *a se îndepărta, a părăsi*. **Le. 12:36, Fii. 1:23.***

³⁶¹ ἀναμάρτητος, -ον, (α, άμαρτέω), adj..

*lipsit de păcat. In.8:7.**

³⁶² **αναμένω**, *a aștepta pe cineva.*

ITes.UO.*

12

13

άναμμνήσκω

³⁶³ άναμμνήσκω, viit. άναμνήσω, aor.pas.

άνεμνήσθην, *a aminti cuiva ceva. Mc. 11:21.*

ICor.4:17,Evr.10:32.

³⁶⁴ άνάμνησις, -εως, ή, (άναμμνήσκω),

amintire, aducere-aminte. I Cor. 11:24,

Evr.10:3.

³⁰⁵ άνανεόω, *a reînnoi, a restaura. Ef.4:23.**

³⁶⁶ ανανήφω, aor. άνένηψα, *a-si veni în fire,*

*a se trezi ffig.]. 2Tim.2:26.**

367 Άνανίας, -α, δ, *Anania. Fapt.5:1;*

Fapt.9:10; Fapt.23:2.

³⁶⁸ αναντίρρητος, -ον, (α, αντί, ρητός), adj.,

de netăgăduit, incontestabil, irefutabil.

Fapt. 19:36.*

³⁶⁹ αναντιρρήτως, adv., *fără a ridica*

*obiectii, fără cârtire. Fapt. 10:29.**

³⁷⁰ ανάξιος, -ον, (α, άξιος), adj., *nevrednic,*

*nedemn. ICor.6:2.**

³⁷¹ άναξίως, adv. *în mod nedemn, nevred-*

*nic. I Cor. 11:27,29.**

³⁷² άνάπαυσις, -εως, ή, (άναπαύω), *întrerupere,*

încetare; odihnă, recreere. Ap.4:8; Mt.1 1:29.

12:43, Le. 11:24, Ap. 14:II.*

³⁷³ αναπαύω, viit. αναπαύσω, aor. άνέπαυ-

σα, imp. άνάπαυσον, perf. pas. άναπέ-

παυμαι, viit.med. άναπαύσομαι, *a se odihni,*

a-si înprospăta puterile. Mc.6:31, 14:41,

Le. 12:19, IPt.4:14, Ap.6:l 1.

³⁷⁴ άναπειθω, *a încita, a stârni, a ațâ[a.*

Fapt. 18:13.*

³⁷³ άναπέμπω, aor. άνέπεμψα, *a trimite pe*

cineva Ia un for superior; a trimite înaroi.

Lc.23.-7,11.15; Film.12.

άνα7τηδάω, v. άνίστημι.

³⁷⁶ άνάπερος, -ον, adj., *infirm, schilod, in-*

valid. Le. 14:13,21.!*

³⁷⁷ άναπίπτω, aor.2. άνέπεσον, inf. άναπεσείν,

impv. άνάπεσε, *a sta așezat, a sta întins; a sta*

rezemat. Mt.1 5:35, Mc.6:40, Le. 14:10;In.6:10.

άνατέλλαι άνατίθημι

³⁷⁸ άναπληρόω, viit. αναπληρώσω, aorj

άνεπλήρωσα, *a umple; a suplini, a înlocui*

Gal.6:2, ITes.2:16: ICor.16:17, FiI.2:30.

³⁷⁹ αναπολόγητος, -ον, adj., *de neiertat, ne*

*justificabil. Rom. 1:20, 2:1.**

380 αναπτύσσω, aor. άνέπτυξα, *a desfășurati*

*a desface, (sulul cărții). Lc.4:17.**

³⁸¹ άνάπτω, aor. άνήψα, aor.pas. άνήφθην]

a aprinde, a da foc. Le. 12:49, Fapt.28:2J

Iac.3:5.*

³⁸² αναρίθμητος, -ον, (α, άριθμέω), adj.J

*fără număr, nenumărat. Evr. 11:12.**

³⁸³ άνασειώ, aor. άνέσεισα, *a stârni, a pro*

*vaca. Me.15:11,Lc.23:5.**

- ³⁸⁴ ανασκευάζω, (σκεύος), *a muta un obiect*
a dezechilibra, a răsturna (violent). Fapt. 15:24.1
- ³⁸⁵ άνασπάω, aor.pas. ανεσπάσθην, *a tragă*
(în) Λ/Λί. Le. 14:5, Fapt. 11:10.*
- ³⁸⁶ άνάστασις, -εως, ή, (άνίστημι), *ridicării*
înălțare; înviere. Lc.2:34; Mt.22:23, Mc. 12:18J
In. 11:24, Fapt. 1:22, Rom.6:5, Evr. 11:35.
- ³⁸⁷ άναστατόω, aor. άνεστάτωσα, *a stârni*
a provoca, a afâta; a tulbura. Fapt.17:6j
21:38; Gal.5:12.*
- ³⁸⁸ άνασταυρόω, *a ridica pe cruce pe cine-*
va, a răstigni. Evr.6:6.*
- ³⁸⁹ άναστενάζω, aor. άνεστέναξα, *a ofta, a*
suspina. Mc.8:12.*
- ³⁹⁰ άναστρέφω, viit. άναστέφω. aor.2.pas
άνεστράφην, *a răsturna; a se întoarce; a .v/i*
într-un loc, a zăbovi; a avea un anumit com-
portament. In.2:15; Fapt.5:22; Mt.17:22;
2Cor.1:12. 1Tim.3:15, 1Pt.1:17.
- ³⁹¹ άναστροφή, -ης, ή, *comportament, eoni*
duită. Gal. 1:13, Ef.4:22, Iac.3:13.
- ³⁹² ανατάσσομαι, aor. άνεταξάμην, *a pune*
în ordine, a aranja. Le. 1:1.*
- ³⁹³ ανατέλλω, aor. άνέτειλα, perf. άνατέ
ταλκα, *a face să răsără [trj; a răsări, a*
descinde din. [intr.] Mt.5:45; Mt.13:6,
Evr.7:14, Iac.LII.
- ³⁹⁴ άνατίθημι, aor.2.med. άνεθέμην, *a*
lămuri, a explica. Fapt.25:14, Gal.2:2.
- ³⁹⁵ ανατολή, -ής,ή, (ανατέλλω), *răsărit; Est*
[pct. cardinal]. Le. 1:78; Mt.2:2,9, Ap.21:13.
- ³⁹⁶ ανατρέπω, *a răsturna, a distruge; a*
corupe. 2Tim.2:18, Tit 1:11.*
- ³⁹⁷ ανατρέφω, aor.2.pas. άνετρέφην. part.
perf.pas. άνατεθραμμένος, aor.med. άνεθρε-
ψάμην, *a fi crescut*, [pas.]. Fapt.7:20,21,22:3.*
- ³⁹⁸ άναφαίνω, aor. άνέφανα, aor.2. άνεφάνην,
a arărea, a se arăta. Le. 19:11, Fapt.21:3.*
- ³⁹⁹ αναφέρω, aor.2. άνήνεγκα, *a purta, a*
duce (spre un loc mai înalt); *a aduce la altar*
o jertfă; Mt. 17:1, Mc.9:2, 1 Pt.2:24; Evr.7:27,
Iac.2:21. 1Pt.2:5.
- ⁴⁰⁰ άναφωνέω, aor. άνεφώνησα, *a striga cu*
voce tare. a exclama. Le. 1:42.*
- ⁴⁰¹ άνάχσις, -εως,ή, (άναχέω), *abundență,*
belșug. 1Pt.4:4.*
- ⁴⁰² άναχωρέω, aor. άνεχώρησα, *a se întoar-*
ce; a se retrage. Mt.2:12; Mt.9:24, Mc.3:7,
Fapt.23:19.
- ⁴⁰³ άνάψυξις, -εως,ή, (άναψύαχω), *răcire,*
refrigerare; înviorare ffig.]. Fapt.3:19.*
- ⁴⁰⁴ αναψυχω, aor. ανεψυξα, *a se înviora, a*
se răcori, [fig.] Rom. 15:32, 2Tim.1: 16.*
- άνδραποδιστής, -οῦ, ό, (άδραποδίζω),
vânzător de sclavi. 1Tim. 1:10.*
- Άνδρέας, -ου, ό, *Andrei*. In. 1:40. 6:8.
- άνδρίζω, (άνήρ), *a fi curajos, viteaz*.
1 Cor. 16:13.*
- Άνδρόνικος, -ου,ό, *Andronic*. Ro.16:7.*
- ανδροφόνος, -ου, ό, *criminal, ucigaș*.

.1:9.*

..άνε/κλητος, -ον, (α, έγκαλέω), adj., *nevi-
"«rat, inocent. 1 Cor. 1:8. Col. 1:22, 1Tim.3:10.*

⁴¹¹ >...
ανεκδιήγητος, -ον, (α, εκδιηγεομαι), adj..

⁴⁰⁹
ανευρίσκω

(*de*) *nespus, negrăit, indescriptibil. 2Cor.9:15.**

⁴¹² άνεκλάλητος, -ον, (α, εκλαλέω), adj.,

(*de*) *nespus, negrăit. 1 Pt. 1:8.**

⁴¹³ άνέκλειπιος, -ον, (α, εκλείπ(ο)). adj., *con-
secvent, constant. Le. 12:33.*

⁴¹⁴ ανεκτός, -όν, (ανέχομαι), adj., *suportabil,
acceptabil. Mt.H):15, Mc.6:1 I, Lc.10:12.14.*

⁴¹⁵ άνελεήμων, -ον, (α, ελεήμων), adj..

*nemilos. Rom. 1:31.**

⁴¹⁶ ανεμίζω, (άνεμος), *a se clătina, a fi in-
stabil, lac.1:6.**

⁴¹⁷ ανεμος,-ου,ό, (άω, άημι), *vânt. Mt. 11:7,
Mc.4:39, Lc.8:24.*

⁴¹⁸ άνένδεκτος, -ον, (α, ενδεκτος). adj.,

*imposibil, inadmisibil. Le. 17:1.**

⁴¹⁹ ανεξερευνητος,-ον,(α, εξερευνώω),adj.,

*imposibil de cercetat, necercetat, neexplorat.
Rom. 11:33.**

⁴²⁰ άνεξικάκος, -ον, (ανέχομαι, κακόν), adj.,

*indurător, răbdător. 2Tim.2:24.**

⁴²¹ ανεξιχνίαστος, -ον, (α, έξιχνιάζω), adj..

*neînteles, nepătruns. Rom.1 1:33, Ef.3:8.**

⁴²² άνεπαισχυντος,-ον, (α, έπαισχύνω), adj., *în*

*afara oricărui reproș, ireproșabil. 2Tim.2:15.**

⁴²³ άνεπίληπτος,-ον, (α, έπιλαμβάνω), adj.,

*ireproșabil, fără cusur. 1Tim.3:2,5:7,6:14.**

⁴²⁴ ανέρχομαι, aor.2. άνήλθον. *a urca. a se
sui. In.6:3,Gal.1:17,18.**

⁴²⁵ ανεις,-εως,ή, (άνήμι), *indulgență, îngă-
duință; liniște; odihnă. Fapt.24:23; 2Cor.2:13;
2Tes.1:7.*

⁴²⁶ άνετάζω,, *a investiga, a examina în mod
judicios. Fapt.22:24,29.**

⁴²⁷ άνευ, prep. cu gen., *fără, lipsit de.*

Mt.1():29, 1Pt.3:1.

⁴²⁸ άνεύθετος -ον, adj., *necorespunzător,
neconvenabil. Fapt.27:12.**

⁴²⁹ ανευρίσκω, (ευρίσκω), aor.2. άνεύρον. *a
găsi. [în urma cercetării]. Lc.2;16, Fapt.21:4.**

14

15

ανέχομαι

430 **άνέχο**, viit. **άνέξομαι**, **impf. ήνειχόμεν**,

aor.2. ήνεσχόμεν, *a suferi, a îndura; a*

asculta. Mt. 17:17, 2Cor. 11:19, 2Tes.1:4;

Fapt, 18:14, 2Tim.4:3, Evr,13:22.

⁴³¹ **ανεπιός, -οῦ, ό**, *verișor. Col.4:1 ().**

⁴³² **ανηθον**, -ου,τό, *mărar. Mt.23:23.**

⁴³³ **ανήκω**, *a se cuveni, a fi potrivit. Ef.5:4,*

Col.3:18, Film.8.*

⁴³⁴ **ανήμερος**,-ον, (α, ήμερος), adj.,*primitiv,*

*necivilizat, nestăpănit. 2Tim.3:3.**

⁴³⁵ **άνήρ**, **ανδρός**,ό, *bărbat, (folosirea acses-
tui cuvânt este variată în N.T.). I. REF. LA SEX.*

Mt.1:16, Mc.10:2, Fapt.8:12, ICor.7:2; 2. REF.
LA VÂRSTĂ. Mt. 14:21, **ICor. 13:11. Ef.4:13,**
Iac.3:2: 3. ÎN SENS GENERAL. Le.8:41, Fapt.6:11,
Rom.4:8; 4. ÎMPREUNĂ CU ADJ. PTR. A SUBLINIA
ANUMITE CARACTERISTICI. Mt. 14:35, Fapt.4:4.

⁴³⁶ **άνθίστημι**, (αντί, ἴστημι), **perf. άνθέσ-**
τηκα, aor.2. αντέστην, int. άντιστήναι, **impf.**
άνθιστάμην. *a se opune, a rezista, a se îm-*
potrivi. **Rom.9:19, 2Tim.4:15, Ef.6:13.**

⁴³⁷ **άνθομολογέομαι, -οῦμαι**, (αντί, όμολο-
γέομαι), *a lauda, a slăvi.* Le.2:38.*

⁴³⁸ **ανθός, -εος, τό, floare.** Iac. 1:10,11,

IPt.1:24.*

⁴³⁹ *άνῥαβά, -ος, τ], foc de cărbuni.* **In. 18:18,**
21:9.*

⁴⁴⁰ **αντραξ, -ακος, ό, cărbune.** Rom.12:20.*

⁴⁴¹ **άνθρωπάρεσιος, -ον**, (άνθρωπος, **αρес-**
κος), adj., *cel care caută să căstige aprecie-*
rea oamenilor. **Ef.6:6, Col.3:22.***

⁴⁴² **ανθρώπινος, -η, -ον**, (άνθρωπος), adj.,
omenesc, uman. **Rom.6:19, Iac.3:7, IPt.2:13.**

⁴⁴³ **άνθρωποκτόνος, -ον**, (κτείνω), adj.,
criminal, ucigaș. In.8:44, lin.3:15.*

⁴⁴⁴ **ανθρωπος, -ου, ό, om, ființă umană,**
persoană. **Mt.4:19, Mc. 1:17, Le.5:10,**
In.7:23, Rom.3:28. 7:1, 1 Cor. 15:39,
2Cor.4:16, **Ef.3:5, Iac.2:20, Ap.8:1 1.**

ανομοΛ άνόμως

⁴⁴⁵ **άνθυπατεύω**, (αντί, ύπατος), *a fi pmconl*
sul. Fapt. 18:12.

⁴⁴⁶ **ανθύπατος, -ου, ό, proconsul, guvernator**
roman. Fapt. 13:7,8,12, 18:12.

⁴⁴⁷ **άνήμι**, cj.aor.2. άνω, aor.pas. άνέτην, «j
dezlega; a părăsi; a renunța. Fapt. 16:26;]

Evr. 13:5; Ef.6:9.

⁴⁴⁸ **άνίλεως, -ων, , adj., nemilos, neîngă**
duitoi: Iac.2:13.*

⁴⁴⁹ **ανιπτος, -ον, , adj., murdar, nespălat^**
Mt. 15:20, Mc.7:2,5.*

⁴⁵⁰ **άνίστημι**, viit. άνάστησα), aor. 1. άνέσ-;
τησα, aor.2. άνέστην, impv. όνάστηθι, άνάσ-ί
τα. part. άναστάς. 1. TRANZITIV, *a ridica; a în-*
via; a „ridica" descendenți. Fapt.9:41: In.6:39j
Fapl.2:32; Mt.22:24, Fapt.2:30.2. INTRANZITIV.
a se ridica, a se scula; a apărea, a se /v/]
Mc. 1:35, Le.8:55, Fapt.23:9: Fapt.5:36,
Rom. 15:12.

⁴⁵¹ **"Αννα, -ας, ή, Ana.** Lc.2:36.*

⁴⁵² **"Αννας, -α, ο, Αηα. mare preot.** In. 18:13.

⁴⁵³ **ανόητος, -ον**, (νοήτος), adj., *nepriceput,*
necunoscător. Lc.24:25. Rom. 1:14. Gal.3:1.3.]

⁴⁵⁴ **άνοια, -ας, ή,., nebunie, demență.** Lc.6:11
2Tim.3:9.

⁴⁵⁵ **ανοίγω**, (άνά, οίγω), viit. ανοίξω, aor. 1
ήνοιξα, άνέφξα, perf.pas. άνέωγμαi, par
άνεωγμένος, aor.pas. άνεώχτην, inf. άνεωχ-¹
θήναι, viit.pas. ανοιχθήσομαι. aor.2.pas.
ήνοίγην, viit. ανοιγήσομαι, *a deschide, a*
desface. Le.12:36, Fapt.5:23, 12:14,
2Cor.6:11, Ap.5:9, 6:1.

⁴⁵⁶ **άνοικοδομέω**, ανοικοδομήσω, *a rezidi*.
Fapt. 15:16.*

⁴⁵⁷ **άνοιξις, -εως, ή**, (ανοίγω), *deschidere*.
Ef.6:19.*

⁴⁵⁸ **άνομία**, -ας,ή, (άνομος), *violare a legii*,
nelegiuire. Mt.23:28, 2Tes.2:3, lln.3:4.

⁴⁵⁹ **άνομος**, -ον, ,adj., *fără Lege* (despre

16

Neamuri); *nelegiuit, rău*. **ICor.9:21**;

Lc.22:37,Fapt.2:23, **ITim.1:9**.

460 **άνόμως, adv., in mod nelegiuit, pe nedrept**. **Rom.2:12**.*

461 **άνορθόω**, viit. ανορθώσω, aor. άνώρθω-
σα, aor.pas. άνωρθώωην, *a îndrepta; a ridica*
din nou, a reclădi. Le. 13:13; Fapt. 15:16,
Evr.12:12.

⁴⁶² **άνόσιος**, -ον, (α, (ίσιος), adj., *profan*,
lipsit de pietate, rău. **ITim.** 1:9, 2Tim.3:2.*
«3 **άνοχή, -ης, ή**, *toleranță. îngăduință*.

Rom.2:4. 3:25.*

464 **Άνταγωνίζομαι**, *a lupta, a se afla în con-*
flict. Evr.12:4.*

⁴⁶⁵ **αντάλλαγμα, -ατος,τό**, (αντί, αλλαγμα),
schimb. înlocuire. Mt. 16:26, Mc.8:37.*

⁴⁶⁶ **άνταναπληρώω**, (αντί, άναπληρώω), *a*
umple, a completa. Col.1 :24.*

⁴⁶⁷ **άνταποδίδωμι**, (αντί, άποδίδωμι), viit.
ανταποδώσω, inf.aor.2. άνταποδούναι, viit.
pas. άνταποδοθήσομαι, *a răsplăti, a recom-*
pensa. Le. 14:14, Rom. 11:35,12:19,2Tes. 1:6.

¹ **άνταπόδομα**, -τος, τό, *răsplătire, recom-*
pensă. Le. 14:12, Rom. 11:9.*

⁴⁶⁹ **άνταποοοσις, -εως,η**, *răsplătire, recom-*
pensă. Col.3:24.*

άνταποκρίνομαι, aor.pas. άνταπεκρίθην,
a replica, a riposta. Le. 14:6, Rom.9:20.*

άντείπον (în loc de άντιλέγειν) *a vorbi*
împotriva. Le.21:15, **Fapt.4:14**.*

αντέχω, viit. άνθέξομαι, *a se opune, a*
■vf împotrivi. **Mt.6:24**. Le. 16:13, Tit 1:9.

αντί, prep. cu gen. *împotrivă*. în N T. este
tolosit având sensul de *în loc (de), pentn*
că.Mt.2:22,20:28. Mc. 10:45, Le. 11:11, 12:3
Fapt. 12:23, Rom. 12:17,1 Cor. 11:15. **Ef.5:31**
Evr. **12:16**.

αντιβάλλω, *a polemiza, a se opune, i*
^{VI} »'bi în contradictoriu. Lc.24:17.*

Άντίοχεια
¹⁷⁵ **άντιδιατίθημι**, *a se plasa în opoziție cu*.
JTim.2:25.*

¹⁷⁶ **αντίδικος, -ον, (δίκη)**, adj., *reclamant*,
lenunțator; adversar, dușman. Mt.5:25.
.c. 12:58: **IPt.5:8**.

¹⁷⁷ **άντίθεσις, -εως, ή**, (τίθεμι). *opozitie*,
împotrivire. ITim.6:20.*

¹⁷⁸ **άντικαθίστημι**, aor.2. **άντικατέστην, a se**
împotrivi. Evr. 12:4.*

¹⁷⁹ **άντικαλέω**,aor. άντεκάλεσα, *a invita, a*
oofți. Le. 14:12.*

480 **άντίκειμαι**, *a sta împotrivă, a se opune*.

ξ.13:17, ITim.1:10, Fii.1:28.

⁴⁸¹ **αντικρυς**, adv., *de cealaltă parte, în partea opusă*. Fapt.2():15.*

⁴⁸² **αντιλαμβάνω**, [prez.med. αντιλαμβάνομαι], aor.2. άντελαόμην, *a ajuta, a susține, a sprijini*. Le.1:54. **Fapt.20:35**, ITim.6:2.*

⁴⁸³ **αντιλέγω**, **impf. άντέλεγον**, *a vorbi împotriva, a contrazice*. In.19:12, Fapt.13:45. Rom. 10:21.

⁴⁸⁴ **αντίληψις**, -εως, ή, *ajutor, sprijin*.

ICor. 12:28.*

⁴⁸⁵ **αντιλογία**, -ας, ή, *negare, contrazicere; rebeliune, răsccoală*. **Enr.6:16**, 7:7; **lud. 11**.

⁴⁸⁶ **αντιλοιδορέω**, *a răspunde prin insulte*.

IPt.2:23.*

⁴⁸⁷ **αντίλυτρον**, -ου, τό, *răscumpărare*.

ITim.2:6.*

⁴⁸⁸ **αντιμετρέω**, viit.pas. άντιμετρηθήσομαι, *a măsură, a calcula, a evalua*. Mt.7:2, Lc.6:38.*

⁴⁸⁹ **αντιμισθία**, -ας, ή, (άντίμισθος), *recompensă, răsplată*. Rom. 1:27, 2Cor.6:13.*

⁴⁹⁰ **'Αντιόχεια**, -ας, ή, n.pr. *Antiohia*. [**Numele mai** multor orașe din Asia dintre care două sunt menționate în **N.T.**] 1. *Antiohia Siriei* (locul unde pentru prima dată ucenicii Domnului Isus au fost numiți „creștini”). Fapt.1 1:19, **13:1**, Gal.2:11. 2. *Antiohia Pisidiei*. Fapt. 13:14, 14:19, 2Tim.3:1 1.

17

⁴⁹¹ Άντιοχεύς, -έως, ό, *anthhian*. Fapt. 6:5.*

⁴⁹² άντιπαρέρχομαι, aor.2. άντιποφήλθον, *a trece pe lângă, a trece în partea opusă*. Le. 10:31,32*.

⁴⁹³ Άντίπας, -α, ό, (contr. Αντίπατρος), n.pr. *Antipa*. [martir creștin din Pergam]. Ap.2:3.

⁴⁹⁴ Άντιπατρίς, -ίδος, ή, *Antipatrida*.

Fapt.23:31.*

⁴⁹⁵ άντιπέραν, adv., *pe partea opusă, în cealaltă parte*. Le.8:26.*

⁴⁹⁶ **αντιπίπτω**, *a alerga în sens opus; a se împotrivi, a lupta contra*. Fapt.7:51.*

⁴⁹⁷ **αντιστρατεύομαι**, *a participa la o expediție militară; a se opune, a lupta împotriva*. Rom. 7:23.*

⁴⁹⁸ **αντιτάσσω**, *a se alinia pe câmpul de bătălie; a se împotrivi, a opune rezistență*. Rom. 13:2, Iac.4:6, 5:6, IPt.5:5.

⁴⁹⁹ άντίτυπος, -ον, , adj., *dezagreabil, dezgustător; în limbajul N.T.: similar, identic*. Enr.9:24, IPt.3:2L*.

⁵⁰⁰ άντίχριστος, -ου, δ, (αντί. Χριστός), *Anticrist*. [„Adversarul lui Mesia”; acest cuvânt este folosit doar de apostolul IoanJ. 1 In.2:18,22, 4:3, 2In.7.*

⁵⁰¹ άντλέω, (ό άντλος). aor. ηντλησα, perf. ήντ?α]κα, *a scoate*. In.2:8,9, 4:7,15.*

⁵⁰² άντλημα, -ατός, τό, *acțiunea de scoatere a apei; unelte cu ajutorul cărora se scoate apa din fântână, (găleată, funie)*, In.4:11.*

⁵⁰³ άντοφθαλμέω, (άντόφθαλμος), *a privi*

*către; a sta împotriva. Fapt.27:15.**
 σοφ̄ άνυδρος,-ον, (α, ύδωρ), adj., *lipsit de apă, secat, arid. 2Pt.2:17. Iud. 12.*
⁵⁰⁵ ανυπόκριτος,-ον, (α, υποκρίνομαι), adj., *autentic, neprefăcut. Rom. 12:9, 2Cor.6:6, Iac.3:17.*
⁵⁰⁶ άνυπότακτος,-ον, (α, υποτάσσω), adj., *neascultător, nesupus. ITim.1:9, Tit 1:6,10.*
 απε
⁵⁰⁷ ανω, adv., *sus, deasupra; în sus, înxpri partea superioară. Fapt.2:19, Gal.4:26| In.11:41, Evr. 12:15.*
 508 άνώγειον, v. άνάγαιον.
⁵⁰⁹ άνωθεν, (ανω), adv., *de sus. dinspre uA loc mai înalt către; de la început; din nou\ iarăși. Mt.27:51. Mc.15:38, In.3:31; Le. 1:3 Fapt.26:5; In.3:3,7, Gal.4:9.*
⁵¹⁰ άνωτερικός, -ή, -όν, (ανώτερος), adj., *sit perior, de sus. Fapt. 19:1.**
⁵¹¹ ανώτερος, -έρα, -ερον, (comp. ανω), adv *mai înalt, mai sus; mai devreme, mai întâ Le. 14:10; Evr. 10:8.**
⁵¹² ανωφελής, -ες, (α, όφελος), adj., *ne foia sitor, zadarnic. Tit 3:9, Evr.7:18.**
⁵¹³ άξίνη, -ης, ή, (άγνυμι), *topor, secure Mt.3:10, Lc.3:9.**
⁵¹⁴ άξιος, -ια, -ον, (αγω), adj., *greu, cevt care are greutate; potrivit, cuvenit. în contor, mitate cu; vrednic, demn; Rom.8:18; Mt.3:Î ICor.16:4; Mt.10:10, Lc.7:4, Fapt.25:11.*
⁵¹⁵ άξιώω, impf. ήξιόν, aor. ήξίωσα. perfl ήξιωμαi, viit. άξιωθήσομαι, *a gândi corecți a considera vrednic. Fapt. 15:38, 28:22| Lc.7:7. Evr.3:3.*
⁵¹⁶ άξίως, adv.. *în mod corespunzător vrednic. Rom. 16:2, Fii. 1:27, Ef.4:1.*
⁵¹⁷ άόρατος,-ον, (όράω), adj., *nevăzut, iiu\ vizibil. Col. 1:15, ITim. 1:17, Evr. 11:27.*
⁵¹⁸ απαγγέλλω, **impf.** άπήγγελλον, viit άπαγγελώ. aor. 1. άπήγγειλα, aor.2.pas. άπηγι γέλην, *a raporta, a anunța, a spune; a pro-i clama public. In.4:51. Fapt.4:23. 16:36;) Fapt.26:20, ICor. 14:25, ITes.1:9.*
⁵¹⁹ άπάγχω, aoi■.med. άπηγξάμην. *a se spân\ zura, a muri prin strangulare. Mt.27:5.**
⁵²⁰ άπάγω, aor.2. άπήγαγον, aor.pas. άπήχθην, *a duce. a conduce, (indică o direcție exactă). Le. 13:15, Fapt.23:17, 1 Cor. 12:2.*
 παιίδευτος
⁵²¹ παιίδευτος, -ον, (παιδεύω), adj., *needucat, nedisciplinat. 2Tim.2:23.**
⁵²² άπαίρω, aor. pas. άπήρθην, *a lua. a îndepărta. Mt.9:15, Mc.2:20, Lc.5:35.**
⁵²³ άπατέω, *a cere ceva înaroi. Lc.6:30,12:20.**
⁵²⁴ άπαλγέω, *ύ nu mai simți durere; a fi insensibil. Efa.:\9**
⁵²⁵ απαλλάσσω, aor. 1. άπήλλαξα, perfl.pas. άπήλλαγμαi. aor.2.pas. άπηλλάγην, *a elibera, a izbăvi. Le. 12:58, Fapt. 19:12, Evr.2:15.**
⁵²⁶ άπαλλοτριόω, part. pf.pas. άπηλλοτριω-

μένος, *a înstrăina, a îndepărta*. Ef.2:12,4:18, Col. 1:21.*

⁵²⁷ απαλός, -ή, -όν, adj., *fraged, firav*.

Mt.24:32, Mc. 13:28.*

⁵²⁸ απαντάω, viit. απαντήσω, *a întâlni, a întâmpina*. Mt.28:9, Mc.5:2, Le. 14:31.

⁵²⁹ απάντησις, -εως, ή, (απαντάω), *întâlnire, întâmpinare*. Mt.25:1.6, Fapt.28:15. ITes.4:17.*

⁵³⁰ ἰχθαξ, adv.. *o (singură) dată; o dată pentru totdeauna*. 2Cor. 11:25, Evr.9:26; Evr.6:4, IPI.3:18, Iud.3,5.

⁵³¹ απαράβατος, -ον, (παραβαίνω), adj., *neschimbător, constant, imuabil*. Evr.7:24.*

⁵³² άπαρασκευόστος, -ον, (παρασκευάζω), adj., *nepregătit*. 2Cor.9:4.*

άπαρνεόμαι, -οὔμαι, dep., viit. άπαρνησομαι, aor. άπηρνησάμην, viit.pas. άπαρνηθήσομαι, *a nega. a tăgădui*. Mt. 16:24, 26:34. Mc.14:30, In.13:38. ■

απαρτι, adv., *de acum înainte, de acum încolo*. Mt.23:39, In. 1:51, Ap. 14:13.

απαρτισμός, -οῦ, ό, (απαρτίζω), *terminare, isprăvile, încheiere*. Le. 14:28.*

απαρχή, -ής,ή, (άπάρχομαι), *primul rod Pargă*. Rom.11:16, ICor,15:20,23. 16:15

Ap. 14:4.

⁵³⁷ άπας,-ασα, -αν, (αμα), adj., *tot, întreg*. Mt.24:39, Le.3:21, 8:37, 19:37, Ef.6:13.

απεκδύομαι

⁵³⁸ απατάω, aor.pas. ήπατήθην. *a înșela, ci ■ imăgi*. Ef.5:6, ITim.2:14, Iac. 1:26.*¹

⁵³⁹ άπάτη, -ης, ή, *minciună, falsitate*.

Mt.13:22. Mc.4:19, Ef.4:22, Evr.3:13.

⁵⁴⁰ άπάτωρ, -ορός, ό, ή, , *orfan de tată*. [se folosește și când tatăl nu este menționat în cadrul genealogiei]. Evr.7:3.*

⁵⁴¹ απαύγασμα, -τος, τό, (άπανγάζω). *strălucire*. Evr. 1:3.*

⁵⁴² άπειδον, (άπό, είδον), aor.2. de la αφοράω.

⁵⁴³ απείθεια, -ας,ή, (άπειθής), *neascultare, nesurpunere*. Rtfm.1 1:30,32, Ef.2:2. 5:6.

Evr.4:6,11.

⁵⁴⁴ άπειθέω, impf. ήπειθήσα, *a nu crede: a se împotrivi, a fi neascultător*. In.3:36.

IPt.2:8, Fa.14:2; Rom.2:8, 11:30, Evr.3:18.

⁵⁴⁵ άπειθής, -ες, (πειθομαι), adj., *neascultător, nesurpus*. Le.1:17, Rom. 1:30, Tit 1:16.

⁵⁴⁶ άπειλέω, impf. ήτείλουν, aor.med. ήτειλησάμην. *a amenința*. Fapt.4:17.

IPt.2:23.*

⁵⁴⁷ απειλή, -ης, ή, *amenințare*. Fapt.9:1, Ef.6:9.

⁵⁴⁸ δκειμι, (εἶμι), *a fi absent*. ICor.5:3.

2Cor. 10:1,11, 13:2,10, Col.2:5.

⁵⁴⁹ άπειμι, (εἶμι), impf. άπήειν. *a pleca departe, a porni*. Fapt. 17:10.*

⁵⁵⁰ άπέιπον, , *a renunța, a părăsi, a abandona*. 2Cor.4:2.*

⁵⁵¹ άπειραστος, -ον, (πειράζω), adj., *cel ce*

nu ispitește, Iac. 1:13.*

⁵⁵² *ἀπειρος*, -ον,, adj., *lipsit de experiență*, *nepriciserut*. Evr.5:13.*

⁵⁵³ *ἀπεκδέχομαι*, impf. *ἀπεξεδεχόμεν*, *a aștepta cu nerăbdare*. Rom.8:19. ^3,25, ICor.1 :7, Gal.5:5.

⁵⁵⁴ *ἀπεκδύομαι*, aor. *ἀπεκδυσάμην*, *a se dezbrăca* [fig.]; *a dezarma*. Col.3:9; Col.2:15.*

18

19

ἀπέκδυσις

⁵⁵⁵ *ἀπέκδυσις*, -εως, ή, (*ἀπεκδύομαι*), *dezbrăcare*. Col.2:11.*

⁵⁵⁶ *ἀπελοώνω*, aor. *ἀπήλασα*, *a alunga*, *a izgoni*. Fapt. 18:16.*

⁵⁵⁷ *ἀπελεγμός*, -οῦ, ό, *a dezaproba*, *a respinge*. **Fapt. 19:27**.*

⁵⁵⁸ *ἀπελεύθερος* -ου, ό, ή, *sclav eliberat*. ICor.7:22.*

⁵⁵⁹ *Ἀπέλλης*, -οῦ,ό, *Apele*. Rom. 16:10.*

⁵⁶⁰ *ἀπελπίζω*, *a-și pierde speranța*, *a fi disperat*, *deznađajduit*. Le.6:35.*

⁵⁶¹ *ἀπέναντι*, prep. cu gen., *în partea opusă*, *în față*; *împotrivit*, *contra*. **Mt.27:6!**; Fapt. 17:7.

⁵⁶² *ἀπέραντος*, -ον, (*περαίν*), adj., *interminabil*, *fără sfârșit*. ITim. 1:4.*

⁵⁶³ *ἀπερισπάστως*, (*περισπάω*), adv., *cit usurință*, *fără piedici*, *obstacole*. **1 Cor.7:35**.*

⁵⁶⁴ *ἀπερίτμητος*, -ον, (*περιτέμνω*), adj., *ne-circumcis*, *netăiat împrejur*. **Fapt.7:5!**.*

⁵⁶⁵ *ἀπέρχομαι*, viit. *ἀπελεύσομαι*, aor.2.

ἀπηλθον, *a pleca*, *a porni* (fără a se indica locul); *a pleca* (într-o anumită direcție); *a merge dură*, *a urma*. Mt.8:21, 13:25, Le. 1:38; Mc. 1:35. Le. 1:23; Mc. 1:2(). In. 12:19, Iud.7. 5£M8 *ἀπίχοχ*, viit.med. *ἀφέςομαι*, 1. TRANZITIV. *a primi*, *a căpăta*. Mt.6:2.5,16, Fil.4:18, Film. 15. 2. INTRANZITIV, *a fi departe*, *a fi absent*. Mt. **15:8**, Mc.7:6. **Lc.7:6**, 15:20. 24:13. 3. **MEDIU**, *a se abține*, *a se reține*, *a se înfrâna*. Fapt.15:20, ITes.4:3, 5:22, ITim.4:3.

⁵⁶⁹ *ἀπιστέω*^ιοί". *ήπίστησα*, *a nu crede*, *a fi necredincios*. Mc. 16:11,16, Le.24:41, Rom.3:3. 2Tim.2:13.

⁵⁷⁰ *ἀπιστία*, -ας, ή, (*ἀπιστος*), *necredință*, *infidelitate*. Mc. 16:14, Rom.4:2(), I Tim. 1:13.

Evr.3:19.

⁵⁷¹ *ἀπιστος*, -ον, (*πιστός*), **adj.**, *necredincios*; *incredibil*, *de necrezut*. Le. 12:46, In.20:27, Ap.21:8;Fapt.26:8.

ἀποδεκατεύο

⁵⁷² *ἀπλότης*, -ητος,ή,.,νί/irtT/tofi', *onestitate*, *curăție de inimă*. Rom. 12:8, 2Cor. 1:12j Ef.6:5. Col.3:22.

⁵⁷³ *ἀπλοῦς*, -ή, -οῦν, adj., *sincer*, *deschis*, *cinstit*. Mt.6:22, Le. 11:34.*

⁵⁷⁴ *ἀπλῶς*, adv., *în mod deschis*, *în mod sincer*. Iac. 1:5.*

⁵⁷⁵ *ἀπο*, prep. cu gen., *de la. din. dinspre*) 1. INDICA SEPARAREA: Mt.7:4. Le.16:18j

In.21:10. Fapt.20:26. Col.2:20. 2. INDICĂ
 ORIGINEA: (loc, punct de început al acțiunii,
 plasare în timp, etc). Mt.2:1,3:13, Mc. 13:27,
 Le.24:27. In.3:2, Fapt.8:10. 3. INDICĂ
 DISTANȚA: Jn.1 1:18, 21:8. Ap. 14:20.

⁵⁷⁶ αποβαίνω, viit. ἀποβήσομαι, aor.2. ἀπέ-
 βην, *a ieși; a se întoarce*. Le.5:2, In.21:9;
 Lc.21:13, Fii. 1:19.*

⁵⁷⁷ αποβάλλω, aor.2. ἀπέβαλον, *a arunca,*
a azvârli. Mc. 10:50, Evg. 10:35.*

⁵⁷⁸ **αποβλέπω**, *a-și aținti privirea, a-și*
concentra atenția. Evg. 11:26.*

⁵⁷⁹ ἀπόβλητος, -ον, adj., *respins, disprețuit*.
 ITim.4:4.*

⁵⁸⁰ **αποβολή** -ης, ή, *respingere, repudiare,*
lepădare; pierdere. Rom. 11:15; Fapt.27:22.*

⁵⁸¹ **απογίνομαι**, *a fi mutat, a fi îndepărtat:*
a muri față de [răcat]. 1 Pt.2:24.*

⁵⁸² απογραφή, -ης ή, (απογράφω), *scriere:*
înregistrare, rejicisământ. Le.2:2. Fapt.5:37.*

⁵⁸³ απογράφω, inf.aor. ἀπογραψασθαι, *a*
scrie, a copia; a înregistra, a inventaria.
 Lc.2:1,3,5, Evg. 12:23.*

⁵⁸⁴ ἀποδείκνυμι, aor. ἀπέδειξα, part.perf.
 ras. αποδειγμένος, *a se expune, a se arăta:*
a dovedi, a demonstra. 1Cor.4:9; Fapt.2:22.
 25:7. 2Tes.2:4.*

⁵⁸⁵ ἀπόδειξις, -εως ή, (ἀποδείκνυμι), *de-*
monstrație, dovadă. 1Cor.2:4.*

ἀποδεκατεύω, v. ἀποδεκατώ.
 ἀποδεκατώ. inf.prez. ἀποδεκατοῖν. *a*
v/, a da zeciuială; a primi zeciuială.
 [Mt.23:23. Le. 11:42; Evg.7:5.

ρ⁸⁷ αποδεκτός, -ον, adj., *acceptat, bine*
primiți. ITim.2:3, 5:4.*

⁵⁸⁸ αποδέχομαι, der., impf. ἀπεδεχόμεν.
 aor. ἀπεδέξαμην, *a primi, a accepta.* |f|r|i pre-
 judecăți |. Fapt. 18:27, 21:17, 28:30.*

⁵⁸⁹ αποδημέω^1ΟΓ. ἀπεδήμησα, *a pleca de-*
purre. Mt.21:33. Mc. 12:1, Le. 15:13, 20:9.

⁵⁹⁰ απόδημος, -ον, (ἀπό, δήμος), *cel care este*
plecat departe. într-o țară străină. Mc. 13:34.*

⁵⁹¹ ἀποδίδωμι, part. αποδίδουν, impf. ἀπε-
 δίδουν. viit. αποδώσω, aor. ἀπέδωκα, aor.2.
 ἀπέδων, impv. ἀπόδος, *a ceda. a renunța: a*
plăti, a achita; a înapoia, a restitui; a
răsplăti, a recompensa [pozitiv, negativ].
 Mt.27:58. Fapt.5:8; Mt.5:26, Le.7:42;
 Le.4:20,9:42, 19:8; Mt.6:4,Rom.2:6. 12:17.
 IPt.3:9.

⁵⁹² ἀποδιορίζω, (διορίζω), *a separa, a di-*
vide, lud. 19.*

⁵⁹³ αποδοκιμάζω, aor. ἀπεδοκίμασα, aor.pas.
 ἀπεδοκιμάσθην, part. perf. ἀποδοκι-
 μασμένος. *a respinge, a repudia, a dezaproba*.
 Mt.21:42. Mc.8:31. Le.9:22, Evg.12:17,
 IPt.2:4.

ἀποδοχέ, -ης, ή, (αποδέχομαι), *accep-*
tare, primiți. ITim. 1:15, 4:9.*

ἀπόθεσις, -εως, ή, (ἀποτίθημι), *dez-*

brăcare. IPt.3:21,2Pt.1:14.*

αποθήκη, -ης, ή, (ἀποθήκη), *magazie, grănar*. Mt.3:12. Le.3:17, 12:18.

αποθεσαυρίζω, ύ *pune ceva la păstrare, u înmagazina*, [gândindu-te la viitor].

¹ Tim. 6:19.*

αποθλίβω, *a presa din toate părțile, a*

^{co'}»prima, a înghesui. (LXX - a presa ^{stl'''}gurii în teasc: Num.22:25). Le.8:45.*

⁵⁹⁹

ἀπόκριμα

αποθνήσκω, impf. ἀπέθνησκον. viit.

ἀποθανοῦμαι, *a muri. a fi pe moarte, a pieri,*

a se usca (plante). Mt.9:24, Mc.5:35,

Le.8:42. In. 19:7. Fapt.25:11. Rom.5:8.

ICor. 15:3, Gal.2:19, Col.2:20. lud. 12.

⁶⁰⁰ ἀποκαθίστημι, viit. αποκαταστήσω.

aor.2. ἀπεκατέστην. aor.pas.

ἀποκατεστάθην, *a reface, a restabili, a*

adine la forma inițială. Mt. 12:13, 17:11,

Mc.3:5, Fapt.1:6, Evr. 13:19.

⁶⁰¹ **αποκαλύπτω**, *a descoperi, a ridica vălul:*

a face cunoscut. Mt. 10:26, In. 12:38. Rom. 1:17.

ICor.2:10, IPt.5:1.

⁶⁰² ἀποκάλυψις, -εως, ή, (αποκαλύπτω),

descoperire, dezvăluire, aducere la cunoș-

tință. Rom.2:5. 1 Cor. 14:26, Gal. 1:12, Ef.3:3.

IPt.1:7.

⁶⁰³ αποκαρδοκία, -ας, ή, (ἀποκαρδοκεῖν).

așteptare permanentă, cu nerăbdare. Rom.8:19,

Fii. 1:20.*

⁶⁰⁴ **ἀποκαταλλάσσω** sau -ττω, aor. ἀποκα-

τήλλαξα, aor.2.pas. ἀποκατηλλάγητε, *a în-*

răca totalmente, complet, a readuce armonia

inițială. Col. 1:20.22.*

⁶⁰⁵ ἀποκατάστασις, -εως, ή, (ἀποκαθίς-

τημι), *restaurare, refacere*. Fapt.3:21.*

⁶⁰⁶ ἀπόκειμαι, (αποθήκη), *a pune deoparte,*

a păstra, a rezerva. Le. 19:20, Col. 1:5,

2Tim.4:8, Evr.9:27.*

⁶⁰⁷ αποκεφαλίζω, (κεφαλή), aor. ἀπεκε-

φάλισα. *a tăia capul, a decapita*. Mt. 14:10.

Mc.6:16. Lc.9:9.

⁶⁰⁸ αποκλείω, aor. ἀπέκλεισα, *a închide*.

Le. 13:25.*

⁶⁰⁹ αποκόπτω, aor. ἀπέκοψα, viit.med. ἀπο-

κόβομαι, *a tăia. a amputa*. Mc.9:43.45,

In.18:10,26, Fapt.27:32.

⁶¹⁰ ἀπόκριμα, -ατός, τό, (ἀποκρίνω),

răspuns, replică. 2Cor. 1:9.*

20

21

ἀποκρίνω

⁶¹¹ ἀποκρίνω, *a răspunde, a da o replică; a*

lua cuvântul, a interveni într-o discuție

Mt.27:14. Mc.12:28, Col.4:6; Mt.11:25,

Mc.9:5. Lc14:3, In.2:18.

⁶¹² ἀποκρισις, -εως, ή, *răspuns, replică*.

Lc.2:47, 20:26, In. 1:22, 19:9.*

⁶¹³ αποκρύπτω, aor. ἀπέκρυψα, part.perf.

pas. ἀποκεκρυμμένος, *a ascunde, a (ine se-cret. Mt.1 1:25, 25:18, Le. 10:21, ICor.2:7.*

⁶¹⁴ ἀπόκρυφος, -ον, (αποκρύπτω), adj., *ascuns, secret. Mc.4:22, Le.8:17. Col.2:3**

⁶¹⁵ ἀποκτείνω, aor. ἀπέκτεινα, *a omorî, a ucide, a distruge. Mt. 16:21, Mc.6:19, In.5:18, Ef.2:16, Ap.2:13.*

⁶¹⁶ ἀποκυέω, aor. ἀπεκύησα, *a genera, a produce, a da naștere. Iac. 1:15,18.**

⁶¹⁷ ἀποκυλίω, perf. pas. ἀποκεκύλισται, *a rostogoli, a îndepărta, (prin rostogolire). Mt.28:2, Mc. 16:3,4, Lc.24:2.**

⁶¹⁸ ἀπολαμβάνω, viit. ἀπολήψομαι, aor.2. ἀπέλαβον, *a primi, a cărâta; a primi (în sensul răsplătirii); a lua deoparte; a primi pe cineva; (a fi ospitalier). Le. 16:25, Gal.4:5; Lc.6:34, Rom. 1:27, 2In.8; Mc.7:33; 3In.8.*

⁶¹⁹ ἀπόλαυσις, -εως, ή, (απολάω), *bucurie. ITim.6:17, Evr. 11:25.**

⁶²⁰ ἀπολείπω, aor.2. ἀπέλιπον, *a părăsi; a lăsa în urmă pe cineva. Iud.6; 2Tim.4:13, Tit 1:5.*

⁶²¹ ἀπολείχω, *a linge. Le. 16:21.**

⁶²² ἀπόλλυμι, viit. ἀπολώ, aor. ἀώλεσα, viit.med. ἀπολούμαι, aor.2.med. ἀωλόμην, part. perf.act. ἀπολωλώς, *a distruge, a nimici; a pierde (med.). Mt.2:13, In.KklO, 12:25, Rom.14:15; Mt.10:42, Mc.9:41, Lc.21:18.*

⁶²³ Ἀπολλύων, -ονος, ό, n.pr. *Apolion, [Cel ce distinge; varianta gr. a ebr. Abaddon]. Ap.9:11.**

⁶²⁴ Ἀπολλωνία, -ας, ή, n.pr. *Arohnia, [oras maritim din Macedonia]. Fapt. 17:1.**

ἀπορροισία

⁶²⁵ Ἀπολλώς, -ω, ό, n.pr. *Apolo, [evreu dl Alexandria. învătător creștin din primj secol, colaborator al apostolului Pavel Fapt. 18:24, 19:1. ICor. 1:12, 3:4, Tit 3:11*

⁶²⁶ ἀπολογέμαι, (λόγος), *a se apăra, a face pledoaria. Lc.21:14, Fapt.26:1| Rom.2:15, 2Cor.12:19.*

⁶²⁷ ἀπολογία, -ας, ή, *apărare verbal pledoarie. Fapt.25:16, 2Cor.7:11, Fii. 1:7,1 IPt.3:15.*

⁶²⁸ ἀπολουω, *a se spăla, a se cui'ăj| Fapt.22:16, ICor.6:11.**

⁶²⁹ ἀπολύτρωσις, -εως, ή, (ἀπολυτρόοι *eliberare, răscumpărare, [prin plătirea uni] preț]. Rom.3:24, Ef. 1:7, Col. 1:14. Evr.9:1|*

⁶³⁰ ἀπολύω, (ἀπό, λύω), viit. ἀπολύσβ aor.act. ἀπέλυσα, aor.pas. ἀπελύθην, viit.pal ἀπολυθήσομαι, perf. pas. ἀπολέλυμαι. I *elibera, a pune în libertate; a da drumu, (cuiva), a lăsa să plece; a părăsi, a repitdiv a divorța. Mt.18:27. Le. 13:12; Mt.15:2J Lc.2:29; Mt. 1:19, Mc. 10:2,4,11, Le. 16:18j*

⁶³¹ ἀπομάσσω, (μάσσω), *a șterge, a curăți| Le. 10: Π.**

⁶³² ἀπονέμω, (νέμω), *a atribui, a dă IPt.3:7.**

⁶³³ ἀπονίπτω, aor. med. ἀπενιψάμην, *a i*

spăla. Mt.27:24.*

⁶³⁴ άποπίπτω, (πίπτω), aor.2. άπέπεσον,|

aluneca, a cădea. Fapt.9:18.*

⁶³⁵ αποπλανάω, aor.pas. άπεπλανήθην, j

rătăci, a greși (drumul); Mc. 13:22, ITim.6:1(H

⁶³⁶ αποπλέω, aor. άπέπλευσα, *a ridiii*

ancora, a pleca în călătorie (pe marej

Fapt.13:4, 14:26,20:15,27:1.*

⁶³⁷ άποπλύνω, *a spăla, a curați*. Le.5:2.*

⁶³⁸ άποπνίγω, (πνίγω), *a înăbuși, a asfixiți*

a îneca. Mt. 13:7, Lc.8:7,33.*

⁶³⁹ άπορευω, *a fi în încurcătura, dezorientat%*

lin. 13:22. Fapt.25:20, 2Cor.4:8, Gal.4:20.*

»⁴⁰ απορία, -ας, ή, (άπορέω). *dezorientare, nedumerire*. Lc.21:25.*

άπορρίπτω, (ρίπτω), *a arunca, a azvărli*.

Fapt.27:43.*

⁶⁴² άπορφανίζω, (ορφανός), *a depozeda; a*

lipsi pe cineva de părinți. ITes.2:17.*

⁶⁴³ άποσκευάζω, (σκευάζω), *a se pregăti, a*

se îngriji, (de călătorie). Fapt.21:15.*

⁶⁴⁴ άποσκίασμα, -ατός, τό, (σκιάζιο), *umbră*.

Iac. 1:17.*

⁶⁴⁵ αποσπάω, (σπάω), aor.pas. άεσπάσθην,

a scoate, a smulge. Mt.26:51, Lc.22:41,

Fapt.20:30. 21:1.*

⁶⁴⁶ αποστασία, -ας, ή, (υφίσταμαι),

părăsire, renunțare; încălcare, (a unor

principii). Fapt.21:21, 2Tes.2:3.*

⁶⁴⁷ άποστάσιον, -ου, τό, *divorț, repudiere,*

respingere; carte de divorț. Mt.5:31, 19:7,

Mc. 10:4.*

⁶⁴⁸ άποστεγάζω, *a descoperi, a da la iveală*.

Mc.2:4.*

⁶⁴⁹ αποστέλλω, (στέλλω), viit. άποστελώ,

aor. άπέστειλα, aor.pas. άπεστάλην, perf.act.

απεσταλμαι, *a trimite pe cineva cu un anumit*

mesaj; (se indică uneori destinația, scopul,

persoanele implicate...): a da drumul cuiva.

Mt.10:40, Mc.11:3, Le. 11:49, In.3:17,

Fapt.8:14, 1 Cor. 1:17, Evr. 1:14, Ap. 1:1;

Mc.8:26, Lc.4:18.

αποστερέω, (στερέω), *a înșela, a es-*

cr<>ca. Mc.10:19, 1Cor.6:8, 7:5, ITim.6:5.

αποсіολή, -ης, ή, (αποστέλλω), *trimi-*

tere; apostolic, apostolat, slujba apostolilor.

f^{NT}1- Fapt.1:25, Rom.1:5, 1Cor.9:2,

Gal. 2:8.*

απόστολος, -ου, ή, *apostol, trimis,*

(-le»at, *mesagerul lui Dumnezeu*. [în mod

osebit această denumire a fost atribuită

αποφέρω

celor doisprezece ucenici ai Domnului Isusj.

Lc.6:13,11:49, In. 13:16.2Cor.8:23, Gal. 1:1,

Ef.4:11.Fil.2:25,Ap.2:2. 18:20.

⁶⁵³ άποστομαάζω, (στόμα), *a reda ceva din*

memorie; a provoca pe cineva cu întrebări.

a iscodi. Lc.1 1:53.*

⁶⁵⁴ αποστρέφω, aor.pas. άπεστράφην, *a se în -*

toarce; a aduce înapoi; a refuza, a respinge.

2Tim.4:4; Mt.26:52.27:3,Fapt.3:26: Mt.5:42.

Evr. 12:25.

⁶⁵⁵ αποστύ[^]έω, *a avea repulsie, aversiune.*

Rom. 12:9.*

⁶⁵⁶ αποσυνάγωγος, -ον, (συναγωγή), adj., *exclus, excommunicat din sinagogă.* In.9:22. 12:42, 16:2.*

⁶⁵⁷ αποτάσσω, *a lua rămas bun; a renunța.*

Mc.6:46. Fapt. 18:18.21, 2Cor.2:13: Le. 14:33.*

⁶⁵⁸ αποτελέω, *a duce la capăt, la bun sfârșit, a isprăvi.* Le. 13:32, Iac. 1:15.*

⁶⁵⁹ αποτίθημι, aor.pas. *άπεθέμην, a pune deoparte, lângă.* Fapt.7:58, Rom. 13:12, Ef.4:22, Evr. 12:1.

⁶⁶⁰ αποτινάσσω, a «-/(/;/;<:/. Lc.9:5,Fapt.28:5.*

⁶⁶¹ αποχίνcosau αποτίω, *a plăti, a adula.*

Film. 19.*

⁶⁶² αποτολμάω, *a face ceva cu îndrăzneală, curaj.* Rom. 10:20.*

⁶⁶³ αποτομία, -ας,ή, (άποτέμνω), *severitate, asprime.* Rom.1 1:22.*

⁶⁶⁴ αποτόμως, (άποτομία), adv.. *în mod sever, cu asprime.* 2Cor. 13:10, Tit 1:13.*

⁶⁶⁵ αποτρέπω, *a întoarce spatele, a evita.*

2Tim.3:5.*

⁶⁶⁶ απουσία, -ας, ή, (άπείναι), *absență, lipsă.* Fil.2:12.*

⁶⁶⁷ αποφέρω, aor. *άπηνεγκα, inf.aor. άπενεγκείν, inf.aor.pas. άπενεχθήναι, a duce; a lua.* [uneori, se include și ideea de violentăi.

Mc. 15:1, Le. 16:22, 1Cor.16:3.

22

23

αποφεύγω

⁶⁶⁸ αποφεύγω, aor. *άπέφυγον, a fugi, a scăpa cu fuga.* 2Pt. 1:4, 2:18,20.*

⁶⁶⁹ **άποφθέγγομαι**, aor. *άπεφθεγξάμην. a vorbi tare.* Fapt.2:4.14. 26:25.*

⁶⁷⁰ άποφορτίζομαι, (φορτίζω), *a descărca, a desprovăra.* Fapt.21:3.*

⁶⁷¹ άπόχρησις, -εως, *r\folosire, întrebuintare.* Col.2:22.*

⁶⁷² άποχωρέω, *a pleca; a fi îndepărtat, (pas.)*

Mt.7:23, Lc.9:39, Fapt. 13:13.*

⁶⁷³ αποχωρίζω, *a despărți, a separa.*

Fapt. 15:39, Ap.6:14.*

⁶⁷⁴ αποψύχω, *a răsufla, a expira, „a-și da sufletul”, a nutri.* Le.21:26.*

⁶⁷⁵ "Αππνχ,, -ου,το,Αρίυ. [Forul lui Apiu,oraș în Italia situat la o depărtare de 43 mile romane de Roma, pe Via Appiaj. Fapt.28:15.*

⁶⁷⁶ άπρόσιτος, -ον, (προσιέναι), adj., *inaccesibil, inabordabil, de care nu te poți apropia.* ITim.6:16.*

⁶⁷⁷ άπρόσκοπος, -ον, (προσκόπτω), adj., *curat, fără vină; cineva care nu este pricină de poticnire pentru semenii.* Fapt.24:16; I Cor. 10:32.

⁶⁷⁵ άπροσωπολήμπτος, (α, **προσωπολήπτης**), adv., *nepărtinitor, în mod imparțial.* I Pt. 1:17.*

⁶⁷⁹ **ἄπταιστος, -ον, (πταιίω)**, adj., *stabil, ferm, neclintit*. Iud.24.*

^{68M81} **ἄπτω**, part. aor. *ἀψας, a aprinde, a da foc; a atinge*. **Lc.8:16, 11:33, 15:8: Mt.8:3, Mc.3:10, 7:33, Lc.18:15.**

⁶⁸² **Ἀφρία, -ας, ή**, *Ap fia*. | nume de femeie des întâlnit în Asia Mică; creștină din primul secol, probabil soția lui Filimo.nl. Film.2.*

⁶⁸³ **ἀπωθέω, α** *respinge, a refuza*. Fapt.7:27,39, **Rom. 11:1, ITim.1:19.**

⁶⁸⁴ **ἀπόλεια, -ας, ή**, (**ἀπόλλυμι**), *distrugere, pietre, ruină*. Rom.9:22, **Fil.3:19. ITim.6:9, 2Pt.3:16, Ap.17:8,11.**

"**Ἀρειος πάγ**|

⁶⁸⁵ **ἄρά, -άς, ή**, *implorare, rugăciune; tem, imprecăție*. Rom.3:14.*

⁶⁸⁶ **ἄρα**, *pârtie, care introduce o propoziție conclusivă. deci, așa că, așadar, acum da* Mt. 19:27, Mc.4:41. Le. 1:66. Fapt.5:; Rom.7:21,8:1. ICor.5:10. Gal.2:21. Ef.2: ITes.5:6, Evr. 12:8.

⁶⁸⁷ **ἄρα**, *pârtie, inter, (introduce o întrebare retorică), deci. așa că. oaie*. Le. 18: Fapt.8:30, Rom.7:25, Gal.2:17.

⁶⁸⁸ **Ἀραβία, -ας, ή**, n.pr. *Arabici*, [Ieritorij cuprins între partea de vest a Mesopotamiț sud-estul Siriei și Palestinei către istm Suez]. **Gal.1: 17.** 4:25.*

ἄραβών, v. ἀραβών.

ἄραγε, v. ἄρα.

⁶⁸⁹ **Ἀράμ, δ**, *Aram*. n.pr.indecl. | unul dini bărbații incluși în genealogia Domnului isl CristosJ. Mt.1:3. Lc.3:33.

ἄραφος, v. ἀραφος.

⁶⁹⁰ "**Ἀραψ, -αβος, ό**, *arab*. Fapt.2:11.*

⁶⁹¹ **ἀργέω, (αργός)**, *a fi lenș, inactiv; întârzia*. [NT.]. 2Pt.2:3.*

⁶⁹² **αργός, -ή, -όν**, adj., *neangajat. < el ce n\ face nimic; lenș, indolent; nefolositoi\ neproductiv*. Mt.20:3; ITim.5:13, Tit 1:1 **Mt. 12:36, 2Pt.1:8.**

⁶⁹³ **ἀργύρεος**, v. ἀργυρούς.

⁶⁹⁴ **ἀργύριον, -ου, τό**, *argint*. I. *bani*, Mt.2. 18,27.Mc.14:11,Lc.9:3,Fapt.8:20; 2. *material*. Fapt.3:6, ICor.3:12, IPt.1:18.

⁶⁹⁵ **ἀργυροκόπος, -ου, ό**, (*ἀργυρος, κόπτω*) *argintar*. Fapt. 19:24.*

⁶⁹⁶ **ἀργυρος, -ου, δ**, (*αργός*), *argint*, [malej rial folosit în obținerea de obiecte prețioase. Fapt. 17:29, !ac.5:3. **Ap. 18:12.**

αργύρους, -δ, -οῦν, adj., *argintiu, din Ide*) *argint*. Fapt. 19:24,2Tim.2:20. Ap.9:20.:'

⁶⁹⁷ "**Ἀρειοςπάγος, ό, n.pr.** *Areopag*. [Dealul M arte situat în Atena, nu departe de Acropole, locul unde apostolul Pavel a predicat Evanghelia.] **Fapt.17:19,22.***

Ἀρεοπαγίτης, -ου, ό, *Areopagit*. [membru în Consiliul Areopagului], Fapt. 17:34.

Î" **ἀρέσκεια, -ας, ή**, (*ἀρεσκείω*), *dorința de a plăcea cuiva, de a mulțumi pe cineva.*

Zoi. 1:10.*

αρέσκω, viit. αρέσω, aor. **ηρέσα**, *a plăcea, a căuta să se facă plăcut*. Mt.14:6, Mc.6:22, Rom.8:8, **Gal. 1:10**, 1Cor.H):33. ITes.2:4.

⁷⁰¹ αρεστός, -ή, -όν, (αρέσκω), adj., *plăcut, agreabil*. **In.8:29, Fapt.6:2**, 12:3, 1In.3:22.*

⁷⁰² Ἀρέτας, -α, ό, n.pr. *Areta*. [rege arab din primul secol, cunoscut din inscripții sub numele de Areta al IV-lea]. 2Cor. 11:32.*

⁷⁰³ ἀρέτη, -ης,ή, *virtute morală; manifestarea unei puteri divine*. **Fil.4:8, 2Pt. 1:5; 2Pt. 1:3.**

⁷⁰⁴ ἀρήν, ἀρνός, δ, *oaie, miel*. Le. 10:3.*

⁷⁰⁵ ἀριθμέω, (αριθμός), aor. ήρίθμησα, perf. pas. ήρίθμημαι, *a număra, a socoti*. Mt. 10:30, Lc.12:7, Ap.7:9.*

αριθμός, -οῦ, ό, *număr* [noțiune **fixă detinită**; *mulțime* [noțiune nedefinită]]. In.6:10 Lc.22:3, Ap.13:18; Fapt.6:7, **11:21, Ap.20:8.**

Ἀριμαθαία, -ας, ή, n.pr. *Arimateea* [numele câtorva localități din Palestina localitatea unde trăia Iosif]. Mt.27:57 Mc. **15:43. Lc.23:51, In.** 19:38.*

Ἀρίσταρχος, -ου, **6**, n.pr. *Aristarh*. [creștin din Tesalonic, **colaborator al apostolului Pavel**.] Papt. 19:29, 20:4, 27:2, Col.4:10, Film.24.

αριστάω, aor. ήρίστησα, *a lua micul "-iun; a cina*. [folosire mai târzie a acestui ^{te}menl. **In.21:12,15; Le. 11:37.***

⁷¹⁰ > αριστερός, -α, -ον, *stânga* [mana, parte, ^{te}armele de apărare se purtau în mîna ^{te}^ngă. | VIt.6:3, **Lc.23:33, 2Cor.6:7.***

Αριστόβουλος, -ου, ό, n.pr. *Aristobul*. [**nu-άρπαγμός** mele unui creștin din primul secol]. Rom. 16:10.*

⁷¹² **ἄριστον**, -ου, **τό**, *micul dejun, masa de dimineață; cina, masa de seară*. Mt.22:4. Le. 11:38. 14:12.*

⁷¹³ ἀρκετός, -ή, -όν, (ἀρκέω), adj., *suficient, destul*. Mt.6:34, 10:25, IPt.4:3.*

⁷¹⁴ ἀρκέω, *a fi suficient, destul; a fi satisfăcut, mulțumit*. Mt.25:9, In.6:7, 2Cor.12:9: Lc.3:14. ITim.6:8, Evr. 13:5.

⁷¹⁵ **ἄρκτος**, -ου, **δ, ή**, *urs*. **Ap. 13:2.***

⁷¹⁶ **ἄρμα**, -ατός, **τό**, *car de luptă*. Fapt.8:28, Ap.9:9.*

⁷¹⁷ Ἀρμαγεδδών, n.pr.indecl. *Armagedon*. [numele unui anumit loc, identificat de unii comentatori biblici ca fiind Meghido.]. Ap. 16:16.*

⁷¹⁸ **αρμοζω**, (αρμός), *a uni, a alătura; a logodi, a promite pe cineva în cusătorie*. [NT.]. 2Cor.11:2.*

⁷¹⁹ αρμός, -οῦ, δ, *încheietură, articulație*. Evr.4:12.*

αρνας, v. ἀρήν.

⁷²⁰ **ἀρνέομαι**, viit. ἀρνήσομαι, **impf**; ήρ-νοῦμην, aor. ήρνησάμην, perf. ήνημαι, *a refuza, a respinge*, (cu dispreț).; *a nega, a tăgădui; repudiere, despărțire, lepădare*. Evr. 11:24: Le.8:45. In. 1:20, Fapt.4:16, 1In.2:22;

Mt.10:33, Lc.12:9, Fapt.7:35.

⁷²¹ ἄρνιον, -ου, τό, (dim. ἄρην), *mielușel*.

In.21:15, Ap.13:11.

⁷²² ἄροτριῶ, (αροτρον), *a ara, a trage*

brazde cu plugul. Lc.17:7, 1Cor.9:10.*

⁷²³ αροτρον, -ου, τό, (ἄρο(ο),ρ/υγ. Lc.9:62.*

⁷²⁴ ἀρπαγή, -ης, ή, (αρπάζω), *jefuire, pră-dare*. Mt.23:25, Le. 11:39, Evr. 10:34.*

⁷²⁵ ἀρπαγμός, -ου, δ, (αρπάζω), *acțiunea prin care se confiscă ceva [cineva este depozitat de anumite bunuri], însușirea prin forță*. Fil.2:6.*

24

25

αρπάζω

⁷²⁶ αρπάζω, aor.pas. ἤρπαγην, viit.2.pas. ἀρπαγήσομαι, *a fura, a sustrage, a-p însuși un anumit bun ce nu-ți aparține, a inhala, a însfăca*.

MLI 1:12, In.6:15, 10:12, Fapt.8:39, Ap. 12:5.

⁷²⁷ ἄρπαξ, -άγος, adj., *răpitor, rapace, lacom, vorace*. Mt.7:15, Le.18:11.

⁷²⁸ ἄρραβών, -ώνος, ό, *garanție, zălog, acont*. Ef.1:14, 2Cor.1:22, 5:5.*

⁷²⁹ ἄρραφος, adj., *fără cusătură*, [un anumit tip de îmbrăcăminte, dintr-o singură bucată, specific regiunii Galilea]. In. 19:23.*

⁷³⁰ ἄρρην, v. ἄρσην.

⁷³¹ ἄρρητος, -ον, (ρητός), adj., (*de*) *nespus, negrăit, indescriptibil*. 2Cor. 12:4.*

⁷³² ἄρρωστος, -ον, (ρώννυμι), adj., *bolnav; lipsit de putere, slăbit*. Mt. 14:14, Mc.6:5,13, 16:18, 1 Cor. 11:30.*

⁷³³ ἀρσενοκοίτης, -ου, 6, (αρσην, κοίτη), *homosexual, sodomit*. 1Cor.6:9, 1Tim.1:10.*

αρσην, ἄρσεν, -ενός ό, *sex masculin, parte bărbătească*. Mt. 19:4, Mc. 10:6, Lc.2:23, Rom. 1:27.

⁷³⁴ Ἀρτεμας, -α, ό, (abr. Ἀρτεμίδωρος), n.pr. *Ar tema*. [un prieten al apostolului Pavel]. Tit3:12.*

⁷³⁵ "Ἀρτεμις, -ιδος, ή, n.pr. *Artemis*. [zeitate des întâlnită în închinarea popoarelor din Asia; centrul de închinare în Efes; numele ei roman este Di ana.]. Fapt. 19:24,27.

⁷³⁶ ἀρτέμων, -ωνος, ό, *trincă, velă de trinchet*. (navigație). Fapt.27:40.*

⁷³⁷ ἄρτι, adv., *chiar acum, în momentul acesta*; (sugerează o acțiune care a început și se termină „chiar” în momentul vorbirii); *acum, de data aceasta*, (se face diferența cu o acțiune din trecut). Mt.9:18, 1Tes.3:6; In.9:19, 13:37, 1 Cor. 16:7, Gal. 1:9.

⁷³⁸ ἀρτιγέννητος, -ον, (ἄρτι, γεννάω), *nou-născut, născut de curând*. 1Pt.2:2.*

αρχιομί

⁷³⁹ ἄρτιος, -ία, -ον, adj., *stabil, permanenț* competent, *priceput*. [NT.]. 2Titn.3:17.*

⁷⁴⁰ ἄρτος -ου, ό, *pâine; hrană, alimenț* Mt.4:3, Mc.6:36, Lc.4:3, In.6:5. Fapt.2:41 1Cor. 10:16, 11:26-28; Mt.6:11, Mc.6:f

2Cor.9:10, 2Tes.3:8,12.

⁷⁴¹ ἄρτύω, *a pregăti; a condimenta, a săi* \ [sp.]. Mc.9:50, Le. 14:34, Col.4:6.*

⁷⁴² Ἀρφαξάδ, ὁ, n.pr.indecl. *Arfaxad*. [un dintre fiii lui Sem:Genesa 10:22]. Le.3:3(
⁷⁴³ ἀρχάγγελος, -ου, ὁ, (αρχι, ἄγγελος), *hanghel*. [căpetenie a îngerilor]. ITes.4:l] Iud.9.*

⁷⁴⁴ ἀρχαῖος, -αία, -αῖον, (αρχή), adj., *de ' început, din vechime, arliaic, vechi*, [se ii la om, obiecte, timp, împrejurări]. Le.9:8, Ij Fapt. 15:7,21, 2Pt.2:5, Ap. 12:9, 20:2.

⁷⁴⁵ Ἀρχέλαος -ου, δ, (ἀρχω, λαός), *n.i Arhelau*. [fiul lui Irod cel Mare, guvernăți timp de zece ani în Iudeea, Samariaj Idumeea, după moartea tatălui său]. Mt.2:22

⁷⁴⁶ ἀρχή, -ής, ή, ή, ἴXXπ'ρηΓΙ, IVtfiO, 'M\ *început, origine; primul dintr-o serie de m mulți; extremitatea unui obiect; stăpâniei domnie, conduce*. Mt. 19:4, In.8:44, Evr. 1: f Col. 1:18, Ap. 1:8; Fapt. 10:11, 11:5; Lc.12:j 20:20, ICor. 15:24, Tit 3:1.

⁷⁴⁷ ἀρχηγός, οῦ, ὁ, *conducător, lider; aută cel ce așază fundația*. Fapt.5:31; Fapt.3:1 Evr.2:10.

⁷⁴⁸ ἀρχιερατικός, -ή -όν, (αρχι, Ιερατικοί: adj., *pontifical, specific marelui preț* Fapt.4:6.*

⁷⁴⁹ ἀρχιερεύς, -έως, ὁ, *marele preot, preșl dintele Sanhedrinului; Domnul Cristos - Mat Preot*. Mt.2:4, Mc.8:31, Le. 19:47, Fapt.4:2J Evr.2:17,3:1.4:14,5:10,6:20,7:26,8:1,9:1

⁷⁵⁰ ἀρχιποιμήν, -ενός, ὁ, *păstorul cel ma căpetenia păstorilor*. IPt.5:4.*

ἴσι " Ἀρχιππος, -ου, ὁ, n.pr. *Arhip*. [un creștin jin primul secol, prieten al apostolului Pavel.]. Col.4:17, Film.2.*

⁷⁵² ἀρχισυνάγωγος, -ου, ὁ, (συναγωγή), *conducătorul sinagogii*. Le.8:49, 13:14, Fapt. 13:15, 18:8,17.

⁷⁵³ ἀρχιτέκτων, -όνος ὁ, (τέκτων), *arhitect, cel care conduce o lucrare de construcție*. I Cor.3:10.*

⁷⁵⁴ ἀρχιτελώνης, -ου, ὁ, *căpetenia vameșilor (a încasatorilor de taxe)*. Le. 19:2.*

⁷⁵⁵ ἀρχιτρίκλιнос, -ου, ὁ, (τρίκλινον), *căpetenia servitorilor, cel care se ocupă de buna desfășurare a unui ospăț, nun* [trad. Cornilescu]. In.2:8.*

⁷⁵⁶⁻⁷⁵⁷ ἀρχω, *a începe; a fi conducător, căpetenie*. Mt.11:7, 24:49, 26:37, Lc.4:21; Mc. 10:42, Rom. 15:12.

⁷⁵⁸ ἀρχών, -οντος, ὁ, *căpetenie, conducător, lider*. Mt.9:18,23, Mc.3:22, Le.11:15, Fapt.4:26, Rom.13:3, Ap.1:5.

⁷⁵⁹ ἄρωμα, -ατός, τό, (ἀρτύω), *a parfuma, a înmiresma*. Mc. 16:1, Le.23:56, 24:1, In. 19:40.*

⁷⁶⁰ Ἀσά, ὁ, (ebr. 80\$), n.pr.indecl. *Asa*. [nume de bărbat cuprins în genealogia Domnului Cristos]. Mt.1:7.

¹ ασάλευτος, -ον, (σαλεύω), adj., *nemiscat, imuabil*. Fapt.27:41, Evr. 12:28.*

άσβεστος, -ον, (σβέννυμι), adj., *foc vesnic, nestins*. Mt.3:12, Mc.9:43,45, Lc.3:17.*

ασέβεια, -ας, ή, (ασεβής), *impietate, lipsă de respect față de Dumnezeu*.

^Rom.1:i8, 2Tim.2:16, Tit 2:12, Iud. 15.

ασεβέω, *a fi lipsit de evlavie, a da dovadă de impietate*. 2Pt.2:6, **Iud.15**.*

ασεβης, -ες, (σέβω), adj., *profan, ireverent* ^{ren} *lios, neevlavios, păcătoș*. Rom.4:5, 5:6, 2Pt.2:5,3:7,Iud.4,15.

ασκός

⁷⁶⁶ ασέλγεια -ας, ή, *depravare, trivialitate, imoralitate*. Mc.7:22, IPt.4:3. 2Pt.2:7.

⁷⁶⁷ άσημος, -ον, (σήμα), *insignifiant, neînsemnat*. Fapt.21:39.*

⁷⁶⁸ Άσήρ, ό, (ebr. IBfR), n.pr. *Așer*. (al optulea fiu al patriarhului Iacov.). Le.2:36, Ap.7:6.*

⁷⁶⁹ ασθένεια, -ας, ή, (ασθενής), *slăbiciune, neputință, infirmitate*. Rom.8:26,1 Cor. 15:43, 2Cor. 13:4, 1 Tim.5:23, Evr. 11:34.

⁷⁷⁰ άσθενέω, impf. ήσθένουν, peif. ήσθένηκα, *a fi slăbit, a fi bolnav*. Mt.10:8, Mc.6:56, Fapt.9:37,Fil.2:26,2Cor.13:3.

⁷⁷¹ άσθνήμα, -ατός, τό, (άσθενέω), *neputință, slăbiciune, debilitate; boală, maladie*. Rom.15:1.*

⁷⁷² ασθενής, -ές, (τό σθένος), adj., *slab, neputincios; infirm, bolnav*, [deseori, termenul poate fi întâlnit și cu privire la sfera spirituală a vieții]. Mt.26:41, Mc.14:38, ICor. 1:25, ITes.5:14, IPt.3:7.

⁷⁷³ 'Ασία, -ας, ή, *Asia*. [provincie romană situată în partea de vest a Asiei Mici; datează din cea. 133-133 î.Cr.]. Fapt.2:9, 16:6, Rom.16:5, ICor.16:9, 2Cor.1:8.

⁷⁷⁴ Άσιανός, -ού, ό, *asiatic, locuitor originar din Asia*. Fapt.20:4.*

⁷⁷⁵ Άσιάρχης, -ου, ό, *conducător, căpetenie în Asia*. Fapt. 19:31.*

⁷⁷⁶ ασιτία, -ας, ή, (άσιτος), *abstinent*. [în ce privește alimentația]. Fapt.27:21.*

⁷⁷⁷ άσιτος, -ον, (σίτος), adj., *nemâncat, cel ce nu a mâncat o anumită perioadă*. [în mod voluntar sau forțat de împrejurări]. Fapt.27:33.*

⁷⁷⁸ άσκέω, *a împodobi, a înfrumuseța; a se strădui, a face tot posibilul*. Fapt.24:16.¹¹¹.

⁷⁷⁹ ασκός, -ού, ό, *recipient confecționat din piele, burduf*. Mt.9:17, Mc.2:22, Lc.5:37.

26

27

ασμένως

⁷⁸⁰ ασμένως, adv., *cu bucurie, a primi pe cineva cu bucurie*. Fapt.2:41, 21:17.*

⁷⁸¹ άσοφος, -ον, (σοφός), adj., *lipsit de înțelepciune, nebun*. Ef.5:15.

⁷⁸² ασπάζομαι, aor. ήσπασάμην, *a saluta pe cineva, a da binele, a transmite sănătate*, [ca salut]. Mt.10:12, Mc.9:15, Lc.1:40, Fapt.21:19, Rom. 16:3, 1 Cor. 16:19, 2Cor.13:12.

⁷⁸³ ασπασμός, -ού, ό, (ασπάζομαι), *salutare*, *urare, bun-venit.* (scris sau oral), Mt.23:7. Mc.12:38, Le. 1:29, 1Cor.16:21, Col.4:18, 2Tes.3:17.

⁷⁸⁴ άσπιλος, -ον, (σπίλος). adj., *curat, imaculat, neprihănit, nevinovat.* 1Tim.6:14, Iac.1:27, 1Pt.1:19, 2Pt.3:14.*

⁷⁸⁵ άσπίς, -ίδος, ή, *șarpe*, [mic ca dimensiuni, dar cu o mușcătură ce poate fi fatală]. Rom.3:13.*

⁷⁸⁶ άσπονδος -ον, adj., (σπονδή), *ireconciliabil, (de) neîmpăcat, neînduplecat.* Rom.1:31, 2Tim.3:3.*

⁷⁸⁷ άσσάριον, -ου, τό, *assarium.* [monedă romană reprezentând a zecea parte dintr-o drahmă; *ban*, în trad. Cornilescu.]. Mat. 10:29, Le. 12:6.

⁷⁸⁸ άσσον, adv., *mai aproape, în preajmă.* Fapt.27:13.*

⁷⁸⁹ "Άσσος, -ου,ή, n.pr. *Asos.* \oraș maritim în Asia Mică.). Fapt.20:13.

⁷⁹⁰ άστατέω, (άτατος), *a nu avea un loc stabil unde să locuiești, a rătăci, a fi un pelerin.* 1Cor.4:1 I.*

⁷⁹¹ άστείος, -α, -ον, (άστν), *frumos, atrăgător, dragălaș.* Fapt.7:20, Evr. 11:23.*

⁷⁹² άστήρ, -ερος, ό, *stea.* [corp cereșc]. Mt.2:7,9,10, Mc.13:25, 1Cor. 15:41, Ap.6:13.

⁷⁹³ άστήρικτος, -ον, (στηρίζω), *instabil, inconstant, nestatornic.* 2Pt.2:14, 3:16.

⁷⁹⁴ άστοργος, -ον, (στοργή), *neîubitor, fără dragoste.* Rom. 13:1, 2Tim.3:3.*

άσχημοσυ|

⁷⁹⁵ άστοχέω, (στόχος), aor. ήστόχησα *devia de la (o țintă), a se îndepărta, a grei* 1 Timi. 1:6. 6:21, 2Tim.2:18.*

⁷⁹⁶ άστραπή, -ης, ή, *fulger.* Mt.24:2J Le. 10:18, 17:24, Ap.4:5, 8:5, 11:19.

⁷⁹⁷ άστράπτω, *a (i)lumina, a f* Le. 17:24, 24:4.*

⁷⁹⁸ άστρον, -ου, τό, *stea.* [uneori, acel termen se folosește și pentru „constelației „grup de stele“]. Le.21:25, Fapt.7:43, 27:2] Evr. 11:12.*

⁷⁹⁹ 'Ασύγκριτος, -ου, ό, n.pr. \./v/?(-β [numele unui creștin din Roma, din primj secol.]. Rom. 16:14.*

⁸⁰⁰ άσύμφανος, -ον, adj., *distonant, armonie.* Fapt.28:25.*

⁸⁰¹ άσύνετος, -ον, adj., *neinteligent, HpsiM înțelepciune.* Mt. 15:16, Mc.7:18, Rom. 1:21,3] 10:19.*

⁸⁰² άσύνθετος, -ον, (συντίθεμαι). adl *neloial, necredincios.* Rom. 1:31.*

⁸⁰³ ασφάλεια, -ας, ή, (ασφαλής), *fermită stabilitate; certitudine; siguranță, protecț* Fapt.5:23; Lc.1:4; 1Tes.5:3.*

⁸⁰⁴ ασφαλής, -ες, (σφάλλω), *na}*., *ferm*, *im clintit*; *cert*, *sigur*; *protector*, *cu rolul apăra*. Evr.6:19; Fapt.25:26; Fii.3:1.

⁸⁰⁵ ασφαλίζω, (ασφαλής), *inf.aor.pas. M φαλισθή ναι*, *a apăra*, *a păstra ceva în ranță*. Mt.27:64,65,66, Fapt. 16:24.*

⁸⁰⁶ **ασφαλώς**, *adv.*, *cu siguranță*, *cu certim dine*, *în afara oricărui dubiu*, *în mod goric*. Mc. 14:44, Fapt.2:36, 16:23.*

⁸⁰⁷ άσχημονέω, (άσχημων), *a acționa A mod indecent*, *nepotrivit*, *necuviincii* | 1Cor.7:36, 13:5.*

⁸⁰⁸ άσχημοσύνη, -ης, ή, (άσχημων), *indet eim caracter nepotrivit*, *necuviință*. Rom. 1:2 | Ap. 16:15.*

28

άσχημων

σος άσχημων, -ον, (σχήμα), *adj.*, *indecent*, *necuviincios*. 1 Cor. 12:23.*

ει» ασωτία, -ας, ή, (σάσω), *imoralitate*, *depravare*. Ef.5:18.Tit 1:6, 1Pt.4:4.*

⁸¹¹ άσώτως, (σαώω). *adv.*, *imoral*. Le. 15:13.*

⁸¹² άτακτέω, *aor.* ήτάκτησα, *a fi dezordonat*; *a nu respecta îndatoririle*; *a trăi în neorânduială*. [NT.]. 2Tes.3:7.*

⁸¹³ άτακτος, -ον, (τάσσω), *adj.*, *dezordonat*, *nedisciplinat*. 1Tes.5:14.*

⁸¹⁴ ατάκτως, *adv.*, *în mod nedisciplinat*, *în mod dezorganizat*. 2Tes.3:6,11.*

⁸¹⁵ άτεκνος, -ον, (τέκνον), *adj.*, *fără urmaș*, *fără copil*. Lc.20:28-30.*

⁸¹⁶ ατενίζω, (α, τείνω), *a-și fixa privirea asupra*, *a urmări cu atenție*. Le.4:20. 22:56, Fapt. 1:10, 3:12, 2Cor.3:7.

⁸¹⁷ ατερ, *prep.* *cu gen.*, *fără*, *separat de*. Lc.22:6,35.*

⁸¹⁸ ατιμάζω, (άτιμος), *inf.aor.* άτιμασθήναι, *a batjocori*, *a insulta*, *a dezonora*. Lc.20:11, In.8:49, Fapt.5:41, Rom. 1:24, 2:23, 1ac.2:6.*

άτιμάω, (τιμή), *v.* ατιμάζω. Mc. 12:4.

ατιμία, -ας, ή, (άτιμος), *dezonoare*, *batjocură*, *necinstire*. **Rom.9:21, 1 Cor. 11:14**, 2Cor.6:8, 2Tim.2:20.

άτιμος, -ον, (τιμή), *adj.*, *lipsit de onoare*, *dezonorat*, *disprețuit*. Mt. 13:57, Mc.6:4, 1Cor.4:10, 12:23.*

ατιμόω, (άτιμος), *a disprețui*, *a dezonora*. Mc. 12:4.*

άτιμίς, -ίδος, ή, *abur*, *vapori*. Fapt.2:19, 1ac.4:14.*

άτομος, -ον, (τέμνω), *adj.*, *indivizibil*, *ceva* («' nu se poate împărți. [în tr. Cornilescu: -clipă"]]. 1Cor.15:52.*

⁸²⁴ άτοπος, -ον, (τόπος), *adj.*, *nepotrivit*, *im-ηορημ*; *incorect*, *inexact*, *greșit*. Lc.23:41

άύξηση

Fapt.28:6, 2Tes.3:2.*

Αττάλεια, -ας, ή, *n.pr.* *Atalia*. [oraș maritim în Pamfilia.]. Fapt. 14:25.*

- ¹²⁶ αὐγάζω, (αυγή), inf.aor. αὐγάσαι, *a străluci, a răsprândi lumină. 2Cor.4:4.**
- ¹²⁷ αυγή, -ης, ή, *strălucire. Fapt.20:11.**
- ¹²⁸ Αύγουστος,-ου, ο, n.pr. *August. [Iulius Cezar Octavianus, primul împărat (imperator) roman.]. Le.2:1.**
- ⁸²⁹ αὐθάδης, -ες, (αυτός, ήδομαι), adj., *încă- rățânat, îndărătnic, ambițios. Tit 1:7,2Pt.2:2().**
- ⁸³⁰ αὐθαίρετος, -ον, (αυτός, αιρέομαι). adj.. *voluntar, (făcut) de bunăvoie, cu propriul consimțământ. 2Cor.8:3.17.**
- ⁸³¹ αὐθεντέω, (αυτός, εντεα), *a ucide pe alții, a se sinucide; a fi autocrat, a-și impune stăpânirea peste alții. 1Tim.2:12.**
- ⁸³² αὐλέω, (αυλός), aor. ηύλησα, *a cânta din fluier. Mt. 11:17, Lc.7:32, 1Cor. 14:7.**
- ⁸³³ αυλή, -ης,ή, (άω), *spațiu îngrădit lângă casă unde erau adăpostite, pe timpul nopții, turmele de animale, țarc; curte neacoperită, casă mare, palat. In.10:1,16; Mc.14:66, Lc.22:55, Ap. 11:2; Mt.26:3,58, Mc. 14:54, 15:16, Le. 11:21.*
- ⁸³⁴ αὐλητς,-οῦ,6, (αὐλέω), *cel care cântă din fluier. Mt.9:23, Ap. 18:22.**
- ⁸³⁵ αὐλιζομαι, (αυλή), impf. ηύλιζόμην, aor. ηύλισθην, *a poposi, a rămâne într-un loc. [ptr. un timp limitat.]. Mt.21:17, Lc.21:37.**
- ⁸³⁶ αυλός,-οῦ,ό,(αω,αῦω),*fluier. 1Cor. 14:7.**
- ⁸³⁷ **αυξάνω**, *a duce la creșterea, dezvoltarea [tr.J; a crește, a se dezvoltă, a spori. [intr.]. Mt.13:32, Mc.4:8, 1Cor.3:6, 2Cor.9:10. Col. 1:10; Mt.6:28, Mc.4:8, Le. 12:27, In.3:30, Fapt.6:7.*
- ⁸³⁸ αὐξησις, -εως, ή, (αὐξω), *creștere, dezvoltare. Et.4:\6,Co\2:\9**

29

αὐξω

αὐξω, v. αυξάνω.

- ⁸³⁹ αὐριον, (αῦρα), adv., *mâine, ziua următoare. Mt.6:34, Le. 10:35, Fapt.23:15, Iuc.4:14. | uneori se folosește și cu sensul de „în curând”, „în scurt timp”: Mt.6:30, Le. 12:28, 1Cor. 15:32.]*
- ⁸⁴⁰ (χύστηρός, -ά, -όν, (αῦω), adj., *aspru, cu rugozități; sever, nemilos, [fig.]. Le. 19:21,22.**
- ⁸⁴¹ αὐτάρκεια, -ας, ή, (αὐτάρκης), *stadiu al vieții în care nu mai ai nevoie de ajutor extern: mulțumire de sine. satisfacție. 2Cor.9:8: 1Tim.6:6.**
- ⁸⁴² αὐτάρκης, -ες, (αυτός, άρκέω). adj., *independent; mulțumit, satisfăcut. Fi 1.4:11.**
- ⁸⁴³ αὐτοκατάκριτος, -ον, (αυτός, κατακρίνω), adj., *autocondamnat. a se condamna singur. Tit 3:11.**
- ⁸⁴⁴ αὐτόματος, -η, -ον, (αυτός, μέμαα), adj., *de la sine, prin sine, fără ajutor, singur. Mc.4:28, Fapt. 12:10.**
- ⁸⁴⁵ αὐτόπτης, -ου, δ, *martor ocular. Le. 1:2.**

⁸⁴⁶ αὐτός, -ή, -ό, pr.pers., pere.3.sg. *el (însuși), ea (însăși)*. Mt.3:4, Mc.8:29, Lc.20:42, In.2:24, Fapt.24:15, Rom.15:14, ICor. 11:13, ITes. 1:9, Evr.8:9, Ap.21:3. [cu articol înseamnă: *același, aceeași* (adj. dem.): Mt.26:44, Mc. 14:39, Lc.23:40, Rom.9:21, 1 Cor. 1:10, Evr. 1:12.].

⁸⁴⁷ αὐτοῦ, adv. de loc. *aici, acolo*. Mt.26:36, Mc.6:33, Lc.9:27, Fapt. 15:34. 18:19,21:4.

⁸⁴⁸ αὐτοῦ contr. din ἑαυτοῦ

⁸⁴⁸ αὐτόφωρος, -ον, (αὐτός, φῶρ), adj., *surprins în timpul unui furt*. In.8:4.*

⁸⁴⁹ αὐτόχειρ, -ος, (αὐτός, χεῖρ), adj. „cu propriile mâini, [despre o acțiune.]. Fapt.27:19.*

αὐχέω, *a se lăuda, a se mândri*. Iac.3:5.*

⁸⁵⁰ αυχηρός, -ά, -όν, (αὐχμέω), adj., *întunecos, învăluit în întuneric*. 2Pt. 1:19.*

⁸⁵¹ ἀφαιρέω, viit.2. ἀφελώ, aor.2. ἀφείλον, inf. ἀφελείν, viit. pas. ἀφαιρεθήσομαι, *a lua; αφημιB* ξφικνέομαι *a tăia, a îndepărta*. Le. 1:25; Mt.26:51J Mc. 14:47, Le. 10:42, Ap.22:19.

⁸⁵² αφανής,-ες, (φαίνω), adj., *ascuns, neam noscut*. Evr.4:13.*

⁸⁵³ **αφανίζω**, *a face nevăzut ceva: a pieri, I nu mai putea fi văzut; a priva ceva de strălucire, a deforma*. Mt.6:19, Fapt. 13:41, Iac.4:14; Mt.6:16.

⁸⁵⁴ αφανισμός, -οῦ, ό, (αφανίζω), *dispariției pieire*. Evr.8:13.

⁸⁵⁵ αφαντος, -ον, (φαίνομαι), adj., *a fi nevăzut, invizibil*. Le.24:31.*

⁸⁵⁶ ἀφεδρών, -ώνος, ό, *latrină, closet*. Mt.15:17, Mc.7:19.*

⁸⁵⁷ **ἀφειδία, -ας, ή, ascetism, austeritate,** *tratament sever, renunțare*. Col.2:23.*

⁸⁵⁸ ἀφελόττης, -ητος ή, (αφελής), *lipsă <m prefăcătorie, curăție*. Fapt.2:46.*

ἀφελπίζω, v. απελπίζω.

⁸⁵⁹ αφεσις, -εως, ή, (ἀφήμι), *eliberare* *slobozire; iertare*. Lc.4:18; Mt.26:28, Mc. 1:4, Le. 1:77, Col. 1:14, Evr.9:22.

⁸⁶⁰ **ἀφή**, -ής,ή, (απτω), *legătură, articulației încheietură*. Ef.4:16, Col.2:19.*

⁸⁶¹ αφθαρσία, -ας,ή, (ἀφθαρτος), *nemurire, eternitate*. Rom.2:7, 1 Cor. 15:42, 2Tim. 1:10.

⁸⁶² αφταρτος, -ον, (φτείρω), adj., *nepieritori indestructibil, nemuritor*. Rom. 1:23, 1 Cor.9:25, j 15:52.

ἀφθορία, -ας, ή, (αφθορος), *pur. necorrupt*. Tit 2:7.*

⁸⁶³ ἀφήμι, impf. ήφιε(v), viit. αφήσω, ac/r. ἀφηκα, aor.2. ἀφείμεν, imper. άφες, cj. άφω, inf. ἀφείναι, part. άφείς, aor.pas. άφέθην, viit.pas. i άφεθήσομαι, *a trimite, a da drumul; a permite, a îngădui, a da voie; a părăsi, a lăsa, a se îndepărta*. Mt. 13:36, Mc.7:8, Rom. 1:27, ICor.7:1 1-13, lin. 1:9; Mt.8:22, Mc. 10:14, Le. 18:16, In. 12:7; Mt.4:22, Mc.8:13, Lc.4:39, In.4:52.

⁸⁶⁴ άφικνέομοα, (ικνέομαι), aor. άφικόμην, *a ajunge, a sosi*. **Rom. 16:19**.*

⁸⁶⁵ άφιλάγαθος, -ον, (α, φιλάγαθος), adj.,

neiubitor de bine. 2Tim.3:3.*

⁸⁶⁶ ἀφιλάργυρος, -ον, (α, φιλάργυρος), adj.,
neiubitor de bani. 1Tim.3:3, Evr. 13:5.*

⁸⁶⁷ αφιζις, -εως, ή, (ἀφικνέομαι), *plecare*,
îndepărtare. Fapt.20:29.*

⁸⁶⁸ ἀφίστημι, aor. ὀπέστησα, aor.2. ἀπέστην,
viit. ἀποστήσομαι, *a se îndepărta, a se sepa-*
ra de; a atrage, a influența. Lc.8:13, Fapt. 12:10,
22:29, 2Cor. 12:8, 1Tim.6:1; Fapt.5:37.

⁸⁶⁹ αφνω, (αίφνης), adv., *deodată, instan-*
taneu. Fapt.2:2, 16:26,28:6.*

⁸⁷⁰ ἀφόβως, (φόβος), adv., *fără frică, cu*
îndrăzneală. Le. 1:74, Fii. 1:14, 1 Cor. 16:10,
Iud. 12.*

⁸⁷¹ ἀφομοιώω, *a fi asemuit (cu cineva), a se*
asemăna. Evr.7:3.*

⁸⁷² αφοράω, *a-si întoarce privirea de la ceva*
și a o fixa spre altceva. Fii.2:23, Evr. 12:2.*

αφορίζω, aor. ἀφώρισα, *a se separa, a*
se despărți, a pune deoparte. Mt. 13:49,
Fapt.13:2,Rom.1:1,2Cor.6:17,Gal.2:12.

αφορμή, -ης, ή, (α, ορμή), *prilej, ocazie,*
oportunitate. Rom.7:8,II, 2Cor.5:12, 11:12,
Gal.5:13, 1Tim.5:14.*

αφρίζω, (αφρός), *a face spumă, a spu-*
mega. Mc.9:18,20.*

αφρός, -ού, δ, *spumă*. Lc.9:39.*

αφροσύνη, -ης, η, (αφρών), *nebulie,*
lipsă de sens. Mc.7:22, 2Cor. 11:1,17.21.*

⁸⁷⁸ αφρών, -ον, gen. -όνος adj., *prostesc,*
necuştat, stupid. Le.11:40. Rom.2:20,
1Cor. 15:36, 2Cor.11:16, Ef.5:17, 1Pt.2:15.

⁸⁷⁹ αφυπνωω, aor. αφυπνωσα, (υπνωω), *a*
"dormi. Le.8:23.*

αφυστερέω, *a reține plata cuiiva, a nu*
Plăti. Iac.5:4.*

30

ἀνηρχος

⁸⁸⁰ ἀφωνος, -ον, (φωνή), *mut, necuvântător*.
Fapt.8:32, 1Cor. 12:2, 14:10, 2Pt.2:16.*

⁸⁸¹ Ἀχάζ, δ, (ebr. (ΠΚ), n.pr. indecl. *Ahaz*.
| rege în Iuda. cuprins în genealogia Domnului
Isus Cristos]. Mt.1:9.

⁸⁸² -ας; ή> n pr *Ahaia*. [provincie
romană, cuprinzând o mare parte din Grecia
și Peloponesul]. Fapt. 18:12.27. Rom. 15:26,
1Cor. 16:15. 2Cor.1:1.

⁸⁸³ Αχαϊκός, -ού, δ, n.pr. *Ahaic*. [numele
unui creștin din Corint]. 1Cor. 16:17.

⁸⁸⁴ ἀχάριστος, -ον, (χαρίζομαι), adj.,
nemulțumit. Le.6:35, 2Tim.3:2.*

Ἀχάς, δ, v. "Αχάζ.

⁸⁸⁵ Ἀχείμ, δ, n.pr. *Achim*. [bărbat cuprins în
genealogia Domnului Isus Cristos].
Mt.1:14.*

⁸⁸⁶ ἀχειροποίητος, -ον, (χειροποίητος), adj.,
despre un lucru care nu e făcut manual.

Mc.14:58, 2Cor.5:1, Col.2:11.*

Ἀγγελδαμάχ, v. Ἀκελδαμά.

⁸⁸⁷ ἀγλός, -ός, ἡ, *ceață*. Fapt. 13:11.*

⁸⁸⁸ ἀχρεῖος, -ον, (χρεῖος), adj., *nefoliositor*.

inutil. Mt.25:30, Lc.17:10.*

⁸⁸⁹ ἀχρειώω, (αχρεῖος), aor. ἠχρειώθην, *a deveni nefoliositor, a nu folosi la nimic*. Rom.3:12.*

⁸⁹⁰ ἀχρηστος, -ον, (χρηστός), adj., *neprofitabil, nefoliositor*. **Film. 11**.*

⁸⁹¹ ἄχρη, 1. PREPOZIȚIE: *pe, până* (când), *până la*. Mt.24:38, Le. 1:20, Fapt. 1:2, Rom.5:13, 2Cor. 10:13. Evr.4:12, Ap.2:26. 2. CONJUNCTIE: *până* (ce, la, când). Lc.21:24, Fapt.7:18, Rom. 11:25, 1 Cor. 11:26, Gal.3:19, Evr.3:13. Ap. 17:17.

⁸⁹² ἀχυρον, -ου, τό, /«AY/. Mt.3:12, Lc.3:17.*

⁸⁹³ ἀψευδής, -ες, (α, ψεύδος). adj., *adevărat, demn de încredere*. Tit 1:2.*

⁸⁹⁴ ἀψιθυός, -ου, ἡ, /«ιώαί7ί/!/?./χ//». Ap.8:11.*

⁸⁹⁵ ἀψυχος, -ον, (ψυχή), adj., *neînsuflețit, lipsit de viață*. 1 Cor. 14:7.*

31

ΒαράκI Βαραχίας

B

B, β, *beta*, a doua literă a alfabetul ui grecesc; ca cifră: β= 2. în titlurile scrisorilor are sensul de a doua: 2Cor., 2Tes., 2Tim., 2Pt., 2In.

⁸⁹⁶ Βαάλ, ό, (ebr. *ĪQ2*), *Baal*. [idol întâlnit în închinarea popoarelor semitice.] Rom. 11:4.*

⁸⁹⁷ Βαβυλών, -ώνος, ἡ, (ebr. *^2*), *Babilon*.

[Reședința regilor babilonieni; Roma, în sens figurativ, purta numele de Babilon atunci când se făcea referire la starea de decădere spirituală existentă acolo.] Fapt.7:43, IPT.5:13; Ap. 14:8, 16:19, 17:5, 18:2, 10, 21.

⁸⁹⁸ βάθειως, adv., *în adâncime, până în străfunduri*. Le.24:1.

⁸⁹⁹ βαθμός, -οῦ, ό, (βαίνω), *treaptă, prag*. ITim.3:13.*

βάθος, -εος, (-ους), τό, *adâncime*. Mt. 13:5,

Mc.4:5, Rom.8:39;

⁹⁰⁰ βαθύνω, (βαθύς), *a adânci, a săpa adânc*. Lc.6:48.*

⁹⁰¹ βαθύς, -εῖα, -ύ, (βάθος), adj., *adânc; profund*. In.4:11; Fapt.20:9.

⁹⁰² βαῖον, -ου, τό, *ramură de palmier*. In. 12:13.*

⁹⁰³ Βαλαάμ, ό, n.pr. indecl. *Balaam*, [tipul profetului fals și înșelător.] 2Pt.2:15, Iud. 11, Ap.2:14.*

⁹⁰⁴ Βαλάκ, ό, n.pr. indecl. *Bahic*, [împărat al Moabului]. Ap.2:14.*

⁹⁰⁵ *φοωνῶν, -au, xo, pimă, portofel*. Le. 10:4, 12:33, 22:35, 36.*

⁹⁰⁶ βάλλω, viit. βαλώ, perf. βέβληκα, aor.2 εβαλον, aor.pas. έβλήθην, viit.pas. βληθήσομαι, perf .pas. βέβλημαι, *a arunca; a punei a așeza, a aduce*. Mt. 15:26, Mc.7:27, 1 Le.23:25, In. 19:24, Ap.2:22; Mt. 10:34, 1 Mc.12:41, Le. 13:8. 21:3, In.20:25.

⁹⁰⁷ βαπτίζω, viit. βαπτίσω, aor. έβάπτισα, ι

aor.pas. ἐβαπτίσθη, viit. pas. βαπτισθήσομαι, I
part.perf.pas. βεβαπτισμένος, *a curați ceva, pei
cineva, prin spălare; a afunda, a (s)cufunda, a
boteza*. [Ritual de curățire, prin spălare cu apă,
la evreii. [N.T.] Mc.7:4, Lc.11:38; Mt.3:11,j
28:19, Mc. 1:4, In. 1:25, Fapt.2:38, **19:4,1**
1 Cor. 1:17, 12:13.

⁹⁰⁸ βάπτισμα, -τος, τό, (βαπτίζω), (*s*)*aifun-i*
dare, afundare, imersiune, botez(are). Mt.3:7,1
20:22, Mc. 10:38, Le.3:3, Fapt. 13:24,1
Rom.6:4, IPt.3:21.

⁹⁰⁹ βαπτισμός, -οῦ, ό, (βαπτίζω), *spălare* 1
curățire. Mc.7:4,8, Evr.6:2, 9:10.*

⁹¹⁰ βαπτιστής, -οῦ, ό, (βαπτίζω), *botezători*
cel care botează. Mt.3:1, 11:11, Mc.6:24,j
Lc.7:20,28.

⁹¹¹ βάπτω, aor. ἐβαψα, part.perf.pas. βεβαμ-
μένος, *a afunda, a (s)cufunda, a înmuia*
Le. 16:24, In. 13:26. Ap. 19:13.*

βάρ, (chald.-13)J'«- Mt.16:17.

⁹¹² Βαραββας, -δ, ό, (chald. K3K 13, n. **pr.1**
Baraha. [„fiul tatălui”; tâlharul pe care l-al
eliberat Pilat în locul Domnului Isus Cri.stos.]j
Mt.27:16, Mc. 15:7,11.15. Lc.23:18, In. 18:40.

⁹¹³ Βαράκ,ό, (ebr. רַבִּי), n.pr.indecl. Sc/rac.].
[„fulger”; numele unui judecător din Israel.].!
Evr. 11:32.*

<⁹¹⁴ Βαραχίας, -ου, ό, (ebr. פִּי רִיָּה),
n.pr.indecl. *Barachia*. [„Iehova binecuvân-
tează-; tatăl lui Zaharia.]. Mt.23:35.*

⁹¹⁵ βάρβαρος, -ον, adj., *cel care vorbește o*
limbă străină (neinteligibilă auditoriului);
străin (în comp. cu grecii). 1 Cor. 14:11;
Fapt.28:2,4, Rom. 1:14.

⁹¹⁶ βαρέω, aor.pas. ἐβαρήθη, part.perf.pas.
βεβαρημένος, *a fi împovărat, apăsat; a fi*
oprimat. Mt.26:43, Mc. 14:40, Lc.9:32.
2Cor.1:8, 2Cor.5:4, ITim.5:16.*

⁹¹⁷ βαρέως, adv., *cu mare greutate, greu*.
Mt. 13:15, Fapt.28:27.*

⁹¹⁸ Βαρθολομαίος-ου,ό, (ebr. רְבִי 13), n.pr.
Bartolomeu. [„fiul lui Tolmai”; unul din cei
doisprezece ucenici ai Domnului Isus.]. Mt. 10:3.
Mc.3:18, Lc.6:14, Fapt 1:13.*

⁹¹⁹ Βαρισηούς, ό, n.pr. *Bar-Isus*. [un profet
fals din primul secol]. Fapt. 13:6.*

⁹²⁰ Βαριωνας, -â, o, n.pr. *fiul lui Iona*.
Mt. 16:17, In. 1:42,21:15-17.*

⁹²¹ Βαρνάβας,-a, o, (ebr. בְּרָנָה 13), n.pr.,
Barnaha. [„fiul mângâierii, al consolării”; un
eficace învățător creștin din primul secol și
un bun colaborator al apostolului Pavel.].
Fapt.9:27, 11:22, 15:36, ICor.9:6, Gal.2:1.
βάρως, -εος, τό, *greutate, povară; auto-
ritate* .[fia.] Mt.20:12, 2Cor.4:17. Gal.6:2;
ITes.2:6.

Βαρσούλα,-S,o,(aram.K:însC 13),n.pr.
tiarsuha. Fapt. 1:23, 15:22.* ' "

Βαρτίμαιος, -ου, 6, (aram. ܒܪܬܝܡܝܘܫ 13),
^B«*rtimeu*. [fiul lui Timeu]. Mc. 10:46.*

βαρόνω, *a suprasolicita, a obosi*, (dato-
ră greutății). Le 21-34.*

ραρυς, -εια, -υ^{^^}, ^Γί'ι; Mt.23:4. *impor-
'<''''*: *crud, nemilos*. Mt.23:23. Fapt.25:7;
Papt.20:29

Ραρυτιμος, -ον, (βαρύς, τιμή), adj.,
βασκαίνω

foarte prețios, valoros, scump. Mt.26:7.*

⁹²⁸ βασανίζω, aor. έβασάνισα, aor.pas. έβα-
σανίσθην. *a testa* (metalele); *a tortura, a
chinui*; *a fi hărțuit*. Mt.8:29, Mc.5:7, Lc.8:28,
2Pt.2:8, Ap. 11:10, 12:2; Mt.14:24, Mc.6:48.

⁹²⁹ βασανισμός, -οῦ, ό, (βασανίζω), *testare*;
tortură, chinuire. Ap.9:5,14:1!, 18:7,10,15.*

⁹³⁰ βασανιστής, -οῦ, ό, (βασανίζω), *cel care
aplică tortura, cel care chinuie pe alții*,
torționar. Mt. 18:34.*

⁹³¹ βάσανος, -ου, ή, *instrument de tortură*;
chin. tortură, dureri insuportabile. Mt.4:24,
Lc.16;23,28.*

⁹³² βασιλεία, -ας, ή, *domnie, regat, împără-
ție* [acesta din urmă este folosit cu precădere
de Comilescu], Mt. 16:28, Mc.3:24, Le. 1:33,
In. 18:36, Fapt. 1:6, Gal.5:21, Col. 1:13,2Pt. 1:11.

⁹³³ ³⁴ βασιλεις, -ειον, adj., *regesc, împărătesc*
[acesta din urmă este folosit de Cornilescu].
Lc.7:25, 1Pt.2:9.*

⁹³⁵ βασιλεύς, -έως, ό, *suveran, rege, cap în-
coronat*. Mt.2:1, Le. 1:5, In. 1:49, Fapt. 12:1,
1Tim.1:17, Ap. 1:6.

⁹³⁶ βασιλεύω, *a exercita o putere regească*,
a fi împărat, a împărăți [cele două din urmă
sunt folosite de Cornilescu]. Le. 1:33,
Rom.5:14, 1Cor.4:8. 1Tim.6:15, Ap.1 1:15.

⁹³⁷ βασιλικός, -ή, -όν, **adj.**, *regal, împără-
tesc, ceva ce aparține împăratului* [cele două
din urmă sunt folosite de Cornilescu].
[In.4:46,49, Fapt. 12:20,21, Iac.2:8.*

βασιλίσκος, -ου, ό, dim. de la βασιλικός.

⁹³⁸ βασίλισσα, -ης, ή, *regină*. Mt. 12:42.
Lc.1 1:31, Fapt.8:27, Ap. 18:7.*

⁹³⁹ βάσις, -εως, ή, (βαίνω), *picior* (de la glez-
nă în jos), *laba piciorului*. Fapt.3:7.*

⁹⁴⁰ βασκαίνω, (βάζω), aor. έβάσκανα, *a fas-
cina pe cineva, a fermeca^ a încânta*.
Gal.3:L*

33

βαστάζω

⁹⁴¹ **βαστάζω**, viit. βαστάσω. aor. έβάστασα, *a
ridica; a ridica* (cu scopul de a purta); *a purta*,
a duce; a lua, a duce cu sine. In. 10:31;

Lc.14:27, 1η.16:12, 19:17; Mt.3:11, **Lc.7:14**,
Ap.17:7;Mt.8:17,In.12:6.

⁹⁴² **βάτος, -ου, ή, spin, ghimpe, mărăcine**.
Lc.6:44, **Fapt.7:30,35**.

⁹⁴³ **βάτος, -ου, ό, unitate de măsură pentru
lichide, (aprox. 37 litri)**. Le. **16:6**.*

⁹⁴⁴ **βάτραχος, -ου, ό, broască**. Ap. 16:13.*

⁹⁴⁵ βαπτολογέω, *a bolborosi*. Mt.6:7.*

⁹⁴⁶ βδέλυγμα, -τος, **τό**, (βδελύσσομαι), **un lu-**

cru detestabil, ceva foarte respingător, urâciu-
ne. Mt.24:15, Mc.13:14, Lc.16:15, Ap.21:27.

⁹⁴⁷ βδελυκτός, -ή, -όν, (βδελύσσομαι), **adj.,**
detestabil, respingător, abominabil. Tit 1:16.*

⁹⁴⁸ βδελύσσω, (βδέω), *a detesta, a nu putea*
suferi. Rom.2:22, Ap.21:8.*

⁹⁴⁹ **βέβαιος, -αία, -αιον,** (βαίνω), **adj., stabil,**
ferm, de neclintit; Rom.4:16, Evr.2:2, 9:17,
2Pt. 1:19.

⁹⁵⁰ **βεβαιόω,** (βέβαιος), viit. βεβαιώσω, aor.
έβεβαίωσα, aor.pas. έβεβαιώθην, *a întări, a*
consolida. Mc. 16:20, 1 Cor. 1:8, **2Cor.1:21,**
Evr.2:3.

⁹⁵¹ **βεβοάωσις, -εως, ή,** (βεβαιόω), *întărire,*
consolidare, atestare, confirmare. Fii. 1:7,
Evr.6:16.*

⁹⁵² **βέβηλος, -ον,** (βαίνω), **adj., profan,**
lumesc. 1Tim.1:9, 2Tim.2:16, Evr.12:16.

⁹⁵³ **βεβηλόο,** (βέβηλος), aor. έβεβήλωσα, *a*
profana, a desacraliza. Mt. 12:5, Fapt.24:6.*

⁹⁵⁴ **Βεελζεβούλ,** n.pr. indecl. *Beehebitl.*
[nume dat lui Satan; „domnul mizeriei”;
prințul demonilor.]. Mt. 10:25, Mc.3:22,
Lc.11:15, 18,19.

955 Βελίαλ, ό, (ebr. [^]שן[^]א), n.pr. indecl.
Belial. [nume dat lui Satan; „cel lipsit de
vrednicie”]. Mt. 12:43, 2Cor.6:15.

Βηθφαγή

Βελίαρ, ό, v. Βελίαλ.

βελόνη, -ης, ή, (βέλος), *ac (de cusut).*
Le. 18:25.*

⁹⁵⁶ **βέλος, -εος, τό,** (βάλλω), *săgeată, suliță,*
lance. Ef.6:16.*

⁹⁵⁷ **βελτίων, -ον, gen. -όνος,** **adv., mai bun,**
mai bine. 2Tim.1:18.*

⁹⁵⁸ **Βενιαμίν, ό,** n.pr. indecl. *Beniamin.*
[unul dintre cei doisprezece fii ai patriarhului
Iacov.]. Fapt. 13:21, Rom. 11:1, Fii.3:5,

Ap.7:8.*

⁹⁵⁹ **Βερνίκη, -ης, ή,** n.pr. indecl. *Berenice.*
[fiica lui Irod Agripa.]. Fapt.25:13,23,
26:30.*

⁹⁶⁰ **Βέρροια, -ας, ή,** n.pr. *Bereea.* [oraș în Ma-
cedonia]. Fapt. 17:10,13.*

⁹⁶¹ **Βεροιᾶτος, -α, -ον,** *locuitor al orașului*
Bereea. Fapt.20:4.*

⁹⁶² **Βηθαβαρά, -ας, ή,** (ebr. **β**Π**3**Π**3** Γ**3**), n.pr.
indecl. Betabara. In. 1:28.*

⁹⁶³ **Βηθανία, -ας, ή,** (ebr. **rra** Γ**3**), n.pr. indecl.
Betania. [localitate situată în apropierea Muntelui
Măslinilor; localitate în partea de est a Iordanului
unde Ioan Botezătorul boteza; „casa suferinței, a
tristeții”]. Mt.21:17, Le. 19:29,24:50.

⁹⁶⁴ **Βηθεσδά, ή,** (chald. **Ν ηρπ Γ**ῆ**3**), *Betesda.*
[numele unei scaldători din Ierusalim de lângă
Poarta Oilor; „casa îndurării”]. In.5:2.*

⁹⁶⁵ **Βηθλεέμ, ή,** (ebr. **nnῥ? n**ῆ**3**), n.pr. indecl.
Betleem. [localitatea unde s-a născut Domnul Isus
Cristos; „casapâinii”]. Mt.2:1, Lc.2:4, In.7:42.

⁹⁶⁶ **Βηθσαιδά(ν), ή,** n.pr. indecl. *Betsaida.*

[orașel situat pe **țărmul** de vest al Mării Galileii; „casa pescuitului”.]. Mt. 11:21, Mc.6:45, Le. 10:13, In. 1:44.

⁹⁶⁷ **Βηθφογή,ή**, (aram.]3 rV3), **Bctfaghe**.

[numele unei localități din apropierea Betaniei; „casa smochinelor necoapte”.]. Mt.21:1, Mc.11:1, Lc.19:29.*

βήμα

⁹⁶⁸ **βήμα, -τος, τό**, (βαίνω), *pas, distanță de un pas; tribună, scaun de judecată*. Fapt.7:5; Mt.27:19. In. 19:13, Fapt. 18:12, 2Cor.5:10.

⁹⁶⁹ **βήρυλλος, -ου, ό, ή**, *berii*, [piatră prețioasă de diverse culori.]. Ap.21:20.*

⁹⁷⁰ **βία, -ας ή**, *putere, forță*, [se folosește în special cu referire la violență.]. Fapt.5:26,24:7.

⁹⁷¹ **βιάζω**, (βία), **α forța ceva, a constrânge, a sili** (pe cineva). Mt.1 1:12, Le. 16:16.*

⁹⁷² **βίαιος, -α, -ον**, (βία), *adj., violent, prin forță*. Fapt.2:2.*

⁹⁷³ **βιαστής, -οῦ, ό**, (βιάζω), *forță, putere*. Mt.1 1:12.*

⁹⁷⁴ **βιβλαρίδιον, -ου,τό**, (βίβλος), *cărticică, carte mică*. **Ap. 10:2,8,9,10.***

βιβλιδάριον, -ου, τό, v. βιβλαρίδιον.

⁹⁷⁵ **βιβλίον, -ου, τό**, (**dim.** de la βίβλος), *cărticică; pergament*. Lc.4:17, In.20:30, Gal.3:10, 2Tim.4:13.

⁹⁷⁶ **βίβλος, -ου, ή**, *carte, pergament; document*; Fapt. 1:20, 2Tim.4:13, Ap.1: 11, 6:14; Mt. 19:7, Mc. 10:4.

βιβρώσκω, ρεῖ **βέβρωκα, α/nânca. In.6:13.***

Βιθυνία, -ας, ή, *Bitinia*. [provincie romană din Asia Mică.]. Fapt. 16:7, 1 Pt. 1:1 .*

βίος, -ου, ό, *viață, cursul vieții; resurse, bogății*, [**fig.**] **Lc.8.14**, 1Tim.2:2, **2Tim.2:4**; Mc. 12:44, Lc.8:43, **ln.3:17**.

⁹⁸⁰ **βίωω, inf.** aor. βιώσαι, *a trăi*. 1Pt.4:2.*

βίωσις, -εως, ή, *mod, fel de a trăi viața*.

Fapt.26:4.*

βιωτικός, -ή, -όν, *adj., caracteristic vieții, comun vieții*. **Lc.21:34**, 1Cor.6:3,4.*

βλαβερός, -ά, -όν, (βλάπτω), *adj., dăunător, nociv*. 1 Tun.6:9.*

βλάπτω, viit. βλάψω, aor. έαβλαψα, *α dăuna, a vătăma, a răni*. Mc. 16:18. Lc.4:35.*

βλαστάνω, a încolți, a înmuguri [intr.];

a rodi, a face, a produce, a realiza, [tr.]

βόθυνος

Mt.13:26, Mc.4:27, Evr.9:4; Iac.5:18.*

⁹⁸⁶ **Βλαστός, -ου,ό**, n.pr. *Blast*. [sambelanul lui Irod Agripa]. Fapt. 12:20.*

⁹⁸⁷ **βλασφημέω**, aor. έβλασφήμησα, viit. pas. βλασφημηθήσομαι, aor. pas. έβλασφημήθην, *a calomnia, a vorbi de rău, a defăima*. Mt.9:1, Lc.22:65, Fapt.13:45. **Rom.3:8, 1Cor.4:B**, 2Pt.2:10, Ap.13:6, 16:9.

⁹⁸⁸ **βλασφημία, -ας, ή**, *calomnie, defăimare, hulă, blasfemie*. Mt. 12:31, Mc.3:28, Lc.5:21, **Col.3:8**, Iud.9.

⁹⁸⁹ **βλάσφημος, -ον**, (βλάζ, φήμη), *adj., ca-*

lomniaitor, defăimător, hulitor, blasfemato:

Fapt.6:11, 1Tim. 1:13, 2Pt.2:11.

⁹⁹⁰ **βλέμμα; -τος, τό**, (βλέπω), *privire, uita - tură, căuătură*, (din ochi). 2Pt.2:8.*

⁹⁹¹ **βλέπω**, viit. βλέπω, aor. εβλεψα, *a vedea, a privi; a înțelege, a face distincție între; a se orienta*. Mt.12:22, Mc.5:31, **Lc.7:21, In.9:7,15,19,25**; Mt. 13:13, 1Cor.13:12, Gal.5:15, Col.2:8; Fapt.27:12.

⁹⁹² βλητέος, -α, -ον, (βάλλω), adj., *care trebuie pus. așezat*. Mc.2:22, Le.5:38.*

⁹⁹³ **Βοανεργές, Boanerges**. [nume dat de Domnul Isus lui Ioan și Iacov, fiii lui Zebedei; „fiii tunetului”.] Mc.3:17.*

⁹⁹⁴ **βοάω**, (βοή), aor. έβόησα, *a striga cu voce tare, a țipa; a striga după ajutor*. Mt.3:3, In.1:23, Gal.4:27; Lc.18:7.

Βοές, ό, v. Βοός.

⁹⁹⁵ **βοή**, -ης,ή, *strigăt, țipăt*. Iac.5:4.*

⁹⁹⁶ **βοήθεια, -ας, ή**, (βοηθέω), *ajutor, protecție, sprijin*. Fapt.27:17, Evr.4:16.*

⁹⁹⁷ **βοηθέω**, (βοή, θέω), aor. έβοήθησα, *a ajuta, a acorda sprijin*. Mt. 15:25, Mc.9:22, Fa. 16:9, 2Cor.6:2, Ap.12:16.

⁹⁹⁸ **βοηθός, -όν**, adj., *cel care ajută, ajutător*. Evr.13:6*

⁹⁹⁹ **βόθυνος, -ου, ό**, *groapă, cavitate*. Mt. 12:11, 15:14, Lc.6:39.*

34

35

βολή

¹⁰⁰⁰ βολή, -ης, ή, (βάλλω), *a arunca, a azvârli*. **Le.22A**.*

¹⁰⁰¹ βολίζω, (βολίς), *a sonda, a măsura adâncimea*. Fapt.27:28.*

¹⁰⁰² βολίς, -ίδος,ή, (βάλλω), *săgeată, sulită*. Evr. 12:20.*

¹⁰⁰³ Βοός, ό, (ebr. rifa), «w/r. [cel de-al doilea soț al lui Rut; „grabă”, „character efemer”].]. Le.3:32.*

¹⁰⁰⁴ βόρβορος, -ου, ό, *bălegar; murdărie, mizerie*. 2Pt.2:22.*

¹⁰⁰⁵ βορράς, -α, ό, *nord, partea de nord*. [pct. cardinal]. Le. 13:29, Ap.21:13.*

1006 **βόσκω**, *a hrăni, a alimenta, a paște*. Mc.5:11,14.Lc.8:32, 15:15. In.21 :15.

¹⁰⁰⁷ Βοσόρ, ό, (ebr. ʾItu 6)3), Bosor. [tatăl lui Balaam; „torță”].]. 2Pt.2:15.*

ίoos βοχάνη, -ης,ή, (βόσκω), ώ/M. Evr.6:7.*

¹⁰⁰⁹ **βότρυς, -υος, ό**, *mănunchi, ciorchine de struguri*. Ap. 14:18.*

silier; membru în Sanhedrin. Mc. 15:43, **1x23:50**.*

¹⁰¹¹ **βουλεύω, a lua** *in considerare, a nu pierde din vedere, a se sfătui cu privire la; a decide, a lua η hotărâre*. Le. 14:31; In. 11:53, 2Cor. 1:17.

¹⁰¹² βουλή, -ης, ή, (βούλομαι), *sfat. consiliere*. Lc.23:51. Fapt.2:23, 4:28, 1Cor.4:5.

¹⁰¹³ βούλημα, -τος, τό, (βούλομαι), *voință, hotărâre*. Fapt.27:43, Rom.9:19, 1Pt.4:3.*

¹⁰¹⁴ βούλομαι, impf. έβουλόμην, aor. έβουλήθην, *a vrea, a intenționa, a avea de gând; a dori* (fierbin-te). Mt.1:19, Mc.15:15, Fapt.5:28, 2Cor.1:15,

Evr.6:17; Fapt. 17:20,25:22, ITim.6:9, Film. 13.
¹⁰¹³ βουνός, -οῦ, ὁ, ἰ/ι://, *colină*. Lc.3:5,23:30.*
¹⁰¹⁶ βοῦς, βοός, ὁ, ἡ, *bou. vacă*. Le.13:15,
14:5,19, ICor.9:9, ITim.5:18.*
¹⁰¹⁷ βραβεῖον, -ου, τό, (βραβεύς), *premiu, răs-*
plată, trofeu. ICor.9:24, Fil.3:14.*
¹⁰¹⁸ **βραβεύω**, *a fi arbitru; a decide; a con-*
βρώσιμος
luce, a domni. Col.3:15.*
⁰¹⁹ βραδύνω, (βραδύς), *a zăbovi, a amâna*.
ITim.3:15, 2Pt.3:9.*
⁰²⁰ βραδυπλοέω, (βραδύς, πλοῦς), *a naviga*
încet. Fapt.27:7.*
⁰²¹ βραδύς, -εῖα, -ύ, adj., *încet, rar; greoi,*
leneș (în gândire). Iaci: 19; Lc.24:25.*
¹⁰²² βραδυτής, -ήτος, ἡ, (βραδύς), *întârziere,*
amânare. 2Pt.3:9.*
¹⁰²³ βραχίων, -όνος, ὁ, *braț, mână*. [simbol
antropomorfic al puterii lui Dumnezeu].
Le. 1:51, In.12:38, Fapt. 13:17.*
¹⁰²⁴ βραχύς, -εῖα, -ύ, adj., *scurt, mic, puțin*.
Lc.22:58, In.6:7, Fapt.5:34,27:28, Evr.2:7.9,
13:22.*
¹⁰²⁵ βρέφος, -ους, τό, *embrion, fetus, copil*
nenăscut; noii-născut, copil mic.
Le. 1:41,44; 2:12,16, 18:15. Fapt.7:19,
2Tim.3:15, IPt.2:2.*
¹⁰²⁶ βρέχω, aor. έβρεξα, *a uda, a umezi, a*
stropi; a ploua. Lc.7:38,44; Mt.5:45, Le. 17:29,
Iac.5:17.Ap.11:6.
¹⁰²⁷ βροντή, -ης, ἡ, (βρέμω), *tunet, trăsnet*.
Mc.3:17, In.12:29, Ap.4:5, 6:1, 8:5, 10:3.4,
11:19, 14:2, 16:18, 19:6.*
¹⁰²⁸ βροχή, -ης, ἡ, (βρέχω), *stropire, udare*.
[termen folosit mai ales când se face referire
la o ploaie torențială.]. Mt.7:25,27.*
¹⁰²⁹ βρόχος, :ου, ο, «//xemă, laț, cursă. ICor.7:35.* I
¹⁰³⁰ βρυγμός, -οῦ, ὁ, (βρύχω), *scrâșnire*
(dinți). Mt.8:12, 13:42,50, 24:51, 25:30,
Le. 13:28.*
¹⁰³¹ βρύχω, *a scârțâi, a scrâșni, (din dinți)*.
Fapt.7:54.*
¹⁰³² βρύω, *a izbucni, a țâșni*, lac.3:11.*
¹⁰³³ βρώμα, -τος, τό, (βρώω), *mâncare, hrană*.i
Mt.14:15.Mc.7:19,Lc.3:11,9:13, ICor.6:13,j
ITim.4:3, Evr.13:9.
¹⁰³⁴ βρώσιμος, -ον, (βρώσις), adj., *comestibil,*
βρώσις
bun de mâncat. Lc.24:41.*
¹⁰³⁵ βρώσις, -εως, ἡ, (βρώω, βιβρώσκω),
acțiunea de a mânca, alimentare; hrană, mân-
care; corozivitate [fig. Rom. 14:17, ICor.8:4;
2Cor.9:10,Evr.12:16;Mt.6:19.
βρώσκω, v. βιβρώσκω.
¹⁰³⁶ βυθίζω, (βυθός), *a se scufunda, a se duce*
lafund.Lc.5-J, ITim.6:9.*
¹⁰³⁷ **βυθός**, -οῦ, ὁ, *fund, partea de jos, baza*.
2Cor. 11:25. [aici se folosește un limbaj
figurativ.].*
Γαλλαία
1038 βυρσεύς, -έως, ὁ, (βύρσα), *tăbăcar,*

argășitor. cel care prelucrează pieile de animale. Fapt.9:43, 10:6,32.*

¹⁰³⁹ βύσσινος, -η, -ον, (βύσσος), adj., *din pânză* (de in) *subțire*, (despre îmbrăcăminte). Ap.18:12.16, 19:8,14.

¹⁰⁴⁰ βύσσοσ, -ου, ή, *pânză* (de in), *olandă*. Lc.16:19, Ap.18:12.*

¹⁰⁴¹ βωμός, -οῦ, ό, *un loc înălțat, înălțime; altar (păgân).* **Fapt. 17:23.***

Γ, γ, *gama*, a treia literă a alfabetului grecesc; ca cifră: γ'= 3.

¹⁰⁴² Γαββαθδ, ή, (aram. ΠΠ13), n.pr. indecl. *Gahata*. [sector pavat cu pietre, în Ierusalim; „pardosit cu pietre”.]. In.19:13.*

¹⁰⁴³ Γαβριήλ, ό, (ebr. "PȘ^pa), n.pr.indecl. *Gahriel*. [Numele unui arhanghel, căpetenie a îngerilor: eroul lui Dumnezeu. La Cornilescu Gavril]. Le. 1:19,26.*

¹⁰⁴⁴ γάγρανα, -ης, ή, (γράω, a mânca), *can-grenă*. 2Tim.2:17.*

¹⁰⁴⁵ Γάδ, ό, (ebr. 13), n.pr. indecl. *Gad*. [al șaptea-lea fiu al patriarhului Iacov; „noroc”.]. Ap.7:5.*

¹⁰⁴⁶ Γαδαρηνός, -ή, -όν, (Γαδάρά), adj., *gadarean*, *locuitor al ținutului Gadara*. Mt.8:28, Mc.5:1, Lc.8:26,37.*

⁷ γάζα, -ης, ή, *comoară, tezaur*, [cuvânt persan împrumutat de greci și latini.]. Fapt.8:27.*

⁸ Γάζα, -ησή, *Gaza*. [unul dintre cele cinci mari orașe ale Filistiei, situat în sud-vestul Palestinei.]. Fapt.8:26.*

1049 γαζοφυλάκιον, -ου, ό, (γάζα, φυλακή), *locul din templu unde se puneau contribuțiile bănești, voluntare*, [erau cea. treisprezece asemenea locuri special amenajate, sub formă de trompete.]. Lc.21:1, In.8:20.

1050 ράϊος, ου, ό, *Gaiu*. n.pr. [numele unor creștini din primul secol.]. Fapt. 19:29, 20:4, Rom. 16:23, 1 Cor. 1:14, 3In.L*

¹⁰⁵¹ γάλα, -λακτος, τό, *lapte; învățături înce-pătoare*, [fig.] -1Cor.9:7; 1Cor.3:2.

¹⁰⁵² Γαλάτης, -ου, ό, *locuitor al Galatiei*. Gal.3:1.*

¹⁰⁵³ Γαλατία, -ου, ό, *Galatia*. [ținut în Asia Mică.]. 1Cor. 16:1, Gal.1:2, 2Tim.4:10, 1 Pt. 1:1.*

¹⁰⁵⁴ Γαλατικός, -ή, -όν, adj., *despre ceva ce aparține, este specific Galatiei*. Fapt. **16:6, 18:23.***

¹⁰⁵⁵ γαλήνη, -ης, ή, *liniște, tăcere, calm*.

Mt.8:26, Mc.4:39, Lc.8:24.*

¹⁰⁵⁶ Γαλιλαίο, -ας, ή, (ebr. Π^ΙΠΙ), *Galileea*. [ținut în nordul Palestinei, delimitat de Siria, Tir, Sidon, Ptolemaida, muntele Cârmei și râul

36

37

Γαλιλαίος

Iordan.]. Mt.4:15, 21:11, Mc.1:9, Lc.5:17, In.6:1, Fapt.9:31, 10:37, 13:31.

¹⁰⁵⁷ Γαλιλαίος, -ας, -αίον, adj., *galikan, locuitor al Galileii*. Mt.26:69, Mc. 14:70, Le. 13:1, In.4:45, Fapt.hl 1,5:37.

Γαλλία, -ας, ή, Gulia. [Doar în unele

manuscrite apare Ia 2Tim.4:10].

¹⁰⁵⁸ Γαλλίων, -ωνος, **ó, n.pr. Galion.** [procon-
sul în Ahaia; fratele filosofului Seneca.].

Fapt.18:12, 14,17.*

¹⁰⁵⁹ Γαμαλιήλ, **ó, (ebr. i^hisi), n.pr.indecl.**

Gãmăliei, [renumit învățător al Legii cu mare
influență în Sanhedrin; învățătorul apostolului
Pavel înainte ca acesta din urmă să devină creștin;
„răsplata lui Dumnezeu”.] Fapt.5:34,22:3.*

¹⁰⁶⁰ γαμέω, (γαμός), aor. εγημα, ἐγάμησα, aor.
ἐγαμήθην, *a lua în căsătorie pe cineva, a se
însura; a merge în căsătorie după cineva, a
se mărita; a se căsători* (despre ambele sexe).

Mt.5:32, Mc.6:17, Lc.14:20, ICor.7:28:

Mc.10:12, ICor.7:28,34; ITim.4:3, ICor.7:9.

106α, γαμίζω (γάμος), *a-și da în căsătorie
(fata)*. Mt.22:30, Mc. 12:25, Le. 17:27 (pas.),
ICor.7:38.

¹⁰⁶¹ γαμίσκω, v. γαμίζω.

¹⁰⁶² γάμος, -ου, **δ, nuntă; căsătorie, viață
conjugală. In.2:1, Ap. 19:7; Evr.13:4.**

¹⁰⁶³ γάμω [son] |. PENTRU INDICAREA UNUI SCOP:

pentru, pentru că, fiindcă, deoarece. Mt. 1:22,
Le. 1:15, In.2:25, Fapt.2:25, Rom.1:9,

I Cor. 11:5, Evr.7:18. 2. PENTRU CLARIFICARE:

*căci, pentru, fiindcă, și anume, cu alte cuvîn-
te*. Mt.12:40, Mc.7:3, Le.8:40, In.3:16,

Rom.7:1-2, Evr.2:8, IPt.2:8. 3. PENTRU INTRO-
DUCEREA UNEI CONCLUZII: *așa că, cu siguranță,
într-adevăr, de ce, dar*. Mt.9:5, 16:26, 27:23,
Le. 18:14, In.7:41, ICor.1 1:22, Fii. 1:18.

1064 γαστήρ, -ρός, **ή, uter, mitră; stomac, ab-
domen. Mt. 1:18,23,1 Mc.13:17, Lc.21:23,
γενέσια**

ITes.5:3, Ap.12:2; Tit 1:12.

1065 γ^h par^{tj}c enclitică, *chiar (dacă), măcar
(că), totuși, cu toate acestea; nici măcar, nici
chiar; deja, întrucât, de asemenea, cu sigu-
ranță, doar*. Le. 11:8,18:5; Rom.8:32: Mt.6:1,
Le. 10:6, **Fapt.2:18**, Rom.9:20, Col. 1:23.

¹⁰⁶⁶ Γεδεών, **ó, (ebr. liina), Ghedeon.** [jude-
cător în Israel, eliberator de sub puterea **madia-**
niților]. Evr. 11:32.*

1067 γέεννα, -ης, **ή, (ebr. D"3ΓT"1.? ^XM),
gheenă**, [numele unei văi din sudul Ierusa-
limului unde erau aduși copiii ca jertfe lui
Moloch; „valea fiilor lui Hinom”.] Mt.5:22,
18:9,23:33, **Mc.9:43,45,47**, Le. 12:5, Iac.3:6.

¹⁰⁶⁸ Γεθσημανη, (ebr. Rm^t!m), **Ghetsimani.**

[numele unui loc de **la** baza Muntelui Mă-
slinilor, în apropierea pârâului Chedron;
„presă de ulei”.] Mt.26:36, Mc. 14:32.*

¹⁰⁶⁹ γείτων, -όνος, **ó, ή, (γη), vecin(ă)**. Le. 14:12,
15:6,9, In.9:8.*

¹⁰⁷⁰ γελάω, *a râde*. Le.6:21,25.*

¹⁰⁷¹ γέλως, -ωτος, **ó, (γελάω), răs(et)**.

Iac.4:9.*

1072 γεμίζω (γέμω), aor. ἐγέμισα, aor.pas. ἐγε-
μίσθην, *a umple, a ocupa* (un spațiu). Mc.4:37,
15:36, Le. 14:23, In.2:7, 6:13, Ap. 15:8.

¹⁰⁷³ γέμω, *a fi plin*. Mt.23:25, Le. 11:39,

Rom.3:14, Ap.4:6,8, 5:8, 15:7,21:9.

1074 γενεᾶς -ας, ἡ,(γίνομαι), *naștere* (sens originar); *rasă, neam, familie, națiune; generație; perioadă de timp, epocă*. Mt.23:36, Lc.16:8; Mt.1 1:16, 24:34, Mc.13:30, 9:19, Le. 11:29, Fapt.13:36, Fil.2:15; Lc.1:48,50, **Fapt. 15:21**,Ef.3:21, Col. 1:26.

1075 **γενεαλογέω**, (γενέα, λέγω), *a descinde, a proveni* Evr.7:6.*

1076 **γενεαλογία,-ας,ἡ**,*genealogie*. ITim.1:4, **Tit 3:9**.*

¹⁰⁷⁷ **γένεσια, -ων, τα**, (γένεσις), *sărbătoaret*

38

γένεσις

zilei de naștere. Mt. 14:6, Mc.6:21.*

¹⁰⁷⁸ **γένεσις -εως ἡ**, (γένος), *sursă, origine; naștere; existență, viață*. Mt. 1:18, Le. 1:14; Iac.3:6.

¹⁰⁷⁹ **γενετή, -ης,ἡ**, (γίνομαι), *naștere*, [de regulă i se atașează prep. ἐκ]. In.9:1.*

1080 **γενημα, -ατός, τό**, (γίνομαι), *rod, fruct*. Mt.26:29, Mc.14:25, Le.12:18, 22:18, 2Cor.9:10.

ιο8ο **γεννώω**, (γέννω), viit. γεννήσω, perf. γεγέννηκα, aor.pas. ἐγεννήθην, perf.pas. γεγέννημαι, *a naște, a zămisli, a procrea; a genera, a provoca***Mt.1:3,5,20, Fapt.2:8, ICor.4:15, Gal.4:24**,Evr.1:5.5:5;2Tim.2:23.

«si **γέννημα, -τος, τό**, (γεννώω), *ceva care a fost născut*. Mt.3:7, 12:34, 23:33, Lc.3:7, 12:18, 2Cor.9:10.

¹⁰⁸² **Γεννησαρέτ**, ἡ, n.pr.indecl. *Ghenezaret*. [numele unei regiuni fertile de lângă Marea Galileii, aceasta din **urmă fiind** numită și Lacul Ghenezaret.]. Mt. 14:34, **Mc.6:53**, Lc.5:1.*

1083 **γεννεσις, -εως ἡ**, v.γένεσις.

¹⁰⁸⁴ **γεννητός, -ῆ, -όν**, (γεννώω), adj., *născut, zămislit*, **Mt. 11:11, Lc.7:28**.*

¹⁰⁸⁵ **γένος, -ους τό**, (γίνομαι), *urmaș, descendent; familie; națiune, popor; gen, categorie, clasă*. Fapt. 17:28, Ap.22:16; Fapt.7:13; Fapt.7:19, 2Cor. 11:26, Fii.3:5, IPt.2:9; Mt. 13:47, 17:21, Mc.9:29, 1 Cor. 14:10.

⁶ Γερασηνός, -οῦ, ὁ, *locuitor al localității Gherasa*. Mt.8:28, Lc.8:26,37.*

⁷ **Γεργεσηνός, -ῆ, -όν**, adj., *specific localității Gherasa, aparținând Gherasei*. Mc.5:14, Mt.8:28, Lc.8:34.*

¹⁷ **γερουσία, -ας ἡ**, (γέρων), *senat, sfatul bătrânilor, Sanhedrin* (la evrei). Fapt.5:2L*

γέρων, -οντος, ὁ, *om în vârstă, bătrân*.

In.3:4.*

¹⁰⁸⁹ γεῦω, «*gusta; a lua parte la, a experienta; a mânca*. Mt.27:34, In.2:9; Mt. 16:28,

γίνομαι

Mc.9:1, Lc.9:27, In.8:52, Evr.2:9, IPt.2:3;

Fapt. 10:10, 20:11, Col.2:21.

¹⁰⁹⁰ **γεωργέω**, (γεωργός), *a ara, a lucra, a cultiva*, (pământul). Evr.6:7.*

¹⁰⁹¹ **γεώργιον, -ου,τό**, *câmp, ogor* (cultivat).

ICor.3:9.*

¹⁰⁹² γεωργός, -οῦ, ὁ, (γῆ, ἔργω), *fermier, țăran, agricultor*, [„plugar” în trad. Cornilescu]; *vier, arendaș*. 2Tim.2:6, Iac.5:7; Mt.21:33, Mc.12:1, Lc.20:9, In.15:1.

¹⁰⁹³ γῆ^{en} γης[^] ἡ[^] ([^][^] *pământ arabil, sol; suprafața Pământului; uscat, țărm; pământ [op. cerului]; țară, teritoriu, regiune*. Mt.13:5,8,23, Mc.4:8,26,28,31, Le. 13:7, In. 12:24, Evr.6:7, Ap.9:4; Mt.10:29, 15:35, Mc.8:6, 9:20, Lc.22:44, In.8:6,8, Fapt.9:4,8; Mc.4:1, 6:47, Le.5:3, 8:27, In.6:21, 21:8, Ap.12:12; Mt.5:18,35, Mc.13:31, Lc.2:14, In.12:32, Fapt.2:19, Ap.21:1; Lc.4:25, 21:23, Fapt.7:3, Rom.9:28, Iac.5:17.

¹⁰⁹⁴ γῆρας, -αος, (-ως), τό, (γέρων), *bătrânețe, vârstă înaintată*. Le. 1:36.*

¹⁰⁹⁵ γηρασκα (γήρας), aor. ἐγηρασα, *a îmbătrâni, a înainta în vârstă*. **In.21:18**, Evr.8:13.*

¹⁰⁹⁶ γίνομαι, viit. γενήσομαι, aor.2. ἐγενόμην, aor.pas. ἐγενήθην, imp. γενηθήτω, perf. γέγονα, part.perf. γεγονώς, 1. VERB (având înțelesul de bază): *a se naște; a se face* (ptr. lucruri). Rom.1:3, ICor. 15:37, Gal.4:4; Mt.28:2, Mc.4:19, Lc.8:24, In.6:17, Fapt. 16:26. *a deveni, a fi* (viit). Mt.1 1:20, Le.10:13, Fapt.4:22, Ef.5:12; *a se întâmpla, a avea loc, a se petrece*. Mt. 1:22, Mc.5:14, Le.23:31, Fapt.28:9, Evr.9:15; 2. SUBSTITUT PENTRU FORMELE VB. **εἰμί**: *a fi, a deveni, a apărea, a ajunge* (într-o stare). Mt. 10:16, Mc.4:19, .c.l:2, Fapt. 1:16, **Rom.7:13**, ICor.8:9, **Ual.4:12**, Iac.3:10, 2Pt. 1:20.

39

γινώσκω

¹⁰⁹⁷ γινώσκω, (γνώω), viit. γνώσομαι, aor.2. εγνων, imp. γνώτι, γνώτω, subj. γνώ, inf. γνώναι, part. γνώς, aor.pas. ἐγνώσθην, viit.pas. γνωσθήσομαι, perf. εγνωκα, plpf. ἐγνώκειν, perf.pas. εγνωσμο[^], *a cunoaște, a ajunge să cunoască*: Mt. 13:11, Mc.4:11, Lc.8:10, In.8:32, Gal.4:9; *a afla despre, a constata, a se convinge* (cu privire la): Mc.5:43, Lc.24:18, In.4:1, Fapt.9:24, 21:34; *a înțelege, a pricepe*: Mt.24:39, Mc.12:12, Le.21:30, In.3:10, Rom.7:1, 2Cor. 13:6; *a percepe, a realiza, a-si da seama*: Mt.22:18, Mc.7:24, In.6:15, Fapt.23:6; **a cunoaște** (ca eufemism când se face referire la relația sexuală): Mt. 1:25, Le. 1:34; *a avea cunoștință de*. Mt.24:33, Mc.13:28, Lc.7:39, In.2:25, Fapt.21:37, 2Pt.1:20.

¹⁰⁹⁸ γλεύχος, -ους, τό, ηζύ. vf, *suc (de struguri) care nu a început să fermenteze*. Fapt.2:13.*

¹⁰⁹⁹ γλυκύς, -εῖα, -ύ, adj., *dulce*. Iac.3:11,12, Ap. 10:9,10.*

¹¹⁰⁰ γλώσσα, -ης, ἡ, *limbă* (ca organ al corpului); *limbaj, vorbire, exprimare* (inteligibilă). Mc.7:33,35, Le. 1:64, 16:24, Fapt.2:26, Rom.3:13, **ICor.14:9**, Fii.2:11, Iac.1:26, IPt.3:10, Hn.3:18; Fa.2:4, II, 1 Cor. 12:10,28,

13:8, 14:22,26.

¹¹⁰¹ γλωσσέκομον, -ου, τό, (γλώσσα, κομέω),
cutie, lădiță, casetă [ptr. păstrat banii;
„pungă” în trad. Cornilescu.]. In.12:6,
13:29.*

¹¹⁰² γναφεύς,-έως,ό, (γνάπτω), *înălbitor, cel
ce curăță hainele*. Mc.9:3.*

¹¹⁰³ γνήσιος, -α, -ον, (γίνομαι), adj., *nepre-
făcut, sincer, adevărat*. 2Cor.8:8, Fil.4:3,
ITim.1:2, Tit 1:4.*

¹¹⁰⁴ γνησίως, adv., *în mod sincer, cu credin-
ciosie* [„într-adevăr”. în trad. Cornilescu 1
Fil.2:20.*

¹¹⁰⁵ γνώφος, -ου, 6, *întuneric, negură, beznă*
Γόμορρα

Evr. 12:18.*

¹¹⁰⁶ γνώμη, -ης, ή, (γινώσκω), *facultatea de
a putea gândi; gând, opinie, punct de vedere,
sfat*. **ICor.kiO**, 7:25. 2Cor.8:1, Film.14,
Ap.17:17.

¹¹⁰⁷ γνωρίζω, (γνώριμος), viit. γνωρίσω, aor.
έγνωρίσα, aor.pas. έγνωρίσθην, *a face
cunoscut* [tr.]; *a ști, a cunoaște*. [mtr.].
Lc.2:15, In.15:15,17:26, Fapt.2:28,2Cor.8:9,
Ef.3:5,10. Col.4:7,9, 2Pt. 1:16; Fii. 1:22.

γνώσις, -εως, ή, (γινώσκω), *cunoștință,
cunoaștere, înțelegere*. Le. 1:77, Rom. 11:33,
15:14, 2Cor.4:6, 10:5, Ef.3:19, Col.2:3,
ITim.6:20, 2Pt.1:5.

¹¹⁰⁹ γνώστης, -ου, ό, (γινώσκω), *cunoscător, cel
care cunoaște, cel care are cunoștință de*. Fapt.26:3.

¹¹¹⁰ γνωστός, -ή, -όν, (γινώσκω), adj., *cu-
noscut, știut*. In. 18:15, Fapt. 1:19,9:42, 19:17,
28:22.

¹¹¹¹ γογγύζω, aor. έγόγγυσα, *a murmura, a
bombăni, a cârți; a vorbi în secret*. Mt.20:11,
Lc.5:30, In.6:41;In.7:32.

¹¹¹² γογγυσμός, -οῦ, ό, (γογγύζω), *murmur,
cârtire*. In.7:12, Fapt.6:1, Fil.2:14, IPt.4:9.*

¹¹¹³ γογγυστής,-οῦ,ό, (γογγύζω), *cârtitor, cel
care murmură, cel care cârtește, lud*. 16.

¹¹¹⁴ γόης, -ητος δ, (γοάω), *înzălător, αηλ
gitor*. **2Tim.3:13**.*

¹¹¹⁵ Γολγοθά, ή, (ebr. *bil - a* rostogoli), n.pr
indecl. *Golgota*. [numele unui loc din **afa**
Ierusalimului unde Domnul Isus Cristos a fos
răstignit; este numit și Calvar, din lat. calvt
ria-cranium.]. Mt.27:33,Mc.15:22, In.19:17.*

¹¹¹⁶ Γόμορρα, -ων, τά, -ας, ή, (ebr. Π ΤΟΙΥ)
Gomora. [numele unui ora. ¹; în locul unde se **afif**
astăzi Marea Moartă, recunoscută împreună cu Soi
doma ptr. imoralitatea lor; a fost distrusă **împreuna**
cu alte orașe, ca un semn al judecății **Iul**
Dumnezeu.].Mt. 10:15,Rom.9:29,2Pt.2:6, Iud.7.* ' "

γόμος

¹¹¹⁷ γόμος,-ου, ό, (γέμω), *încărcătura unei
corăbii; marfă*. Fapt.21:3: Ap. 18:11.*

¹¹¹⁸ γονεύς,-έως,ό,(γένω)/;v/π/»i'. Le.2:41,
21:16. In.9:2,3,20,22,23, Rom. 1:30.
2Cor.12:14, Ef.6:1, 2Tim.3:2.

¹¹¹⁹ γόνυ, -ατός, τό, *genunchi*. Mc. 15:19.
Le.22:41, Fapt.7:60, 9:40. Rom. 11:4,
Ef.3:14, **Fil.2:10**.

¹ ^m γονυπετέω, (γονύ, πίπτω), *a înngenunchea, a cădea în genunchi*. Mt. 17:14, 27:29,
Mc. 1:40. 10:17.*

¹¹²¹ γράμμα, -τος, τό, (γράφω), *literă* [„slovă”
în trad. Cornilescu]; *scriere, scrisoare, docu-
ment*. Lc.23:38, Gal.6:11; Le. 16:6, Fapt.28:21,
Rom.2:27, 2Cor.3:6.

¹¹²² γραμματεύς, -έως ό, (γράφω), *copist, secretar, scih; cărturar, învătător al Legii* [în Israel]; *învătător*. [în gener.]. Fapt. 19:35:
Mt.23:34, Mc.7:1, Le. 11:44, 19:47, 20:1,
ICor. 1:20; Mt. 13:52.

¹¹²³ γραπτός, -ή, -όν, (γράφω), *adj., scris, re-
dactat*. Rom.2:15.*

¹¹²⁴ γραφή, -ης, ή, (γράφω), *scriere; Scrip-
tura*. Rom. 1:2, 16:26, 2Tim.3:16; Mt.21:42,
Mc. 14:49. Le.24:27,45, In.7:38, 10:35,
Fapt.8:32, Rom.4:3. Gal.3:22, Iac.2:8.

¹¹²⁵ γράφω, *aor. έγραψα, peif. γέγραφα, aor. pas. έγράφην, peif.pas. γέγραμμαι, a scrie, a înre-
gistra ceva în scris*. Mt.4:4, 21:13, Mc.7:6,
U4:8, 19:46, In.8:6. Fapt. 15:15. Rom. 1:17.

I Cor. 1:31, 2Cor.8:15, 2Pt.3:1, Ap. 1:11, 19, 17:8.

¹⁶ γραώδης, -ες, (γραύς, είδος), *adj.,
băbesc, de femeie bătrână*. ITim.4:7.*

γρηγορέω, (έγρηγόρησα), *a sta treaz, a
yeghea; a fi precaut, prevăzător*. Mt.24:43,
γωνία

26:38, Mc.13:34, 14:34, Le.12:37,39:
Mt.24:42, 25:13, Mc.13:35, ICor.16:13,
IPt.5:8. Ap.3:2.

uz» γυμνόζω, (γυμνός), *a se antrena, a face
exerciții* (minte, trup). [„a se deprinde cu”, în
trad. Cornilescu. |. ITim.4:7, Evr.5:14, 12:11,
2Pt.2:14.*

¹¹²⁹ γυμνοσία, -ας, ή, (γυμνάζω), *exercițiu,
antrenament*, [„deprindere” în trad.
Cornilescu]. ITim.4:8.*

ιβο γυμνητεύω, (γυμνήτης). *a fi îmbrăcat
sărăcăcios*. 1 Cor.4:11.*

ⁱ ³¹ γυμνός, -ή, -όν, *adj., neîmbrăcat, fără
veșminte; gol, neacoperit* [fig.]. Mt.25:36,
Mc. 14:52, In.21:7, 2Cor.5:3, Ap.3:17, 16:15;
ICor. 15:37. Evr.4:13.

³² γυμνότης, -ητος, ή, (γυμνός), *goliciume,
sărăcie* [fig.]. Rom.8:35, 2Cor. 11:27,
Ap.3:18.*

1133 γυναικάριον, -ου, τό, (dini. de la γυνή),
femeiușcă, femeie uşuratică [peior.].
2Tim.3:6.*

¹¹³⁴ γυναικείος, -εία, -είον, *adj., feminin, spe-
cific femeii, femeiesc*. **I Pt.3:7**.*

¹¹³⁵ γυνή, -αικός, ή, *femeie* [gener.]; *soție,
nevastă*. Mt.9:20, 13:33, 27:55, Le. 13:11,
Rom.7:2; Mt.5:31. 19:3,5, Le. 13:12, In.4:21,
Fapt.5:1,7.

Π36 Γώγ,ό, (ebr. 313), *n.pr.indecl. Gog*. [nume

simbolic, alături de Magog. reprezentându-i pe dușmanii lui Mesia.]. Ap.20:8.*

¹¹³⁷ γωνία, -ας, ή, (γωνύ), *colt* (de stradă), *unghi; ungher, loc ascuns*. Mt.6:5, 21:42, Mc.12:10, Le.20:17, Fapt.4:11, IPt.2:7; Fapt.26:26.

40

41

δαπανάω

Δ

Δ, 6, *delta*, a patra literă a alfabetului grecesc; ca cifră: δ = 4.

¹¹³⁸ Δαβίδ, ό, (ebr. 1Π), n.pr.indecl. *David*.

[numele celui mai celebrii rege al evreilor, autor al unui mare număr de psalmi.j.

Mt. 1:1,6,17, Mei 1:10, Fapt. 15:16, Evr.4:7, Ap.3:7, 5:5,22:16.

¹¹³⁹ δαμονίζομαι, (δαίμων), part.aor.pas. δαμονισθείς, *a fi sub putere demonică, a fi îndrăcit, posedat de demoni. [în opinia evreilor, anumite boli mentale sau fizice (epilepsia, surzenia, orbirea, etc.) sunt generate de existența demonilor în trupul respectiv.]. Mt.4:24, 8:16,28,33, 9:32, Mc. 1:32, 5:15, Lc.8:36, In. 10:21.**

¹¹⁴⁰ δαμόνιον, -ου, ό, (δαίμων), *divinitate; demon, spirit rău, mesager al lui Satan*. Mt.9:33, 17:18, Mc.1:34, 7:29, Fapt. 17:18; Lc.4:35,9:1, 10:17, In. 10:21, 1 Cor. 10:20, Iac.2:19.

¹¹⁴¹ δαμονιώδης, -ες, (δαμόνιον, είδος), adj., *demonic, drăcesc*, Iac.3:15.*

¹¹⁴² δαίμων, -όνος, ό, ή, *zeu; divinitate inferioară* (lit. greacă); *demon, spirit rău*.

'Mt.8:31, Mc.5:12, Lc.8:29, Ap. 16:14,18:2.*

¹¹⁴³ δάκνω, *a musca; a rupe, a sfâșia* [fig.J. Gal.5:15.*

¹¹⁴⁴ δάκρυον, -ου, τό, *lacrimă*. Mc.9:24, **Fapt.20:19,31**, 2Cor.2:4, 2Tim. 1:4, Evr.5:7, Ap.7:17, 21:4.

¹¹⁴⁵ δακρύω, (δάκρυον), aor. έδάκρυσα, *a plânge, a vărsa lacrimi*. In. 11:35.*

¹¹⁴⁶ δακτύλιος, -ου, ό, (δάκτυλος), *inel*. [obiect de podoabă]. Le. 15:22.*

¹¹⁴⁷ δάκτυλος, ου, ό, *deget*. Mt.23:4, Mc.7:33, Le. 11:46, 16:24, In.8:6.

¹¹⁴⁸ Δαλμανουθά,ή,n.pr.indecl. *Dalmanuta*.

[numele unei localități din apropierea

Magdalei.]. Mc.8:10.*

¹¹⁴⁹ Δαλματία, -ας, ή, **n.pr.** *Dalmația*. 2Tim.4:10.*

¹¹⁵⁰ δαμάζω, aor. έδάμασα, perf.pas. δεδάμασμαι, *a îmblânzi, a domestici; a stăpâni, aline sub control*. Mc.5:4, Iac.3:7; Iac.3:8.*

¹¹⁵¹ δάμαλις, -εως ή, (δαμάζω), *vițea, junincă*. Evr.9:13.*

¹¹⁵² Δάμαρις, -ιδος,ή, n.pr. *Damaris*. [numele unei femei din Atena convertită în urma predicii apostolului Pavel.]. Fapt. 17:34.*

¹¹⁵³ Δαμασκηνός, -ή, -όν, *locuitor al Da-*

mascului. 2Cor.11:32.*

¹¹⁵⁴ Δαμασκός, -ου, ή, n.pr. *Damasc*, [numele unui oraș înfloritor din vestul Asiei, populat de evrei.]. Fapt.9:2.22:5,2Cor. 11:32, Gal. 1:17.

¹¹⁵⁵ δανείζω, (δάνειον), aor. ἐδάνεισα, **ini aor.med.** δανείσασθαι, *a împrumuta* (bani).¹ Mt.5:42. Lc.6:34.35.*

¹¹⁵⁶ δάνειον, -είου, τό, (δάνος), **împrumuți datorie**. Mt. 18:27.*

¹¹⁵⁷ δανειστής, -οῦ, ό, (δανείζω), *creditori cel care împrumută*. Le.7:41.*

δανίζω, v. δανείζω.

¹¹⁵⁸ Δανυήλ,ό,(ebr. ^K^1^),n.pr.indecl.*Danieli* [numele unui renumit profet evreu, recu-J noscut pentru înțelepciunea lui; „Dumnezeu judecă”, „Dumnezeu este Judecătorul meu”. Mt.24:15. Mc.1.3:14.*

δάνιον, v. δάνειον.

δανιστής, v. δανειστής.

¹¹⁵⁹ δαπανάω, (δαπάνη), viit. δαπανήσω, a 42

δαπάνη

ἐδαπάνησα, *a chel/ui, a irosi*. Mc.5:26, Le. **15:14**, Fapt.21:24, 2Cor.12:15, Iac.4:3.*

¹¹⁶⁰ δαπάνη,-ης, ή, (δάπτω), *preț, valoarea, cost*. Le. 14:28.*

Δανείδ, Δανυῖδ, v. Δαβίδ.

¹¹⁶¹ δε, particulă cu rol adversativ, distinctiv și disjunctiv, *dar, însă, în schimb; atunci, iar, deși, deasemenea, deoarece*. Mt.6:1, 8:20, Mc.2:21, Le. 10:20, Fapt. 12:9, Rom.3:4, Ef.4:15, Evr.4:13; Mt. **1:18**, Mc.5:11, Lc.3:21, Fapt.4:5. Rom.8:28, ICor. 16:12, Gal.3:23, ITim.3:10, lin. 1:3.

¹⁾⁶² δέησις, -εως, ή, (δέομαι), *nevoie, să-răcie; rugăciune stăruitoare*. Le.2:37, 5:33, Ef.6:**18**, **Fii. 1:19,1 Tim.2:1, Evr.5:7, Iac.5:16**, IPt.3:12.

¹¹⁶³ **δει**, vb. impers. *trebuie, e nevoie, se cuvine, este drept*. Mt. 18:33, Mc.9:1 I, Lc.4:43, In.4:4,24, **Fapt.25:24**. Rom.8:26, 2Cor.2:3, ITes.4:1,Tit 1:11, Ap. 1:1.

¹¹⁶⁴ δείγμα, -τος, τό, (δείκνυμι), *model, mostră, exemplu, pildă*. Iud.7.*

^m δειγματίζω, (δείγμα), *a expune, a arăta*.

[peior.J. **Mt.1:19,Col.2:15**.*

^{16<S} δεικνύω, v i i t. δείζω. aor. ἐδειξα, part. aor. pas. δειχθείς, **perf.** δέδειχα. *a expune, a urăta; a aduce dovezi, a dovedi*. Mt.4:8, Mc. 14:15, Lc.4:5, In. 14:8, Fapt.7:3, Evr.8:5, Ap.22:1; Mt. 16:21, Fapt. 10:28. **Iac.2:18**.

¹⁷ δειλία, -ας, ή, *timiditate, frică*. 2Tim. 1:7.*

* δειλιάω, (δειλία), *a fi timid, sfios*.

In. 14:27.*

⁹ δειλός, -ή, -όν, (δείδω). *timid, fricos*.

Mt.8:26, Mc.4:40, Ap.21:8.*

⁰ δείνα, ό,ή,τό, adj., *cutare, cineva*, [despre cineva căruia i se evită rostirea numelui sau numele nu prezintă prea mare importanță.]. Mt.26:18.*

¹ δεινός, (δεινός), **adv.**, *cumplit, dureros*.

δελιάζω

chinuitor. Mt.8:6, Le. 11:53.*

¹¹⁷² δείπνέω, (δείπνον), viit. δειπνήσω, aor.

έδειπνησα, *a oferi o cină* (cuiva). Le. 17:8,

22:20, 1 Cor. 11:25, Ap.3:20.*

¹¹⁷³ δειπνον, -ου, τό, *cină, masă* (principală);

dineu, cină (luată în mod oficial, sărbătoresc).

Le.14:12, In.13:4, 21:20, i Cor. 11:20;

Mt.23:6, Mc.12:39, Lc.14:17, JCor. 11:21,

Ap. 19:9,17.

¹¹⁷⁴ δεισιδαίμων, -ον, gen. -όνος, (δείδω,

δαίμων), adj., *religios, superstițios*, [neg.].

Fapt. 17:22.*

¹¹⁷⁵ δεισιδαιμονία, -ας, ή, (δεισιδαίμων),

frică de, venerație pentru; superstiție;

religie. [N.T.J. Fapt.25:19.*

¹¹⁷⁶ δέκα, οι, αι, τά, num. caid. *zece*.

Mt.20:24, Ap.2:10.

¹¹⁷⁷ δεκαδύο, num. cărd. *doisprezece*.

Fapt. 19:7, 24:11.*

¹¹⁷⁸ δεκαπέντε, num.cărd. *cincisprezece*. **In.**

11:18. Fapt.26:28, Gal. 1:18.*

¹¹⁷⁹ Δεκάπολις, -εως, ή, *Decapole*. [regiune

ce cuprindea zece orașe, la est de Iordan.].

Mt.4:25, Mc.5:20. 7:31.

¹¹⁸⁰ δεκατέσσαρες, -ων, οι, αι, -σάρα, τά,

num. cărd. *paisprezece*. Mt. 1:17, 2Cor. 12:2,

Gal.2:1.*

¹¹⁸¹ δεκάτη, ης, ή, (δέκατος), *zecimală, a ze-*

cea parte. Evr.7:2,4,8,9.*

¹¹⁸² δέκατος, -η, -ον, (δέκα), num. ord. *al ze-*

celea. In. 1:39, Ap. 11:13, 21:20.*

¹¹⁸³ δεκατόω, **perf.** δεδεκάτωκα, perf.pas. δε-

δεκάτωμαι, *a da zeciuală; a primi zeciuală*.

Evr.7:9; Evr.7:6.*

¹¹⁸⁴ δεκτός, -ή, -όν, (δέχομαι), *acceptat, primit*.

Lc.4:24, Fapt. 10:35, 2Cor.6:2, Fil.4:18*

¹¹⁸⁵ δελιάζω, (δέλεαρ), *a tomi, aprinde ce-*

va prin tomeală; a ademni, a amăgi.

Iac. 1:14, 2Pt.2:14,18.*

43

δένδρον

¹¹⁸⁶ δένδρον, -ου, τό, *copac, arbore, pom*.

Mt.7:17, 13:32, Le. 13:19.

δεξιοβόλος, -ου, ό, (δεξιός, βάλλω),

aruncare cu mâna dreaptă: arcaș, sulțar.

Fapt.23:23.*

¹¹⁸⁷ δεξιολάβος, -ου, ό, (δεξιός, λαμβάνω),

v. δεξιοβόλος.

¹¹⁸⁸ δεξιός, -ά, -όν, adj., *drept*, (se referă la:

ochi, *mână, parte...*). **Mt.5:30, Le.6:6,**

Fapt.3:7, Col.3:1, 1Pt.3:22, Ap. 1:16.

1189 δέομαι, (δέω), aor.pas. έδειήθην, *a*

dori, a tânji după: a cere, a solicita, a ruga,

a stăruí pe lângă. [N.T.]. Lc.5:12, 8:28,

Fapt.8:34, 21:39, 26:3, Rom. 1:10, 2Cor.8:4,

1Tes.3:1().

δέον, -οντος, τό, *ceva indispensabil,*

trebuincios, de care este nevoie. Fapt. 19:36,

ITim.5:13, IPt.1:6.

δέος, -ους, τό, (δείδω), *frică, teamă*.

E vr. 12:28.*

¹¹⁹⁰ **Δερβαιος, -ου, 6**, *locuitor al oraşului*

*Derbe. Fapt.20:4.**

¹¹⁹¹ Δερβη,-ηγή,η.ρη.ρη *Derbe*. [oras în ţinutul Licaonial. Fapt. 14:6,20. 16:1.*

¹¹⁹² **δέρμα, -τος, τό**, (δέρω, κέρμα), *piele*.

Evr. 11:37.*

¹¹⁹³ **δερμάτινος, -η, -ον**, (δέρμα), *adj., confecţionat din piele*. Mt.3:4, Mc. 1:6.*

¹¹⁹⁴ **δέρω**, *aor. έδειρα, viit.2 pas. pers.3sg.*

δαρήσεται, a jupui; a lovi, a bate (în mod bestial) [N.T.]. Mt.21:35. Mc.12:3,5, Lc.20:10. In. 18:23, Fapt.5:40, 2Cor. 11:20.

¹¹⁹⁵ δεσμεύω,(δεσμός), *a pune în lanţuri; a lega cu lanţuri*. Lc.8:29, Fapt.22:4; Mt.23:4.*

¹¹⁹⁶ **δεσμέω,ν**. δεσμεύω.

¹¹⁹⁷ **δέσμη,-T)&r,(?xa).legătură,snop**.Mt.13:30.*

δέσμιος, -ου, ό, captiv, prizonier, deţinut, întemniţat. Mc. 15:6, Fapt. 16:25,27, 23- 18

25:14,27, 28:16, **Ef.3:1**, 2Tim.1:8, Film. 1,9'

δη

Evr. 10:34.

¹¹⁹⁹ **δεσμός**, -ού, ό, (δέω), *legătură, lanţ*.

Mc.7:35, Le.13:16. Fapt.16:26, 22:30,

Col.4:18, 2Tim.2:9, Iud.6.

¹²⁰⁰ **δεσμοφύλαξ**, -κος, ό, (δεσμός, φύλαξ),

temnicer. Fapt. 16:23,27,36.*

¹²⁰¹ **δεσμοτήριον, -ου, τό, temniţă, închisoare**. Mt.1 1:2, Fapt.5:21,23, 16:26.*

¹²⁰² **δεσµότες, -ου, ό, întemniţat, deţinut**.

Fapt.27:1,42.

¹²⁰³ δεσπότης, -ου, ό, *stăpân, domn*. 1 Tim.6:1,

2Tim.2:21.Tit2:9, **IPt.2:18,2Pt.2:1.**

¹²⁰⁴ **δεῦρο**, *adv., 1. DE LOC: aici. încoace, de*

partea aceasta; (se subînţelege verbul „a veni”. Ex. „vino aici!”]. Mt.19:21. Mc. 10:21,

In. 11:43, Fapt.7:34. Ap. 17:1, 21:9. 2. DE

TIMP: acum, azi, în acest timp. Rom. 1:13.

¹²⁰⁵ **ἔοτε,adv.**, *pi. de la δεῦρο*.

¹²⁰⁶ **δευτεραίος,-αία, -αῖον**, (δέύτερος), *adj.,*

al doilea. Fapt.28:13.*

¹²⁰⁷ δευτερόπρωτος, -ον, *adj., al doilea după*

*primul, [expresie]. Le.6:1.**

¹²⁰⁸ **δεύτερος**, -έρα, -ερον, *num.ord. al doilea*.

Mt.22:26, Mc. 12:21, Le. 12:38, In.4:54, Ap.4:7.

¹²⁰⁹ **δέχοµο^ aor.med.** έδεξάµην. *aor.pas. έδέχθην, perf.med.pas. έδέεγµαι, a lua ceva în mână;*

a primi; a obţine. Lc.22:17, Ef.6:17; Lc.9:1 I,

In.4:45, Fapt.3:21. 2Cor.8:17; Mc.10:15,

Lc.18:17.Fapt.22:5. 2Cor.11:4.

¹²¹⁰ **δέω**, *viit. δήσω. aor. έδησα, aor.pas. έδέθην,*

peif. έδέεκα, peif.pas. έδέεμαι, a lega, a arunca

în lanţuri pe cineva; a avea o obligaţie fată de

cineva. Mt.14:3. 22:13. Mc. 15:7, In. 18:12,

Fapt.9:2. Ap.9:14; Fapt.20:22. Rom.7:2,

1Cor.7:27.

¹²¹¹ δη, (prescurtare de la ήδη), *particulă care]*

nu este plasată niciodată la începutul pro-;

poziției, având rolul de a sublinia mai pregnant acțiunea, situația, etc, la care face re-

44

δηλαυγός

ferire, *cu adevărat. într-adevăr, acum, cu siguranță. în mod cert.* Mt. 13:23, Lc.2:15, Fapt. 13:2. 15:36, **1Cor.6:20, 2Cor.12:L***

δηλαυγός, (δήλος, αυγή), adv., *în mod deslușit, eu claritate.* Mc.8:25.*

¹²¹² **δήλος, -η,-ον**, adj., *clar, evident, deslușit.* Mt.26:73. 1Cor.15:27. Gal.3:1 1. ITim.6:7.*

¹²¹³ **δηλώω**, (δήλος), viit. δηλώσω, aor. έδηλώσα. aor.pas. έδηλώθην, *a face clar ceva, a face cunoscut ceva.* 1 Cor. 1:11,3:13. Col. 1:8, Evr.9:8, 12:27. IPt.1 :11, 2Pt.1: 14.*

¹²¹⁴ **Δημδς, ό, n.pr.indecl.** *Dima.* [unul din colaboratorii apostolului Pavel.]. Col.4:14, 2Tim.4:10. Film. 24.*

¹²¹⁵ δημηγορέω, (δήμος, άγορεύο)). *a vorbi în public, a se adresa unei mulțimi.* Fapt. 12:21.*

¹²¹⁶ **Δημήτριος-ού,ό, n.pr.Dimitrie.**Fapt. 19:24,38,

3In.12.

¹²¹⁷ δημιουργός/δήμιος, έργω), *constructor, ziditor.* **Evr.11:10.***

¹²¹⁸ **δήμος, -ου, ό, popor, masă de oameni adunat** *într-un loc public.* Fapt. 12:22, 19:33. [**in** Ib. greacă clasică „δήμος" indica o masă de oameni organizată politic, **in** timp ce sinonimul „λαός" indica o masă de oameni tară o anumită organizare: în Ib. greacă a Noului Testament, cuvântul „λαός" indică poporul ales al lui Dumnezeu, în timp ce cuvântul „δήμος" indică populația orașelor păgâne.].

¹²¹⁹ **δημόσιος, -α, -ον, adj., public, obștesc.** Fapt.5:18, 16:37, 18:28,20:20.*

¹²²⁰ **δηνάριον, -ου, τό, dinar,** [monedă de argint din timpul Imperiului Roman.]. Mt. 18:28.22:19. Mc.6:37, 12:15.Lc.7:41. 20:24. In.6:7,12:5,Ap.6:6.

¹²²¹ **δήποτε**, (δη, ποτέ), adv.. *din când în când,* rar. In.5:4.*

² **δηπου**, (δη, πού), adv., *în mod sigur, fără nici un dubiu.* Evr.2:16.*

³ **διό, 1. PREPOZIȚIE CU GENITIV: πῦν.pestē,** **διάγω**

de-a lungul: Mt.4:4, Le. 11:24, In. 10:1.

Fapt.13:49, 2Cor. 11:13, Ef.6:18, Evr.13:22, IPt. 1:5,7. 2. PREPOZIȚIE CU ACUZATIV: **prin.**

peste, din cauza, datorită, cu privire la.

Mt.10:22. Mc.2:27. Le.5:19, Rom.2:24.

Ef.2:4, Fii. 1:15. **lin.**3:1.

¹²²⁴ **διαβαίνω**, (διό, βαίνω), *a trece prin. a traversa.* Le. 16:26, Fapt. 16:9, Evr. 11:29.*

¹²²⁵ **διαβάλλω**, (δια, βάλλω), aor.pas. διεβλήθην. *a arunca peste; a defăima, a ponegri, a calomnia.* [N.T.] Le. 16:1.*

¹²²⁶ **διαβεβοάομαι(-οῦμαι)**, (διά, βέβαιος), *a afirma cu putere, a vorbi cu încredere.*

1 Timi. 1:7. Tit 3:8.*

¹²²⁷ **διαβλέπω**, (διά, βλέπω), viit. διαβλέψω, aor. **διέβλεψα**, *a privi prin, a penetra cu privire; a*

vedea în mod clar, deslușii. Mt.7:5, Lc.6:42.*

¹²²⁸ **διάβολος**, -ον, (διαβάλλω), adj., *defăimător, bârfitor, calomniator.* ITim.3:11, 2Tim.3:3. Tit 2:3.

¹²²⁹ **διαγγέλω**, (διά, ἀγγέλλω), aor.pas. *δηγγέλην, a transmite un mesaj* (pretutindeni. oricui). Lc.9:60, **Fapt.21:26**, Rom.9:17.*

1230 **διαγίνομαι**, (διά, γίνομαι), part.aor.2. *διαγενόμενος, a se scurge, a trece*, (timpul). Mc.16:1, Fapt.25:13. 27:9.*

¹²³¹ **διαγινώσκω**, (διά, γινώσκω), viit. *διαγνώσομαι. a cunoaște exact, în detaliu; a examina.* **Fapt.23:15**; Fapt.24:22.*

¹²³² **διαγνωρίζω**, (διά, γνωρίζω), *a face cunoscut, a istorisi.* Le.2:17.*

¹²³³ **διάγνωσις, -εως, ή**, (διαγινώσκω). *hotărâre, decizie.* Fapt.25:21.*

¹²³⁴ **διαγογγύζω**, (διά, γογγύζω), *a murmura, a șopti.* Le. 15:2. 19:7.*

¹²³⁵ **διαγρηγορέω**, (διά, γρηγορέω), *a rămâne treaz, a învinge somnul.* Le.9:32.*

¹²³⁶ **διάγω**, (διά, άγω), *a trăi, a irosi viata.* ITim.2:2. Tit 3:3.*

45

διαδέχομαι

¹²³⁷ **διαδέχομαι**, (διά, δέχομαι), *a primi ceva* (ca **moștenire**). Fapt.7:45.*

¹²³⁸ **διάδημα, -τος τό**, (διαδέω), *diademă.*

Ap. 12:3, **13:1, 19:12**.*

¹²³⁹ **διαδίδωμι**, (διά, δίδωμι), aor. **διέδωκα**, **imper.aor.** **διάδος**, *a împărți, a divide.* Lc. 11:22, In.6:11, Fapt.4:35.

¹²⁴⁰ **διάδοχος, -ου, ό, ή**, (διαδέχομαι), *succesor.* Fapt.24:27.*

¹²⁴¹ **διαζωννύω, διαζώννυμι, (διά, ζώννυμι)**, aor. **διέζωσα**, aor.med. **διεζωσάμην**, part. perf.pas. *διεζωσμένος, a se încinge, a se înfășură cu ceva.* In. 13:4,5, **21:7**.*

¹²⁴² **διαθήκη, -ης, ή**, (διατίθημι), *dispoziție finală, testament; înțelegere, contract, legământ.* **Gal.3:15, Evr.9:16**; Mt.26:28. Mc. 14:24, **Rom.9:4**, 1 Cor. 11:25, 2Cor.3:6, **Gal.3:17**.

¹²⁴³ **διαίρεσις, -εως, ή**, (διαίρέω), *distincție, diferență.* 1 Cor. **12:4,5,6**.*

¹²⁴⁴ **διαίρέω**, (διά, αίρέω). aor. **διείλον**, *a împărți, a distribui.* Le. 15:12, 1 Cor. **12:11**.*

διακαθαίρω, v. *διακαθαρίζω.*

¹²⁴⁵ **διακαθαρίζω**, (διά, καθαρίζω), viit. *διακαθαριώ, a curăți complet, în întregime.* Mt.3:12, Lc.3:17.*

¹²⁴⁶ **διακατελέγχομαι**, (διά, κατά, ελέγχω), *a combate cu putere*, (ceva, pe cineva). Fapt. 18:28.*

¹²⁴⁷ **διακονέω**, (διάκονος), impf. *δηκόνουν*, viit. *διακονήσω*, aor. *δηκόνησα*, aor.pas. *δηκονήθην, a sluji pe cineva; a aștepta la masă pentru a servi oaspeții; a aproviziona cu hrană și cele necesare vieții; a avea grijă de.* In.12:26, Fapt.19:22; Mt.4:11, 8:15,

Lc.4:39, 22:27, In. 12:2; Mt.25:44, 27:55,
Rom. 15:25, Evr.6:10, IPt.4:11; **2Cor.8:19**,
2Tim.1:18, **IPt. 1:12, 4:10**.

¹²⁴⁸ **διακονία, -ας, ή**, (διάκονος), *slujire*
διάλεκτος

spirituală; slujire administrativă (pregătirea
unei mese); *slujbă, ajutor, sprijin material;*
slujba de diacon. Ef.4:12, **2Tim.4:11**,
Evr.1:14; Le.10:40; **papt. 1:17, ITim.1:12;**
Fa.6:1, Rom. 15:31, 2Cor.9:12; Rom. 12:7.

¹²⁴⁹ **διάκονος, -ου, ό, ή**, *slujitor: diacon*
(membrii al unei biserici cu o anumita **respon-**
sabilitate); cel care .servește la masă. Mt.22:13,
23:11. Rom. 13:4, 2Cor. 11:23, Ef.3:7, Col. 1:23;
In.2:5,9.

¹²⁵⁰ **διακόσιοι, -αι, -α, num.card. două sute.**
Mc.6:37. In.6:7.

¹²⁵¹ **διακούω**, (διά, ακούω), viit. διακού-
σομαι, *a asculta cu atenție*. Fapt.23:35.*

¹²⁵² **διακρίνω**, (διά, κρίνω), aor. διέκρινα,
aor. pas. διεκρίθην, 1. ACT. *a separa, a face*
distincție; a judeca, a decide într-o dispută.
Fapt. 11:12, 11:29, **15:9**; Mt.16:3, 1Cor.6:5,
14:29, **11:31**. 2. MED. PAS. *a se despărți de*
cineva (ceva), a se desolidariza; a se opune,
a discuta în contradictoriu; a avea dubii, a
se îndoii, liid.22; Iud.9; Mt.21:21, Rom. 14:23,
Iac.1:6.

¹²⁵³ **διάκρισις, -εως, ή**, -(διακρίνω), *distincție,*
discernământ, judecată. Rom. 14:1, 1 Cor. 12:10,
Evr.5:14.*

¹²⁵⁴ **διακωλύω**, (διά, κωλύω), *a pune obsta-*
cole, a opri. Mt.3:14.*

¹²⁵⁵ **διαλαλέω**, (διά, λαλέω), *a conversa, a*
vorbi. **Lc. 1:63; 6:11.***

¹²⁵⁶ **διαλέγωμαι**, (διά, λέγω), aor.med. διελε-
ζάμην, aor.pas. διελέχθην, *a conversa, a*
discuta. (în sensul argumentării). Fapt. 17:17,
19:8, 24:12, Evr. 12:5.

¹²⁵⁷ **διαλείπω**, (διά, λείπω), aor.2. διαελιπον,
a întrerupe, a înceta. Le.7:45.*

¹²⁵⁸ **διάλεκτος, -ου, ή**, (διαλέγω), *limba ofi-*
cială a unui popor, a unei națiuni. **Fapt. 1:19,**
2:6,8,21:40,22:2,26:14.*

διαλλάσσω

¹²⁵⁹ **διαλλάσσω**, (διά, ἀλλάσσω), *a se împăca*
cu cineva, a reînnoi o prietenie. Mt.5:24.*

¹²⁶⁰ **διαλογίζομαι**, (διά, λογίζομαι), *a se*
gândi, a chihzui. Mt. 16:7, 21:25, Mc.2:8,
Le. 1:29, **In. 11:5()**.

¹²⁶¹ **διαλογισμός, -σο, ό**, (διαλογίζομαι),
gând, raționament; îndoială, nesiguranță.
Lc.2:35, 5:22, 6:8, Rom. 1:21, 1Cor.3:20,
Iac.2:4; Lc.24:38, Fil.2:14, ITim.2:8.

¹²⁶² **διαλύω**, (διά, λύω), *a se descompune, a*
se dezintegra. Fapt.5:36.*

¹²⁶³ **διαμαρτύρομαι**, (διά, μαρτύρομαι), *a de-*
pune o mărturie în favoarea cuiva, a declara
(ca martor); a face o depoziție, a atesta, a afir-
ma în mod solemn. Fapt.2:40, ITim.5:21.

2Tim.2:14,4:1; Le. 16:28, Fapt.20:23. 28:23,
Πες.4:6,Ενρ.2:6.

¹²⁶⁴ **διαμάχομαι**, (διά, μάχομαι), *a se certa cu asprime*. Fapt.23:9.*

¹²⁶⁵ **διαμένω**, (διά, μένω), *a persevera, a stăruī, a insista, a nu ceda*. Le. 1:22, 22:28, Gal.2:5,
Ενρ.1:11,2Ρτ.3:4.*

¹²⁶⁶ **διαμερίζω**, (διά, μερίζω), aor. διεμέρισα, aor.med. διεμερισάμην, viit.pas. διαμερισθήσομαι, aor.pas. διεμερίσθην, **part.perf. pas.** διαμεμερισμένος, *a se divide; a se distribui, a se repartiza*, **tel 1:17**, 12:52; Mt.27:35, Mc.15:24, Le.22:17, In. 19:24, Fapt.2:3,45.

⁷ **διαμερισμός, -ου, ό**, (διαμερίζω), *dezbinare, neînțelegere*. Le. 12:51.*

¹²⁶⁸ **διανέμω**, (διά, νέμω), *a distribui, a împărți*. **Fapt.4:17.***

¹⁹ **διανεύω**, (διά, νεύω), *a se exprima cu ajutorul semnelor, a mima*. Le. 1:22.*

¹²⁷⁰ **διανόημα, -τος, τό**, (διανοέω), *gând. idee*. **Lc. 11:17.***

" **διάνοια, -ας, ή**, (διά, νοός), *minte, inteligență; mod de a gândi, mentalitate; impuls, diasafew*

imbold, [neg.] Mt.22:37, Mc. 12:30.

Lc. 10:27; Ef. 1:18, Ενρ.8:10,1 Pt. 1:13; Ef.2:3.

¹²⁷² **διανοίγω**, (διά, άνοιγνυμι), aor. διήνοιξα, aor.pas. διηνοιχθην, aor.2.pas. διηνοιγην, **part.perf.pas.** διηνοιγμένος, *a deschide; a explica, a lămuri*. Me.7:34,35, Lc.2:23,24:31, Fapt.7:56; Lc.24:32, Fapt. 17:3.

¹²⁷³ **διανυκτερεύω**, (διά, νυκτερεύω), *a petrece noaptea* (într-un anumit loc). Lc.6:12.*

¹²⁷⁴ **διανύω**, (διά, άνύω), part.aor. διανύσας, *a isprăvi, a termina, a finaliza*. **Fapt.21:7.***

¹²⁷⁵ **διαπαντός, v. διά.**

διαπαραιτήβή, -ης, ή, (διά, παρά, τρίβω), *dispută constantă*. ITim.6:5.*

¹²⁷⁶ **διαπεράω**, (διά, πέραν), aor. διεπέρασα, *a trece peste, a traversa*. **Mt.9:1, 14:34**, Mc.6:53, Lc. 16:26.

¹²⁷⁷ **διαπλέω**,(διά, πλέω), part.aor. διαπλεύσας, *a traversa marea*. Fapt.27:5.*

¹²⁷⁸ **διαπονέω**, (διά, πονέω), aor. pas. διενήθην, *a tulbura, a deranja*. **Fapt.4:2.16:18.***

¹²⁷⁹ **διαπορεύομαι**, (διά, πορεύομαι), **impf.** διεπορευόμην, *a merge prin, a traversa*. Lc.6:1. Fapt. 16:4. Rom. 15:24.

¹²⁸⁰ **διαπορέω**, (διά, άπορέω), *a fi dezorientat, a fi în dilemă*. Fapt.2:12, 5:24, 10:17.

¹²⁸¹ **διαπραγματεύομαι**, (διά, πραγματεύομαι), aor. διεπραγματενσάμην, *a căștiiga ceva* (făcând comerț). **Lc. 19:15.***

¹²⁸² **διαπρίω**, (διά, πρίω), *a tăia cu ferăstrăul* [lit]; *a se înfuria* fN.T.J. Fapt.5:33, 7:54.*

¹²⁸³ **διαρπάζω**, (διά, αρπάζω), *a jefui, a prăda*. Mt. 12:29, Mc.3:27.*

¹²⁸⁴ **διαρρήγνυμι, διαρρήσσω**, (διά, ρήγνυμι), aor. διέρρηξα, *a sfâșia, a rupe*. (**haine**)

Mt.26:65, Mc. 14:63, Fapt. 14:14.

¹²⁸⁵ **διασαφέω**, (διά, σαφής), aor. διεσαφῆσα, *a explica, a clarifica; a povesti, a nara.*

Mt. 13:36; Mt. 18:31.*

46

47

διασείω

¹²⁸⁶ **διασείω**, (διά, σείω), aor. διέσεισα, *a obține bani prin violență, a stoarce hani.*

[trad. Cornilescii]. Le.3:14.*

¹²⁸⁷ **διασκορπίζω**, (διά, σκορπίζω), aor. διεσκορπίσα. viit.pas. διασκορπισθήσομαι. aor. pas. διεσκορπίσθην. part.perf.pas. διεσκορπισμένος, *a risipi, a împrăști, a dispersa.*

Mt.26:31, Mc. 14:27, Le. 1:51, In. 11:52.

Fapt.5:37.

¹²⁸⁸ **διασπάω**, (διά, σπάω), aor.pas. διεσπάσθην, *a sfâșia, a rupe*. Mc.5:4, Fapt.23:10.*

¹²⁸⁹ **διασπείρω**, (διά, σπείρω), aor.2.pas.

διεσπάρην, a împrăști, a dispersa. Fapt.8:1,4, 11:19.*

¹²⁹⁰ **διασπορά, -ας, ή**, (διασπείρω), *împrăștiere. risipire, dispersare.* lii.7:35. lac. 1:1, IPt!.*

¹²⁹¹ **διαστέλλω**, (διά, στέλλω), aor. med. διεστέλαμην, *a preveni, a atrage atenția cuiva. (asupra aceva).* Mc.7:36,8:15,9:9, Fapt. 15:24.

¹²⁹² **διάστημα, -τος,τό**, (διαστήναι), *interval, distanță.* Fapt.5:7.*

¹²⁹³ **διαστολή, -ης,ή**, (διαστέλλω), *distincție, deosebire, diferență.* Rom.3:22, 10:12, 1 Cor. 14:7.*

¹²⁹⁴ **διαστρέφω**, (διά, στρέφω), aor. διέστρεψα, *a perverti, a strica; a întoarce pe cineva dintr-o anumită direcție, a conduce greșit, „a îndruma”.* Mt.17:17, **Lc.9:41, Fapt. 13:10, Fil.2:15; Lc.23:2, Fapt. 13:8.**

¹²⁹⁵ **διασώζω**, (διά, σφζω), aor. διέσωσα, aor. pas. διεσώθην, *a salva ceva de la (pericol), a scăpa ceva de la distrugere.* Mt. i 4:36, Le.7:3, Fapt.27:43. 28:1, **IPt.3:20.**

¹²⁹⁶ **διαταγή, -ης, ή**, (διατάσσω), *ordin, dispoziție.* Fapt.7:53, Rom. 13:2.*

¹²⁹⁷ **διάταγμα, -τος,τό**, (διατάσσω), *poruncă, dispoziție (categorică).* **Ev.1 1:23.***

¹²⁹⁸ **διαταράσσω**, sau **-ττω**, (διά, ταρασσο)).

διαφημίζω

a fi nedumerit, dezorientat. Le. 1:29.*

¹²⁹⁹ **διατάσσω**, (διά, τάσσω), aor. διέταξα, **viit.med. διατάζομαι, aor.med. διαταξάμην, perf.pas. διατέταγμαι.** *a da un anumit ordin, a stabili anumite reguli.* Mt. **11:1, Le.8:55, Fapt. 18:2. 20:13. 1 Cor. 11:34. Tit 1:5.**

¹³⁰⁰ **διατελέω**, (διά, τελέω). *a continua, a fi perseverent.* Fapt.27:33.*

¹³⁰¹ **διατηρέω**, (διά, τηρέω), *a păstra, a ține.* Lc.2:51, Fapt. 15:29.*

¹³⁰² **διατί**, v. διά.

¹³⁰³ **διατίθημι**, (διά, τίθημι), viit.med. διαθήσομαι, aor.med. διεθέμην, *a aranja, a desemna im anumit lucru pentru; a face un legă-*

mânt, a intra într-un anumit legământ.

Lc.22:29; Fapt.3:25, Evr.8:10, 10:16.

¹³⁰⁴ **διατρίβω**, (διά, τρίβω), aor. διέτσιψα, *a sta. a rămâne.* In.3:22. Fapt. 14:3.28, 16:12, 20:6.

¹³⁰⁵ **διατροφή**, -ης, ή, (διατρέφω), *subzistență, întreținere.* !Tim.6:8.*

¹³⁰⁶ **διανγάζω**, (διά, αγγάζω), **inf.aor. διανγάσαι.** *a străluci; a se crăpa de ziuă.*

2Cor.4:4;2Pt.1:19.*

διαυγής, -ές, (αυγή), adj., *transparent,*

clar. Ap.21:21.*

¹³⁰⁷ **διαφανής**, -ές, (διαφαίνω), adj., *transparent, clar.* Ap.21:21.*

¹³⁰⁸ **διαφέρω**, (διά, φέρω), aor. διήνεγκον, *a purta, a muta fenw, pe cineva, dintr-un loc într-altul; a distinge, a remarca, a face diferența.* Mc. 11:16. **Fapt.27:27; Mt.6:26,**

Le. 12:7.24. Rom.2:18,1 Cor. 15:41, Fii. 1:10.

¹³⁰⁹ **διαφεύγω**,(διά, φεύγω), aor.2. διέφυγον, *a scăpa.* Fapt.27:42.*

¹³¹⁰ **διαφημίζω**, (διά, φήμη), aor. διεφήμισα, aor. pas. διεφημίστην, *a face cunoscut ceva. a vesti, a răspândi o veste.* **Mt.9:31,** 28:15, Mc. 1:45.*

διαφθείρω

¹³¹¹ **διαφθείρω**, (διά, φθείρω), aor. διέφθειρα, aor.2.pas. διεφθάρην. **part.perf.**

pas. διεφθαρμένος, *a înrăutăți, a schimba spre rău; a ruina, a distrage.* Ap. 11:18;

Le. 12:33. 2Cor,4:16, Ap.8:9.

¹³¹² **διαφθορά**, -ας, ή, (διαφθείρω), *distrugere, ruină.* Fapt.2:27,31. 13:34-37.*

¹³¹³ **διάφορος**, -ον, (διαφέρω), adj., *diferit, deosebit; excepțional, fără pereche.* Rom. 12:6. Evr.9:10;Evr.1:4, 8:6.*

¹³¹⁴ **διαφυλάσσω**, (διά, φυλάσσω), inf.aor. **διαφυλάξαι,** *a apăra pe cineva, a proteja.*

Lc.4:10.*

¹³¹⁵ **διαχαρίζω**, (διά, χειρίζω), aor. διεχειρισάμην, *a ucide, a omorî.* Fapt.5:30, 26:21.*

διαγλεύω, (διά, γλεύω), *a ridiculiza, a râde de.* Fapt.2:13.*

¹³¹⁶ **διαχωρίζω**, (διά, χωρίζω), *a despărți, a separa.* Lc.9:33.*

¹³¹⁷ **διδακτικός**, -ή, -όν, (διδάχη), adj., *capabil de a învăța pe alții, educat în arta învățării.* !Tim.3:2. 2Tim.2:24.*

¹³¹⁸ **διδάκτος**, -ή, -όν, (διδάσκω), adj.. *învățat, educat, instruit.* In.6:45. !Cor.2:13.*

¹³¹⁹ **διδασκαλία**, -ας, ή, (διδάσκω), *învățatură, instruire; ceva ce este învățat, asimilat.*

ipas.J. Rom. 12:7, 15:4. !Tim.4:13.2Tim.3:10.

Tit 2:7; **Ef.4:14,** Col.2:22, !Tim.LIO, 4:6,

2Tim.4:3.

¹³²⁰ **διδάσκαλος**, -ου, ό, (διδάσκω). *învățător.* Mt.23:8, Le.2:46, In. 1:38, Fapt. 13:1,

Rom.2:20, !Cor. 12:28, **Ef.4:11,** !Tim.2:7,

Evr.5:12.

¹³²¹ **διδάσκω**, viit. διδάξω, aor. έδίδαξα, aor.

pas. ἐδιδάχθην. *a învăța pe cineva, a ține prelegeri în scopul de a-i educa pe alții.* Mt.4:23. Mc 1:21, Lc.4:15, In.6:59. Rom. 12:7, ICor.4:17. **ITim.2:12.**

² **διδασχῆ, -ησῆ, (διδάσκω).** *învățătură (ca διερμηνεύω*

activitate); *învățătură (ce este învățat).*

ICor.14:6, 2Tim.4:2. **Mt. 16:12.** Fapt.2:42, 1 Cor. 14:26, Tit 1:9. Ap.2:24.

¹³²³ **δίδραχμον, -ου, τό, (δίς, δραχμή), di-**
dralună. [monedă de argint egală ca valoare cu jumătate de sechel]. Mt. 17:24.*

¹³²⁴ **δίδυμος, -η, -ov, adj., (frate) geamăn.**

In.1 1:16, 20:24, 21:2.*

¹³²⁵ **δίδωμι, impf.** ἐδίδου, viit. δαισω, aor. **1.**

έδωκα, aor.2. εδωμεν, subj. δω. imp. δός, δότε, **inf.** δοῦναι, part. δοῦς, aor.pas. ἐδόθην.

viit.pas. **δοθήσομαι, perf.act.** δέδωκα,

perf.pas. δέδομαι, *a da. a dărui ceva*

(gener.); a înmâna, a transmite; a încredința, a lăsa în seama (cuiva); a da înapoi, a returna, a da rod (despre plante);

a pune (de ex. bani în bancă); a dărui (în sensul jertfei, sacrificiului). Mt.4:9. **19:21,**

Le.6:4. Fapt.20:35: Mt.5:3 1, 14:19.

Le. **15:12, Ap.** 16:6; Mt.25:15. Lc.19:13,15,

In. 13:3, Fapt.7:38; Mt.13:8. Mc.4:7.

Ap.20:13; Lc.19:23, Fapt. 13:20, Ef.4:11;

Lc.22:19, 2Cor.8:5, Gal. 1:4.

¹³²⁶ **διεγείρω, (διά, εγείρω), aor.** δίγηιρα.

aor.pas. διγέρθη. *a trezi pe cineva, a ridica.*

Mt.1:24, Mc.4:39. Lc.8:24.

διενθυμέομαι, (διά, ένθυμέομαι), a cugeta

la. a cumpăni, a se gândi bine la. Fapt. 10:19.*

διεξέρχομαι, (διά, έξ, έρχομαι), a ieși,

a se deplasa spre exterior. Fapt.28:3.*

¹³²⁷ **διέξοδος, -ου, ή, (διά, έξοδος), inter-**
secție, răspântie. Mt.22:9.*

διερμηνεία, -ας, ή, (διερμηνεύω), inter-

pretare, tălmăcire. 1 Cor. 12:10.*

¹³²⁸ **διερμηνευτή;, -οῦ, ό, (διερμηνεύω), in-**
terpret. I Cor. 14:28.*

¹³²⁹ **διερμηνεύω, (διά, ερμηνεύω), a dezvălui**

înțelesul unei afirmații; a traduce. Le.24:27,

ICor. 12:30, 14:5,13,27; **Fapt.9:36.***

διέρχομαι

¹³³⁰ **διέρχομαι, (διά, έρχομαι), viit.** διελεύ-

σομαι, aor. διήλθον, **part.perf.** διεληλυθώς.

a trece prin. a străbate; a se deplasa din loc

în loc, a merge în diferite locuri. Mt. 12:43,

Le. 11:24, Fapt. 12:10, **ICor. 10:1:** Fapt.8:4,

20:25.

¹³³¹ **διερωτάω, (διά, ερωτάω), a întreba, a se**
informa. Fapt. 10:17.*

¹³³² **διετή;, -ες, (δίς, έτος), adj., [în vârstă]**

de doi ani. **Mt.2:16.***

¹³³³ **διετία, -ας, ή, (διετής), perioadă de doi**

ani. Fapt.24:27. 28:30.*

¹³³⁴ **διηγέομαι, -οῦμαι, (διά, ήγέομαι), aor.**

διηγησάμην, a povesti, a relata, a descrie o

anumită acțiune. Mc.5:16, Le.8:39,

Fapt.8:33, Evr. 11:32.

¹³³⁵ **διήγησις,-εως,ή,** (διηγέομαι), *narașiune, relatate.* Le. 1:1.*

¹³³⁶ **διηλεκή;,-ες,** (διήνεγκα), adj., *permanent, continuu.* Evr.7:3, 10:1,12,14.*

¹³³⁷ **διθάλασσοσ,-ον,** (δίς, θάλασσα), adj., *iștti, peninsulă.* Fapt.27:41.

¹³³⁸ **διϊκνέομαι,** -οῦμαι, (διά, ἴκνέομαι), *a penetra, a străpunge.* Evr.4:12.

¹³³⁹ **διῦστημι,** (διά, ἴστημι), *a se îndepărta; a trece* (δεσπρετιμπ). **Lc.24:51, Fapt.27:28; Lc.22:59.***

¹³⁴⁰ **διῦσχυρίζομαι,** (διά, ἰσχυρός), *a afirma cu convingere, cu hotărâre.* Lc.22:59, Fapt. 12:15.*

δικάζω, v. καταδικάζω.

¹³⁴¹ **δικαιοκρισία,-ας,ή,** (δίκαιος, κρίνω), *judicată dreaptă.* Rom.2:5.*

¹³⁴² **δίκαιος,-οία,-αιον,(δίκη),** adj., *drept; corect, onest, fără vină; cel care păzește Cuvântul lui Dumnezeu,* [folosit când este vorba despre Dumnezeu, despre Domnul Isus Cristos, dar și cu privire la cei răscumpărați prin jertfa Lui]. **Mt.1:19, Mc.2:17, Le. 1:6, Fapt.7:52. Rom.5:7, I Tim.1:9, IPt.3:18, Iln.2:29.**

δίλογος

¹³⁴³ **δικαιοσύνη,-ης,ή,** (δίκαιος), *neprihănire* (la Cornilescii), *dreptate* (atât în sens judiciar, cât și în sensul de a fi în conformitate cu standardul divin) *integritate, puritate a vieții, corectitudine în gândire, sentiment, atitudine.* Mt.3:15,5:6, Rom.6:13, 8:10, 2Cor. 11:15, Ef.5:9, I Tim.6:11, 2Tim.2:22, Tit 3:5, Evr. 1:9. 12:11, Iac.3:18, 1 Pt.3:14, 2Pt.2:5.

¹³⁴⁴ **δικαίωω,** (δίκαιος), aor. ἐδικαίωσα, aor.pas. ἐδικαίωθην, inf. δικαίωθῆναι, part. δικαίωθεις, viit. δικαίωσω, viit.pas. δικαίωθήσομαι, perf.pas. δεδικαίωμαι, part.perf. δεδικαίωμένος, *a îndreptăți, a considera neprihănit, a justifica.* Mt. 11:19, Le. 10:29, Fapt. 13:39, **Rom.3:20, ICor.6:11, Gal.2:16, Tit 3:7. Ap.22:1 1.**

¹³⁴⁵ **δικαίωμα,-τος,τό,** (δικαίωω), *decret, hotărâre; act de dreptate, faptă justă.* Le. 1:6, Rom.1:32, 2:26, 5:16, 8:4, Ap.15:4; Rom.5:18,Ap.19:8.

¹³⁴⁶ **δικαίως,** (δίκαιος), **adv.,** *în mod drept, în mod corect, cu justețe.* Lc.23:41, 1 Cor. 15:34, **ITes.2:10, Tit 2:12, IPt.2:23.***

¹³⁴⁷ **δικαίωσις,-εως,ή,** (δικαίωω), *îndreptărire, actul prin care Dumnezeu îi consideră pe oameni liberi de orice păcat, absolviți de orice vină.* Rom.4:25, 5:18.*

¹³⁴⁸ **δικαστής,-οί>,J>,(δικάζω),** *judecător, arbitru.* Le. 12:14, **Fapt.7:27,35.***

¹³⁴⁹ **δίκη,-ης,ή,** (δείκνυμι), *pedeapsă, condamnare, osândă; dreptate* [ca formă a răzbunării]. Fa.25:15,2Tes. 1:9, Iud.7; Fapt.28:4.*

¹³⁵⁰ **δίκτυον,-ου,τό,** (δικέω), *mreață, plasă de prins peste.* Mt.4:20, **Mc. 1:18, Lc.5:2,**

I n.21:6.

¹³⁵¹ **δίλογος**, -ον, (δῖς, λέγω), adj., *cu două fețe. fătarnic, fals, prefăcut* [literal: cu două limbi]. **ITim.3:8.***

διό

¹³⁵² **διό**, conj., *așa că, prin urmare, de aceea.*

Mt.27:8, Le.1:35, Fapt.IO:29, Rom.1:24.

1 Cor. 12:3.

¹³⁵³ **διοδεύω**, (διά, οδός), *a trece, a călători prin; a merge* [din loc în loc]. **Fapt. 17:1;**

Lc.8:1.*

¹³⁵⁴ **Διονύσιος**, -ου, **ό**, n.pr. *Dionisie*. [creștin din primul secol, membru al Areopagului].

Fapt. 17:34.*

¹³⁵⁵ **διόπερ**, (διό, πέρ), conj., *așa că. prin urmare, de aceea.* **ICor.8:13, 10:14, 14:13.***

¹³⁵⁶ **διοπετής**, -ες, (Δίος, πέτω), adj., *căzut clin cer.* [despre chipul zeiței **Diana**]. **Fapt. 19:35.***

διόρθωμα, -τος, **τό**, (διορθόω). *îmbunătățire, amendament.* **Fapt.24:2.***

¹³⁵⁷ **διόρθωσις**, -εως, ή, (διορθόω), *îmbunătățire, corectare.* **Evr.9:10.***

¹³⁵⁸ **διорύσσω**, (διά, όρύσσω), inf.aor.pas. *διорυχθήναι. a săpa; a sparge* [fig.] **Mt.6:19,20. 24:43, Le. 12:39.***

Διός, v. **Zeus.**

¹³⁵⁹ **Διόσκουροι**, -ων, οι, (Δίος, κόρος), n.pr. *Dioscuri*. [Castor și Pollux, copiii gemeni ai lui Zeus și ai Ledei; zeitățile tutelare ale corăbiilor din Alexandria]. **Fapt.28:11 .***

¹³⁶⁰ **διότι**, (διά, δτι), conj., *deoarece, fiindcă, întrucât.* **Le. 1:13,2:7. Fapt. 17:3 i. Rom. 1:19, ICor. 15:9.**

¹³⁶¹ **Διοτρεφής**, -ους **ό**, (Δίος, τρέφω), n.pr. *Diotref.* **3In.9.***

¹³⁶² **διπλοῦς**, -ή, -οῦν, (διπλόω), adj., *dublu, îndoi.* **Mt.23:15, ITim.5:17, Ap.18:6.***

¹³⁶³ **διπλόω**, imp.aor. *διπλώσατε, a dubla.*

Ap. 18:6.*

¹³⁶⁴ **δῖς**, (δύο), adv., *de două ori.* **Mc.14:30,72, Le. 18:12, Fil.4:16, ITes.2:18. Iud.12.***

Δίς, v. **Zeus.**

δισμυριάς, -άδος, ή, (δῖς, μύριοι), num. *caid. de două ori câte zece mii. douăzeci de mii.* **Ap.9:16.***

¹³⁶⁵ **διστάζω**, aor. *έδίστασα, a șovăi, a ezita, a se îndoii de.* **Mt. 14:31. 28:17.***

¹³⁶⁶ **δίστομος**, -ον, (δῖς, στόμα), **adj.**, *CM două tășuri.* **Evr.4:12, Ap. 1:16, 2:12.***

¹³⁶⁷ **δισχίλιοι**, -αι, -α, num.cârd. *două mii.* **Mc.5:13.***

¹³⁶⁸ **δινλίζω**, (διά, ὕλιζω), *a filtra, a strecura.* **Mt.23:24.***

¹³⁶⁹ **διγάζω**, (δίγα), inf.aor. *διγάσαι. a tăia în două: a pune două părți în contrast,* [fig. | **Mt. 10:35.***

¹³⁷⁰ **διχοστασία**, -ας, ή, (διχοστατέω), *despărțire, separare.* **Rom. 16:17,1 Cor.3:3, Gal.5:20.***

¹³⁷¹ **διχοτομέω**, (διχοτόμος), *a tăia în două;*

a pedepsi, [fig.] **Mt.24:51, Le. 12:46.***

¹³⁷² **διψάω**, (δίψας). subj.pers.3.sg. διψά, *a fi setos, a suferi de sete; a dori ceva în mod deosebit*, [fig.] Mt.25:35, In.4:15. Rom. 12:20, **ICor.4:11;Mt.5:6.**

¹³⁷³ **δίψος, -εος** (-ους), **τό, sete**, *lipsă de apă*. 2Cor. 11:27.*

¹³⁷⁴ **δίψυχος**, -ον, (δίς, ψυχή), adj.. *împărțit; nesigur, nehotărât*. Iac. 1:8, 4:8.*

¹³⁷⁵ **διωγμός, -οῦ, ό**, (διώκω), *persecuție, prigonire*. Mt. 13:21, Mc.4:17. Fapt.8:1, **Rom.8:35, 2Cor.12:10.**

¹³⁷⁶ **διώκτης**, -ου, ό, (διώκω), *prigonitor, cel care persecută*. ITim. 1:13.*

¹³⁷⁷ **διώκω**, viit. διώζω, aor. έδιωξα, aor.pas. εδιώχθην, part.perf.pas. δεδιωγμένος, *a urmări (vânatul); a alerga cu scopul de a prinde pe cineva, ceva; a prigoni, a fi prigonit, maltratat; a alerga, a urma [în sens pozitiv]; a năzui, a aspira*. Mt.23:34; Fii.3:12, Fapt.26:11, Ap. 12:13; **Mt.5:10-12**, Le.21:12, In.5:16. Fapt.7:52; Le. 17:23; **Rom.9:30**, ITim.6:1 1,2Tim.2:22, **IPt.3:11.**

.50

51

.

δόγμα

¹³⁷⁸ **δόγμα**, -τος, τό, (δοκέω), *decret, hotărâre, poruncă, ordonanță*. Le.2:1, Fapt. 16:4. 17:7, Ef.2:15, Col.2:14.*

¹³⁷⁹ **δογματίζω**, (δόγμα), *a decreta, a porunci, a da un ordin; a se supune unor porunci, legi*. [pas.] Col.2:20.*

¹³⁸⁰ **δοκέω**, **aor.** έδοξα, *a se gândi, a-și închipui, a presupune* [tr.]; *a da impresia, a se părea, a crede* [intr.J. Mc.6:49. 1 Cor. 12:23, 2Cor. 11:16. Gal.6:3. Fii.3:4. Le. 10:36, Fapt. 17:18, 25:27, Gal.2:6, Evr. 12:11.

¹³⁸¹ **δοκιμάζω**, (δόκιμος), viit. δοκιμάσω, aor. έδοκίμασα, peif.pas. δεδοκιμασμαι, *a testa, a examina; a recunoaște autenticitatea* [după efectuarea testului], *a considera vrednic de*. Le. 12:56. Rom. 12:2, 2Cor.8:8, Evr.3:9, IPt.1:7; Rom. 14:22. 1 Cor. 16:3. ITes.2:4.

1382 **δοκιμασία**, -ας, ή, (δοκιμάζω), *testare, încercare*. Evr.3:9.*

δοκιμή, -ής, ή, (δόκιμος), *încercare.pro-bă, neces* [fig.]; *încercare, verificare* [de ex. verificarea caracterului]: *dovadă, demonstrație*. 2Cor.8:2; Rom.5:4, 2Cor.2:9, **9:13**, Fil.2:22:2Cor.13:3.*

¹³⁸³ **δοκίμιον**, -ου, τό, (δοκιμή), *test, încercare*. Iac. 1:3. 1PU:7.*

¹³⁸⁴ **δόκιμος**, -ον, (δέχομαι), adj., *încercat, dovedit* [prin test]; *respectat, stimat*.

Rom.16:10, ICor.1 1:19, 2Cor.10:18, **13:7**, 2Tim.2:15, Iac. 1:12; Rom. 14:18.*

¹³⁸⁵ **δοκός**, -οῦ, ή, (δέκομαι), *grindă, bară, traversă, bârnă* [trad. CornilescuJ. iVlt.7:3-5,

Lc.6:41,42.*

¹³⁸⁶ δόλιος, -α, -ον, adj., (δόλος), *înşelător, amăgitor*. 2Cor. 11:13.*

¹³⁸⁷ δολιώω, (δόλιος), *a înşela, a amăgi, a induce în eroare*. Rom.3:13.*

¹³⁸⁸ δόλος,-ου,ό,(δέλω), *viclenie, şiretenie, înşelătorie*. Mt.26:4, Mc. 14:1, In. 1:47, δοῦλος

Fapt. 13:10, 2Cor. 12:16, Rom. 1:29.

¹³⁸⁹ δολόω, (δόλος), *a falsifica, a contraface*. 2Cor.4:2.*

¹³⁹⁰ δόμα, -τος, τό, (δίδομι), *dar, cadou*.

Mt.7:11,Lc.11:13.Ef.4:8, Fil.4:17.*

¹³⁹¹ δόξα, -ης, ή, (δοκέω), *slavă, onoare, glorie; strălucire, splendoare*; Le. 14:10, In.8:54. Rom.4:20. 2Cor.8:23, Evr.3:3, Ap.5:12; Mt.4:8, Le.4:6, Fapt.22: II, Rom.9:4, 2Cor.3:18, 2Tes.1:9.

¹³⁹² δοξάζω, (δόξα), viit. δοξάσω, aor. ἐδόξασα, imper. δόξασον, aor.pas. ἐδοξάσθην, perf.pas. δεδόξασμαι, *a slăvi, a glorifica; a onora; a fi slăvit, a fi glorificat*. Mt.5:16,9:8, Mc.2:12, Le.2:20, **Fapt. 11:18**, Rom. 15:6, ICor.6:20, Gal. **1:24**; Fapt.3:13, Rom.8:30. 2Cor.3:10, 2Tes.3:1. **IPt.1:8**.

¹³⁹³ Δορκάς, -αδος, ή, n.pr. *Don a*. [femeie creștină din primul secol; v. Ταβιθά]. Fapt.9:36,39.*

¹³⁹⁴ δόσις, -εως, ή, (δίδομι), *dare, donare; dar, cadou*. Fil.4:15; Iac. 1:17.*

B95 δότης, -ου, ό, (δίδομι), *cel care dă. dăătorul*. 2Cor.9:7.*

¹³⁹⁶ δουλαγωγέω, (δοῦλος, άγω), *a înrobi, a subjuga, a ține în stăpânire* [trad. CornilescuJ. ICor.9:27.*

¹³⁹⁷ δουλεία,-ας,ή,*robie, sclavie*. Rom.8:15,21, Gal.4:24,5:1,Evr.2:15.*

¹³⁹⁸ δουλεύω, (δοῦλος), *a sluji, a fi sclav; a asculta, a se supune*. Mt.6:24, Le. 16:13, Rom.9:12, Ef.6:7; Fapt.20:19, Rom.7:6, Tit.3:3.

¹³⁹⁹ δοῦλος,-η, -ον, (δέω), adj., *de sclav, de rob*. Rom.6:19.*

ἡ4οαἰ4οι 5,οῦχος) .ου> ^ *sclav, rob*. [Există mai mulți termeni în limba greacă care se traduc la fel în limba română, dar acest termen indică statutul cel mai de jos, cu alte cuvinte „ultimul sclav dintre sclavi”, cei care se supune pe sine

δουλόω
însuși voinței stăpânului] 1 Cor.7:21, Gal.3:28, Ef.6:8.Col.3:22, ITim.6:1, **2Pt.1:1, Ap.1rl.**

¹⁴⁰² δουλόω, (δοῦλος), *a fi rob, a fi sclav, a fi legat* [fig.]. Fapt.7:6, ICor.9:19, Gal.4:3, Tit 2:3. 2Pt.2:19.

¹⁴⁰³ δοξή, -ής,ή, (δέχομαι), *ospăț, banquet, recepție*. Lc.5:29, 14:13.*

¹⁴⁰⁴ δράκων, -οντος, ό, (δέρκομαι), *dragon, balaur* (\\nCom\\leseeu). Ap. 12:3-17. 13:2,4,11. 16:13,20:2.*

δράμω, v. τρέχω.

¹⁴⁰⁵ δράσσομαι, *a prinde, a apuca, a pune*

māna. ICor.3:19.*

¹⁴⁰⁶ δραχμή, -ης, ή, (δράσσομαι), *drahmă*.

[monedă grecească clin argint]. Le. 15:8,9.*

¹⁴⁰⁷ δρέπανον, -ου, ό, (δρέπω), *seceră*. Mc.4:29,

Ap. 14:14-19.*

¹⁴⁰⁸ δρόμος, -ου, ό, (δραμεῖν), *curs, desfășu-*

rare [a vieții, a lucrării, în N.T.] Fapt.13:25,

20:24, 2Tim.4:7.*

¹⁴⁰⁹ Δρουσίλλα, -ης, ή, n.pr. *Drusila*. [soția

lui Felix, guvernatorul Iudeii.] Fapt.24:24.*

¹⁴¹⁰ δύναμαι, dep., ind. prez. pers.2 sg., δύ-

νασαι, viit. δυνήσομαι, aor. ήδυνήθην, *a fi în*

stare de, a fi capabil, a avea putere să.

Mt.6:24, Mc.2:7, Lc.6:39, In.3:2, Fapt.27:15,

I Cor. 10:21, Evr.5:7, 1 In.3:9, Ap.9:20.

¹⁴¹¹ δύναμις -εως, ή, (δύναμις), *putere, tărie,*

forță, abilitate, capacitate. Le. 1:17. Fapt.4:7,

ICor.4:20, 2Cor.4:7, ITes.1:5. Evr.7:16,

Ap. 1:16.

¹⁴¹² δυναμόω, *a fi întărit, a fi consolidat*

[pas.]. Col. 1:11, Evr. 11:34.*

¹⁴¹³ δυνάστης, -ου, ό, (δύναμαι), *domnitor, su-*

veran; funcționar înalt. Le. 1:52, ITim.6:15;

Fapt.8:27.*

¹⁴¹⁴ δυνατέω, (δυνατός), *a avea putere, a-și*

manifesta puterea. Rom. 14:4, 2Cor.9:8, 13:3.*

¹⁴¹⁵ δυνατός, -ή, -όν, (δύναμαι), adj., *puternic,*

δωδεκάφυλον

tare, capabil, influent. Fapt.25:5, Rom. 15:1,

ICor.1:26, Gal.4:15.

¹⁴¹⁶ δύνω, δύω, aor. έδυσα, *a se coborî, a as-*

finți (soarele). Mc. 1:32, **Lc.4:40.***

¹⁴¹⁷ δύο, num.card. *doi*. **Mt.8:28, 9:27, 27:38.**

Le. 16:13, In. 1:35, Fapt. 12:6, ICor.6:16,

Ef.5:31, Evr. 10:28.

¹⁴¹⁸ δυς, [prefix inseparabil care exprimă

dificultate, opoziție]

¹⁴¹⁹ δυσβάστακτος, -ον, (βαστάζω), adj.,

greu de purtat. Mt.23:4, Le. 11:46.*

¹⁴²⁰ δυσεντερία, -ας, ή, (εντερον, intestin),

dizenterie. Fapt.28:8.*

δυσεντέριον, -ου, τό, v. δυσεντερία, [for-

mă mai târzie].

¹⁴²¹ δυσερμήνευτος, -ον, (ερμηνεύω), adj.,

greu de interpretat, dificil de explicat.

Evr.5:11.*

¹⁴²² δύσκολος, -ον, (κόλον), adj., *dificil, greu*.

Mc. 10:24.*

¹⁴²³ δυσκόλως, (δύσκολος), adv., *dificil, cu*

greutate. MM 9:23, Mc. 10:23, Le. 18:24.*

¹⁴²⁴ δυσμή, -ης ή, (δύω), *asfințit* [al soarelui];

regiunea de vest, apus. Le. 12:54; Mt.8:11,

24:27, Le. 13:29, Ap.21:13.*

¹⁴²⁵ δυσνόητος, -ον, (νοέω), adj., *greu de în-*

teles. 2Pt.3:16.*

δυσφημέω, (δύσφημος), *a folosi cuvinte*

defăimătoare, a fi defăimat. [pas.] ICor.4:13.*

¹⁴²⁶ δυσφημία, -ας, ή, *defăimare, calomniere*.

2Cor.6:8.*

δύω. v. δύνω.

¹⁴²⁷ δώδεκα, (δύο, δέκα), num.card.indecl.

doisprezece. Mt.9:20, Mc.9:35, Ap.7:5.

¹⁴²⁸ δωδέκατος -η, -ον, adj., *al doisprezecelea*. Ap.21:20.*

¹⁴²⁹ δωδεκάφυλον, -ου, τό, (δώδεκα, φυλή), *cele douăsprezece triburi, seminții* (la Comi-lescu). [poporul Israel]. Fapt.26:7.*

53

δώμα

¹⁴³⁰ δώμα, -τος τό, (δέμω), *casă; acoperiș* [N.T.]. Mt.24:17, Μα13:15, Lc.5:19, 17:31.

¹⁴³¹ δωρεά, -ας, ή, (δίδωμι). *dar, cadou*, [un anumit lucru ce se primește în mod gratuit, fără a plăti ceva,]. In.4:10, Fapt.8:20, **11:17**, Rom.5:15, 2Cor.9:15.

δωρεάν, v. δωρεά.

^{mm} δωρέω, aor. έδωρησάμην, perf. δεδώρημαι, *a da, a prezenta*. Mc. 15:45, **2Pt. 1:3,4**.*

εγγιστα

¹⁴³⁴ δώρημα, -τος, τό, (δωρέομαι). *dar, cadou*. Rom.5:16, Iac. 1:17.*

¹⁴³⁵ δώρον, -ου, τό, (δίδωμι), *dar, cadou*.

Mt.2:1 1,8:4, **15:5**, **Mc.7:11**, **Lc.21:1**. **Ef.2:8**, **Evr.5:1,8:3**.

δωροφορία, -ας, ή, (δώρον, φορέω), *acțiunea prin care se oferă un dar cuiva*.

Rom. 15:31.*

E, ε, epsilon, a cincea literă a alfabetului grecesc; ca **cifră**: ε'= 5.

¹⁴³⁶ **εα**, interj., *ha! ah!* [interjecție cu ajutorul căreia se exprimă indignarea sau surpriza.]

Mc.1:24, Lc.4:34.

¹⁴³⁷ **έάν**, conj., *dacă, de, că*. [**de** obicei, se folosește împreună cu modul conjunctiv (subjonctiv în lb. greacă)]. Mt.8:2, Mc. 1:40, 3:24, 10:12, Lc.5:12, 6:33, In.5:31, **Rom.2:25**, 1Cor.13:1, 2Tim.2:5. **Evr.3:7**, **Πn.2:28**, **Ap.2:22**.

¹⁴³⁸ **έαυτοῦ, -ης, -ου**, pr. refl. **pers.3.sg.-pl.**, *însuși, înșăși, înșiși, însele* (înseși). Mt. 18:4, Mc.8:34. Lc.21:30. Rom. 14:14, 1 Cor. 16:2, 2Cor.3:5. pr. **refl. pers. 1.2.pi.**, *înșine, însene înșivă, însevă*. Mt.23:31. 1 Cor. 11:31,

Rom.8:23, 2Cor.1:9.

¹⁴³⁹ **έάω, έπιπί'**. *ε'λων*, viit. **έάσω**, aor. **έϊασα**. *a îngădui, a permite; a nu reține, a nu împiedica* (a lăsa pe cineva să facă ce dorește); *a lăsa, a părăsi*. Mt.24:43, Lc.4:41, **Fapt. 14:16**; **Fapt.5:38**, **Ap.2:20**; **Fapt.27:40**.

¹⁴⁴⁰ **έβδομήκοντα, οι, αι, τά**, num.caid. *șaptezeci*. **Le. 10:1,17**, **Fapt.7:14**, 23:23, 27:37.

¹⁴⁴¹ **έβδομηκοντάκις**, num.cârd. *șaptezeci de ori câte șapte*, [**fig.**] Mt. 18:22.

¹⁴⁴² **έβδομος**, -η, -ον, num.ord. *al șaptelea*.

In.4:52, Evr.4:4, lud. 14.

¹⁴⁴³ **Έβέρ, ό, n.pr.indecl.** *Eher*. [nume cuprins în genealogia Domnului Isus Cristos] Lc.3:35.*

¹⁴⁴⁴ **Εβραϊκός, -ην, -όν, adj.**, *evreiesc, ebraic*. **Lc.23:38**.*

¹⁴⁴⁵ **Έβραίος, -ου, ό, evreu**, [termenul este

folosit și pentru a se face diferență între evreii care vorbeau limba aramaică și evreii care vorbeau limba greacă]. Fapt.6:1, 2Cor. 11:22.

1446 Ἑβραΐς, -{δος, ή, *limba ebraică*.

Fapt.21:40, 22:2, 26:14.*

¹⁴⁴⁷ Ἑβραϊστί, adv., *în limba ebraică* [aramaică]. In.5:2, **19:13, Ap. 19:11.**

1448 ἐγγίζω, (εγγύς), viit. ἐγγιώ, aor. ἤγγισα, perf.act. ἤγγικα. *a se apropia, a veni aproape*. Mt.21:34, Mc.1:15, Lc.10:11, Rom.13:12,

1Pt.4:7.

εγγιστα, (εγγύς), adv., *cel mai aproape*.

Mc.6:36 (doar în unele manuscrise).*

εγγραφώ

¹⁴⁴⁹ ἐγγράφω, (έν, γράφω), perf.pas. ἐγγέγραπται, part. ἐγγεγραμμένος, *a înscrie, a înregistra, a grava* [fig. |. Le. 10:20, 2Cor.3:2,3.*

¹⁴⁵⁰ ἐγυος, -ου, ό,ή, *garant, chezaș*. Evr.7:22.*

¹⁴⁵¹ ἐγγύς, (έν, γυιον), adv., **I. DE LOC. aproape, în preajmă. Le. 19:11, In. 19:42, Fapt.9:38, 27:8. 2. DE TIMP. aproape. în curând.**

Mt.24:32, Mc.13:28, Le.21:30, In.2:13,

Ap.22:10.

1452 ἐγγύτερον, (εγγύς), adv., *mai aproape*.

Rom. 13: **II.***

¹⁴⁵³ ἐγείρω, viit. ἐγερώ, aor. ἤγειρα, viit.pas.

ἐγερθήσομαι, aor.pas. ἤγέρθην, perf.pas. ἐγήγερμαι, *a se scula, a se trezi* (din somn); *a se trezi din somnul morții, a fnv/a.[pas.]*

Mt.1:24, Mc.14:42, Fapt.12:7, Rom.13:11,

Ef.5:14; In.12:1, Fapt.3:15, Rom.6:4,

Col.2:12, Evr. 11:19.

¹⁴⁵⁴ ἐγερσις, -εως, ή, (εγείρω), *trezire, deșteptare; înviere*. Mt.27:53.*

¹⁴⁵⁵ ἐγκάθετος, -ου, 6, ή, (έγκαθήμι), *spion, cel care iscodește*. Le.20:20.*

¹⁴⁵⁶ ἐγκαίνια, -ιον, τά, (έν, καινός), *con-sacrare, dedicare, sfințire, [sărbătoare a evreilor instituită de Iuda Macabeul în memoria curățirii Templului de pângărire făcută de Antioh Epifanul; Hanuca sau Sărbătoarea Luminilor]*. In. 10:22.

¹⁴⁵⁷ ἐγκαίνιζω, (έγκαίνιος), *sfințire, consacrare*. **Evr.9:18, 10:20.***

έγκακέω, (κάκος), aor. ἐνεκάκησα, *a obosi, a se epuiza; a dispera*. Le. 18:1, Gal.6:9, 2Tes.3:13; 2Cor.4:1,16, **Ef.3:13.***

¹⁴⁵⁸ ἐγκαλέω, (έν, καλέω), viit. ἐγκαλέσω, *a i se aduce învinuire, a fi acuzat* [pas.]. Fapt. 19:38, 23:29, 26:2,7, Rom.8:33.

¹⁴⁵⁹ εγκαταλείπω, (έν, κατά, λείπω), viit. εγκαταλείπω, aor.2. ἐγκατέλιπον, aor.pas. ἐγκατελείφθην, *a lăsa în urm (supravie-τόρω* (uitori); *a abandona, a lăsa fără ajutor*.

Rom.9:29; Mt.27:46, Mc. 15:34, 2Cor.4:9.

1460 ἐγκαυκέω, (έν, κατά, οίκέω), *a locui în*. 2Pt.2:8.*

έγκαυχάομαι, (έν, καυχάομαι), *a se lăuda, a se făli*. 2Tes. 1:4.*

¹⁴⁶¹ ἐγκεντρίζω, (έν, κέντρον), **inf.** aor.pas. ἐγκεντρίσαι, viit.pas. ἐγκεντρισθήσομαι, aor.pas. ἐνεκεντρίσθην, *a fi altoit în*. Rom. 11:17,19,23,24.*

¹⁴⁶² ἐγκλημα, -τος, τό, (ἐγκαλεω), *acuzare, învinuire*. Fapt. 23:29, 25:16.*

¹⁴⁶³ ἐγκομβόομαι, (έν, κομβόω), *a se încinge, a se îmbrăca în* [fig.] IPt.5:5.*

¹⁴⁶⁴ ἐγκοπη, -ης, ή, (ἐγκόπτω), *pedică, obstacol*. 1Cor.9:12.*

¹⁴⁶⁵ ἐγκόπτω, (έν, κόπτω), *a împiedica, a face obstrucții la*. Fapt.24:4, Rom. 15:22, Gal.5:7, ITes.2:18, IPt.3:7.*

¹⁴⁶⁶ εγκράτεια, -ας, ή, (εγκρατής), *înfrâna re, autocontrol*. Fapt.24:25, Gal.5:23, **2Pt.1**:6.*

¹⁴⁶⁷ ἐγκρατεύομαι, (εγκρατής), *a se înfrâna, a se abține*. 1Cor.7:9, 9:25.*

¹⁴⁶⁸ εγκρατής, -ες, (κράτος), adj., *stăpân pe sine, înfrânat*. Tit 1:8.*

¹⁴⁶⁹ εγκρίνω, (έν, κρίνω), inf.aor. ἐγκρίναι, *a se socoti printre, a se pune alături, de*. 2Cor.10:12.*

¹⁴⁷⁰ ἐγκρύπτω, (έν, κρύπτω), aor. ἐνέκρυψα, *a ascunde în; a amesteca* [trad.Cornilescu]. Mt. 13:33, Le. **13:21**.*

¹⁴⁷¹ ἐγκυος, -ον, (έν, κυέω), *însărcinată*. Lc.2:5.*

¹⁴⁷² ἐγγρίω, (έν, χρίω), *a se unge*. Ap.3:18.*

¹⁴⁷³ ἐγώ, pr.pers., pers.1.sg. **eu**. **Mt. 10:16**, Mc.13:6, Le.21:8, In.8:24, Fapt.13:33, 1 Cor. 11:24, Evr. 1:5. [se folosește în unele situații alături de verb pentru a sublinia acțiunea subiectului sau pentru a se realiza antiteza].

54

ἐδαφίζω

¹⁴⁷⁴ ἐδαφίζω, *a dărâma, a demola, a ruina*. Le. 19:44.*

¹⁴⁷⁵ ἐδαφος, -εος, (-ους), τό, *suprafață a pământului, pământ*. **Fapt.22:7**.*

¹⁴⁷⁶ ἐδραίος, (-αία), -αίον, (έδρα, aa'). *ferm, de neclintit*. **1Cor.7:37**, 15:58. Col. 1:23.*

¹⁴⁷⁷ ἐδραίωμα, -τος, τό, (έδραίω), *temelie, postament, suport*. **ITim.3:15**.*

¹⁴⁷⁸ Ἐζεκίας, -ου, ό, n.pr. *Ezechia*. [rege în iuda, cuprins în genealogia Domnului Isus Cristos; „puterea este a lui Iahve“]. **Mt.1**:9,10.*

¹⁴⁷⁹ ἐθελοθρησκεία, -ας, ή, (έθελω, θρησκεία), *închinare autoimpusă, [în contradicție cu conținutul și natura credinței ce trebuie îndreptată spre Cristos]*. Col.2:23.*
έθελω, v. θέλω.

¹⁴⁸⁰ ἐθίζω, (εθος), *a se deprinde, a se obișnui*. Lc.2:27.*

¹⁴⁸¹ εθνάρχης, -ου, ό, (έθνος, άρχω), *dregător, guvernator peste o anumită zonă geografică*. 2Cor. 11:32.

¹⁴⁸² εθνικός, -ής, -όν, (έθνος), *păgân, neamuri* I pi.] Expresie folosită de evrei pentru cei care nu făceau parte din poporul Israel. Mt.5:47, 6:7, 18:17, 3In.7.

¹⁺⁸³ εθνικώς(3ho\$,aân.,capăgâni.G3l.2. 14.*

¹⁴⁸⁴ ἔθνος, -ους τό, națiune, rasă de oameni; națiunea care nu se închina adevăratului

Dumnezeu, națiunea păgână; creștinii (convertiți dintre neamuri). Mt.2! :43, Lc.22:25, Fapt.1():22; Mt.4:15, Gal.2:8, Ap.15:3;

Rom.11:13, 15:27, Gal.2:12,Ef.3:1.

¹⁴⁸⁵ εθος, -εος, (-ους), τό, obicei; prescripție, rânduială (a legii sau a tradiției). Lc.22:39, In. 19:40, **Fapt.25:16**; Le. 1:9,2:42, Fapt. 16:21.

¹⁴⁸⁶ εθω, a se obișnui, a fi obișnuit [pas.].

Mt.27:15, Mc. 10:1. Lc.4:16, Fapt. 17:2.*

¹⁴⁸⁷ ει, particulă condițională: **dacă, de, că.**

[folosită în construcțiile gramaticale interogative, condiționale, alături de pronumele nedefinit sau în combinație cu alte particule].

Mt.26:42, Mc. 11:26, Le. 16:11, In.5:47, Rom.8:9, ICor.7:7, 2Cor.11:15, Col.2:20, Evr.7:15, IPt.1:17, lln.4:11.

¹⁴⁸⁹ εἶδεα, -ας, ή, v. ἰδέα. [εἶδεα este forma poetică].

¹⁴⁹¹ εἶδος, -ους, τό, apariție, manifestare exterioară; categorie, gen, fel. Le.9:29, In.5:37, 2Cor.5:7.

¹⁴⁹² εἶδον, aor.2. de la ορακα

¹⁴⁹³ εἰδωλείον, -ου,τό, (εἶδωλον), templu de idoli, templu închinat idolilor. ICor.8:10.*

¹⁴⁹⁴ εἰδωλόθυτος -ον, adj., jertfit idolilor.

Fapt. 15:29,21:25, ICor.8:1,4,7,10, 10:19,28.

Ap.2:14,20.*

¹⁴⁹⁵ εἰδωλοατρεία,-ας, η\ (εἶδωλον), idolatrie, închinare adusă unor idoli. 1 Coi'. 10:14, Gal.5:20, Col.3:5. IPt.4:3.*

¹⁴⁹⁶ εἰδωλόατρης, -ου, ό, (εἶδωλον, λάτρης), idolatru, cel care se închină idolilor. 1 Cor.5:10,11, **6:9, Ap.21:8,22:15.**

¹⁴⁹⁷ εἶδωλον, -ου,τό, (εἶδος), imagine, chip, înfățișare [a unui dumnezeu fals]; idol, chip cioplit. Fapt.7:41, 1 Cor. 12:2, Ap.9:20;

Fapt. 15:20, **Rom.2:22, ICor.8:4,2Cor.6:16.***

¹⁵⁰⁰ εἰκη, adv./a/d temei; în zadar, degeaba. Mt.5:22, Col.2:18; Rom.13:4, ICor.15:2, Gal.3:4, 4:11.*

¹⁵⁰¹ εἰκοσι, οι, αι, τά, num.cârd. douăzeci. Lc.14:31,Lc.23:53, Fapt. 1:15.

¹⁵⁰² εἶκω, aor. εἶξα. α ι eda, a se preda. Gal.2:5.*

¹⁵⁰³ **Saa,afica. Iac.6:23.***

¹⁵⁰⁴ εἰκόν, -όνος ή, înfățișare, chip. Mt.22:20, Mc. 12:6,Lc.20:24,Rom. 1:23, ICor. 15:49, Evr. 10:1.

ειλικρίνεια

¹⁵⁰⁵ ειλικρίνεια, -ας,ή, (ειλικρινής), curăție, inocență, puritate. ICor.5:8. 2Cor. 1:12, 2:17.*

¹⁵⁰⁶ ειλικρινής, -ες,(ε'ιλη, κρίνω), adj., curat, inocent, pur. Fii. 1:10. 2Pt.3:1.*

¹⁵⁰⁷ εἰλίσσω.v. ελίσσω, [ε'ιλίσσκ^τε forma poetică].

¹⁵⁰⁸ vizj

И'''' vezj ISOKsj il»«

¹⁵¹⁰ **εμί**, inf. εἶναι. impf. ην, cj. ώ, imper.

ἴσθι, part. ών, viit. εσομαι, *a fi, a exista, a trăi*. Mt.22:23, Mc.9:1. Lc.9:27, In.6:64,

Fapt.2:17, Rom.9:26: In. 1:44. Col.4:9.

¹⁵¹¹ εἶναι, prez. inf in. de la ¹⁵¹⁰.

εἵνεκεν. v. ἐνεκα.

¹⁵¹² **ε'ύτερ**. v. εἰ.

^{i512:1} **εἶπον**, aor.2. de la λέγω, cj. εἶπω. **imp.**

εἶπε. inf. εἰπεῖν, part. εἰπών, *a spune, a vorbi*;

a relata; în funcție de context: *a întreba: a*

profeți. Mt.3:15, In.7:42, ICor. 15:35;

Mt.26:44, Le. 12:3. In. 12:27; Mt.9:15:

Mt.4:3; Mt.28:6.

¹⁵¹³ ε'ύίως, v. εἰ.

¹⁵¹⁴ εἰρηνεύω, (εἰρήνη), *a împăca, a face*

pace [**tr.** |; *a trăi în pace, a păstra pacea.*][**intr.**]

Vlc.9:50, Rom. 12:18.2Cor. 13:11. ITes.5:13.

¹⁵¹⁵ **εἰρήνη, -ης ή, pace** (inexistența războiului); **înțelegere, armonie, concordie; siguranță, securitate** (ebr. **Ο\bp**). Le. 14:32.

Fapt. 12:20,24:2, Ap.6:4; **Mt. 10:34**, Le. 12:51.

Fapt.7:26, Rom. 14:17; Le. 19:42. ITes.5:3.

F.vr.7:2.

¹⁵¹⁶ εἰρηνικός,-ή, -όν, (εἰρήνη), adj., *pașnic,*

aducător de pace. Iac.3:17, Evr. 12:11.*

¹⁵¹⁷ **εἰρηνοποιέω**, (εἰρήνη, ποιέω), part.aor.

εἰρηνοποιήσας, *a face pace. a reconcilia.*

Col. 1:20.*

⁸ εἰρηνοποιός, -όν, adj., *cel care face pace,*

■.făcător de pace" [lit.]. Mt.5:9.*

εἰσπορευμαι

¹⁵¹⁹ εἰς, prep. cu acuzativ. *în, spre, către*, [in-

dică acțiunea de pătrundere sau direcția ac-

țiunii]. Mt.5:1. **Mc.9:20**, Fapt. 17:10, Rom.3:12,

2Cor. 10:16. **Evr.2:10**, 1 **Pt.4:11**, Ap. 1:6.

¹⁵²⁰ **εἰς μία, εν**, gen. ενός, μιας, ενός, num.card.

mut. Mt.5:41, Le. 12:27. Fapt.21:7. 2Pt.3:8.

¹⁵²¹ **εἰσάγω**, (εἰς, άγω), aor.2. **εἰσήγαγαν, a a-**

duce în. a conduce. Le.2:27, 22:54, In. 18:16,

Fapt.7:45,9:8,21:28. 22:24.

¹⁵²² **εἰσακούω**, (εἰς, ακούω), viit.pas. εἰσ-

ακουσθήσομαι. **aor.pas.** εἰσηκούσθην, *a*

asculta, a se supune; a se declara de acord

cu. a consimți. ICor. 14:21; Mt.6:7. Lc.1:13,

Fapt. 10:31. Evr.5:7.

¹⁵²³ **εἰσδέχομαι**, (εἰς, δέχομαι), viit. εἰσδέ-

ξομαι, *a primi* (cu bunăvoință). 2Cor.6:17.*

¹⁵²⁴ εἴσειμι, (εἰς, εμί), inf. εἰστέναι, impf.

εἰσήειν. *a intra, a merge în*. Fapt.3:3,

21:18,26. Evr.9:6.*

¹⁵²⁵ εἰσέρχομαι, (εἰς, έρχομαι), viit. εἰσ-

ελεύομαι, aor.2. εἰσήλθον, perf. εἰσελήλυθα,

a intra, a merge în; a împărtași o anumită

stare de lucruri, a avea parte, a beneficia.

Mt.8:5. Mc.2:1, Le.7:45. Fapt. 1:13. 5:7,

ICor.14:23, Ap. 11:11; Mt.18:8. Mc.9:43.

Lc.11:52,ln.4:38, Evr. 10:5, 2In.7.

^{15M} **εἰσί**, vezi ^{151β}.

¹⁵²⁷ 1520 (j 25%*j 1520

¹⁵²⁸ **εἰσκαλέομαι**, -οῦμαι, (med. de la εἰσ-

καλέω). part.aor.med. είσκαλεσάμενος, *a chema pe cineva în. a invita în*. Fapt. 10:23.*
¹⁵²⁹ **είσοδος**, -ου,ή, (εις. οδός), *intrare, cale de acces în*. Fapt. 13:24. ITes. 1:9, 2:1. Evr. 10:19. **2Pt.1:11.***

¹⁵³⁰ **είσπηδάω**, (εις, πηδάω), aor. είσεπήδησα. *a sări în. a se ridica brusc*. Fapt. 14:14.16:29.*
¹⁵³¹ είσπορευομαι, (εις, πορεύομαι), *a intra, a merge în; a beneficia, a avea parte de*. Mc. 1:21. Lc.22:10,Fapt.8:3,28:30: Mc.4:19, Le. 18:24.
57

ειστρέχω

¹⁵³² **είστρέχω**, (εις, τρέχω), *a fugi în, a intra undeva alergând*. Fapt. 12:14.*

¹⁵³³ **εισφέρω**, (εις, φέρω), aor. είσήνεγκον, *a aduce în, spre*. Mt.6:13, Le. 11:4, 12:11, **Fapt.17;20**, ITim.6:7.

¹⁵³⁴ **είτα**, adv. de **time**, *atunci, după aceea*. Mc.8:25, **Lc.8.12**, In. 13:5, Iac. 1:15. [este întălnit și în cadrul unor polemici când se introduce un nou argument, însemnând: *în plus, mai mult* (decât atât). Evr. 12:9].

¹⁵³⁵ **ε'ίτε(ν)**. v. ει.

¹⁵³⁶ **εϋοθαν**. εθω.

¹⁵³⁷ **έκ**, prep. cu gen., în fața vocalelor: *έξ, din, de la, de pe* [în general cu sens separativ]. Mt.2:15, 7:4, **Mc.16:3**, Lc.17:7, In.17:15, Fapt.28:4, 1 Cor. 11:28, Evr. 13:10.

¹⁵³⁸ **έκαστος,-η,-ον**, I.ADJECTIV:**fiicare, orice**. Le.6:44, In. 19:23, Evr.3:13. Ap.22:2: 2. SUBSTANTIV:**fiicare, oricare** (persoană). Mt. 16:27, in.6:7, Fapt.4:35, Rom.2:6.

¹⁵³⁹ **εκάστοτε**; adv., *de fiicare dată, întotdeauna*. 2Pt. 1:5.*

¹⁵⁴⁰ εκατόν, οι, αι, **τά**, num.cârd. *o sută*.

Mt.13:8, **18:12**, **In. 19:39**.

¹⁵⁴¹ **εκατονταέτης,-ές**, adj., *de o sută de ani*. Rom.4:19.*

¹⁵⁴² **εκατονταπλασίον, -ον, însutit**. Mt. 19:29, Mc. 10:30, Lc.8:8.*

¹⁵⁴³ **εκατοντάρχης**, -ου, ό, (εκατόν, άρχω), *centurion, sutas, cel care are în subordine o sută de soldași*. Mt.8:5, Fapt. 10:1.21:32, 24:23.

εκατόνταρχος, -ου, ό, v. εκατοντάρχης.

έκβαίνω, *a ieși, a se deplasa spre exterior*. Evr.11:15.*

¹⁵⁴⁴ **έκβάλλω**, viit. έκβαλώ, aor.2. έξέβαλον, viit.pas.

έκβληθι'τσομαι, aor.pas. έξεβλι'τθην, plpf. έκβεβλήκειν, *a da afară, a scoate, a izgoni* (se implică mai mult sau mai puțin violența): *a trimite* (se exclude ideea de violență, constrângere). Mt.21:12,

εκδιώκω

Mc. i: 12, Lc.4:29,13:28, In. 12:31: Mt.9:38, Le. 10:2, Fapt. 16:37, Iac.2:25.

¹⁵⁴⁵ εκβασις, -εως, ή, (έκβαίνω), **iesire**, *cale de scăpare; sfârșit* [al vieții]. 1 Cor. 10:13; Evr. 13:7.*

¹⁵⁴⁶ εκβολή, -ης, ή, (έκβάλλω), *a arunca* [peste bord]. Fapt.27:18.*

¹⁵⁴⁷ **έγκαμίζω**, (έκ, γαμίζω), *a se căsători* [pas.]; *a da în căsătorie* [act.]. Mt.22:3(),

Le. 17:27; Mt.24:38. **ICor.7:38.***

1548 **ἐκγαμίσκω**, v. ἐκγαμίζω.

¹⁵⁴⁹ ἐκγονος, -ον, (ἐκγίνομαι), adj., *descendent*. **ITim.5:4***

¹⁵⁵⁰ **ἐκδαπαναω**, *a cheltui totul, a se dăru* (rână la epuizare). 2Cor.12:15.*

¹⁵³¹ **ἐκδέχομαι**, *a aştepta, a sta în expectativă*. In.5:3, **Evr.** 11:10, Iac.5:7.*

¹⁵⁵² **ἐκδηλος**, -ον, *izbitor, care sare în ochi* [fig.]. 2Tim.3:9.*

1553 **ἐκδηµέω** (ἐκδηµός), inf.aor. ἐκδημήσαι, *a părăsi; a trăi departe* (de casă). 2Cor.5:8; 2Cor.5:6,9.*

¹⁵⁵⁴ **ἐκδίδωμι**, viit.med. ἐκδώσομαι, aor.med. pers.3.sg. ἐξέδοτο, *a da ceva cu chirie, a închiria*. **Mt.21:33,41**, Mc. 12:1, Le 20:9.*

¹⁵⁵⁵ **ἐκδιηγέομαι**, -οῦμαι, dep. *a spune ceva, a relata un anumit eveniment fără a scăpa detaliile*. **Fapt. 13:41**, 15:3.*

¹⁵⁵⁶ **ἐκδικέω**, (ἐκδικος), viit. ἐκδικήσω, aor. ἐξεδίκησα, *a face dreptate; a judeca* [în sensul **רָצְבֻנָרִי**]. Le. 18:3,5, Rom.12:19; 2Cor.10:6, Ap.6:10, 19:2.*

¹⁵⁵⁷ **ἐκδίκησις**, -εως, ή, (ἐκδικέω), *razbunare, pedepsire*. Lc.21:22, Rom. 12:19. 2Cor.7:11, **Evr.** 10:30.

¹⁵⁵⁸ ἐκδικος, -ον, (δίκη), adj., *razbunător, persoana care pedepseşte*. Rom. 13:4, 1 Tes.4:6.*

¹⁵⁵⁹ ἐκδιώκω, viit. εκδιώζω, aor. ἐξεδιώξα, *a persecuta în mod sever, a surghiuni*. Le. 11:49, 1Tes.2:15.*

58

ἐκδοτος

¹⁵⁶⁰ **ἐκδοτος**, -ον, (ἐκδίδομι), adj., *lăsat pe seama. în voia* (δθίμανθλθι). **Fapt.2:23.***

¹⁵⁶¹ **ἐκδοχη**, -ης, ή, (ἐκδέχομαι), *aşteptare, expectativă*. **Evr.** 10:27.*

¹⁵⁶² **ἐκδύω**, aor. ἐξέδυσσα, aor.med. ἐξεδυσάμην, *a se dezbrăca, a fi dezbrăcat*. **Mt.27:28,31**, Mc. 15:20, Le. 10:30, 2Cor.5:4.*

¹⁵⁶³ **εκεί**, adv. de loc, *acolo, în acel loc*. **Mt.2:13,15**, 5:24, 18:20, Mc.6:10, Le. 12:34, 13:28, Ap. 12:6.

¹⁵⁶⁴ **εκειθεν**, adv. de loc, *de acolo, din acel loc*. **Mt.4:21**, Mc.6:1, Lc.9:4, In.4:43, **Fapt. 13:4.**

¹⁵⁶⁵ **εκείνος**, -η, -ο, (έκεῖ), pr.dem. *acela, aceea*. **Mt.13:1**, Mc.16:1, Lc.18:14, In.7:1, Rom. 14:14, 2Cor. 10:18, Iac.4:15, Ap.9:6.

¹⁵⁶⁶ **εκεῖσε**, adv. de loc, *acolo, într-acolo*. **Fapt.21:3**, 22:5.*

1567 **ἐκζητέω** aor.pas. ἐξέζητήθην, viit. ἐκζητήσομαι, aor. ἐξέζητησα, *a căuta, a cerceta, a umbla; a cere, a pretinde*. **Fapt. 15:17**, Rom.3:11, **Evr.** 11:6. **IPt.** 1:10; Le. 11:50.

ἐκζήτησις, -εως, ή, (ἐκζητέω), *căutare, cercetare, investigare*. **ITim.1:4.***

¹⁵⁶⁸ **ἐθαμβέω**, (έκθαμβος), aor.pas. ἐξεθαμβήθην, *a se mira, a fi cuprins de uimire*. **Mc.9:15**. 16:5.

¹⁵⁶⁹ **έκθαμβος**, -ον, (θάμβος), adj., *uimit*,

surprins. Fapt.3:1 1.*

έκθαυμάζω, *a fi plin de uimire, a se mira foarte mult*. Mc. 12:17.*

¹⁵⁷⁰ έκθετος -ον, (έκτίθημι), adj., *a abandona, a lepăda*. Fapt.7:19.*

¹⁵⁷¹ **έκκαθαίρω**, aor. έξεκάθαρα, *a se curăți*. ICor.5:7,2Tim.2:2L*

¹⁵⁷² **έκκαίω**, *a arde, a se aprinde*. Rom. 1:27.*

¹⁵⁷³ **έκκακέω**. v. έγκακέω.

¹⁵⁷⁴ **έκκεντέω**, *a străpunge, a face o gaură*.

In. 19:37, Ap. 1:7.*

⁵ **έκκλώω**, aor.pas. έξεκλάσθην, *a tăia, a*

εκλείπω

/; *îndepărtat* [pas.]. Rom. 11:17,19,20.*

¹⁵⁷⁶ **άκκλ'ίcu.inr'**.aor.pas. έκκλείσαι, aor.pas.

έξεκλείσθην, *a înlătura, a fi exclus* [pas.].

Rom.3:27, Gal.4:17.*

¹⁵⁷⁷ **εκκλησία, -ας, ή**, (έκκλητος), *o*

adunare a unui grup de oameni chemați de la casele lor într-un loc public

[gen.]; *întrunire a unui grup de oameni*

[pentru un anumit scop] ; *adunarea lui*

Israel; adunarea unui grup de creștini

pentru închinare, biserică, congregație.

Fapt.19:39; Fapt.7:38, Evr.2:12;

Fapt.5:11, 8:3, Rom.16:1, ICor.4:17.

6:4, Fii.4:15, ITes.2:14, 2Tes.1:4.

¹⁵⁷⁸ **έκκλίνω**, aor. έξεκλίνα, *a se îndepărta,*

a se da la o parte. Rom.3:12, 16:17,

IPt.3:11.*

¹⁵⁷⁹ **έκκολυμβάω**, part.aor. έκκολυμβήσας, *a înota*. Fapt.27:42.*

¹⁵⁸⁰ **έκκομίζω**, *a duce. a căra*. Le.7:12.*

έκκοπή, -ης, ή, v. έγκοπή.

¹⁵⁸¹ **έκκόπτω**, aor. έξεκόψα, aor.pas. έξε-

κόπην, *a tăia, a îndepărta*. Mt.3:10, 5:30,

Lc.3:9, Rom.1 1:22, 2Cor.1 1:12,

¹⁵⁸² **έκκρέμαμαι**, *a sorbi cuvintele cuiva*

[fig.]. Le. 19:48.*

¹⁵⁸³ **έκλαλέω**, inf.aor. εκλαλήσαι, *a spune,*

a divulga. Fapt.23:22.*

¹⁵⁸⁴ **έκλασσω**, viit. εκλάμνω, *a străluci, a lumina*. Mt. 13:43.*

¹⁵⁸⁵ **έκλανθάνω**, *a uita, a nu tine minte*.

Evr. 12:5.*

¹⁵⁸⁶ **έκλέγω**, (έκ, λέγω), aor.med. έξελεξάμην,

part.perf.pas. έκλεγεγμένος, *a alege, a*

selecta.LcAU-Al, 14:7, In.6:70, 15:19,

Fapt. 15:22,25, I Cor. 1:27.

¹⁵⁸⁷ **εκλείπω**, aor.2. έξέλιπον, *a se termina,*

a se sfârși, a înceta. Le. 16:9, 22:32, 23:45,

Evr. 1:12.*

59

εκλεκτός

¹⁵⁸⁸ **εκλεκτός,-ή, -όν**, (εκλέγω), adj., *ales, select, [creștinii sunt numiți „alesii iui*

Dumnezeu"]. Mt.24:22. Mc. 13:20. Le. 18:7,

Rom.8:33, Col.3:12, Tit 1:1. 2Pt.2:4. **Iud.6**,

Ap. 17:14.

¹⁵⁸⁹ **εκλογή**, -ης, ή, (εκλέγω), *alegere, op-*

fiune. Rom. 11:5,28, I Tes. 1:4, 2Pt. 1:10.

¹⁵⁹⁰ **εκλύω, viit.pas.** έκλυθήσομαι, aor.pas.

έξελύθην, *a obosi peste măsură, a se extenua; a dispera ffig.].* Mt.9:36. Mc.8:3;

Enr. 12:3,5.

¹⁵⁹¹ **έκμάσσω, aor. έξέμαζα, a șterge, a îndepărta (praful, lacrimile, etc).** Lc.7:38,44.

In. 11:2, 12:3.

¹⁵⁹² **έκμυκτηρίζω, (έκ, μυκτηρίζω), a râde de cineva, a batjocori.** Le. 14:14, 23:35.*

¹⁵⁹³ **έκνεύω, (έκ, νεύω), aor. έξένευσα. a se retrage, a se face nevăzut [trad. Cornilescu].** In.5:13.*

ΕΚΝΕΩ, v. ΕΚΝΕΥΩ.

¹⁵⁹⁵ **έκνήφω, a deveni serios; a-și veni în fire**

Ifig.J. ICor.15:34.*

¹⁵⁹⁶ **εκούσιος, -ον, (εκών), adj., voluntar, (făcut) de bună voie, din proprie inițiativă.**

Film. 14.*

¹⁵⁹⁷ **εκουσίως, (εκούσιος), adv., în mod voluntar.** Enr. 10:26, IPt.5:2.*

¹⁵⁹⁸ **εκπαλαι, (έκ, πάλαι), adv.. de mult timp.** 2Pt.2:3, 3:5.*

έκπειράζω, (έκ, πειράζω), a supune hi test, a încerca pe (cineva), a ispiti. Mt.4:7, Le.4:12, 10:25, 1 Cor. 10:9.*

¹⁵⁹⁹ **εκπέμπω, (έκ, πέμπω), aor. εξέπεμψα, a trimite, a expedia.** Fapt.13:4, 17:10.*

¹⁶⁰⁰ **έκπερισσός,(έκ, περισσός), adv.. în mod excesiv, fără măsură.** Mc. 14:31 .*

έκπετόννυμι, a întinde, a desfășura.

Rom. 10:21.*

¹⁶⁰¹ **έκτηδάω, (έκ, πηδάω), a se arunca, a se εκτείνω**

nărusti, [lit. „a sări”]. Fapt. 14:14.*

εκπίπτω, (έκ, πίπτω), aor. I. εξέπεσα, aor.2. εξέπεσον, perf. εκπέπτοκα, a cădea; a pierde, a se pierde. Mc. 13:25. Fapt. 12:7, 27:32. Rom.9:6: ICor.13:X, 2Pt.3:17.*

¹⁶⁰² **έκπλέω, aor. έξέπλευσα. a naviga, a pleca cu corabia.** Fapt.15:39, 18:18, 20:6.*

¹⁶⁰³ **έκπληρόω, a umple, a împlini [fig.].** Fapt. 13:33.*

¹⁶⁰⁴ **έκπλήρωσις, -εως, ή, realizare. îndeplinire, împlinire.** Fapt.21:26.*

¹⁶⁰⁵ **εκπλήσσω, aor.pas. έξεπλάγην, a fi uimit, uluit [pas.J. Mt. 19:25, Mc. 10:26, Lc.2:48, Fapt. 13:12.**

¹⁶⁰⁶ **εκπνέω, aor. εξέπνευσα, a expira, a-și da duhul [iig.J. Mc. 15:37,39, Lc.23:46.***

¹⁶⁰⁷ **εκπορεύομαι, viit. εκπορεύσομαι, a ieși, a se deplasa din interior spre exterior; a purcede, a se trage [fig.].** Mt. 17:21, Mc. 10:46, Le.3:7, In.5:29, Fapt.25:4;

Ml. 15:II, Mc.7:15, Lc.4:37, Ap.4:5, 19:15.

¹⁶¹⁸ **έκπορνεύω, (έκ, πορνεύω), a permite, a încuraja imoralitatea, lud.7.***

¹⁶⁰⁹ **έκπτύω, (έκ, πτύω), a scuipa [lit.]; a refuza cu dispreț, a respinge cu silă [lig.].**

Gal.4:14.*

¹⁶¹⁰ **έκριζόω**, (έκ, ρίζα), aoi-έξερίζωσα, aor.pas. έξεριζώθην, viit.pas. έκριζώθησομαι, *a dezrădăcina, a smulge din rădăcină*. Mt. 13:29, 15:13. Le. 17:6. lud. 12.*

¹⁶¹¹ **-εκστασις, -εως, ή**, (έξιστημι), *uimire, uluire; transă, stare extatică*. Mc.5:42, 16:8, Lc.5:26, Fapt.3:1(): **Fapt. 10:10**, 22:17.

¹⁶¹² **έκστρέφω**, (έκ, στρέφω), *a perverti, a strica, a corupe*. Til 3:11.*

¹⁶¹³ **έκταράσσω**, aor. έξετάραξα, *a tulbura, a agita, a crea confuzie* [fig.]. Fapt. 16:20.*

¹⁶¹⁴ **εκτείνω**, (έκ. τείνω), viit. έκτενώ. aor. έξέτεινα, *a întinde* (de ex. mâna), *a se întinde*.

60**έκτελέω**

Mt.8:3, 12:13, Mc. 1:41, 3:5, Lc.5:13, **In.21:18**,

Fapt.26:1.

¹⁶¹⁵ **έκτελέω**, inf.aor. έκτελέσαι, *a termina, a duce la bun sfârșit*. Le. 14:29.

¹⁶¹⁶ **έκτένεια, -ας,ή, (εκτενής)**, *consecvența, perseveren[ă]*. Fapt.26:7.*

^{mm} **εκτενής, -ες**, (εκτείνω), *întins* [lit.]; *consecvent, constant, perseverent*. Fapt. 12:5,

I Pt.4:8.*

¹⁶¹⁹ εκτενώς, adv.. *în mod constant, cu seriozitate*. Fapt. 12:5. **IPt.1:22.***

¹⁶²⁰ **έκτίθημι**, (έκ, τίθημι), aor.med. έξεθέμην. part.aor.pas. εκτεθείς, *a lepăda, a abandona; a explica, a lămuri* [fig.]. **Fapt.7:21**; Fapt. 11:4. 18:26.28:23.*

¹⁶²¹ **εκτινάσσω**, (έκ. τινάσσω), **imp.aor. εκτινάξατε**, part.aor.med. **έκτιναζόμενος**, *ași scutura* (praful de pe **incălțăminte**, haine).

Mt. H): 14, Mc.6:11, Fapt. 13:51. 18:6.

[acțiune prin care cineva își **exprima oprobiul** față de o altă persoană și refuzul de a mai menține vreo legătură în viitor.]

¹⁶²¹ εκτός, -η, -ον, num.ord. *al șaselea*.

Mt.20:5. 27:45, Mc. 15:33, Le.23:44.

¹⁶²² εκτός, adv., (*pe din*) *afară. în exterior*.

Mt.23:26, **Fapt.26:22**, **I Cor.6:18**. 2Cor.12:2.

¹⁶²⁴ εκτρέπω, (έκ, τρέπω), viit.pas. έκτραπήσομαι. aor.pas. έξετρέπηην, *a se întoarce, a devia, a abate, a face să devieze*. **ITitn. 1:6**, 5:15. 2Tim.4:4. **Evr. 12:13**.

¹⁶²¹ **εκτρέφω**, (έκ, τρέφω), *a hrăni, a alimenta; a crește, a educa*. Ef.5:29; **Ef.6:4.***

εκτρομος, v. εκφοβος.

¹⁶²⁶ **έκτρομα, -τος,τό**, (έκτιτρόσκω, a cauza, a suferi un avort), *avort; naștere prematură, stărpitură* [trad. Cornilescu]. **ICor. 15:8.***

¹⁶²⁷ **εκφέρω**, aor. έξήνεγκα. viit. έξοίσω, inf.aor. έξενεγκεῖν, *a aduce afară, a scoate; a conduce pe cineva*. Le.15:22. Fapt.5:6,9,15,

έλαττονέω

ITim.6:7; Mc.8:23.

¹⁶²⁸ **έκφεύγω**, viit.med. **έκφεύξομαι, a fugi**, *a căuta scăpare prin fugă*. Fapt. 16:27, 19:16. Rom.2:3, **ITes.5:3**, **Evr. 12:25**.

¹⁶²⁹ **έκφοβέω**, (εκφοβος), *a înspăimânta, a îngrozi*. 2C'or.1():9.*

¹⁶³⁰ εκφοβος, ον, *spaimă, fică, groază*.

Mc.9:6, Evr. 12:21.*

¹⁶³¹ **έκφύω**, (έκ. φύω), *a cauza să crească*

[lit.]; a înmuguri. Mt.24:32. Mc.13:2X.*

¹⁶³² **έκχέω**, (έκ, γίω). viit. **έκχεώ**, aor. **έξέχεα**.

ini', **έκχέαι**. viit.pas. **έκχυθήσομαι**. aor.pas.

έξεχύθην. perf.pas. **έκκέχυμαι**. *a vărsa, a nuna*

fa vărsa sânge = a ucide J; a turna, a vărsa | lig.]:

a se lăsa, a se abandona. Mt.23:35, Mc. 14:24,

Le.22:20. **Rom.3:15**, Ap. 16:6: Fapt.2:33,

Rom.5:5, Tit.3:6; Iud.11.

έκχύνω. v. **έκχέω**.

¹⁶³³ **έκχωρέω**, *a se îndepărta, a merge*

departe. Le.2 1:21.*

¹⁶³⁴ **έκψύγω**, (έκ. ψυχή), aor. **έξέψυξα**. *a respira*

pentru ultima dată. a muri. Fapt.5:5,10,12:23.*¹⁶³⁵

¹⁶³⁵ **έκών, -οῦσα, -όν**, adj., *voluntar, (făcut)*

de bună voie. Rom.8:20. ICor.9:17.*

¹⁶³⁶ **έλαιά**, -ας, τ\|ι\|.olere), *măslin*)ă). Mt.21:1.

Mc. 11:1, Le. 19:37, **Rom. 11:17,24**, Iac.3:12.

Ap. 11:4.

¹⁶³⁷ **έλοασον**, -ου, τό, *ulei de măslină, untde-*

lemn. Mt.25:3, Me.6:13. Lc.7:46. Ap.6:6.

¹⁶³⁸ **έλαιών**, -ώνος, δ, (έλαιά). *livadă de*

măslini. Le. 19:29, 21:37, Fapt. 1:12.*

¹⁶³⁹ **Ελαμίτης, -ου, δ, n.pr. Elanul**. \ locuitor al

provinciei Elymais. o regiune ce se întinde pana

în partea de sud a Golfului Persic]. Fapt.2:9.^w

¹⁶⁴⁰ **έλάσσων, (-ττων), -ον**, adj., *mai mic* (în

vârsta, rang. etc.). In.2:10. Rom.9:12, 1Tim.5:9.

Evr.7:7.*

¹⁶⁴¹ **έλαττονέω**, (έλαττων), aor. **ήλαττόνησα**, *a*

fi mic, inferior, a avea pupii [fig.]. 2Cor.8:15.

61

έλαπτόω

¹⁶⁴² **έλαπτόω**, part.perf.pas. **ήλαπτωμένος**, *a*

face pe cineva (ceva) mic, inferior, a se mic-

șora, a descreește. In.3:30, Evr.2:7,9.*

¹⁶⁴³ **έλαύνω**, (έλάω), perf.act. **έλήλακα**, *a*

mâna. a împinge [d. **vânt**]; *a vâsli*. Iac.3:4,

2Pt.2:17; Mc.6:48, In.6:19.

¹⁶⁴⁴ **έλαφρία**, -ας, ή, (ελαφρός), *șovăială,*

ezitare. 2Cor. 1:17.*

¹⁶⁴⁵ **ελαφρός**, -ά, -όν, adj., *ușor în greutate*

[fig.]. **Mt. 11:30**, 2Cor.4:17.*

¹⁶⁴⁶ **ελάχιστος**, -η, -ον, (sup. de la μικρός),

adj., *cel mai mic*. Mt.5: 19, Lc.16: 10, Iac.3:4.

¹⁶⁴⁷ **ελαχιστότερος**, -α, -ον, (comp. de la sup.

ελάχιστος), *mai puțin decât cel mai puțin,*

mai mic decât cel mai mic. **Ef.3:8.***

έλάω. v. **έλαύνω**.

¹⁶⁴⁸ **Ελεάζαρ**, ό, (ebr. "lîpK), **n.pr.indecl.**

Eleazar. [unul dintre strămoșii Domnului Isus

Cristos; „Dumnezeu ajută”!. Mt. 1:15.*

έλεάω. v. **έλεέω**.

έλεγμός, -οῦ, ό, (ελέγχω), *mustrare,*

observație (severă). 2Tim.3:16.*

¹⁶⁴⁹ **ελεγξίς**, -εως, ή, (ελέγχω), *mustrare, re-*

proș, observație (σεωερά). 2Pt.2:16.*

¹⁶⁵⁰ ἐλεγχος, -ου, ό, (ελέγω), *dovadă, probă: convingere, încredințare*. Evr. 11:1:2Tim.3:16.*

¹⁶⁵¹ ἐλέγω, viit. ελέγξω, **imp.aor.** ελεγξον, **inf.aor.** ἐλέγξαι, aor.pas. ἠλέγχθην, *a convinge, a dovedi vinovăția cuiva: a muștra, a dojeni, a certa* (cu severitate). In.8:9, **1 Cor. 14:24**, Ef.5:11, Iac.2:9; Mt.18:15, Lc.3:19, 1Tim.5:20, Ap.3:19.

¹⁶⁵² ελεινός, -ή, -όν, (έλεος), adj., *jalnic, nenorocit, nefericit*. 1Cor. 15:19. Ap.3:17.*

¹⁶⁵³ ἐλεέω, (έλεος), **viit.** ελεήσω, aor. ἠλέησα, viit. pas. ἐλεηθήσομαι, aor.pas. ἠλεήθην, **part.perf.pas.** ἠλεημένος, *a avea milă. a ajuta, a avea parte de milă* [pas.]. **Mt.5:7**, Rom. 11:30, 1Tim.1:13, 2Cor.4:1, **IPt.2:10**.

¹⁶⁵⁴ ελεημοσύνη, -ης, ή, (ελεήμων), *milă. în- Έλισάβετ*

durate: milostenie, un ajutor dăruit celui nevoiaș. Mt.6:4, Fapt. 10:2, 24:17; Le. 11:41. 12:33. Fapt.3:2.

¹⁶⁵⁵ ἐλετμων, -ον, adj., *milostiv, îndurător*. Mt.5:7. Evr.2:17.*

ἐλειός. v. ελεινός.

¹⁶⁵⁶ έλεος, -ους, τό, *milă. îndurare*. Mt.9:13, Le. 10:37. Rom. 15:9, Ef.2:4. 1Tim.1:2, 2Tim.1:2, **IPt.1:3**.

¹⁶⁵⁷ ελευθερία, -ας, ή, (ελεύθερος), *libertate, slobozenie. Rom.8:21*, 1 Cor. 10:29, Gal.2:4, 5:1.13, 2Pt.2:19.

¹⁶⁵⁸ ελεύθερος, -έρα, -ερον, adj., *liber, a nu fi sclav* (în sens civil): *liber, independent, slobod*. In.8:33, 1Cor.7:22, Gal.3:28, Ap.6:15; **Mt. 17:26, Rom.7:3**, 1Cor.7:39, **IPt.2:16**.

¹⁶⁵⁹ ελευθερώ, viit. ελευθερώσω, aor. ἠλευθέρωσα. viit.pas. ἐλευθερωθήσομαι, aor.pas. ἠλευθερώθην, *a elibera pe cineva, a face slobod*. In.8:32,36, Rom.6:18. 8:2,21,

Gal.6:1.

¹⁶⁶⁰ ελευσις, -εως, ή, (έρχομαι), *sosire, venire*. Fapt.7:52.*

¹⁶⁶¹ ελεφάντινος, -ίνη, -ινον, (έλέφας), adj., *din fildeș. Ap.17:9*

¹⁶⁶² Έλιακειμ, ό, (ebr. D^p^tt), n.pr.indecl. *Eliachim*. [unul dintre strămoșii Domnului Isus Cristos; „Dumnezeu este înălțat”]. Mt. 1:13, Lc.3:30.*

¹⁶⁶³ Έλιέζερ, ό, lebr. "IFiΓ^N), n.pr.indecl. *Eliezer*. [unul dintre strămoșii Domnului Isus Cristos; „Dumnezeu este ajutorul”]. Le.3:29.*

¹⁶⁶⁴ Έλιούδ, ό, ielu-. **lin^N**), n.pr.indecl. *Eliud*. [unul dintre strămoșii Domnului Isus Cristos]. Mt.1:14. Lc.3:29.

¹⁶⁶⁵ Έλισάβετ, ή, (ebr. snšr'px), n.pr.indecl. *Elisabeta*. [mama lui Ioan Botezătorul și soția preotului **Zaharia**: „cea care se închină lui Dumnezeu”]. Le. 1:5,7,13,24.*

62

Έλισσαίος

εμμένω

¹⁶⁶⁶ Έλισσαίος, -ου, ό, (ebr. Vp " *? \$), n.pr.

Elisei. [profet, ucenic și succesorul profetului
Ilie: „Dumnezeu este mântuire”]. Lc.4:27.*

¹⁶⁶⁷ **ελίσσω**, viit. ελίξω, *a rula, a răsuci, a
aduna prin răsucire* [fig.]. **Ev.** 1:12, **Ap.6:14**.*

¹⁶⁶⁸ **έλκος**, -εος, (-ους), (lat. *ulcus*), *raită,
ulcerație, abces*. Le. **16:21**, **Ap.** 16:2,11.*

¹⁶⁶⁹ **έλκώω**, *a cauza producerea unei răni. a
fi infesta! cu ulcerații* [pas.]. Le. **16:20**.*

ελκύω. v. **έλκω**.

¹⁶⁷⁰ **έλκω**, impf. ειλκων, viit. ελκύσω, aor.

ε'λκυσα, *a scoate, a trage afară*. In.6:44.

18:10, 21:6, Fapt.21:30.

¹⁶⁷¹ **Ἑλλάς**, -άδος, ἡ, n.pr. *Grecia*.

Fapt.20:2.*

¹⁶⁷² **"Ἑλλην. -ηνος, ό, grec, de naționalitate
greacă: ne-evreu**. Rom. 1:14; Fapt. 11:20.

14:1, **Rom. 1:16**, 2:9, 1 Cor. 1:24, Gal.3:28,

Col.3:11.

¹⁶⁷³ **Ἑλληνικός** -ή, -όν, adj., *greci esc*. Ap.9:11.*

¹⁶⁷⁴ **Ἑλληνίς**, -ίδος, ἡ, *femeie de naționalitate*

greacă: ne-evreică. Mc.7:26, Fapt. 17:12.*

¹⁶⁷⁵ **Ἑλληνιστής**, -οῦ, ό, (*έλληνίζω*). *cel care
vorbește limba greacă* (dar **nu** este grec).

Fapt.6:1,9:29, **11:20**.*

¹⁶⁷⁶ **Ἑλληνιστί**, adv., *în limba greacă*.

In. 19:20. Fapt.21:37.*

¹⁶⁷⁷ **έλλογέω**, (έν, λόγος), *a pune în socoteala
cuiiva, a imputa, a face pe cineva responsabil*.

Rom.5:13, Film.18.*

¹⁶⁷⁸ **Ἐλμωδάμ**, δ, n.pr.indecl. *Elmodam*. [unul
dintre strămoșii Domnului Isus Cristos].

Lc.3:28.*

¹⁶⁷⁹ **ελπίζω**, viit. **έλπιώ**, aor. **ήλπισα**. **perf.**

ήλπισα. *a spera, a nădăjdui*. Lc.6:34. Fapt.26:7,

Rom. 15:24. 1'Cor. 16:7. 1Tim.3:14. Film.22,

1 Pt.3:5.

"* . **έλπίζ**, -ίδος, ἡ, (**έλπιω**), *speranță, nădejde*.

Fapt. 16:19. Rom.5:4, 1Cor. 13:13. 1Tes.4:L3,

Tit 1:2, Evr. 10:23, 1Pt.1:21.

¹⁶⁸¹ **Ἐλύμας**, -α, ό, (aram. **RD^S^A.n.pr.** *Elima*.

[numele unui magician din Cipru]. Fapt. 13:8.*

¹⁶⁸² **έλωϊ**, (ebr. OK), *Eloi*. [„Dumnezeul

Meu"]. Mt.27:46, Mc. 15:34.*

¹⁶⁸³ **έμμουτοῦ**, -ης, -ου, (εμού, **αὔτοῦ**), pr.refl.

pers.I.sg. insumi. Mt.8:9, Le.7:8. In.17:19,

Gal.2:18.

¹⁶⁸⁴ **έμβαινω**, (έν, βαίνω), aor.2. **ένέβην**, *a intra*.

a răși în. Mt.8:23, **Mc.4:1**. In.5:4, Fapt.21:6.

¹⁶⁸⁵ **εμβάλλω**, (έν, **βάλλω**), **inf.aor.2** **έμβα-**

λεϊν, *a arunca în*. Le. 12:5.*

¹⁶⁸⁶ **έμβάπτω**, (έν, **βάπτω**), *a immtia. a intro-*

duce (în lichide). Mt.26:23, In. 13:26.*

¹⁶⁸⁷ **έμβατεύω**, (έμβάτης), *a investiga, a cer-*

ceta în detaliu. Col.2:18.*

¹⁶⁸⁸ **έμβιβάζω**, (έν, **βιβάζω**), aor. **ένεβίβασα**,

a pune în. a așeza în. Fapt.27:6.*

¹⁶⁸⁹ **έμβλέπω**, (έν, **βλέπω**), aor. **ένέβλεψα**, *a*

privi; a considera. Mt. 19:26, Mc. 10:21,

Lc.20:17, In.1:36; Mt.6:26.

1690 **έμβριμάομαι**, (έν, **βριμάομαι**), aor.med.

ένεβριμησάμην, *a fi indignat; a avertiza în mod deosebit; a fi impresionat profund.*

Mc. 14:5; Mt.9:30, Mc. 1:43; In. 11:38.

¹⁶⁹¹ ^{v 1473}
¹⁶⁹² έμέω, (**lat.** vom-ere). inf.aor. έμέσαι, *a vomia. a vomita.* Ap.3:16*

¹⁶⁹³ έμμαίνομαι, (έν, μαίνομαι), *a se dezlăntui.* Fapt.26:11.*

¹⁶⁹⁴ Έμμανουήλ,ό,(ebr.*bis* MSS) n.pr.indecl. *Emanuil.* [nume dat Domnului Isus Cristos; „Dumnezeu cu noi”]. Mt. 1:23.*

¹⁶⁹⁵ Έμμαούς,ή, n.pr.indecl. *Emaus.* [localitate în Iudeea aşezată la aproape doisprezece kilometri de Ierusalim]. Lc.24:13.*

¹⁶⁹⁶ **εμμένω**, (έν, μένω), *a rămâne în; a persevera, a fi consecvent în* [fig.]. Fapt.28:30; Fapt.14:22.Gal.3:10, Evr.8:9.*

63

εμμένω

έμμέσω.ν. μέσος.

¹⁶⁹⁷ Έμμόρ, 6, (ebr. **מִמּוֹר**), n.pr.indecl. *Emoi:*

Fapt.7:16.*

¹⁶⁹⁸ ^{v 1473}
¹⁶⁹⁹ **έμος, -ή, -όν, (έμοϋ)**, pr.pos.pers. **1** .sg. *al meu.* **Mt.25:27**, Mc. 10:40, Lc.22:19. In.7:16, 1 Cor. 11:24.

¹⁷⁰⁰ ^{y 1473}
¹⁷⁰¹ έμπαιγμονή, -ης, ή, (εμπαίζω), *batjocură, luare în derâdere.* **2Pt.3:3.***

¹⁷⁰² **εμπαιγμός,-οϋ, ό, (εμπαίζω)**, *batjocură, ridiculizare.* **Evr.** 11:36.*

εμπαίζω, viii. εμπαίζω, **aor. ένέπαιξα**, aor.pas. ένεπαίχθην, *a-şi bate joc de, a-şi râde, a lua în râs; a înşela, a induce în eroare.*

Mt.20:19, Mc. 10:34, **Lc.23:11; Mt.2:16.**

¹⁷⁰³ **έμπαίκτης, -ου, 6, (εμπαίζω)**, *cel care batjocoreşte, batjocoritorul.* **2Pt.3:3, lud. 18.***

¹⁷⁰⁴ **έμπεριπατέω**, (εν, περιπατέω). *a umbla în, a merge în.* **2Cor.6:16.***

¹⁷⁰⁵ **έμπίπλημι**,part. έπιπλών, aor. ένέπλησα, aor.pas. ένεπλήσθην, **part.peif.pas.** έμπεπλησμένος, *a sătura, a umple de; a satisface | pas.]; a-şi împlini (o dorinţă).* Le. 1:53, In.6:12, Fapt. 14:17; Lc.6:25; Rom. 15:24.

έμπιπράω. v. πιμπράω.

¹⁷⁰⁶ **εμπίπτω**, (έν, πίπτω), vñ.έμπεσοϋμαι, aor.2. ένέπεσον, *a cădea în.* **Mt. 12:11, Lc.6:39, ITim.3:6, Evr. 10:31.**

¹⁷⁰⁷ **εμπλέκω**, (έν, πλέκω), part.aor.pas.

εμπλακείς, *a se implica în.* 2Tim.2:4,**2Pt.2:20.***

¹⁷⁰⁸ **εμπλοκή, -ης ή, (έμπλεκω).** *impletitura.*

IPt.3:3.*

¹⁷⁰⁹ **εμπνέω**, (έν, πνέθ). *a respira, a răsufla.*

Fapt.9:1.*

¹⁷¹⁰ **εμπορεϋομαι**, (έμπορος), viit. έμπορεύσομαι, *a se ocupa cu comerţul; a exploata, a abuza.* Iac.4:i3;2Pt.2:3.*

¹⁷¹¹ **εμπορία, -ας, ή, (έμπορος)**, *comerţ,*

εν

negustorie. **Mt.22:5.***

¹⁷¹² **έμπόριον, -ου, ό, (έμπορος)**, //; / *loc destinat comerţului, negustoriei.* In.2:16.*

¹⁷¹³ **έμπορος, -ου, ό, negustor, comerciant.**

Mt. 13:45. Ap. 18:3,11,15,23.*

¹⁷¹⁴ **έμπρήθω, a arde, a nimici prin foc.**

Mt.22:7.*

¹⁷¹⁵ **έμπροσθεν, 1. ADVERB: în fața, înaintea.**

Le.9:28, Fil.3:13. Ap.4:6. 2. PREPOZIȚIE CU GEN.: *înaintea, în prezența, în fața*. Mt. **11:10**, Mc. 1:2, Le.7:27, Fapt. IX: 17. 2Cor.5:10,

ITes.2:19.

¹⁷¹⁶ **έμπτύω, (έν, πτύω), viit. έμπτύσω, aor.**

ένέπτυσα, viit.pas. έμπτυσθήσομαι, a scuipta.

Mt.26:67. Mc. 10:34. Le. 18:32.

¹⁷¹⁷ **εμφανής, -ες, (εμφαίνω), adj., clar,**

limpede, vădit. Fapt. 10:40. Rom. 10:20.*

¹⁷¹⁸ **εμφανίζω, viit. εμφανίσω, aor. ένεφάνισα,**

aor.pas. ένεφανίσθην. a se arăta, a se revela;

a face cunoscut, a dezvălui, a divulga.

Mt.27:53, In. 14:21,22, Evr.9:24; Fapt.23:15,

24:1. Evr.1 1:14.

¹⁷¹⁹ **εμφοβος, -ον, (φόβος), adj., speriat,**

înfricoșat. Le.24:5,37, Fapt. 10:4, 22:9,

24:25. Ap.1 1:13.*

¹⁷²⁰ **εμφυσάω, (έν, φυσάω), aor. ένεφύσησα,**

a sufla. In.20:22.*

¹⁷²¹ **εμφυτος,-ον, (έμφύω, a [ră]sădi), adj.,**

plantat, sădit. Iac. 1:21.*

¹⁷²² **έν, prep. cu dat. in (în interior, în casă),**

Lc.7:37, **Mt.2:1; pe In.4:2()**, Evr.8:5; *la* (în

apropiere de ceva), **Mt.6:5, Le. 13:4; fig.**

2Cor.5:11; /' /; (constiință), sau *pe* 1Cor.9:15,

Mt. 17:12: *Icând se referă la persoane, are și*

înțeles de adverb: printre, între, la, în prezența

(cuiva). **1Cor.2:6, Le.4:21: έν όφθαλμοίς**

τινός. în fața ochilor cuiva, potrivit cu

judicata t uiva, Mt.21:42; *sub, în perioadă de,*

în interval de..., Mt.27:40. In.2:19.

εναγκαλίζομαι

¹⁷²³ **εναγκαλίζομαι, (έν. αγκάλη), aor. ένηγ-**

κΟ.λίσάμην, a îmbrățișa, a lua în brațe.

Mc.9:36. **10:16.***

¹⁷²⁴ **ενάλιος, -ια, -ιον, adj. marin, [s. τα**

ενάλια - viețuitoare de mare, viețuitoare

maritimei. Iac.3:7.*

¹⁷²⁵ **έναντι, (έν, αντί), adv. cu gen. în fața. în**

ochii (cuiva); *vis-a-vis; în contrast cu...; con-*

form judecării cuiva; Le. 1:8.*

¹⁷²⁶ **έναντίον, (έν, αντί), adv. în prezența cui-**

va, în fața cuiva; Me.2:12. **Lc.20:26**, Fapt.8:32.

¹⁷²⁷ **έναντίος, -α, -ον, adj. opus, contrar, invers**

(fața de...); Mc.15:39. Mt.14:24. **Fapt.26:9,**

28:17; [ύ *έναντίος - dușman, adversar,*

*vrăjmas; υ έξ *έναντίος - dușman. Tit.2:8.J**

¹⁷²⁸ **ένάρχομαι, (έν, άρχομαι), aor. ένηρξά-**

μην, a începe. Gal.3:3, Fii. 1:6.*

ένατος, adj. al nouălea.

¹⁷²⁹ **ένδεής, (έν, δέω), adj. sărac, nevoias.**

Fapt.4:34.*

¹⁷³⁰ **ένδειγμα, -ατός, τό, indicație, semn.**

2Tes.1:5.*

¹⁷³¹ **ένδείκνυμι, (έν, δείκνυμι), aor.med. ένεδει-**

ξάμην, *a se dovedi, a se adeveri, a se certifica; a se manifesta.* [în N.T., este **întâlnit** numai în **med.**], **2Tim.** 1:14, Rom.9:17.22. Evr. **6:10.**

¹⁷³² **ἐ'νδειξις, -εως, ή, semn,** *demonstrare, certifiicat, certificare.* Rom.3:25-26; **Fii.** 1:28, 2Cor.8:24.*

¹⁷³³ **ἐνδεκα,** (έν, δέκα), num.eard. *unsprezece.* Mt.28:16. Mc.16:14. Le.24:9.33, Fapt. 1:26, 2:14.*

¹⁷³⁴ **ἐνδέκατος,** (έν, δέκα), num.ord. *al unsprezecelea.* Mt.20:6,9, **Ap.21:20.***

¹⁷³⁵ **ἐνδέχομαι,** [**v.impers.**], *este posibil, este admis, se admite; este acceptat.* Le. 13:33.*

¹⁷³⁶ **ἐνδημέω,** (έν, δήμος), aor. **ἐνεδήμησα,** *a fi acasă; a locui într-un loc.* [în NT. este **întâlnit** numai la **fig.**], 2Cor.5:6,8,9.*

ἐνδώνμησις

¹⁷³⁷ **ἐνδιδύσκω,** (έν, δύω), *a îmbrăca, a se îmbrăca; a investi în haine, în îmbrăcăminte.* Lc.8:27, 13:19, Mc. 15:17.*

¹⁷³⁸ **ἐ'νδικος,-ον,** (έν, δίκη), *dreptate, justiție, adevăr.* Rom.3:8. Evr.2:2.*

¹⁷³⁹ **ἐνδόμησις, -εως, ή,** (έν, δόμεω). *clădire, construcție; material de construcție.* **Ap.21:18.***

¹⁷⁴⁰ **ἐνδοσαζω,** (έν, δοξάζω), aor.pas. **ἐνεδοξάσθη]**v, **viit.** *ἐνδοχάσω. a investi cu glorie, a glorifica, a proslăvi, a preamări; pas. a fi glorificat, a fi proslăvit, a fi preamărit.*

2Tes. 1:10,12.*

¹⁷⁴¹ **ἐνδοξος, -ου, ό,** (έν, δόξα), **cinste, slavă, minune, strălucire, renume, onoare: splendoare, pompăjdst.** 1Cor.4:10. Le. 13:17,7.25, Ef.5:27.*

¹⁷⁴² **ἐνδυμα, -ατος,τό,** (έν, δύω), *veșminte, haină, manta. îmbrăcăminte.* **Mt.3:4,** 6:25.28, 22:11,28:3. Le. 12:23; Mt.7:15.

¹⁷⁴³ **ἐνδυναμόω,** (έν, δύναμις), aor.act. *ἐνεδυνάμωσα.* aor.pas. *ἐνεδυναμώθηγ, a întări, a fortifica, a da putere, a împuternici, a înviora* (în sensul **de** aenergiza); pas. *a primi putere, a se întări, a se fortifica.* Fil.4:13, 1Tim.1:12, 2Tim.4:17. Fapt.9:22; [în sens spiritual: **a întări** (prin credință, în Domnul. în har). Rom.4:20.

Ef.6:10,2Tim.2:1].

¹⁷⁴⁴ **ἐνδύνω,** (έν, δύω), *a se furișa, a se strecura; a duce, a transporta; a se scufunda, a cădea, a se lăsa.* 2Tim.3:6.*

¹⁷⁴⁵ **ἐνδυσις, -εως, ή,** *înveșmântare, îmbrăca re.* **IPt.3:3.***

¹⁷⁴⁶ **ἐνδύω,** (έν, δύω), aor. *ἐνέδυσσα,* aor.med. *ἐνεδυσάμην,* part. perf. *ἐνδέδυμαι.* **part.perf.** med. *ἐνδεδύμενος, a îmbrăca; med. a se îmbrăca, a lua haina.* Mc. 15:20, Mt.27:28. Le. 15:20, med. Mt.6:25. Mt.22:11. Mc. 1:6,6:9. Le.8:27, 12:22, **Ef.6:11-14;** fig. Rom.13:14. 1 Cor. 15:53-54, **Gal.3:27,** Ef.4:24.

i746a **ἐνδώνμησις,-εως,ή,** v. ἐνδόμησις.

64

65

ενεγκαι

1746ῦ) **ἐνέγκαι, ἐνέγκει, inf.aor.** Ia vb. φέρω.

¹⁷⁴⁷ **ἐνέδρα, -ας,ή,** (έν, έδρα), **intrigă, uneltire,**
capcană, cursă, pândă, atac neașteptat.

Fapt.23:16, 24:3, (το' ἐνέδρον Fapt.25:3).*

¹⁷⁴⁸ **ἐνεδρεύω,** (έν, έδρα), *a sta la pândă, a ataca prin surprindere, a unelti.* **Fapt.23:2I,**
Le. 11:54.*

¹⁷⁴⁹ **ἐνέδρον,** -ου,τό, v. ἐνέδρα (neutru).

¹⁷⁵⁰ **ἐνειλέω,** (έν, έλέω), **HOΓ.ἐνείλεια, α**
strânge, a înghesui: a înveli, a înfășură, a împacheta. Mc.15:46.*

¹⁷⁵¹ **ἐνεμι,** (έν, ειμί), part. ἐνών, -οῦσα, -ον,
α fi în (interiorul...) [în NT., apare **numai sub forma de part.n.pl.] τα ενοτα = conținut, ceea ce este în... (pahar, castron...) Lc.1 1:41.***

¹⁷⁵² **ἐνεκα,** ἐνεκεν, ενεκεν, (o forma târzie: ει'νεκα) prep.. 1. cu GEN. *din pricina, din cauza, pentru ceva.* (ex. pentru mine); *după placul cuiva.* Mt.5:10, 10:18, 10:39, 16:25, **Mc.8:35,** 10:29, 13:9. Le.6:22, 9:24: 18:29, 21:12.

Fapt.28:20, **Rom.8:36 (Ps.43,23),** Rom. 14:20, **2Cor.3:10,7:12; 2. CUPR. DEM. de aceea, din cauza aceasta.** Mt. 19:5, Mc. 10:7. (Ex.2:24 - LXX), **Fapt.26:21,** Lc.4:18; **3. cu PR.INT.** τίνος ἐνεκα, *pentru ce?, de ce?, din cauza cui?*

Fapt. 19:32.

ἐνενήκοντα, (εννέα), num.cârd. *nouăzeci.* Mt. 18:12. Lc.15:4,7.

ἐνεός, -ά, -όν, (în unele cazuri: ἐννέος),
adj. *încrămenit (din cauza friciei); tăcut, mut.*

Fapt.9:7.

¹⁷⁵³ **ἐνέργεια, -ας, ή,** (ενεργής), *energie (activă), eficiență, efort, activitate, putere:* [în NT., despre puterile supranaturale: *implicarea, activitatea, puterea ființelor supranaturale.* (în Vulg. operatio)]. Ef. **1:19,3:7,4:16. Fil.3:21.** Col 1:29, 2:12,2Tes.2:9,11.*

¹⁷⁵⁴ **ἐνεργέω,** aor. ἐνεργησα, **perf.** ἐνήγηκα,
a activa, a lucra, a influența, a-și face simțită eniautós
influența; a face efort, a comunica, a transmite (energie, eficiență); med. a fi activ, a fi chemat (înrolat) într-o activitate. Gal.2:8; **ICor. 12:6,11,** Gal.3:5. **Ef.J:** 11.20, Fil.2:13, Mt. 14:2, Rom.7:5.

¹⁷⁵⁵ **ἐνέργημα,** -ατός, τό, *ațiune, muncă; putere, efect, vigoare.* ICor. 12:6,10.*

¹⁷⁵⁶ **ενεργής, -εος, -ους,δ, ή,** (έν, έργον), adj.
activ, energetic, eficient, puternic. Film.6, Evr.4:12, ICor. 16:9.*

¹⁷⁵⁷ **ἐνευλογέω,** (έν, εύλογέω). viit.pas. ἐνευλογηθήσομαι, *a binecuvânta.* Fapt.3:25, Gal.3:8.*

¹⁷⁵⁸ **ἐνέχω,** (έν, εχω), impf. ἐνείχον, viit. ἐνέξω,
a ascunde, a ține închis în sine. a păstra; a avea în vedere pe cineva: CU"DAT.: *a fi supărat pe cineva, a purta pică pe cineva;* ÎN PAS.: *a fi supus cuiva, a fi ținut în captivitate.* Mc.6:19; **Lc.1 1:53, Gal.5:1,2Tes. 1:4.***

¹⁷⁵⁹ **ἐνθάδε,** adv. *aici, pe aici, în acest loc.*

Fapt.25:17, **In.4:15,16,** Le.24:41. Fapt. 10:18, 16:28, 17:6.25:24.*

ἐνθεν, adv. *de aici.* Mt. 17:20, Le. 16:26.

¹⁷⁶⁰ **ἐνθυμέομαι, -αῦμαι,** (έν, θυμός), aor.pas. ἐνεθυμήθην, *viú.ένθυμήσομαι, a se gândi, a fi preocupat de un gând. a medita, a cântări, idee sau un gând: a planifica.* Mt. 1:20, 9:4,

Fapt. 10:19.*

¹⁷⁶¹ **ἐνθύμησις, -εως, ή, gândire, gând, actul gândirii, chibzuință, cumpănire, reflectare.**

Mt.9:4. 12:25, Fapt. 17:19. **Evr.4:12.***

¹⁷⁶² **ἐνι, (ἐνεσπ), a fi (accentuat). în NT. este folosit adverbial: a (nu)fi (în. printre, prezent...).**

1 Cor.6:5, Gal.3:28. Col.3:11, Iac. 1:17.*

¹⁷⁽¹³⁾ **ἐνιαυτός, -οῦ, ό, (ενός), an. (ca perioada bine definită a erei); In. 11:49, Fapt. 11:26, 18:11, Evr.9:7,25, 10:1,3, Iac.4:13, 5:17, Ap.9:15; o perioadă de timp (durată care nu este bine definită, stabilită); Lc.4:19.**

ἐνίστημι

¹⁷⁶⁴ **ἐνίστημι, (ἐν.ϊστημι), viit.act. ἐνιστήσω, viit.med. (cu înțeles activ), ἐνστήσομαι. perf. ἐνέστηκα, part. perf. ἐνεστηκ(ός, s;iu ἐνεστώς, a începe (în curând), a surveni; a se înrola, a se înscrie; a fi la îndemâna cuiva, a fi prezent, a fi gata (pregătit). **ICor.7:26, 2Tim.3:1; Rom.8:38, ICor.3:22, Gal.1:4, 2Tes.2:2, Evr.9:9.*****

¹⁷⁶⁵ **ἐνισχύω, (ἐν, ισχύς), aor. ἐνίσχυσα, aor. pas. ἐνίσχυθην, a întări, a fortifica, a da putere; a încuraja, a ajuta, a ocroti: pas. a fi întărit; a fi fortificat. Le.22:43, Fapt.9:19. 19:20.***
Π66 **ἐνατος** sau **ένατος**, num.ord. *al nouălea*. Mt.20:5, Ap.21.20.

¹⁷⁶⁷ **ἐνεα** num.caid. *nouă*. Le. 17:17, Mt. 18:12, Le. 15:4.

ἐνενηκονταεννέα, num.cârd. *nouăzeci și nouă*. **Mt. 18:12,13. Le. 15:4,7.**

¹⁷⁶⁹ **ἐννεός, -οῦ, ό, v. ἐνεός.**

¹⁷⁷⁰ **ἐννεύω, (ἐν, νεύω). a semnala, a arăta, a indica, a face senin, a da din cap. Le. 1:62.***

¹⁷⁷¹ **ἐννοια, -ας, ή, (ἐν, νοέω), meditare. gândire, chibzuință; gând, idee; înțelepciune, cunoaștere. Evr.4:12. IPt.4:L***

¹⁷⁷² **ἐννομος, -ov, (ἐν, νόμος), adj. legic, scris în lege; legal; cel care stă sub lege; cel care trăiește în conformitate cu legea. Fapt. 19:39, ICor.9:2L***

¹⁷⁷³ **ἐννοχος, -ov, (ἐν, νύξ), adj. de noapte. [în NT. se găsește doar sub formă de adv. *noaptea*]. Mc. 1:35.***

¹⁷⁷⁴ **ἐνοικέω, (ἐν, οἴκέω), viit. ἐνοικήσω, aor. ἐνώκησα, a locui (undeva. în mijlocul unora); a locui înăuntru; a locui în..., a locui (în cineva). 2Cor.6:16, Rom.8: Π, 2Tim.I:14, Col.3:16, 2Tim.1:5. Rom.7:17; Le. 13:4.***

ἐνορκίζω, (ἐν, ορκίζω), a jura (pe cineva); a obliga, a pune (pe cineva) să jure.

έντιμος

ITes.5:27.

¹⁷⁷⁵ **ένότης, -τητος, ή, (εν. σαθ ενός), unitate. Ef.4:3,13.***

ἐνοχλαίη (ἐν, δχλος), *a chinui, a tortura; a frământa, a obseda, a roade; a împovăra (pe cineva); a molesta, a hărțui; a crea dezordine, a tulbura; a încurca pe cineva. Lc.6:18, Evr.12:15.**

¹⁷⁷⁷ **ἐνοχος, -ov, (ἐν. εχω, sau ενεχόμενος), adj. amestecat (în ceva). încurcat (în ceva), cineva care este amestecat în ceva; captiv, rob. sclav (al unui lucru), prizonier; dator; în limbajul juridic: vinovat, culpabil: păcătos; pasibil de pedeapsă, cel care cade sub pedeapsa legii.**

Evr.2:15. Mt.5:21. Mt.26:66, Mc. 14:64,

ICor. 11:27, Iac.2:10.

mă ¹⁷⁷⁹ ^_{ντ} Χμ(χ; -ατος τό, (εντέλλομαι), *poruncă, ordin*. Mt.15:9. Mc.7:7. **Col.2:22.***

¹⁷⁷⁹ **ενταφιάζω**, (έν. τάφος), **inf.** aor. ένταφιάσαι *a înmormânta, a pune în mormânt; a pregăti trupul pentru mormânt*; Mt.26:12, In. 19:40.*

¹⁷⁸⁰ **ενταφιασμός**, -οῦ, ό, (ενταφιάζω), *immormântare. pune în mormânt; pregătirea trupului pentru mormânt*. Mc. 14:8, In. 12:7/

¹⁷⁸¹ έντέλλο, (έν, τέλλω), viit. έντελοῦμαι, aor. έντετελάμην, peif. έντέταλμαι, *a încredința: a porunci, a da ordin, a ordona, a dispune*. Mt.4:6. 17:9. Mc. 10:3, Mt.28:20, Lc.4:10. In. 14:31, 15:14, Fapt. 1:2, 13:47, Evr.9:20,11:22, Mt. 19:7. In.8:5, 15:17. Mc. 13:34.

¹⁷⁸² έντεῦθεν, adv. *de aici, din acest loc*. Lc.4:9. 13:31. In.2:16.7:3, 19:18, 18:36, **Iuc.4:1.**

¹⁷⁸³ έντευ^ς, -εως, ή, (έντυχάνω). *cerere, memoriu, rugămintă; mijlocire, rugăciune; mulțumire*. ITini.2:1, 4:5.*

¹⁷⁸⁴ έντιμος, -ον, (έν. τιμή), adj. *valoros, scump, prețios, de mare valoare; stimat, onorat, cinstit, impunător, distins*. Le. 14:8. **Lc.7:2**, IPt.2:4,6.*

66

67

εντολή

1785 **Εντολή,-ήσή, (εντέλλομαι), 'însărcinare; inclicălie. îndrumare; poruncă, ordin, decret.**

1. ÎN SÍNS OBIȘNUIT (profan): *îndrumarea, porunca oamenilor*. Le. 15:29. In. 11:57.

Fapt. 17.15. Col.4: **IO.Til. 1:14**; **2.** ÎN SI-NS SACRU: *poruncă, lege*. Le.23:56, Rom.7:8, **Evr.7:18**, 9:19. Mt.22:36.38.40. Mc. 10:5, 12:28.31, Rom. 13:9. **Ef.2:15**; Ap. 12:17, **In** 10:18, In.13:34, **ICor. 14:37**, ITim.6:14, 2Pt.2:21.

¹⁷⁸⁶ **εντόπιος**, -ον, (έν, τόπος), adj. *local, din localitate, localnic*. **Fapt.21:12.***

¹⁷⁸⁷ εντός, (έν), adv. *înăuntru, în interior, pe dinăuntru, cu GEN. în interiorul (cuiva sau al unui lucru), înlăunrnil (vostru). în mijlocul (vostru)*. **Mt.23:26, Le. 17:21.***

¹⁷⁸⁸ έντράσο(έν,τρέπω), viit.**pus. έντραπήσομαι, aor.2.pas. ένετρόπην, a întoarce, a învârti, a inversa, a schimba, a modifica; a rușina, a necinsti, a face pe cineva de răs; ÎN MED.: a se îngriji de...; a cinsti, **apreții**, a respecta, a onora. în NT.: *arușina*. **1 Cor.4:14**; a se rușina. 2Tes.3:14. Tit.2:8, a respecta, a onora. Mt.21:37, Mc. 12:6, Lc.20:13, Evr.12:9.**

¹⁷⁸⁹ έντρέφω, (έν, τρέφω), *a hrăni, a alimenta, a crește, a educa, a forma*. **ITim.4:6.***

¹⁷⁹⁰ έντρομος, -ον, (έν, τρέμω), adj. *înspăimântat, îngrozit*. Le.8:47, **Fapt.7:32**, 16:29.

Evr 12:21.*

¹⁷⁹¹ έντροπή, -ης, ή, (έν, τρέπω), *rușine, rușinare; atenție*. **ICor.6:5**, 15:34.*

¹⁷⁹² έντροφάω, (έν, τρυφή), *a se îmbuiba, a se lăfăi, a se desfăta*, 2Pt.2:13.*

¹⁷⁹³ έντυχάνω, (έν, τυχάνω), *a se întâlni cu cineva; a se întoan e, a seduce la cineva; a apela*

la cineva, a se adresa cuiva. [în NT. are o încărcătură de urgentare și insistență; în sensul de: a cere, a insista (la cineva pentru ceva). Fapt.25:24, Rom. 11:2, 8:27.34. **Evr.7:25**.*

εξ

¹⁷⁹⁴ **έντυλίσσω**, (έν, τυλίσσο), aor. ένετύλιξα, part. perf.pas. έντετυλιγμένος, a înveli, a înfășură. Mt.27:59. Le.23:53, In.20:7.

¹⁷⁹⁵ **έντυγίω**, (έν, τύπος), part.perf.pas. έντετυπωμένη, a grava, a întipări, 2Cor.3:7.*

¹⁷⁹⁶ **ένυβρίζω**, (έν, υβρίζω), a hulii, a ocări (pe cineva); a nesocoti; a rușina, a face de rușine. Evr. 10:29.*

¹⁷⁹⁷ **ένυπνιάζομαι**, (ένύπνιον), viit. ένυπνιάσθῃσομαι. a visa. **Fapt.2:17**, lud.8.*

¹⁷⁹⁸ **ένύπνιον**, -ου,τό, (έν, ύπνος), vis, visare.

Fapt.2:17.*

¹⁷⁹⁹ **ένόπιον**, (εν, όπ-, în original era ένώπιος, adj.), (ΟΠ- **înlocuiește** formele verbului όράω), ADV. *față în față. vizavi; împotriva, contra*, PRH¹. cu *GHN.fafa de...*, în *fața cuiva. în fața* (ochilor cuiva). | în NT. apare doar sub formă de prep.; în Le. apare de 22 de ori. în Fapt. apare de 13 ori, în Ap. apare de 32 de ori, apare câteodată în **lin.**, 3In., lPt. și nu apare niciodată în 2Pt. și în **21n.**], 1. *în fața (cuiva sau a unui lucru. obiect), înaintea (cuiva)*. Ap.7:15, Fapt. 10:13, Ap.7:9. 8:2. 11:4, 12:4, 20:12, Le. 1:19, Fapt.4:10, 6:6, Lc:5:18, Ap.4:10, 8:4. Lc.4:7, Ap.3:9. **Le: 1:17**, Ap.2:14. 2. *în fața ochilor cuiva, înaintea cuiva*. Le. 13:26, In.20:30, Fapt. 19:9.19. Ap. 13:13, **ITim.6:12**, **Gal. 1:20**, Fapt.2:25, 3. FIG. *clin punct de vedere al cuiva, după părerea cuiva, în opinia cuiva*. Le. 1:15, **Evr.13:21**, **Rom.3:20**, **Trim.2:3**.

¹⁸⁰⁰ **Ένώς,ό**, s.prop.indecl. *Enos*, [din VT. numele **fiului lui Set**]. **Le.3:38**.

¹⁸⁰¹ **ένοτίζομαι**, (έν, ούς). a da ascultare, a fi atent (la ceva), a-și concentra atenția (asupra un lucru); a observa, a remarca. Fapt.2:14.*

¹⁸⁰² **Ένώχ, 6**, s.prop.indecl. *Enoch*. Le.3:37. Evr. 11:5. lud. 14.

έξ, prep. v. έκ.

¹⁸⁰³ **εξ**, num.caid.indecl. șase. **Mt. 17.1**, εξαγγέλλω

Mc.9:2, **Lc.4-25**, **In.2:6**, 12:1.

¹⁸⁰⁴ **εξαγγέλλω**, (έξ, άγγέλλω), a vesti în public (peste tot), a publica, a da publicității.

Pt.2:9.*

¹⁸⁰⁵ **εξαγοράζω**, (έξ, αγοράζω), 1. a compensa, a îndrepta, a răscumpăra; a recupera, a scoate de sub judecată; a reabilita. Gal.3:13, 4:5. 2. a cumpăra (tot), a procura. Ef.5:16, Col.4:5.*

¹⁸⁰⁶ **εξάγω**, (έξ, άγω), aor. έξήγαγον, a duce afara, a scoate afară, a conduce afară; a conduce, a duce (pe cineva undeva).

Fapt.7:36.4(), 5:19, 12:17, 16:37, In.10:3, Evr.8:9. Mc. 15:20.

¹⁸⁰⁷ **έξαιρέω**, (έξ, αίρέω), aor.imp. έξείλε,

aor.med. ἐξειλάμην. **inf.** ἐξελέσται, *a scoate afară; a lua. a îndepărta; a distruge; MED. a alege, a lua, a răpi, a scoate, a smulge; a elibera (pe cineva din ceva). Mt.5:29, 18:19, Fapt.7:34, 23:27, 26:17.*

¹⁸⁰⁸ **εξαίρω**, (ἐξ, αίρω), aor.act. **εξήρα**, aor.pas. **ἐξήρθην**, *a scoate; a da afară, a arunca afară, a îndepărta. ICor.5:2,13.**

¹⁸⁰⁹ **ἐξαιτέω**, (ἐξ, αίτέω), aor. med. **ἐξητησάμην**, *a cere (extrădarea), a pretinde. Lc.22:31.**

¹⁸¹¹¹ **εξαίφνης**, (ἐξ, αίψα, αίφνης), adv. *pe neașteptate, subit, brusc, deodată, repede. Mc. 13:36, Lc.2:13, 9:39. Fapt.9:3, 22:6.**

¹⁸¹¹ **ἐξακολουθέω**, (ἐξ, ἀκολουθέω), viit. **ἐξακολουθήσω**, aor. **ἐξηκολούθησα**, *a urmări (ceva sau pe cineva). 2Pt. 1:16, 2:2,15.**

¹⁸¹² **εξακόσιοι, -αι, -α**, (ἐξ, εκατόν), num. **cârd. șase sute. Ap. 13:18, 14:20.***

¹⁸¹³ **εξαλείφω**, (ἐξ, αλείφω), viit. **εξαλείψω**, aor. **ἐξήλειψα**, **inf. aor.pas. ἐξαλειφθήναι**, *a șterge, a radia; a anula; a desființa. Ap.7:17, 21:4, 3:5. Col.2:14, Fapt.3:19.**

¹⁸¹⁴ **ἐξάλλομαι**, (ἐξ αλλομαι), *a sări; a se zben-gui; a sări în sus; a sări în picioare. Fapt.3:8.**

εξεγείρω

¹⁸¹⁵ **ἐξανάστασις, -εως, ή**, (ἐξανίστημι). *ridicare, sculare, înviere. Fii.3:11.**

¹⁸¹⁶ **ἐξανατέλλω**, (ἐξ, ανά, τέλλω). aor. **ἐξανάτειλα**, 1. TR. *a ridica, a scula; 2.INTR. a se ridica, a se urca. a răsări. Mt. 13:5, Mc.4:5.** **iei? ἐξανίστημι**, (ἐξ, ανά. ἴστημι), **cj.aor. pers.3.sg. ἐξαναστήσῃ**, aor.pers.3.pl. **ἐξανέστησαν**, 1. TR. *a ridica, a așeza în picioare, a scula; a deștepta, a scula. Mc. 12:19, Le.20:28. 2. INTR. a se scula, a se ridica. Fapt. 15:5.**

¹⁸¹⁸ **εξαπατάω**, (ἐξ, απατάω), aor. **ἐξηπάτησα**, **part.aor.pas. εξαπατηθείς**, *a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară, a seduce, a ademeni; a induce în eroare. Rom.7:11, 2Tes.2:3, 2Cor. 11:3, ITim.2:14,Rom.16:18, ICor.3:18.*

¹⁸¹⁹ **ἐξάπινα**, (o formă mai târzie a cuvântului: **ἐξαπίνης**, sau **εξαίφνης**), adv. *repede, pe neașteptate, brusc, deodată. Mc.9:8.**

1820 **ἐξαπορέω**, (ἐξ, ἀπορέω), aor.pas. **ἐξαπορηθήναι**, *a fi în mare încurcătură; a fi disperat; a avea îndoieli. 2Cor. 1:8, 4:8.**

¹⁸²¹ **ἐξαποστέλλω**, (ἐξ, ἀπό, στέλλω), viit. **ἐξαποστελώ**, aor. **ἐξαπέστειλα**, aor.pas. **ἐξαπεστάλην**, *a trimite (afară), a îndepărta, a scoate; a da drumul. Fapt. 17:14,7:12, 11:22, 22:21, 12:11, Gal.4:4,Lc.24:49, 1:53,20:10.*

¹⁸²² **ἐξαρτίζω**,(ἐξ, ἀρτίζω), inf. aor. **ἐξαρτίσαι**, **part. perf.pas. ἐξερτισμένος**, *a termina, a isprăvi, a sfârși, a perfecționa, a desăvârși, a îndeplini. Fapt.21:5. á monta; a se echipa, a (se) pregăti; a (se) înarma. 2Tim.3:17/"*

¹⁸²³ **ἐξαστρέπτω**, (ἐξ, ἀστράπτω), *a străluci puternic. Le.9:29.**

¹⁸²⁴ **ἐξαιής**, (ἐξ, αὐτής), *imediat, instan-*

*taneu (după ceva). Mc.6:25, Fapt. 10:33, 11:11,21:32. 23:30, Fil.2:23.**

¹⁸²⁵ **εξεγείρω**, (έξ, εγείρω), viit. εσζεγέρω, aor. έζηγειρα, part. aor.pas. έζεγερτείς, *a trezi, a*

68

69

έξαποστέλλω

deștepta; a învia; a ridica (în picioare); pas. a se trezi, a fi trezit, a se deștepta, a învia.

Rom.9:17: ICor.6:14.*

¹⁸²⁶ **έξειμι**, ίηρ.έζηέσαν, a/£'\$/,« *pleca afară, a se îndepărta. Fapt. 13:42, 17:15. 20:4.*

έξειμι, (ειμί), **vb.impers. v. έ'ξεστι(v).**

¹⁸²⁷ **έξελέγω**, (έξ, ελέγω), **inf.** aor. έξε-λέγξαι, *a dovedi. lud. 15.**

¹⁸²⁸ **έξέλκω**, (έξ, έλκω), *a atrage. Iac. 1:14.**

¹⁸²⁹ **έξέραμα, -ατος,τό**, (έξ, έράω= a scuipa), *scuipat, vărsat. 2Pt.2:22.**

έξερευνάω, aor. έχηρευνήσα, *a contro- la, a cerceta; a căuta. 1 Pt. 1:10.*

¹⁸³¹ **έξέρχομαι**, (έξ, έρχομαι), **impf.** έξηρχόμεν, viit. έξελεύσομαι. uor. έξήλθον, perf.

έξελήλυθα, plpf. έξελήλυθειν, *a ieși, a pleca,*

a ieși în calea cuiva; a se deplasa; a coborî

(dintr-un mijloc **de** transport: în NT. se referă

de obicei la corabie sau vapor); *a se ivi, a*

apărea; a izvorî; a veni. Mt.8:28, 27:53.

Mc.5:2. 11:12, 10:12, Fil.4:15, Fapt.16:40,

Mt. 10:14, In.16:28, Le.4:36, Mt.22:10,

Mc.14:68, 2Cor.2:13, Lc.12:59, FIG. a părăsi

pe cineva, a (se) elibera; a proveni, a se trage...;

a dispărea, a se face nevăzut. 2Cor.6:17,

In. 10:39, Fapt.28:3, Mt.2:6. Evr.7:5.

Rom. 10:18, Ap. 16:17, Iac.3:10, Fapt.16:19.

έξέστιακα, -έναι, perf. lui έξίστημι.

¹⁸³² **έ'ξεστι**, (έξειμι), **vb.impers.**, *este posibil, e voie, este permis, este liber (să facă ceva*

sau să facă ce vrea). Mt. 12:2.12, Mc.3:4,

Lc.6:9, Fapt.8:37, ICor. 10:23. Mc.6:18,

In.5:10, Fapt.21:37, Lc.6:4. 2Cor.12:4.

¹⁸³³ **έχετάζω**, (ετάζω, din rădăcina έτεός).

BOΓ.έήτασα, **inf. έξετάσαι**, *a căuta, a scotoci;*

a cerceta; a explora; a asculta, a audia, a

*interoga. Mt.2:8, 10:11, In.21:12.**

¹⁸³⁴ **έξηγέομαι**, (έξ, ήγέομαι), aor.med. έξη-γησάμην. *a povesti, a istorisi, a spune, a da de*

έξομολογέω

știre, a vesti; a descrie; a interpreta. Lc.24:35,

Fapt. 10:8,21:19, In. 1:18.

έξήεσαΛ impf. pers.3.pi. έξειμι

¹⁸³⁵ **έξήκοντα**, (έξ, δέκα), num.cârd. *șaizeci.*

Mt.13:8.23, Mc.4:8.20. Lc.24:13, Ilim.5:9,

Ap.11.3, 12:6, 13:18.^{!1}

¹⁸³⁶ **έξής** _{adj v} *pc* *rând, unul după altul; în următoarea (zi, lună, an). Lc.9:37, Fapt.21:1,*

*25:17, 27:18. Lc.7:II.**

¹⁸³⁷ **έξηχέω**,(έξ, ήχέω), perf.pas. pers.3.sg.

έξήχημαι, sau έχήχηται, *a răsuna; a se auzi*

(afară, departe...), a se răspândi pretu-

*tindenii. ITes.1 :8.**

¹⁸³⁸ ἐξις, -εως, ἡ, αἴτιη **ῥᾶδ.** vb.-lui ἐχω), *stare, înnută, comportament: exersare, exercițiu: îndemânare.* Evr.5:14.*

¹⁸³⁹ ἐξίστημι, (poate apărea și sub forma ἐξισ-
τσ.ω, sau ἐξιστάνω), aor. 1. ἐξέστησα, aor.2.
ἐχέστην. perf. ἐχέστηκα, **inf.** peif. ἐχεστακέναί,
a expune; a schimba, a modifica; a se schimba;
a renunța [la ceva]; a fi uluit; a-și ieși din fire,
a cădea în inconștiență, a cădea în extaz.
Lc.24:22. Mt.5:42. 12:23, Mc.2:12, Lc.8:56,
Fapt.2:7, 8:13,9:21.2Cor.5:13.

1840 ἐχισχύω, (ἐξ. ισχύω), aor. ἐχίσχυσα,
cj.aor. pers.2.**pi.** ἐχισχύσητε, *a fi puternic; a*
se întări, a prinde putere. Ef.3:18.*

¹⁸⁴¹ ἐξοδος, -οῦ, ἡ, (ἐξ, οδός), **exod,** *ieșire,*
[se referă la exodul poporului **Israel** dir
Egipt]. Evr. 11Γ22. [într-un mod eufemistic se
poate referi și la moarte, ia ieșirea din această
viață]. Lc.9:31, Evr. 11:22, 2Pt. 1:15.*

¹⁸⁴² ἐξολοθρεύω, sau εξολοθρευώ, viit.pas.
ἐξολοθρευθήσομαι, [în NT., se **află** numai sub
forma viit. **pas.**], *a extirpa, a distruge, a*
extermina, a nimici cu desăvârșire.
Fapt.3:23.*

¹⁸⁴³ ἐξομολογέω, aor. ἐξομολόγησα, viit.med.
ἐχομολογήσομαι, ACT. *a promite, a face*
εξόν

promisiuni; Le.22:6. MED. *a mărturisi; a*
recunoaște, Mt.3:6, Mc. 1:5, **Iac.5:16,**
Fapt. 19:18. *a recunoaște pe cineva.* **Fii.2:11.**
a lăuda, a slăvi. Mt.11:25, Le.10:21.
Rom. 15:9, 14:11.

εξόν, part. **lui** ἐξεστι

¹⁸⁴⁴ ἐξορκίζω, (ἐξ, ορκίζω), *a obliga, a pune*
să jure, a obliga prin jurământ; a obliga să
plece; **Mt.26:63.***

¹⁸⁴⁵ ἐξορκιστής, -οῦ, ὁ, (ἐξορκίζω), *scamator,*
vrăjitor; alungător de diavoli, exorcist. [In
trad. **lui** Cornilescu este folosit cuvântul
„escroc“]. Fapt. 19:13.*

¹⁸⁴⁶ ἐξορύσσω, (ἐξ, ορύσσω), part. aor. ἐξο-
ρύξας, *a săpa, a scoate, a dezgropa, a des-*
face. Mc.2:4. Gal.4:15.*

^{iml} ἐξουθενέω, sau εξουθενώ, (ἐξ, ουδέν),
aor.pas. ἐξουδενήθην, perf.pas. ἐξουδένημαι.
conj. aor.pas. pers.3.sg. ἐξουδενηθί], *a des-*
considera, a disprețui, a nu prețui, a nu apre-
cia. Mc.9:12.*

¹⁸⁴⁸ ἐξουθενέω, sau εξουθενώ, aor. ἐξου-
θένησα. aor.pas. ἐξουθενήθην, **perf.pas.** ἐξου-
θένημαι, part. perf.pas. ἐξουθενημένος, *a des-*
considera, a disprețui. Le. 18:9, Rom. 14:3.10.
ICor. 16:11, 1 Cor. 1:28. **2Cor.10:10,** Gal.4:14.
ITes.5:2(), Fapt.4:11, Mc.9:12.

¹⁸⁴⁹ ἐξουσία, -ας, ἡ, Ἰΐζεστιν) **posibilitate, pu-**
tință, stăpânire, auu ■ note; (act.) *putere, apti-*
tudine; imputernicire, încredințare, atotpuiere;
(în politică) autoritate, putere, stăpânire, dom-
nie. In.1():18. ICor.9:4, Evr.13:10. **Rom.9:21;**
Mt.9:8, Fapt.8:19, Ap.9:19, Le. 12:5. **Iud.25:**

Mt.21:23,24,27, Mc.11:28, Le.20:2.8.
2Cor.10:8, Fapt.9:14. Ap.2:26, In.5:27;
In. 19:10. Col. 1:13, **Rom.** 13:1, Et" 3:10.

¹⁸⁵⁰ **ἐξουσιάζω**, (ἐξουσία), viit.pas. ἐξου-
σιασθήσομαι, *a avea dreptul, a avea putere*
'sau autoritate) *asupra cuiva*; (pas.) *a fi sub*
ἐπαγγέλλω

autoritatea cuiva; (aor.) *a ajunge sub*
autoritatea cuiva. Lc.22:25. 1Cor.6:12.7:4.*

¹⁸⁵¹ **ἐξοχη**, -ης, ή, (ἐξέχω), *evidențiere,*
înălțare; avantaj. Fapt.25:23.*

¹⁸⁵² **ἐξυπνίζω**, (ἐξυπνος), viit. ἐξυπνίσω, *a*
trezi din somn. (în NT. numai fig.) *a învia, a*
trezi din moarte. In. 11:11.*

¹⁸⁵³ **ἐξυπνος**, -ov, adj. *cel care s-a trezit (din*
somn), trezit, treaz. Fapt. 16:27.*

¹⁸⁵⁴ **ἐξω**, (ἐξ), 1. **ADV.** *în* . **-nor**, *afară*.
Mt.12:46, Mc.3:31. Le.8:20, In.18:16,
1Cor.5:12, Col.4:5, 1Tes.4:12. In.19:4,
Ap.3:12, Fapt.5:3, In.11:43. 2. **pfu-p.** cu GEN.
afară, în exterior, în afară. Le. 13:33,
Evr. 13:11, Fapt.28:16, Mt:10:14, Lc.4:29,
Fapt.21:5.

¹⁸⁵⁵ **ἐξωθεν**, (ἐξω, -θεν), 1. **ADV.** *din afară, din*
exterior. Mt.23:27,2Cor.7:5,Ap.5:1, 1Pt.3:3,
2. **PREP.** cu GBN. *în afară de ceva*. Mc.7:15,
Ap. 11:2, 14:20.

¹⁸⁵⁶ **ἐξωθέω**, (ἐξ, ώθέω), aor. ἐ'ξωσα. *a*
alunga, a goni, a izgoni, a împinge afară, a
scoate afară. Fapt.7:45, 27:39.*

¹⁸⁵⁷ **ἐξώτερος -α, -ov**, (ἐξω), adj. *exterior,*
extern, cel care este afară, (la superlativ)
Mt.8:12. 22:13,25:30.*

εουκα, perf.lui ε'ικω, *a semăna, a fi*
asemănător. Iac. 1:6.23.*

¹⁸⁵⁸ **εορτάζω**, (εορτή), *a sărbători*. 1Cor.5:8.8

¹⁸⁵⁹ **εορτή, -ής,ή**, (ορτα, „realizare", „perfor-
manță"), *sărbătoare, zi de sărbătoare, ocazie*
de sărbătoare, serbare. (în NT, se refer.ă mai
ales la sărbătoarea **Pastelui**), Lc.2:41, In. 13:1,
Mt.26:5. In.4:45, 7:14, 12:20.

¹⁸⁶⁰ **ἐπαγγελία, -ας, ή**, (ἐπαγγέλλω), *anun-*
țare, vestire; ofertă; încurajare, făgăduință.
Fapt.23:21. **Rom.4:13**, Gal.3:17, 2Pt.3:9,
Ef.6:2, Evr.9:15.

¹⁸⁶¹ **ἐπαγγέλλω**, (ἐπί, άγγέλλω), aor.med.

70

71

επάγγελμα

ἐπηγγελάμην, perf.pas. ἐπήγγελμαι, *a*
anunța, *a vesti, a aduce la cunoștință; a*
porunci, a ordona, a aranja, a reglementa;
a promite, a făgădui. 2Pt.2:19, Mc.4:11.
Rom.4:21, Tit. 1:2. In.2:25, **Evr.6:13**,10:23,
Gal.3:19.

¹⁸⁶² **επάγγελμα**, -ατός, τό, (ἐπαγγέλλω), *pro-*
misune, făgăduința. 2Pt. 1:4, 3:13.*

¹⁸⁶³ **επάγω**, (ἐπί, αγω), part. aor. 1. **επάξας**,
inf. aor.2. *επαγαγείν, a îndruma, a învinui, a*
da vina pe cineva, a trage (asupra cuiva

ceva), *a arunca* (asupra cuiva ceva, în sens de a face vinovat). Fapt.5:28. **2Pt.2:1,5.***

¹⁸⁶⁴ ἐπαγωνίζομαι, (ἐπί, αγωνίζομαι), *a se lupta, a se zbate*. Iud.3.*

¹⁸⁶⁵ ἐπαθροίζω, (ἐπί, αθροίζω), *a aduna* (la un loc), (pas) *a se aduna, a se strânge la un loc, a fi adunat, a fi strâns la un loc*. Le. 11:29.*

¹⁸⁶⁶ Επαινετός,-ου,ό, (ἐπαινέω, „*laudabil*”), **n.pr.** *Epenet*. Rom. 16:5.*

¹⁸⁶⁷ ἐπαινέω, (ἐπαινος), aor. ἐπήνεσα, *a lauda, a slăvi, a preamări, a glorifica*. Le. 16:8, Rom.15:11. ICor. 11:2,17,22.*

¹⁸⁶⁸ ἐπαινος, -ου, ό, (ἐπί, αίνος, „*lauda*”), *laudă, laudare, slăvire, recunoaștere*. **IPt.2:14,** 2Cor.8:18, Rom.2:29, 1Cor.4:5.Fil.1 :11, Ef. 1:6.

¹⁸⁶⁹ ἐπαίρω, (ἐπί, αἶρω), aor. ἐπήρα, aor.pas. ἐπήρτην, 1. ACT. *a ridica, a înălța*. Fapt.27:40, **ITim.2:8,Mt. 17:8,Le.16:23, In.4:35. 2.PAS.** *a se ridica, a se înălța; a fi ridicat, a fi înălțat*. **Fapt.** 1:9, 2Cor. 11:20.

¹⁸⁷⁰ ἐπαισχύνομαι, (ἐπί, αἰσχύνω), viit.pas. dep. ἐπαισχυνθήσομαι, aor. ἐπησχύνθην, *a-i fi rușine, a se rușina*. Mc.8:38, Le.9:26, Rom. 1:16, 6:21, 2Tim. 1:8.

¹⁸⁷¹ ἐπαιτέω, (ἐπί, σ.ίτεω), *a cere. a se ruga, a implora; a cerși*. Le. 16:3.*

¹⁸⁷² ἐπακολουθέω, (ἐπί, ἀκολουτέω), aor. ἐπάνω
ἐπηκολούθησα, *a merge după cineva, a umbla după cineva; a conduce, a însoți, a urmări; a se alătura*, (mai ales în aor.) ITim.5:10,24. IPt.2:21, Mc.16:20.*

¹⁸⁷³ ὀΐ_{ακου(B1)} (ἐπι{, ἀκούω)). aor. ἐπήκουσα, *a auzi, a afla; a asculta, a da asi uitare*. 2Cor.6:2.*

¹⁸⁷⁴ ἐπακροάομαι, (ἐπί, ὑκροάομαι), *a da ascultare, a asculta pe cineva cu atenție*. Fapt. 16:25.*

¹⁸⁷⁵ ἐπάν, (ἐπεί, αν), conj. *imediat, atunci când, îndată ce*. Mc.2:8, Le. 11:22.34.*

¹⁸⁷⁶ ἐπάναγκες, (ἐπί, ανάγκη), adv. *clin nevoie, în mod necesar*. [în NT. se găsește numai substantivizat, „*lucrurile necesare*”] Fapt. 15:28.*

¹⁸⁷⁷ ἐπανάγω, (ἐπί, ανά „sus, iarăși, încă o dată, înapoi,” α.γω), aor. ἐπανήγαγον, 1. *a urca. a sui, a ieși* (cu barca la mare). Le.5:3.4. 2. *a se întoarce, a reveni*. Mt.21:18.*

¹⁸⁷⁸ ἐπαναμιμνήσκω, (ἐπί, ανά, μιμνήσκω), *a-i reaminti cuiva ceva; a-i readuce cuiva aminte de ceva*. Rom. 15:15.*

¹⁸⁷⁹ ἐπαναπαύο, (ἐπί, ανά, παύω), aor. ἐπανεπαύην, viit. ἐπαναπαύσομαι, *a se odihni; a se baza pe ceva. a se sprijin pe ceva*. Le. 10:6, Rom.2:17.*

¹⁸⁸⁰ ἐπανερχομαι, (ἐπί, ανά, ἐρχομαι), inf. aor. ἐπανελθεῖν, *a se întoarce*, Le. 10:35, 19:15.*

¹⁸⁸¹ ἐπανίστημι, (ἐπί, ανά, ἵστημι), viit.med. ἐπαναστήσονται, *a ridica; a se scula, a se*

rǎzvrǎti, a se ridica. Mt. 10:21. Mc. 13:12.*

¹⁸⁸² ἐπανόρθωσις, -εως, ἡ, (ἐπανορθόω „a reface”), *refacere, restaurare, restabilire, renouare; reparație, îmbunătățire.* 2Tim.3:16.*

¹⁸⁸³ ἐπάνω, (ἐπί, ἄνω), I. ADV. *SUS. deasupra.* Le.11:44, ICor. 15:6, Mc.14:5. 2. PREP. CU GEN. *sus, deasupra, pe. peste.* Mt.5:14. 21:7, Ap.6:8, Lc.4:39, In.3:31, Mt.2:9.

επάρατος

επάρατος, -ον, (ἐπαράω, „a blestema”),

adj. *blestemat.* In.7:49.*

¹⁸⁸⁴ ἐπαρκέω, (ἐπί, ἄρκέω), aor. ἐπήρκεσα, *a fi de ajuns (pentru ceva); a ajuta.* I Tim.5:10,16.*

¹⁸⁸⁵ ἐπαρχεία, -ας, ἡ, (ἐπαρχος, „comandant: guvernator, **prefect**”), *provincie, regiune, ținut.* [Toate aceste denumiri din NT., trebuie să fie înțelese în contextul Imperiului Roman], Fapt.23:34, 25:1.*

ἐπάρχειος, -ον, (ἐπαρχος), adj. *ceea ce este sub controlul unui guvernator, ceea ce aparține unei provincii.* Fapt.25:1.*

¹⁸⁸⁶ επαυλις, -εως, ἡ, (ἐπί, αυλή), *cățun, moșie, locuință.* Fapt. 1:20.*

¹⁸⁸⁷ επαύριον, (ἐπί, αὔριον), adv. (cu înțeles abs.) *mâine*, (cu înțeles rel.) *a doua zi. (în) ziua următoare.* Mt.27:62, Mc. 11:12. In. 1:29. Fapt. 10:9. 22:30.

i88s Ετκχυχοφώρφ^ v. αυτόφωρος

¹⁸⁸⁹ Ἐπαφρας, -α, ὁ, (forma diminutivală a lui Επαφρόδιτος), n.pr. *Epafras(s)*, din Επαφροdit(os), [este un nume de origine păgână și are legătură cu zeița **Afrodita**]. în NT., este numele unui membru al bisericii din Colose. Col. 1:7. 4:12. Film.23.

¹⁰ ἐπαφρίζω, (ἐπί, αφρίζω), *a spumega.* lud. 13.*

Επαφρόδιτος, -ου, ο, n.pr. *Epafrudit(os)*, [numele unui membru din biserica din Filipi care a fost trimis la Pavel când acesta se afla în închisoare], **Fil.2;25,4:18.**

² ἐπεγείρω, (ἐπί, εγείρω), aor. ἐπήγειρα, *a trezi, a scula: a ațâța, a îmiârâta.* Fapt. 14:2, 13:50.*

ἐπεί, (ἐπί, ει), conj. *după ce.* Lc.7:1.

deoarece, (dat)fiindcă, pentru că. Mt. 18:32, Mc.15:42. Lc.1:34, In.13:29, ICor.14:12, Evr.5:2. Rom.3:6.

επειδή, (ἐπεί, δη - are o funcție de întâ-

επερχομαι

gire), conj. *după ce.* Lc.7:1. *deoarece,*

fiindcă, din cauză că. Le. 11:6, Fapt. 13:8.

ICor.1:22, **Fil.2:26.**

¹⁸⁹⁵ ἐπειδήπερ, (ἐπειδή-πέρ-are o funcție de genera-

lizare). *fiindcă, deoarece, (= după ce).* Le. 1:1.*

¹⁸⁹⁶ ἐπεῖδον, (ἐπί, εἶδον, este aor. lui ἐφο-
ράω), *a se uita la ceva. a-și concentra*

atenția; a se preocupa de ceva; a avea grijă

de ceva. Le. 1:25.

¹⁸⁹⁶¹¹ ἐπειμι, (ἐπί, ἵεναι, din verbul „a veni”),
a urma după... [în NT., numai în part.impf],

Fapt.7:26, 16:11,20:15.

¹⁸⁹⁷ ἐπέιπερ, (ἐπί, πέρ), conj. *deoarece*.

Rom.3:30.*

¹⁸⁹⁸ ἐπεισαγωγή, -ης, ή, (ἐπεισάγω, „a introduce”), *introducere în ceva. inițiere, instituire*. Evr.7:19.*

ἐπεισέρχομαι, (ἐπί, εις, ἐρχομαι), viit.

ἐπεισελεύσομαι, *a intra cu forța, a intra pe neașteptate; a se produce, a surveni*. Lc.21:35.

^{lm} ἐπειτα, (ἐπί, εἶτα), adv. *după aceea,*

apoi. pe urmă; imediat: după ce. când.

Le.16:7, Gal.1:21. Iac.5:14, **In.** 1 1:7,

ICor. 12:28, ITes.4:17. Evr.7:2.

¹⁹⁰⁰ ἐπέκεινα, (ἐπί, εκείνος), adv. *după*

aceea, mai departe, mai încolo, prep.cu gen.

dincolo de ceva. Fapt.7:43.*

¹⁹⁰¹ ἐπεκτείνομαι, (ἐπί, ἐκ, τείνω), *a se întinde* (*după ceva*), *a se încorda, a se arunca* (*după*

ceva). **Fii.3:13**.*

¹⁹⁰² ἐπενδύομαι, (ἐπί, ἐν, δύομαι), inf. aor.

ἐπενδύσασθαι, *a se îmbrăca, a se echipa*.

2Cor.5:2,4.*

¹⁹⁰³ ἐπενδύτης, -ου, ό, (ἐπενδύομαι), *haină*

(*de deasupra*). In.21:7.*

¹⁹⁰⁴ ἐπέρχομαι, (ἐπί, ἐρχομαι), viit. ἐπελεύ-

σομαι, aor. ἐπήλθον, *a veni. a sosi; a se produce, a surveni*. Mt.20:28, Fapt. 14:19, **Ef.2:7**,

Iac.5:1. *a ataca, a se năpusti*, (se referă la

dușman). Le. 11:22. Fapt. 1:8.

72

73

επερωτάω

¹⁹⁰⁵ επερωτάω, (ἐπί, ερωτάω), viit. επε-

ρωτήσω, **impf.** ἐπηρώτων, **aor.** ἐπηρώτησα,

part. **aor.pas.** επερωτηθεῖς, *a întreba: a*

chestiona, a interoga. Mt.22:46. Mc.9:32,

12:34, Le.2:46. ICor. 14:35. In. 16:19,

Fapt.23:34; Mc. 14:60. **Mt.27:1, In.9:23.**

¹⁹⁰⁶ ἐπερώτημα, **-ατός** τό, (**επερωτάω**), *în-*

trebare: cerere, rugă. **IPt.3:21**.*

¹⁹⁰⁷ ἐπέχω, (ἐπί, ἐχῶ), aor. ἐπέσχον, **impf.**

ἐπέιχον, 1. **TR.** *a [ine, a păstra (în puterea*

cuiva). **Fii.2:16**. 2. **INTR.** *a fi atent, a urmări,*

a avea grijă (de ceva sau de cineva): a șede,

a sta undeva. Fapt.3:5, **ITim.4:16**, Le. 14:7.

Fa. 19:22.*

¹⁹⁰⁸ επηρεάζω, (επήρεια), *a amenința, a*

brutaliza, a maltrata: a huli (pe cineva), a

ocări. Le.6:28, Mt.5:44, IPt.3:16.*

¹⁹⁰⁹ ἐπί, prep, cu gen., dat. .și acuz.

1. cu GEN. a), *pe, (o suprafață)*. Ml.6:10,19,

9:6, 23:9, Mc.6:47,48, Mt.24:30. b). *în, pe, la.*

Lc.8:16, In.19:19. Fapt.5:15. Evr.6:7. In.6:21.c).

lângă, pe lângă, la, în fala (cuiva). Fapt.5:23,

Mt.21:19, Le.22:30, Mt.28:14, Me.13:9,

Fapt.23:30, ICor.6:1, 2Cor.7:14. (în sens fig.)

d). *pe baza, în conformitate, cu privire la...*,

Gal.3:16, ITim.5:19, 2Cor.1():7. e). **peste, pe,**

deasupra (cuiva sau a unui lucru). Ap.3:10,

Ap.5:10, Mc.24:45, Le. 12:42. f). *într-un anumit*

timp, la un moment dat, între timp, în timpul

(*domniei cuiva de ex*). Mt. 1:11,1 Pt. 1:20,1 ud. 18,

Rom. 1:10, Ef. 1:16, Mc.2:26. Lc.3:2,4:27.
2. cu DAT. a). *în,pe*. Mt. 14:8. Mc.6:25,39,55,
 In. 11:38, Ap.4:9, Mt.16:18. Ef.2:20. *peste*,
deasupra. Le.23:38. Ia: *lângă*. Mt.24:33,
 Mc. 13:29, In.4:6, 5:2. Fapt.3:1(), b). *pe. la, în*
afară de, pe deasupra. Lc.3:20, 1 Cor. 14:16,
 2Cor.7:13, Fil.2:17, Col.3:14. c). *pe baza, cu*
ceva, prin ceva, din ceva. Mt.4:4, Le.4:4,
 Mc.6:52, Fapt.3:16, Rom.4:18, 1Cor.9:10. d).
 ἐπιβλημα
despre, cu privire la. Fapt.5:35. In. 12:16,
 Ap. 10:11. e). *din cauza (unui lucru), cu scopul*
(cutare). Gal.5:13. ITes.4:7, Ef.2:10. *în timpul,*
între timp. Fil.2:17. Ef.4:26, ITes.3:7, In.4:27.
 3. cu ACUZ. a), *peste (râu, drum), prin, mai*
departe, pe, Mt. 14:25, Fapl.7:11, Ap.1 1:26,
 Fapt.4:17. b). *pe, la, până la. spre, împotriva*.
 Fapt.8:26, Ap.7:1, Mc. 16:2, Mt.13:7, 12:49,
 2Pt.2:22, Fapt.7:57, Mt. 12:26. c). (în sens fig.
 care arată poziția unor oameni sau conducători),
peste, deasupra. Le. 1:33, Mt.6:27, Fil.2:27,
 Le.3:2, d). *pe baza, cu privire la. cu scopul*.
 Fapt.4:22. Evr.7:13. In. 19:24, Mt.3:7, Le.4:43,
 Mt.26:50. e). *pe vremea, de-a lungul timpului*.
 Le.4:25, *tot mai mult: în aceeași măsură:*
întrucât. 2Tim.2:16, Mt.25:40. Rom.1 1:13.
¹⁹¹⁰ επιβαίνω, (ἐπί, βαίνω), aor. ἐπέβην. viit.
 ἐπιβέβεκα, part. aor. ἐπιβάς, part. perf.
 ἐπιβεβηκώς. a *intra, a se urca (pe), a se*
îmbarca, a sui, Mt.21:5, Fapt.27:2, 20:18.
¹⁹¹¹ επιβάλλω, (ἐπί, βάλλω), viit. ἐπιβαλώ,
 aor. ἐπέβαλον, a *arunca (pe, în), a se așeza*
pe: a se aplica pe, a se pune pe, a se cădea
pe, a da o parte (de avere). Mc. 11:7. 10:50.
 Mt.9:16, Le.5:36, Mc.4:37, Le. 15:12.
¹⁹¹² επιβαρέω, (ἐπί, βαρέω), inf. aor. ἐπιβα-
 ρήσαι, a *fi rovară (cuiva), a fi sarcină (pentru*
cițeva); a împovăra, a încărca pe cineva.
 ITes.2:9. 2Tes.3:8. 2Cor.2:5.*
¹⁹¹³ επιβιβάζω, (ἐπί, βιβάζω), aor. επιβίβασα,
 a *urca, a duce (sus), a conduce (sus); u*
așeza, a pune (sus), [de ex. din motiv de
 transport], Le. 10:34, Fapt.23:24.
¹⁹¹⁴ επιβλέπω, (ἐπί, βλέπω), aor. ἐπέβλεψα,
 a *se uita la...; a lua în considerație, a avea*
pe cineva în vedere: a avea grijă (de cineva
sau de ceva). Le. 1:48, 9:38, Iac.2:3.*
¹⁹¹⁵ ἐπιβλημα, -ατός, τό, (επιβάλλω), *petic*.
 Mt.9:16, Mc.2:21, Lc.5:36.*

74

ἐπιβοάω
 ἰ9ιβ ἐπιβοάω, (ἐπί, βοάω), a *striga cu voce*
tare, (puternic), a exclama. Fapt.25:24.*
 ἰ⁷ επιβουλή, -ης, ή, (ἐπί, βουλή), *intenție*
ascunsă (în sens nefavorabil), uneltire: atentat;
conspirație, complot; trădare; atac, ambus-
cadă, atac prin surprindere. Fapt.23:3(), 20:19.
¹⁹¹⁸ ἐπιγαμβρεύω, (ἐπί, γαμβρός, „cumnat”),
 viit. ἐπιγαμβρεύσω, a *se căsători cu cumnatul*
sau cumnata (levirat). Mt.22:24.* [Se practica

o astfel de căsătorie în timpul patriarhilor, în cazul când frații stăteau în același loc și cel care era însurat murea fără să aibă urmași. În asemenea situație, fratele celui mort era obligat să se căsătorească cu cumnata lui pentru a lăsa urmaș fratelui său. Gen.38:8. Mai târziu, acest lucru era prevăzut și în lege: Deut.25:5.].

¹⁹¹⁹ ἐπίγειος-ον, (ἐπί, γρ), *pământesc*. 2Cor.5: \, Iac.3:15, In.3:12, Fil.3:19, 2:10.

¹⁹²⁰ ἐπιγίνομαι, (ἐπί, γίνομαι), aor2. ἐπεγενόμην, *a avea loc, a se întâmpla, a se produce, a surveni; a se scula; a ataca*. Fapt.28:13.*

¹⁹²¹ ἐπιγινώσκω, (ἐπί, γινώσκω), aor2. ἐπέγνων, aor.pas. ἐπεγνώσθη, perf. ἐπέγνωκα, viit. ἐπιγνώσομαι, *a cunoaște (bine), a înțelege; a recunoaște (ceva sau pe cineva deja cunoscut anterior), a recunoaște (în sens de a prețui calitățile sau experiențele cuiva de ex.); a cunoaște (în urma unui studiu atent), a afla ceva (despre cineva sau ceva); a observa, a sesiza, a băga de seamă; a înțelege, a pricepe, o ști*. Le. 1:4, Col. 1:6. 2Cor.6:9; Lc.24:16.31, Fapt. 12:14, Mt.17:12, 1 Cor. 16:18; Mt.1 1:27, Fapt.22:29; Mc.2:8,5:30, Le. 1:22:2Cor. 1:13, Fapt.25:10, 2Pt.2:21.

² ἐπίγνωσις,-εως,ή, (ἐπιγινώσκω), *cunoștință, cunoaștere; recunoaștere*, [este o formă mai accentuată și dinamică a cuvântului ὕνωσις], I Tini.2:4, 2Tim.2:25, Tit. 1:1, Evr. 10:26, Rom.3:2U, 2Pt.1:2, Co!3:10.

ἐπιζητέω

¹⁹²³ ἐπιγραφή, -ής,ή, (ἐπί, γράφω), *inscripție, însemnare*. Mt. 15:26, Le.23:38, Mt.22:2(), Mc. 12:16. Lc.20:24.*

¹⁹²⁴ ἐπιγράφω, (ἐπί, γράφω), viit. ἐπιγράψω, perf.pas. ἐπιγέγραμμαι. *a însemna, a nota, a scrie pe...*, Mc. 15:26, Ap.21:12, Fapt. 17:23, **Evr.8:10**.

¹⁹²³ ἐπιδείκνυμι, (ἐπί, δείκνυμι), aor. ἐπέδειξα, *a arăta, a prezenta; a pune în fața publicului; a demonstra, a certifica*. Mt.22:19, Le. 17:14, Mt. 16:1, Fapt.9:39. 18:28. Evr.6:17.

¹⁹²⁶ ἐπιδέχομαι, (ἐπί, δέχομαι), aor. ἐπιδέξομαι. *a primi, a găzdui, a adăposti; a primi prietenos, a primi de musafir*. 3In.9-10.*

¹⁹²⁷ ἐπιδημέω, (ἐπί, δήμος), *a sta în pământ (țară) străin(ă), a trăi undeva ca străin (venetic)*. Fapt.2:10, 17:21.*

¹⁹²⁸ ἐπιδιατύσσομαι, (ἐπί, διά, τάσσω), *a adăuga, a completa* (de ex. testamentul cuiva), Gal.3:15.*

¹⁹²⁹ ἐπιδίδωμι, (ἐπί, δίδωμι), aor. ἐπέδωκο aor.pas. ἐπέδοθην. viit. ἐπιδώσω, ran. aor. ἐπιδούς. *a întinde, a preda, a înmâna; a lăsa în grija cuiva*. Mt.7:9. Le. 11:11,24:23, Fapt. 15:30. Lc.4:17. Fapt. 13:15, 27:15.

¹⁹³⁰ ἐπιδιορθόω, (ἐπί, διά, ὀρθόω), conj.aor. med.pers.2.sg. ἐπιδιόρθωσῃ., *a aranja, a rezolva, a pune în rândul*. Tit.1 :5.*

¹⁹³¹ ἐπιδύω, (ἐπί, δύνω), *a apune, a asfinți; a*

*coborî. Ef.4:26.**

¹⁹³² επιείκεια, -ας,ή, (ἐπί, εἰκός), *îngăduință, răbdare, indulgență, toleranță: blândețe, echitate.* Fapt.24:4, 2Cor.10:L*

¹⁹³³ επιεικής, -ές, (ἐπί, εἰκός), adj. *îngăduitor, răbdător, indulgent, tolerant, blând; echitabil.* ITim.3:3, Tit.3:2, **IPt.2:18**, Iac.3:17, Fil.4:5.*

¹⁹³⁴ ἐπιζητέω, (ἐπί, ζητέω), aor. ἐπέζητησα, *a căuta, a scotoci, a cerceta; a dori; a pretinde.* Lc.4:42, Fapt.12:19, Mt.6:32, Fil.4:17.

75

επιθανάτιος

¹⁹³⁵ επιθανάτιος, -ον, (ἐπί, θάνατος), adj.

*condamnat (osândii) la moarte. ICor.4:9.**

¹⁹³⁶ ἐπίθεσις, -εως, ή, (ἐπιτίθημι). *punere, aplicare,* [se folosește de obicei când e vorba de punerea mâinii lor. J, Fapt.8:18, 1 Tini.4:14. 2Tim.1:6, Evr.6:2.*

¹⁹³⁷ ἐπιθυμέω, (ἐπί, θυμός), **aor.** ἐπεθύμησα, viit. επιθυμήσω, *a dori. a pofti, a-ifi dor* (de cineva). Mt.5:28, 13:17, Le. 17:22, ITim.3:1, IPt.1:12, Fapt.20:33. 1 Cor. 10:6.

¹⁹³⁸ επιθυμητή;, -οῦ, **ό, doritor, poftitor, rân-ni tor.** 1 Cor. 10:6.*

¹⁹³⁹ επιθυμία, -ας, ή, (ἐπιθυμέω). *dor, dorin-ță, poftă, rânvire.* Mc.4:19, Ap. 18:14, Fii. 1:23, **ITes.2:17.** Rom.7:7, Iac.1:14, 2Pt.1:4, **Gal.5:16, Ef.4:22,** Iln.2:16.

ἐπιθύω, (ἐπί,θύω). *a jertfi, a aduce jertfă, a sacrifică.* Fapt. 14:13.

¹⁹⁴⁰ ἐπικαθίζω, (ἐπί, καθίζω), *a ședea, a sta,* (pe sau în ceva). M1.2L7.*

¹⁹⁴¹ ἐπικαλέω, (ἐπί, καλέω). **aor.** ἐπεκάλεσα, aor.med. ἐπεκαλεσάμην, **ΒΟΓ.ρββ.ἐπεκλήθην,** perf.med. **ἐπικεκλημαι,** viit.med. ἐπικαλέ-σομαι, I. ACT. **ȘIPAS.** *a chema, a strîga; a numi, a da prenume, a da încă un nume nou pe lângă cel existent.* Mt. 10:25. Fapt. 10:18, 15:17. 2. **MED.** *a chema în ajutor; a chema ca martor.* Fapt.25:11,26:32,28:19. Rom. 10:13. 1 Cor. 1:2, IPt.1:17.

¹⁹⁴² ἐπικάλυμμα, -ατός,τό, (ἐπικαλύπτω), *înve-litoare, văl. voal.* IPt.2:16.^{!1}

¹⁹⁴³ ἐπικαλύπτω, (ἐπί, καλύπτω), aor.pas. ἐπεκαλύφθην, *a acoperi, a înveli, a pune voalul, a ascunde.* Rom.4:7. (Ps.31:1).*

¹⁹⁴⁴ ἐπικατάρατος, -ον, (ἐπί, καταράομαι), adj. *blestemat.* Gal.3:10, Lc.6:5.

¹⁹⁴⁵ ἐπικείμει, (ἐπί, κείμαι), *a se culca pe ceva, a sta culcat pe ceva. a se așeza pe ceva, a fi așezat (ceva pe cineva sau ceva); a fi povară.* ἐπὶλεπῶ

In.11:38, Lc.5:1, ICor.9:16.

ἐπικέλλω, (ἐπί, κέλλω). aor. ἐπέκειλα, *a ancora, a ajunge la mal.* Fapt.27:41.

ἐπικερδαίνω, (ἐπί, κερδαίνω). aor. ἐπέ-κέδεσα, *a câștiga, a-și îmbunătăți câștigul.* Mt.25:20.22.

ἐπικεφάλαιον, -ον, τό, (ἐπί, κεφαλή), *impozit, bir, taxă* (pe cap de locuitor, neavând

în vedere situația materială; numai în unele manuscrise). Mc. 12:14.*

¹⁹⁴⁶ Επικούρειος, -ου, 6, *epicurian, discipol al lui Epicur*. [Επίκουρος - Epicur - un mare filosof care s-a născut în insula Samos, în 341 î.Cr. și a murit în 270 î.Cr., în Atena: a fondat o școală de filosofie ce-i poartă numele].

Fapt. 17:18.*

¹⁹⁴⁷ επικουρία, -ας, ή, (επίκουρος), *ajutorare, ajutor*. Fapt.26:22.*

ἐπικράζω, (ἐπί, κράζω), *a striga* (pe cineva sau împotriva cuiva), *a amenința*.

Fapt. 16:39, 28:19.

¹⁹⁴⁸ επικρίνω, (ἐπί, κρίνω), aor. επέκρινα, *a hotărî, a decide*. Le.23:24.*

¹⁹⁴⁹ επιλαμβάνομαι, (ἐπί, λαμβάνω), aor. ἐπελάβομην, *a prinde, a apuca; a sprijini, a ocroti*. Mt. 14:31, Fapt. 17:19. Le. 14:4; Lc.20:20.26, ITim.6:12, Evr.2:16.

ἐπιλάμπω, (ἐπί, λάμπω), aor. ἐπέλαμψα, *a străluci; a lumina*. Fapt. 12:7.

¹⁹⁵⁰ ἐπιλανθάνομαι, (ἐπί, λανθάνομαι), aor. med.dep. ἐπελαθόμην, part.perf.pas. ἐπιλεησμένος, *a uita de..., a nu observa pe* (cineva sau ceva), *a nu se ocupa cu* (cineva sau ceva). *a nu se gândi la* (cineva sau ceva). Fii.3:13, Iac. 1:24. Evr.6:10. 13:2.

¹⁹⁵¹ ἐπιλέγω, (ἐπί, λέγω), aor.med. ἐπελεζάμην, *a numi; a alege prin numire*. In.5:2, Fapt. 15:40.*

¹⁹⁵² ἐπιλείπω, (ἐπί, λείπιό), viit. ἐπιλείψω. *a răși, a lăsa afară, a rămîne afară; a lipsi: ἐπιλείγω*

a se termina (de ex. timpul). Evr. 11:32.*

ἐπιλείγω, (ἐπί, λείγω), *a linge*. Le. 16:21.

¹⁹⁵³ ἐπιλησμονή, -ης, ή, (ἐπιλανθάνομαι), *uitare*, Iac. 1:25.*

¹⁹⁵⁴ ἐπίλοιπος, -ον, (ἐπιλείπω). adj. *rămas iii urmă*, (de ex. timpul rămas). IPT.4:2.*

¹⁹⁵⁵ ἐπίλυσις, -εως ή, (ἐπιλύω), *rezolvare, dezlegare, descifrare; explicare*. 2Pt. 1:20.*

¹⁹⁵⁶ ἐπιλύω, (ἐπί, λύω), viit.puz. ἐπιλυθήσομαι, *a dezlega, a rezolva, a explica, a hotărî* (în problemele discutabile sau dificile). Mt.4:34, Fapt. 19:39.*

¹⁹⁵⁷ ἐπιμαρτυρεω, (ἐπί, μαρτυρέω), *a depune mărturie, a mărturisi*. IPT.5:12.*

¹⁹⁵⁸ επιμέλεια, -ας, ή, (επιμελής), *îngrijire, grijă*. Fapt.27:3.*

¹⁹⁵⁹ ἐπιμελέομαι, (ἐπί, μελέομαι), viit.pas. dep. ἐπιμελήσομαι, aor. ἐπεμελήθην, *a îngriji* (de cineva), *a avea grijă* (de cineva). Le. 10:34,35. ITim.3:5.*

ἐπιμελώς, adv. *cu băgare de seamă, cu grijă*. Le. 15:8.*

196061 oftMg^ (ἐχί μένω), aor. ἐπέμεινα, *a rămâne în același loc. a rămâne statornic* (lângă cineva sau ceva): *a acționa cu statornicie*. ICor. 16:8. Fapt.21:4.10,28:12. Gal. 1:8.1 Cor. 16:7. Fii. 1:24, Rom.6:1.Col. 1:23. ITim.4:16: Fapt. 12:16.In.8:7.

¹⁹⁶² ἐπινεύω, (ἐπί, νεύω), aor. ἐπένευσα. *a*

aproba, a fi de acord cu ceva. Fapt. 18:20.*

¹⁹⁶³ *έπίνοια, -ας,ή, (έπί, νους), gând, părere; gândire, reflectare, intenție.* Fapt.8:22.*

¹⁹⁶⁴ *έπιορκέω, (έπί, όρκος). viit. έπιορκήσα. ajura strămb.fals; a călca juruința sau făgăduința.* Mt.5:33.*

¹⁹⁶¹ *έπιορκος,-ον, (έπί, όρκος), adj. sperjur.*

ITim.1:10.*

¹⁹⁶⁶ *έπιούσα, -ης, ή, vezi έπειμι*

¹⁹⁶⁷ *έπιούσιος -ον, (έπιούσα), adj. ceea ce e necesar pentru viață sau pentru a trăi, [la επισιτισμός*

Cornilescu: pâinea cea de toate zilele]. Mt.6:11.

Le. 11:3.*

¹⁹⁶⁸ *επιπίτω, (έπί, πίτω), aor.2. έπέπεσον. aor.1.pers.3.pl. έπέπεσαν, perf. επιπέπτωκα. a cădea pe ceva; a se apropia cu mare viteză (de ceva sau de cineva); a apleca pe (cineva sau ceva): a prinde, a cuprinde, a pune stăpânire pe (cineva sau ceva).* Fapt.2(1:10, Mc.3:10. Le.15:20. In.13:25: Rom.15:3.

Le. 1:12. Fapt.23:7. 8:16.

¹⁹⁶⁹ *έπιπλήσσω, (έπί, πλήσσω), aor. έπέπληξα. a lovi; a se înfură pe cineva; a înjura, a condamna, a muștra.* ITini.5:1; Mt. 12:15, Lc.23:43.

¹⁹⁷⁰ *έπιπνίγω, v. ¹⁹⁰¹ + ⁴¹⁵⁵*

¹⁹⁷¹ *έπιποθέω, (έπί, πόθος), a dori. a avea o dorință, a avea dor (după cineva sau ceva). 2Cor.9:14, Fii. 1:8, 2:26, IPl.2:2, Iac.4:5. Rom.1:11.2Tim.1:4.*

¹⁹⁷² *έπιπόθησις, -εως, ή, (έπιποθέω). dor, dorință; poftă.* 2Cor.7:7.11.*

¹⁹⁷³ *έπιπόθητος, -ον, (έπιποθέω). adj. cel dorit, cel profit.* Fi 1.4:1.*

¹⁹⁷⁴ *έπιποθία, -ας, ή, (έπιποθέω), dor, dorință.* Rom. 15:23.*

¹⁹⁷⁵ *έπιπορεύομαι, (έπί, πορεύομαι), a se duce la cineva, a merge la sau după cineva.* Le.8:4.*

¹⁹⁷⁶ *έπιρράπτω, (έπί, ράπτω), a coase, a aplica prin coasere.* Mc.2:21.*

¹⁹⁷⁷ *επιρρίπτω, (έπί, ρίπτω), part. aor. έπιρρίψας. a arunca pe (cineva, ceva); a pune pe, a așeza pe.* Lc.19:35, IPl.5:7.*

¹⁹⁷⁸ *έπίσημος, -ον, (έπί, σημος), adj. distins, eminent, proeminent; superior, strălucit, excelent; cu reputație proastă, cu nume rău.* Rom. 16:7; Mt.27:16>

¹⁹⁷⁹ *επισιτισμός,-ού,ό, (έπισιτιζω, „a aprovizionă cu alimente”), alimentație, aprovizionare, întreținere; asigurarea cu alimente;* Lc.9:12.*

77

επισκέπτομαι

¹⁹⁸⁰ *επισκέπτομαι, (έπί, σκέπτομαι), aor. έπεσκεψάμην, a alura, a scoate, a alege (pe cineva pentru ceva).* Fap.6:3,7:23, 15:36. **Mt.25:36, Evr.2:6,Fapt.15:14.**

έπικευάζω, (έπί, σκευάζω), part.aor.med.

επισκευασάμενος, a se pregăti (pentru drum).

FapL21:15*

¹⁹⁸¹ επισκηνόω, (επί, σκηνόω), aor. έπε-σκήνωσα, *a locui* (unde va înăuntru), *a se instala*, *a se ocupa un loc unde va*. 2Cor. 12:9.*

¹⁹⁸² επισκιάζω, (επί, σκιά), aor. **έπεσκίασα**, viit. επισκιάσω, *a umbri*, *a lăsa*. *a arunca umbra* (pe cineva sau ceva); *a acoperi*, *a apăra*. Fapt.5:15, Mt.17:5. **Lc.9:34**, Mc.9:7.

¹⁹⁸³ επισκοπέω, (επί, σκοπέω), *a avea grijă de*. ...; *a urmări*; *a păzi*. Evr. 12:15, 1 Pt.5:2.*

¹⁹⁸⁴ επισκοπή, -ης, ή, (επισκοπέω), **vizită**; *sn-pravegliere*; *slujba episcopului*, *slujba de conduce*, *de supraveghere*. Le. 19:44, **!Pt.2:12**, Fapt. 1:20, ITimJ:!.*

¹⁹⁸⁵ επίσκοπος, -ου, δ, (επικέπτομαι), I.cu SENS PROFAN; *observer*, *spion*; *supraveghetor*. 2. în NT. *conducătorul (spiritual) al unei biserici*, *supraveghetorul unei biserici*. Fapt.2():28, Fii. 1:1, ITim.3:2, Tit.1:7, IPt.2:25.*

¹⁹⁸⁶ επισπάω, (επί, σπάω), *a se apropia*, *a atrage spre sine*. în NT., apare ca o expresie specifică din medicină și exprimă ideea de a nu escamota (a face să **dispară**) circumcizia. **ICor.7:18**.*

¹⁹⁸⁷ επισπείρω, (επί, σπείρω), aor. επέσπειρα, *a semăna* (între suit peste). Ml. 13:25.*

έπίσταμαι, (επί, ιστημι), *a înțelege*; *a cunoaște*, *a ști*; *a se pricepe la ceva*. Mc. 14:68, ITim.6:4, Fapt. 10:28, 15:7, Evr. 1 1:8, Iac.4:14, lud. 10.

έπίστασις -εως, ή, (έπίστημι), *împiedicare*; *oprire*; *grupare*, *înghesuială*; *atenție*, *purtare de grijă*. Fapt.24:12. 2Cor. 11:28.

έπισυνάγω

¹⁹⁸⁸ επιστάτης, -ου, ό, (έπίστημι), *conducător*, *organizator*, *îngrijitor*; *învățător*, *educator*; *meșter*. Lc.5:5, 8:24, 9:33. 17:13.

¹⁹⁸⁹ επιστέλλω, (επί, στέλλω), aor. επέστειλα. *a trimite*, *a încredința*; *a anunța*, *a comunica*, *a transmite*; *a scrie* (scrisori), *a coresponda*. Evr.13:22. Fapt.21:25, 15:20.*

επιστήμη, -ης, ή, (έπίσταμαι). *înțelegere*, *pricepere*; *știință*; *cunoaștere*. Fil.4:8.*

¹⁹⁹⁰ επιστήμων, -ον, gen. -όνος, (έπίσταμαι). adj. *priceput*, *expert*; *pregătit*, *învățat*, *umblat*. Iac.3:13.*

¹⁹⁹¹ επιστηρίζω, (επί, στηρίζω), aor. έπε-στήριξα, *a întări*, *a fortifica*. Fapt. 14:22, 18:23.

¹⁹⁹² επιστολή, -ης, ή, (έπιστέλλα»), *scrisoare*, *epistolă*. Fapt.9:2, 22:5, 15:30, Rom. 16:22, 1 Cor.5:9, Col.4:16, 1 Tes.5:27, 2 Tes.2:2, 2 Pt.3:1.

¹⁹⁹³ έπιστομίζω, (επί, στομίζω), *a închide gura cuiva*, *a nu lăsa pe cineva să vorbească*; *a potoli pe cineva*, *a împiedica*, *a frâna pe cineva* **de lu u face ceva**. Tit. 1:11 .^v

¹⁹⁹⁴ επιστρέφω, (έπι. στρέφω), aor. επέστρεψα, aor.pas. έπεστράφην, viit. επιστρέψω, I. TR. *a întoarce*, *a îndruma* (pe cineva la ceva sau către cineva): *a abate* (pe

cineva de la cineva sau de pe drumul cel bun).
 Le. 1:16.17; Iac.5:20. 2. INTR. ŞJ PAS. *a se întoarce*. Le.8:55, Fapt. 15:36, Ap. 1:12.
 Mt.24:18. Mc. 13:16. 5:3, 8:33, In.2I:20.
¹⁹⁹⁵ επιστροφή, -ης, ή, (επιστρέφω), *întoar-*
cere. Fapt. 15:3.*
 '*** επισυνάγω, (ἐπί, συνάγω), viit. ἐπι-
 συνάξω, viit.pas. επισυναχθήσομαι, inf.
 aor. 1. επισυνάξαι, **inf.** aor.2. επισυναγαγεῖν,
 part.aor.pas. επισυναχθεῖς, part.perf.pas.
 επισυνηγμένος, *a aduna* (la un loc): *a se*
aduna (la un loc). Mt.23:37,24:31, Le. 13:34,
 Mc. 13:27; Le. 17:37, Mc. 1:33.
 επισυναγωγή
¹⁹⁹⁷ επισυναγωγή, -ης, ή, (ἐπισυνάγω), *adu-*
nare, grupare, întrunire, reuniune. 2Tes.2:1.
 Evr. 10:25.*
¹⁹⁹⁸ **ἐπισυντρέχω**, (ἐπί, συντρέχω), *a se adu-*
na alergând (sau grăbind). Mc.9:25.*
¹⁹⁹⁹ ἐπισύστοσις, -εως,ή, (ἐπί, συνίστημι).
revoltă, revoluție, răsccoală. Fapt.24:12.
 2Cor. 11:28.*
 2000 επισφαλής, -ες, (ἐπί, σφάλω), adj.
nesigur, periculos. Fapt.27:9.*
²⁰⁰¹ **ἐπισχύω**, (ἐπί, ισχύω), *a se întări, a că-*
păta putere. Le.23:5.*
 :oo2 επισωρεύω, (ἐπί, σωρεύω), viit. επισω-
 ρεύσω, *a îngrămădi, a stoca, a se aduna cu*
grāmada. 2Tim.4:3.*
²⁰⁰³ επιταγή, -ης,ή, (επιτάσσω), *încredințare,*
însărcinare; poruncă, decret. Rom. 16:26,
 ITim. 1:1. Tit. 1:3. 1 **Cor.7:6**, 2Cor.8:8.
²⁰⁰⁴ επιτάσσω, (ἐπί, τάσσει), aor. ἐπέταξα, *a*
dispune, a da dispoziție, a ordona, a porunci;
a prescrie. Mc. 1:27. 9:25, Lc.4:36, Film.9.
 Le. 14:22.
²⁰⁰⁵ **ἐπιτέλεω**, (ἐπί, τελέω), aor. **ἐπετέλεσα**,
 viit. επιτελέσω, *u termina, a încheia; a (se)*
împlini. Rom. 15:28. Fii. 1:6.2Cor.8:6. Gal.3:3.
2Cor.7:1; IPt.5:9.
²⁰⁰⁶ **ἐπιτήδειος, -εῖα, -ον**, (ἐπίτηδες, „îndeajuns¹”, „destul”, „suficient”), **adj.** *necesar,*
potrivit, convenient. Fapt.24:25. Iac.2:16.*
^{4/7} ἐπιτίθημι, (ἐπί, τίθεμι), impf.3.pl. ἐπετίθουν.
 aor. 1. ἐπέτηκα, aor.2. ἐπέθην, aor.pers.3.pl.
 ἐπέθεκαν, aor.med. ἐπεθέμην, aor.pas. ἐπετέθην.
 viit. ἐπιθήσω, viit.med. **ἐπιθήσεται, imp.prez.**
 επιτίθει, imp. aor. ἐπίθες. *a pune pe. a așeza*
(ceva, undeva); a adăuga (la...), a băga pe
cineva în semnă, a acorda cuiva ceva (de ex.
atenție); a face părtaş (pe cineva în ceva); med.
a ataca, a urmări, a constrânge. Mt.23:4,
 Le. 15:5, In.9:6. Fapt. 15:10, Mt.9:18, Mc.8:25.
 επιφανής
 Fapt.8:17. ITim.5:22. VIc.7:32.Ap.22:18: med:
 Fapt. 18:10.
²⁰⁰⁸ επιτιμάω, (ἐπί, τιμάω), aor. ἐπετίμησκ. *a*
muștru, a dojeni; a certa, a se răsti (la cineva).
a atenționa cu seriozitate; a vorbi cu autoritate.
 Mt.8:26.12:16,17:18.19:13. Mc. 1:25. Lc.4:41.

2Tim.4:9. Iucl.9. Mt.12:16. Mc.3:12.

^{2m} επιτιμία, -ας, ή, (επιτιμιάω), *pedeapsă*.

2Cor.2:6.*

²⁰¹⁰ επιτρέπω, (έπί. τρέπω), aor. έπέτρεψα.

aor.pas. έπετρόπην, perf.pas. pers.3.sg.

επιτέτραπται, *a permite; a încredința, a însărcina; a porunci*; pas.: *a i se permite, este permis.* Mt.8:21. 19:8. Mc. 10:4. **Lc.8:32**,

Jn.19:38. Fapt.21:39; Fapt.26:1, 28:16,

1 Cor. 14:34.

²⁰¹¹ επιτροπέω, (επίτροπος, „procurator, **dregător**⁴⁾), *a fi procurator, a îndeplini funcția de procurator sau dregător.* Le.3:1.*

²⁰¹² επιτροπή,-ής,ή,(επιτρέπω), *autorizație, împuternicire; încredințare.* Fapt.26:12.*

επίτροπος, -ου, ό, (επιτρέπω), *supraveghetor; tutore;procurator, dregător.* Mt.20:8.

Lc.8:3.Gal.4:2.*

²⁰¹³ επιτυχάνω, (έπί, τυγχάνω), aor.

έπέτυχον, *a găsi; a ajunge, a obține, a realiza ceva; a avea parte de.* Evr.6:15. Rom. 11:7.

Iac.4:2, Fapt. 13:29.*

²⁰¹⁴ έπιφαίνω, (έπί, φαίνω), aor.pas. έπεφάνην. inf. aor.act. έπιφάναι. *a arăta, a face vizibil; a se arăta, a se face vizibil; (intr.) a apărea, a se înfățișa, a se prezenta.* [în NT., **apare** numai cu înțeles de verb intr.]. Fapt.27:20. Tit.2:11, 3:4.

²⁰¹⁵ επιφάνεια, -ας, ή, (έπιφαίνο)), *arătare, apariție, înfățișare.* 2Tes.2:8. ITim.6:14.

2Tim. 1:10, 4:1.8. Tit.2:13.

²⁰¹⁶ επιφανής, -ες, (έπιφαίνω). adj. *strălucitor, scilpitor, splendid, fastuos; glorios.*

Fapt.2:20, (Ioel.3:4).* -

78

79

έπιφάυσκω

²⁰¹⁷ έπιφάυσκω, (sau έπιφώσκω, este compus din έπί și φάω), (*se arăta, a apărea, a se înfățișa; a se ridica; a străluci.* Ef.5:14.*

²⁰¹⁸ επιφέρω, (έπί, φέρω), inf. aor.2. έπενεγκείν, *a aduce, a scoale; a duce: a rosti, a aduce vorba.* Fapt. 19:12,**Fii.** 1:17. **Fapt.25:18**, Iud.9.

²⁰¹⁹ έπιφωνέω, (έπί, φωνέω), *a striga cu voce tare (pe cineva).* **Fapt.21:34.22:24.** Lc.23:21. Fapt. 12:22.*

²⁰²⁰ έπιφώσκω, (vezi έπιφάυσκω), *a se arăta, a apărea, a se înjălțsa; a se ridica; a străluci; a sosi (timpul).* Le.23:54. Mt.28:!.*

²⁰²¹ έπιχειρέω, (έπί, χειρ), aor. έπεχείρησα, *a încere, a se apuca de...; a încerca.* Le. 1:1, Fapt.9:29. 19:13.*

²⁰²² έπιχέω, (έπί, χέω), *a turna (pe), a vărsa.* Le. 10:34.*

²⁰²³ έπιχορηγέω, (έπί, χορηγέω), aor. έπεχορήγησα, viit.pas. έπιχορηγηθήσομαι, *a produce pe propria lui cheltuială, a achiziționa, a procura, a face rost de ceva, a avea grijă de ceva: a oferi, a îndeplini.* 2Pt.1:5.

2Cor.9:10, Gal.3:5, 2Pt.1:11.

²⁰²⁴ ἐπιχορηγία, -ας,ή, (ἐπιχορηγέω), *ajutor, sprijin, sprijinire*. Fii. 1:19. Ef.4:6.*

²⁰²⁵ ἑπιχρ(ω); (ἵ3τ{ } χρῖω), aor. ἐπέχρισα, *a unge* (cu ceva pe ceva), In.9:6.11.*

²⁰²⁶ ἐπυκοδομέω, (ἐπί, οἰκοδομέω), aor. ἐποι- κ'οδόμησα. part. aor.pas. ἐποικοδομηθεῖς, *a clădi* (pe ceva), « *construi*. 1 Cor.3:10, Et'.2:20, IPt.2:5,Fapt.20:32.

²⁰²⁷ ἐποκέλλω,(ἐπί, ὀκέλλω), aor. ἐπώκειλα, *a transporta la mal* (corabia); *a ajunge la mal; a naufragia*. Fapt.27:41.*

²⁰²⁸ ἐπονομάζω, (ἐπί, ονομάζω), *a numi. a se numi, a da nume* (cuiva). Rom.2:17.*

²⁰²⁹ εποπτεύω, (επόπτης), part. aor. ἐποπ- τεύσας, *a observa, a fi atent*. 1 Pt.3:2. 2:12.*

εργασία

²⁰³⁰ ἐπόπτης, -ου, ὁ, (ἐφοράω), *observator. < οη- templator* (ca inițiat în domeniul respectiv).

2Pt.1:16.*

²⁰³¹ ἔπος, -ους, τό, (forma de bază substanti- vală a rădăcinii ἐπ-. εἶπ-, acesta aparținând verbului λέγω), *vorbă, vorbire, cuvânt, expresie; narație; cuvântare*. **Evr.7:9.***

²⁰³² ἐπουράνιος, -ον, (ἐπί. ουρανός), adj. *ceresc, cel ce .se află în cer sau în rai;* (ca substantiv): *lucrurile cerești*. Mt. 18:35, 1 Cor. 15:40.48.49. **2Tim.4:18**, Evr.3:1, 11:16, 12:22: (ca substantiv): Ei. 1:3, 2:6. 3:10, 6:12, Evr.8:5.

²⁰³³ ἐπτά, num.cârd.indeci. *șapte*, [numărul .șapte, de obicei, este numărul sau simbolul desăvârșirii, de asemenea, are ,și un simbol mistic mai ales în scrierile apocalipticei. Mt. 12:45. Le.8:2. Mt. 15:34, Mc.8:5, Fapt.6:3, Ap. 1:4.11.12.16.20, 2:1, 4:5, 6:1, 8:2, 15:1, 17:9.21:9.

²⁰³⁴ ἐπτάκις, adv. *de șapte ori*. Mt. 18:21 -22. Le. 17:4.*

²⁰³⁵ ἑτακισχίλιοι, -αι, -α, num.caid. *șapte mii*. Rom.1 1:4.*

²⁰³⁶ ἔ'πω, v. ^{IS12}

²⁰³⁷ Ἐραστος,-ου, ὁ, (ἐράω, „a iubi"), n.pr. *Erastos, Erast*. „*cel iubit*". Rom. 16:23,

Fapt. 19:22,2Tim.4:20.

²⁰³⁸ ἐραυνάω, (ἐρέω), *a căuta, a verifica, a cerceta*. In.5:39. Rom.8:27, 1Cor.2:10, Ap.2:23. ἐργάζομαι, (έργον), aor. 1. ἠργασάμην, part. perf.pas. εἰργασμένος, *a lucra, a munci, a desfășura o activitate; a fi activ, a săvârși ceva*. 1Cor.4:12. ITes.2:9. 4: i 1. 2Tes.3:8, Mt.21:28. Luc. 13:14; In.6:28,9:4,1 Cor. 16:10. Evr. 11:33. Iac. 1:20.

²⁰³⁹ εργασία, -ας,ή, (εργάζομαι), *osteneală, activitate; preocupare*. Ef.4:19, Fapt. 19:25. 16:19. 19:24-25. Le. 12:58.*

εργάτης

²⁰⁴⁰ εργάτης, -ου, ὁ, (έργον), *muncitor, j lucrător*. Mt.10:10. Le.10:7, ITim.5:18,

Mt.9:37, Le. 10:2. 2Tim.2:15, 2Cor.1 1:13.

²⁰⁴¹ ἔργον, -ον, ὁ, *lucru, faptă: activitate,*

preocupare; produs, opera; Le.24:19,
 Fapt.7:22, Rom. 15:18.2Cor. 10:11. Col.3:17,
Tit. 1:16, Ef.4:12. **Rom.2:15**, Ap. 15:3:
 Mt.23:5, In.3:20. 7:7, Iac.3:13. Rom.2:6,
 In.8:41: **ICor.15:58**, Fil.2:30. Fapt. 14:26:
 1 Cor.3:13.14.15, 2Pt.3:10, Fapt.7:41.
²⁰⁴² ερεθίζω, (έρις), aor. ήρέθισα. *a enerva,*
a supăra; a irita, a αβζα; a amări. Col.3:21,
 2Cor.9:2.*
²⁰⁴³ έρειδω, part. aor. έρείσας, *a sprijini, a*
propti; a pătrunde, a intra cu forța, a se
înfige. Fapt.27:4L*
²⁰⁴⁴ έρεύγομαι, viit. **έρει'ιζομαι**, *a scuipe; a*
voma: tig.: a spune ceva din inimă, a anunța
ceva ce era secret. Mt. 13:35.*
²⁰⁴⁵
 ερευνάω, v. έραυνάω.
²⁰⁴⁷ έρημία, -ας,ή, (έρημος), *loc nelocuit, loc*
pusti. Mt. 15:33, Evr. 11:38, 2Cor.1 1:26.
²⁰⁴⁸ **έρημος, -ov, adj. pustiū, nelocuit, aban-**
donat; singuratic (când e vorba de o persoa-
 nă), Mt. 14:13.15, Mc. **1:35**, Lc.4:42, Gal.4:27.
 Mt.3:1, Fapt.21:38, 1 Cor. 10:5.
²⁰⁴⁹ έρημόω, (έρημος), aor. I .pas. ήρημώθηv.
part.perf.pas. ήρημωμένος, *a face pustiū, a*
pustii; pas.: a deveni pustiū, a fi nimicit, a se
prăpădi; a deveni singuratic. Mt. 12:25,
 Lc.1 1:17, Ap.17:16. 18:17-19.*
^{ill5o} έρήμωσις, -εως, ή, (έρημόω), *pustiire,*
distrugere. Mt.24:15, Mc. 13:14. Le.21:20.*
²⁰⁵¹ έρίζω,(έρις). viit. έρίσω, *a se certa, a se*
învraji, a se dondăni. **Mt. 12:19.***
²⁰⁵² **έριθεια, -ας, ή, egoism; încăpățânare,**
îndărătnicie; înclinație spre ceartă și cicălire.
 2Cor. 12:20, Gal.5:20, Rom.2:8, Fii. 1:17. **lac.3:14.**
 έρωτόω
²⁰⁵³ εριον, -ov, τό, *lână.* Evr.9:19. Ap.1 :14.*
²⁰⁵⁴ ερις,-ιδος,ή, *ceartă, vrajbă.* Rom.1:29.
13:13. ICor.hl 1,3:3.
²⁰⁵⁵ έρίφιον, -ov,τό, (**εριον**), *capră, [ap. ied.*
Mt.25:33, Le. 15:29.*
²⁰⁵⁶ εριφος-ov,ό,(εριον), *capră.țap.* Mt.25:32,
 Le. 15:29.*
²⁰⁵⁷ Έρμος, -5, ό, n.pr. *Hermas sau hlermes.*
 Rom. 16:14.*
 2058 Ερμηνεία, -ας, ή, *traducere, tâlcuire;*
explicăție, interpretare. 1 Cor. 12:10, 14:26.*
 ερμηνευτής, -ov, ό, (ερμηνεύω), *traducă-*
tor, translator, interpret. 1 Cor. 14:28.
 2059 **Ερμηνεύω**, *a explica, a dezlega; a inter-*
preta; a traduce, a tălmăci. Le.24:27; In. 1:38,
 9:7, Evr.7:2.*
²¹⁾⁶⁰ Έρμής,-ov,ό, n.pr. *Hernia.* Rom. 16:14.
²⁰⁶¹ Ερμογένης,-ov, ό, n.pr. *Hermogenes sau*
Ermogen. 2Tim.1:15.
²⁰⁶² έρπετόν,-ov,τό, (έρπω, „a se târi”), (**ani-**
mal) târător. Fapt. 10:12. 11:6. Rom.1 :23.
 Iac.3:7.*
²⁰⁶³ ερυθρός,-ά, -όν, (έρεύθω, „aînroși”), adj.
roșu.Pa.T36, Evr. 11:29;
²⁰⁶⁴ έρχομαι, viit. έλεύσομαι, impt'. **ήρχόμεv.**

aor.2.act. ἤλθον §Γηλθα, imp. ἐλθέτω sau ἐλθάτω, **perf.** ἐληλυθα *a veni; a sosi; a pleca; a urma*. Mt.8:9, **Lc.7:8**, Mt.22:3. In.5:7, Fapt. 10:29. Rom.9:9. Mc.5:35. Gal.2:12, In.3:31, Mt.8:28, ICor.4:21, **ITes.3:6**, 2Cor.13:1, 3In.3. In. 1:46, Lc.3:16, Mt.21:9. In. 12:46, Mt.3:11, ITes.5:2. Mt.7:25, Fii. 1:12. Ef.5:6, Lc.9:23. In.5:40.

έρω, v. ευιον.

²⁰⁶⁵ **ερωτάω**, (έρέω). *a întreba, a se interesa;*
In. 1:25, 8:7,9:21, 16:19. Mt.21:24. Mc.4:10.
Le.20:3, *a cere. a se ruga* (de cineva).
In. 14:16, Le. 14:32, Fii.4:3, Fapt.3:3,
ITes.5:12.

80

81

έσθής

²⁰⁶⁶ έσθης, -ήτος, ή, (έννυμι, din εσ-νυ-μι, ..a se îmbrăca"), pi. dat. έσθήσεσιν. *îmbrâi -aminte, haină, veșmânt*. Lc.23:11, Fapt 10:30, 12:21. Iac.2:2.3.

²⁰⁶⁷ έσθεσσις, -εως, ή, *îmbrăcămintе, haină*.
Le.24:10, Fapt. 1:10.

²⁰⁶⁸ έσθίω, sau εσθω, (din derivarea verbului εδω), impf. ησθιον, viit. εδομαι, aor. εφαγον, viit. φάγομαι, viit.pers.2.sg. φάγεσαι. imp. φάγε sau φάγετε, *a manca, a se hrăni*. Mt. 15:32, Mc.6:36. Le. 12:22. ICor.8:13, Rom. 14:2, Ap. 10:10. Evr.13:10, 1 Cor. 15:32, Mt.24:49. εσθω, v. έσθίω.

'Εσλί, ό, n.pr. indecl. *Esli*. Le.3:25.*

έσμένν. ¹⁵¹ⁿ.

εσομαι v. ^{i5ul}.

²⁰⁷² εσοπτρον, -ου, τό, *oglinďă*. ICor. 13:12, Iac. 1:23.*

²⁰⁷³ εσπέρα, -ας, ή, (εσπερος), *seară, timp de seară*. Le.24:29. Fapt.4:3, 28:23.*

εσπερινός, -ή, -όν, (εσπέρα), adj. *de seară* (timp, etc). Le. 12:38.

²⁰⁷⁴ Έσρώμ, ο, n.pr. indecl. *Esrom*. Mt. 1:3, Lc.3:33.

²⁰⁷⁵ *ιστι v |St*

²⁰⁷⁷

²⁰⁶⁹

²⁰⁷⁰

²¹¹⁷¹

εστίv. '

έστω v

²⁰⁷⁸ έσχατος, -η, -ον, adj. *ultimul, ultim, cel din urmă, de la margine; târzie*. Le. 14:9. Mt. 19:30.20:16. Mc.9:35. Fapt. 1:8. Mt.5:26. 27:64, Le. 12:59, 2Pt.2:20, Ap.2:19, ICor. 15:8, Evr. 1:2.

²⁰⁷⁹ εσχάτως, (έσχατος), adv. *in sfârșii, în ultima instanță. în ultima fază*. Mc. 5:23. *

²⁰⁸⁰ εσω, ίείς, ές), adv. *în, înăuntru, în interiorul* (unui lucru), *înspre interior*. Mt.26:58, Mc. 15:54, Fapt.5:23, In.20:26. ICor.5:12, Rom.7:22. Ef.3:16.

²⁰⁸¹ έσωθεν, (έσω, cu sufix -θεν). adv. *din interior, în interior*. Le. 11:7, Mc.7:21, Ap.4:8, 2Cor.7:5.

ετοιμως

²⁰⁸² εσώτερος, -τέρα, -ον, (έ'σω). adj. *intern, dinlăuntru*. Fapt. 16:24. Evr.6:19.*

²⁰⁸³ έτοάρος, -ου, ό, (έταρος), *coleg, tovarăș, partener, însoțitor; prieten: ajutor: urmaș, ucenic*. Mt. 11:16, 20:13, 22:12. 26:50.*

²⁰⁸⁴ έτερόγλωσσος, -ον, (έ'τερος, γλώσσα),

adj. *limbă străină*. I Cor. 14:21.*

²⁰⁸⁵ ἑτεροδιδασκλέω, (ἑτερος, διδάσκαλο;),

a învăța, a vesti sau a răspândi învățături străine sau false. 1 Tim. 1:3, 6:3.*

²⁰⁸⁶ ἑτεροζυγέω, (ἑτερος, ζυγός), *a trăi într-un jug nepotrivit*. **2Cor.6:14**.*

²⁰⁸⁷ ἑτερος -α, -ον, adj. *unul din cei doi, un altul, celălalt; altfel, altul; diferit, deosebit; străin*.

Lc.5:7, Fapt.23:6, 1 Cor.4:6, Gal. 1: 19, 2Tim.2:2,

Le. 11:26, Mt. 11:16. 2Cor.11:4. Evr. 11:35;

Lc.9:29. ICor. 15:40, Rom.7:23, Iac.2:25.

²⁰⁸⁸ ἐτέρως, (ἑτερος), adv. *altfel, în mod diferit*. Fii.3:15.*

²⁰⁸⁹ ἔτι, adv. *încă, încă și acum, mai departe, de acum încolo, după aceasta*. Le. 14:32,

ICor.3:3, Gal. 1:10. Evr. 11:4, In. 11:30,

Rom.5:6, 2Tes.2:5. In.4:35; Mt. 19:20, Mc. 12:6,

Ap.9:12, Evr. 11:36. Gal.5:11.

²⁰⁹⁰ ετοιμάζω, (έτοιμος), viit. ετοιμασία, aor.aet.

ἡτοίμασα, aor.pas. ἡτοίμασθην, perf.act.

ἡτοίμακα, perf.pas. ἡτοίμασμαι, *a pregăti, a*

se păstra gata pregătit; a face sau a aranja

(un loc de dormit, de ex.), Mt.3:3. Mc. 1:3,

Le.3:4, Ap. 13:12, Fapt.23:23, 1Cor.2:9,

Evr.1 1:16, Ap. 12:6.

²⁰⁹¹ ετοιμασία, -ας, ό, (ετοιμάζω), *pregătire;*

serviabilitate. amabilitate, disponibilitate.

Ef.6:15.*

²⁰⁹² έτοιμος, -η, -ον, adj. *pregătit; în curs de*

pregătire. Mt.22:4, Le. 14:17, Mc. 14:15.

2Cor.9:5, In.7:6.

²⁰⁹³ έτοιμως, (έτοιμος), adv. *gata (pentru*

ceva). Fapt.21:13, 2Cor.12:14. 1Pt.4:5.*

82

έτος

²⁰⁹⁴ γτ^ -ους, τό, *an, în sens general: timp, o*

perioadă de timp mai îndelungată. Le. 12:19,

13:7, Fapt.24:17. Rom. 15:23, 2Cor.12:2,

Gal. 1:18, Ap.20:2.3.4.5.6.7. [de obicei în

scrierile apocaliptice înțelesul este diferit].

²⁰⁹⁵ ευ, (forma adverbială a cuvântului „ευς”),

adv. *bine. corect; frumos*. Mt.25:21, Le. 19:17,

Fapt. 15:29, Ef.6:3.

²⁰⁹⁶ Ευ^ -εuchs) ή> n p_r γτ.fl. 2Cor. 11:3,

1Tim.2:13.

²⁰⁹⁷ ευαγγελίζω, (ευαγγέλιον), med. ευαγγε-

λίζομαι, aor.aet. εύγγελισα, aor.med. εύγγε-

λισάμην, aor.pas. εύγγελισθην. perf.pas.

εύγγελισμαι, *a aduce vestea bună, a vesti*

bucurie, a vesti, a anunța, a vesti Evanghelia:

a evangheliza; a predica, a vesti Cuvântul lui

Dumnezeu; pas.: a fi vestită sau predicată

Evanghelia, Vestea Bună este adusă, predicată.

Le.1:19. 2:10; Lc.4:43, Fapt.8:35. Ef.2:17,

ICor.15:1, Rom.10:15, Gal.1:8; **Gal. 1:11,**

Le. 16:16, Mt. **11:5**.

²⁰⁹⁸ ε>πγγρλι.ουγ-ου.τό, *veste bună, evanghelie,*

veste de bucurie. [în NT., este tradus, de obicei

cu „Evanghelie”, sunt totuși și câteva excepții].

Mc. 1:15, 8:35, 10:29, Rom. 1:16. 1Cor.4:15,

2Cor.8:18. Gal.2:2, Ef.3:6, Fii. 1:5, 1Tes.2:4,

2Tim.1:8. Fapt.20:24, Rom. 15:19.

⁴ⁿ ευαγγελιστής, -ου, ό, (ευαγγελίζομαι),

vestitorul Evangheliei, predicatorul Evan-

gheliei, evangelist, (a nu se confunda cu scrii-

torii Evangheliilor). Fapt.21:8, Ef.4:11.

2Tim.4:5.*

²¹⁰⁰ εὐαρεστέω, (εὐάρεστος), inf. aor.aet.
εὐαρεστησαι, inf. perf.act. εὐηρεστηκέναι, *a plăcea, a fi pe placul cuiva; a se delecta, a se desfăta, a fi mulțumit cu* (cineva sau ceva).
Evr. 11:5-6, Evr. 13:16.*

" εὐάρεστος, -ον, (εὐ, ἀρέσκω), adj. *plăcut, agreabil, arătos, prezentabil*. 2Cor.5:9.
εὐθυδρομέω

Fl.4:18, Ef.5:10, Evr. 13:21, Col.3:20.

²¹⁰² εὐαρέστω, (εὐάρεστος). adv. *în mod plăcut. în mod agreabil, în mod prezentabil. în mod corespunzător, cum se cuvine*. Evr. 12:28.*

²¹⁰³ Εὐβουλος, -ου, 6, *Eubu/os sau Eubul*.
„*bărbat cu o gândire corectă, profundă, cu sfat bun*". 2Tim.4:21.

εὐγε,ν- εὐ. (*este*) *bine! nemaiipomenit!*

²¹⁰⁴ ευγενής, -ές, (εὐ, γένος), adj. *de neam mare, nobil, ales* (popor, inimă). Le. 19:12, ICor. 1:26. Fapt. 17:11.*

²¹⁰⁵ ευδία, -ας, ή, (ευδιος, ..senin"), *timp senin, vreme însorită; (fig.) senin, seninătate, liniște, pace*. Mt. 16:2.*

²¹⁰⁶ εὐδοκέω, (εὐ, δοκέω), aor. εὐδόκησα sau ηὐδόκησα, *a găsi plăcerea în cineva sau ceva; a fi de acord cu ceva; a lua o hotărâre, a aproba ceva*. Mt.3:17, Mc. 1:11, Le.3:22, ICor. 10:5; Evr. 10:6. 2Tes.2:12; Le. 12:32. ICor. 1:21, Gal. 1:15.

²¹⁰⁷ ευδοκία, -ας, ή, (εὐδοκέω), *bunăvoință. intenție bună, dorință bună*. Fii. 1:15. 2Tes. 1:11. Lc.2:14, Ml. 11:26. Ef. 1:5; *dorință*. Rom. 10:1.

²¹⁰⁸ ευεργεσία, -ας, ή, (εὐεργετέω). *faptă bună, faptă corectă*. ITim.6:2. Fapt.4:9.*

²¹⁰⁹ εὐεργετέω, (εὐεργετής), *a face un bine. a face o faptă bună*. Fapt. 10:38.*

²¹¹⁰ ευεργέτης, -ου, ό, (εὐ, έργον), *binefăcător*. Lc.22:25.*

²¹¹¹ εὐθετος, -ον, (εὐ. τίθημι). adj. *potrivit, corespunzător: folositor, util*. Lc.9:62, 14:35, Evr.6:7.*

²¹¹² ευθέως, (ευθύς), adv. *drept, direct: imediat, acum. repede, subit, brusc, deodată*. Mt.4:20, 8:3, 13:5, Fapt.9:18, Gal. 1:16, Iac. 1:24.

²¹¹³ εὐθυδρομέω, (ευθύς, rădăcina lui δρομ-, v. τρέχω), aor. εὐθυδρόμησα. *a se deplasa, a merge drept*. Fapt. 16:11, 21:1.*

83

εὐθυμέω

²¹¹⁴ εὐθυμew, (ευ, θυμός), 1. **TR.** *a înveseli, a însenina*. 2. **INTR.** *a fi vesel, a fi hun dispus, a fi bucuros, a avea bucurie, a spera, a nădăjdui, a fi încrezător*. Fapt.27:22.25. **Iac.5:13.***

²¹¹⁵ εὐθυμος, -ον, (εὐ, θυμός), adj. *vesel, fericit; încrezător, curajos*. Fapt.27:36.*

εὐθύμως, (εὐθυμος), adv. *cu curaj, cu încredere*. **Fapt.24:10.***

²¹¹⁶ εὐθύνω, (ευθύς), *a îndrepta, a netezi; a conduce, a călăuzi*. In. 1:23; Iac.3:4.*

²¹¹⁷ ευθύς', -εῖα, -ύ,adj. **drept, îndreptat, uniform;** (cu **privire** la persoane) *drept, deschis, sincer*. Mt.3:3, Mc. 1:3, Le.3:4, **Fapt.9:11;** Fapt. 13:10, 2Pt.2:15, Fapt.8:21.

²¹¹⁷ ευθύς,² adv. *drept (înainte), imediat, acum, în momentul acesta*. Mt.3:16. 13:20,

Mc. 1:10.12. 2:8. 4:5, 5:29, 7:35, **Lc.6:49**,

In. 13:3.

²¹¹⁸ εὐθύτης,-ητος, ή, (ευθύς), *dreptate, echitate*. Evr. 1:8.*

²¹¹⁹ εύκαιρέω, (εύκαιρος), *a avea o ocazie bună sau potrivită pentru ceva; a găsi prilejul sau ocazia, a-și face timp pentru ceva*.

Fapt.7:21,Mc.6:31.

²¹²⁰ ευκαιρία, -ας, ή, (εύκαιρέω). *timp (potrivit, corespunzător), ocazie corespunzătoare, posibilitate*. Mt.26:16, Le.22:6.*

²¹²¹ εύκαιρος, -ον, (εύ, καιρός), adj. *actual, potrivit cu ocazia, oportun*. Mc.6:21, **Evr.4:16**.*

²¹²² εύκαιρός, (εύκαιρος), adv. *la timpul potrivit, prilej (ocazie) potrivit*. Mc. 14:11, 2Tim.4:2, Mc.6:3L*

²¹²³ εύκοπος, -ον, (εύ, κόπος), adj. *lesnicios, mai ușor, mai lesne, fără efort*. **Mt.9:5**, Mc.2:9, Lc.5:23, Mt.19:24. Mc.1():25, Lc.16:17.

²¹²⁴ ευλάβεια, -ας, ή, (ευλαβής), **prudență, precauție, cugetare, chibzuință; evlavie**.

Evr.5:7, 12:28.*

²¹²⁵ εύλαβέομαι, (ευλαβής), *a se teme (a se citi: Εὐοδία*

a respecta), a se îngrijora. Evr. 11:7.

²¹²⁶ ευλαβής, -ες, (εύ, λαμβάνω, „a ține, i susține cu putere. în siguranță”), adj. *prudent, precaut, calculat; plin de respect, de considerație, de stimă; evlavios: credincios, de încredere*. Lc.2:25. **Fapt.2:5**, 8:2.*

²¹²⁷ εύλογέω, (εύ, λόγος), viit. ευλογήσω, viit.pas. ευλογηθήσομαι. aor. ευλόγησα, perf. ευλόγηκα, part. perf. pas. ευλογημένος, *a aprecia pe cineva, a spune lucruri bune despre cineva, a slăvi; a binecuvânta*. Le. 1:64, Iac.3:9. Mt.14:16, Mc.6:41, 1 Cor. 14:16; Le.24:50. Evr.7:1,-Rom. 12:14, Mc. 11:10, 1 Cor. 10:16, Fapt.3:26, Evr.6:14. Ef. 1:3.

²¹²⁸ εύλογητός,-ον, (εύλογέω), adj. *binecuvântat, slăvit, laudat*. Le. 1:68, Rom. 1:25, **2Cor.1 1:31, Ef. 1:3, !PU:3**.

²¹²⁹ ευλογία, -ας, ή, (εύλογέω), *laudă, binecuvântare, cuvinte frumoase (la adresa cuiva), mulțumire*. Ap.5:12, 7:12: Rom. 15:29, 1 Cor. 10:16, 2Cor.9:5, Gal.3:14. Ef. 1:3, Evr.6:7.

²¹³⁰ εύμετάδοτος, -ον, (εύ, μεταδίδοναι), adj. *comunicativ; darnic, generos; vioi, deschis*. ITim.6:18.*

²¹³¹ Εὐνίκη, -ης ή, (εύ, νίκη), *Bunice*. | mama **lui** TimoteiJ. 2Tim.1:5.

²¹³² εύνοέω, (εύ, νους), *a avea hun-simț. a avea intenție hună. pașnică (față de cineva)*. **Mt.5:25**.*

²¹³³ εύνοια, -ας,ή, (εύνοέω), *bunăvoință, intenție hună; serviabilitate*. Ef.6:7, **1Cor.7:3**.

²¹³⁴ ευνουχίζω, (ευνούχος), aor.pas. εύνουχίσθη, *a (se) castra*. Mt. 19:12.*

²¹³⁵ εύνοῦχος, -ου, ό, (εὐνή, έχω, „păzitor de pat”), *castrat, famen, eunuc*. Mt. 19:12.

Fapt.8:27.

²¹³⁶ Εὐοδία, -ας, ἡ, (εὐοδόω), *Euodia sau Evodia*, „călătorie bună, cu succes” Fii.4:2.*

84

εὐοδόω

²¹³⁷ εὐοδόω, (εὐ, οδός), *a avansa pe drumul cel mai bun. o reuși, a izbuti*. Rom. 1:10,

I Cor. 16:2, **3.In.2**.*

^{2137a} εὐπάρεδρος, -ον, (εὐ, πάρεδρος), adj. *perseverent, stăruitor, credincios, fidel, devotat*. Le. 10:39. ICor.7:35.

sus εὐπειθής,-ές,(εὐ, πείθω),adj. (act.) *convincător, de încredere, demn de crezut*; (pas.) *ușor de convins, (ușor de) înduplecat, îngăduitor, ascultător, docil*. Iac.3:17.*

²¹³⁹ εὐπερίστατος, -ον, (εὐ, περίστημι), adj. *ușor de înfășurat, de înconjurat*. Evr. 12:1.*

²¹⁴⁰ εὐποΐα, -α, ἡ, (εὐ, ποιέω), *faptă bună. binefacere*. Evr. 13:16.*

²¹⁴¹ εὐπορέω, (εὐπορος), *a avea belșug în ceva; a trăi în belșug. în bogății*. Fapt.1 1:29.*

²¹⁴² εὐπορία, -ας,ἡ, (εὐπορέω), *bogăție, câștig, situație materială bună*. Fapt. 19:25.*

²¹⁴³ εὐπρέπεια, -ας,ἡ,(εὐ, πρέπει), *înfățișare frumoasă, plăcută, frumusețe (exterioară)*,

Iac.1:11.*

²¹⁴⁴ εὐπρόσδεκτος -ον, (εὐ, προσδέχομαι), adj. *acceptabil, corespunzător, plăcut; amabil, draguț; potrivit, la vreme (potrivită)*.

Rom. 15:31. 1 Pt.2:5. Rom. 15:16. **2Cor.6:2**.

²¹⁴⁵ εὐπρόσεδωρος, -ον, în unele manuscrise *apare în loc de εὐπάρεδρος la ICor.7:35*.*

²¹⁴⁶ εὐπρόσωπέω, (εὐ, πρόσωπον), *a fi frumos la înfățișare, (exterior); a fi plăcut; a câștiga simpatia cuiva; a plăcea (cuiva)*. Gal.6:12.*

εὐρακύλων, -ωνος, ὁ, *vânt nord-estic*.

Fapt.27:14.*

⁷ εὐρίσκω, (εὐρ-, -ι-σκω), viit. εὐρήσκω, viit. pas. εὐρεθήσομαι. aor.act. εὐρον, aor. med. εὐράμην sau εὐρόμην, aor.pas. εὐρέθην, perf.act. εὐρηκα. *a găsi*. Mt.7:7, Le. 11:9, 2Tim.1:17, Mt. 12:44, 20:6, 2Cor.9:4. *a găsi (la întâmplare), a da peste (ceva sau cineva), « se întâlni cu cineva*. Mt. 18:28, In. 1:41, εὐσχήμων

Fapt.8:40, 13:6. *a găsi, a descoperi; a recunoaște; a observa*. **Ap.2:2**, Fapt.23:29.

Le.6:7. Rom.7:21. *a se arăta, a părea, a face act de prezență, a se dovedi*, [este în diateză pasivă și, în LXX. este traducerea **Niph'al**-ului verbului **RŞtJ**], Le. 17:18. Fapt.5:39, ICor.4:2. Gal.2:17. *a găsi* (cu înțeles de: „a câștiga”, de „a dobândi”). Mt. 10:39. 16:25, Evr. 12:17.

²¹⁴⁸ εὐροκλύδων, -ωνος, ὁ, (εὐρος, κλύδων). *vânt care produce valuri mari, (Eurachilon)*. Fapt.27:14.

²¹⁴⁹ εὐρύχωρος, -ον, (εὐρος, „lat”, χώρα), adj. *lat, larg, spațios*. Mt.7:13.*

²¹⁵⁰ εὐσέβεια, -ας, ἡ, (εὐσεβής), *pietate, evla-*

vie, *cuviință, temere de Domnul*. ITim.2:2, 2Tim.3:5, 2Pt.1:3.

²¹⁵¹ εὐσεβέω, (ευσεβής), *a fi (a trăi) evlavios, a trăi în temere de Domnul (a trăi în frică și respect); închinare (lui Dumnezeu), a se închina, a cinsti*. Fapt. 17:23. **ITim.5:4.***

²¹⁵² εὐσεβῆς, -ες, (εὐ, σέβομαι), adj. *cucernic, pios*. Fapt. 10:7, 2Pt.2:9.

²¹⁵³ εὐσεβῶς, (ευσεβής), adv. *în mod evlavios*. Tit.2:12. 2Tim.3:12.*

²¹⁵⁴ εὐσημος, -ον, (εὐ, σήμα), adj. *clar, limpede, deslușit*. 1 Cor. 14:9.*

²¹⁵⁵ εὐσπλαγχνος, -ον, (εὐ, σπλάγγνον), adj. *hun, milos*. EIA-32. IPt.3:8.*

²¹⁵⁶ εὐσχημόνως, (εὐσχημων), adv. *în ordine, în mod cuviincios, decent*. Rom. 13:13. 1 Cor. 14:40. ITes.4:12.*

²¹⁵⁷ εὐσχημοσύνη, -ης, ή, (ευσχήμων), *atitudine corectă, cinstită, comportare, conduită morală; decentă, cuviință; cinste, cinstire, modestie*. 1 Cor. 12:23.*

²¹⁵⁸ ευσχήμων, -ον, (εὐ, σχήμα), adj. *moral, cuviincios, cinstit; respectat, prețuit*. ICor. 12:24, 7:35. Mc. 15:43, Fapt. 13:50.

85

εὐτόνως

²¹³⁹ εὐτόνως (εικόνοσ, „întins, încordat”) adv. *în mod categoric, hotărât, în mod vio lent, vehement, viguros, puternic*. Le.23:10 Fapt. 18:28.*

²¹⁶⁰ ευτραπεία, -ας, ή, (ευτράπελος, „îndemânatic, **iscutit**, abil”). *îndemânare iscusința; umor; în sens negativ: limbaj injurios sau indecent, glumă indecentă, indecență, vulgaritate, grosolănie*.

Ef.5:4.*

²¹⁶¹ Εὐτυχος, -ου, ό, (εὐ. τυγχάνω), *Eutiluis sau Eutih*. Fapt.20:9.*

²¹⁶² ευφημία, -ας, ή, (εὐφημος), *vorbă bună, veste bună; cuviință, cinste, onoare, laudă*. 2Cor.6:8.*

²¹⁶³ εὐφημο;, -ον, (εὐ, φήμος), adj. *laudabil, vrednic de cinste*. Fii.4:8.*

²¹⁶⁴ εὐφορέω, (εὐ, φέρω), aor. εὐφόρησα, *a rodi bine, a aduce mult rod, a fi fertil*. Le. 12:16.*

²¹⁶⁵ ευφραίνω, (εὐ, φρήν, vezi φρονέω, φρόνιμος), viit.pas. εὐφρανθήσομαι, aor.pas. ηὐφράνθην. *a face bucurie; a se bucura, a se veseli*. 2Cor.2:2; Ap. 18:20, Fapt.7:41, Le. 15:32.

²¹⁶⁶ Ευφράτης, -ου, ό, [este un cuvânt de origine persană, „**Ufratu**"], n.pr. *Eufrat sau Eufrates*. Ap.9:14, 16:12.*

²¹⁶⁷ ευφροσύνη, -ης, ή, (εὐφρων), *veselie, bucurie, bună dispoziție*. Fapt.2:28, 14:17.*

²¹⁶⁸ εὐχοφάτέω, (ευχάριστος, „mulțumit”, εὐ, χαρίζω), aor.act. ευχαρίστησα, subj.aor. pas. pers.3.sg. εὐχαριστηθή, *a mulțumi, a fi recunoscător, a se simți dator cu recunoștință*. Rom. 16:4, Le. 17:16, Fapt.28:15, iCor. 14:18, Fii.1:3, Col.1:3, Rom.14:6,

In.6:11.

²¹⁶⁹ ευχαριστία, -ας, ή, (εύχαριστέω), *mulțumire, recunoștință, gratitude*. Ef.5:4, Fii.4:6. 2Cor.4:15, Col.2:7, Tim.2:1, Fapt.24:3, ICor. 14:16.

εφημερία

²¹⁷⁰ ευχάριστος, -ον, (εύ, χαρίζω), adj.

*mulțumitor, recunoscător. Col.3:15.**

²¹⁷¹ ευχή, -ης, ή, (εύχομαι), *cerere, rugă-minte; dorință; rugăciune*. Iac.5:15. *juruintă*. Fapt. 18:18,21:23.*

²¹⁷² εύχομαι, aor. ηύξάμην, *a se lăuda; a demonstra; a jura; a cere, a se ruga, a dori*.

Fapt.26:29, 27:29. Rom.9:3, 2Cor.13:9.

²¹⁷³ εύχρηστος, -ον, (εύ, χρηστός), adj. *foliositor, potrivit, corespunzător (unui scop), oportun*. 2Tim.2:21. Film. 11, Tim.4:11.*

²¹⁷⁴ εύψυχέω, (εύψυχος, „curajos, vioi”), *a fi încrezător, bine dispus. Fil.2:19.**

²¹⁷⁵ εύωδία, -ας, ή, (εύ, δίζω din: όδ-ι-ω, „a avea miros”), *miros plăcut, mireasmă*.

2Cor.2:15.Ef.5:2, Fil.4:18.*

²¹⁷⁶ εύώνυμος, -ον, (εύ, όνομα), *stâng, (mâna stângă, piciorul stâng, partea stângă...)*.

Ap. 10:2, Fapt.21:3, Mt.20:21, Mc. 10:37.

²¹⁷⁷ έφάλλομαι, (επί. αλλομαι), *a sări pe (ceva sau cineva), a (se) năpusti asupra cuiva*. Fapt. 19:16.*

²¹⁷⁸ εφάπαξ, (επί, άπαξ), adv. *dintr-odată, în același timp; odată și pentru totdeauna*.

ICor. 15:6; Rom.6:10, Evr.7:27. 10:10.

²¹⁷⁹ Έφεσίνος, -η, -ον ("Έφεσος), adj.

efesean, cel din Efes. Aroc.2:1.*

²¹⁸⁰ Έφεσιος, -α, -ον, ("Έφεσος). adj.

efesean, cel din Efes. Fapt. 19:28, 21:29.*

²¹⁸¹ "Έφεσος, -ου,ή, (oraș în Asia Mică. **renu-mit** pentru cultul lui Artemis, zeița greacă a vânătorii, sora lui Apollon), *Efes*. Fapt. 18:19, 19:1. ICor.15:32. ITim.1:3.

¹¹⁸² εφευρέτη,-ου, ό, (επί, ευρίσκω), *descoperitor, născocitor*. Rom. 1:30.*

¹⁸³ εφημερία, -ας, ή, (επί, ήμερα), *ordinea Unică (în slujire), [la evrei, preoții erau planificați zile pentru slujire în templu], .c.1:5.8.**

86

εφήμερος

2i84 εφήμερος, -ον, (επί, ήμερα), adj. *de fiecare zi, ceea ce este pentru o zi, (de îmbrăcăminte, de mâncare, de pâine...)*. Iac.2:15.*

⁸⁵ έφικνέομαι, (επί, ίκνέομαι = ίκω. „veni, a pleca, a sosi”), **inf.aor.** έφικέσθαι, *a pleca, a ajunge la; a sosi*. 2Cor. 10:13-14.*

2186 έφίστημι, (επί, ίστημι), aor.act. έπέστην, perf. έφέστηκα, imp. έπίστηθι, part. έπιστάς. part. perf. έφεστώς, *a așeza pe; a opri, a reține; a sta deasupra cuiva sau a unui lucru, a sta lângă cineva, a se așeza lângă cineva; a se împotrivi, a se opune; a se produce, a surveni dintr-*

odată; a amenința, a surprinde. în NT.:
a se așeza lângă, a sta lângă, a se opri;
și în pas. a fi acolo, a fi prezent. Le.2:9,
Fapt.4:1,6:12, 12:7, ITes.5:3; Fapt.22:20,
2Tim.4:6. Fapt.28:2.

²¹⁸⁷ Ἐφραΐμ, ó, n.pr.indecl. *Efraim*, „fertil,
roditor”. In. 11:54.

²¹⁸⁸ ἐφφαθά, pas. din aram. „*deschide-te*”.
Mc.7:34.*

εχθές, adv. *ieri*. In.4:52, Fapt.7:28,
Evr.13:8.

¹⁹ ἐχθρα, -χας, ή, (εχθος sau εχθρος),
răzvrătire. împotrivire, vrăjmășie, dușmănie.
Iac.4:4, Rom.8:7, Lc.23:12, Gal.5:20.

²¹⁹⁰ εχθρός, -ά, -όν, (ἐχθρα), adj. *vrăjmaș*,
urât, odios; răzvrătit, împotrivitor.
Rom. 11:28. Mt. 13:28, Le. 1:74, 2Tes.3:15,
Rom. 12:20, Gal.4:16.

¹ ἐχι&α, -ης, ή, (εχις, „șarpe veninos”).
Șarpe veninos, viperă. Fapt.28:3, Mt.3:7.12:34.
23:33, Lc.3:7.*

έως
²¹⁹² εχω, (original: σέχω), viit. εξω, impf.
εΐχον sau είχα, **impf.pers. 1.pi.** είχομεν și
είχαμεν, pers.3.pi. ειχοη sau είχαν, chiar
și είχοσαν. aor.act. εσχον, perf. εσχηκα,
1 **(TRANZ.)** a ține. a păstra; a purta, a păzi,
a apăra; a avea; a primi (ceva de care are
nevoie); a cuprinde, a conține, a pricinii!,
a provoca; a se alătura, a ține, a se atașa.
Mt.26:7, Mc. 14:3. Ap. 1:16, Mt.3:4, 22:12,
Mt.19:22, Mc.10:21.Evr.13:10, ICor.1 1:22,
Gal.4:27. Le.11:5. ITim.5:16, Mc.3:26,
Lc.22:37, lin.5:15, Evr.7:27, ICor.12:21,
Le.1:42, Mt.15:30. Iac.1:4, Mc.11:32.
2Pt. 1:15, Fapt.25:26, Rom 1:28, 1 Cor. 14:11.
2. (act.intr.); a se ține într-o stare, a fi într-o
stare, a se simți (cum se simte), a sta, a
rămâne. Fapt. 15:36, 21:13, 2Cor. 12:14,
IPt.4:5,Mc.5:23, ITim.5:25, Fapt.7:1. 3.
(med.); a fi aproape de (cineva sau ceva);
a se alătura de (ceva sau cineva). Mc. 1:38,
Evr.6:9, Le. 13:33, Fapt.20:15, 21:26,
Fapt. 13:44.

²¹⁹³ εως, conj., adv. *până ce, până la, până
când, atâta timp, până unde, până cât, între
timp; în timp ce*. Mt.24:39, Fapt. 19:10,
Mt.2:13, Le.21:32, ICor.4:5. In.21:22,
ITim.4:13, Le.13:35, In.9:4, Le.17:8,
Mt.27:64, Mc.'14:25, Lc.23:44, ICor. 16:8,
ICor. 1:8, Lc.2:15, 10:15, Fapt. 1:18, 8:10.
9:38, Evr.8:1 1. Rom.3:12, Mc.14:54,
Mt.27:51, c.15:38, Le.23:5. 24:50,
Fapt.26:11, 17:14,21:5.

87

ζητέω

Z, ζ, *zeta*, a șasea literă din alfabetul

grecesc: ca cifră: ζ'= 7

²¹⁹⁴ Ζαβουλών,δ, **n.pr.indecl.** *Zabulon*. [unul
din cei doisprezece patriarhi și numele unei
seminții din Israel], Mt.4:13, Lc.4:31.

²¹⁹⁵ Ζαχαρίας, -ου, ό, n.pr. *Zucheu*. [mai-niarele vameşilor (al încasatorilor de taxe) din **Terihon**, cel care s-aîntâlnit cu Domnul Isus], Le. 19:2.5.8.

²¹⁹⁶ Ζάρα, ό, n.pr.indecl. *Zara sau Zerah*.

Mt.1:3.*

²¹⁹⁷ Ζαχαρίας, -ου, 6, n.pr. *Zahaiia,, lahve îşi aminteşte*". Le. 1:5.12.18, 3:2, Mt.23:35,27:9.

²¹⁹⁸ ζαω, ζω, ζης, ζη, inf. ζην. impf. εζων sau έζην, viit.act. **ζήσω**, viit.med. ζήσομαι, aor.act. έζησα, *a trăi*. Rom.7:1, 2:3, 14:8, 1Cor.7:39, **15:45,2Cor.1:8,Evr.2:15**, 1Tim.5:6, 1Tes.4:15: Mt.4:4, Lc.4:4, 1Cor.9:14. Gal.2:20. Fil.1:22, Mt.16:16, 26:63, Fapt. 14:15, Rom.9:26, 2Cor.3:3, 1Tes.1 :9; In.5:25, Rom.6:11, Gal.2:19; Fapt.7:38, In.4:1(), Evr.4:12.

ζβέννουμι, v. σβέννουμι.

²¹⁹⁹ Ζεβεδαίος, -ου, ό, n.pr. **Zebedeu**. [tatăl uce-nicilor **Iacov** și Ioan], **Mt.4:21**, 10:2. 20:20, 26:37, Mc. 1:19, In.21:2.

²²⁰⁰ ζεστός, -ή,-όν, (ζέω), **adj.fiert;fierbinte, în fierbere. Ap.3:15-16.***

²²⁰¹ ζεύγο;, -ους, τό, (ζυγός), *jug, animalele de la un jug; pereche*. Le.2:24.

²²⁰² ζευκτηρία, -ας,ή,(ζεύγος),*frânghie,fu-nie; legătură*. Fapt.27:40.*

²²⁰³ Ζευς, Διός, 6, ace. Δία, *Zeus sau Jupiter* (din latină). [în mitologia greacă, Zeus sau Jupiter este cel mai important zeu j. Fapt. 14:12.13.

^{2m} ζέω, *a fierbe; a se încălzi, a se înfierbânta. (fig.) a râvni*. Fapt. 18:25; Rom. 12:1 L*

ζηλεύω, (ζήλος), *a fi plin ele râvnă, de zel, de dorință aprinsă*. Ap.3:19.

²²⁰⁵ ζήλος, -ου, ό, sau ζήλος, -ους, τό, 1. ÎN SP.NS pozitiv: *râvnă, zel, strădanie, silință; aspirație, năzuință; admirație.mirare, uimire*; 2Cor.9:2, 7:11, **Fil.3:6**, Rum. 10:2. In.2:17, 2Cor.7:7, 11:2. 2. ÎN SENS ΝΓχι,νπ v: *ceartă, invidie, pizmă; gelozie*. Rom. 13:13, 1Cor.3:3, 2Cor. 12:20, Gal.5:20, Iac.3:14, Fapt.5:17, 13:45.

²²⁰⁶ ζηλόω, (ζήλος), aor. έζηλωσα, *a se stră-đui, a se sili, a (se) trudi*, **1Cor. 12:31**, 14:1, Gal.4:17, 2Cor. 11:2. *a fi gelos, a se certa, a invidia, a pizmiti*. Fapt.7:9, 17:5. 1 Cor. 13:4, Iac.4:2.

ζηλωτής, -οϋ, ό, (ζηλόω). *cel care este sili-tor, sârguincios, rîvnitor, devotat*. Fapt.22:3. 1Cor. 14:12, **Tit.2:14, IPt.3:13**, Fapt.21:20.

zeLOT. Lc.6:15, Fapt. 1:13. Mt. 10:4, Mc.3:18.

²²⁰⁹ ζημία, -ας ή, *pierdere, pagubă*. Fapt.27:21,

Fil.3:1*

²²¹⁰ ζημτώω, (ζημία), *a păgubi, a face rău cuiiva, pas.: a fi defavorizat, a fi dezavantajat, a fi în pierdere*. Mt.16:26, Mc.8:36. Lc.9:25, 2Cor.7:9. Fii.3:8, 1Cor.3:15.

²²¹¹ Ζηνας, -αν, 6, n.pr. *Zenas*. Tit.3:13.*

²²¹² ζητέω, prez.pas. ζητούμαι, impf.pers.3.sg. έζήτει. pi. εζήτουν, aor. έζήτησα, viit.act.

ζητήσω, viit.pas. ζητηθήσομαι. *a întreba; a căuta, a cerceta: a se străđui, a se sili (să caute*

și să găsească ceva sau pe cineva); *a cere, a dori*. Mt.28:5, Mc. 1:37. Lc.2:48, Mt.2:13, 12:43, Rom. 10:20, Fapt.9:11. Mc. 11:18,

ζήτημα

In.8:50; **Mt.6:33**, Le. 12:31, **Mt.26:16**, 1 Cor.7:27, Col.3:1.1 Pt.3:11, In.5:18, Gal.2:17, Rom. 10:3. Mc.8:12, ICor. 1:22.

²²¹³ ζήτημα, -ατός, τό, (ζητέω), *căutare, cercetare; discuție, neînțelegere, schimb de vorbe sau de păreri: problemă de discutat, de dezbatut*. Fapt.15:2. 26:3, 18:15, 25:19, 23:29.*

²²¹⁴ ζήτησις, -εως, ή, (ζητέω), *cercetare; neînțelegere; ceartă, controversă*. Fapt.25:20, ITim.6:4, 2Tim.2:23, Tit.3:9, In.3:25, Fapt.1 5:2.7.

²²¹⁵ ζιζάνιον, -ου, τό, *zizanie. neghină* (la Cornilescu). Mt. 13:25, 29:36.

²²¹⁶ Ζοροβαβήλ, ό, n.pr.indecl. *Zorobabel*. **Mt.1:12, Lc.3:27.**

²²¹⁷ ζόφος, -ου, 6, (ζέφυρος), *întuneric, negură*. Evr. 12:18; 2Pt.2:17, **lud.** 13.2Pt.2:4.*

²²¹⁸ ζυγός, -ου, ό, (ζυγόν), *///« greutate, povară, sarcină; braț de cântar, cântar* (în general). Gal.5:1. ITim.6:1, Mt. 11:29-30, Fapt. 15:10. Ap.6:5.*

²²¹⁹ ζύμη, -ης, ή, *drojdie, plămădeală, aluat* (la Cornilescu). Mt,13:13.Lc.13:21, ICor.5:6, Gal.5:9, Mc.8:15, Le. 12:1, Mt. 16:6.

²²²⁰ ζυμός, (ζύμη), aor.pas. έζυμώθη*, *a plămădi, a dospi*. Mt. 13:33,

²²²¹ ζωγρέω, (ζώός, άγρέω, „a prinde”), *a prinde, a captura*. Le.5:10, 2Tim.2:26.*

²²²² ζωή, -ης, ή, (ζάω), *viață*, [se referă atât la ζωοποιέω

viața biologică sau fizică, cât și la viața cea nouă, veșnică], Le. 16:25, Fapt.8:33, Rom.8:38, ICor.3:22, Fii.1:20, ITim.4:8, Evr.7:16; In.5:26,1 In.5:20, In. 1:4,5:26.6:35. Fapt. 3:15, Rom.6:4, 2Tim. 1:1, Fil.2:16, Col.3:3, 1 Pt.3:7. Fil.4:3, Ap.3:5, Iac. 1:12. Ap.**21:6,22:1.17.**

²²²³ ζώνη, -ης, ή, (ζώννυμι), *cordon, brâu, curea (de mijloc)*. Mt.3:4, Mc. 1:6, Fapt.21:11, MU0:9, Mc.6:8, Ap.1:13.

²²²⁴ ζώννυμι, forma nou testamentală: ζωννύω,(ζωσ-νυ-μι), impf. pers.2.sg. έζώννυες, viit. ζώσω, imp. aor.med. **ζώσαι**, *a se încinge, a lega cordonul, cureaua*, [toate au sens de pregătire pentru un drum. pentru o deplasare sau pentru facilitarea unei activități], In.21:18, Fapt. 12:8.

²²²⁵ ζωογονέω, (ζωον, γίνομαι), viit. ζωογονήσω, *a aduce la viață, a da viață; a ține în viață*. (ITim.6:13); Le. 17:33, Fapt.7:19.*

²²²⁶ ζών, -ου, τό, (ζάω), *cel (cea) care trăiește; viețuitoare, creatură, făptură*. Ap.4:6-9, 5:6.8, 6:1, 7:11. Ef.1 :5; *animal*. Evr.13:11.

²²²⁷ ζωοποιέω, (ζωον, ποιέω). viit. ζωοποιήσω, viit.pas. ζωοποιηθήσομαι, part. aor. pas.

ζωοποιηθείς, inf. aor. ζωοποιήσαι, a *da viață*,
a *învia*, a *chema la viață*. ITim.6:13, In.5:21,
Rom.4:17. 1 Pt.3:18, ICor. 15:22. Gal.3:21.
ICor.15:36, In.12:24.

88

89

ἥλιος

H

H, η, *eta*, a **șaptea** literă a alfabetului
grecesc; ca cifră: η'= 8.

²²²⁸ ἤ, conjuncția sau particula disjunctivă;

1. CA și CONJ. *ὃ* SUPĂRARE: **mu**, *sau... sau*,
ori, ori... ori, (uneori este mai potrivită
folosirea formei: *nici, nici... nici*). Mt.5:36,
6:31, 7:16. Mc.6:56. 7:11, **lc.2:24**, In.7:48,
Fapt. 1:7. Rom. **1:21**, Mt.7:4,12:29, **Rom.9:21**,
ICor.6:16. Rom.3:29, ICor.4:6, Mt.6:24.

2. CA și CONJ. DE COMPARARE: (la adj. de
comp.), *ca, ca si; decât*. Mt. **10:15**, 11:22,
Le. 10:12. Ml. 19:24. Mc. 10:25. **Lc.9:13**,
In.4:1, Le. 15:7, Mt. 18:8, Le. 18:14. Fapt.7:2,
Lc.2:26. Le. 12:51. In. 12:43.

²²²⁹ ἤ, adv. *cu adevărat, într-adevăr, chiar*.
Evr.6:14. ICor.9:10.15.*

2230 ηγεμονεύω, (ἡγεμών). *a fi la putere, a fi
conducător: a fi procurator, proconsul*. Le.2:2,
Lc.3:L*

²²³¹ ηγεμονία, -ας, ἡ, (ἡγεμών), *domnie,
conducere înaltă, în NT.:puterea sau domnia
cezarilor*. Le.3:1.*

2232 ἡγών, -όνος, ὁ, (ἡγέομαι), *conducător,
principe, domnitor, dregător, procurator*.
Mt.2:6; Mt.10:18, Mc.13:9. Le.21:12.

!Pt.2:14, Mt.27:2, **Lc.20:20**, Fapt.23:24.

²²³³ ἡγέομαι, **aor.med.dep.** ἡγησάμην, perf.
ηγύμμαι, *a conduce, a stăpâni, a îndruma, a
dom/ii, a-si exercita puterea*. Lc.22:26, Mt.2:6.
Fapt.7:10, 15:22, Evr.13:7.17, Fapt.14:12. **a
gândi, a socoti, a crede, a fidepărere**. 2Cor.9:5,
Fil.2:25, 3:8, 2Pt. **1:13**, ITim. 1:12. Evr. 10:29.

²²³⁴ ἡδέως, (ἡδύς, „plăcut”), adv. *cu bucurie,
cu plăcere, din toată inima*. Mc.6:20, 12:37,
2Cor. **11:19**, Fapt. 13:8, 2Cor. 12:9,15.*

²²³⁵ ἤδη, (ἡ δῆ), adv. *deja*. Mt.3:10, 15:32.
Mc.4:37, Lc.7:6. In.4:35. Rom. 1:10, Mt.5:28,
In.3:18, ICor.6:7.

²²³⁶ ἡδιστα, v. ἡδέως.

²²³⁷ ἡδονή, -ης, ἡ, (ἡδομαι), *plăcere, desfă-
tare, delectare; un lucru plăcut; dor. dorin(ă)*.
(în NT., numai cu înțeles negativ). Le.8:14,
Tit.3:3, Iac.4:1,2Pt.2:13.

²²³⁸ ἡδύοσμον, -ου, τό, (ἡδύς, οσμή), *mentă
(plantă domestică), „ceva care are miros
plăcut”*. Mt.23:23, Le. 11:42.*

²²³⁹ ἦθος, -ους,τό, (εθος), *obicei, obișnuință;
morală*. 1 Cor. 15:33.*

²²⁴⁰ ἦκω, (ἴκω, εἴκω), viit. ηξω, aor.act. ἦξα,
a sosi, a veni; a fi aici (= a sositi). Mt.8:11,
Le.13:29, In.4:47, Rom.11:26, Mc.8:3,
Fapt.28:23. In.8:42, 6:37, Mt.24:14, 23:36,

Ic. 19:43.

²²⁴¹ ἡλί, (ἑλωί, scris în diferite feluri: ἡλι, ἡλεί, ἡλεί). *Dumnezeul meu!* Mt.27:46.*

²²⁴² Ἡλί, ó, n.pr.indecl. *Eli*. Lc.3:23.*

²²⁴³ Ἡλίας, -ου, ó, n.pr. *Elius*. în traduceri actuale este tradus *cu Ilie*. Mt. 11:14, 16:14, 17:3, 27:47, Mc.6:15, Le. 1:17. In. 1:21. Iac.5:17, Rom. 11:2.

²²⁴⁴ ἡλικία, -ας,ή, (ἡλικός), *statură; matur; făptură; vârstă; timp, perioadă*. Le. 19:3, Mt.6:27, Le. 12:25, 2:52. Evr. 11:11, Ef.4:13, In.9:21.

²²⁴³ ἡλίκος,-η,-ον, (τηλίκος), adj. (forma interogativă sau exclamativă), *cât de mare, ce... mare!* Col.2:1, Iac.3:5.*

²²⁴⁶ ἡλιος, -ου, ó, *soare*. Mt. 13:43. 17:2, Lc.21:25. Fapt.2:20. ICor. 15:41. Ap. 1:16, 7:16, Mc.4:6, 16:2, Ef.4:26.

ησυχία

w ἡλος, -ου, ó, *cui. cui de lemn. știft*.

In.20:25.*

M⁴⁸ ἡμῶς, pr.pers.pers. I .pl.ac. *noi*. v. ἐγώ.

2249 ημείς, pr.pers.pers. I.pi. *noi*. v. ἐγώ.

2250 ἡμερα, -ας,ή, I. *ziua*. (timpul de **dimineață** până seara, opusul nopții). Mt.4:2, 12:40, Lc.4:42, 6:13. 12:46, Fapt. 12:18, 2Pt.1:19, Ap.8:12, ITes.2:9, 2Tes.3:8. In.9:4.

Rom. 13:12. 2. *zi*, (ziua calendaristică sau astronomică, alcătuită din 24 de ore). Mt.6:34, 15:32, Mc.6:21, Lc.13:14. Gal.4:10. Ap.9:15.

Le.17:4, ICor.1():8, Rom.8:36, In.11:53, Fii. 1:5, Evr.4:4. 2Cor.4:16. 3. *o zi deosebită. zi de sărbătoare*, (ziua Sabatului). Le.4:16.

13:14. In.19:31, Fapt. 12:3, 2:1, **Roml4:5**, Gal.4:10, In. 12:7. 4. *o zi specială* (pusă deoparte, consacrată pentru ceva. cum **ar** fi: „ziua judecării, o zi specială stabilită de judecător.” etc), Fapt. 12:21. Evr.4:7, ICor.4:3, 5:5, Fapt.2:20, Lc.17:24, In.6:39. Mt.10:15, 2Pt.2:9, IPt.2:12. 2Tes.1:10.

2Tim. 1:12, 1 Cor.3:13. 5. *:i sau zile* (însemnând o perioadă mai lungă de timp, dar totuși bine delimitată). Ef.6:13, 2Cor.6:2, Evr.8:9, In. 14:20. Mc.2:20.b, Mt.2:1, IPt.3:20.

Fapt.7:45. Mt.11:12.

²²⁵¹ ημέτερος, -α, -ον, (ημείς), pr.pos.pers. I .pi.

a I nostru, a noastră, ...nostru, ...noastră.

Fapt.2:11. 19:35, 24:6. Rom. 15:4, 2Tim,4:15.

Un. 1:3. Lc.16:12, Tit.3:14.

²²⁵² η, v. ²²²⁹

¹³ ἡμιθανής, -ες, (ἡμι- „jumătate” -θανής.

v- θνήσκω), adj. *pe jumătate mort, aproape mort*. Le. 10:30.

²²⁵⁴ ἡμίν, dat.pl. ¹⁴⁷³.

²²⁵⁵ **ημισο, -σος, ιό, jumătate**. Le. 19:8,

Mc.6:23, Ap.12:14, 11:9.

¹⁶ ἡμιώριον, -ον, τό, (ἡμι- „jumătate”,

-ωριον, v. ώρα), *o jumătate de oră*. Ap.8:1.*

²²⁵⁷

v.

²²⁵⁹

ήνικα, adv. *când*; *ori de câte ori*.

2Cor.3:15;2Cor.3:16.*

²²⁶⁰ ήπερ, ή **ήntārit** cu particula περ.

²²⁶¹ νριχος, -α, ον, *blând*. **ITes2:7, 2Tm|2:24***

²²⁶² "Ηρ, ο, n.pr.indecl. *Ei*: Lc.3:28.

²²⁶³ ήρεμος, -ον, (ήρεμα), adj. *liniștit, pașnic*.

ITim.2:2.*

²²⁶⁴ Ηρφδης, -ου, ό, n.pr. *Irod* sau *Herod*.

Mt.2:1-19, Le.1:5, Fapt.23:35, Mt.14:1,

Mc.6:14-22.

²²⁶⁵ Ηρφδιανός, ού, ό, (Ηρωδες), *irodiau*.

om din partidul lui Irod. Mt.22:16, Mc.3:6.

²²⁶⁶ Ηρωδιάς, -άδος, ή, n.pr. *Irodiada* sau

Herodias. Mc.6:17, Mt.14:3, Lc.3:19.

²²⁶⁷ Ηρφδιών, -ωνος, ό, n.pr. *Herodion*,

(creștin iudeu din Roma). Rom. **16:11**.

²²⁶⁸ Ησαίας, -ου, ό, n.pr. *Isaia*, [**celebrul**

profet evreu din timpul domniilor regilor

Uzia, Iotam, Ahaz și Ezechia]; însemnătatea

numelui: „ajutorul **lui** Iahve". Mt.3:3. 4.14.

8:17, 12:17. 13:14, 15:7, Mc.7:6, Le.3:4,

In. **1:23**, 12:38. Fapt.28:25. Rom.9:27.

²²⁶⁹ Ησαῦ, ό, n.pr.indecl. *Esau*. (întâiul născut

al lui Isaac. fratele **lui** Iacov). Evr.11:2().

Rom.9:13.Evr.12:16.

ήσσαν, -ον, adj. *mai slab. mai pușin, mai*

mic, mai pușin valoros, mai răy. Mt.20:28.

ICor.1 1:17, 2Cor. 12:15.

ήσσομαι, (ήσσω). aor.pas.dep. ήσσω-

θην, *a rămâne dedesubt (= a deveni mai slab.*

mai mic), a rămâne în urmă. 2Cor. 12:13.

²²⁷⁰ ησυχάζω, (ήσυχος, ησυχία), aor. ησύ-

χασα, *a fi liniștit, a nu face gălăgie, a tăcea;*

a nu lucra, a se odihni. Lc.23:56, ITes.4:11,

Le. 14:4, Fapt. 11:18, 21:14.

²²⁷¹ ησυχία, -ας, ή, (ήσυχος), *liniște, tăcere*.

2Tes.3:12, ITim.2:11-12. Fapt.22:2,21:40.*

90

91

ήσύχιος

²²⁷² ήσύχιος, -ον, (ήσυχος), adj. *liniștit, calm,*

pașnic. iTim.2:2, IPt.3:4.*

ήτοι, adv. v. η.

^{ZTIM} ήττάομαι, (ησσω), aor.pas.dep. ήττήθην,

perf. ηττημοα, *a rămâne dedesubt, a suferi o*

pierdere, a rămâne în urmă. 2Cor. 12:13,

2Pt.2:19.*

²²⁷⁵ ήττημα, -ατός, τό, (ήττων), *pierdere,*

înfrângere. ICor.6:7.

θαρσέω

Θ, θ, *thetu*, a opta literă a alfabetului

grecesc; ca cifră: θ= 9.

2280 Θαδδαῖος, -ου, ό, n.pr. *Tadeu*. Mt. 10:3,

Mc.3:8.

²²⁸¹ θάλασσα, -ης, ή, *mare; Iac*. Mc.9:42,

11:23, Le. 17:2. Ap.8:8, Mt.23:15, Fapi.4:24.

Ap.5:13, Mt.18:6, Rom.9:27; Mt.4:18, 15:29.

Mc.1:16, 2:13.

²²⁸² θάλπω, (θάλλπος, „căldură"), *a dezmier-*

da, a mângâia; a încâlzi. Ef.5:29; ITes.2:7.*

²²⁸³ Θαμάρ,ή, (IBΠ, „palmier”), *Tamar.* Mt. 1:3.

²²⁸⁴ θαμβέομαι, (θάμβος), aor.pas. έθαμβήθην, *a se minuna, a se mira, a se uimi; a fi uluit, a se îngrozi, a se înspăimânta.* Mc. 1:27, 10:32, Fapt.3:1 I, Mc. 10:24: **Fapt.9:6.***

²²⁸⁵ θάμβος, -ους, τό, (τάφος,, m i rare”), *mira-re, uimire; uluire, înspăimântare.* Fapt.3:10, Lc.4:36, 5:9.*

²²⁸⁶ θανάσιμος, -ον, (θάνατος), *mortal, de moarte.* **Mc. 16:18.***

²²⁸⁷ θανατηφόρος, -ον, (θάνατος, φέρω), *de moarte, mortal, ceva care cauzează moartea.* Iac.3:8.*

²²⁸⁸ ιονορσοq, -ον, ό, (θνήσκω), *moarte.* 1. *moarte naturală (fizică, biologică).* In. 11:4, Evr.7:23,

²²⁷⁷

²²⁷⁸

ήττων, -ον, *inferior.* 2Co. 12:15.

ήχέω, (ήχος), *a striga, a vorbi tare, a urla,*

a răsună. Lc.21:25, 1 Cor. 13:1.*

²²⁷⁹ ήχ[^] .ου> ^ (ήχ^ή)₁ *sunet, glas puternic, vuiet.* Fapt.2:2, Evr. 12:19, Lc.4:37.*

ήχος, -ους, τό, (ήχ^ο)' *vuiet, muget, răsunet.* **Lc.21:25.***

Θ

9:15, Ap.18:8, Rom.7:10, ICor.3:22, 2Cor.1:9,

Fii. 1:20, Mt,16:28. Mc.9:1. Evr.2:9, Fil.2:27,

Ap. 13:3, Mc.7:H), Fapt. 13:28, 2Cor.1:9,

Mt.20:18, In. 12:33, Rom.5:14, Ap. 1:18.

2. *moarte spirituală, despărțirea de Dumnezeu.*

In.8:51,1 In.3:14, Rom.7:10, Iac. 1:15, Rom.7:24,

Mt.4:16. Le. 1:79,2Cor.7:10.2Tim 1:10, Evr.2:14.

²²⁸⁹ θανατόω, (θάνατος), viit. θανατώσω,

aor. έθανάτωσα, aor.pas. έθανατώθην, *a*

omorî, a ucide, a da la moarte. Mt. 10:21.

26:59, 27:1, Mc.13:12, 14:55, Le.21:16,

2Cor.6:9, IPt.3:18, Rom.7:4, 8:13.

²²⁹⁰ θάπτω, (rădăcina: θαφ-), viit. θάψω

aor.act. έθαψα, aor.pas. έτάφην, *a înmormânta,*

a îngropa. Mt.8:21. 14:12. **Lc.9:59, Fapt.ij**

6:23, Lc.16:22.Fapt.2:29, ICor.15:4.

²²⁹¹ Θάρα, ό, n.pr.indecl. *Tara. Terah.* (Tată lui Avraam). Le.3:34.

²²⁹² θαρρέω, (θαρσέω), **inf. aor.act.** θαρρήσαι,

a se încrede, a avea încredere, speranță, curaj.

2Cor.7:16, Evr. 13:6.

²²⁹³ θαρσέω, (θάρσος), [înțelesul este același cu; cuvântului „θαρρέω”: aici, a intervenit doar asimilare: „ρσ” s-a transformat în -pp-J. *a se încrede, a fi încrezător, a spera, a avea speranță* θάρσος

v/ *încredere.* (în NT. numai la **imp.impf.:** θαρσει, θαρσείτε), Mt.9:2, Mc. 10:49, Lc.23:43.

Fapt.23:11, MM4:27. Mc.6:50, In. 16:33.

²²⁹⁴ **θάρσος,-ους, τό, curaj. îndrăzneală; în-curajare, îmbărbătare.** **Fapt.28:15.***

²²⁹⁵ θαύμα,-ατός,τό, (θέα. „priveliște”, θεάομαι.

„a privi, a se uita. a vedea”), *minune, un lucru minunat; mirare, uimire.* 2Cor. 11:14: Ap. 17:6.*

²²⁵⁶ θαυμάζω, (θαύμα), viit.med. cu înțeles act.

θαυμάσομαι, aor.act. ἐθαύμασα, aor.pas. ἐθαυμάσθην. *a admira, a se minuna, a fi uimii, a se mira*. Lc.24:12, In.5:28, Fapt.7:31, lud. 16. Lc.7:9. 2Tes. 1:10, Mt.8:10,15:31.22:22.27:14, Mc.5:20, 15:5, Le. 1:63,8:25. In.5:20.7:15, Fapt.2:7. Gal. 1:6.

²²⁹⁷ θαυμάσιος, -α, -ον, (θαῦμα), adj. *minunat, uimitor, uluitor*. Mt.21:15.*

²²⁹⁸ θαυμαστός, -ή, -ον, (θαυμάζω), adj. *miraculos, fantastic, minunat, uimitor*. Mt.21:42, Mc. 12: Π, IPt.2:9, Ap. 15:1. In.9:30. 2Cor.11:14.

²²⁹⁹ **θεά**, -δςή, (forma **fem.** acuvântului Θεός), *zeiță*. **Fapt. 19:27,35,37**.*

²³⁰⁰ θεάομαι, (θέα, θαῦμα), **aor.mcd.dep.** ἐθεασάμην, aor.pas. ἐθεάθην. perf. τεθέαμαι, *a privi, a contempla, a se uita la; a vedea, a observa, a vizita, a se întâlni*. Mt. 11:7, Le.7:24, Fapt.21:27, 22:9. lin.1:1, 4:12, Mc.16:14. Le.5:27. In.1:38, 6:5, 4:35; Rom. 15:24, Mt.22:11. Mc. 16:11, Mt.6:1.

²³⁰¹ θεατρίζω, (θέατρον), *a face public, a publica (într-un mod batjocoritor); a pune în scenă*. Evr. 10:33.*

²³⁰² θέατρον, -ου, τό, (θεάομαι), *teatru, locul unde se ținneau diferite adunări sau ședințe publice; dramă,privești*. Fapt. 19:29.31: 1 **Cor.4:9***

²³⁰³ θείον, -ου,τό, *sulf, pucioasă; gaz de sulf* Lc.17:29,Ap.9:17. 14:10.19:20.20:10.21:8

²³⁰⁴ θείος, -εία, -είον, (θεός), adj. *dumnezeiesc* 2Pt. 1:3-4, Fapt. 17:27, Tit. 1:9*

θεομαχέω

²³⁰⁵ θειότης, -τητος,ή, (θείος), *dumnezeire, natură divină*). Rom. 1:20.*

²³⁰⁶ θειώδης, -ες, (**θείον**, „sulf”), adj. *sulfuros, :u pucioasă*. Ap.9:17.*

²³⁰⁷ θέλημα, -ατός, τό, (θέλω), *voiață, voie*. Mt.6:10. 26:42. Le. 11:2. In.6:39. Lc.22:42, Fapt.21:14, Col.4:12, Evr. 10:10, Rom.2:18. !ol.1:9,Mc.3:35,Ef.6:6. lln.2;17: Lc.23:35, In.1:13. ICor.7:37. 2Pt.1:21. Rom.15:32, ICor.1:!.2Cor.1:1.

²³⁰⁸ θέλησις, -εως, ή, (θέλω), *voiață, voie*. Evr.2:4.*

²³⁰⁹ θέλω, (έθέλω). impf. ηθελον, viit. θελήσω, aor. έθέλησα, 1. *a vira, a voi. a dori; a pofti, <mîn//.Mt.20:21, Mc. 14:36, Lc.5:39, In. 15:7, ICor.4:21, 2Cor. 11:12, In.9:27, Mt. 19:21. Gai.4:20. IPt.3:10, Gal.6:13, Rom 16:19, ITes.4:13,1 Cor. 14:19. 2. a vrea. a intenționa, a avea intenția, a decide, a se hotărî cu privire la ceva. Rom.7:15. ICor,7:36, Gal.5:17, Mt.20:14. 26:15, In.6:21. 7:44. Fapt.25:9. Gal.4:9, Col. 1:27, ITes.2:18, Ap. 11:5, in.6:67, Rom.7:21, 2Tes.3:10, Fil.2:13. 3. a simpatiza, a-iplăcea (ceva sau de cineva). Mt.27:43.9:13, 12:7.Col.2:18,2Pt.3:5.*

²³¹⁰ θεμέλιος, -ου, ο,și θεμέλιον, -ου,τό, (τίθημι). *bază. fundament, temelie, piatră de temelie*. Fapt. 16:26, Ap.21:14. Le.6:48. Evr.11MO: Rom.15:20. 1 Cor.3:10.1 1.

2Tim.2:19.

²³¹¹ θεμελίω, (θεμέλιος), viit. θεμελιώσω, perf.pas. τεθεμελίωμαι. perf.pas.pers.3.sg. τεθεμελιώτο, *a pune baza. temelie, fundamentul, a fundamenta; a întări*. Mt.7:25.

Lc.6:48. IPt.5:10, Ef.3:17, Col. 1:23.

²³¹² θεοδίδακτος, -ον, (θεός, διδάσκω), *cel care este învățat de Dumnezeu*. ITes.4:9.¹

²³¹³ θεομαχέω, (θεομάχος), *a se lupta împotriva lui Dumnezeu*. Fapt.23:9.-

93

θεομάχος

²³¹⁴ θεομάχος, -ον, (θεός, μάχομαι), *luptător, împotrivor lui Dumnezeu, cel care lupta împotriva lui Dumnezeu*. Fapt.5:39.*

²³¹⁵ θεόπνευστος, -ον, (θεός, πνέω), *insuflat, inspirat de Dumnezeu*. 2Tim.3:16.*

θεός, -οῦ, ἡ, (θεός. -οῦ, ο), *zeița*. Fapt. 19:37.*

²³¹⁶ θεός, -οῦ, ὁ, I. *dumnezeu, zeu*. [Când se scrie **cu** literă mică înseamnă că este vorba de un zeu din religia politeistă a păgânilor din vremea poporului **lui** Israel sau din vremea bisericii. Această **diferențiere** nu se face în manuscrisele în limba greacă, ci numai în traducerea **moderne**]. Fapt. 12:22, 28:6, 2Tes.2:4. ICor.8:4, 7:40. **ICor.8:5**, Gal.4:8. 2. *Dumnezeu*. [în NT., si Domnul Isus Cristos a primit acest nume ca **Fiu** al lui Dumnezeu]. Rom.9:5, 2Pt.1:1, **Pn.5:20**, **In. 1:1**. 20:28, Tit.2:13, **Evr.** 1:8; Mt. 1:23.3:9. Mc.2:12,13:19, **Lc.2:13**, In.3:2. Gal.3:6, Fapt.2:22. 3:13.7:32. Fii. 1:3, 1 Cor. 1:4. HG 1:17, Fi 1.4:20. Rom. 14:22. 3. *despre oameni; cei care au primit putere și autoritate din pârlea lui Dumnezeu*. In. 10:34. (**Ps.81:6**, Exod.7:1.) 4. *despre Satan*. (aici, cuvântul are sens de *fînța spirituală*). 2Cor.4:4. 5. folosirea metaforică: **Fii.3:19**.

²³¹⁷ θεοσεβεία, -ας, ἡ, (θεοσεβής), *evlavie, pietate, temere de Domnul. închinare adusa lui Dumnezeu*. ITim.2:10.*

²³¹⁸ θεοσεβής, -ες, (θεός, σέβομαι), adj. *evlavios, pios, temător de Domnul. închinător la Dumnezeu*. In.9:31.*

²³¹⁹ θεοστυγς, -ες, (θεός, στυγέω), adj. *urător de Dumnezeu*. Rom. **1:3()**.*

²³²⁰ θεότης, -ητος, ἡ, *dumnezeire*. Col.2:9.*

²³²¹ Θεόφιλος, -ου, ὁ, (θεός, φιλέω, „cel pe care îl iubește Dumnezeu”), *Teofilos, [în traducerea lui Cornilescu. „Teorii”]*. Le. 1:3, **Fapt. 1:1**.

²³²² θεραπεία, -ας, ἡ, (θεραπεύω), *serviciu, apărare, îngrijire (medicală), vindecare*. θεωρία

Le. 12:42, Mt.24:45. Lc.9:11. Ap.22:2.*

²³²³ θεραπεύω, viit. θεραπεύσω, aor. έθεράπευσα, aor.pas. έθεραπεύθην, part. peil.pas. τεθεραπευμένος, *a servi, a face un serviciu; a îngriji, a vindeca*. Fapt. 17:25; Mt.4:24.8:7, 10:8, Mc.1:34, Lc.4:23, 7:21.5:15, 6:18.8:2, iV1t.4:23, Lc.9:1, Ap. 13:3.

²³²⁴ θεράπων, -οντος, ὁ, (θεραπεύω), *slujitor*,

servitor, slugă, Evr.3:5.*

²³²⁵ **θερίζω**, (θέρος, „vară”), viit. θερίσοχ aor. έθήρισα, aor.pas. έθερισθην, *a secera*. In.4:37, Mt.25:24. Le. 19:21. Gal.6:7. 1Cor.9:11, Gal.6:9, 2Cor.9:6.Ap.14:15.

²³²⁶ **θερισμός**, -οῦ, ό, (θερίζω), *seceris*. Mt. 13:30. Mc.4:29: Mt.9:37, Le. 10:2. In.4:35, Ap. 14:15.

²³²⁷ **θεριστής**, -οῦ, ό, (θερίζω), *secerător*. Mt. 13:30.39.*

²³²⁸ **θερμαίνω**, (θερμός, θέρος), *a încălzi, a face să fie cald: a se încălzi*. Mt. 14:54.67, In. 18:18.25. Iac.2:10.*

²³²⁹ **θέρμη**, sau **θέρμα**, -ης ή, (θερίζω, θέρος), *căldură mare, arșiță*. Fapt.28:3.*

²³³⁰ **θέρος**, -ους,τό, (θερίζω), *vara. (anotimpul cald)*. Mt.24:32, Mc.13:28, **Lc.21:30**.*

²³³¹ **Θεσσαλονικεύς**, -εώς, ό, *tesalonician, locuitor al Tesalonicului. unul din Tesalonic*. Fapt.20:4, 27:2. ITes.t :I. 2Tes.l: I.

²³³² **Θεσσαλονίκη**, -ης, ή, *Tesalonic*. **Fapt.** 17:1. 11.13.Fil.4:16,2-Tim.4:10.

²³³³ **Θευδας**, -α,ό, n.pr. *Teuda*. Fapt.5:36.*

²³³⁴ **θεωρέω**, (θεάομαι). viit. θεωρήσω, aor. **έθεώ-**ρησα, *ίprivi, a contempla, a observa, a remarca; a verifica*; Mt.27:55, Mc. 15:40. Le. 14:29.

Mc. 12:41. In.6:40. Fapt.3:16. Ap. 11:11,1 In.3:17: Fapt.4:13, In.4:19. Fapl.27:l(), Evr.7:4.

²³³⁵ **θεωρία**, -ας, ή, (**θεωρέω**), *privire, contempla, observare: remurcare. cercetare, verificare; priveriște*. Lc.23:48.*

94

θήκη

²³³⁶ **θήκη**, -ης,ή, (τίθημι), *teacă*. **In. 18:11** .*

²³³⁷ **θηλάζω**, (θήλυς), aor. έθήλασα, *a alăpa, a suge*. Mt.24:19, Mc. 13:17, Lc.21:23; Lc.11-27, Mt.21:16.

²³³⁸ **θήλυς**, -εια, -υ, *ăă*. *feminin, de femeie*, (ca s.): *femeie*. Mt.19:4, Mc.1():6, **Rom.1:26, Gal.3:28**.*

²³³⁹ **θήρα**, -ας, ή, (θήρ). *vânătoare, vânat; capcană, luț, plasă, mreajă*. Rom. 11:9.*

²³⁴⁰ **θηρεύω**, (θήρ), inf.aor. θηρεῦσαι, *a vâna. a prinde, a captura*. Lc.1 1:54.*

²³⁴¹ **θηριομαχέω**, (**θηρίον**, μάχη), aor. έθηριομάχησα, *a lupta cu fiare*. 1 Cor. 15:32, **2Cor. 11:23-29**.*

²³⁴² **θηρίον**, -ου, τό, (θήρ, v. θηρεύω), *animal; fiară, bestie*. Evr. 12:20. Iac.3:7, Ap.6:8.

Fapt.28:4, Ap.11:7. Tit.1:12.

²³⁴³ **θησαυρίζω**, (θησαυρός), **aor.** έθησαύρισα, **part.perf.pas.** τεθησαυρισμένος, *a aduna, a îngrămădi (bogații materiale); a păstra, a pune deoparte*. Mt.6:19. 1 Cor. 16:2, Iac.5:3. Le. 12:21, **2Cor.12:14; Mt.6:20, Rom.2:5, 2Pl.3:7.**

²³⁴⁴ **θησαυρός**, -οῦ, ό, *comoară, bogăție; tezaur*. Mt.6:21, Le. 12:34. Mt.6:19, Evr. 11:26, Le. 12:33. Mt. 19:21, Mc. 10:21, Le. 18:22, 2Cor.4:7. Col.2:3: Mt.2:11. Lc.6:45.

■³⁴⁵ **θγγάνω**, aor. εθγγον, *a atinge*. Evr. 12:20, **11:28, Col.2:21**.*

²³⁴⁶ **θλίβω**, aor.pas. έθλίβην, part. **perf.pas.**
τεθλιμμένος, *a apăsa, a strânge, a strânttora;*
a fi la strâmtoare. **Mc.3:9**, Mt.7:14, 2Tes. 1:6.
2Cor. 1:6, Evr. 11:37, 1Tim.5:10. 1Tes.3:4.

⁷ **θλίψις, -εως, ή**, (θλίβω), *apăsare, strân-*
gere, strâmtorare, torturare, chinuire, necaz,
întristare. Mt. 13:21, Mc.4:17, Mt.24:9.
Mc. 13:19. In. 16:21, Fapt.7:10, 1Cor.7:28.
Ef.3:13. Col. 1:24. 1Tes.1:6. 2Tes.1:4,
Evr. 10:33, Iaci :27, Ap. 1:9; 2Cor.2:4. **Fii.** 1:17.

⁸ **θνήσκω**, (θνάσκω), viit. θανοῦμαι, perf'.act.
τέθνηκα. **ini'**, τεθνηκέναι, *a muri, a deceda, a-și*
θροέω
da duhul. Mt.2:20. Mc. 15:44, Lc.8:49, In. 19:33,
Fapt. 14:19,25:19, Lc.7:12. In. 11:44; 1Tim.5:6.

²³⁴⁹ **θνητός, -ή, -ον**, (θνήσκω). *muritor, trecă-*
tor. Rom.6:12. 8:11. 1Cor.15:53. 2Cor.5:4.
θορυβάζω, (θόρυβος), *a crea neliniște;*
a se îngrijora. Le. 10:41. Mt.6:25. **Mt.6:1.**

²³⁵⁰ **θορυβέω**, (θόρυβος), *a (se) neliniști, a (se)*
îngrijora; a se agita, a fi îngrijorat. Mc.9:23,
Mc.5:39, Fapt. 17:5, 20:10.*

²³⁵¹ **θόρυβος, -ου, ό**, (θρόος, „strigăt”), *gălă-*
gk', strigăt; încurcătură; agitație; revoltă.
răzvrătire, rebeliune. Fapt.21:34, Mt.26:5,
27:24, Mc. 14:2, Fapt.20:1. 24:18, Mc.5:38.

²³⁵² **θραύω**, (θραυματίζω), **aor.** έθραυσα, **part.**
perf.pas. τεθραυσμένος, *a sparge, a distruge,*
a zdrobi. **Lc.4:18, Mc. 14:3.***

²³⁵³ **θρέμμα, -ατός, τό**, (τρέφω), *animal do-*
mestic, vită. turmă. In.4:12.*

²³⁵⁴ **θρηνέω**, (θρήνος), viit. θρηνήσοι aor. έθρή-
νησα, *a plânge, a boci. a se văieta.* **Lc.23:26.**
In. 16:20. **Mt. 11:17. Lc.7:32.***

²³⁵⁵ **θρήνος, -ου, ό**, *plângere, bocet, cântec*
de jale. Mt.2:18.*

²³⁵⁶ **θρησκεία, -ας, ή**, (θρήσκος), *religiozitate,*
serviciu de închinare, ceremonie. Fapt.26:5.
Col.2:18. Iac. 1:26-27.*

²³⁵⁷ **θρήσκος, -ον**, (θρήσκος), adj. *evlavios,*
temător de Dumnezeu, religios. Iac. 1:26.

²³⁵⁸ **θριαμβεύω**, (θρίαμβος, „marș triumfal”).
part. aor. θριαμβεύζω. *a purta pe cineva în marș*
triumfal, a duce la biruință. 2Cor.2:14,
Col.2:15.*

²³⁵⁹ **θρίξ, τριχός, ή**, *păr. fir de păr; lână.*
Mt.3:4, Mc. 1:6. Mt.5:36. Lc.21:18.
Fapt.27:34, **Mt. 10:30.** Le. 12:7, 7:38,
In.11:2. *

²³⁶⁰ **θροέω**, (θόρυβος, sau θροός). *a striga, a*
vesti; a se speria, a se înfricoșa, a se înflora.
2Tes.2:2.

95

θρόμβος

²³⁶¹ θρόμβος, -ου, δ, (τρέφω), *picătură (de*
sânge), bulgăre; coagulare (de sânge). în-
că tură de sânge coagulată, [medical:
tromboză]. **Lc.22:44.***

²³⁶² θρόνος, -ου, ό, (θρήνυς, „taburet”), *tron.*
scaun de domnie. Le. 1:52. Le. 1:32,

Fapt.2:30, Mt. 19:28. Le.22:30. Ap.20:4,
Mt.5:34, **Fapt.7:49**, **Evr.4:16**, **Col. 1:16**.

²³⁶³ Θυάτιρα, -ων,τά,π.ρΓ. *Tiatira*. Fapt. 16:14,
Ap. 1:11, 2:18.

23M θυγάτηρ, -τρος, ή, *fică*. **Mt. 10:35**,
Le.8:42, Mt.9:18. Mc.5:35. Le.2:36.

Fapt.2:17, **Evr. 11:24**, **Mt.9:22**.

2365 **QuyOTptoVj-ou.xo**, (*Qofam*), *fetilă, fiica mică*. Mc.5:23. **7:25**.*

²³⁶⁶ Θύελλα, -ης, ή, *vânt puternic, vijelie, furtună, uragan*. Evr. 12:18.*

²³⁶⁷ θύϊνος, -η, -ον, (θύον), *tuia, lemn prețios*. **Ap. 18:12**.*

²³⁶⁸ θυμίαμα, -ατός, τό, (θύω, „a înmiresma”), *mireasmă, parfum: tămâie*. Ap.5:8, 8:3. 18:13, Lc.1:10.11.

²³⁶⁹ θυμιατήριον, -ου, τό, (θυμιάμω). *altar, locul unde se aduce tămâie*. Evr.9:4.*

²³⁷⁰ θυμιάω, (θυμός), **inf. aor.** θυμιάσαι, *a pune tămâie pe altar, a aduce jertfă de miroso plăcut*. Le. 1:9.*

²³⁷¹ θυμομαχεω, (θυμός, μάχη), *a fi foarte supărat, a fi mânios*. Fapt. 12:20.*

²³⁷² θυμός, -οῦ, ό, (θύω), *forță vitală, vitalitate; dorință puternică, pasiune, patimă, viciu; pornire, furie, vehemență, mânie, supărare*. Ap. 14:8, 18:3. 16:19; Lc.4:28, Fapt. 19:8, Rom.2:8, Col.3:8.

Ef.4:31, **Evr.1 1:27**, **Ap. 12:12**

²³⁷³ θυμώω, (θυμός), aor.pas. έθυμώθην, *a supăra pe, a enerva pe; pas.: a se supăra, a se enerva, a se mânia*. Mt.2:16.*

θώραξ

²³⁷⁴ θύρα, -ας, ή, (θύρη), *poartă, ușă, intrare*. Fapt.5:19, 16:26, **Mt.6:6**, Le. 13:25, Mt.25:10, Le.11:7, In.20:19. Fapt.21:30, In.10:1,

Fapt.5:23; cu înțeles simbolic: Mt.24:33,

Mc.13:29, Iac.5:9. Ap.3:20, ICor. 16:9,

Fapt. 14:27, In. 10:7.9.

²³⁷⁵ θυρεός, -ου, ό, (θύρα), *scut mare, lung*.

Ef.6:16.*

²³⁷⁶ θυρίς, ίδος, ή, (θύρα), *ușită; fereastră*, [în NT., numai **fereastră**]. Fapt.20:9, 1 Cor. 11:33.*

²³⁷⁷ θυρωρός -οῦ, ό, sau ή, (θύρα, όράω), *portar, paznic de la poartă*. Mc. 13:34.

In. 10:3. *portărită*. In. 18:16.

²³⁷⁸ θυσία, -ας, ή, (θύω), *jertfă, aducerea jertfei; animal sau cadou pentru jertfă*.

Fil.2:17, Mt.9:13, 12:7, Mc.9:49, Evr. 10:5, Mc. 12:33, Le. 13:1, Fapt.7:14, Evr.7:27, 9:9, 1 Cor. 10:18, **Ef.5:2**, 1 Pt.2:5, Rom. 12:1.

²³⁷⁹ θυσιαστήριον, -ου,τό, (θυσία printr-un verb rar folosit: θυσιάζω, „a jertfi, a aduce jertfă”), *locul jertfei, altar*. Mt.5:23, Le. 11:51, ICor.9:13. Le. 1:1. Ap.6:9, 8:3, 9:13, 14:18. Rom. 11:3. Iac.2:21, Evr. 13:10, 1 Cor. 10:18.

²³⁸⁰ θύω, (θυ-ω), aoi-.έ'θυσα, aor.pas. έτύθην. part.perf.pas. τεθυμένος. inf.prez. θύεσθαι. *a jertfi, a aduce jertfă*. Fapt. 14:18, 1 Cor. 10:20. *a tăia, a (în)jiingliia (animalele pentru*

jertfă). Mt.22:4, Mc. 14:12, Le. 15:23,
In. 10:40, Fapt. 10:13. ICor.5:7.
²³⁸¹ Θωμάς, -α, ό, n.pr. *Toma(s)*. [geamăn].
Mt.1():3, Mc.3:18, Lc.6:15, In. **11:6**, 14:5,
20:24. Fapt. 1:13.
²³⁸² θώραξ, -ακος, ό, *platoșă*. Ap.9:9,17,
Ef.6:14. **ITes.5:8**. *
 Ἰδομαία
^{2382a} **I, ι, iota**, a noua literă a alfabetului
mecesc; ca cifră: i'= 10.
²³⁸³ Ἰάειρος, -ου, ο, (ebr. TK-^, „Dumnezeu
dă lumină”, mai rar: „Dumnezeu va învia”),
lair(os). Mc.5:22, Lc.8:41.
²³⁵⁴ Ἰακώβ, 6, n.pr.indecl. *Iacov*. (literal
Iacob). [**patriarhul din VT., fiul lui Isaac**].
Mt. 1:2, Lc.3:34, In.4:5. Fapt.7:8, Rom.9:13,
Evr. **11:9**, Rom. 11:26. Mt.8:11, Le. 13:28,
Mt. **1:15**.
²³⁵⁵ Ἰάκωβος, -ου, ό, n.pr. *Iacov*. [ucenicii lui
Isus: (1). fratele lui Ioan, (2). băiatul lui
Alfeu, (3). băiatul Măriei, (4). fratele lui Isus,
(5). tatăl apostolului **Iuda**]. Mt.10:39,
Le.12:50, Mt.4:21, Mc.1:19, Le.5:10,
Fapt. **1:13**, 12:2; Mt. 10:3, Mc.2:14. Lc.6:15;
Mt.27:56, Mc.16:1. Le.24:10; Mt.13:55.
Mc.6:3, 1 Cor. 15:7. Gal. 1:19.
²³⁸⁶ Ἰαμασ-ατός, τό, (ιάομαι), *vindecare*.
I Cor. 12:9,28,30. *
²³⁸⁷ Ἰαμβρής, ό, n.pr.indecl. *Iamhres*.
2Tim.3:8.
²³⁸⁸ Ἰανναί, 6, n.pr.indecl. *Ianai*. Le.3:24.*
²³⁸⁹ Ἰάννης, ό, n.pr.indecl. *Iane(s)*. 2Tim.3:8.*
²³⁵⁰ ἰάομαι, (ιάίνω), aor.med. ἰασάμην, aor.pas.
ἰάθην, imp.aor.pers.3.sg. ἰαθήτω, viit.pas. ἰαθη-
σομαι, perf.pas. ἰαμαι, *a vindeca, a însănătoși;*
a se vindeca, a se restabili (după o boală), a
scăpa (de o boală). **Lc.5:17**, 6:19. In.4:47,
Fapt.9:34, 10:38, Mt.8:8. Mc.5:29: Mt.13:15,
In. 12:40, Fapt.28:27. Evr.12:13.
²³⁹¹ Ἰάρεδ, δ, **n.pr.indecl. Iared**. Le.3:37.*
^{2m} ἰασίς, -εως, ή, (ιάομαι), *vindecare*.
Le. 13:32, Fapt.4:22.30.*
³⁹³ ἰασπις, -ιδος,ή, (cuvânt împrumutat din
imba feniciană), *jasp, (iaspis)*, (.piatră
prețioasă). Ap.4:3. 21:11,21:18.19.*
²³⁹⁴ Ἰάσων, -όνοϋ, δ, n.pr. *Iason*. Fapt. 17:5-7.9.
21:16, Rom. 16:21.
²³⁹⁵ ἰατρός, -οῦ, δ, (ιάομαι). **medic**. Mt.9:12.
Mc.5:26, Le.8:43. 4:23, Col.4:14.
vβ' num.cârd. *douăsprezece*. Fapt. 1:26.
²³⁹⁶ ἰδε, **vezi, să vezi; iată. ia uite, uite**.
Mt.25:20. Mc.2:24. 11:21, 13:1, In.5:14.
11:36, In.3:26, 7:26. 11:3. 1:29, 19:14.
Mt.26:65, Mc. 15:4, **Mt.25:25**.
²³⁹⁷ ἰδέα, -ας, ή, (din rădăcina lui ἰδ-), *înfă-*
țișare, apariție (exterioară), rasă; privire,
punct de vedere, idee. Mt.28:3.*
²³⁹⁸ ἰδνός, -ία, -ον, adj. *propriu, (a lui însuși),*
caracteristic; individual, unicat, personal;
Fapt.4:32, Mt.25:15. In.7:18. Rom.10:3,

ICor.3:8; [înlocuiște genitivul **prenumelor** personale]: Gal.6:5, 2Pt.1:20. Le.6:44.
ICor.4:12. Le.6:41. Ef.5:22, ITes.2:14.
1 Pt.3:1, **2Pt.3:17**. In.4:44, Mt.22:5, **1 Tim.6:1**.
²³⁹⁹ ιδιώτης, -ου, δ, (ιδιώω). **umil care nu se pricepe hi nimic, unul nepriceput, unul care este neinițiat (în ceva)**. 2Cor.11:6, Fapt.4:13;
ICor. 14:16.23.
²⁴⁰⁰ ἰδοῦ, (imp. aor.med. **pers.2.sg.** a rădăcinii „ιδ -“), *iată. și iată; totuși, și totuși*.
Mt.1:2(), 2:1. 9:18. Le.22:10. In.4:35,
i Cor. 15:51, 2Cor.5:17. Iac.5:9. Ap.1:7.
Ap.27:24, Mc.14:41; Mt.3:17. Le.5:12.
Fapt.8:27, In. 19:5.
²⁴⁰¹ Ἰδουμαία, -ας,ή, n.pr. *Idunwea*. Mc.3:8.
Fapt.2:9.

96

97

Ἰδρώς
²⁴⁰² Ἰδρώς, -ώτος, ό, (ιδίω, „a transpira“),
transpirație. Le.22:44.*
²⁴⁰³ Ἰζάβελ,ή, n.pr.indecl. *Izabela*. Ap.2:20.
²⁴⁰⁴ Ἰεράπολις, -εως,ή, n.pr. („oraș sfânt“),
Ierapole, (Hierapolis). **Col.4:13**.
²⁴⁰⁵ ἱερατεία, -ας, ή, (Ιερός), *preoție, slujbă de preot*. Le. 1:9. Evr.7:5. Ap.5:10.*
²⁴⁰⁶ Ἰεράτευμα, -ατός, τό, (Ιερατεύω), *preoție*.
IPt.2:5.9.*
²⁴⁰⁷ Ἰερατεύω, (ιερός), *a sluji ca preot*.
Le. 1:8.*
²⁴⁰⁸ Ἰερεμίας, -ου, ό, pr. *Ieremia*. Mt.2:17,
16:14,27:9.
²⁴⁰⁹ ἱερεύς -έως,ό, (ιερός), *preot*. Fapt. 14:13,
Mt.8:4. Mc. 1:44. Lc.5:14, 1:5, 10:31. Evr.8:4,
In. 1:19. Evr.5:6. 7:17. 10:21. Ap.20:6. 1:6.
²⁴¹⁰ Ἰεριχώ, -ή, *Ierihon*. Mt.2():29, Ev. 11:30.
²⁴¹¹ Ἰερόθυτος -ον, (Ιερός), adj. *jertfit (lui Dumnezeu)*; [în NT, apare numai ea substantiv |: *carnea jertfită idolilor sau diferiților zei*.
ICor. 10:28.
Ιερόν, -ού,τό, (ιερός), *locul sfânt, sfânta, templu*. Fapt. 19:27; Mt.12:6. Mc. 13:3.
Le.2 1:5, Fapt.24:6. Mt.21:12. Mc. 14:49.
Le. 19:47. In. 10:23. Lc.2:37.
²⁴¹² Ἱεροπρεπής, -ές, (ιερός sau ιερόν, πρέπ(ο)),
adj. *cuviincios, potrivit sfințeniei; sfânt*.
Tit.2:3.*
²⁴¹³ Ἱερός, -ά, -ον, (ἱσαρ-ος). adj. *sfânt, sosit din partea lui Dumnezeu, consacrat, pus deoparte lui Dumnezeu*; (ca substantiv): *lucrurile sfinte*. 2Tim.3:15; ICor.9:13.*
²⁴¹⁴ Ἱεροσόλυμα, -ων,τα, și -ας,ή, sau Ἱερουσαλήμ, ή, n.pr. (ultima formă: n.pr.indecl.).
Ierusalim (trad. Cornilescu), (*Ierusalem*. din original). Mt.2:1, Mc.3:8. Lc.2:25, In. 1:19,
Rom. 15:19, Gal. 1:7, Mt.20:17. Le. 18:31.
In.2:13; Gal.4:25. Evr. 12:22. Ap.3:12. 21:2.
²⁴¹⁵ Ἱεροσολυμίτης, -ου, ό, (Ἱεροσόλυμα),
ικανός
locuitor al Ierusalimului, (un om) din lent-

salini. Mt. 1:5, In.7:25.

²⁴¹⁶ ιεροσυλέω, (ιερόσυλος), *a jefui templul*

Rom.2:22.*

²⁴¹⁷ ιερόσυλος, -ου, ό, (ιερόν, συλάω),

*jefuitor de templu. Fapt. 19:37.**

²⁴¹⁸ ιερουργέω, (ιερόν, έργον), *a sluji ca preot,*

a fi servitor la templu, a lucra la templu.

In.2:19, **Rom. 15:16.***

²⁴¹⁹ Ιερουσαλήμ, ή, ν. Ιεροσόλυμα.

²⁴²⁰ Ιερωσύνη, -ης, ή, (Ιερός), *preoție,*

Evr.7:11.12.24.

²⁴²¹ Τεσσαί, ό, n.pr.indecl. (ebr. "ש"א). *lese. (tatăl*

lui David). Mt. 1:3, Fapt. 13:22. Rom. 15:12.

²⁴²² Τεφθάε. ' ebr. nnp\ „a deshide"),

lefta. Evr. II.

²⁴²³ Τεχονίας, -οῦ, ό, (ebr. *JT)X\ „lahve dä*

tărie, întărește"), leltonia, Mt. 1:11.

²⁴²⁴ Τησοῦς, -οῦ, ό, (ebr. *יְהוֹשֻׁעַ* „lahve este

salvatorul, mântuitorul"), feste un nume des

folosit în VT.. acolo, peste tot. este tradus cu:

losua]: In NT., apare sub formă de: 1. *lostia,*

Fapt.7:45. Evr.4:«S. 2. *Isus.* se referă la Domnul

Isus Cristos. Mt. 1:16.2:1,3:13,4:1.9:35, 10:5.

11:1, 12:15, 14:1. 15:29, 16:13,-17:21, 20:17,

21:11,26:51, 27:17, Mc. 1:9. 5:7, 9:8, 10:21,

14:67,16:6. Le. 1:31,2:21.3:21,4:1.7:3,17:13.

24:19,In.1:29.6:42,7:39.9:11, 11:51, 13:23,

18:5,20:2. **Fapt. 1:1.2:22.3:13,4:2.5:30.6:14,**

16:7. 26:15,-28:23. Rom.8:11, ICor. 12:3.

2Cor.4:5. Gal.6:17. Ef.4:21.1 Tes. 1:10, Evr.2:9.

lin. 1:7, Ap. 1:9, 12:17,20:4,22:16.

²⁴²⁵ ικανός, -ή, -όν, (ἰκω sau ἰκάνω), adj. *des-*

tul, suficient, destul de mare, de mult. impor-

tant, însemnat, considerabil, mare. buni-icel):

potrivit, apt. Mc. 10:16, Lc.7:12. Fapt. 11:24,

Le.20:9, Fapt.8:1 I. 12:12, ICor. 11:30,

Fapt. 17:9. Lc.23:8; Mt.3:11, Mc. 1:7, Lc.3:16,

ICor. 15:9.

Ικανότης

²⁴²⁶ Ικανότης, -τητος, ή, (ικανός), *destoi-*

*nicie, pricepere. 2Cor.3:5.**

²⁴²⁷ **Ικανόω,** (ικανός), *a face {pe cineva i des-*

*toinic, priceput. 2Cor.3:6. Col. 1:12.**

²⁴²⁸ ίκετηρία, -ας,ή, (ἰκκο „a întinde mâna"),

*rugăciune, cerere. Evr.5:7.**

²⁴²⁹ ἰκμάς, -άδος,ή, *umezeală. Le.8:6.**

²⁴³⁰ Ἰκόνιον, -ου,τό, n.pr. **Iconia,** Fapt. 13:51,

14:1, 16:2. 2Tim.3:11.

²⁴³¹ Ιλαρός, -ά, -όν, (Ἰλημι. „a se purta evla-

vios, cuviincios"), *bucuros, vesel, voios, bine*

*dispus. 2.Cor.9:7.**

²⁴³² ἰλαρότης, -τητος, ή, (Ιλαρός), *bucurie,*

veselie, voioșie. Rom. 12:8.^w

²⁴³³ Ἰλάσκομαι, (Ἰλημι, sau ἰλαρός), *a ispăși,*

a împăca, a reconcilia; a avea milă Ide

*cineva). Evr.2:17; Le. 18:13.**

²⁴¹⁴ Ἰλασμός, -οῦ, ό, (Ιλάσκομαι), *ispășire,*

*împăcare; jertfă de ispășire. 1 In.2:2, 4:10.**

²⁴³⁵ ἰλαστήριον, -ου, τό, (Ιλάσκομαι), *ispă-*

șire, împăcare; jertfă de ispășire. Rom.3:25,

Evr.9:5.*

²⁴⁴¹ ἄλωος, -ων, adj. *milostiv, iertător, îndurător*. Mt. 16:22. Evr.8:12.*

Ἰλλυρικόν, οὐτό, n.pr. *Iliric*, Rom. 15:19.

" **Ἰμάς, -άντος, ὄ**, *curea (din piele)*.

Mc. 1:7, Lc.3:16. In. 1:27. Fapt.22:25.*

²⁴³⁹ Ἰματίζω, (Ἰμάτιον), *a îmbrăca*. Mc.5:15, Le. 8:35.*

⁰ Ἰμάτιον, -ου,τό, (**εἰμάτιον**), *haină. îmbrăcăminte*. I pi timpul NT., oamenii purtau două rânduri de haine; una pe corp numită carnația, ı unică, iar peste cămașă, ei luau o haină, numită veșmânt, robă, mantaua; (poate un corespondent în zilele noastre este sacou, sau haină în general)]. Mt.9:16. Mc.2:21, Lc.5:36. Evr. **1:11**, Mt.27:35, Mc.5:28, Fapt.9:39, IPt.3:3; Mt.5:40. **Lc.6:29**, Mt.9:20, Le.8:44, In. 19:2. Fapt. 19:16.

Ἰουδαϊσμός

²⁴⁴¹ Ἰματισμός, -οῦ, ὄ, (Ἰματίζω). *îmbrăcăminte, haină*. Lc.9:29. In. 19:24, Fapt.20:33.1Tim.2:9.

²⁴⁴² Ἰμείρω, **a tânji după. a dori**. ITes.2:8.*

²⁴⁴³ ἵνα, prep. *ca. ca să; că. căci, pentru că*.

Mc.4:21, Le.6:34. In.3:15. Fapi.2:25, Rom 1:11, ICor.9:12. Gal.6:13. Fil.3:8. Evr.5:l. Iln.1:3.

Mc.15:20. Le.14:10. Fapt.5:15; **Mt.7:12**,

Mc.9:30. **Lc.6:31**, In. 17:24. ICor. 14:5,

Rom.1:16, iTim.5:21, In.11:50, Mc.11;2X.

Gal.5:17.

²⁴⁴⁴ Ἰνατί, (ἵνα, τί). **pr.int. de ce? pentru ce!'** *din ce cauză? cu ce scop?* **Fapt.4:25**, Mt.9:4.

27:46. Lc.13:7. Fapt.7:26. **ICor.10;29.**

²⁴⁴⁵ Ἰόπη, -ης, ή, (ebr. יֶפֶת, „frumosul”, „frumusețe”), *lope, (luffa)*. Fapt.9:36.38.42.

10:5, 11:5.13.

²⁴⁴⁶ Ἰορδάνης,-ου, ὄ, (ebr. יַרְדֵּן, „râu”, râu din Palestina), (*râu*) *Iordan*. **Mt.3:5**, 19:1.

Mc.1:5, 3:8, 10:l.Lc.3:3. lin. 1:28, 10:40.

²⁴⁴⁷ ἰός, -οῦ, ὄ, *otravă*. Rom.3:13. Iac.3:8: *rugină*, Iac.5:3.*

²⁴⁴ < Ἰούδα, v. Ἰούδας.

²⁴⁴⁹ Ἰουδαία, -ας,ή, (ebr. יְהוּדָא, n.pr. Iudeea. 5:22, 3:1, Mc.3:7. Lc.2:4, In.4:3. Fa. 1:8. 8:1.

ı 28:21, Rom. 15:31, 2Cor.1:16, Gal. 1:22:

Le. 1:5. 4:44. Fapt. 10:37. 11:1. Mt. 19:1.

²⁴⁵⁰ ἰουδαίζω, (Ἰουδαίος), *a fi iudeu, a trăi ca un iudeu, a trăi după modelul iudaic*. Gal.2:14.*

²⁴⁵¹ Ἰουδαϊκός, -ή, -όν, (Ἰουδαίος), *evreu, iudeu, evreiesc*. Tit. 1:14.

²⁴⁵² Ἰουδικῶς, (Ἰουδαϊκός), *adv. după felul evreilor, după obiceiurile evreiești*. Gal.2:14.

²⁴⁵³ Ἰουδαίος,-αία, -αῖον, (Ἰουδαία), *evreu, iudeu, unul care trăiește (locuiește) în Iudeea*. Mc. 1:5. Fapt. 10:28, Mt.2:2. Mc.7:3.

In.2:18. Fapt. 13:43, Rom.2:17, Gal.2:13; 1.1.1:19,2:18,5:10,6:41,7:1. 10:24. 18:14.

²⁴⁵⁴ Ἰουδαϊσμός, -οῦ,ὄ,Ἰουδαίζω), *iudaism, formă de viață evreiască*. Gal. 1:13.

98

99

Ἰουδαῖος

²⁴⁵⁵ Ἰουδαῖος, -α, ὁ, n.pr. *Iuda*, Mt. 1:2, **Lc.3:33**, Evr.7:14, **Ap.5:5**, **Mt.2:6**, Le. 1:39; Lc.3:30; Fapt.5:37, 9:11; Lc.6:16, Fapt. 1:13; Mt. 10:4, 26:14. Mc.3:19, 14:10, Le.22:3, In.18:2; Fapt. 15:22. lud. 1.

²⁴⁵⁶ Ἰουλία, -ας,ή, (lat. *Iulia*). n.pr. ***Iulia***, [o **creștină din Roma**]. Rom. 16:15.

²⁴⁵⁷ Ἰούλιος, -ου, ὁ, (lat. ***Iulius***), n.pr. *Iiiliu*, Fapt.27:1.

²⁴⁵⁸ Ἰουνίδης, -α, ὁ, n.pr. *Iunia*, Rom. 16:7.

²⁴⁵⁹ Ἰούστος, -ου, ὁ, (lat. *Iustus*, „drept, cinstif), n.pr. *Iust*. Fapt. 1:23.18:7, Col.4:11.

²⁴⁶⁰ ἵππεύς, -έως, ὁ, (ἵππος). *călăreț*, Fapt.23:23,32.*

²⁴⁶¹ Ἴππικός, -ή, ὄν, (ἵππος), adj. *ceva ce aparține unui cal; călare*. Ap.9:16.*

²⁴⁶² ἵππος, -ου, ὁ, *cal*. Ap.6:2,9:7,14:20,18:13, 19:11.

²⁴⁶³ ἴρις, -ίδος, ή, *curcubeu*, Ap.4:3, 10:1.*

²⁴⁶⁴ Ἰσαάκ, ὁ, (ebr. *יִשְׂחָק* „el râde”), ***Isaac***, (**fiul lui Avraam**). Mt.8:11, Le. 13:28, Mt.22:32, Mc. 12:26. Fapt.3:13, Rom.9:7, Iac.2:21, Mt. 1:2.

²⁴⁶⁵ ἰσάγγελος, -ον, (ἴσος, ἄγγελος), adj.

asemănător cu Ingerii, ca ingerii, ingeresc. Lc.20:36*

²⁴⁶⁶ Ἰσαχάαρ, ὁ, v. Ἰσάχαρ.

²⁴⁶⁷ ἴσεμι, *a cunoaște*. Ef. 5:5.

²⁴⁶⁸ y ¹⁵¹⁰

Ἰσκαριώθ, ὁ, n. **pr.indecl.** *Iscariot*,

Mc.3:19, 14:10. Le.6:16, 22:47, In.6:71.

14:22, Mt.10:4.

²⁴⁶⁹ Ἰσκαριώτης, -ου, ὁ, v. Ἰσκαριώθ.

²⁴⁷⁰ ἴσος, -η, ον, adj. *egal (în cantitate, în măsură), la fel, deopotrivă*. Fapt. 11:17, Ap.21:16, Mc.14:56, Mt.10:12, In.5:18, Lc.6:34. **Fil.2:6**.

²⁴⁷¹ ἴσότης, -τητος, ή, (ἴσος), *egalitate; aceeași măsură, cantitate*. 2Cor.8:13. *echitate, cuvîntă*. Col.4:1.

ἰσχυω

²⁴⁷² ἰσότημος, -ον, (ἴσος, τιμή), adj. *același, la fel de prețios, egal*. 2Pt. 1:1.

²⁴⁷³ ἰσόψυχος, -ον, ("ἴσος, ψυχή), adj. *aceleași simțăminte, duh, gândire: unanim*. Fii.2:20.*

²⁴⁷⁴ Ἰσραήλ, ὁ, (ebr. "יִשְׂרָאֵל", „luptător cu Dumnezeu”), n.pr.indecl. [Acest nume i s-a dat lui Iacov când s-a luptat cu îngerul Domnului], *Israel*, Rom.9:6. Fii.3:5, Mt. 10:6, Le. 1:16, Fapt.5:21, Rom.9:27. Evr.8:8; Mc. 12:29, Mt.8:10. Rom. 11:2, Le. 1:80, Mt.27:42, 15:31. Ap.7:4.

²⁴⁷⁵ Ἰσραηλίτης, -ου, ὁ, (Ἰσραήλ), *Israetit, unul din Israel*. In. 1:47. Rom.9:4, 11:1, 2Cor. 11:22, Fapt.2:22.

Ἰσασχάαρ, ὁ, (ebr. יִסְחָאָר) „a oferi recompensă, răsplată”), n.pr.indecl. *Isaluir*, Ap.7:7.*

²⁴⁷⁶ ἴστημι, viit. στήσω, viit.pas. ωσταθήσμαι, aor. 1.act. ἐστήσα, aor.pas. ἐστάθην, imp. στάθητι, aor.2.intranz. εστην, imp. στήθι, inf. στήναι, part. στάς, perf.tr. εστηκα,

part.perf. intr. ἐστώς, 1. TRANZITIV: *a pune. a așeza; a răndui, a hotărî.* Mt.25:33, 18:2, Mc.9:36, In.8:3,Fapt.6:6, Iud.24; Fapt. 17:31, Mt.26:15 2. INTRANZITIV: *a sta neclintit, în picioare, a sta în fața cuiva; a se împotrivi, a se scula, a se ridica.* Lc.24:17, Mt.20:32, Mc.10:49. Le.7:14. Fapt.8:38, Ap.18:17, Le. 18:11; Ef.6:14. Rom. 14:4, Ap.6:14. Mt.18:16. 2Cor. 13:1. Mt.27:47.

²⁴⁷⁷ ἱστορέω, aor. ἱστόρησα, *a cunoaște, a căuta, a face cunoștință.* Gal. 1:18.*

²⁴⁷⁸ {οχυρός, -ά, -όν, (ισχύς), adj. *tare, puternic.* Ap.18:8, 5:2, 1Cor. 10:22, Le. 11:22 " Mt.3:11, Mc.3:27, Le. 11:21, 1Cor.4:10| Mt. 14:30, Ap. 19:6, Evr.5:7. 2Cor.1():IO.

²⁴⁷⁹ ἰσχύς, -ύος, ή, *putere, tărie.* Mc. 12:30,1 Le. 10:27. Ef. 1:19. 2Tes.1:9. 1Pt.4:1 2Pt.2:11,Ap.5:12.

²⁴⁸⁰ ἰσχύω, (ισχύς), *a fi puternic, tare, sănă-*
ἴσως

tos; o avea putere, a fi în stare de ceva.

Mt.9:12, Mc.2:17; Fil.4:13, Iac.5:16. *a fi biruitor, învingător.* Fapt. 19:20, Fapt.19:16, Ap. 12:8. *a avea putere, a avea valoare, a avea importanță.* Evr.9:17, Gal.5:6.

²⁴⁸¹ ἴσως, (ἴσος, „la fel, potrivit, posibil"), adv. *poate, eventual, probabil; s-ar putea ca.* Lc.20:13.*

²⁴⁸² Ἰταλία, -ας, ή, (lat. Italia), *Italia,*

Fapt. 18:2, **27:1, Evr. 13:24.**

²⁴⁸³ Ἰταλικός, -ή, -όν, (Ἰταλία), *italian,*
cineva care locuiește în Italia. Fapt. 10:1.

²⁴⁸⁴ Ἰτουραῖος, -αία, -αίον, **Iturta, Lc.3:1.**

²⁴⁸⁵ ἰχθύδων,-ου,τό, (ιχθύς),*peștișor, pește.*
Mt. 15:34, Mc.8:7.*

²⁴⁸⁶ **ιχθύς, -ύος, δ, pește,** Mt.7:10, 13:47,
14:17, 15:36, 17:27, Mc.6:38, Lc.5:6, 9:13,
In.21:6. 1Cor. 15:39.

²⁴⁸⁷ ἰχνος, -ους, τό, *urmă [de picior].*

Rom.4:12, 2Cor.12:18. 1Pt.2-.21.*

²⁴⁸⁸ Ἰωαθάμ, δ, (ebr. **יְהוָה** „Iahve este perfect"), n.pr.indecl. **Imitam,** Mt. 1:9. Le.3:23.*

²⁴⁸⁹ Ἰωάννα, sau Ἰωάννα, -ας,ή, n.pr. *Ioana,*
Lc.8:3, 24:10.

²⁴⁹⁰ Ἰωανάν, δ, (ebr. יְהוָה\ „Iahve este îndurător, milostiv"), n.pr.indecl. *Ioanan,* Lc.3:27.*

²⁴⁹¹ Ἰωάννης, -ου, δ, n.pr. *Ioan,* [Ioan era un nume foarte răspândit la evrei în timpul Domnului Isus Cristos. astfel: Ioan Botezătorul, apostolul Ioan. tatăl **lui** Petru, un membru dir Sanhedrin, Ioan Maieu, fiul Măriei etc.]. **Mt.3:4** 4:12, Mc.3:4,2:18,6:14, Le. 1:13,3:2, In.6:15 Fapt. 1:5, **4:13;** Mt.4:21, 10:2. 17:1, Mc.1:19 Le.5:10, Fapt.1:13. 4:13, 18:25; In.1:42 Fapt.4:6;Fapt.12:12, 13:5,15:37.

ἰώτα

Ἰωάς δ, (ebr. **יְהוָה** „Domnul dă (a dat)"),

n.pr.indecl. **Ioas,** [se găsește numai în câteva **manuscrite mai puțin importante** la Mt.1:8 și la **:3:23.]**

²⁴⁹² Ἰώβ, δ, (ebr. 2V ís), n.pr.indeed. **Iov**,

Iac.5:11*

Ἰωβήδ, δ, (ebr. "111 l̄ „cel care slujește (lui Dumnezeu)"), n.pr.indeed. **lohed**,
Mt.1:15. Lc.3:32.

Ἰωδά, δ, n.pr.indeed. **Iada**, Le.3:26.

²⁴⁹³ Ἰωήλ, δ, (ebr. *?&v, „al cui Dumnezeu este (Domnul) Iahve"), n.pr.indeed. **loel**,
Fapt.2:16.

²⁴⁹⁴ Ἰωνάμ, ó, n.pr.indeed. **lonam**. Le.3:30.*

²⁴⁹⁵ Ἰωναζ, -α, ó, (ebr. Π21\ „porumbel"),
n.pr. **lona**, Mt. 12:39-41, Le. 11:29; In. 1:42,
Mt.16:17.

²⁴⁹⁶ Ἰωράμ, δ, (ebr. Dlin\ „pe cine înalță Domnul"), n.pr.indeed. **hram**, Mt. 1:8.

²⁴⁹⁷ Ἰωρίμ, δ, n.pr.indeed. **lovim**, Le.3:29.*

²⁴⁹⁸ Ἰωσαφάτ, δ, (ebr. ŞŞâJirP, „Domnul judecă"), n.pr.indeed. **losafat**, Mt.1 :8.*

Ἰωσής, -ή, δ, n.pr. **lose**, Mc.6:3.

Mt.13:55.

²⁵⁰¹ Ἰωσήφ, δ, (ebr. ηΟΓ), n.pr.indeed. **losif**,
In.4:5, Fapt.7:9, Evr. 11:21, Ap.7:8; Lc.3-.24,
3:30; Mt.1:16. 2:13, Le.1:27, 2:4, 3:25.

In.1:45; Mt.27:57. Mc.15:43, Le.23:50,

In. 19:38; Fapt. 1:23;Mt.27:54.

Ἰωσήχ, δ, n.pr.indeed. **loseh**. Le.3:26.*

²⁵⁰² Ἰωσίαζ, -α, δ, (ebr. irrŞiO. „Domnul vindecă"), n.pr. **losia**, Mt.1: 10.*

²⁵⁰³ ἰώτα,τό, numele literei „i", indecl. **iota**,
Mt.5:18.*

100

101

K

καθήκω

K, κ, *karra*, **a** zecea literă a alfabetului grecesc: ca **cifră**: κ'= 20.

κάβος, -ου, ó, o unitate de măsură folosită la măsurarea **cantităților** de cereale. Le. 16:6.*

²³⁰⁴ κάγω, (καί, ἐγώ), *și eu; dar eu, iar eu; de asemenea eu*. Mt. 11:28, Le.2:48, In.6:57, 2Cor. 12:20, Gal.6:14; In. 12:32, Fapt. 10:28. Iac.2:18; 1Cor.7:40, Mt.2:8, Le. 1:3, Fapt.8:19, **In.5:17,2Cor. 11:21**.

κάδος, -ου, ó, *ulcior, găleată*. Le. 16:6.*

²⁵⁰⁵ καὶ ὁμοίᾳ *atlv tu conformitate cu, așa cum. CA PREP. precum, după cum*. Mt.6:12, 27:10, Le. 1:2.*

²⁵⁰⁶ καθαίρεσις, -εως, ή, (καθαίρω), *pustiire, distrugere, surpare*. 2Cor. 10:4. 13:10, **10:8**.*

²⁵⁰⁷ καθαίρω, (κατά, αἰρέω), viit. *καθελώ*, aor. *καθείλον*. **a da jos** (pe cineva de pe ceva), **a coborî**; *a răsturna, a distruge, a nimici*. Mc. 15:36, Lc.23:53, Fapt. 13:29; Le. 1:52. Fapt. 13:19, 2Cor.1():4.

²⁵⁰⁸ καθαρός (καθαρός), *a curățat*. In. 15:2, **Evr.10:2**.*

²⁵⁰⁹ καθάπφ, (κατά, ἄπερ). adv. sau conj. *asa cum, după cum*. Rom.3:4, 9:13, 10:15. 11:8, 1Cor.1():10. **2Cor.3:13**, 1Tes.2:11.

Rom. 12:4.

²⁵¹⁰ καθάπτω, (κατά, άπτω). aor. καθήψα, *a se atinge. a se lipi, a se prinde*. Fapt.28:3.*

²⁵¹¹ καθαρίζω, (καθαρός), [formă elenistică: καθαιρώ]. viit. καθαριώ, aor. έκαθάρισα, aor. pas. έκαθαρίσθην. imp. **aor.pas.** καθαρίσθητι, part. perl", pas. κεκαθαρισμένος, *a curăța, a face curai*, [la fig., *a elibera de sub păcat, a curăța*

K

[*de păcat*]. Mt.23:25, Me.7:19. Le. 11:39.

Mt.8:2.Mc.1:40.Lc.4:27:Fapt.10:15.Mc.7:19.

Le. 11:2. Evr. 10:2. 2Cor.7:1. FJ'.5:26, Tit.2:14.

²⁵¹² καθαρισμός, -ού, ό, (καθαρίζω), *curățire*.

Mc. 1:44, Lc.5:14. In.2:6, Lc.2:22, Evr. 1:3, 2Pt. 1:9.

κάθαρμα, -ατος,τό, (καθαίρο:), *mizerie, gunoi*. ICor.4:13.*

²⁵¹³ καθαρός, -ά, -όν, (καθαρίω), adj. *curat, imaculat; integru, nepătat, fără păcat, curat din punct de vedere moral*. Mt.23:26, 27:59, Ap. 15:6.21:18. Evr. 10:22.Tit. 1:15; In. 13:10. Fapt. 18:6. 20:26, 2Tim.2:22, Le. 11:41.

²⁵¹⁴ καθαρότης,-ητος,ή,(καθαρός),*curăție, puritate*. Evr.9:13.*

²⁵¹⁵ καθέδρα, -ας, ή, (καθέζομαι). *scaun, unde se stă*. Mt.21:12, 23:2, Mc. 11:15.*

²⁵¹⁶ καθέζομαι, (κατά. έζομαι), *a șede, a sta pe scaun; a se așeza*. Mt.26:55, Le.2:46, Fapt.6:15. In.4:6, 6:3.

καθείς, (καθ', εις), *față de (cineva); unul câte unul, unii cu alții*.Rom. 12:5.*

²⁵¹⁷ καθεξής, (κατά, έξης), adv. *unul după altul, pe rând. în ordine*. Le. 1:3, Fapt. 11:4. 18:23. Lc.8:L-

καθερίζω, v. καθαρίζω.

²⁵¹⁸ καθεύδω, (κατά. ευδω). impf. έκάθευδον, *a dormi, a se odihni*. Mt.8:24, 13:25, 26:40, Mc.4:27, 13:36, 14:37, Lc.22:46. ITes.5:7; Mt.9:24, Mc.5:39. Lc.8:52; Ef.5:14.

²⁵¹⁹ καθηγητής, -ού, ό, (καθηγέομαι, „a învăța"), *învățător, dascăl*. Mt.23:8,10.*

²⁵²⁰ καθήκω, (κατά, ήκω), *a fi vrednic, a i se cuveni, a merita*. Fapt.22:22. Rom. 1:28.*

κάθημαι

²⁵²¹ κάθημαι, (κατά, ήμαι), *a sta, a șede; a se așeza*. Le.5:17. In.2:14, **ICor. 14:30**, Mc.2:6. Mc. 13:3, Mt.24:3. Fapt.2:2.34, 8:28, 23:3, Ap.6:8, Mc.5:15, Le.21:35, **1:79**; Mt.22:44, Mc. 12:36. Lc.20:42.

καθημέραν = καθ' ήμέραν, v ημέρα.

²⁵²² καθημερινός,-ή, -όν, (καθ" ήμέραν), adj. *cel de toate zilele*. Fapt.6:1.*

²⁵²³ καθίζω, (κατά, ίζω). viit. καθίσω, viit. med. **καθίσομαι**, καθιούμαι, aor.aet. έκάθισα, peif.act. κεκάθικα, *a așeza (pe cineva), a da locul cuiva, a-și oferi locul cuiva: a se așeza, a lua loc*. Fapt.2:3(), Ei. 1:20, In. 19:13. ICor.6:1; Mt.5:1. 13:48. Me.9:35, Le.4:20. In.8:2. Fapt.13:14, ICor. 10:7, **Ap.3:21**.

²⁵²⁴ καθήμι, (κατά, ίστημι), aor. καθήκα, *a*

*cobori, a lăsa în jos (pe cineva). Le.5:19, Fapt.9:25, 10:11, 11:5.**
²⁵²⁵ καθίστημι, (κατά. ἵστημι), **viit.** καταστήσω, aor. κατέστησα, viit.pas. κατασταθήσονται, aor.pas. κατεστάθη. *a duce. a purta; a pune, a așeza (pe cineva într-un loc); a cauza, a determina, a provoca, a da naștere, a prilejui.* Fapt. 17:15; Mt.24:45, Le. 12:42, Fapt.7:27; 2Pt.1:8, Rom.5:19.
²⁵²⁶ καθό, (καθ' ο), adv. *conform, așa cum.* Rom.8:26. 2Cor.8:12. **IPt.4:13.***
²⁵²⁷ καθόλου, (καθ', όλου), adv. *de loc, absolut.* Fapt.4:18.*
²³²⁸ καθοπλίζω, (κατά. **οπλίζω**), *a se înarma, a fi înarmat.* Le.1 1:21.*
^{21M} καθοράω, (κατά, όράω). *a se uita bine. a se uita cu băgare de seamă; a privi, a observa.* Rom. 1:20.*
^{~5M} καθότι, (καθ' δ τι), *pentru că, din cauză că; intrucât.* Fapt.2:24.45,4:35, Le. 1:7. 19:9.*
²⁵³¹ καθώς, (καθ', ώς), adv. *toi așa, așa cum, cum.* **Le. 11:30**, 17:26. 2Cor.1:5, Col.3:13. Un.2:6, Mt.21:6, 2Cor.1:14, Mc. 1:2, In. 1:23, καιρός
Gal.3:6. *αșa cum, după cum, în măsură în care...* Mc.4:33. Fapt. 11:29. **!Cor. 12:11.** IPt.4:10, Fapt.2:4. 1 Cor. 15:38. *fiindcă, după cum, pentru că.* In. 17:2, Rom. 1:28. ICor. 1:6, Ef. 1:4. *când, după ce, în acest timp.* Fapt.7:17. καθώσπερ, (**καθώς**, περ), *chiar așa, tot așa, cum, ca și.* Evg.5:4.
²⁵³² καί, conj. **și, iar; și...și; de asemenea.** Mt.2:6. Rom.7:12, Evg. 1:1. iCor. 15:24. 2Cor. 1:3. Ef. 1:3, Iac. 1:27, Fapt.23:6, Fapt. 14:17, Mt.7:19. Mc. 1:15. 2:12. Lc.5:1. Mt.21:21; Mt. 10:28. Mc.4:41, Rom. 11:33. Fil.2:13. Fapt.26:29. Fil.4:16.
²⁵³³ Καϊάφας, -α, ό, n.pr. **Caiafa** (mare **preot în timpul Domnului Isus Cristos**). Mt.26:3, Lc.3:2. In. 11:49, 18:13, Fapt.4:6.
²⁵³⁴ καίγε, (= **καί**, γέ), v. γέ.
²⁵³⁵ Καϊν,ό, (ebr. *קַיִן*, „a primii”), n.pr.indeed. **Cern, Evg. 11:4, Hn.3:12.** lucl.1 1.
²⁵³⁶ Καϊναν, ό, (ebr. *קַיִן*, „**proprietar**”), **n.pr.** indeci. **Căinaiu**, Le.3:36.
²⁵³⁷ καινός, -ή, -όν, adj. *nou. înnoit; neobișnuit; nefolosit, proaspăt; neașteptat.* Mt.9:17, Mc.2:22, Le.5:38, Mt.27:60, In.19:41, Mc.2:21, Le.5:36, Mt.13:52; Mc.1:27, Fapt. 17:19, In. 13:34, Mc. 16:17, Ap.21:1.
²⁵³⁸ καινότης, -ητος, ή, (καινός), *noutate, ceva ce este nou.* Rom.6:4, 7:6.*
καινοφονία, v. κενοφονία.
²⁵³⁹ καιπερ, (καί. περ). conj. **deși, cu toate că, măcar că.** Fil.3:4. Evg.5:8. 7:5, 12:17. 2Pt.1:12.
²⁵⁴⁰ καιρός, -οῦ, ό, *o perioadă de timp. vreme (referindu-se la timp), timp (corespunzător, potrivit),prilej, ocazie; oportunitate.* Mt. 11:25. 12:1. **Fapt. 13:11.** 14:17. 17:26. ICor.7:5, Gal.6:10, Le.18:30. Rom.3:26, Le.12:56.

Gal.4:10, Rom.5:6; Mt.8:29, 13:30, Fapt.1 :7,
IPt.1:5, 2Tim.3:l.Ap.1:3. **11:18**, 12:14.

102

103

Καίσαρ

²³⁴¹ Καίσαρ, -αρος, ό, (lat. **Caesar**, la început,
era nume propriu, clar de la Augustus s-a trans-
format și în titlul conducătorului Imperiului
Roman). *Cezar*. Mt.22:17, Mc. 12:14, **Lc.20:22**,
23:2. In. 19:12, Fapt. 17:7. Mt.22:21.

²⁵⁴² Καισαρεία, -ας,ή, (lat. Caesarea, format
din n.pr. Caesar), **n.pr.al** unui oraș. *Cezareea*,
Fapt.8:40, 9:30, 10:1. 11:11, 12:19, 18:22.
21:8, 23:23; Mt. 16:13, **Mc.8:27**.

²⁵⁴³ καίτοι, (καί, τοι). conj. *și totuși, cu toate
acestea*. Fapt. 14:17, Evr.4:3.

²⁵⁴⁴ καίτοιγε, (καίτοι, γε), *și totuși; desigur,*
cu toate că. In.4:2, Fapt. 14:17.

²⁵⁴⁵ καίω, viit.pas. καθήσομαι. conj.
aor.pas. καθήσωμαι, part.perf.pas.
κεκαυμένος, *a (se) aprinde, a (se) arde; a fi
aprinș*. **Mt.5:Î5^Mc.4:2];Lc.12:35,In.5:35**,
Ap.4:5. 8:10. Evr. 12:1 8, Ap.8:8, 21:8;
In. 15:6, 1 Cor. 13:3.

²⁵⁴⁶ κάκει, (καί, εκεί), adv. *și acolo, și atunci*.
Mt.5:23, 28:10, Mc. 1:35, 1:38, In. 11:54,
Fapt. 14:7, 22:10.

²⁵⁴⁷ κάκειθεν, (καί, εκείθεν), adv. *și de acolo,*
și începând de acolo, .și începând de atunci.
Mc.9:30. **Lc.11-,53**, Fapt.7:4, 14:26, 16:12,
20:15,21:2,27:4,28:15, 17:13.

²⁵⁴⁸ κάκεινος, -η,-ον, (καί, εκείνος), *și el, (și)
acel(a)*; Le. 11:7, 22:12, Fapt. 18:19,
Mt.23:23, Lc.U:42; Fapt. 15:11, 1Cor.10:6,
Rom. 11:23, Mc. 12:4, Lc.2(): 11, In. 14:12.

²⁵⁴⁹ κακία,-ας,ή, (κακός), *răutate, nenorocire,*
necaz. Mt!S:34! *răutate, nelegiuire, depravare,*
stricăciune. Rom. 1:29. Ef.4:31, Col.3:8,
Tit.3:3. IPt.2:l,Fapt.8:22, 1Cor.5:8, IPt.2:16,
Iac.1:2i.

2550 κακοήθει(α) -ας, ή, (κακοήθης, ες), **nele-
giuire, viclenie**. Rom 1:29.*

²⁵⁵¹ κακολογέω, (κακός, λόγος), *a spune ceva
urât sau rău despre cineva; a batjocori, a
καλάμη
ironiza; a calomnia, a hulii, a ocări*. Mt. 15:4,
Mc.7:10. 9:39, Fapt. 19:9.*

²⁵⁵² κακοπάθεια, -ας, ή, (κακός, πάθος), *necaz,*
nenorocire, problemă, strâmtorare, suferință.
Iac.5:10.*

²⁵⁵³ κακοπαθέω, (κακοπάθεια), *a ajunge la
necaz, a răbda, a suferi necazul*. 2Tim.2:9,
Iac.5:13, 2Tim.4:5.

κακοπαθία, v. κακοπάθεια.

²⁵⁵⁴ κακοποιέω, (κακός, ποιέω), *a face rău, a
păcătui, a face necaz*. Mc.3:4, Le.6:9,
IPt.3:17, 31n.11.*

2555 κακοποιός, -όν, (κακοποιέω), adj. *răufă-
cător, făcător de rele, păcătos*. In. 18:30,
IPt.2:12.14, 4:15.

²⁵⁵⁶ κακός, -ή, όν, adj. *râu, înrăit, vinovat; dăunător, păgubitor; urăcios, scârbos; nedreptate, nelegiuire. Mt.21:41, 24:48, Fii.3:2, Ap.2:2. Col.3:5. Rom.13:3, ICor.15:33, In. 18:23, Rom.7:21, Evr.5:14; Ap. 16:2, Tit. 1:12, Le. 16:25; Rom. 12:21, Fapt.9:13. 2Tim.4:12, Rom. 12:17, ITes.5:15. IPt.3:9.*

²⁵⁵⁷ κακούργος, -ου, ό, (κακός, έργον), *răufăcător, păcătos, vinovat. Le.23:32, 2Tim.2:9.*

²⁵⁵⁸ κακουχέω, (κακός, έχω), *a chinui, a maltrata. Evr. 11:37, 13:3.**

²⁵⁵⁹ κακόω, (κακός), viit. κακόσω, aor. *έκάκωσα, a se purta urât cu cineva, a maltrata, a bate; a supăra, a întrista; a întărâta, a enerva, a aițăta. Fapt.7:6. 12:1, 18:10, IPt.3:13; Fapt. 14:2.*

²⁵⁶⁰ κοικώς (κακός), adv. *râu, prost. Mt.4:24, Mc.1:32, Le.5:31, Mt.17:15; In.18:23, Fapt.23:5, Iac.4:3.*

²⁵⁶¹ κάκωσις, -εως, ή, (κακόω), *hrutalizare, jignire, maltratare. Fapt.7:34.**

²⁵⁶² καλάμη, -ης, ή, (κάλαμος), *paie. fir de pai. ICor.3:12.**

104

κάλαμος

²⁵⁶³ κάλαμος -ου, *b.stuf, trestie; (condei). Mt. 11:7, 12:20, Le.7:24; Mt.27:29; Ap. 11:1; 3In. 13.*

²⁵⁶⁴ καλέω, (lat. clamare, clamor). viit. καλέσω, viit.pas. κληθήσομαι, aor.act. *έκάλεσα. aor.pas. έκλήθην, perI.act. *κέκληκα, perf.pas. *κέκλημαι, part. κακλημένος, a chema, a invita; a striga pe cineva, a chema pe nume, a da nume cuiva, a numi. Ml.2:7,20:8,25:14,22:3. Lc.7:39, In.2:2. Mc. 1:20. Rom.8:30, ICor.7:17, Ef.4:1, ITes.5:24, Gal.1:6, IPt.1:15,2Pt.1:3, ITim.6:12, Ef.4:4, Gal. 1:15; Mt.22:43, Le.20:44, Fapt. 14:12, Rom.9:25, Evr.2:11. IPt.3:6.***

²⁵⁶⁵ καλλιέλαιος, -ου, ή, (κάλλος, έλαια), *măslin bun, altoit. Rom.11:24.**

²⁵⁶⁶ καλλίων, gradul comparativ de la καλός.

²⁵⁶⁷ καλοδιδάσκαλος, -ου, δ, (καλόν, διδάσκαλος), *cel care învață ce este bine și corect, învătătorul lucrurilor bune. Tit.2:3.**

²⁵⁶⁸ καλοί λιμένες, καλών λιμένων, οι, n.pr. *limanuri, porturi bune. Fapt.27:8.**

²⁵⁶⁹ καλοποιέω, (καλόν, ποιέω), *a face binele. 2Tes.3:13.**

⁷⁰ καλός, -ή, -όν, adj. *corect, frumos, atrăgător; bun, potrivit, folosibil, fără pată; nobil, nemaipomenit; laudabil, apreciabil. Le.21:5; Mt. 13:48, Lc.3:9, Mt.7:17, In.2:10, Mc.9:50, Le.14:34, ITim.4:6, IPt.4:10, 2Tim.2:3, In. 10:11,1 Tim.6:13, Evr.6:5, Iac.2:7; Mt.5:16, Mc. 14:6. In. 10:32. ITim.5:10, Tit.2:7, Evr.10:24, IPt.2:12. Gal.4:18. Rom.7:21, 2Cor.13:7. Gal.6:9, Iac.4:17, Rom.7:18.*

²⁵⁷¹ κάλυμμα, -ατός, τό, (καλύπτω), *văl, maramă. 2Cor.3:13-16.**

²⁵⁷² καλύπτω, viit.act. κάλυψα, aor.act. *έκά-*

λωσα, **part.** perf.pas. κεκαλυμμένος, *a acoperi, a înveli: a îngropa, a înmormânta; a ascunde* Lc.23:30, Mt.8:24; IPt.4:8, Iac.5:20, 2Cor.4:3 Lc.24:32.

³ καλώς, adv. *hi ne, frumos, într-un mod co-* Καναναίος
ect, corespunzător, potrivit; Mc.7:37, Lc.6:48, Cor. 14:17, Iac.2:3, Gal.5:7, ITim.3:4, Evr. 13:8. într-un mod aprofundat, întemeiat. olid; 1Cor.7:37, Iac.2:8, Fapt.10:33, Fil.4:14, Rom. 11:20, Mt. 15:7, Mc.7:6. In.8:48. într-un nod cuviincios, cumsecade; 1Cor.7:37, ac.2:8. 2Pt. 1:19, 3In.6. Într-Un mod ironic: line, frumos, corect. Mc.7:9, 2Cor. 11:4.

κάμε, = καί ἐμέ, v. κάγώ.

²³⁷⁴ κάμηλος, -ου, ό, sau ή, (ebr. *i p 3*), *ămilă. Mt.3:4. Mc. 1:6, Mt. 19:24, Mc. 10:25, Le. 18:25, Mt.23:34.**

κάμιλος, -ου, ή, *parămă, cablu care se olosește la vapor. [în unele manuscrise, se află și sub această formă], Mt. 19:24, Mc. 10:25, Le. 18:25.*

²⁵⁷⁵ κάμινος, -ου, ή, (καμάρα), *cuptor, foc ar. Ap.9:2, 1:15, Mt. 13:42.**

²³⁷⁶ καμύω, (κατά, μύω), aor. *ἐκάμυσα. a i se închide ochii. Mt. 13:15. Fapt.28:27.**

²⁵⁷⁷ κάμνω, aor. *εκαμον, a (se) obosi, a se descuraja, a fi deznădăjduit, a-și pierde puterea; a fi bolnav, a slăbi. Evr. 12:3; Iac.5:15.**

κάμοί, = και ἐμοί, v. κάγώ.

²³⁷⁸ κάμπτω, (lat. *campus*), viit. *κάμψω, aor. ἐκαμψα, a înngenunchea: a se pleca (prin înngenunchere). Rom. 11:4. Ef.3:14; Fil.2:10. 2579 καv) (κ0, ^ ^v) partjcula subj. și dacă. iar dacă, chiar- dacă, fie... fie, ori... ori: (chiar...) măcar, chiar dacă... și (atunci). Mt.20:23, Mc. 16:18. Le.6:34, In.8:55. Iac.5:15, 1Cor.13:2; Mt.21:21, In.8:14, Evr.12:20; Mc.5:28, Fapt.5:15.*

²³⁸⁰ **Kow6;il,n.pr.indecl.** *Cana, [localitate în Galileea]. In.2:1.11,4:46, 21:2.*

Καναναίος, -ου, ό, *cananit. [porecla unuia din cei doisprezece ucenici, aceeași persoană cu Simon Zelotul]. Mt.10:4, Mc.3:18, Lc.6:15, Fapt. 1:13.**

105

Κανανίτης

²⁵⁸¹ Κανανίτης, -ου, ό, v. Καναναίος.

²⁵⁸² Κανδάκη, -ης, ή, **n.pr.** *Candace, Fapt.8:27.*

²⁵⁸³ κανών, -όνος ό, (ebr. Π]ρ, „trestie”). *trestie de măsurat, măsură, model, șablon, normă, normativ, dreptar. Gal.6:16, Fii.3:16. 2Cor.1():15.*

²⁵⁸⁴ Καπερναούμ, v. Καφαρναούμ.

²⁵⁸⁵ καπηλεύω, (κάπλος), *a face comerț (pe scară mică, ieftin); a face nego{ cu o marfă ilicită. 2Cor.2:17.**

²⁵⁸⁶ καπνός, -ού, ό, (lat. *vapor*), „”, *nor de fum, abur. Fapt.2:19, Ap.9:2, 18:9, 8:4, 19:3.*

²⁵⁸⁷ Καπαδοκία, -ας, ή, **n.pr.** *Capadocia,*

Fapt.2:9, **î Pt. 1:1.**

²⁵⁸⁸ καρδία, -ας, ἡ, *inimă; locul si centrul vieții fizice (biologice) și spirituale.* 1. izvorul (baza) *vierii fizice: suflet = viață.* Fapt. 14:17, Iac.5:5. **Mt.18:35**, Le.16:15, Rom.6:17,

1 Cor. 14:25, 2Cor.5:12, ITes.2:17, **ITim.1:5.**

2. *inima ca loc și centru al r/c// spirituale, centrul emoționai, moral, afectiv, centru al deciziilor, priceperii, inteligenței, gândirii.* Mt.5:8, Mc.7:19. Le. 1:51, Fapt.5:3, Rom. 10:9, iCor. 14:25, 2Cor.6:11, **Ef.6:5**, Col.3:22, Gal.4:6. Rom. 1:21, 2Cor.4:6, In. 12:40, Mc.6:52, 2Cor.3:15. Evr. 10:22, Tes.3:13, Rom.2:5, Evr.3:8, Fapt.8:22, **ICor.7:37**; Le.24:32, Rom. 1:24, Fii. 1:7, In. 16:22.

Rom.9:2; 1 In.3:20. 3. *în general, interiorul, miezul, centrul unui lucru.* Mt. 12:40.

²⁵⁸⁹ καρδιογνώστης, -ου, ό, (καρδία, γινώσκω). *cunoscătorul inimii.* Fapt. 1:24, 15:8.*

²⁵⁹⁰ Κάρπος, -ου, ό, (lat. Carpus), n.pr. *Carp*, 2Tim.4:13.†

²⁵⁹¹ καρπός, -οῦ, ό, (lat. cârpo, „aculege [**fructe**]"), **fi'lict**, *rod, produs; recoltă, producție; fig. rezultat, urmare.* Mt. 12:33, Mc. 11:14, Lc.6:44, 1Cor.9:7. Mt.3:10. Mc.4:7, Lc.3:9, In.4:36, 2Tim.2:6, Iac.5:7, Evr. 12:1 1.Ap.22:2; κατά

(fig.): Mt.3:8, Le.3:8. In. 15:5, Gal.5:22,

Fil.1:11, Ef.5:6, Iac.3:17.

²⁵⁹² καρποφορέω, (καπρόφορος), aor. έκαπροφόρησα, *a rodii, a aduce roade.* Mc.4:28, Rom.7:4.

²⁵⁹³ καρποφόρος, -ον, (καρπός, φέρω), adj. *roditor, producător (de fructe, de recoltă).*

Fapt. 14:17, In. 15:2.*

²⁵⁹⁴ καρτερέω, (καρτεράς, „puternic, tare"), *a fi puternic, a avea putere; a fi statornic, a fi neclintit.* **Evr.11:27.***

²⁵⁹⁵ κάρπος, -ους, τό, *creangă uscată, așchie.* Mt.7:3. Lc.6:14.

²⁵⁹⁶ κατά, 1. PREP. CU GEN. a) sens propriu: *în jos, jos, în (interior cu sensul de „ în jos ", de ex. <jos> **în** pământ): peste tot.* Mt.8:32, Mc.5:13, Lc.8:33, 1Cor. 11:4; 2Cor.8:2; Fa.9:31, 10:37, Lc.4:14,23:5. b) sens figurai; *pe*, (de ex. ajura pe...): Mt.26:63. *împotriva.* Mt. 10.35, Fapt. 14:2, 19:16, 1Cor.4:6, 2Cor.10:5, IPT.2:1 1. Ap.2:4, Rom.8:33, Lc.23:14, Mt. 12:30, Iac.3:14.

2. PREP. cu ACUZ. a) pentru indicarea spațiului: **peste tot, prin** (cetate de ex.)/*' *alocuri.* Lc.8:39, Fapt.24:12. Lc.15:14. Mt.24:7, Fapt.25:3, Le. 10:32, Fapt. 16:7, Rom. 14:32. b) pentru indicarea timpului: *pe când, în timp ce, în vremea aceea, în acest sau acel (timp), de fiecare dată sau zi.* **ML 1:20**, 2:12, Rom.9:9, 5:6. Lc.2:41, Mt.26:55, Mc. 14:49, Le. 11:3,16:19, Fapt. 17:11, 1 Cor. 16:2. c) cu rol distributiv: *câte* (cu numeral; de ex. câte doi), **fii detaliu, fiecare.** Mc.6:40, 1Cor. 14:27. Mc. 14:19, In.8:9, Rom. 12:5,3 In. 15, Evr.9:5. d) pentru indicarea scopului: *pentru, în*

vedere, ca să. In.2:6, 2Cor. 11:21, **Tit.** 1:1. e) pentru indicarea noimiei, standardului: *în conformitate cu, după (cum), potrivit cu. ca și.* Lc.2:22.39, **In.** 18:31, Evr.7:5,2Tim.2:8, Ef.4:24, Rom.8:27, 16:26, Gal.4:2H. Rom.3:2, 2Tes.2:3, Rom.8:12, IPt.1:15,Ap.2:23. f) pentru indicarea 106

κατά

relației: *cu privire, referitor la, despre. în legătură cu.* Rom. 1:3, 4:1. 9:3. Fii. 1:12. 3:5. Ef.6:21, Fapt. 17:22,24:22, Col.3:20. Evr.2:17.

3, i\ CUVINTE COMPUȘI:, καταβαίνω, καταβάλλω. καταβιβάζω. κατοράω. καταλιθάζω. καταλείπω, καταδικάζω.

²⁵⁹⁷ καταβαίνω, (κατά, βαίνω), viit. καταβήσομαι, aor. κατέβην, iinp. κατάβηθι, part. καταβάς. perf. καταβέβηκα. *a coborî, a se da jos. a se lăsa în jos, a pogorî: a cădea, a decădea.* Mt.27:40. Mc.15:30, Mt.14:29, Mc.9:9, Lc.19:5, 17:31, In.5:7, Fapt.20:10, Mc.3:22, Le. 10:31. Fa.24:1, In.2:12, Fapt.8:15. In.6:28. Mt.28:2.Ap.1():1, Ef.4:l().Roin.10:7. Iac. 1:17. Fapt. 10:11, Mc. 1:10, In. 1:32. Fapt.8:26;Mt. 11:23, Le. 10:15.

²⁵⁹⁸ καταβάλλω,(κατά, βάλλω), *a arunca jos, a da jos, a trânti; a așeza, a pune jos.* 2Cor.4:9,Ap.12:10; Evr.6:L*

²⁵⁹⁹ καταβαρέω, (κατά, βαρέω), aor. κατεβάρησα. *a pune o greutate pe cineva, a fi sarcină, greutate cuiiva, a împovăra, a încărca, a asupri, a fi povară cuiiva.* 2Cor. 12:16.*

καταβαρύνω, (κατά, βαρύνω), *a (se) îngreuiat.* Mc. 14:40.*

2600 κχτάβασις, -εως, ή, (καταβαίνω), *coborâre, pogorâre, coborâș.* Le. 19:37.*

²⁶⁰¹ καταβιβάζω, (κατά, βιβάζω), viit.pas. καταβιβασθήσομαι, *a da jos, a coborî, a arunca jos.* Mt. 11:23.

²⁶⁰² καταβολή, -ης, ή, (καταβάλλω). *întemeiere, început, punct de pornire.* Mt.25:34. Le.1 1:50, Evr.4:3, 9:26. Ap.13:8. 17:8. In. 17:24, Ef. 1:4. IPt.1:20.

²⁶¹³ καταβραβεύω, (κατά, βραβείον), *a lua, îi retrage premiul întrecerii, alergării, a descalifica; a condamna, a osândi.* Col.2:18.*

²⁶⁰⁴ καταγγελεύς,-έως, ό, (καταγγέλλω), *vestitor, mesager.* Fapt. 17:18.*

καταδιώκω

²⁶⁰⁵ καταγγέλλω,(κατά. **άγγέλλω**), aor. κατήγγειλα, aor.pas. κατηγγέλην, *a vesti, a aduce, a transmite un mesaj, a anunța, a declara, a face cunoscut, a publica, a proclama public.* Fapt. 13:5. 15:36. 17:13. Rom. 1:8. ICor.2:1, Fapt.26:23, 17:23; Fii.1:17.

Col.1:28. Fapt. 17:3.

2606 χαχαρίζXύω, (κατά, **γελάω**), *a râde de cineva, a-și bate joc de cineva.* Mt.9:24. Mc.5:40, **Lc.8:53.***

²⁶⁰⁷ καταγινώσκω, (κατά, γινώσκω), aor. κατέ-

γνίον, *a obiecta, a aduce obiectii; a acuza, a judeca, a condamna, a osândi*. Gal.2:11. I In.3:20, Mc.7:2.*

2608 κατάγνυμι, (κατά, άγνυμι). viit. κατεάξω, **aor.act.** κατέαξα. *a zdrobi, a rupe. a frânge*. Mt. 12:20. In. 19:31-33.*

καταγράφω, (κατά, γράφω), *a scrie, a nota; a desena*. In.8:6.

²⁶⁰⁹ κατάγω, (κατά, άγω), aor.act. κατήγαγον. aor. pas. κατήχθην, *a coborî, a aduce (jos); a sosi, a ajunge*. Fapt.9:30, 23:28. Rom. 10:6; Fapt.27:3.

²⁶¹⁰ καταγωνίζομαι, (κατά. αγωνίζομαι), aor. med.dep. κατηγωνισάμην, *a birui, a învinge, a câștiga, a cuceri*. Evr. 11:33.*

²⁶¹¹ καταδέω, (κατά, δέω). aor. κατέδησα, **a lega. Le. 10:34.***

²⁶¹² κατάδηλος, -ον, (κατά, δήλος), **adj.** *foarte luminos, foarte clar*. Evr.7:15.*

²⁶¹³ καταδικάζω, (καταδίκη), aor.act. κατεδίκασα, aor.pas. κατεδικάσθην, viit.pas. καταδικασθήσομαι. *a judeca pe cineva*. Mt.12:7. 12:37, Lc.6:37, Iac.5:6.*

καταδίκη, -ης ή, (κατά, **διώκω**), **judecare, condamna, osândire. Fapt:25:15.***

²⁶¹⁴ καταδιώκω, (κατά. δώκω), aor. κατεδίωξα, *a se duce. a se grăbi la; a se strădui*. Mc. 1:36.*

107

καταδουλόω

²⁶¹⁵ καταδουλόω, (κατά, δουλόω), viit. καταδουλώσω, *a subjuga, a înrobi, a face sclav, rob din cineva*. 2Cor. 11:20, Gal.2:4.*

²⁶¹⁶ καταδυναστεύω, (κατά, δυναστεύω), *a a-supri, a tiraniza; a șantaja*, Iac.2:6, Fapt. 10:38.*
κατάθεμα, -ατος,τό, (κατατίθημι). **lucru blestemat, blestem**. Ap.22:3.*

καταθεματίζω, (κατάθεμα), *a (se) blestema*. Mt.26:74.

²⁶¹⁷ καταισχύνω, (κατά, αίσχύνω). viit.pas. καταισχυνθήσομαι, aor.pas. κατησχύντην, *a face de rușine pe cineva; a se rușina, a rămâne de rușine*. 1 Cor. 1:27, 11:4, 11:22; Le. 13:17, Rom.9:33, 2Cor.7:14. 1 Pt.3:16.

²⁶¹⁸ κατακαίω, (κατά, καίω), viit.act. κατακάύσω, viit.pas. κατακαήσομαι, aor.pas. κατεκάην, *a (se) arde complet*. Mt.3:12. Le.3:17; Fapt. 19: i9, Evr. 13:11. Ap.8:7, 18:8,2Pt.3:10.

²⁶¹⁹ κατακαλύπτω, (κατά, **καλύπτω**), *a (se) acoperi*. I Cor. 11:6-7.*

²⁶²⁰ κατακαυχάομαι, (κατά, καυχάομαι), *a se lăuda; a fi superior*. Rom. 11:8, Iac.3:14. 4:16; Iac.2:13.*

²⁶²¹ κατάκειμαι, (κατά, κείμαι), *a sta culcat (în pat), a se odihni (se referă și la morți): a sta la masă [evreii, în vechime, serveau masa pe jos, și cei care participau la masă se culcau în jurul mesei, stând pe o parte]*. In.5:3, Fapt.9:33,Lc.5:25,Mc.2:4;Mc.2:15,Lc.7:37.

- ²⁶²² κατακλάω, (κατά. κλάω), αογ. κατέκ-
λασα. *a rure, a frânge*. Mc.6:41, Le.9:16.*
- ²⁶²³ κατακλείω, (κατά. κλείω), αογ. κατέ-
κλεισα, *a încuia, a închide, a întemnița*.
Lc.3:20, Fapt.26:10.*
- ²⁶²⁴ κατακληροδοτέω, (κατά. κληροδοτέω),
αογ. κατεκληροδότησα. *a împărți prin tra-
gere la sorii*. Fapt. 13:19.*
κατακληρονομέω, (κατά, κληρονομέω),
κατακυριεύω
αογ. κατεκληρονόμησα, *a da drept moștenire,*
a lăsa moștenire; a moșteni. Fapt. 13:19.*
- ²⁶²⁵ κατακλίνω, (κατά. κλίνω), **αογ.act.** κατέ-
κλινω, αογ.pas. κατεκλίθην. *a așeza (pe cine-
va); a se așeza*. Lc.9:14, 7:36, 14:8. 24:30.*
- ²⁶²⁶ κατακλύζω, (κατά, κλύζω), αογ.pas.
κατεκλύσθην, *a inunda; a se inunda, a se*
cufunda, a se afunda. 2Pt.3:6.
- ²⁶²⁷ κατακλύσῃς (κατακλύζω), *inunda-*
re, inundație, potop. Mt.24:38. Le. 17:27. 2Pt.2:5.
- ²⁶²⁸ κατακοιθισθῶ, (κατά, ἀκολουτειαχο).
αογ. κατηκολούθησα, *a urmări, a urma, a pe-*
trece, a însoti, a umbra pe urma cuiva.
Fapt. 16:17, Lc.23:55.*
- ²⁶²⁹ κατακόπτω, (κατά, κόπτω), *a lovi. a (se)*
îăia. a distruge. Mc.5:5.*
- ²⁶³⁰ κατακρημνίζω, (κατά, κρημνός), αογ. κα-
τεκρήμνισα. *a arunca jos. a împinge în jos*.
Lc.4:29.*
- ²⁶³¹ κατάκριμα, -ατός, τό, (κατακρίνω), *jude-*
cată, pedearsă, condamna, osândire.
Rom.8:1,5:16.18.*
- ²⁶³² κατακρίνω, (κατά, κρίνω), viit. κατακρί-
νω, viit.pas. κατακριθήσομαι, αογ.act. κατέ-
κρινα, αογ.pas. κατεκρίθην, perf.pas. κατα-
κέρμαι, *a judeca, a condamna, a pronunța*
sentința, a osândi. Mt. 12:41. Le. 1 1:31,
Mt.20:18, Mc. 10:33, 14:64. In.8:10;
Mc.16:16, Rom.2:1,8:3, 14:23, 1 Cor. 11:32,
Evr. 11:7, 2Pt.2:6.
- ²⁶³³ κατάκρισις, -εως, ή, (κατακρίνω), **con-**
damnaire, osândă. 2Cor.7:3, 3:9.*
κατακύπτω, (κατά. κύπτω), *a se apleca*.
In.8:8.*
- ²⁶³⁴ κατακυριεύω, (κατά, κυριεύω), *a stăpâni*
asupra cuiva, a ține sub stăpânire (forțată)
pe cineva, a avea putere, stăpânire asupra
cuiva, a captura (pe cineva); a domni cu foiță.
Mt.20:25, Mc. 10:42, 1Pt.5:3.

108

καταλαλέω

²⁶³⁵ καταλαλέω, (κατά, λαλέω), *a spune lu-*
cruri rele despre cineva, a învinui pe cineva,
a calomnia, a vorbi de rău pe cineva, a bat-
jocori. Iac.4:11.

²⁶³⁶ καταλαλία, -δς, ή, (καταλαλέω), *vorbire*
de rău. calomniere, batjocorire, bârfi re,
gâlcevire. 2Cor. 12:20, **1Pt.2:1**.*

²⁶³⁷ κατάλαλος, -ον, (καταλαλέω), adj. iw-
bitor *de rău, gâlcevilor, halfilor, batjocori-*

tor. Rom.1 :30.*

²⁶³⁸ καταλαμβάνω, (κατά, λαμβάνω), aor. κατέλαβαν, **aor.med.** κατελαβόμεν. aor.pas. κατέλημθην, perf. κατείληφα. part. κατελιμμένος, *a arunca, a obține, a căpăta, a prinde; a căștiga, a pricepe, a înțelege.* ICor.9:24, **Fii.3:12**, Rom.9:30, Mc.y-.18, ITes.5:4: Fapt.4:13. 10:34. 25:25, Ef.3:18.

²⁶³⁹ καταλέγω, (κατά, λέγω), *a alege, a fi ales și trecut pe o listă.* **ITim.5:9.***

²⁶⁴⁰ κατάλειμμα, -ατός, τό, (καταλείπω), *partea rămasă (în urmă).* Rom.9:27.*

²⁶⁴¹ καταλείπω, (κατά, λείπω), viit. καταλείπω, aor. 1. κατέλειψα. **aor.2.** κατέλιπον, aor.pas. κατελείφθην, perl', καταλέλειμμαι, 1. (ÎN LEGĂTURA CU PERSOANE): *a părăsi, a lăsa (singur), a lăsa în urmă pe cineva, a-l lăsa văduv; a nu se interesa de cineva, a lăsa pe cineva la voia întâmplării.* Mt. 19:5. Mc. 10:7. Ef.5:31, Mt.16:4. Fapt. 18:19, Tit.1:5. Fapt.24:27. ITes.3:1, Mc.12:19. Lc.20:31, Rom.1 1:4; Le. 10:40. 2. (ÎN LEGĂTURA CU LUCRURILE NEÎNSUFLEȚITE): *a lăsa în urmă. a pierde, a lăsa (un loc), a pune la o parte, a neglija.* Le. 15:4, Mt.4:13. Fapt.6:2, 21:3, 2Pt.2:15, Lc.5:28. Mt. 14:52, **Evr.4:J**, 11:27.

²⁶⁴² καταλιθάζω, (κατά, λιθάζω). viit. καταλιθάσω, *a acoperi cu pietre, a omorî, a ucide cu pietre, a lapida.* Le.20:6.*

κατανεω

²⁶⁴³ καταλλαγή, -ης, ή, (καταλλάσσω). *împăcare.* Rom.5:11. 11:15. **2Cor.5:19.**

²⁶⁴⁴ καταλλάσσω, (κατά, ἀλλάσσω), **aor.act** κατήλλασα. **uor.pas. κατηλλάγην, a se împăca.** 2Cor.5:18; Rom.5:10. ICor.7:11.

²⁶⁴⁵ κατάλοιπος, -ον, (κατά, λοιπός), adj. *rămas, (rămășiță).* Fapt. 15:17.*

²⁶⁴⁶ κατάλυμα, -ατός, τό, (**καταλύω**), *loc de odihnă, adăpost.* Mc. 14:11. Le.22:11.*

²⁶⁴⁷ καταλύω, (κατά, λύω), viit.act. καταλύσω, viit.pas. καταλυθήσομαι. **aor.** κατέλυσα, I. TRANZITIV: *a distruge complet, a nimici, a dărâma; a anula, a abroga, a sirii a.* Mt.26:61, 27:40, **Mc.14:58**, Le.21:6.

Fapt.6:14, 2Cor.5:1. Rom. 14:20, **Gal.2:18:** Mt.5:17, Fapt.5:38. 2. INTRANZITIV: *ase opri (pentru odihnă).* Lc.9:12. 19:7.

²⁶⁴⁸ καταμανθάνω, (κατά, μανθάνω). aor. κατέμαθον, *a urmări, a observa, a se uita (la ceva cu atenție).* Mt.6:28.*

²⁶⁴⁹ καταμαρτυρέω, (κατά, μαρτυρέω). *a mărturisi, a depune mărturie.* Mt.26:62.27:13.

²⁶⁵⁰ καταμένω, (κατά, μένω), viit. καταμενώ, *a sta, a rămâne undeva mai mult timp pentru odihnă.* Fapt. 1:13. 1 Cor. 16:6.*

²⁶⁵¹ καταμόνας, = κατά μόνος, V. μόνος. Mc.4:10, Lc.9:18.

²⁶⁵² κατανάθεμα, Ap.22:13. v. ανάθεμα*

²⁶⁵³ κατανάθεματίζω, = καταθεματίζω. (v. acolo).

²⁶⁵⁴ καταναλίσκω, (κατά, αναλίσκω), *a consuma, a folosi, a mistui*. Evr. 12:29.*

²⁶⁵⁵ καχαναρκάω, (κατά, ναρκάω), viit. καταναρκήσω, aor. κατενάρκησα. *a avea o greutate, o sarcină; a fi sarcină cuiva*. 2Cor. 11:9, 12:13.14.*

²⁶⁵⁶ κατανεύω, (κατά, νεύω), aor. κατένευσα. *a face semn (cuiva), a chema pe cineva făcând un semn*. Le.5:7.*

109

κατανοέω

²⁶⁵⁷ κατανοέω, (κατά, νοέω). aor. κατενόησα.

a observa, a vedea pe cineva, a descoperi (pe cineva sau ceva): a contempla, a fi atent; n-și îndrepta atenția asupra cuiva sau ceva. a-și a(inti privirea asupra... Mt.7:3. Le.6:41. Fapt.27:39; Le. 12:27, 12:24. Fapt.7:31. Ine. 1:23; Lc.20:23.

²⁶⁵⁸ καχαντάω, (κατά, άντάω), viii. κατανήσω, aor. κατήνησα, *a ajunge, a sosi undeva; a împlini ceva cu cineva*. Fapt. 13:51, 16:1, 18:19, 21:7, 25:13. 27:12, 28:13: Fapt.26:7. Ef.4:13. Fii.3: Π.

²⁶⁵⁹ κατάνυξις, -εως,ή, (κατάνύσσω), *duh de adormire, duh de zăpăcire, de amețeala*. Rom. 11:8.*

^{2t,60} κατανύσσω, (κατά, νύσσο). *a îu(era. a (se) străpunge; a simți o durere, o înțepare, putemică*. Fapt.2:37.*

²⁶⁶¹ καταξίω, (κατά, άξίω), aor.pas. κατηξιώθην. *a găsi vrednic, a fi vrednic (de cinste), a fi învrednicit*. Le.20:35, Fapt.5:41, 2Tes. 1:5.

²⁶⁴² καταπατέω, (κατά, πατέω). viit. κατακατήσω, aor. κατεπάτησα, aor.pas. κατεπατήθην. *a călca pe ceva, a călca sub picioare, a desconsidera*. Mt.7:6, Le.8:5, 12:1: Mt.7:6.

Evr. 10:29.

²⁶⁶³ κατάπαυσις, -εως,ή, (καταπαύω), *odihna, liniște, recreere; loc de odihna*. Fapt.7:49: Evr.3:1 1.4:1.3.5.10.*

²⁶⁶⁴ καταπαύω, (κατά, παύω), aor. κατέπαυσα.

1. **TRANZITIV:** *a împiedica, a opri; a da odihnă, liniște, a pune la odihnă*. Fapt. 14:18; **Evr.4:8.**
2. **INTRANZITIV:** *a se odihni, a se liniști, a se opri*. **Evr.4:4,10.***

²⁶⁶⁵ καταπέτασμα, -ατός, τό, (καταπετάννυμι, „a acoperi”), *învelitoare. perdea*. Mt.27:51, Mc. 15:38, Lc.23:45. Evr.6:19.9:3.

²⁶⁶⁶ καταπίνω, (κατά, πίνω), aor. κατέπιον. καταρτίζω

aor.pas. κατεπόθην, *a bea. a înghite; a se cufunda, a (se) îneca*. Mt.23:24, 1Pt.5:8, Ap. 12:16: 1 Cor. 15:54. 2Cor.5:4.

²⁶⁶⁷ καταπίπτω, (κατά, πίπτω), aor. κατέπεσον, *a cădea*, Le.8:6, Fapt.26:14.28:6.*

²⁶⁶⁸ καταπλέω, (κατά, πλέω), aor. κατέπλευσα, *a pleca cu corabia*. Lc.8:26.*

²⁶⁶⁹ καταπονέω, (κατά, πονέω), *a chinui, a frământa, a enerva*. Fapt.7:24, 2Pt.2:7.*

²⁶⁷⁰ καταποντίζω, (κατά, ποντίζω), aor.pas. κατεποντίσθην, *a (se) cufunda, a se îneca*. Mt. 14:30.

²⁶⁷¹ κατάρα, -ας, ή, (κατά, αρύ), *blestemare, osândire, blestem*. Gal.3:10. Evr.6:8.2Pt.2:14, Iac.3:10.

²⁶⁷² καταράομαι, (κατάρα), aor. κατηρασάμυ. *a blestema*. Lc.6:28. Iac.3:9. Rom. 12:14.

Mt.25:41.

²⁶⁷³ καταργέω, (κατά, αρος). viit. καταργήσω, viit.pas. καταργηθήσομαι, aor. κατήργησα, aor.pas. κατήργήθην, **peif. κατήρηκα**, perf. pas. κατήρημαι, I. *a scoate, a-și trage puterea, seva. a inactiva, a slăbi, a nimici.*

Le.13:7.Rom.3:3,4:14, ICor. 1:28, Gal.3:17, Er.2:15. 2. *a nimici, a șterge, a distruge, a pune capăt, a pune la o parte.* I Cor. 13:11, 6:13. 15:24. **Rom.6:6, 2Cor.3:14**, 2Tes.2:8. 2Tim. 1:10, Gal. 5:11. 3. *a fi dezlegat, a primi dezlegare, a se elibera.* Rom.7:2, Gal.5:4.

²⁶⁷⁴ καταριθμέω, (κατά, αριθμός), *a lua în calcul. în considerare.* Fapt. 1:17.*

²⁶⁷⁵ καταρτίζω, (κατά, άρτι), viit. **καταρτίσω**, **aor.** κατήρτισα, aor.med. κατηρτισάμην, perf. pas. κατήρτισομαι, *a aranja, a pune în ordine, a repara, apune, a aduce într-o stare corespunzătoare, a îndrepta; a pregăti, a alcătui, a produce.* Mt.4:21. **Mc. 1:19, Gal.6:i**, 2Cor.13:11, ITes.3:10, Evr. 13:21. **ICor.hIO**, IPt.5:10, Lc.6:40; Evr. 10:5, Rom.9:22, Evr. 11:3.

κατάρτισις

²⁶⁷⁶ κατάρτισις, -εως, ή, (καταρτίζω), *pregătire, desăvârșire, împlinire, maturizare.* 2Cor.13:9.*

²⁶⁷⁷ **καταρτισμός**, -ου, ό, (καταρτίζω), *aranjare, aranjament, echipare.* Ef.4:12, [doar în unele manuscrise].*

²⁶⁷⁸ κατασειώ, (κατά, σείω), **aor.** κατέσεισα. *a se mișca energic dintr-o parte în alta. a scutura, a face semn cu mânu.* Fapt. 19:33, 12:17. **13:16,21:40.***

²⁶⁷⁹ κατασκάπτω, (κατά, σκάπτε), aor. κατέσκαψα, **perf.pas.** κατέσκαμμαι, *a săra sub ceva (în așa fel ca să se dărâme), a distruge, a face una cu pământul.* Rom. 11:3. Fapt. 15:16.*

2680 κατασκευάζω: (κατά, σκεύς), viit. κατασκευάζω, aor.aet. κατεσκεύασα, aor. pas. κατεσκεύασθην, part. perf.pas. κατεσκευασμένος, *a pregăti; a produce, a face, a alcătui; a împodobi, a întocmi, a finaliza.* Mt. **1:10**, Mc. 1:2, Le.7:27, 1:17; Evr. 11:7, 3:3, IPt.3:20;Evr.9:2.6.

²⁶⁸¹ κατασκηνόω, (κατά, σκηνόω). viit. **κατασκηνόσω**, aor. κατεσκηνόωσα, *a locui, a se cuibări, a-și face cuib; a se odihni.* Mt. 13:32. Le. 13:19, Me.4:32, Fapl.2:26.*

2682 **κατασχίνοχης**, -εως, ή, (κατασκηνόω), *locuință (pentru a sta): casă.* Mt.8:20. Lc.9:58.*

²⁶⁸³ κατασκιάζω, (κατά, σκία), *a acoperi, a umbri.* Evr.9:5.*

²⁶⁸⁴ κατασκοπέω, (κατάσκοπος), *a scormoni, a rândi, a inspecta, a spiona.* Gal.2:4.*

²⁶⁸⁵ **κατάσκοπος**, -ου, ό, (κατά, σκέπτω), **spiorl**, *inspector, scormonitor.* Evr. 11:31.*

²⁶⁸⁶ κατασοφίζομαι, (κατά, σοφίζομαι), aor. κατεσοφισάμην, *a unelti, a birui, a învinge, a cuceri cu viclesug, cu șiretllicuri.* Fapt.7:19.*

²⁶⁸⁷ καταστέλλω,(κατά, στέλλω), aor. κατέστειλα, *a potoli, a liniști.* Fapt.9:35-36.*

²⁶⁸⁸ κατάστημα, -ατός, τό, (κατίστημι), **stare**, κατατρέχω

comportament. Tit.2:3.*

²⁶⁸⁹ καταστολή, -ης, ή, (**καταστέλλω**), **apariție**, *comportare: îmbrăcăminte.* ITim.2:9.*

²⁶⁹⁰ **καταστρέφω**,(κατά, στρέφω), aor. κατέστρεψα, *a răsturna; a devasta, a răscoli, a*

pustii, a tulbura. Mt.21:12. Mc.1:15.

In.2:15; Fapt. 15:16.*

²⁶⁹¹ καταστρηνιάω, (κατά, στρήνος), aor.

κατεστρηνιάσα. *a pofii.* ITim.5:11.*

²⁶⁹² καταστροφή, -ης, ή, (καταστρέφω), *răsturnare, devastare, distrugere, răscolire, pustiire, tulburare. ..catastrofă*". 2Tim.2:14.

2Pt.2:6.*

²⁶⁹³ καταστρώννυμι, (κατά, **στρώννυμι**),

aor.pas. κατεστρώθην, *a întinde pe jos pe cineva (cu sensul de a fi biruit. învins), ci ucide. a omori; a muri. a pieri.* 1 Cor. 10:5.*

²⁶⁹⁴ κατασύρω, (κατά, σύρω), *a duce. a trage, a obliga să se ducă cu forță.* Le. 12:58.*

²⁶⁹⁵ κατασφάζω, (κατά, σφάζω), aor. κατέσφαξα. *a omori, a înjunghia, a ucide.* Le. 19:27.*

^{269b} κατασφραγίζω, (κατά, σφραγίζω), part.

perf.pas. κατασφραγισμένος. *a ștampila, a pecetlui, a sigila.* Ap.5:1.*

²⁶⁹⁷ κατάσχεσις, -εως, ή, (κατέχω), **deținere.** *posedare.* Fapt.7:45.*

²⁶⁹⁸ κατατίτημι, (κατά, **τίθημι**), aor.aet. κατέθηκα. ini', aor.med. καταθέσθαι, *a depune, a pune la loc, a aranja, a pune în...; β manifesta, a certifica.* Mc. 15:46. Fapt.24:27.25:9.*

²⁶⁹⁹ κατατομή, -ης, ή, (κατατέμνω), *tăiere totală, mutilare.* Fii. 3:2.*

²⁷⁰⁰ κατατοξεύω, (κατά, τοξεύω), viit.pas. κατατοξευθήσομαι, *a străpunge cu săgeata, a omori cu săgeata.* Evg. 12:20.*

²⁷⁰¹ κατατρέχω, (κατά, τρέχω), aor. κατέδραμον, **a alerga la cineva, a da năvală, a năvăli.** Fapt.21:32.*

110

111

καταυγάζω

κατέχω

κατηγορεω

καυχασμαι

καταυγάζω, (κατά, αύγάζω), ,,;i vedea""), ini. **aor.act.** καταυγάσαι, *a vedea, a observa: a ilumina (în sensul de a inunda cu lumină); a străluci.* **2Cor.4:4.**

²⁷⁰² καταφέρω, (κατά, φέρω), aor.act. κατή- \\t{Ka. **a duce; a preda;** (pas.) **a ajunge (într-o stare).** **Fapt.26:10,** 25:7; Fapt.20:9.*

²⁷⁰³ καταφεύγω, (κατά, φεύγω), aor.act. κατέφυγον, **a fugi, a se refugia, a căuta refugiu.** Fapt. 14:6, **Evg.6:18.***

²⁷⁰⁴ καταφθείρω, (κατά, φθείρω), **viit.pas.** καταφθαρήσομαι. *a strica; a distruge, a pusti, a nimici.* 2Tim.3:8; 2Pt.2:12 |în unele manuscrise |.*

²⁷⁰⁵ καταφιλέω, (κατά, φιλέω). aor.act. κατέφιλησα, *a sârma (mult și mereu).* Ml.26:49, Mc. 14:45. Le. 15:20. **Fapt.20:37,** Lc.7:38.

²⁷⁰⁶ καταφρονέω, (κατά, φρονέω), viit.act. καταφρονήσω, **aor.act.** καταφρόνησα, *a desconsidera, a dezaprecia. a nesocoti, a disprețui.* **Mt.6:24,** Le.16:13. Rom.2:4, 1Cor.11:22, ITini.4:12.Tit.2:15. Evg.12:2.2Pt.2:10.

²⁷⁰⁷ καταφρονητής, -οῦ, ό, (**καταφρονέω**), **disprețuitor, nesocotitor, batjocoritor, cel** i 'are nesoi ■otește. **disprețuieste.** Fapt. 13:41.*

²⁷⁰⁸ καταχέω, (κατά, χέω), *a vărsa, a turna.* **Mt.26:7.** Mc. 14:3.*

²⁷¹⁹ καταχθόνιος, -ον, (κατά, χθόν. „pământ. **țărână**"), **subteran**, cel de sub pământ. Fii.2:10.*

²⁷¹⁰ καταχράομαι, (κατά, χράομαι), **aor.** κατεχρησάμην. **a consuma, a folosi greșit, a abuza (de ceva). ICor.7:31, 9:18.***

²⁷¹¹ κατανύχω, (**κατά**, ψύχω), aor. κατέψυξα, **a răcori, a improspăta**. Le. 16:24.*

²⁷¹² κατειδωλος, -ον, (κατά, **εἶδωλον**), adj. **idolatriu**. Fapt. 17:16.*

²⁷¹³ **κατέναντι**, ^κατά, έν, αντί), I. **ADV.** **opus, înainte, fală-η față**. Le. 19:30. 2. **PREP. cu GEN. în fala. vis-à-vis. înainte**. Mc. 13:3, 12:41, 6:41, 2Cor.2:17, 12:19, Rom.4:17.*

²⁷¹⁴ κατενώπιον, (κατά. ενώπιον), adv. **în fața (cuiva). în fa(a ochilor (cuiva), lud.24, Ef. 1:4, Col. 1:22.**

²⁷¹⁵ κατεξουσιάζω, (κατά, εξουσιάζω), **a folosi, a-și face simțită puterea, a exercita autoritate, a abuza de putere**. Mt.20:25, Mc. 10:42.*

²⁷¹⁶ κατεργάζομαι, (κατά, εργάζομαι), aor. κατειργασάμην, aor.pas. κατειργάσθην. 1. **a lucra, îi săvârși, a desăvârși, a alcătui, a forma, a termina**. Rom.7:15, 1Cor.5:3, Rom. 1:27.2:9, **Ipt.4:3 Ef. 6:13, Rom. 15:18, 2Cor. 12:12; Rom.4:15. 2Cor.7:10**, Iac. 1:3, 2Cor.4:17, Fii.2:12. 2. **a pregăti; a birui, a ajunge deasupra**. 2Cor. 5:5; Ef.6:13.

²⁷¹⁷ (număr **nefolosit de Strong**).

²⁷¹⁸ κατέρχομαι, (κατά. έρχομαι), aor. **κατήλθον** și **κατήλθα**, **a coborî (de undeva), a se duce jos**. **Lc.4:31, 9:37. Fapt.8:5, 11:27, 12:19,21:3,27:5; Iac.3:15.**

²⁷¹⁹ κατεσθίω, și κατέσθω,(κατά, έσθίω). viii. **καταφάγομαι**, aor. κατέφαγον, **a mânca (totul), a înghiți, a înfuleca; a mistui, a digera**. Mt. 13:4, Mc.4:4. Lc.8:5. Ap. 12:4; Ap. 11:5, **Mc. 12:40, Lc.20:47,2Cor. 11:20.**

²⁷²⁰ κατευθύνω, (κατά, εϋθύνω), opt. aor.act. pers.3.sg. κατευθύναι, ini.aor.act. **κατευθύναι, a îndruma, a conduce, a călăuzi, a îndrepta**. Le. 1:79, ITes.3:11. 2Tes.3:5.* **κατευλογέω**,(κατά, εϋλογέω). **a binecuvânta (pe cineva), a rosti binecuvântare asupra cuiva**. Mc. 10:16.*

²⁷²¹ κατεφίσταμαι,(κατά, επί,ίστημι)^ιοι-.2. **κατεπέστην, a se ridica, a se scula împotriva cuiva**. Fapt. 18:12.*

²⁷²² κατέχω, (κατά,- **εχω**), aor. κατέσχον.

I. **a reține, a opri. a împiedica, a pune piedică**. Le.4:42, Film. I 3, 2Tes.2:6-7, **Rom. 1:18. 2. o ține, a reține, a păstra (în**

112 **memorie)**. **Lc.8:15, 1 Cor. 11:2, 15:2, ITes.5:21.Evr.3:6. 10:23. 3. a line. a păstra în stăpânire, a stăpâni (peste ceva), a ocupa (un loc)**. Le. 14:9, **ICor.7:30, 2Cor.6:10. 4. (/ fine legat, prizonier**. Le.4:38. Rom.7:6.

²⁷²⁵ κατηγορέω,(κατήγορο),viit. **κατηγορήσω**, aor. κατηγόρησα, **a acuza, a inculpa, a învinui. a acuza**. Mt.12:10. Me.3:2. 15:3, Lc.6:7. **ln.8:6, 5:45. Fapt.25:5, 28:19; Rom.2:15.**

²⁷²⁴ κατηγορία,-ας,ή, (κατηγορέω), **acuzare. învinuire, plângere**. Lc.6:7. ln,18:29, ITim.5:19. **Tit.1:6***

²¹²³ κατήγορος, -ου, ό, (κατηγορέω). **acuzator, învinuitor**. Fapt.23:30. Ap.12:10. **κατήγορ**, -ορος,ό, **acuzator, pârâș, învi-**

miilor. Ap. 12:10.

²⁷²⁶ κατήφεια, -ας, ή, (**κατηφής**, „*abătut*”),
deprimare, umilire, rușinare, întristare;
doliu. Iac.4:9.*

²⁷²⁷ κατηγέω, (κατά, ήγέω), **aor.act.** κατήγη-
σα., aor.pas. κατηγήθην, perf.pas. κατήχημαι,
1. *a afla, a lua cunoștință (de ceva), a primi*
informații despre ceva. Fapt.2 1:21.24.

2. *a învăța, a educa; a fi **Învățat.*** Gal.6:6,
Rom.2:18, Fapt. 18:25, Le. 1:4.

κατ'ίδιαν, v. **ίδιος**.

²⁷²⁸ κατιόμαι, (κατά, ιός), perf.pas. κατ-
ίωμαι, perl. pas. pers.3.sg. κατίωται, *a rugini.*
Iac.5:3.*

²⁷²⁹ κατισχύω, (κατά, ισχύς), viit. κατισχύ-
σω, **aor.** κατίσχυσα, *a fi puternic (comparat*
cu cineva), a avea putere; a birui, a căștiga,
a fi superior în forță. Le.23:23, 21:36:

Mt.16:18.*

²⁷³⁰ κατοικέω, (κατά, οικέω), viit. κατοικήσω,
aor. κατοίκησα, *a locui (undeva), a se stabili.*
M1.12:45. 23:21. Le. 11:26, 13:4, Fapt.1:19,
2:14, 4:16. 7:4, 9:22. Col.2:9. Evr.11:9.

2Pt.3:13, Ap.3:10, 13:12.

²⁷³¹ κατοικήσις, -εως, ή, (κατοικέω). *locuin-*
ță; locuire (în același loc, continuu).

Mc.5:3.*

²⁷³² κατοικητήριον, -ου, τό, (κατοικέω), *lo-*
cuință, casă. cămin. Ap. 18:2. Ef.2:22.*

²⁷³³ κατοικία, -ας, ή, (κατικέω), *locuință;*
locuire. Fapt. 17:26.*

κατοικίζω, (κατοικέω), aor. κατώκισα. *a*
da locuință. Iac.4:5.

²⁷³⁴ κατοπτρίζω, (κάτοπτρον). *a (se) oglindi;*
a (se) privi în oglindă. 1 Cor. 13:12, 2Cor.3:18.*

²⁷³⁵ κατόρθωμα, -ατος, τό, (κατορθόω), *îmbu-*
| nățăfire. oac(iume bună, pozitivă). Fapt.24:2.*

²⁷³⁶ κάτω, (κατά), adv. *în jos; jos, dedesubt.*
Mt.4:6, Mc. 15:38. Lc.4:9, In.8:6. 12:31,
j Fapt.20:9; Mc. 14:66. In.8:23. Fapt.2:19.

¹ ²⁷³⁷ κατώτερος, -α, -ον, (κάτω), *mai jos. de-*
desubt. Ef.4:9.*

- κατώτέρω, (κάτω), adv. *în jos.* Vlt.2:16.

Καύδα, v. Κλαύδα.

²⁷³⁸ καίω, -οος, τό, (καίω), *căldura puter-*
nică, fierbințeală, ardere; foc. Ap.7:16, 16:9.*

²⁷³⁹ καυματίζω, (καύμα), aor.act. έκαυμά-
τισα, aor.pas. έκαυματίσθην, *a se arde; a se*
ofili. Ap. 16:8; **Mt.** 13:6, Mc.4:6.

²⁷⁴⁰ καῦσις, -εως, ή, (καίω), *ardere, mistuire.*
Evr.6:8.*

²⁷⁴¹ καυσόω, (καίω), *a arde cu foc, a (se)*
mistui în joc. a fi mistuit în foc. 2P1.3:10, 12.*

²⁷⁴² καυστημάζω, (καυτήρ sau καυστήρ), *a*
înfiera, a stigmatiza, a însemna cu fierul
roșu. ITim.4:2.*

²⁷⁴³ καύσων, -ωνος, ή, *căldură puternică,*
arșiță. Mt.20:12, Le. 12:55. Iac. 1:11.*

²⁷⁴⁴ **καυχάομαι**, prez.pers.2.sg. καυχάσαι,
viit. καυχήσομαι, aor. έκαυχησάμην, perf.
κεκαύχημαι, *a se lăuda, a se fâli.* Rom.2:33,
5:3. 5:11. 1 Cor. 1:31, 2Cor.5:12. 10:15, 17,
11:12. Fil.3:3. Iac.4:16. El'2:9.

113

καύχημα

²⁷⁴⁵ **καύχημα**, -ατος, τό, (**καυχάομαι**), (*motiv*
de) laudă (de sine); gloriificare. Rom.4:2,

1Cor.9:15-16, 2Cor.1:14. Gal.6:4, Fii.1:26.

Evr.3:6.

²⁷⁴⁶ **καύχησις, -εως, ή**, (καυχάομαι), *actul de laudare, pricină de laudă: motivul, obiectul laudei*. Rom.3:27, 15:17, 1 Cor. 15:31,

2Cor.7:4, 11:10, Iac.4:16.

Καφαρναουμ,(εἰ3Γ. **01ΓΓ**) 133, „satul lui Naum”), n.pr.indecl. *Capernaum*, Mt.4:13. 8:5, 11:23, 17:24. Mc.1:21, 9:33, Lc.4:23. 7:1, In.2:12.4:46,6:17.

²⁷⁴⁷ Κεγχρεαί, -ών, ai, **n.pr. Chencreea,**

Fapt.18: 18, Rom. 16:1.*

²⁷⁴⁸ **κέδρος, -ου, ό**, *cedru*. In. 18:1.

Κέδρων, ό, (**ebr.** J1"Πρ), n.pr.indecl.

Chedron sau *Cedron*. In. 18:1.

²⁷⁴⁹ κείμαι, impf.pers.3.sg. εκείτο. 1. SENS PROPRIU: *a sta culcai, întins; a sta, a rămâne, a fi pus*. Le.2:12. **Mt.28:6**, Le.23:53.

In.20:12; 2Cor.3:15, Mt.5:14, **Lc.3:9**, 12:19.

In.2:6. 19:29, Ap.21:16. 2. SENS FIGURAT: *a*

fi orânduít (pentru ceva); este dat, a fi

valahii; a fi într-o oarecare stare. Le.2:34,

Fii. 1:16, ITes.3:3: **ITim.1:9; Hn.5.19.**

²⁷⁵⁰ **κειρία, -ας, ή**, *bandaj*. In. 11:44.*

²⁷⁵¹ **κείρω**, aor.act. εκειρα, aor.med. έκειράμην.

a (se) tunde. Fapt.8:32, 18:18, 1 Cor. 11:6.*

²⁷⁵² κέλευσμα, -ατός, τό, (καλεύω). *poruncă, strigăt; sunet de trâmbiță*. ITes.4:16.*

²⁷⁵³ **κελεύω**, (κέλλω). **aor.** έκέλευσα, *a porunci,*

a ordona; a întredinfa. Mi. 14:28, 18:25, 27:64,

Le. 18:40. Fapt.4:15. 12:19, 16:22.21:33.

²⁷⁵⁴ κενοδοξία, -ας, ή, (κενόδοξος). **slavă**

deșartă, falsă, glorie deșartă, falsă. Fii.2:3.*

²⁷⁵⁵ κενόδοξος, -ον, (κενός, δόξα), adj. *doritor,*

râvni tor de slavă; plin de slavă, glorie

deșartă, goală, lipsită de esență. Gal.5:26.*

²⁷⁵⁶ **κενός**, jfy όν, adj. *gol, fără conținut, fără*

κερδαίνω

esență, pustiu; lipsit, părăsit; ireal. Mc. 12:3,

Le.1:53,20:10:Fapt.4:25. 1Cor.3:18, 15:14,

2Cor.6:1, Gal.2:2, Ef.5:6, **Fil.2; 16. Col.2:8,**

ITes.2:1,3:5. Iac.2:20.

²⁷⁵⁷ κενοφωνία, -ας,ή, (κενός, φωνή), *vorbă*

goală, flecăreală. 1 Timi.6:20, 2Tim.2:16.*

²⁷⁵⁸ **κενώω**; (κενός), viii. κενώσω, aor. έκένω-

σα. a goli. a pustii; a nimici, a face să fie fără

efect, fără conținut și fără rezultat. Fii.2:7;

Rom.4:14, 1 Cor. 1:17. 1Cor.9:15.2Cor.9:15.*

²⁷⁵⁹ **κέντρον, -ου, τό, (κεντέω)**, *bold. ac; țe-*

pus. Fapt.26:14, 1 Cor. 15:55, Ap.9:6.

²⁷⁶⁰ **κεντυρίων, -ωνος ό**, *centurion, sntaş.*

Mc. 15:39.

²⁷⁶¹ **κενός**, (κενός), adv. *degeaba, fără sens.*

fără conținut. Iac.4:5.*

²⁷⁶² **κεραία, -ας, ή**, (κέρας), *punct, virgulă,*

semn foarte mic. Mt.5:18, Le. 16:17.*

²⁷⁶³ κεραμεύς, -έως, ό, (κέραμος), *olar.*

Mt.27:7.10, Rom.9:21.*

²⁷⁶⁴ κεραμικός, -ή, όν, (κέραμος), (*ceva*) *din*

lut. din argilă. Ap.2:27.*

²⁷⁶⁵ **κεραμιον**.-συ,τό, (κέραμος), (*ulcior*) *din lut,*

(*vas*) *din lut, din argilă*. Mc. 14:13, **Lc.22:10**.*

²⁷⁶⁶ **κέραμος**, -ου, ό, *lut. vas din lut. ceramică,*

vas de ceramică, cărămidă, țiglă. Le.5:19.*

²⁷⁶⁷ **κεράννυμι**, (κερασ-νυ-μι). aor.act.

έκέρασα. part.perf.pas. κεκερασμένος, a

amesteca, a turna. Ap.18:6, 14:10.*

²⁷⁶⁸ κέρασ, -ατός,τό, *corn*, (cornul animalelor, cornul altarului, simbolizând puterea). Ap.5:6, 12:3. 13:1, **17:3; Ap.9:13; Le. 1:69.**

²⁷⁶⁹ κεράτιον, -ου, τό, (κέρας), *cornuleț*,
Le. 15:16.*

²⁷⁷⁰ **κερδαίνω**, (κέδρος), viit. κερδήσω, aor. έκερδησα, viit.pas. **κερδηθήσομαι**, *a căștiga, a face rost (de ceva), a economisi*. Mt. 16:26, 18:15, 25:16, Mc.8:36. Lc.9:25. Fapt.27:21, 1Cor.9:19-22, Fil.3:8, lac.4:13, **1Pt.3:1.**

κέρδος
²⁷⁷¹ κέρδος, -ους, **τό, căștig**, *avantaj*. Ti 1.1:11, **Fil.3:7.***

²⁷⁷² **κέρμα**, -ατός τό, (κείρω). *bănuț, hani mărunți*. In.2:15.*

²⁷⁷³ κερματιστής, -ού,ό, (κέρμα), *schimbător de hani*. In.2:14.*

²⁷⁷⁴ κεφάλαιον, -ου, τό, (κεφαλή), *lucrul, punctul cel mai important, cel mai însemnat; capital, (o sumă mare de hani)*. Evr.8:1: Fapt.22:28.*

²⁷⁷⁵ κεφαλαιώω, (**κεφαλή**, κεφάλαιον). aor. έκεφαλαίωσα, *a sumariza. a însuma, a concentra, a da în cap. a sparge capul*. Mc. 12:4.*

²⁷⁷⁰ κεφαλή, -ης,ή, *cap*, (vârful unui lucru). Vlt.5:36. 6:17, 14:8, 26:7, Mc.6:24, 14:3. **15:19.** Le.7:46. 9:58. In.13:9. 19:2. 20:7. Fapt.27:34, **1Cor. 11:4**, 12:21, Ap. 18:19: **Ef. 1:22**, 4:15, 5:23, Col.1:18, 2:19: 1 Cor. 11:3, **Ef.5:23**, Col.2:10, 1 Pt.2:7.

κεφαλιώω, (κεφαλή), *a lovi în cap. a răni la cap*. Mc. 12:4.

²⁷⁷⁷ κεφαλίσ, -ίδος, ή, (κεφάλι'), *căpșor; sul(-ul cărții)*. [în limbajul de azi, am putea spune: „capitolul cărții”]. **Evr. 10:7.***

κημόω, (κημός), viit. κημώσω. *a pune botniță, a lega gura* (în general, se referă la animale). 1Cor.9:9.*

²⁷⁷⁸ κηνσος^_ου> ό, *taxă. tribut, bir. impozit*. **Mt.22:17**, 17:25. Mc. 12:14.

²⁷⁷⁹ κήπος, -ου, ό, (σ-κάπ-τω). *grădină*. Le.13:19, In.18:1. 26, 19:41.*

²⁷⁸⁰ κηπουρός, -ού,ό, (κήπος, ούρος. „pază”). *păzitorul grădinii, paznicul grădinii, grădinar*. In. 20:15.*

²⁷⁸¹ κηρίον, -ου,τό, (κηρός), *fagure; ceară*. **Lc.24:42.***

²⁷⁸² κήρυγμα, -ατός, τό, (κηρύσσω), *vestire, proclamare (a unui crainic), predicare (a κινδυνεύω* *Evangheliei)*. Mt. 12:41. Le. 11:32, Rom. 16:25. 1 Cor. 1:24.2:4.15:11.2Tim.4:17 Tit.1:3.

²⁷⁸³ κήρυξ, -υκος ό, (κηρύσσω), *mesager, trimis, vestitor, propovăduitor, predic ator. crainic, herald*. 1Tim.2:7. 2Tim. 1:11, 2Pt.2:5.*

²⁷⁸⁴ κηρύσσω, viit. κηρύξω, **viit.pas.** κηρυχθήσομαι, aor. έκήρυξα. aor.pas. έκηρύχθην, *a vesti, a publica, a face cunoscut, a anunța, a proclama, a predica*. Mt.3:1, 4:17, 9:35, 10:7, Mc.7:36, 1:4. 6:12. 16:20, Le. 12:3. 3:3.8.1.24:47. Fapt.8:5.9:20, 10:37. 15:21. 20:25, Rom.2:21, 10:8, 1 Cor. 1:23. 9:27. 15:1 I, 2Cor.1:19. Gal.2:2. Fii.1:15. ITes.2:9. 1Tim.3:16. 2Tim.4:2. 1Pt.3:19.

Ap.5:2.

²⁷⁸⁵ κήτος, -ους, τό, **chit**, *pește uriaș, ceta-*

ceau, (peijte maritim, balenă). Mt. 12:40.*

²⁷⁸⁶ Κηφός, -ά, δ, (aram., „piatră”, „stâncă”),
n.pr. **Chifa**, (numele originar al lui Petru).
In.1:42. **ICor. 1:12,3:22,9:5**, 15:5. Gal.1:18,
2:9.

²⁷⁸⁷ κιβωτός, -οῦ, ἡ, *chivot, ladă de lemn. cutie*. Mt.24:38. Le.17:27. Evr. 11:7. IPt.3:20.
Ap. 11:19.

²⁷⁸⁸ κιθάρα, -ας, ἡ, *harpă, alăută, lăută; muzica harpei sau a alăutei; în general: muzică*. ICor. 14:7, Ap.5:8, 14:2, 15:2.*

²⁷⁸⁹ κιθαρίζω, (κιθάρα), *a cânta la harpă sau la lamă*. 1 Cor. 14:7. Ap. 14:2.*

²⁷⁹⁰ καθαρωδός, -οῦ, δ, (κιθάρα, αἶω, „a cânta”), **cântăreț, (cel care cântă acompaniindu-se pe sine însuși), cel care cântă la harpă sau la alăută**. Ap. 14:2. **18:22**.*

²⁷⁹¹ Κυλκία, -ας, ἡ, n.pr. **C'Ucia. Fapt.6:9**,
15:23, 21:39, 22:3, 23:34. 27:5. Gal.1:21.

²⁷⁹² κινάμωμον, -ου, τό, v. **κιννάμωμον**.

²⁷⁹³ κινδυνεύω, (κίνδυνος), *a fi în pericol, în primejdie*. Le.8:23. Fapt.19:27. ICor.15:30.*

14

115

κίνδυνος

²⁷⁹⁴ κίνδυνος, -ου, ό, *pericol, primejdii*'.

Rom.8:35,2Cor.11:26.*

²⁷⁹⁵ κινέω, (**κίω**, „a veni.” „a pleca”), viit.
κινήσω, aor. **εκίνησα, aor.pas.** ἐκινήθην, *a mișca (dintr-un loc), a muia, a schimba locul, a pune în mișcare*. **Mt.23:4,27:39**. Mc. 15:29,
Fapt. 17:2<X. 21:30. 24:5. Ap.2:5.

²⁷⁹⁶ κίνησις, -εως, ἡ, (**κινέω**), *mișcare, agitare*. In.5:3.*

κιννάμωμον, -ου, τό, *scorțișoară*. **Ap. 18:13**.

²⁷⁹⁷ Κίς, ό, (**ebr.** 0>ρ), *Chiș*. Fapt. 13:21.*

^{2797a} κ{χρημ^ (χράομαι), **aor.act.** ἐχρησα, *a împrumuta*. Le. 11:5.*

²⁷⁹⁸ κλάδος, -ου, ό, *creangă, ramură de copac, mlădiță*. Mt. 13:32. 24:32, Mc. 13:28,
Le. 13:19. **Rom. 11:16**.

³⁷⁹⁹ κλαίω, viit. κλάυσοχ κλαύσομαι, aor. ἐκλαυσα, *a (se) plânge, a jeli. a (se) tânguî*. Mt.2:18,
26:75, **Mc.5:38**, 14:72, **Lc.6:21**, 7:13, 8:52,
In.11:34, 16:20, Fapt.9:39, 21:13, Rom.12:15,
1 Cor.7:30, Fil.3:18. Iac.4:9. Ap.5:1, 18:9.

²⁸⁰⁰ κλασις, -εως, ἡ, (κλάω), /; ᾿ί, ι, /; γ, (frângerea pâinii). Le.24:35. Fapt.2:42.*

²⁸⁰¹ κλάσμα, -ατός τό, (κλάω), *firimitură, bucată*. Mt. 14:20. 15:37. Mc.6:43, 8:8,
Lc.9:17. 1H.6:12.

²⁸⁰² Κλαυδα, -ης, ἡ, **n.pr.** *Clauda*. Fapt.27:16.*

²⁸⁰³ Κλαυδία, -ας, ἡ, n.pr. *Claudia*. 2Tim.4:21.*

²⁸⁰⁴ Κλαυδιος, -ου, ό, (lat. Claudius), *Claudiu*.
Fapt. 11:28, 18:2.23:26.*

²⁸⁰⁵ κλαυθμός, -οῦ, ό, (κλαίω), *plâns, planșete, plângere*. Mt.2:18, 8:12, 13:42. 22:13.
24:51. 25:30, Le. 13:28, Fapt.20:37.

²⁸⁰⁶ κλάω, *a sparge, a rupe. a frânge, a fărâmița*. **MI 14:19**, 15:36,26:26, Mc.8:6. 14:22,
Le.22:19. 24:30, 1 Cor. 11:24.

²⁸⁰⁷ κλείς, -δός, ἡ, *cheie, zăvor. încuietoare*.
ivit. 16:19, Le. 11:52, Ap. 1:18. 3:7, 20:1.

2808 Κ[^]gi[^] (κλείς). viit. κλείσω, aor. έκλεισα.
κλήρος
aor.pas. έκλείσθην, *a închide, a încuia, a bara*. Mt.6:6, 25:10, Le. 11:7. In.20:19.
Fapt.21:30. Ap.3:7-8, 20:3; Mt.23:13,
Lc.4:25, 1 In.3:17, **Ap.** 11:6.
²⁸⁰⁹ κλέμμα, -ατος,τό, (κλέπτω), *furt: lucrufurat. Ap.9:21.**
²⁸¹⁰ Κλεόπας, -α, ό, (forma scurtă a lui Κλεόπατρος). n.pr. **Cleopa, Lc.24:18.***
²⁸¹¹ κλέος, -ους, τό, (κλέω). *veste (bună); zvon, veste, fală. slavă, glorie*. IPt.2:20.*
²⁸¹² κλέπτης, -ου, ό, (κλέπτω), *hoț*. Mt.6.19-20,24:43, Le. 12:33, In. 10:8, 12:6, **ICor.6:10**, ITes.5:2, IPt.4:15. 2Pt.3:10, Ap.3:3, 16:15.
²⁸¹³ κλέπτω, (lat. clepo). viit. κλέψω. aor. έκλεψα, aor.pas. έκλάπην, *a fura; a ascunde; a [ine în secret*. Mt.6:19-20, 19:18,27:64,28:13, Mc.10:19.Le.18:20,In.10:10,Rom.2:21,13:9, Ef.4:28.
²⁸¹⁴ κλήμα, -ατός, τό, (κλάω). *mlădi[ă, creangă, ramură*. In. 15:2-6. '■'
²⁸¹⁵ Κλήμης, -εντός, ό, (lat. **Clemens**), *Clement*. Fi 1.4:3.*
²⁸¹⁶ κληρονομέω,(κληρονόμος), viit. κληρονομήσω, aor. έκκληρονόμησα, **perf.** κεκληρονόμηκα, *a moșteni, a căpăta, a primi o parte, a căștiga*. **Mt.5:5**, 19:29, 25:34, Mc. 10:17, Lc.1():25. 18:18, ICor.6:9, Gal.4:30, 5:21, Evr. 1:4, 6:12, 12:17, IPt.3:9, Ap.21:7.
²⁸¹⁷ κληρονομία, -ας, ή, (κληρονομέω), *moștenire, stăpânire, posesie*. Mt.21:38, Mc. 12:7, Le.20:14. Fapt.7:5. Gal.3:18, Ef.1:4. 5:5, Col.3:24,Evr.9:15, IPI. 1:4.
²⁸¹⁸ κληρονόμος,-ου, ό, (κλήρω, νέμω), **moștenitor, stăpânitor, posesor**. **Mt.21:38**, Mc.12:7, Lc.2():14, Rom.8:17. Gal.4:1,7, Evr.6:17, 11:7, Iae.2:5.
²⁸¹⁹ κλήρος, -ου, ό, (κλάω), **sort, parte** (căzută la sorii). Mt.27:35, Mc. 15:24, Lc.23:34, In. 19:24, Fapt. 1:26, Col. 1:12, 1 Pt.5:3.
κληρόω
²⁸²⁰ **κληρόω**, (κλήρος), aor.pas. έκκληρο'θην, *a trage la sorii; a rându*. Ef. 1:11 . *
²⁸²¹ κλήσις, -εως,ή, (καλέω), *chemare, invitație*. Rom. 11:29. ICor.7:20. Ef.4:1, 4:4. 2Tes.!:11.2Tim.1:9. 2Pt.1:10.
²⁸²² κλητός, -ή, -όν, (καλέω). **adj. chemat, invitat**. Rom. 1:6. I Cor. 1:2. 1:24, **lud.** 1, Ap. 17:14.
²⁸²³ κλίβανος, -ου, ό, *cuptor*. Mt.6:30, Le. 12:28.*
²⁸²⁴ κλίμα, -ατός,τό, (κλίνω), *meleag, linul, regiune*. **Rom. 15:23,2Cor.11: 10,Gal 1:21.***
κλινάριον, -ου, τό, (κλίνη), **pătuț** (pat mic). Fapt.5:15.24.*
²⁸²⁵ κλίνη, -ης, ή, (κλίνω), *pat*. MI.9:2, Lc.5:18,8:16, 17:34. Ap.2:22.
^{2X26} κλινίδιον, -ου, τό, (κλίνη), *pat mic*. Lc.5:19,24.*

²⁸²⁷ κλίνω, (lat. elino), aor. ἐκλίνα, aor.pas. ἐκλίθην. **perf.** κέκ?ακα. *a apleca, a odihni (capul), a se culca; a apune (soarele).*
Mt.8:20. Lc.9:58. In. 19:30. Evr. 11:34:

Lc.9:12, 24:29.

²⁸²⁸ κλισία, -ας,ή, (κλίνω), *ceată.* Lc.9:14.*

²⁸²⁹ κλοπή, ής, ή, (κλέπτω), *furt, hoție, tâl-hărie.* **Mt. 15:19, Mc.7:21.***

²⁸³⁰ κλύδων, -ωνος, ό, (κλύζω). *furtună, agi-tația ralurilor.* Lc.8:24. Iac. 1:6.*

²⁸³¹ κλυδωνίζομαι, (κλύδων). *a face valuri, a se agila valorile, a fi purtat de valuri.* Ef.4:14.*

²⁸³² Κλωπας, -St, 6, n.pr. *Clapa.* In. 19:25.*

²⁸³³ κνήθω, prez.pas. κλήθομαι, *a gâdila ure-chea.* 2Tim.4:3.*

²⁸³⁴ Κνίδος,-ου,ή, n.pr. *Cnid.* Fapt.27:7.*

²⁸³⁵ κοδράντης,-ου,ό, (lat. **quadrans**), *bănuț,*
Mt.5:26, Mc. 12:42. Lc. 12:59.*

²⁸¹⁶ κοιλία, -ας,ή, (κοίλος), 1. *pân-tece, stomac.* Mt.15:17, 12:40. Me.7:19. Lc.15:16,
Rom.16:18, **Ap.ii):9-10. 2. uter,** MU9:12,
κοινωνός

Lc. 1:41, 2:21, 11:27.23:29. In.3:4, Fapt.3:2,
14:8, Gal. 1:15. 3. cu înțeles ea în ebraică,
TP3, *pârlea interioară, cea mai intimă a omului,* cu sens de: *inimă, suflet.* In.7:38.

²⁸³⁷ κοιμάω, (κείμαι), viit. κοιμηθήσομαι.
aor.pas. ἐκοιμήθην, perf. κεκοίμημαι, *a dormi, a adormi, a se odihni: a muri. a fi mort.*
Mt.28:13. Lc.22:45. In. II: 12. Fapt. 12:6:
Mt.27:52. In. 11:11. Fapt.7:60, 13:36.

ICor.7:39. 15:18,20, ITes.4:13-14. 2Pt.3:4.

²⁸³⁸ κοίμησις, -εως, ή, (κοιμάω), *odihnă, somn* [referindu-se la moarte]. In. 11:13.*

²⁸³⁹ κοινός, -ή, -όν, adj. *colectiv, comun, pu-blic: necurat, înținat, profan.* Fapt.2:44.4:32:
Mc.7:2, Fapt. 10:14. 11:8. Evr. 10:29.

Ap.21:27.

²⁸⁴⁰ κοινώω,(κοινός), perf. κεκοίνωκα. part.
pas. κεκοινώμενο-., *a întina, a spurca; a numi, a considera spurcat, necurat.*

Mt. 15:11.18.20. Mc.7:15, Fapt.2 1:28.

Evr.9:13; Fapt. 10:15. 11:9.

²⁸⁴¹ κοινωνέω, (κοινωνός), viit. κοινωνήσω,
aor. ἐκοινωνήσα, perf. κεκοινωνήκα, *a fi păr-taș, a primi partea cuvenită; a da partea cu-venită cuiva, a face părtaș pe cineva.*

Rom.15:27, ITim.5:22. Evr.2:14. IPt.4:13.

2In.1 I: Gal.6.6. Fil.4:15.

²⁸⁴² κοινωνία, -ας, ή, (κοινωνέω), *comuni-tate, colectivitate, asociație, comuniune.păr-tășie: altruism, generozitate.* Rom.15:26.

1 Cor. 1:9. 2Cor.13:13, Fil.2:I, 2Cor.6:14.

lin. 1:3. ICor. 10:16. 1:9, 2Cor.8:4. Fil.3:10,
Film.6, 2Cor.9:13.

²⁸⁴³ κοινωνικός,-ή, -όν, (κοινωνία), *generos, darnic.* ITim.6:18.*

²⁸⁴⁴ κοινωνός,-ού,ό, (κοινός), *coleg.părtaș, tovarăș.* Mt.23:30. Lc.5:1(). 1 Cor. 10:20.
2Cor.8*:23, Film. 17. Evr. 10:33. IPt.5:1,

2Pt. 1:4.

116

117

κοίτη

²⁸⁴⁵ κοίτη, -ης, ή, (κείμεναι), **pat (conjugal)**; *relație, unire sexuală; zămislire, sarcină*.

Le. 11:7. Evr. 13:4; Rom.9:10, 13:13.*

²⁸⁴⁶ κοιτών, -ώνος, ό, (κοίτη), **dormitor; șambelan**. Fapl. 12:20.*

²⁸⁴⁷ κόκκινος, -η, -όν, (κόκκος), adj. (*lână, haină*) *stacojie, purpurie*. Mt.27:28. Evr.9:19, Ap.17:3-4, **18:16**.

²⁸⁴⁸ **κόκκος, -ου, ό, sãmânță**; *grăunte (de cereale)*. Mt. 13:31, 17:20. Mc.4:31, Le. 13:19, 17:6; In. 12:24, **ICor.15:37**.

²⁸⁴⁹ κολάζω, (κόλος), viit.med. κολάσομαι, **a pedepsi, a fi pedepsit**. Fapt.4:21, 2Pt.2:9.*

²⁸⁵⁰ κολακεία, -ας, ή, (κόλαξ), *lingușire, vorbe lingușitoare, măgulitoare*. ITes.2:5.*

²⁸⁵¹ **κόλασις, -βως, ή, (κολάζω), pedepsa, disciplinare**; *zbucium, chin, tortură*. Mt.26:45; IIn.4:18.*

Κολασσαεύς, v. **Κολοσσαεύς**.

Κολασσαί, v. Κολοσσαί.

²⁸⁵² κολαφίζω, (κολάπχω), aor. **έκολάφισα, a răltui**; *a lovi cu pumnii în obraz; a maltrata, a chinui*. Mt.26:67. Mc. 14:65, ICor.4:11. IPt.2:20; 2Cor.12:7.*

²⁸⁵³ κολλάω, (κόλλα), viit. κολληθήσομαι, aor.pas. έκολλήθην, **a (se) lipi, a (se) îngrămădi, a se aduna la un loc; a fi împreună (într-o legătură strănsă)**. Le. 10:II, 15:15, Fapt.5:13, 9:26, 17:34, Rom. 12:9. **ICor.6:17, Ap. 18:5**; Fapt. 10:28.

²⁸⁵⁴ κολλούριον, v. **κολλύριον**.

²⁸⁵⁵ κολλυβιστής, -ού, ό, (κυλλυβος), **schimbător de bani**. Nit.21:12, Mc. 11:15, In.2:15. κολλύριον, -ου, τό, (κόλλα), *unguent, ali-fie spei ială folosită în oftalmologie*. Ap.3:18.*

²⁸⁵⁶ κολοβόω, (κολοβός), **aor.act. έκολόβωσα, aor.pas. έκολοβόθην, viit. κολοβωθήσομαι. a scurta, a reduce**. Mt.24:22, Mc. 13:20.

²⁸⁵⁸ Κολοσσαεύς, -έως, ό, sau Κολασσαεύς, κοπή

(Κολοσσαί), *cel din Colose, unul din Colose*. [în unele manuscrise apare **la** plural după titlul Epistolei către **Coloseni**].

²⁸⁵⁷ Κολοσσαί, -ών, αἱ, n.pr. *Colose*. Col. 1:2.*

²⁸⁵⁹ κόλπος, -ου, ό, *piept; poală, sân: golf*. Le.16:22. In.13:23; Le.6:38: **Fapt.27:39**.

²⁸⁶⁰ κολυμβάω, (κύλυμβος). *a înota*. Fapt.27:43.*

²⁸⁶¹ κολυμβήθρα, -ας, ή, (κολυμβάω), *scăldătoare, bazin de înot*. In.9:7.*

²⁸⁶² κολωνία, -ας, ή, (lat. colonia), *colonie, așezare (romană)*. Fapt. 16:12.*

²⁸⁶³ **κομάω**, (κόμη), *a purta păr lung. a avea părul lung*. I Cor. 11:14-15.*

²⁸⁶⁴ κόμη, -ης, ή, (lat. coma), *păr (lung)*.

ICor.1 t:5.*

²⁸⁶⁵ κομίζω, (κάμνω), aor. **έκόμισα, aor.med.**

έκομισάμην, viit. κομίσομαι, *a aduce, a scoate; a lua, a primi, a căpăta; a lua înapoi, a recăpăta.* Lc.7:37; 2Cor.5:10.Ef.6:8, Col. 3:25, Evr. 10:36. IPt.1:9. 5:4, 2Pt.2:13; Mt.25:27.

²⁸⁶⁶ κομψότερον, (κομψός), adj. adverbial.

mai bine, mai ușor (cu privire la stare).

In.4:52.*

²⁸⁶⁷ κονιάνω, (κονία, „praf¹), *a zugrăvi, a vând.* [în NT., apare numai sub forma part.

perf.pas. „văruit, zugrăvit“]. Mt.23:27.

Fapt.23:3.*

²⁸⁶⁸ κονιορτός, -οῦ, ό, (κόνις, δρνυμι, „a mișca“), *praf, (praful care se ridică de pe drum și se lipește de călător); a arunca, a azvârli praf în aer, în văzduh.* Mt. 10:14, Le.9:5. 10:11, Fapt. 13:51; 22:23.*

²⁸⁶⁹ κοπάζω, (κόπος), aor. έκόπασα, *a obosi; a se liniști, a se opri, a se astâmpăra, a se potoli.* Mt. 14:32, Mc.4:39, 6:51.*

²⁸⁷⁰ κοπετός, -οῦ, ό, (κόπτομαι). *jale, tânguie (cu lovire în piept).* Fapt.8:2.*

²⁸⁷¹ κοπή, -ης, ή, (κόπτω), *măcel, tăiere.*

Evr.7:L*

118

κοπιαω

²⁸⁷² **κοπιάω, (κκόπος)**, aor. έκοπίασα, perf.

κεκοπίακα, *a obosi; a osteni, a trudi, a lucra din greu.* Ap.2:3; Mt.6:28, Lc.5:5, In.4:38,

Fapt.20:35, Rom. 16:6. I Cor.4:12, Gal.4:11, Ef.4:28, ITim.4:10,5:17.

³⁷³ κόπος, -οῦ, ό, (κόπτω), *osteneală, dificultate, muncă grea, dificilă, care necesită efort.* Mt.26:10, Me.14:6, In.4:38, ICor.3:8,2Cor.1 1:27, Gal.6:17, ITes.2:9,2Tes.3:8, Ap.14:13.

²⁸⁷⁴ **κοπρία**, -ας, ή, (κόπρος, „gunoi“, „bălegar“), (*grămadă*) *de gunoi.* Le. 14:35.

κόπριον, -ου,τό, (πόπρος), *murdărie, gunoi, îngrășământ.* Le. 13:8.

²⁸⁷⁵ κόπτω, aor. έκοψα, aor.med. έκοψαμην, aor. pas. έκόπτην, viit.med. κόψομαι, part. perf. pas. κεκομμένος, *a tăia; a lovi, a bate (pieptul); a (se) tângui, a purta doliu.* Mt.2i:8, Mc.11:8; Mt.24:30, 11:17, Lc.8:52, 23:27, Ap. 1:7. 18:9.

²³⁷⁶ κόραξ, -ακος δ, (lat. corvus), *corb.* Le. 12:24.*

²⁸⁷⁷ κοράσιον, -ου,τό, (κόρτ), *fetilă.* Mt.9:24, 14:11, Mc.5:4!,6:22.

²⁸⁷⁸ κορβδν, (ebr. **קרבן**; „cadou“, „ceea ce dă omul de bună voie“), *cadou dat lui Dumnezeu.* Mc.7:11.

κορβανάς, -α, ό, *bunul, avutul sau viștieria templului.* Mt.27:6.*

²⁸⁷⁹ Κόρε,ό,(ebr. **קורה**), n.pr.indecl. *Care.* lud. 11.

²⁸⁸⁰ **κορέννυμι**, *a (se) sătura, a (se) împlini cu ceva.* Fapt.27:38.

²⁸⁸¹ **Κορίνθος**, -ου, ό, (Κόρινθος), *cinevadin Corint, corintean.* Fapt. 18:8, 2Cor.6:11.*

²⁸⁸² Κόρινθος, -ου,ή, n.pr. *Corint.* Fapt. 18:1. 19:1, I Cor. 1:2. 2Cor. 1:1, **2Tim.4:20.**

²⁸⁸³ Κορνήλιος, -ου, ό, (lat. Cornelius), n.pr. *Corneliu,* Fapt. 10:1.3,17,22.24,30.*

²⁸⁸⁴ κόρος, -ου, δ, (ebr. ~|2). *baniță, cor, mă-*

sură pentru cereale, [unitate de măsură legală, circa 393 de litri]. Le. 16:7.*

²⁸¹⁵ κοσμεω, (κόσμος), aor. ἐκόσμησα, perf. pas.pers.3.sg. κεκόσμηται, *a pune la punct*, κράζω

a pregăti; a (se) împodobi, a fi împodobit.

Mt.25:7; Mt. 12:44, Le. 11:25.21:5, ITim.2:9, IPt.3:5. Ap.21:19.

²⁸⁸⁶ κοσμικός,-ή, -όν, (κόσμος), adj. *lumesc, pământesc*. Tit.2:12, Evr.9:1.*

²⁸⁸⁷ κόσμιος, -ον, (κόσμος), adj. *cuviincios, cinstit*. ITim.2:9, 3:2.*

κοσμίως, (κόσμοσι. adv. *în mod. în chip cuviincios, modest*. ITim.2:9.

⁸ κοσμοκράτωρ, -ορός, δ, (κόσμος, κρατέω), *stăpânitorul lumii, stăpânul acestui veac, stăpânul întinericului*. Ef.6:12.*

' **κόσμος, -ου, δ, ordine, podoaba** (*exterioară*). IPt.3:3. *Universul, dar mai ales lumea*.

Mt.25:34, Mc.14:9, In.6:14,3:16,10:36. 12:25, 17:24, Fapt.17:24, Rom.11:12, ICor.3:22, 2Cor. 1:12. Ef. 1:4, ITim.6:7, Evr. 10:5, Col. 1:6, Iac.2:5, IPt.5:9, Hn.4:9,2In.7,Ap.II:15./fwira, [tot ce este împotriva lui Dumnezeu; tot ce este de la Satan], Mt. 16:26, Mc.8:36, Lc.9:25, In.8:23, 12:25, ICor.7:31, Iln.2:15,4:17.

²⁸⁹⁰ Κουάρτος, -ου, δ, (lat. Quartus), *Cuart*, Rom. 16:23.

²⁸⁹¹ KDUu,(ebr. ^{>1}Oip).în alte texte: κουμι, „sroc/-lă-tel”, „hdică-te!”. Mc.5:41.*

²⁸⁹² κουστωδία, -ας, ή, (lat. custodia), *străjer, strajă*. Mt.27:65-66, 28:11.*

²⁸⁹³ κουφίζω, (κούφος, ..ușor”), *a ușura*. Fapt.27:38.*

²⁸⁹⁴ **κόφινος, -ου, δ, coș mare** (*cu care se căra marfă*). Mt. 14:20, 16:9, Mc.6:43. 8:19, Lc.9:17. In.6:13.

²⁸⁹⁵ κράβατος, -ου, δ, (κράβατος), *pat, targa*. Me.2:4,9. Fapt.5:15, 9:33.

²⁸⁹⁶ κράζω, viit κράζω, aor. ἐκρῆα, peif .act κέκρα-γα, *a striga, a țipa, a urla; a stiiiga (pe cinew), a chema*. Mt. 14:26, Mc.5:5, Lc.9:37, Fapt.7:57. Ap. 10:3; Mt.9:27, 15:23, Mc.3:11. 11:9, 15:14, 1x4:41, In.1:15,12:44,Fapt.7:2,19:34.Ap.6:10,7:10. 119

κραπάλη

²⁸⁹⁷ κραπάλη, -ης, ή, *îmbuibare, beție, amețeață* (*de la băutura*). Le.21:34.*

²⁸⁹⁸ κράνιον, -ου, τό, (κάρα), *craniu*. [La **Cornilescu „căpățână”**]. Mt.27:33, Mc. 15:22.

²⁸⁹⁹ κράσπεδον, -ου, τό, (κέρας, **πέδον**), *poală (poala hamei), ciucure*. iMt.9:2t). 14:36,23:5, **Mc.6:52**, Le.8:44.

²⁹⁰⁰ κραταιός, -ά, -όν, (κράτος), adj. *puternic, tare*. IPt.5:6.*

²⁹⁰¹ κραταιόω, (κραταιός), inf. aor. κραταιωθήναι, *a (se) întări, a fi tare. a fi puternic*.

Le. 1:80, 2:40. ICor. 16:13. **Ef.3:16**.*

²⁹⁰² κρατέω, (κράτος), viit. **κρατήσω**, aor. ἐκρά-τησα. **perf**, κεκράτεκα. **perf.pas**, κεκράτημαι.

a prinde, a captura, a înrobi; a ține, a păstra, a reține, a împiedica. Mt. 14:3, 21:46. 26:4, Mc.3:21. 6:17, 12:12, Lc.8:54. **Fapt.24:6**, Ap.20:2; Mc.9:10, **Lc.24:16**, In.20:23. Fapt.3:11, Col.2:19, 2Tes.2:15, Evr.4:14.

Λρ.2:13.

²⁹⁰³ κράτιστος, -η, -ον, (κράτος), **adj, prea ales. prea înalt, excelență.** Le. 1:3, Fapt.23:26. 24:2, 26:25.*

²⁹⁰⁴ κράτος, -ου, τό, (κάρα), *putere, stăpânire, domnie.* Le. 1:51, Et". 1:19. 6:10. Col. 1:11; 1Tim.6:6, Evr.2:14, 1Pt.4:11, 5:11, Iud.25. Ap. 1:6. 5:13.

²⁹¹⁵ κραυγάζω, (κραυγή), **viit.** κραυγάσω, aor. *έκραύγασα, a striga, a urla.* Mt. 12:19. Lc.4:41. In. 11:43, 12:13, 18:40. 19:6, Fapt.22:23.

²⁹⁰⁶ κραυγή, ης, ή, wH *strigăt, țipăt.* Mt.25:6, Le. 1:42, Fapt.23:9, Ef.4:31, Evr.5:7, Ap. 14:18. 21:4.

²⁹⁰⁷ κρέας, κρέως, sau κρέατος, τό, *carne (crudă).* Rom. 14:21. **iCor.8:13.***

²⁹⁰⁸ κρείσσων, v. κρεάτων.

²⁹¹⁹ κρείττων, -ον, sau κρείσσων, -ον, (κράτιστος). **adj. mai mare; mai hun. mai nobil;** κρίνω

mai folositor, mai avantajos; mai bine, corespunzător, mai corect. Evr.7:7,19, 8:6, 9:23,10:34, 11:16; 1Cor.1 1:17, 7:9. Evr.6:9. 1 Pt.3:17. 2Pt.2:21; 1 Cor.7:38. Evr. 12:24.

κρέμομαι, v. κρεμάννυμι.

²⁹¹⁰ κρεμάννυμι, aor.aci. **έκρέμασα**, aor.pas. *έκρεμάσθην, a atârna, a agăța: a depinde.* Mt.18:6, Le.23:39. Fapt.5:30. **Gal.3:13;** Mt.22:40.

κρεπάλη, v. κραιπάλη.

²⁹¹¹ κρημνός,-οῦ, 6, (κρέμομαι), **pantă, râpă. prăpastie.** Mt.8:32, Mc.5:13. Le.8:33.*

²⁹¹² Κρης, Κρητός, 6, **n.pr. (om) din Creta, (Cretan).** Fapt.2:1 I. TU. 1:12.

²⁹¹³ Κρήσκης, **-εντός, 8, n.pr. Crescens.** 2Tim.4:10.*

²⁹¹⁴ Κρήτη, -ης, ή, n.pr. *Creta.* Fapt.27:7, Tit.1:5.

²⁹¹⁵ κριθή, -ης, ή, *orz,* Ap.6:6.*

²⁹¹⁶ κριθινός,-η,-ον, (κριθή), **adj. (pâine) di orz. In.6:9,13.***

²⁹¹⁷ κρίμα, -ατός, τό, (κρίνω), *judecată, proces; hotărâre (judecătorească).pedeapsă.* Rom.1 1:33, 1Cor.6:7; Mc. 12:40, Fapt.24:25, **Rom.5:16**, Evr.6:2. Iae.3:1, 1 Pt.4:17, Ap.20:4.

²⁹¹⁸ κρίνον, -ου, τό, *crin, gladiolă.* Mt.6:28. Le. 12:27.*

²⁹¹⁹ κρίνω, (κείρω). **viit.** κρίνώ. **viit.med.** κρινούμαι, **viit.pas.** κριθήσομαι, **aor.act.** έκρινα, **aor. med.** έκρινάμην, **aug.pas.** έκρίθην. *a despărți, a deosebi, a socoti (pe cineva sau ceva mai presus decât pe altcineva sau ceva); a judeca, a condamna, a fi de păi ere: a (se) hotărî, a lua o decizie; a judeca, a duce ia*

judecatã, a aduce în fața instanței. Rom. 14:5; Mt.7:1, Lc.6:37,7:43. Fapt. 13:46, Rom. 14:22, 1Cor.1 1:13. 2Cor.5:14. Col.2:16, **Iac.4:11**; Fapt.3:13.20:16,25:25, Rom. 14:3,1 Cor.7:37, Tit.3:12; In. 18:31. Fapt. 13:27. Le. 19:22,

κρίσις

Fapt.23:6, **Mt.5:40**, 1Cor.6:6, Ap.6:10. 11:18, 1Cor.5:13. 1Pt.4:5, Evr. 10:30. Iac.5:9, Mt. 19:28. **Lc.2:30**, Rom.2:27. 1Cor.6:2.

²⁹²⁰ κρίσις,-εως,ή, (κρίνω) *judecatã, sentință; pedeapsa; dreptate; judecãtorie.* Mt. 12:41.

Le. 10:14. **In.5:30**, 1Tim.5:24, Evr.9:27, **2Pt.2:9**, 1π.4:17. Ap.14:7; Mt.23:33. In.5:24, Fapt.8:33, Evr. 10:27, **Iac.2:13**, Ap. 16:7: Mt.23:23, Le. **11:42, Mt. 12:18; Mt.5:21.**

²⁹²¹ Κρίσπος, -ου, ό, (lat. Crispus), n.pr. *Crisp.* Fapt. 18:8, 1 Cor. 1:14. 2Tim.4: i 0.

²⁹²² κριτήριο, -ου, τό, (κρίνω), *judecãtorie, tribunal; proces.* 1Cor.6:2; 1 Cor.6:4.

²⁹²³ κριτής,-οϋ, ό, (κρίνω), *judecãtor, procurator.* Mt. 12:27, Le.11:19. 18:6. Fapt. 13:20. 24:10, **Evr. 12:23, Iac.2:4,4:12.**

^{lj:l} κριτικός,-ή,-όν, (κρίνω.κριτής), referitor la *judecata, criticã, despãrtire.* Evr.4:12.*

²⁹²⁵ κρούω, aor. έκρουσα, *a bate (la usã).*

Mt.7:7. Le.11:9, 12:36. Fapt.12:16. **12:13.**

^{2v2o} κρύπτω, -ης, ή, (κρύπτω), *loc ascuns, ascunzãtoare.* Lc.1 1:33.

²⁹²⁷ κρυπτός,-ή, όν, (κρύπτω). I. ADJECTIV: *ascuns, secret.* Mt. 10:26, Mc.4:22. Le. 12:2. 1 Pt.3:4. 2. SUBSTANTIV NEUTRU: *gãnd ascuns, lucruri ascunse, gânduri, sentimente, dorințe secrete.* **Mt.6:4**, Le.8:17, In.7:4. Rom.2:16. **Rom.2:29.**

^{921l} κρύπτω, viit.act. κρύψω, viit.med. κρύψομαι, viit.pas. κρυβήσομαι. aor.act. έκρυψα, aor.pas. έκρύβην, pert'.act. κέκρυφα, part. **perf.pas.** κεκρυμμένος, *a (se) ascunde, a (se) acoperi, a ține în ascuns.* Mt.5:44, 13:35. 25:18,25, Lc.1 1:52, 13:21, In. 19:38, Fapt.7:24. Col.3:3, Evr. 11:23, Ap.6:15,16.

²⁹²⁹ κρυσταλλίζω, (κρύσταλλος), *a avea transparența și strălucirea cristalului, a străluci (ca cristalul), a fi ca cristalul.* Ap.21:11.*

²⁹³⁰ κρύσταλλος, -ου, ό, (κρύος, „ger”), **gheatã** κυβέρνησις

ristal (de munte). Ap.4:6. 22:1.*

κρυφαίος, -αία, -αίον, (κρύπτω), adj. <w-**uns.** Mt.6:18.*

¹⁹³¹ κρυφή, adv. *în ascuns, în secret.* **Ef.5:12.***

κρύφιος,-ία,-ον, (κρύπτω), adj. *ascuns.*

Mt.6:18.

²⁹³² κτάομαι, (κτήμα, κτήνος), viit. **κτησομαι**, aor. **έκτησάμην**, reif. κέκτημαι. *a poseda, a lua în stãpânire, a stãpâni, a primi, a câștiga.* Mt. 10:9. **Lc.18:12,21:19, Fapt.8:20,22:28**, 1Tes.4:4.

²⁹³³ κτήμα, -ατός, τό, (κτάομαι), *posesiune. moșie* (de pãmânt); *cãștig, avuție, bogãție.*

Fapt.5:1; Ml.19:22, Mc.10:22, Fapt.2:45.*

29M ^ηνος _ους τo) (κτάομαι), **animal domes-**

tic, dejug. Le. 10:34, Fapt.23:24. ICor. 15:39,
 Ap. 18:13.*
²⁹³⁵ κτήτωρ, -οτος, ό, (κτάομαι), *moşier, posesor, proprietar.* Fapt.4:34.*
²⁹³⁶ κτίζω, (lat. situs), **aor.act.** έκτισα, aor. pas. **έκίσθην**, perf.pas. **'έκτισμαι, απορula; a crea; a aranja (lucrurile), a forma.** Mt.19:4.
 Mc.13:19, Rom.1:25. ICor.1 1:9, **Ef.2:IO,**
 Col.3:10, ITim.4:3.Ap.4:11.
²⁹³⁷ κτίσις -εως, ή, (κτίζω), *actul creaţiei. începutul lumii; „rezultatul” creaţiei, adică lumea creată: instituţii omenesti (stăpânire).*
 Me.10:6, 13:19.Rom.1:2(),Gal.6:15,2Pt.3:4:
 Mc.16:15. Rom.1:25. 8:19, 2Cor.5:17.
 Col.1:15. Evr.4:13.Ap.3:14; IPt.2:13. .
²⁹³⁸ κτίσμα,-ατός,τό, (κτίζω), *creatură,personă creată.* ITim.4:4. Iac. 1:18. Ap.5:13. 8:9.*
²⁹³⁹ κτίστης,-ου, ό, (**κτίζω**), **fondator, creator, ziditor.** I Pt.4:19.*
²⁹⁴⁰ κυβεία, -ας, ή, (κύβος, „**cub**”, zar), **joc de noroc cu aruncare de zaruri, viclenie.**
 Ef.4:14.*
²⁹⁴¹ κυβέρνησις, -εως ή, (κυβερνάω, „acărui, ■A conduce'), *guvernare, cărmuire, conduce.*
 I Cor. 12:28.*
 120

121
 κυβερνήτης
²⁹⁴² κυβερνήτης, -ου, ό, (κυβερνάω), *cărmaci.* **Fapt.27:11, Ap. 18:17.***
 κυβία, -ας, ή, v. κυβεία.
 κυκλεύω, (κύκλος), aor. έκύκλευσα, *a înconjura, a încercui.* **In. 10:24, Ap.20:9.**
²⁹⁴³ κυκλόθεν, (κύκλος), adv. (*de*) *jur împrejur, din toate părţile.* Ap.4:3,8.
²⁹⁴⁴ κυκλώω, (κύκλος), aor.act. έκύκλωσα.
 aor.pas. έκυκλώθην, *a Încercui, a înconjura.*
 In. 10:24, Fapt. 14:20, Evr. 11:30.
²⁹⁴⁵ κυκλω, (κύκλος), adv. (*de*) *jur împrejur, din toate părţile.* Mc.3:34, 6:6, Lc.9:12,
 Rom. 15:19, Ap.4:6.
²⁹⁴⁶ κύλισμα, -ατός,τό, (κυλίω), v. κυλισμός.
 κυλισμός,-ού, ό, (κυλίω), *tăvălite, zvârcolire.* 2Pt.2:22.*
²⁹⁴⁷ κυλίω, (κυλίνδω), aor. έκύλισα, *a (se), tăvăli, a (se) zvârcoli.* Mc.9:20, Le.23:25.
²⁹⁴⁸ κυλλός, -ή, -όν, (κυλίω), adj. *infirm, (şchiop, olog).* Mt. 18:8, Mc.9:43, Mt. 15:30.
²⁹⁴⁹ κύμα, -ατός, τό, (κυέω). ι *'al. val al mării, a lacului.* Mt.8:24, 14:24, Mc.4:37, Fapt.27:41,
 Iud. 13.*
²⁹⁵⁰ κύβαλον, -ου,τό, (κύβη,„oală”), *taler, talger, chimval.* I Cor. 13:1.*
²⁹⁵¹ κύμινον, -ου,τό, *chimen.* Mt.23:23.*
²⁹⁵² κυ νάριον, -ου, τό, (κύων), *câţel, câţeluş, mai târziu câine.* Mt.15:26, Mc.7:27.
²⁹⁵³ Κύπριος, -ου, ό, (Κύπρος), *cipriot, (om) din Cipru.* Fapt.4:36, 11:20, 21:16.
²⁹⁵⁴ Κύπρος, -ου, ή, n.pr. *Cipru.* Fapt. 11:19.

13:4, 15:39,21:3,27:4.*

²⁹⁵⁵ κόπτω, (κύβος), aor. εκυψα, *a-și apleca (capul)*. In.8:6, 8.*

²⁹⁵⁶ Κυρηναίος, -ου, ό, (Κυρήνη), (*om*) *din Cirene*. Mt.27:32, Fapt. 11:20, Mc. 15:21, Lc.23:26, Fapt. 13:1.

²⁹⁵⁷ Κυρήνη, -ης, ή, n.pr. *Cirena*, Fapt.2:10.

²⁹⁵⁸ Κυρήνιος, -ου, ό, n.pr. *Quirinius*, Lc.2:2.

κόλον

²⁹⁵⁹ κυρία, -ας,ή, (κύριος, forma feminină), *doamnă*. 2In. 1, 5.*

²⁹⁶⁰ κυριακός, -ή, όν, (κύριος), adj. *ceva ce este caracterizat prin a fi a Domnului*. 1 Cor. 11:20, Ap. 1:10.*

²⁹⁶¹ κυριεύω, (κύριος), viit. κυριεύσω, aor. έκυρίωσα, *a fi domn, a domni (peste cineva), a stăpâni, a avea putere, autoritate (asupra cuiva)*. Le.22:25, Fapt. 19:16. Rom.7:1, 2Cor.1:24, 1Tim.6:15.

²⁹⁶² κύριος, -ου, ό, 1. cu PRIVIRE LA OM: *proprietar, stăpân, moșier*. Mt.2():8, 21:40, Mc.12:9, 13:35, Lc.10:2, 20:13, Mt. 13:27, Lc.B:8, 14:22, In.12:21, 20:15, Fapt. 16:16, Rom. 14:4, Ef.6:5, Col.3:22,4:1. 2. cu PRIVIRE LA CEZAR, (TITLU): *domn, stăpân*. Fapt.25:26. 3. cu PRIVIRI; LA DUMNEZEU: *Domn(-ul), Stăpâni- ui*. [în acest caz este folosit de multe ori ca nume propriu]. Mt.5:33,2:13,4:7,27:10,28:2. Mc.5:19, 12:29, Le. 1:6,2:15,4:18, Fapt.4:26, 7:33,8:24, Ef.6:7.2Tes.3:3,2Tim. 1:16, Evr.8:2, 7:21, Iac. 1:7. 4:15, 2Pt.2:9. IPt.1:25, Ap.4:8. 11:15, 16:7. 19:6, 21:22. 4. cu PRIVIRE LA ISUS CRISTOS: *Domn. Stăpân*. Mt.3:3,22:44, Mc. 1:3, 12:36, Lc.3:4,7:13, 10:1,20:42, In. 1:23,4:11, 6:23. 20:2, Fapt.2:34, 5:14, 9:10, Rom.10:13, 1 Cor. 1:31, 2Cor.5:6, Gal. 1:19, Ef.4:17. Fii. 1:14,2:24,4:23,Col. 1:10,3:24, 1Tes.4:15, 2Tes.3:1,Evr.2:3, Iac.5:7, Ap.1 1:8.

²⁹⁶³ κυριότης, -τητος ή, (κύριος), *domnie, stăpânire*. Ef. 1:21. Coi.1:16, 2Pt.2:10. Iud.8.*

²⁹⁶⁴ κυρώω, (κύριος), aor. έκύρωσα, part.perf. pas. κεκυρωμένος. *a întări; a (se) hotărî*. Gal.3:15, 2Cor.2:8.*

²⁹⁶⁵ κύων, κυνός,ό, (lat. canis), *câine*. Mt.7:6, Le. 16:21, Fil.3:2, 2Pt.2:22, Ap.22:i5.*

²⁹⁶⁶ κόλον, -ου, τό, (σκέλος), *membreu, picior, trup (mort)*. Evr.3:17.*

κωλύω

²⁹⁶⁷ κωλύω, aor. έκώλυσα, aor.pas. έκωλύθην, *a opri, a reține, a împiedica; a interzice*. Mt.19:14, Mc.9:38,10:14,Lc.6:29,9:49,11:52, 18:16, Fapt.1 1:17, 16:6, 19:30, Rom.1:13, 1Tes.2:16,2Pt.2:16: Lc.23:2, 1Cor.14:39.

²⁹⁶⁸ κόμη, -ης, ή, (κεῖμαι), *sat*. Mt.9:35, 10:11, Mc.3:36. 5:56, 8:27, Lc.9:12, 10:38, 17:12,24:13,In.11:1.

²⁹⁶⁹ κωμόπολις, εως, ή, (κόμη, πόλις), *oras mic. târg*. Mc. 1:38.*

λαμβάνω

²⁹⁷⁰ κώμος, -ον, 6, *îmbuibare, chef. desfrânare*. Rom. 13:13. Gal.5:21, 1Pt.4:3.*

²⁹⁷¹ κώνωψ, -ωπος, 6, *îânțar*, Mt.23:24.*

²⁹⁷² Κώς, Κώ, ή, n.pr. Cav, Fapt.21:1.*

²⁹⁷³ Κωσάμ, 6, (ebr. DO ρ), n.pr.indecl.

Cosam, Lc.3:28.*

²⁹⁷⁴ κωφός, -ή, -όν, adj. *mut; surd*. Mt.9:32, 12:22, 15:30, Le.1:22, 11:14: Mt. **11:5**,

Mc.7:32, 37 9:25, Lc.7:22.*

Λ

Λ, λ, *lamda*, a unsprezecea literă a alfabetului grecesc; ea cifră: λ'= 30.

²⁹⁷⁵ λαγχάνω, aor.act ελαχον, cj. λάχω, part.

λαχών, *a primi, a câștiga (prin tragerea la sorti); a hotărî cu sorți, a ieși la sorii; a trage la sorii*. **2Pt.** 1:1; Le. 1:9; In. 19:24.

²⁹⁷⁶ Λάζαρος, -ου, 6, (ebr. "ΠΠ?"), n.pr. *Lazăr*, Le. 16:20,23; In.1 1:1,5.11.14.43. 12:1.

^{mi} λάθρα, (λανθάνω), adv. *în ascuns. în secret*. Mt.1:19, 2:7, In. 11:28. Fapt. 16:37.

²⁹⁷⁸ λαῖλαψ, -ατός, ή, *vânt, furtună*. Mc.4:37, Lc.8:23. **2Pt.**2:17.*

λακάω, *a (se) sparge, a (se) crăpa, a (se) plesni*. Fapt.1: 18.*

²⁹⁷⁹ λακτίζω, (λάξ), *a da, a arunca cu piciorul înapoi, a (se) împotrivi*. Fapt.26:14.*

²⁹⁸⁰ λαλέω, (λάλος), viit. λαλέσω, aor. έλάλησα, perf. λελάληκα, **perf.pas.** λελάλημαι, I. LUCRURILE NEÎNSUFLEȚITE: *a scoate sunet, a face să se audă glasul*. Evr. 11:4, Ap.4:1, 11:4. 2. cu SUBIECTE ÎNSUFLEȚITE: *a vorbi, a spune; a rosti, a anunța, a expune*. Mt.9:33, 12:22, 15:31, Mc.7:37, 16:19, Lc.1:20, 5:4, 8:49, In.4:27, 9:37, 12:19, Fapt.9:27, 11:20,26:31, Rom.7:1, 1Cor.3:1. 14:11, 1Tes.2:16,Ef.5:19, 2In. 12, 3In. 14, Ap. 13:11: Mt. 12:36, Mc.8:32, Lc.24:36, In.8:28,12:36, Fapt. 17:19. 1Cor.2:6, Col.4:3. 1Tim.5:134, lud. 16, Ap. 13:5.

²⁹⁸¹ λαλία, -ας, ή, (λαλέω), *vorbă, vorbire; grai, dialect*. In.4:42; Mt.26:73, In.8:43.*

²⁹⁸² λαμά, (ebr. Π?^), inter, *de ce?* Mt.27:46, Mc. 15:34.*

²⁹⁵³ λαμβάνω, viit. λήψομαι. aor. ελαβον, perf. είληφα, perf.pas.pers.3.sg. είληπται, 1. *a lua, a lua în mână, a prinde, a apuca*. Mt.25:1, 27:30, Mc.14:22, Lc.13:19, In.12:3, Fapt.9:25, 16:3, Fil.2:7, **Evr.9:19**, Iac.5:10. 1Tim.4:4. 2. cu SENS NEGATIV: *a lua (de la cineva, ceva), a îndepărta, (forța este exclusă din acțiune)*. Mt.27:6, 8:17. Ap.3:11. 6:4. *a lua în stăpânire, a câștiga, a pune mână pe cineva sau ceva (cu forță)*- Mt.5:40, 21:35, Mc.12:3, Le.9:39, 20:28-31. In.10:18, 2Cor. 11:20, Evr.5:4, Ap. 11:17. 3. *a lua (în ideea de a primi), a prelua: a aduna, a strânge*. Mt. 17:24, 21:34, Mc. 12:2. In.5:34, Evr.7:8.

122

123

Λάμεχ

4. *a lua în, a primi în (corabie pe cineva, de*

e.x.). **a accepta = a recunoaște.** In.6:21, 19:27, **2In.10:** In. 1:12, 5:43, 13:20, Mc.14:65, **In. 12:48, 17:8,** Ml. 13:20, Mc.4:16, **Gal.2:6.**

5. **a scoate, a ridica, a alege. Evr.5:1.**

6. **a lua (cu înțele de a apuca).** Fii.3:12.

7. **a primi, a căpăta, a accepta, a admite.** [în aceste cazuri, apare **mai** des la pasiv]. **Mt.7:8,** Mc. 12:40, **Le! 1:10,** In.4:36. Fapt.2:38.

Rom. 1:5. **ICor.3:8, Gal.3:14, 2Tim.1:15,** Evr.4:16. 2Pt. 1:9, 1 In.2:27. 2In.4, Ap.2:28.

²⁹⁸⁴ Λάμεχ, ό, (ebr. ~^7), n.pr.indecl. *Lameh.*

Lc.3:36.

²⁹⁸⁵ λαμπάς, -άδος, ή, (**λάμπω**), *făclie, felinar, lampă, corp de iluminat* (în general).

In. 18:3. Ap.4:5, 8:10, Mt.25:1. **Fapt.20:8.**

²⁹⁸⁶ λαμπρός, -ά, όν, (**λάμπω**), adj. *luminos, strălucitor, pompos.* Ap.22:16; Le.23:11.

Fapt. 10:30. Iac.2:2, Ap.19:8, 18:14.

²⁹⁸⁷ λαμπρότης, -τητος, ή, (λαμπρός), **strălucire, lumină orbitoare.** Fapt.26:13.*

²⁹⁸⁸ λαμπρός, (λαμπρός), adv. **cu pompă.** în *strălucire.* Le. 16:19.*

²⁹⁸⁹ λάμπω, viii. λάμψω, **aor.** έλαμψα, *a lumina, a străluci.* Mt.5:16. 17:2. Fapt. 12:7, 2Cor.4:6.

²⁹⁹⁰ λανθάνω, aor.act. έλαθον, *a fi ascuns, a rămâne neobservat.* Mc.7:24, Le.8:47, Fapt.26:26, Evr.13:2, 2Pt.3:8.

²⁹⁹¹ λαξευτός, ή, όν, (**λας**, „piatră”, ξέω. „a săpa”, „a scobi”), adj. **săpat, scobit, tăiat în piatră.** Le.23:53.*

²⁹⁹³ Λαοδίκεια, -ας, ή, **n.pr. (oraș), Laodiceea,** Col.2:1,4:13, Ap.1:11.

²⁹⁹⁴ Λαοδικεύς, -έως, ό, (Λαοδίκεια). *Laodiceean. cineva din Laodiceea.* Col.4:16.

²⁹⁹² λαός, -ού, ό, *popor, norod, mulțime de oameni, națiune* (mai rar). Mt.4:23, 26:5.

27:25, Mc.1 1:32. Le. 1:21,3:15, 8:47.7:29, λέγω

In.8:2, Fapt.3:9, 2:47. 4:8. Rom. 15:10.

Tit.2:14. Evr.4:9. IPt.2:10. Ap.5:9, 18:4.

²⁹⁹⁵ λάρυγξ, -γγος, ό, **gât, gâtlej, laringel** Rom.3:13.*

²⁹⁹⁶ Λασαία, -ας, ή, sau Λασέα, -ας, ή, n.pr. *Laseea.* Fapt.27:8.*

²⁹⁹⁷ λάσκω, *l se crăpa, a se zdrobi.* Fapt. 1:18.*

²⁹⁹⁸ λατομέω, (λά-τόμος), part.perf.pas.

λελατομηνέος, a săpa, a scobi, a tăia în stâncă. **Mt.27:60,** Mc. 15:46.*

²⁹⁹⁹ λατρεία, -ας, ή, (λάτρον), *slujire. închinare.* **In.** 16:2. Evr.9:1.

³⁰⁰⁰ λατρεύω, (λατρεία), viit. λατρεύσω, aur. *ελάτρευσα, a sluji, a se închina (lui Dumnezeu sau idolilor).* Mi.4:10, Lc.4:8, Fapt.7:7, 24:14, 27:23, **Evr.9:14,** Ap.7:15. **22:3:** Fapt.7:42, Rom. 1:25.

³⁰⁰¹ λάχ(χρον, -ου, τό, (λαχάίω), *legume, zarzavat, verdeață.* Mt. 13:32. Le. 11:42, Rom. 14:2.

³⁰⁰² Λεββοίος, v. Θαδδαίος.

3003 λεγιών, -ώνος ή, (lat. legio), *legiune.*

(mulțime, armată formată din 6000 de soldați și tot atâția care erau în trupele de rezervă). Mt.26:53, Mc.5:9, Lc.8:30.

3004 λέγω, (iut. lego), 1. a spune, a vorbi (despre cineva sau ceva; cu cineva. împotriva cuiva), a rosti. Mt. 10:27, Le.5:36, In.2:22, Fapt. 17:21, Rom.9:1, ICor.LK). 2Tes.2:5, ITim.1:7, 2Tim.2:7. Mt.21:45, In.1:47, Fapt.2:25. Ef.5:32, Evr.7:13, Mt.S:7. Mc.2:8, Le.3:7, In.1:39, Fapt.2:12, In. 18:34, Lc.22:65. Rom.3:5, Gal.3:15. ITim.5:18, Evr.3:7, Mc.5:35. 2. (/ spune (în ieleea de a întreba): a raiului, a hotărî, a porunci: a rosti, a declara. Mt.9:14. Mc.5:30, Vlt.4:10. 19:8. In.2:5, Lc.6:46. Fapt.21:23, Ap. 10:9, 1 In.5:16: Mt.5:26, Mc.3:28. Lc.4:24. In. 1:51, Rom. 15:8, Gal.4:1. 3. a povesti, a transmite o veste; a spune, a numi. Mc.7:36, Lc.9:31, λείμμα

Fapt. 1:3, Ef.5:12, Mc. 1:30, 8:30, Fil.3:18; Mc.10:18, Lc.18:19, Fapt.10:28, ICor.8:5, Ef.2:11, Col.4: 11. Ap.2:20.

³⁰⁰⁵ λείμμα, -ατός, τό, (λείπω), **rămășiță**. Rom. 11:5.*

³⁰⁰⁶ λείος, -α, -ον, (lat. levis. „neted”), adj. neted, uniform, drept. Le.3:5.*

³⁰⁰⁷ λείπω, (lat. linquo), aor. ελιπον, a rămâne din ceva o parte, a avea lipsă, a fi lipsit de ceva, a duce lipsă (de ceva).

Le. 18:22, Tit.3:13, Iac. 1:4-5.

³⁰⁰⁸ λειτουργέω, (λειτουργός), aor. **έλει- τούργησα**. a sluji, a oficia o slujbă (religioasă). [de obicei, despre slujirea preoților și a **leviților**]. Fapt. 13:2. Rom. 15:27. Tit. 1:9, **Evr. 10:11**.*

³⁰⁰⁹ λειτουργία, -ας, ή, (λειτουργός), slujire de închinare, de jertfă (adusă lui Dumnezeu). 2Cor.9:12, Fil.2:17. Evr.8:6. 9:21.

³⁰¹⁰ λειτουργικός, -ή, όν, (λειτουργία), adj. slujitor (ev. duhuri slujitoare), calitatea de slujitor. Evr. 1:14.*

³⁰¹¹ λειτουργός, -ού, ό, (λαός, έργον), slujitor, persoana care slujește. | poate să fie vorba despre Domnul Isus Cristos ca slujitor, despre ființele cerești, sau oameni|. Rom. 13:6, **Evr.8:2**, 1:7, Rom.15:16. Rom.2:25.*

λείχω, a linge. Le. 16:21.

λεμά, Mt.27:46. v.λαμά.

³⁰¹² λέντιον, -ου, τό, (lat. linteum), ștergar, prosop din cânza. In. 13:4-5.*

³⁰¹³ λεπός, -ίδος, ή, (λέπω). coajă, solz.

Fapt.9:18.8

³⁰¹⁴ λέπρα, -ας, ή, (λεπρός, λέπω), lepră.

Mt.8:3, Mc. 1:42, Lc.5:12.

³⁰¹⁵ λεπρός, -ά, όν, (λέπρα), lepros. Mt.8:2, Mc.1:40, Lc.4:27, 7:22, 17:12. ..

³⁰¹⁶ λεπτός, -ή, όν, (λέπω), mărunțis (bani puțin valoroși). Mc. 12:42, Le. 12:59, 21:2.

³⁰¹⁷³⁰¹⁸ Λεβί, și Λεβίς-ό, (ebr. "Mjpr). n.pr.indecl.

λιβεργίτιος

Levi. Mt.9:9. Mc.2:14. Le.3:24.5:27. Evr.7:9,

Ap.7:7.

³⁰¹⁹ Λευίτης, -ου, ό, (Λεύι). *levit.* Le. 10:32.

In. 1:19. Fapt.4:36.

' Λευιτικός, -ή, -όν, (Λευίτης). adj. *levit,*

levitic. Evr.7:11.

³⁰²¹ λευκαίνω, (λευκός), aor. *ἐλεύκανα*, α

albi. Mc.9:3, Ap.7:14.*

³⁰²² λευκός, -ή, όν, (lat. *lucido.* lux. luna), adj.

1. *luminos, deschis la culoare, strălucitor.*

Mt.17:2, Lc.9:29. 2. *alb.* Mt.5:36. 28:3,

In.20:12, Fapt. 1:10. Ap. 1:14. 2:17. 6:2.

19:11, 14:14, 3:4. 19:14.

³⁰²³ λέων, λέοντος, δ, (lat. *leo*), *leu, Evr.* 11:33.

IPt.5:8, Ap.5:5.9:8, 10:3. 13:2.

³⁰²⁴ λήθη, -ησῆ, (λανθάνω), *uitare.* 2Pt. 1:9.*

λήμψις, -εως, ῆ, (λαμβάνω), *acceptare,*

primire. Fil.4:15.

³⁰²⁵ ληνός, -οῦ, ῆ, *teasc,* (presă de struguri).

Mt.21:33. Ap.14:19. 19:15.

³⁰²⁶ λήρος, -ου, 6, *vorbă goală. basm.*

povestire. Le.24:11.*

³⁰²⁷ ληστής, -οῦ, ό, (ληΐς, λεία), *tâlhar, jefuitor.*

Mt.27:38, Mc.1 1:17. 15:27. Le. 10:30, 19:46.

³⁰²⁸ ληψις, v. λήμψις

³⁰²⁹ *λίαν, adv. foarte tare. foarte mult, extra-*

ordinar de mult, de tot. Mt.2:16.4:8, Mc. 1:35.

6:51. 9:3, Lc.23:8, 2Tim.4:15. 2In.4, 3In.3.

λίβα, acuz.sg. v. λίψ.

³⁰³⁰ λίβανος, -ου, ό, *pom de tămâie, tămâie.*

Mt.2: Π, Ap. 18:13.*

³⁰³¹ λιβανωτός, -οῦ, ό, (λίβανος), *tămâie,*

tavă. cădelniță pe care se punea tămâie.

Ap.8:3,5.*

³⁰³² λιβερτίνοσ, -ου, ό, *sclav eliberat sau ci-*

neva care s-a născut într-o familie de sclavi

eliberați. în NT., se referă la acei evrei din

Ierusalim care aveau o sinagogă separată.

Fapt.6:9.

124

125

Λιβύη

³⁰³³ Λιβύη, ης, ῆ, n.pr. *Libia,* Fapt.2:10.

³⁰³⁴ λιθάζω, (λίθος), aor. *ἐλίθασα,* aor.pas.

ἐλίθασίθην. α arunca cu pietre, a ucide cu

pietre. In.8:5, 10:31, Evr. 11:37.

³⁰³⁵ λίθινοσ, -ίνη, -ον, (λίθοσ), adj. (*ceva*) din

piatră. In.2:6, 2Cor.3:3, Ap.9:20.*

³⁰³⁶ λιθοβολέω, (λίθοσ, βάλλω), aor. *ἐλιθοβό-*

λησα, viit.pus. *λιθοβοληθήσομαι, α arunca,*

α lovi cu piatră, a ucide cu pietre, a lapida.

Mt.21:35, 23:37. Le. 13:34, In.8:5, F; ipt.7:58,

Evr. 12:20.

³¹³⁷ λίθοσ, -ου, ό, *piatră (pentru construcție,*

piatră prețioasă, de moară...). Mt.3:9. 24:2,

Mc.5:5, 13:1. 15:46. Lc.3:8, 19:44. 17:2,

24:2. In. 11:38, 2Cor.3:7, Fapt. 17:29. 1 Pt.2:8,

Rom.9:32.

³⁰³⁸ λιθόστροφωτοσ, -ον, (λίθοσ, στρώννυμι),

adj. (locul) *acoperit cu piatră, cu mozaic, cu*

marmură. In. 19:13.

³⁰³⁹ **λικμάω**, (λικμός = **λίκνον**), viit.
λικμήσω, a *lucra cu lopata; a distruge, a fã-
rãmîta, a nimici*. Mt.21:44, Lc.2():18.*

³⁰⁴⁰ λιμήν, -ένος ό, (λειμών), *liman. port.*
Fapt.27:8.12.*

λίμμα, v. λείμμα.

³⁰⁴¹ **λίμνη**, -ης,ή, (λιμήν, λειμών). *Iac. Lc.5: 1.*
8:22; Ap. 19:20, 20:14. 21:8.

³⁰⁴² **λιμός**, -οῦ, ό, sau ή, *foamete*. Le. 15:17,
Rom.8:35. 2Cor. 11:27: Le.4:25, 15:14,
Fapl.7:11. 11:28, Ap.6:8, 18:8.

³⁰⁴³ **λίνον**, -ου,ό, (lai. *linum*), *fîtilde lampã:*
in. Mt. 12:20; Ap. 15:6.*

³⁰⁴⁴ **Λίνος**, -ου, ό, n.pr. *Linus*. 2Tim.4:21.

³⁰⁴⁵ λιπαρός, -ή, -όν, (λίπος), **adj. gras; ales,**
deosebit. Ap. 18:14.*

³⁰⁴⁶ **λίτρα**, -ας,ή, (lat. *libia*), măsură de greu-
tate = **327,45g**. în. 12:3, 19:39. [Corni-lescu
traduce cu „**litru**“].*

³⁰⁴⁷ λίψ, λιβός, ό, (λείβω), acuz. λίβα, **vânt**
λόγος
sud-vestic, *sud-vest*. Fapt.27:12.*

³⁰⁴⁸ **λογία**, -ας,ή, (λόγος), *colectă, strângere*
de ajutoare, strângere de bani. I Cor. 16:1.2.*

³⁰⁴⁹ **λογίζομαι**, aor. έλογισάμην, aor.pas. έλο-
γίσθην, viit. λογισθήσομαι, **a socoti, a ține**
socoteala, evidența; a aprecia, a lua în
calcul; a presupune, a socoti, a se gândi (la
ceva). Rom.4:8. 1 Cor. 13:5, **2Cor.5:19**,
2Tim.4:16: Fapl. 19:27. Rom.9:8. ICor.4:1.
Fii.4:8; Rom.3:28, 2Cor. 11:5. Rom.14:14,
Fii.3:13, IPt.5:12.

³⁰⁵⁰ λογικός, -ή, όν, (λόγος), **adj. deștept, inte-**
ligent; curat, nefalsificat. Rom. 12:1:1 Pt.2:2.*

³⁰⁵¹ λόγιον, -ου, **τό**, (λόγος), *cuvânt, cuvân-*
tare, discurs, vorbire. Fapt.7:38, Rom.3:2.
IPt.4:11.

³⁰⁵² λόγιος, -ία, -ιον, (λόγος), **adj. elocvent,**
învățat (în arta vorbirii), educat.
Fapt. 18:24.*

³⁰⁵³ **λογισμός**, -οῦ, ό, (λογίζομαι), *calculare,*
cântărire, apreciere. Rom.2:15. 2Cor. 10:4.*

³⁰⁵⁴ **λογομαχέω**, (λόγος, μάχη), **a se certa, a**
se înfrunta cu vorba. **2Tim.2:14**.*

³⁰⁵⁵ **λογομαχία**, -ας,ή, (λόγος, μάχη), *ceartă,*
discordie, dezbinare. ITim.6:4, **Tit.3:9**.*

³⁰⁵⁶ λόγος, -ου,ό, (λέγω), 1. *cuvânt, cuvântare;*
declarație, afirmație, întrebare, profeție,
proclamare, vestire: învățătură: zicală.
Mt.26:44, Mc. 11:29. Lc.24:19, Rom. 15:18,
2Cor.10:M, Col.3:17, 2Tes.2:17, Iln.3:18,
2Cor. 11:6, ITes.1:5, Mt.8:8.Lc.7:7. Fapt.20:24.
Mt.5:37, Mc. 1:45, Col.2:23, **In.2:22**, Fapt. 11:22,
Fapt.2:22. 2. *cuvântul scris, scrierea: carte*.
Lc.3:4, In.12:38, Fapt. 1:1. 15:15. ICor. **15:54**,
Evr.5:11.13:22. 2Pt. **1:19**, Ap. 1:3. 22:7,9,18.
3. *Cuvântul lui Dumnezeu, declarația si afir-*
mația lui Dumnezeu, porunca lui Dumnezeu, re-
velație. **Mt.** 15:6, Mc.7:3, In.5:38, 8:55, 10:35,
Fapt.17:13, Rom.3:4, 9:6, Gal.5:14, Fii.1:14.

λόγχη

Col. 1:25, Tit.1:3, 2:5, **Evr.2:2, 4:2**, Il.2:5.

Ap. 1:2. ITim. 1:15. 2Tim.2:11, ITes.4:18, ITim.4:6. 4. „Λόγος”, *Cuvântul lui Dumnezeu care s-a făcut trup. revelația absolută a lui Dumnezeu.* In. 1:1,14. Ap. 19:3. 5. (tragere la) *socoteală; motiv, rațiune, raționament.* Mt.12:36, Le.16:12, **Fapt.19:40**, Rom.14:12, Fil.4:15, **Evr. 13:17, 1 Pt.3:15**, 4:5: Mt.5:32, **Fapt. 10:29, 18:14, Evr.4:13.**

³⁰⁵⁷ **λόγχη, -ης,ή, sulīǎ, lance.** In. 19:34.*

³⁰⁵⁸ **λοιδορέω**, (λοιδορος). aor. έλοιδορήσα. *a reproșa, a ocărî, a calomnia.* ICor.4:12, **IPt.2:23.**

³⁰⁵⁹ **λοιδορία, -ας, ή, (λοιδορος), ocărâre,** *reproș, calomnie, batjocură.* ITim.5:14, 1 Pt.3:19.*

3060 **λοιδορος**, -ου, ό, *batjocoritor, calomniator.* ICor.5:1 1,6:10.*

³⁰⁶¹ **λοιμός, -ού, ό, (λιμός), pestă, ciumă, boală epidemică, contagioasă.** Lc.21:11,* Fapt.24:5. «κ^λοϊπός, .^ ονι (λείπω), adj. **restul celălalt(ă), altul: încolo, de acum.** Mt.22:6, Mc. 16:13, Lc.8:10, Fapt.2:37.5:13, Rom. 11:7, ICor.9:5. ICor.7:12. 2Cor.13:2. Gal.2:13. Ef.2:3, Fil.4:3. Ap.8:13: Mt.26:45, Mc.14:41. Fapt.27:20, 1 Cor. **1:16**, 2Cor. **13:11**, Fil.4:8, 1 Te.s.4:1. 2Tes.3:1. Evr. **10:13.**

³⁰⁶⁵ **Λουκάς, -α, δ, n.pr. Luca.** Col.4:14, 2Tim.4:11.Film.24.

3066 **Λούκιος, _ου, δ, (lat. Lucius), Luciu,** Fapt. 13:1.

⁷⁰⁶⁷ **λουτρόν, -ού,τό, (λούω), baie, îmbăiere.** *scăldat.* Ef.5:26, Tit.3:5.*

³⁰⁶⁸ **λούω**, aor. έλουσα, part. perf.pas. λελουμένος, *a (se) spăla.* Fapt.9:37, 16:33, **2Pt.2:22, Evr. 10:22.**

³⁰⁶⁹ **Λύδδα, -ας,ή,sau -ης,ή, (ebr. T^>), acuz.** Λύδδα. *Lida.* Fapt.9:32,35,38.

³⁰⁷⁰ **Λυδία, -ας,ή, n.pr. Lidia.** Fapt. 16:14,40.*

λυτρωτής

³⁰⁷¹ **Λυκαονία, -ας, ή, n.pr. Licaonia.**

Fapt. 14:6.*

³⁰⁷² **Λυκαονιστί, cineva din Liconia.** sau *limba liconiană.* Fapt. 14:11.*

³⁰⁷³ **Λυκία, -ας,ή, n.pr. Lida,** Fapt.27:5.*

³⁰⁷⁴ **λύκος,-ου, δ, (lat. lupus), lup.** Mt.7:15. 10:16, Le. 10:13, In. 10:12, Fapt.2(1:29).*

³⁰⁷⁵ **λυμαίνω**, (λύμα), **inf.** aor. λυμ&ναι, [**din** timpuri străvechi apare numai în med. λυμαίνομαι], *a distruge, a face prăpăd.* Fapt.8:3.*

³⁰⁷⁶ **λυπέω**, (λύπη), aor. έλύψα. aor.pas. έλυπήθην. **perf.** λελύπηκα, *a (se) supăra (pe cineva), a jigni (pe cineva), a se simți jignit, a (se) întrista.* Mt. 14:9, Mc. 10:22, In. 16:20. Rom. 14:15, 2Cor.2:2, 7:9. IPt.1:6.

³⁰⁷⁷ **λύπη,-ης ή, întristare, tristețe, mâhnire,** *supărare.* Le.22:45, In. 16:6, Rom.9:2.

2Cor.2:1,Fil.2:27, Evr. 12:11, IPt.2:19.

³⁰⁷⁸ **Λυσανίας**, -ου, δ, n.pr. *Lisunia(s)*. Lc.3:1.*

³⁰⁷⁹ **Λυσίας**, -ου, δ, n.pr. *Lisias*, Fapt.21:31.

23:26.*

³⁰⁸⁰ **λύσις**, -εως, ή, (λύω), *despărțire, dezlegare*. ICor.7:27.*

³⁰⁸¹ **λυσιτελέω**, (λύω, τέλος), *a fi de folos, a folosi*. Le. 17:2.*

³⁰⁸² **Λύστρα**, ή, sau **τα**, n.pr.indecl. *Listra*, Fapt.14:6, 16:1, 2Tim.3:1 I.

³⁰⁸³ **λύτρον**, -ου, τό, (λύω), *răscumpărare, preț de răscumpărare* (care se plătea pentru eliberarea unui sclav). Mt.20:28, Mc. 10:45.*

³⁰⁸⁴ **λυτρόω**, (λύτρον), aor.med. *έλυτρωσάμην*, aor.pas. *έλυθρώτην*, *a răscumpăra, a elibera, a elibera cu prețul de răscumpărare, a izbăvi*. Lc.24:21.Tit.2:14. **IPt.1:18**.*

³⁰⁸⁵ **λύτρωσις**, -εως, ή, (λυτρόω), *izbăvire, I eliberare, răscumpărare*. Le. 1:68, 2:38. Evr.9:12.*

³⁰⁸⁶ **λυτρωτής**, οῦ, δ, (λυτρόω), *eliberator, izbăvitor, răscumpărător*. **Fapt.7:35**.

126

127

λυχνία

μακαρισμος

Μακεδονία

μαραίνω

³⁰⁸⁷ **λυχνία**, -ας, ή, (λύχνος), *suport de lampă, de sfeșnic, lampadar*. **Mt.5:15**,

Mc.4:21, Lc.8:16, Evr.9:2, Ap.1:12.

³⁰⁸⁸ **λύχνος**, -ου, ό, (λυκ-σ-νος, λευκός), *sfeșnic, lampă*. Mt.5:15, Mc.4:21, Lc.8:16, 11:31, In.5:35. Mt.6:22, Lc.11:34.

³⁰⁸⁹ **λύω**, (lat. **luo**), ;ιο\ έλυσα, aor.pas. *έλύθην*, viit. *λυθήσομαι*, perf. *λέλυμαι*, I. *a dezlega; a desface, a elibera*. Mc. 1:7. 7:35, Lc.3:16, In. 1:27; Mt.21:2. Mc. 11:2. Le. 19:30. In.2:19. Fapt.22:30, Ap. 1:5. 2. *a nimici, a distruge, a pune capăt*. Mt.5:19, In.5:18. Fapt.2:24, In.4:3.

³⁰⁹⁰ **Λώις**, -ί&ς, ή, n.pr. *Lois*, 2Tim. 1:5*

³⁰⁹¹ **Λώτ**, ό, n.pr. *Lot*. 2Pt.2:7.

M

M, μ, *miu*, a douăsprezecea literă a alfabetului grecesc; ca cifră: μ'=40. Fapt. 10:41.*

³⁰⁹² **Μάαθ**, ό, (ebr. E3Ş?ıJ), n.pr.indecl. *Maat*. Lc.3:26.*

³⁰⁹³ **Μαγαδάν**, ή, n.pr.indecl. *Magadan*, [in unele manuscrise și traduceri se dă și Dalmanut]. Mc.8:10.

³⁰⁹⁴ **Μαγδαληνή**, -ης, ή, n.pr. *Magdalena*, *locuitor în Magdala*. Ml.27:56, Mc. 15:40. Le.8:2. In.19:25, 20:1.

Μαγεδών, v. Ἀρμαγεδ(δ)ών.

³⁰⁹⁵ **μαγεία**, -ας, ή, (μάγος), *magie, vrăjitorie*. Fapt.8:11.*

³⁰⁹⁶ **μαγεύ(ω)** (μάγος), *a vrăji, a se ocupa cu magie*. Fapt.8:9.*

³⁰⁹⁷ **μάγος**, -ου, ό, *vrăjitor, mag*. Mt.2:1. Fa. 13:6.*

»w Μαγώγ,ό, n.pr.indecl. *Magog*, Ap.20:8.*

³⁰⁹⁹ Μαδιάμ, ό, (ebr. Γ,ΤΟ), n.pr.indecl.

Madian, Fapt.7:29.*

μαζός, v. μαστός.

³¹⁰⁰ μαθητεύω, (μαθητής), aor.act. έμαθή-
τευσα, aor.pas. έμαθητεύθην, *a face ucenic*,
discipol, a fi ucenic, discipol. Mt. 13:52,
27:57, 28:19, Fapt. 14:21.*

³¹⁰¹ μαθητής, -ου, 6, (μανθάνω), *ucenic, disci-
pol, elev, urmaş fidel*, [mai târziu și despre creș-
tini se spune așa la modul general |. Mt.9:14,
10:24. Mc.2:18, 6:29, Lc.5:33. 6:40. 11:1.

In.1:35,3:25,4:31. 11:7, Fapt.9:l. **10:1**, 11:26.

³¹⁰² μαθήτρια, -ας, ή, (μαθητής), *ucenică*,
discipoliu, urmaşă. Fapt.9:36.*

Μαθθάθ, v. Ματθάθ.

³¹⁰³ Μαθθαίος, v. Ματθαίος.

Μαθθαάν, v. Ματθάν.

Μαθθίας, v. Ματθίας.

³¹⁰⁴ Μαθσυσαλά, δ, (ebr. ro^ins), n.pr.in-
decl. *Matusala*. Le.3:37.*

Μαΐναν, v. Μεννά.

³¹⁰⁵ μαίνομαι, *ji fi nebun, a se înfuria, a
turba*. In. 10:20, Fapt.26:24,25, I Cor. 14:23.

³¹⁰⁶ μακαρίζω, (μάκαρ), viit. μακαριώ, *a
numi fericit (pe cineva), a socoti fericit (pe
cineva)*. Le. 1:48. Iac.5:II.*

³¹⁰⁷ μακάριος, -ία, -ιον, (μάκαρ), adj. *fericit*,
binecuvântat. Mt.5:3, 11:6, Lc.7:23, 14:15.
23:29. In. 13:17.20:29. Fapt.20:35, Rom. 14:22.

ITim. 1:11.6:15, Tu.2:13.

³¹⁰⁸ μακαρισμός,-ου,ό, (μακάριος), *fericire*.
Rom.4:6,9, Gal.4:15.*

³¹⁰⁹ Μακεδονία, -ας, ή, (Μακεδών). *Mace-
donia*, Fapt. 16:9, 18:5, 19:21. Rom. 15:26,
2Cor.2:13,7:5,Fil.4:15, ITes.l:7. ITim.1:3.

³¹¹⁰ Μακεδών, -όνος ό, *macedonean*, Fapt. 16:9,
2Cor.9:2.

³¹¹¹ μάκελλον,-ου,τό,/)ΜΓΎ/<7πί. ICor.10:25.*

³¹¹² μακράν, (μακρός), I. MM.: *departe* (de ci-
neva sau ceva). Mt.8:30. Mc. 12:34, Le.7:6,
In.21:8.Fapt. 17:27,Ef.2:13. 2. PREF(IMI*OPRIU),
cu C;EN.: *departe* (de cineva sau ceva), *la o dis-
tanță mare* (de ceva sau cineva). Le.7:6.

³¹¹³ μακρόθεν, (μακρός), adv. *de departe, din
depărtare*. Mt.26:58, Mc.5:6, 11:13, 14:54,
Le. 16:23, 18:13, 22:54. Ap. 18:10.

³¹¹⁴ μακροθυμέω,(μακρόθυμος). aor. έμακ-
ροθύμησα, *a avea răbdare, a răbda îndelung*,
a fi îndelung răbdător, perseverent. Evr.6:15,
Iac.5:7; Mt. 18:26. ITes.5:!4. IPt.3:9.

³¹¹⁵ μακροθυμκχ, -ας,ή, (μακρόθυμος), *răb-
dare, perseverență, statornicie*. **Col. 1:11**,
2Tim.3:10. Evr.6:12. 2Cor.6:6, Gal.5:22,
2Tim.4:2, Ef.4:2, IPt.3:20, ITim.1:16.
2Pt.3:15.

³¹¹⁶ μακρόθυμος,-ον, (μακρός, θυμός), adj.
răbdător, liniștit. Fapt.26:3.*

³¹¹⁷ μακρός, -ά, όν, adj. *lung, mare* (în
spațiu), *îndepărtat, îndelungat*. Mt. 12:40.

Lc.20:47, Lc.15:13. 19:12.

³¹¹⁸ μακροχρόνιος, -ον, (μακρός, χρόνος), (*cu viață lungă (referindu-se la timp), timp îndelungat*. Ef.6:3.*

³¹¹⁹ μαλακία, -ας,ή, (μαλακός), *neputință, slăbire*. Mt.4:23. 9:35. 10:1.*

³¹²⁰ μαλακός,-ή, όν, **adj.** *neputincios, slăbit, moale, efeminat*. Mt. 11:8. Lc.7:25, 1Cor.6:9.

³¹²¹ Μαλελελ, ό, (ebr. מַלְלֵל), *Maleleel*. Lc.3:37.*

³¹²² μάλιστα, (superlativul adverbului „μόλα”). *adv. în special, mai ales, îndeosebi*. Fapt.20:38, 25:26. Gal.6:10. Fil.4:22. i Tim.4:10. 2Tim.4:13. Tit.1:10, Film. 16. 2Pt.2:10.

³¹²³ μάλλον, (comparativul adverbului „μόλα”, lat. *melior*. niultus). *adv.* 1. *mai mare. mai ales. într-o măsură mai mare*. Mt.18:13, Mc.9:42. Le.5:15, In.3:19, Fapt.9:22, Gal.4:27, Fii. 1:12, 3:4, 2Cor.7:7. 2. *mai mult. cu mai mare plăcere, cu mai mare siguranță, mai ales*. Mt.7:11. Le. 11:13. Rom.5:10, 1Cor.7:21, 2Cor.3:8, Evr.9:14. 3. *mai degrabă, mai curând, chiar, tocmai, eventual, dar*. Mt.25:9. Mc.15:11. In.3:19. Fapt.20:35, Rom. 14:13, Ef.4:28, Evr. 12:13, 1Tim. 1:4. 2Tim.3:4.

³¹²⁴ Μάλχος,-ου,ό, (ebr. מַלְכוֹ). *n.pr. Malhu*, In. 18:10.*

³¹²⁵ μάμμη,-ης,ή, *bunică*, 2Tim. 1:5.*

³¹²⁶ μαμωνας,-α,ή, ἄτιμητ. מַמּוֹנָא, *Muimona, bogăție, bani, avere*. Mt.6:24. Le. 16:9.13.

³¹²⁷ Μανασήν, ό, (ebr. מַנַּשֵּׁי), *n.pr.indecl. Manaen*, Fapt. 13:1.*

³¹²⁸ Μανασσης,-ή,ό, (ebr. מַנַּשֵּׁי). *Mimase*, Mt.10, Lc.3:23. Ap.7:6.

³¹²⁹ μανθάνω, (μαίνομαι), *aor. εμαθον. a cunoaște (învățând), a învăța, a studia: a afla, a experimenta*. Mt. 11:29. Mc. 13:28. In.7:15, Rom.16:17. 1Cor.14:31, Ef.4:20. Fil.4:9, Col. 1:7, 1Tim.2:8, 2Tim.3:7. Fapt.23:27. Fil.4:1. 1Tim.5:4, Tit.3:14. Evr.5:8.

³¹³⁰ μανία, -ας, ή, (μαίνομαι), *nebunie, turbare, tulburare*. Fapt.26:24.*

³¹³¹ μαννά,τό,(ebr. מַנָּה), *mană*, In.6:31,49,58, 2Cor.8:13. Evr.9:4, Ap.2:17.*

³¹³² μαντεύομαι, (μάντις. μαίομαι), *a practica ghicirea, a ghici*. Fapt. 16:16.*

³¹³³ μαραίνω, viit.pas. μαρανθήσομαι, *aor. έμαράνθην. part.perf. μεμαραμμένος, a nimici, a (se) pieri, a dispărea, a (se) sfârși*. lac.kll.*

128

1

129

μαράν άθα

³¹³⁴ μαράν άθα, sau μαράνα θα, „Mara-

nata". *Domnul nostru vine!, Vino, Doamne!*

1 Cor. 16:22.*

³¹³⁵ μαργαρίτης, -ου, ό, (μάργαρον), *mărgăritar, peria*. Mt. 7:6, 13:45, ITim. 2:9. Ap. 17:4.

³¹³⁶ Μάρθα, -ας, ή, (aram. ܟܪܝܣܬܐ, „doamnă”, „stăpână”), *Marta*, Le. 10:38, In. 11:1, 12:2.

³¹³⁷ Μαρία, -ας, ή, (ebr. מָרְיָם), *Măria, Minami* | traducerea aceasta din urmă apare mai ales în legătură cu sora lui Moise, în VT.], Mt. 1:16, Lc. 2:19, Fapt. 1:14; Mt. 27:56, Mc. 15:40, Le. 8:2, In. 19:25; Mt. 27:56, Mc. 15:40, Lc. 24:10; Le. 10:39, In. 11:1.

³¹³⁸ Μάρκος, -ου, ό, *Marc(u)*. Faapt. 12:12, IPet. 5:13,

³¹³⁹ μάρμαρος, -ου, ό, *marmură*, Ap. 18:12.*

³¹⁴⁰ μαρτυρέω, (μάρτυς), viit. μαρτυρήσω, aor. έμαρτύρησα, aor.pas. έμαρτυρήθην, perf. μεμαρτύρηκα, perf.pas. μεμαρτύρημαι, *a mărturisi, a dovedi, a adevări, a certifica, a depune mărturie: a avea mărturie* (bună, de ex.). Mt. 23:31, Lc. 4:22, In. 1:7, 2:25, 5:31, 3:28, 12:17, 15:27, Fapt. 10:43, 26:5, Rom. 10:2, 2Cor. 8:3, Gal. 4:15, Col. 4:13, Evr. 10:15, 1 In. 5:6, 3 In. 3, Ap. 1:2, 22:16, 18, 20; Fapt. 10:22, 16:22; 12:12, Rom. 3:21, Evr. 7:17. 11:4.

³¹⁴¹ μαρτυρία, -ας, ή, (μαρτυρέω), *mărturie, certificare, dovedire*. Mc. 14:56, Lc. 22:71, In. 1:7, 3:11, 8:14, 19:35, ITim. 3:7, Tit. 1:13, Hn. 5:9, Ap. 6:9, 12:17, 19:10.

³¹⁴² μαρτύριον, -ου, τό, (μαρτυρέω), *mărturie, dovadă*. Mt. 8:4, 10:18, Mc. 1:44, 13:9, Lc. 5:14, 9:5, Fapt. 4:33, 7:44, 1Cor. 1:6, 2Cor. 1:12. ITim. 2:6, 2Tim. 1:8. Evr. 3:5, Iac. 5:3, Ap. 15:5.

³¹⁴³ μαρτύρομαι, (μάρτυς), *a mărturisi, a dovedi, a depune mărturie, ajura*. Fapt. 26:22, Gal. 5:3, Ef. 4:17. (1Tes. 2:12).*

Ματθαίος

³¹⁴⁴ μάρτυς, μάρτυρος, ό, 1. *martor, cel care are dovadă sau cel care poate dovedi*. Mt. 18:16, 26:65, Mc. 14:63, Fapt. 7:58, Rom. 1:9. 2Cor. 1:23, Fii. 1:8. 1Tes. 2:5, ITim. 6:12. 2Tim. 2:2. Evr. 10:28, 12:1, Ap. 11:3. 2. *martir*. Fapt. 22:20, Ap. 1:5, 2:13, 3:14, 17:6.

μασθός, v. μαστός.

³¹⁴⁵ μασσάομαι, *a mesteca, a devora*.

Αποκ. 16:10*

³¹⁴⁶ μαστιγώω, (μάστιξ), viit. μαστιγώσω, aor. act. έμαστιγώσα. aor.pas. έμαστιγώθην, *a biciui, a pedepsi, a chinui*. Mt. 10:17, 23:34, Mc. 10:34, Le. 18:33, In. 19:1; Evr. 12:6.

³¹⁴⁷ μαστίζω, (μάστιξ), *a lovi cu biciul, a biciui*. Fapt. 22:25.*

³¹⁴⁸ μάστιξ, -νγος, ή, (μαίομαι), *bici, biciuire; chin. durere*. Fapt. 22:24, Evr. 1:36; Mc. 3:10, 5:29. Lc. 7:21.

³¹⁴⁹ μαστός, -ού, ό, (μασθός sau μαζός), *piept; sân*. Ap. 1:13; Le. 11:27, 23:29.*

³¹⁵⁰ ματαιολογία, -ας, ή, (ματαιολόγος),
*vorbă goală, fără sens, fără rost, fără
conținut. ITim.1:6.**

³¹⁵¹ ματαιολόγος, -ον, (μάταιος, λέγω), adj.
*guraliv, flecar, vorbăreț. Tit.1:10.**

³¹⁵² μάταιος, -αία, -ον, (μάτην), adj. *zadar-
nic, nefolositor, gol, fără valoare. I Cor.3:20,
15:17, Tit.3:9, Iac. 1:26. IPt.1:18.*

³¹⁵³ ματαιότης, -τητος, ή, (μάταιος), *deser-
tăciune, zădărnicie, inutilitate. Rom.8:20,
Ei'.4:17, 2Pt.2:18.**

³¹⁵⁴ ματαιόω, (μάταιος), aor.pas. έματαιώθην,
*a zădărnici; a (se) nimici, a esua. Rom. 1:21.**

³¹⁵⁵ μάτην, (μάτη), adv. *degeaba, în zadar,
fără rezultat. Mt.15:9, Mc.7:7.**

³¹⁵⁶ Ματθαίος, -ου, 6, (ebr. ΓΡΠΟ), **n.pr. Matei**
[*dar al lui Dumnezeu*]. Mt.1():3, Mc.3:18,
Lc.6:15, Fapt. 1:13.
Ματθάν

³¹⁵⁷ Ματθάν, ό, (ebr.] Πύ), n.pr.indecl.
*Matan [dar]. Mt.1:15, Lc.3:23.**

³¹⁵⁸ Ματθάτ, ό, (εβρ. τφτμ), n.pr.indecl.
*Mutat, Lc.3:24.**

³¹⁵⁹ Ματθίας, -ου, ό, n.pr. *M atici. Fapt. 1:23.26.**

³¹⁶⁰ Ματταθα, ό, (ebr. ΓφΠΟ), n.pr.indecl.
Matata.Lc.3:3|*

³¹⁶¹ Ματταθίας, -ου, ό, (ebr. ΓΡΠΟ), n.pr.
*Matatia, Le.3:25.**

³¹⁶² μάχαχρα[^] .a[>] ή: (μάχομαι), *Cufit mare,
sabie. Mt.26:47, Mc. 14:43, Le.22:36,
In. 18:10, Fapt. 16:27, Evr.4:12. 11:37,
Ap.13:14;Mt.10:34,Rom.8:35,13:4,Ef.6:17,
Evr.4:12.*

³¹⁶³ μάχη, -ης, ή, (μάχομαι), *luptă, bătălie,
dușmănie, ceartă. 2Cor.7:5, Tit.3:9.*

³¹⁶⁴ **μάχομαι, a (se) lupta, a se bate, a se răz-
boi, a purta război, a se certa. In.6:52,
Fapt.7:26. 2Tim.2:24, Iac.4:2.***

³¹⁶⁵ ^{v 1691}
³¹⁶⁶ μεγαλαυχέω, (μέγας, αύχέω), *a se
mândri. Iac.3:5 [doar în unele man.].**

³¹⁶⁷ μεγαλείος, -α, -ον, (μέγας), adj. *glorios.
măreț, extraordinar, splendid. Le. 1:49,
Fapt.2:11.**

³¹⁶⁸ μεγαλειότης, -τητος, ή, (μεγαλείος),
*glorie, pomră, splendoare, măreție. Le.9:43,
Fapt. 19:27. 2Pt. 1:16.**

³¹⁶⁹ μεγαλοπρεπής -ες, (μέγας, πρέπω),
*splendid, maiestuos, minunat, înălțător.
2Pt.1:17.**

³¹⁷⁰ μεγαλύνω, (μέγας), viit. *μεγαλύνω, aor. pas.
έμεγαλύνθην, a mări (dimensiunea); a preamări,
a lăuda. Mt.23:5, Le. 1:58,2Cor. 10:15; Le. 1:46,
Fapt.5:13, 10:46, Fii. 1:20.*

³¹⁷¹ μεγάλως, (μέγας), adv. *într-un mod
măreț. Fapt. 15:4, Fil.4:10.**

³¹⁷² μεγαλωσύνη, -ης, ή, (μέγας), *mărire,
măreție. Evr. 1:3. 8:1, Iud.25.**

μεθύσκω
³¹⁷³ μέγας, μεγάλη, μέγα, adj. 1. *ÎN DIMEN-
SIUNE: mare (înalt, lat,...). Mt.27:6(). Mc. 16:4,*

Lc.22:12. In.21:11, 1 Cor. 16:9. 2Tim.2:20.
 Ap. 14:19. 2. ÎN CEEA CP. PRIVEȘTE VÂRSTA: *mare*.
 adică *bătrân* (mai mare, mai bătrân).
 Fapt.26:22. Rom.9:12, Evr.8:11, Ap. 11:18.
 13:16, 19:5. 20:12. 3. ÎN CEEA CE PRIVEȘTE
FORȚA SAU PUTEREA: puternic, viguros, voinic,
forșos. Mt.27:46, Mc. 15:37, Le. 17:15,
In.11:43, Fapt.7:57, 8:2, 23:9. 4. MANIFES-
 TĂRILE NATURII: (vânt) *puternic*, (furtună) *mare*.
 Mt.8:24, Mc.4:37, In.6:18, Fapt.14:2,
 Ap.6:13,11:9. 5. LA COMPARATIV ȘI SUPERLATIV:
mai mare; foarte mare, cel mai mare. In.5:36,
 Iln.5:9. ICor.12:31; Mt. 13:12, ICor. 13:13.
³¹⁷⁴ μέγεθος, -ους, τό, (μέγας), *mărime*.
 Ef. 1:19.*
³¹⁷⁵ μεγιστάν, -ανος, ό, (μέγας), *aristocrat,*
nobil, boier. Mc.6:21, Ap.6:15, 18:23.*
³¹⁷⁶ „ ³¹⁷³
³¹⁷⁷ μεθεγμηνεύω, (μετά, ερμηνεύω), *a tra-*
duce, a tălmăci, a explica. Mt. 1:23, Mc.5:41,
 15:22, In.1:41, Fapt.4:36, 13:8.
³¹⁷⁸ μέθη, -ης, ή, (μέθυ), *beție*, Lc.21:34,
 Rom.13:13, Gal.5:21*
³¹⁷⁹ μεθίστημι, (μετά, ἴστημι). aor. μετέστησα,
 aor.pas. μετεστάθην, 1. *a muta* (dintr-un loc
 într-altul), *a transplanta, a mișca* (din loc).
 1 Cor. 13:2. Col. 1:13. 2. *a îndepărta, a da la*
o parte; a degrada. Le. 16:4, Fapt. 13:22. 3.
a induce în eroare, a păcăli. Fapt. 19:26.
³¹⁸⁰ μεθοδεία, (μεθοδεύω), *capcană, cursă.*
înșelăciune, înșelătorie, șiretlic, viclesug;
stratagemă (termen militar = *atrageră într-o*
ambuscadă). Ef.4:14, 6:11.*
³¹⁸¹ μεθόριοω, -ου, τό, *margină, graniță.*
 Mc.7:24*
³¹⁸² μεθύσκω, (μέτυ), *a (se) îmbăta*. Le. 12:45,
 (In.2:10, Fapt.17:2), Ef.5:18, ITes.5:7.*
 130
 131
 μέθυσος
³¹⁸³ μέθυσος, -ον, (μέτυ), adj. *beat. hetjv.*
ICor.5:1 1,6:10.*
³¹⁸⁴ μεθύω, (μέτυ), *a se îmbuiba, a se îndopa,*
a fi beai, a se îmbăia. Mt.24:49, Fapt.2:15.
ICor. 11:21, ITes.5:7.
³¹⁸⁵ μείγνυμι, [μίγνυμι. μίγνυω, μίσγω], aor.
 έμειζα, aor.pas. έμίγην, sau έμείγην. part.
 perf.pas. μεμειγμένος. *a (se) amesteca.*
 Mt.27.-34, Le. 13:1. Ap.8:7. 15:2.
³¹⁸⁶ μειζότερος, v. μέγας. 3In.4.*
³¹⁸⁷ μείζων, v. μέγας.
³¹⁸⁸³¹ ® μέλας, μέλαινα, μέλαν, gen. m. .și n.
 μέλανος, gen. f. μέλαινης. I. **ADJECTIV: închis**
(la culoare), negru. Ap.6:5,12. 2. **SUBSTANTIV:**
tuș, cerneală. 2Cor.3:3. **2In.12**, 3In.13.
³¹⁹⁰ Μελιά, ό, (ebr. מִלְּאָ), n.pr.indecl.
Melea,U3:3|*
^{319fil} μέλα, (ρει^3. a verbului μέλω), aor. act.
 έμέλησεν, *a avea grijă (de cineva sau ceva),*
a se preocupa de cineva, a se interesa (de

soarta cuiva). Mt.22:16, Mc. 12:14, Le. 10:40.

In. 10:13, Fapt. 18:17, ICor.7:21, IPt.5:7.

³¹⁹¹ **μελετώ**, (μελέτη), *a (se) t>ândi la ceva. a medita, a exersa, a face ceva cu sârguință.*

!Tim.4:15.*

³¹⁹² **μέλι, -ιτος, τό**, (lat. mei), *miere. Mt.3:4, Mc 1:6, Ap. 10:9-10.**

³¹⁹³ **μελίσσιος, -ον**, (μέλινσσα), *făt utâ de albină; fagur de miere. Le.24:42.**

³¹⁹⁴ **Μελίτη, -ης, ή, n.pr. Malta, Fapt.28:1 .***

Μελιτήνη, -ης, ή, v. Μελίτη [codex

Vaticanus].

³¹⁹⁵ **μέλλω, வீτ. μελλήσω**, *a veni, a (se) descoperi cu siguranța, ceea ce se va întâmpla cu siguranță, a se întâmpla, a se arăta.*

Mt.2:13.17:12, Lc.7:2. 21:7, In.4:47, 6:15,

Fapt. 12:6. Rom.4:24. **Evr.8:5, ITim.6:19,**

Ap. 10:4.

³¹⁹⁶ **μέλος, -ους, τό**, *membru, mădular, parte*

μενουγγε

a corpului. Mt.5:29. Rom.6:13, 7:5, 12:4,

ICor. 12:12, Ef.5:30, Iac.3:6.

³¹⁹⁷ **Μέλι, ό**, n.pr.indecl. *Mellu, Lc.3:28.**

³¹⁹⁸ **Μελχισέδεκ, ό**, (ebr. **מֶלְכִישָׁדֶק**, „Regele dreptății”), *Melliscdec, Evr.5:6.10,20, 7:1,10-11.15.17.**

³¹⁹⁹ **μέλω, α** *avea grijă.*

³²⁰⁰ **μεμβράνα, -ης, ή**, (lat. membrana), *membrană, pieleță, pergament | pielea pe care se scria în vremea apostolului Pavel]. 2Tim.4:13.**

³²⁰¹ **μέμφομαι**, aor. έμεμψάμην. *a reproșa, a face cuiva reproșuri. Mc.7:2. Rom.9:19,*

Evr.8:8.*

³²⁰² **μεμψίμοιρος, -ον**, (μέμψομαι, μοίρα), *adj. nemulțumit, răzvrătit. Iud. 16.**

μέμψις, -εως, ή, (μέμψομαι), *reproș,*

*plângere, nemulțumire. Col.3:13.**

[Numerelor^{3203, 3302} **nu** au tbst atribuite cuvinte.]

³³⁰³ **μεν**, *particulă de afirmare, de întărire,*

[apare de 182 de ori în NT., și de cele mai multe

ori **nu** este de sine stătătoare (de multe ori. nici

nu se poate traduce separat, pentru că înțelesul

ei se află în **următoarea** propoziție)]; uneori,

rămâne netradusă. I. **negreșit, cu adevărat,**

într-adevăr, fără îndoială, In. 11:6, Rom.7:12,

10:1, 11:13, ICor. 1:12, 6:7. 2Cor.12:12.

Col.2:23. 2. **μέν... δέ, deși... dar, cu toate**

că... dar. pe de o parte... pe de altă parte,

negreșit... dar, fără îndoială... dar. [accentul

stă pe cel de al doilea membru al perechii, adică

pe „dai”]. Mt.9:37.20:23, Mc. 14:21, In. 19:32,

Fapt.21:39, Rom.2:25,6:11. 14:20, ICor.9:24,

2Cor.10:10, Evr. 11:15.

Μεννά, -ό, n.pr.indecl. *Mena, Le.3:31.**

μενοῦν, v. μέν. Le. 11:28. Rom.9:20,

Fil.3:8.

³³⁰⁴ **μενουγγε**, (μέν, οὔν, γέ). *adv. dimpotrivă,*

mai ales, mai degrabă, de fapt. Le. 11:28,

Rom.9:20, 10:18, Fil.3:8.*

μέντοι

3305 **μεντοι**, (μέν, τοι), adv. *într-adevăr, cu adevărat, bineînțeles, totuși*. In.4:27, 7:13, 12:42, 20:5, 21:4, 2Tim.2:19. Iac.2:8.

3306 **μενανιοι** \ έμεινα, viit. μενώ, perf. μεμένηκα, I. *a rămâne, a sta, a nu pieri, a supraviețui*. Mt. 10:11. 26:38, Mc.6:10, 14:34, Lc.9:4, 19:5, In.7:9, 8:35, 10:40, Fapt.27:31, **Rom.9:11**, 1Cor.7:20. **ITim.2:15, Evr.10:34**, lin.2:14, 3:6. 4:13, **IPt. 1:23**, Ap.17:10.

2. (INTRANZITIV): *a aștepta* (pe cineva sau ceva). Fapt.20:5, 23:23.

³³⁰⁷ **μερίζω**, (μερίς, μέρος), aor. έμέρισσα, aor. pas. έμερίσθην, **perf.act.** μεμέρικα, perf.pas. μεμέρισμαι. *a (se) împărți; a acorda* (cuiva ceva). Mt.12:25, Mc.3:24-26. Le.12:13.

1 **Cor. 1:13**, 7:34; Mc.6:41. Rom.12:3, **2Cor.10:13, Evr.7:2**.

³³⁰⁸ **μέριμνα**, -ης, ή, **gând**, *îngrijorare, grijă idobnrâtoare*). Mt.13:22, Mc.4:19, Le.8:14, 2Cor.1 1:28, IPt.5:7.

³³⁰⁹ **μεριμνάω**, (μέριμνα), viit. μεριμνήσω, aor. έμερίμνησα, *a îngriji* (pe cineva), **a-și da interesul** (pentru cineva sau ceva); *a se îngrijora, a avea necaz, a fi îngrijorat*. Mt.6:34, 1Cor.7:32-34. 12:25; Mt.6:28, 10:19, Le. 12:26, 10:41, Fil.4:6.

³³¹⁰ **μερίς**, -ίδος, ή, (μέρος), *parte, porție*. Fapt. 16:12; Le. 10:42, Fapt.8:12. 2Cor.6:15, Col.1:12.

³³¹¹ **μερισμός**, -ου, ό, (μερίζω), *împărțire, despărțire; împărțășire, acordare*. Evr.4:12; **Evr.2:4.***

³³¹² **μεριστης,-οῦ,ό**, (μερίζω), *împărțitor, cei care împarte*. Le. 12:14.*

³³¹³ **μέρος**, -ους, τό, (μείρομαι), *parte; parte cuvenită, cotă-parte*. Mt. 15:21, 16:13, Mc.8:10 **Lc.1 1:36, 15:12, In.6:1, 21:6, Fapt7:43, 19:27** 1 Cor. 14:27, 2Cor. 1:14, 3:10, **Ef.4:9**; Mt.24:51 Lc.12:46, In.13:8, Ap.20:6.

μετά

μεσάζω, (μέσος), *a fi la mijloc, la jumătate*. In.7:14.*

¹³¹⁴ **μεσημβρία**, -ας, ή, (μέσος, ημέρα). *jmiază; sud*. Fapt.8:26. 22:6.*

¹³¹⁵ **μεσιτεύω**, (μεσίτης), aor. έμεσίτευσα, *a mijloci, a intermedia, a interveni*. Evr.6:17.*

¹³¹⁶ **μεσίτης**, -ου, ό, (μέσος), *persoana din mijloc, mediator, mijlocitor, intermediar*. Gal.3:19. ITim.2:5. Evr.8:6, 9:15, 12:24.

¹³¹⁷ **μεσονύκτιον**, -ου,τό, (μέσος, νύξ), *miezul nopții*. **Mc.13:35**, Le. 11:5, Fapt. 16:25.20:7.*

³³¹⁸ **Μεσοποταμία**, -ας, ή, (μέσος, ποταμός), **n.pr.** *Mesopotamia*, Fapt.2:9, 7:2.

³³¹⁹ **μέσος**, -η, -ον, adj. *mijlociu, cel din mijloc*. 1. CA **ADVERB** cu **PREP.**: *Ui mijloc, în mijloc*, Mt. 14:24. Lc.23:45, In. 19:18, Fapt.1:18, 26:13. 2. CA **SUBSTANTIV LA NEUTRU: mijlociu, mijloc**. Mt. 13:25, Mc.7:31. 9:36, 6:47, Lc.4:30, 17:11. In.8:3, ITes.2:7, 1Cor.5:2, 2Cor.6:17. Col.2:14. Evr.2:12, Ap.22:2.

³³²⁰ **μεσότοιχον**, -ου,τό, (μέσος, τοίχος), *zidul din mijloc, zid de despărțire*. Ef.2:14.™

³³²¹ **μεσουράνημα**, -ατός, τό, (μέσος, ουρανός), *mijlocul cerului, zenit*. Ap.8:13, 14:6, 19:17.*

³³²² μεσόω, (μέσος), *a fi la mijloc, a fi la jumătate*. In.7:14.*

³³²³ Μεσσίας, -ου, ό, (ebr. מֶלֶךְ, aram. כְּתִיבָא), *Mesias, Unsul*. In. 1:41, 4:25.*

³³²⁴ **μεστός**, -ή, -όν, adj. *plin* (cu ceva). Mt.23:28. In. 19:29,21:11. Rom. 1:29. 15:14, Iac.3:8,17,2Pt.2:14.*

³³²⁵ **μεστάω**, (μεστός), *a (se) umple, a fi umplut*. FapL2:13.*

³³²⁶ **μετά**, 1. PREPOZIȚIE cu GENITIV: *cu*, (de ex. a fi cu cineva), Mt.5:41. 20:20, 26:51, Mc.1:29,15:8,Le. 12:46,22:37,In.3:22,11:54, Fapt.7:38, 9:19, 20:18. ICor.16:23. Gal.2:1, ITes.3:13, 2Tes.1:7, 2Tim.4:22, Film.25. 132

133

μεταβαίνω

2. PREPOZIȚIE cu DATIV: *cu*, (a face ceva cu cineva, a face ceva împreună cu cineva), Mt.2:3, Mc.2:16, Lc.5:30, 7:36, In.4:27, Fapt.25:12, Rom. 12:18, ICor.6:11, 2Cor.8:18, Ef.4:2, Col. 1:11, ITim. 1:14. 3. PREPOZIȚIE cu ACUZATIV: **după**, Mt. 17:1, 25:19, Mc.8:31, 9:2, Lc.2:46, 15:13, Fapt.12:4, 20:29, Gal.1:18, **Evr.9:27, Ap.7:1.**

³³²⁷ μεταβαίνω, (μετά, βαίνω), viit. μεταήσομαι, aor. μετέβην, perf. μεταβέβηκα, *a pleca, a se îndepărta; a se muta*. Mt.8:34, 11:1, 12:9, 15:29,17:20, Le.10:7, In. 13:1, Fa.18:7; In.5:24, **Un.3:1***

³³²⁸ μεταβάλλω, (μετά, βάλλω), aor.med. μετεβαλόμην, *a se întoarce* (către ceva sau cineva), *a-și schimba părerea* (despre cineva sau ceva). Fapt.28:6. *

³³²⁹ μετάγω, (μετά, άγω), aor. μετήγαγον, *a duce, a conduce, a îndruma* (în altă direcție). Fapt.7:16, Iac.3:3. *

³³³⁰ μεταδίδωμι, (μετά, δίδωμι), cj. aor. μεταδώ, inf. μεταδοῦναι, *a da, a acorda*. Lc.3:11, Rom. 1:11,12:8, **Ef.4:24**, 1 Tes.2:8.*

³³³¹ μετάθεσις, -εως,ή, (**μετατίθημι**), *mutare, schimbare, strămutare*. Evr.7:12, 11:5, 12:27.*

³³³² μεταίρω, (μετά, άίρω), aor. μετηρα, *a pleca* (mai departe, dintr-un loc în altul), *a se muta*. Mt. 13:53, 19:1.*

³³³³ μετακαλέω, (μετά, καλέω), viit.med. μετακαλέσομαι, aor.med. μετεκαλεσάμην, *a chema* (la el), *a convoca*. Fapt.7:14, 10:32, 20:17,24:25.*

³³³⁴ μετακινέω, (μετά, κινέω), *a muta, a pune în alt loc*. Col. 1:23.*

³³³⁵ μεταλαμβάνω, (μετά, λαμβάνω), aor. μετέλαβον, perf. μετέληφα, *a primi partea, a fi*

părtaș; a avea ocazia, a avea prilejul. Fapt.2:46, 27:33, 2Tim.2:6, Evr.6:7, 12:10; Fa.24:25.

μετασχηματίζω

³³³⁶ μετάλη(μ)ψις, -εως,ή, (μεταλαμβάνω),
a-si lua partea, a avea parte (de ceva),

ITim.4:3.*

³³³⁷ μεταλλάσσω, (μετά, άλλάσσω), aor.

μετήλλαξα, *a schimba locul.* Rom. 1:25-26.*

³³³⁸ μεταμέλομοα, (μετά, μέλω, sau μέλει),
viit.pas. μεταμεληθήσομαι, aor.pas. μετε-
μελήθην, *a regreta, a-i părea rău: a se răz-*
gândi. Mt.21:30, 27:3, 2Cor.7:8, Evr.7:21.

³³³⁹ μεταμορφόω, (μετά, μορφόω), aor.pas. με-
τεμορφώθην, part.perf.pas. μεταμεμορφωμέ-
νος, *a (se) transforma, a-si schimba forma, a*
se transfigura, [lat. transfiguratio]. Mt. 17:2,
Mc.9:2,Rom.12:2,2Cor.3:18.*

³³⁴⁰ μετανοέω, (μετά, νους - νοέω), aor.

μετενόησα, viit. μετανοήσω, *a-si schimba, a*
transforma mintea (gândirea), a se pocăi, a
se conveni. Mt.3:2, 11:21, Mc. 1:15, 6:12,
Le.10:13. 11:32, Fapt.17:30, 26:20,
2Cor. 12:2 1,Ap.2:21,9:20, 16:11.

³³⁴¹ μετάνοια, -ας, ή, (μετανοέω), *schimbar-*
rea, transformarea minții (gândirii) si a
atitudinii (practice a inimii), pocăință,
convertire. Mt.3:8, Mc. 1:4, Le.3:3, 15:7,
Fapt. 13:14, 19:4, Evr.12:17.

³³⁴² μεταξύ, 1. ADVERB: *între timp, după aceea.*
In.4:31, Fapt. 13:42, 23:24. 2. PREPOZIȚIE CU
GENITIV: *între.* Mt.23:35, Le. 11:51, 16:26,
Fapt.12:6, 15:9, Rom.2:15.

³³⁴³ μεταπέμπω, (μετά, πέμπω), aor.med. μετε-
πεμψάμην, **part.aor.pas.** μετεπεμφθείς, *a trimite*
(după cineva), a chema (pe cineva la el, „la
ordin”). Fapt.10:5, 11:13, 20:1, 24:24, 25:3.

³³⁴⁴ μεταστρέφω, (μετά, στρέφω), aor. μετέ-
στρεψα, aor.pas. μετεστράφη, viit.pas. μετα-
στραφήσομαι, *a (se) întoarce, a (se) schimba,*
a răsuși. Fapt.2:20, Gal. 1:7, Iac.4:9.*

³³⁴⁵ μετασχηματίζω, (μετά, σχήμα), aor. με-
τεσχημάτισα, viit. μετασχηματίσω, *a (se)*
μετατίθηναι

transforma, a (se) preface (Ia Cornilescu).

1Cor.4:6, 2Cor.11:14, Fi!.3:21.

³³⁴⁶ μετατίθημι, (μετά τίθημι), aor.

μετέθηκα, aor.pas. μετετέθην, part. μεταθείς,
a (se) muta, a (se) transfere; a schimba, a
transforma. Evr. 11:5; Gal. 1:6, Evr.7:12.
Iud.4.

μετατρέπω, (μετά, τρέπω), aor.pas. μετε-
τρέπη, *a (se) schimba, a (se) transforma.*
Iac.4:9.*

μεταφυτεύω, (μετά, φυτεύω), imp.aor.

pas. μεταφυτεύθητι, *a transplanta.* Le. 17:6.*

³³⁴⁷ **μετέπειτα**, (μετά, έπειτα), adv. *pe urmă,*
după aceea. Evr. 12:17.*

³³⁴⁸ μετέ^α (μετά, έχω), aor. μετέσχον, perf.
μετέσχηκα, *a lua parte, a beneficia, a im-*
părtași. 1 Cor.9:10, 10:21. Evr.2:14.

³³⁴⁹ μετεωρίζομαι, (μετέωρος), *a se ridica; a se îngrijora, a se neliniști*. Le. 12:29.*

3350 μετοικεσία, -ας, ή, (μετοικέω), *strămutare: deportare*. Mt. 11:11.12,! 7.*

³³⁵¹ μετοικίζω, (μετά, οίκος), viit. μετοικιώ, aor. μετοικισα, *a transfera, a (se) așeza; a strămuta, a deporta*. Fapt.7:4; Fapt.7:43.*

³³⁵² μετοχή, -ης, ή, (μετέχω), *parte cuvenită, moștenire în comun*. 2Cor.6:14.*

³³⁵³ μέτοχος, -ον, (μετέχο), adj. *părtaș, tovarăș, participant la*. Evr. 1:9, 3:1,14, 6:4, 12:8.

³³⁵⁴ μετρέω, (μέτρον), aor. έμέτρησα. viit.pas. μετρηθήσομαι. *a măsură; a se măsură cu cîneva = a se compara*. Mt.7:2, Le.6:38, Ap. 11:1, 21:16-17; 2Cor. 10:12.

³³⁵⁵ μετρητής, -ού,ό, (μετρέω), *o măsură de apă sau de vin (în general, lichide), [co-respunde cu ΓΟ din ebr. și egal cu 39,39 litri]. „metreta”, In.2:6.**

³³⁵⁶ μετριοπαθέω, (μέτριος, πάθος), *a fi îngăduitor, a se purta cu răbdare*. Evr.5:2.*

³³⁵⁷ μέτριος,-ία,-ον, (μέτρον), adj. *moderat*. μηδέ *temperat*. în NT., este numai sub forma adv. *în mod excesiv. într-un mod extrem de, foarte*. **Fapt.20:12.***

3358 μεχρ(ον) > <ου> χό, *măsurător; măsură, normă*. Mt.4:24, 7:2. 23:32, Le.6:38, Ap.21:15,17; In.3:34. Romi2:3,2Cor. 10:13, Ef.4:7.

³³⁵⁹ μέτωπον, -ου, τό, (μετά, όπ-), *frunte; fațadă, partea frontală*. Ap.7:3, 9:4, 13:16, 14:1,9, 17:5,20:4,22:4.

³³⁶⁰ μέχρι, (άχρι), 1. PREPOZIȚIE CU GENȚII V : *până în, până la, până la o anumită măsură*. Mt. 11:23, 13:30, 28:15, Mc. 13:30, Le. 16:16, Fapt.10:30,20:7,Rom.5:14,15:19, 1Tim.6:14. 2Tim.2:9, Evr.3:6. 2. CONJUNCȚIE: *până, Mc.13:30,Gal.4:19.*

³³⁶¹ μη, M/ί, 1. PARTICULĂ DE NEGAȚIE: Mt.5:13, Mc.3:27, Le.13:3, In.3:2, Fapt.26:32, Rom.7:7. Ap. 13:15. 2. CONJUNCȚIE: Mt.24:4, Mc.13:5, Lc.21:8, Fapt.13:40, 1Cor. 10:12, Gal.5:15, Evr. 12:25. 3. PARTICULĂ INTEROGATIVĂ: (în cazul întrebărilor retorice). Mt.7:9,Mc.2:19,Lc.5:34, In.3:4,Fapt.7:28, Rom. 10:18, 1Cor.9:4. 4. PARTICULA DE INTERZICERE: 2Cor.1:16, Gal.5:26, 6:9, Col.2:21. ITes.5:6. 5. PARTICULĂ DE ÎNTĂRIRE A NEGAȚIEI: (împreună CU ού). Mt.5:18,24:2. Mc.13:2, Lc.1:15, 6:37, In.8:52, Evr.8:12, Ap.2:11. μήγε, în εἴ δε μήγε, v. γέ.

³³⁶²⁻³³⁶⁴ > < 3361

³³⁶⁵ μηδαμώς, (μη, δέ, άμα), *nici într-un ca: nu, nici cum nu, nu-nu*. Fapt.10:14, 11:8.

³³⁶⁶ μηδέ, (μη, δέ), *nici, nici... nici; chiar (dacă)... nici*. Mt.6:25, 22:29, Mc. 12:24, 13:15, Le. 14:12, Fapt.21:2 1, Rom.6:12, 1Cor.5:8, 2Cor.4:2, 1Tim.1:4, Evr.12:5, IPt.3:14; Mc.2:2, 3:20, 8:26,

μη&ίς

³³⁶⁷ μη&ίς, μηδεμία, μηδέν, (μηδέ εις), *nici unul*. Fapt. 13:28,28:18,1 Cor.] :7, 1Tim.5:14, **Evr.10:2, IPt.3:6**, 2Tes.2:3; *nimeni*. Mt.8:4, 9:30, Mc.5:43, Le.3:14. Fapt.11:19, Rom. 12:17, 1Cor.3:18, Gal.6:17, Ef.5:6, **1Tim.4:12, Tit.2:15**, Iac.1:13, lin.3:7, Ap.3:11; *nimic*. Mc.6:8, Lc.9:3, Fapt.4:21, Fil.4:6. 2Cor. 11:5, Iac. 1:6, Ap.2:10.

³³⁶⁸ μηδέποτε, (μηδέ, ποτέ), *niciodată, nici cum*. 2Tim.3:7. *

³³⁶⁹ μηδέπω, (μηδέ, πώ), *încă nu*. Evr. 11:7.*

³³⁷⁰ Μήδος, -ον, ό, (Μηδία), *med. locuitor din Mediu*. Fapt.2:9.*

μηθαμώς, v. μηδαμώς.

μηθέν, v. μηδέν.

³³⁷¹ μηκέτι, (μη, ετι), *deja nu. altădată nu, mai de parte nu*. Mt.21:19, Mc. 1:45. Lc.8:49, In.5:14, Fapt. 13:34, Rom. 15:23, 2Cor.5:15, Ef.4:17, 1Tes.3:1. IPt.4:2.

³³⁷² μήκος, -ους τό, *lungime*. Ap.21:16.*

³³⁷³ **μηκύνω**, (μήκος), *a (se) prelungi, a (se) întinde*. Mc.4:27.*

³³⁷⁴ μηλωτή -ης, ή, (μήλον), *cojoc, piele de oaie*. Evr. 11:37. *

³³⁷⁵ μην, (o formă mai accentuată a lui μεν), *desigur, cu siguranță, [referințe la μένδ.*

³³⁷⁶ μην, μηνός δ, *lună* (calendaristică); *lună nouă* (sărbătoare la evrei). Le. 1:36. Fapt.7:20, Iac.5:17, Ap.9:5; Gal.4:1().

³³⁷⁷ μηνύω, aor. εμήνυσα, perf. μεμήνυκα, pait aor.pas. μηνυθείς, *a semnala, a aduce la cunoștință, a raporta*. In. 11:57, Fapt.23:30.*

μήου, v. μή,

μηποτε, (μη, ποτέ). 1. PARTICULĂ DE NEGAȚIE: *niciodată, deloc nu...* Evr.9:17. 2. CONJUNCȚII:: (ca) *nu cumva să. nicicum, sub nici o formă*. Mt.4:6, Mc.4:12, Lc.4:11.

μήπου, (μη, πού), conj. *ca nu cumva să*.

Fapt.27:29.*

μίγμα

³³⁸⁰ μήπω, (μηδέπω), adv. *încă nu*. Rom.9:11, **Evr.9:8**.*

³³⁸¹ μήπως, (μή, πώς), *ca nu cumva, eventual*. 1 Cor.9:27, 2Cor.2:7. Gal.2:2.4:11, 1Tes.3:5.

³³⁸² μηρός, -ού, ό, *coapsă, pulpă*. Ap. 19:16.*

³³⁸³ μήτε, (μή, τέ), *nicidecum, nici..., nici...*

Mt.5:34-36, **Lc.9:3**, Fapt.23:8,27:20, Evr.7:3.

³³⁸⁴ μήτηρ, μητρός,ή,»w/;/i5, Mt. 1:18. 12:49, 13:55, Mc.3:34, 6:24, In.19:27, Rom. 16:13, Gal.4:26, 2Tim.1:5, Ap. 17:5.

³³⁸⁵ μήτι, (μή, τί), interogație, negație care așteaptă răspuns, *oare (nu)? dar totuși nu?*

Mt.7:16. 26:22, Mc.4:21, Lc.6:39, In.8:22, Fapt. 10:47, 2Cor.12:18, Iac.3:11.

³³⁸⁶ μήτιγε, (μήτι, γέ), adv.:// *numai că... dar*

și. **ICor.6:3.***

³³⁸⁷ μήτις, 1. INTERDICȚIE: *nimeni să nu.*

2Tes.2:3. 2. INTEROGATIV: *are cineva.* In.4:33.*

³³⁸⁸ μήτρα, -ας, ή, (μήτηρ), (lângă gαστήρ, și κοιλία) *uter.* Le.2:23, Rom.4:19.*

³³⁸⁹ μητρολογας, -ου, ό, ori forma mai veche: μητραλφας -ου, ό, sau ματραλφης, *ucigător de mamă.* ITim. 1:9.*

³³⁹⁰ μητρόπολις, -εως ή, (μήτηρ, πόλις), *capitală.*

³³⁹¹

μια, v. εις.

^{33 2} μαινω, viit. μινώ, aor. εμινά, part.

μιάνας, aor.pas. έμιάνην. perf.med-pas. μεμιάμμαι, part. med-pas. μεμιαμμένος, *a (se) spurca, a (se) păngări, a (se) profana.*

In.18:28, Tit.I:15. Evr. 12:15.*

³³⁹³ μίασμα, -ατός, τό, (μιαίνο), *spurcare, întinare, profanare.* 2Pt.2:20.*

³³⁹⁴ μιασμός, -ου, ό, (μιαίνο), *mânjire, spurcare, necurățire.* 2Pt.2:10.*

³³⁹⁵ μίγμα, -ατός, τό, (μείγμα), *amestecătură, amestec,* fin NT., cremă pentru îngrijirea pielii, obținută din amestecul a mai multor feluri de uleiuri (cosmetice)]. In. 19:39.*

136

μύγνυμι

33% μίγνυμι, v. μείγνυμι.

^{mm} μικρός -ά, -ov, adj. 1. cu PRIVIRE LA PERSONANE: *mic, scund, tânăr; neînsemnat.* Mt. 18:6, Fapt.8:10, Evr.8:11, Ap. 11:18; Mt.11:11, Le.7:28,9:48. 2. cu PRIVIRE LUCRURI: *mic* (cantitativ), *puțin, neînsemnat.* Mt. 13:32. Mc.4:31, In.7:33, I Cor.5:6, Gal.5:9, Ap.3:8, 6:11. 20:3. 3. CA SUBSTANTIV NEUTRU: *puțin, (cel) mic;* cu înțeles de compl. circ. de timp sau de loc: (*peste puțină (vreme), după un timp scurt, aproape* (adică, la distanță mică). Mt.26:39, Mc. 14:365, In. 14:19, Evr. 10:37.

³³⁹⁹ Μίλητος, -ου, ή, n.pr. *Milet,* Fapt.20:15, 2Tim.4:2G*

³⁴⁰⁰ μίλιον, -ου,τό, *milă,* [o milă = 1478,5 metri]. Mt.5:4L*

³⁴⁰¹ μιμέομαι, viit. μιμήσομαι, aor. έμιμησάμην, *a imita, a copia* (pe cineva), *a urma, a umbla pe calea cuiva.* 2Tes.3:7,9, Evr. 13:7, 31n.11.*

³⁴⁰² μιμητής, -ου, ό, (μιμέομαι), *imitator, cel care urmează pe cineva.* ICor.4:16, 11:1, ITes.1:6, 2:14, Evr.6:12.

³⁴⁰³ μιμνήσκω, mai corect: μιμνήσκω, viit. μνησθήσομαι, aor. έμνήσθην. perf. μέμνημαι, *a-și aminti, a-și aduce aminte, a se gândi la cineva.* Mt.5:23, 26:75, Le.1:72, 24:8. In.2:17, 12:16, 2Tim.1:4. Evr.2:6, 2Pt.3:2, Iud.17; Fapt. 10:31, Ap. 16:19.

³⁴⁰⁴ μισέω, (μίσος), **viit.** μισήσω, aor. έμισήσα, perf. μεμισήκα, part. perf.pas. μεμισημένος, *a urî; a desconsidera.* Mt.5:43, 6:24, **Lc.1:71,** 6:22, 14:26, In.3:20, 7:7, 15:18, Ef.5:29, Iud.23,Evr.1:9, Iln.2:9, Ap. 18:2.

- ³⁴⁰⁵ μισθαποδοσία, -ας, ή, (μισθός, αποδί-
δωμι), *răsplătire, răsplătă*. Evr.2:2, 10:35,
11:26.*
- ³⁴⁰⁶ μισθαποδοτής, -συ, ό, Γαί/; /Mo/·, «/care plătește
prețul pentru răscumpărarea cuiva. Evr.1 1:6.*
- μνημονεύω
³⁴⁰⁷ μίσθιος, -ον, adj. sau μίσθιος, -ου, δ,
zilier; argat. Le. 15:17,19,21.*
- ³⁴⁰⁸ **μισθός, -οῦ, ό, salariu, plată, retribuție;**
răsplătă, recompensă, premiu. Mt.20:S.
Le. 10:7, In.4:36, Fapt.1:18. ITim.5:18,
2Pt.2:15; Mt.10:41, Mc.9:41, Le.6:23,
Rom.4:4. ICor.9:17.
- ³⁴⁰⁹ μισθόθ, (μισθός), aor.med. **έμισθωσάμην,**
a lua, a tocmi zilier (lucrător). Mt.20:1,7.*
- ³⁴¹⁰ μίσθωμα, -ατός, τό, (μισθόω), *chirie*.
Fapt.28:30.*
- ³⁴¹¹ μισθωτός, -οῦ, ό, (μιστώω), *zilier; argat*.
Mt. 1:20. In.1():12-13.*
- ³⁴¹² Μιτυλήνη, -ης,ή, (Μυτιλήνη), n.pr. **Mi-
tilene, Fapt.20:14.**
- ³⁴¹³ Μιχαήλ, ό, (ebr. מִיכָאֵל, „cine se asea-
mănă cu Dumnezeu?"), *Mihail*. [numele unui
arhanghel al lui Dumnezeu]. Iud.9, Ap. 12:7.
- ³⁴¹⁴ μνα, μνας, ή, (ebr. מִנָּה) *mină, pol*.
Le. 19:13,16,18,20.
- ³⁴¹⁵ **μνάομαι, α (se) logodi, a fi logodit**. Mt.5:23,
Le. 1:54.*
- ³⁴¹⁶ Μνάσων, -ωνος, ό, n.pr. *Mnason*,
Fapt.21:16.*
- ³⁴¹⁷ μνεία, -ας, ή, (μμνήσκω), *comemorare,*
aducere-aminte; pomenire. **Rom.** 12:13,
1 Tes.3:6,2Tim. 1:3; Rom. 1:9, Ef. 1:16, Fii. 1:3,
ITes.1:2, Film.4.
- ³⁴¹⁸ μνήμα, -ατός, τό, (μμνήσκω), *mormânt*,
Mc.5:3, 16:2, Lc.8:27, 24:1, Fapt.2:29.
Ap. 11:9.
- ³⁴¹⁹ μνημείον, -ου,τό, (μμνήσκω),**mormoni,**
cavou. Mt.23:29, Mc. 16:5. Lc.23:55, In.20:6,
Fapt.13:29.
- ³⁴²⁰ μνήμη, -ης,ή,(μμνήσκω), *comemorare,*
aducere-aminte. 2Pt. 1:15.*
- ³⁴²¹ μνημονεύω,(μνήμη), aor. έμνημόνευσα,
a-și aduce aminte. Le. 17:32, In. 15:20,
Col.4:18, Evr. 11:22, Ap.2:5.
- 137
- μνημοσυνον
³⁴²² μνημόσυον, -ου,τό, (μμνήσκω), *come-
morare, aducere-amintire*. Mt.26:13,
Mc. 14:9. Fapt. 10:4.*
- ³⁴²³ μνηστεύω,(μνάομαι), *a cere în căsăto-
rie, a cere de solie*. Mt. 1:16. Le. 1:27, 2:5.*
- μογγιλάλος, -ον, adj. *cineva care vorbește
greoi (anevoie), vorbind cu o voce răgușită*.
Mc.7:32.*
- ³⁴²⁴ μογγιλάλος -ον, adj. *bălbăit, găngav, unul
care vorbește cu dificultate*. Mc.7:32-33.*
- ³⁴²³ μόγις, (μάγος), adv. *abia-abia foartegreu,*
cu chiu cu vai. Lc.9:39, 23:53, Fapt. 14:18,
Rom.5:7.*

³⁴²⁶ μόδιος, -ου, ό, (lat. modius), *baniță*.

Mt.5:15, Mc.4:21, Le. 11:33.*

³⁴²⁷

V.

¹⁴⁷³

³⁴²⁸ μοιχαλός, -ίδος, ή, (μοιχός), *preacurvă, a-dulteră*. Mt. 12:39, Mc.8:38, Rom.7:3, Iac.4:4.

³⁴²⁹ **μοιχάω**, *a preacurvi, a comite adulter*.

Mt.5:32, Mc. 10:12.

³⁴³⁰ μοιχάω (-ας) ή; (μοιχός, μοιχάω), *preacurvie, adulter*. | se referă clar la o imoralitate sexuală, când persoana implicată este căsătorită]. Mt.15:19, **Mc.7:22**, ln.8:3.

³⁴³¹ μοιχεύω, (μοιχός), vi it. μοιχεύσω, aor. έμοίχευσα, *a preacurvi, a comite adulter*. Mt.5:27, 19:18, Mc.10:19, Lc.18:20. In.8:4, Rom. 13:9.

³⁴³² **μοιχός, -οῦ, ό**, *preacurvar, adulter*.

Le. 18:11, ICor.6:9. Evr.13:4.

³⁴³³ μόλις, (μώλος), adv. *cu greu, cu dificultate*, **abia-abia**. Le.9:39, Fapt. 14:28, 27:7, Rom.5:7. IPt.4:18.

³⁴³⁴ Μολοχ,ο, (ebr. **^Vt3,D2^?a**), **n.pr.indecl.**

Moloh. Fapt.7:43.*

³⁴³⁵ μολύνω, (μέλας), aor.act. έμόλυνα, aor.pas. έμολύνθην, *a murdări, a mânji*. Fapt.5:38, ICor.8:7. Ap.3:4, **14:4.***

³⁴³⁶ μολυσμός, -οῦ, δ, (μολύνω), *murdărire, mânjire*. 2Cor.7:L*

μύθος

³⁴³⁷ μομφή, -ης, ή, (μέμφομαι), *plângere, nemulțumire*. **Col.3:13.***

³⁴³⁸ μονή, -ης, ή, (μένω), *locuință, locaș*.

In. 14:2,23.*

³⁴³⁹ μονογενής, -ες, adj. *singurul născut*.

Lc.7:12. 8:42, ln.1:14. 3:16, Evr.1 1:17.

³⁴⁴⁰ μόνον, adv. *singur, numai*. v. μόνος.

³⁴⁴¹ **μόνος**, -η, -ον. 1. *singur, unic; singuratic, neajutorat*. Mt. 12:4, 14:23, Mc.9:8, Lc.4:15. 9:36, In.6:15. 8:16, Fapt.26:14, Rom.11:3, - Fil4:15, ITim. 1:17, Ap.15:4: In.8:29, 12:24, j 16:32. 2. *numai pe cineva anume, numai singur (arată o limitare)* Mt.5:47, 10:42, Fapt. 18:25, Rom.3:29, Gal.2:10, Evr.9:10).

3. **ÎN NEGAȚIE: mi numai**. Gal.5:13, Iac. 1:22,2:24.

³⁴⁴² μονόφθαλμος, -ον, (μόνος, οφθαλμός),

adj. chior, cu un ochi. Mt. 18:9, Mc.9:47.*

³⁴⁴³ μονώω, (μόνος), *a fi singur(ă)*. ITim.5:5.*

³⁴⁴⁴ μορφή, -της, ή, *formă, apariție, înfățișare exterioară, exterior*. Mc.16:12, Fii.2:6,7.*

³⁴⁴⁵ μορφώω, (μορφή), aor.pas. έμορφώθην, *a (se) forma, a (se) modela*. **Gal.4:19.***

³⁴⁴⁶ μόρφωσις, -εως, ή, (μορφώω), *formare, a-parență*. Rom.2:20, 2Tim.3:5.*

³⁴⁴⁷ μοσχοποιεω, (μόσχος, ποιέω), aor. έμοσχοποίησα, *a face vițel*. Fapt.7:41.*

³⁴⁴⁸ μόσχος, -ου, ό, *vitei*. Le. 15:23, Evr.9:12,

Ap.4:7.

³⁴⁴⁹ μόχθος, -ου, δ, (μόγος, μόγις), *oboseală, suprasolicitare, strădanie, osteneală*.

2Cor.1 1:27, ITes.2:9, 2Tes.2:8.*

³⁴⁵⁰ y 1473

³⁴⁵¹ μουσικός, -ή, όν, (μούσα), *în NT*.

μουσικός, ό, *muzician*. Ap. 18:22.*
³⁴⁵² **μυελός, -w, b, mǎduvǎ, creier**. Evr.4:12.*
³⁴⁵³ μυέω, (μύω), **perf.pas.** μεμύημαι, *a iniția, a deprinde, a fi inițiat, a fi deprins*. Fil.4: i 2.*
³⁴⁵⁴ **μύθος, -ου, ό, mit, basm, povestire**. ITim.4:7, 2Tim.4:4, Tit. 1:4, 2Pt. 1:16.*
 μυκοομαν
³⁴³⁵ μυκάομαι, **a urla, a răcni**. Ap. 10:3.*
³⁴⁵⁶ μυκτηρίζω, (μυκτήρ), *a strâmba din nas; a batjocori, a fi batjocorit*. Gal.6:7.*
³⁴⁵⁷ μυλικός, -ή, όν, (μύλος), *ceva ce este de la moară (ceea ce aparține morii)*, în NT: (piatră) de moară. Mc.9:42. Le. 17:2, Ap. 18:21.*
 μύλινος, -η, -ον, (**μύλος**), v. μυλικός.
³⁴⁵⁸ **μύλος, -ου, δ, moară (de mână), piatră de moară**. Mt. 18:6,24:41. Mc.9:42, Ap. 18:21-22.*
^{145J} μυλών, -ώνος, δ, (μύλος), *moară (clădirea morii)*. Mt.24:41. [apare doar în unele man.].*
 μυλωνικός, -ή, -όν, (μύλος), v. μυλικός, numai în Mc.9:42.
³⁴⁶⁰ **Μύρ**[^]_{(ων)τ<^} (sau mai corect: Μύρρα·), n.pr. **Mira**. Fapt.21:1, 27:5.*
³⁴⁶¹ μυριάς, -άδος, ή, (μυρίος), *zece mii, μυριάδες πέντε, cincizeci de mii*; Fapt. 19:19: *foarte mult, o mulțime mare*. Le. 12:1. Fapt.21:20, Evr.12:22, Iud. 14, Ap.5:11, 9:16.
¹⁴⁶² μυρίζω, (μύρον). aor. έμύρισα, *a unge cu untdelemn, ulei. (scump)*. Mc. 18:20.*
 μύριοι, -αι, -α, (μυρίος), num.card. zece mii. Mt. 18:24.*
³⁴⁶³ **μυρίος, -α, -ον, nenumărat, foarte mult; zece mii**. ICor.4:15, 14:19.*
^{34M} μύρ_{ολι}.0[^]_{το>} **μίγι**_ι *untdelemn, alifie, unguent*. Mt.26:12. Mc. 14:4. Lc.7:28, In. 11:2, 12:3. Ap. 18:13.
 138
 Μωϋσης
³⁴⁶⁵ Μυσία, -ας, ή, n.pr. **Misia**, Fapt. 16:7.*
³⁴⁶⁶ μυστήριον, -ου, τό, (μυέω, μύω). **taină, mister, secret**. Mt. 13:11, Mc.4:11. Le.8:10, **Rom. 11:15, ICor.2:1**, 13:2, Ef. 1:9, 5:32. Col. 1:26, 4:3, 2Tes.2:7. ITim.3:9, Ap. 1:20, 10:7.
³⁴⁶⁷ μυωπάζω, *a fi miop f= a vedea numai ceea ce este aproape), a avea vederea slabă*. [La Cornilescu: a fi orb.] IPT.1:9.*
³⁴⁶⁸ μώλωψ, -ωπος, δ, (μέλας, όπ-), **rană, vânătăie, urmă de lovitură**. IPT.2:24.*
³⁴⁶⁹ μωμάομαι, (μώμος), aor.med. **έμωμησάμην, a batjocori, a defăima**. 2Cor.6:3, 8:20.*
³⁴⁷⁰ μώμος, -ου, δ, (μυαίνω), **rușine, întinare, necurăție**. 2Pt.2:3.*
³⁴⁷¹ μωραίνω, (μωρός), aor.act. έμώρανα, aor.pas. έμωράνθην, *a prosti, a fi prost; a-și pierde gustul, a fi fără gust*. Rom. 1:22, ICor.1:20; Mt.5:13. Lc.14:34.*
³⁴⁷² μωρία, -ας, ή, (μωρός). **prostie, nebunie**,

stupiditate. ICor.1: 18.21, 23. 2:14, 3:19.*

³⁴⁷⁵ μωρολογία, -ας, ή, (μωρός, λόγος).

vorbă proastă, neînțeleaptă, nechibzuită.

Ef.5:4.*

³⁴⁷⁴ μωρός,-ά,-όν, (lat. *mor|is*), *prost, nebun,*

stupid, fără minte, nechibzuit. Mt.5:22,

23:17, **ICor.** 1:27, 4:10, 2Tim.2:23, Tit.3:9.

³⁴⁷⁵ Μωϋσης, -ου, δ, (Μωσης, ebr. Π#0), n.pr.

Moise. Mt.8:4. Mc. 1:44,7:10, 10:3. Lc.20:28.

In. 1:17.7:19, Fapt.7:20. Evr. 11:23,2Tim.3:8.

Ap. 15:3.

139

νεκροω

N

N, v, *niu*, a treisprezecea literă a alfabe-

tului grecesc; ca cifră: v'= 50

³⁴⁷⁶ Ναασσών,ό, (ebr. |*Wni*), **n.pr.indecl.**

Naason, Mt.1 :4, Le.3:32.

³⁴⁷⁷ Nccyyai,ο,(ebr.Γφτ),n.pr.indecl.*Nangai.*

Lc.3:35. [doar în unele man].*

³⁴⁷⁸ Ναζαρά, Ναζαρέτ, sau Ναζαρέθ, de

asemenea Ναζαράτ, și Ναζαράθ, ή,

n.pr.indecl. *Nazaret.* Mt.2:23, 4:13, 21:11,

Mc.1:9, Le.1:26, 2:4, 4:16, In.1:45,

Fapt. 10:38.

³⁴⁷⁹ Ναζαρηνός, -ή, -όν, (Ναζαρά), *nazari-*

nean, *locuitor din Nazaret.* Mc. 1:24, 10:47,

16:6, Lc.4:34, In. 18:5.

³⁴⁸⁰ Ναζωραῖος,-η,ον./;α::«TMῖ(7/ι, *locuitor*

clin Nazaret. Mt.2:23, Le.4:34, In. 18:5,

Fapt.2:22, 22:8.

³⁴⁸¹ Ναθάν, ό, (ebr. "[Π3], *Natan*, Le.3:31 .*

³⁴⁸² Ναθαναήλ, ό, (ebr. *7K:Π3), **n.pr.indecl.**

Natanael [dar al lui Dumnezeu].In. 1:45-49,

21:2.

³⁴⁸³ vai, (alternativa: νή), o particulă de afir-

mație, de întărire, *da, cu siguranță, de sigur,*

cu adevărat. Mt.9:28,17:25,21:16, Mc.7:28,

Lc.7:26, In. 11:27, 21:15, Fapt.5:8, Fil.4:3,

Iac.5:2.

Ναιμάν, ό, (ebr. *JO\$1*), n.pr.indecl.

Naaman, Le.4:27.*

³⁴⁸⁴ Ναiv, ή, n.pr.indecl. *Nain*, **Lc.7:11** .*

³⁴⁸⁵ ναός, -οῦ, ό, *templu* (interiorul tem-

plului), *sanctuar, locul sfânt, sfânta-sfintelor.*

Ml.23:17, Mc.14:58, Le.1:21, În.2:20,

Fapt. 17:28, 2Tes.2:4, Ap. 14:15.

³⁴⁸⁶ Ναούμ,ό, (ebr. Din?), n.pr.indecl. *Naum*,

Lc.3:25.*

³⁴⁸⁹

³⁴⁸⁷ νάρδος, -ου, ό, *nard, ulei de nard.*

Mc. 14:3. In. 12:3.*

Νάρκισσος -ου,ό, n.pr. *Narcis.* Rom. **16:11**.*

ναυαγέω, (ναύς, **αγνυμι**; ναυαγός), aor.

ένανάγησα, *a naufragia, a suferi un naufra-*

giu. 2Cor.1:25, **ITim.1:19***

³⁴⁹⁰ ναυκληρος, -ου, ό, (**ναυς**, κλήρος), *pro-*

prietarul vaporului, corăbiei, (vasului),

căpitan de vas. Fapt.27:11 .

³⁴⁹¹ ναῦς,ή, **vapor**, *vas*, (eventual, corabie).

Fapt.27:41.*

³⁴⁹² ναύτης ου, ό, (ναύς), *navigator, matelor, marinar*. **Fapt.27:27,30**, Ap. 18:30.*

3493 Ναχά^ ό, (ebr. "חֲנֹךְ, n.pr.indecl. *Nahor*.

Lc.3:34.*

³⁴⁹⁴ νεανίας, -ου, ό, *tânăr*, Fapt.7:58, 20:9, 23:17,18,22.*

³⁴⁹⁵ νεανίσκος, -ου, ό, (νεανίας), *tânăr, băiat*

tânăr. Mt.19:20, Mc.14:51, Le.7:14,

Fapt.2:17, I In.2:13.

³⁴⁹⁶ Νεάπολις, Νεαπόλεως, ή, n.pr. *Neapolis*, „*oras nou*". Fapt. 16:11 .*

³⁴⁹⁷ Νεεμάν, v. Ναιμάν.

³⁴⁹⁸ νεκρός -ά, -όν, (νέκος), 1. ADJECTIV: *mort, decedat, neînsuflejit*, 1.1. sens propriu: Mt.22:32, 28:4, Mc.9:26,~12:27, Lc.20:58, Fapt.28:6, **Ix226**, Ap. 1:28. 1.2. sens figurativ: Le. 15:24, Rom.6:10, Ef.2:1, Col.2:13. Ap.3:1: Rom.7:8.8:10, Iac.2:26. 2. SUBSTANTIV: *mort, moarte*. Mt.22:32, Mc.12:27, Lc.20:58, In.2:22, **12:1**, Fapt.1():42. Rom. 14:9,1 Cor. 15:12, Gal. 1:1. Ef. 1:20. Col.2:12, 2Tîm.4:1, Evr. 13:20, IPt.4:5.

³⁴⁹⁹ νεκρώω, (νεκρός), aor. ἐνέκρωσα, part. perf.pas. νενεκρωμένος, *a omorî, a fi mort*.

Rom.4:19, Col.3:5, Evr.11:12.*

140

νεκρωσις

3500 νέκρωσις, -εως, ή, (νεκρώω). *omorâre*.

Rom.4:19, 2Cor.4:10.*

νεομηνία, -ας, ή, (νέος, μήν), *lună nouă*.

Col.2:16.

3501 ν^α-) .οι _ο(ν) ac|j *tânăr, nou, proaspăt*.

Mt.9:17, Mc.2:22, Le.5:37. In.21:18,

Fapt.5:6, ITim.5:2, Tit.2:6, IPt.5:5.

³⁵⁰² νεοσσός, v. νοσσός. *nou-născut*.

³⁵⁰³ νεότης -τητος, ή, (νέος), *tinerete, tineret*.

Mt. 19:20, **Mc. 10:20**, Fapt.26:4. ITim.4:12.

³⁵⁰⁴ νεόφυτος, -ον, (νέος, φύω), adj. *începă-*

tor, tânăr (în ceva). **ITim.3:6**.*

³⁵⁰⁵ Νέρων, -ωνος, ό, (**lat.** Nero), n.pr. *Nero*

(numai în subscriptie de la **2Tim.**).*

3506 νεύω, ύ/ι/Γ (' *semm* (cu ochiul). In. 13:24,

Fapt.24:10.*

³⁵⁰⁷ νεφέλη, -ης, ή, (νέφος), *nor*. Mt. 17:5,

Mc.9:4, Lc.9:34, Fapt. 1:9, Ap. 1:7.

³⁵⁰⁸ Νεφθαλίμ, ό, (ebr. ^הַפְּתָלִי). n.pr.indecl.

Neftali. Mt.4:15. Lc.4:31. Ap.7:6.

³⁵⁰⁹ νέφος, -οῦ, ό, *semm, nor*. Evr. 12:1 .*

³⁵¹⁰ νεφρός, -οῦ, ό, *rinichi, rărunchi*. Ap.2:23.*

³⁵¹¹ νεωκόρος, -ου, ό, (ναός - νεός, κορέω, „a mătura"), *păzitorul (îngrijitorul) templului*.

Fapt. 19:35.*

³⁵¹² νεωτερός, -ή, -όν, (νέος), adj. *tineresc, specific tineretului* (poftele tinereții).

2Tim.2:22.*

νεώτερος, v. νέος.

³⁵¹³ νή, (= ναί), particulă ce exprimă o puternică aprobare, *adevărat. într-adevăr, cu ade-*

vărat. I Cor. 15:31.*

³⁵¹⁴ νήθω, (νέω), *a toarce; a împleti; a lese*.

Mt.6:28, Le. 12:27.*

³⁵¹⁵ νηπιάζω, (νήπιος). </(γφ//. 1 Cor. 14:20.*

³⁵¹⁶ νήπιος, -ια, ον, adj. *copil, minor*. Mt. 11:25, 21:16, Le. 10:21, 1 Cor **13:11**, Ef.4:14, ITes.2:7, Ebr.5:13.

³⁵¹⁷ Νηρεύς, -έως, ό, n.pr. *Nereu*. Rom. 16:15.*

Νικόπολις

³⁵¹⁸ Νηρι, ο, (ebr. -l]) n.pr. indecl. *Neri*. Ix3:27*

³⁵¹⁹ νησίον, -ου, τό, (νήσος), *insulă mică*.

Fapt.27:16.*

³⁵²⁰ νήσος, -ου, ή, *insulă*, rar: *peninsulă*.

Fapt. 13:6, 28:1, Ap. 1:9, 6:14, 16:20.

³⁵²¹ νησιάζω, -άζω, ής, (νήσιος), *post, zi de post*.

Mt.17:21, Mc.9:29, Le.2:37, Fapt. 14:23,

(post forțat): 2Cor.6:5, 11:27.

³⁵²² νηστεύω, (νήσος), viit. **νηστεύω**, aor. ἐνήστεισα, **inf. νηστεύω, a posti**. Mt.9:15, Mc.9:19, Lc.5:34, Fapt. 13:3.

³⁵²³ νηστεύω, -ι(δ)ος, ό, (ή), *cineva care postește, cineva care nu mănâncă; flămând*.

Mt.15:32, Mc.8:3.*

³⁵²⁴ νηφαλέος, -α, -ον, adj. *cel care postește, abstinent*. ITim.3:2, 11. [doar în unele manuscrise].*

νηφάλιος, -ον, (νήφω), *cumpătat, moderat*. ITim.3:2, II.Tit.2:2.*

³⁵²⁵ νήφω, aor. ἐνηψα, *a fi cumpătat, a fi moderat, a se abține, a fi treaz, lucid*.

ITes.5:6,8, 2Tim.4:5, IPt.1:13, IPt.5:8.

³⁵²⁶ Νίγερ, ό, (lat. niger, „negru”). **Niger**,

(porecla profetului Simeon). Fapt. 13:1.*

³⁵²⁷ Νικάνωρ, -ορός, ό, n.pr. *Nicanor*. Fapt.6:5.*

³⁵²⁸ νικάω, (νίκη), part.impf. νικόν, viit.

νικήσω, aor. **ἐνίκησα**, perf. νενίκηκα, *a învinge, a birui, a câștiga în luptă, a fi biruitor, a fi învingător; a depăși*. Le. 11:22, Rom.3:4,

12:21, Hn.4:4, Ap.2:7, 3:21, 5:5, 6:2, 12:11.

³⁵²⁹ νίκη, -ης, ή, (νικάω), *victorie, biruință*.

IIp.5:4.*

³⁵³⁰ Νικόδημος, -ου, ό, n.pr. *Nicodim*. In.3:1, 7:50, 19:39.

³⁵³¹ Νικολαίτης, -ου, ό, (Νικόλαος), *nicolait, urmaș al lui Nicolaos*. Ap.2:6, 15. ■'

³⁵³² Νικόλαος, -ου, ό, n.pr. *Nicolaos*. Fapt.6:5.*

³⁵³³ Νικόπολις, -εως, ή, n.pr. *Nicopol(is)*, Tit.3:12.*

141

νικος

νονεχως

³⁵³⁴ νίκης, -ους, τό, *victorie, biruință*. Mt. 12:20.

1 Cor. 15:55.

³⁵³⁵ Νινευή, ή, (ebr. **Πִּיְרֹס**), n.pr. indecl.

Ninive. Ix41:32.*

³⁵³⁶ Νινευίτης, -ου, ό, (Νινευή), *ni/urcau, locuitor din Ninive*. Ml. 12:41, Le. 11:30, 32.

³⁵³⁷ νιπτήρ, -ήρος, ό, (νίπτω), *lighean*, In. 13:5.*

³⁵³⁸ νίπτω, (νίζω). aor. ἐνιψα, aor.med. ἐνιψάμην, *a (se) spăla, a se îmbăia, a face baie*.

Mt.6:17, Mc.7:3, In. 13:5, X, 10, 12, ITim.5:10.

³⁵³⁹ νοέω, (vous), aor. ἐνόησα, perl", νενόηκα,

a cunoaște, a înțelege, a pricepe (cu rațiune);
a cântări (o idee), *a cugeta* (asupra unui lucru).

Mt.15:17, Mc.7:18, In.12:40, **Fapt. 16:10**;

Mt.24:15, Mc.13:14. 2îim.2:7; **Ef.3:20**.

³⁵⁴⁰ **νόημα, -ατος, τό**, (νόεω). *gând, gândire, hotărâre, plan*. 2Cor.2:11,10:5.

³⁵⁴¹ **νόθος, -η, -ον**, adj. (*copil*) *nelegitim*. [La Corniiescu: fecior din curvie]. Evr.12:8.*

³⁵⁴² **νομή, ης, ή**, (νέομαι). *pășune; răspândire*. In. 10:9, 2Tim.2:17.*

³⁵⁴³ **νομίζω**, (νόμος), aor. **ἐνόμισα, α** *trăi conform tradiției; a presupune, a crede*. Fapt. 16:13 (doar în unele man.): Lc.2:44.3:23, Fapt.7:25, 1Cor.7:26, 1Tim.6:5.

³⁵⁴⁴ **νομικός, -ή, -όν**, (νόμος), **adj. legal, ceva legat de lege; cunoscător al legii, Învățător al legii**. Tit.3:9; Mt.22:35, Le. 10:25, 11:45,14:3.

³⁵⁴⁵ **νομίμως, -η, -ον**, (νόμος), **adj. legal, conform legii**. 1Tim.1 :8, 2Tim.2:5.*

³⁵⁴⁶ **νόμισμα, -ατός, τό**, (νομίζω), **bani**.

Mt.22:19.*

³⁵⁴⁷ **νομοδιδάσκαλος, -ου, ό**, (νόμος, διδάσκαλος), *învățător al legii*. Le.5:17, Fapt.5:34,

1Tim.1:7.*

³⁵⁴⁸ **νομοθεσία, -ας, ή**, (νόμος, τίθημι), *darea legii, legislație*. Rom.9:4.*

³⁵⁴⁹ **νομοθετέω**, (νομοθέτης), aor. *ἐνομοθέτησα*, *peif. venoμοθέτημαι, a legifera, a stabili legea, a accepta legea*. Evr.7:11. 8:6.*

³⁵⁵⁰ **νομοθέτης, -ου, ό**, (νόμος, τίθημι). *dătorul legii, legislator, leguitor*. Iac.4:12.*

³⁵⁵¹ **νόμος, -ου, ό**, (νέμω), **lege, decret, obicei, procedură, drept, dispoziție, normă, regulă**.

1. REFERINDU-SE LA TORA: Mt.22:36, 23:23,

Lc.2:27.16:17, In. 1:17,7:23, Fapt.6:13,7:53.

Rom.2:15, 4:15. 1 Cor. 15:56, Ga 1.3:12,

Fii.3:6, 1Tim. 1:8. Evr.7:12. 2. REFERINDU-SB

| LA VT. (ȘI ÎN SPECIAL LA LEGEA LUI MOISE):

Mt. 12:5. Le.10:26, 16:16, In.1:45, 8:17,

Rom.3:21, 1Cor.9:9, Gal.3:10, Evr.9:19.

3. REKERINDU-SI LA LEGEA N(OU)A DATA DE

DOMNUL ISUS CRISTOS: Rom.3:7, 8:2, **Gal.6:2, Iac.1:25, 2:12**.

³⁵⁵² **νοσέω**, (νόσος), *a suferi, a fi bolnav*.

1Tim.6:4.*

³⁵⁵³ **νόσημα, -ατός, τό**, (νοσέω). *boală, suferință, necaz*. In.5:4. [doar în unele man.].*

³⁵⁵⁴ **νόσος, -ου, ή**, *boala, necaz, suferință*.

Mt.4:23, 9:35, 10:1, Mc. 1:34. Lc.4:40, 6:18.

Fapt. 19:12.

³⁵⁵⁵ **νοσσία, -δς, ή**, (νεοσσία), **cuib**. Le. 13:34.*

³⁵⁵⁶ **νοσσίον, -ου, τό**, (νεοσσία), *pui de pasăre*,

Mt.23:37, (Λψ. 13:34).*

νοσσός, -οῦ, ό, (forma elenistică), *pui de pasăre*. Le.2:24.*

³⁵⁵⁷ $\nu\sigma\phi[\zeta\omega] a pWU; \setminus a n p artC >$ (pentru el), *a fura, a însuși*. **Fapt.5:2**. Tit.2:10.

^{M8} νότος, -ου, ό, **SudTvânt sudic; țară din sud**.

Le. 13:29, Ap.21:13; Mt. 12:42. Le. 11:31.

³⁵⁵⁹ νουθεσία, -ας, ή, (νους, τίθημι). *atenționare, chemare la ordin*. 1 Cor. 10:11, **Ef.6:4**, Tit.3:10.*

³⁵⁶⁰ νουθετέω, (νουθεσία), *a atenționa, a trage la răspundere; a sfătui*. Fapt.20:31, Rom. 15:14. ICor.4:14.

³⁵⁶¹ **νομηνια**, v. νεομηνια.

³⁵⁶² **νουνεχως**, (νουεχής), **adv.** *înțelept, inteligent; calculat*. Mt. 12:34.*

142

νους

ξηραίνω

³⁵⁶³ **νους**, **νόος** ó, acuz. νουν, dat. voi, *minte, intellect, rațiune, inteligentă*. Lc.24:45. Rom. 1:28. 7:23, **ICor. 1:10, Ef.4:14**, Fil.4:7. Col.2:18, 2Tes.2:2, ITim.6:5.2Tim.3:8, Ap. 13:8. 17:9.

³⁵⁶⁴ **Νύμφα**^ -δ, ó, acuz. Νύμφαν, *Nimfa*. Col.4:15.*

³⁵⁶⁵ **νύμφη**, -ης,ή, *mireasă, logodnică*. In.3:29, Ap. 18:23.22:17. **noră**. Mt. 10:35. Le. 12:53.

³⁵⁶⁶ **νυμφίος**, -ου, ó, (νύμφη), *mire*. Mt.9:15, 25:1. Mc.2:19. Lc.5:34, In.2:9,3:29. **Fapt. 18:13**.

³⁵⁶⁷ **νυμφών**, **-ώνος**, ó, (νύμφη), *nuntă*. Mt.9:15, Mc.2:19, Lc.5:34.*

^{356M9} _{νουν> adv jg úmp aam} Mt.27:42,

Mc. 15:32, Le. 16:25, In.4:18, **Fapt. 12:11**, Rom.5:9.2Cor. 13:2, Gal. 1:23, Ef.5:8, Fil.3:18. Col. 1:26. Evr.2:8.1 Pt.3:21. *de acum, in prezent, până acum, până în prezent*. Mt.24:21, Mc.13:19, Rom.3:26, 2Cor.8:14, ITim.4:8, 2Tim.4:10.Tit.2:12,2Pt.3:7.

³⁵⁷⁰ **νυνί**, (νύν cu particulă de întărire), **adv.** *acum, în prezent*. Fapt.24:13, Rom.6:22, ICor.13:13,2Cor.8:11,Ef.2:13,Coi.1:22,Film>A

³⁵⁷¹ **νύξ**, **νυκτός**, ή, *noapte*. Mt.25,6, Mc. 14:30. Lc.12:20. In.13:30, Fapt.16:33, ICor. 11:23. ITes.2:9. 2Tes.3:8, ITim.5:5, 2Tim.1 :3.

³⁵⁷² **νύσσω**, **a străpunge**. **In.** 19:34.

³⁵⁷³ νυστάζω, (νεύω), *a adormi, a ațipi; a fi adormit, a fi lenes*. Mt.25:5; 2Pt.2:3.*

³⁵⁷⁴ **νυχθήμερον**, -ου, **τό**, (νύξ, ήμερα), **η noapte și o zi, douăzeci și patru de ore**. 2Cor. 11:25.*

³⁵⁷⁵ Ncie,o,(ebr.ri'),n.pr.indecl./V<'Mt.24:37, **Lc.17-26,Evr.11:7, 1Pt.3:20.2Pt.2:5**.

³⁵⁷⁶ νωθρός, -ά, -όν, **adj.** *lenes, trândav, nepăsător*. **Evr.5:11,6:12**.*

³⁵⁷⁷ **νώτος**, -ου, **ό**, (formă mai frecvent întâlnită: νότον, -ου, τό), *spate, spinare*. Rom. 11:10.*

Ξ, ξ, .v/, a paisprezecea literă a alfabetului grecesc; ca cifra ξ'= 60. Ap. 13:18.

³⁵⁷⁸ **ξενία**, -ας, ή, (ξένος), *primire de oaspeți, ospitalitate; camera de oaspeți, loc de popas*. Fapt.28:23, Fil.22.*

³⁵⁷⁹ **ξενίζω**, (ξένος), aor. έξενισα, aor.pas. έξενισθην. viit.pas. ξενισθήσομαι, *a primi oaspeți, a găzdui* [la pas. *a fi primit ca oaspete undeva*], *a fi surprins,frapat, a fi umilit* [de ceva straniu sau de împrejurări]. Fapt. 10:23, 17:20. 1 Pt.4:12.

³⁵⁸⁰ **ξενοδοχοί**, (ξένος, δέχομαι), *a fi ospitalier față de cineva*. ITim 5:10.*

³⁵⁸¹ ξένος, -v,-ov, **adj.** *străin, venetic; neobișnuit, surprinzător; necunoscut, neexperimentat;*

mercenar; ospitalier, primitor, [„străin” - „ospitalier” arată duplicitatea cuvântului **cf.** ξενίζω) Fapt. 17:18 [despre învățătură]. Evr.13:9, I Pt.4:12.

3582 **ξυστής, -ου**, ó, (sextarius) [măsură de volum pentru lichide, aprox. **0.51**], *ulcior, cană*. Mt.7:4.8.*

³⁵⁸³ **ξηραίνω**, (ξηρός), aor. έξηρανα, **aor.pas.** έξηράνην, viit. ξηρανώ. *a seca. a deseca: [e]. o fântână sau un izvor*]; *a (se) usca, a se goli de viață*; paii.perf.pas. έξηραμμένος [despre un membru al trupului]. Iaci: 11, Ap. 16:12; Mc.9:18.

143

ξερός

³⁵⁸⁴ ξερός, **-α, -ov**, adj. *uscat, secat; epuizat, extenuat*. Le.23:31, Evr. 11:29, Mt. 12:10.

³⁵⁸⁵ **ξύλινος, -η, -ov**, (ξύλον), adj. *de lemn, făcui din lemn*. 2Tim.2:20, Ap.9:20.*

³⁵⁸⁶ **ξύλον, -ov, τό, lemn**, *grindă; lemn de construcții; obiecte din lemn; copac; stâlp de lemn*. Ap.18:12; Fapt.16:24; Mt.26:47. IPt.2:24.

όδοποιέω

ξυν-, și ξυμ, dial. o formă mai veche a prefixului **συν**.

³⁵⁸⁷ **ξύρω**, (o formă mai recentă a lui ξυρέω, din cuvântul ξυρός „brici”), aor.med. έξυρησάμην, perf.pas. έξύρημαι. *a tunde, a rade, a bărbieri; a se rade* [la reflexiv].

1 Cor. 11:5.6; Fapt.21:24.

Ο

O, o, (ο μικρόν, „o” mic), *omicron*, a cinsprezecea literă **a** alfabetului grecesc: ca cifră o'= 70 ³⁵⁸⁸ ό,ή,τό, (orig. τός, τη, τό), articol hotărât, în rom. corespunde sufixelor *-/, -a*.

Ca **PRONUME DEMONSTRATIV**, *acel, acea* în Fapt. 17:28 του γαρ και γένος έσμεν „și noi suntem neamul aceluia”. Construcția δ μεν..., ό δε... *unul..., altul...* Fapt.14:4. 17:32, **ICor.7:7**. în sintagme mixte: Mt.26:67.

28:17. Forma οδε se folosește pentru a continua narațiunea. în rom. *el. ei* Mt.2:9.14, 4:4 Articolul poate sta și în fața substantivelor proprii. Mai dese sunt cazurile în care adj. care determină un substantiv primește articolul. Fapt. 1:14, Mt.26:69.

în fața numelor geografice în general nu apare.

Articolul așezat înaintea unui adj. sau part. îi dă acestuia un sens substantival. Ex. ο πονηρός Ef.6:16.

Articolul poate sta înaintea unor propoziții sau fraze, subordonându-le predicatului unei alte fraze sau propoziții. Ex. το ού φονεύσεις, ού μοιχευσεις, ού χλέψεις. Mt.19:18.

³⁵⁸⁹ όγδοήκοντα, num. *optzeci*. Lc.2:37,16:7.*

³⁵⁹⁰ όγδοος, -η, -ov, num.ord. *al optulea*.

Fapt.7:8, 2Pt.2:5.

όγκος, -ου, ο, povara; greutate; piedica.

Evr. 12:1.*

³⁵⁹² οδε, ηδε, τόδε, **art.dem.** *acest, aceasta; chiar acest, chiar aceasta.* Ca o formulă de citat:

Fapt.2!II, Ap.2:1.. cu înțeles retrospectiv

Le. 10:39., **cu** înțeles nedefinit Iac.4:13.

³⁵⁹³ **οδεύω**, a călători, a fi pe drum.

Le. 10:33.*

³⁵⁹⁴ οδηγέω, (οδηγός), viit. οδηγήσω, a călăuzi; a îndruma, a orienta. Mt. 15:14 [sens ilustrativ din proverbe] Ap.7:17; In.16:13.

³⁵⁹⁵ οδηγός, -ου, δ, (οδός, ήγέομαι), ghid, călăuză, îndrumător. Fapt. 1:16 [despre Iuda].

³⁵⁹⁶ οδοιπορέω, (οδοιπόρος), a călători, a fi a umbla pe o cale; a străbate un drum lung.

Fapt. 10:9.*

³⁵⁹⁷ οδοιπορία, -ας, ή, (οδοιπόρος), călătorie, voiaj; călătorie pe jos. In.4:6, 2Cor. 11:26.*

οδοποιέω, (οδός, ποιέω). a pregăti calea, drumul; a deschide un drum; a umbla (undeva). Mc.2:23 [aparent].*

οδός

³⁵⁹⁸ **οδός, -ου, ή**, drum. potecă, stradă; călătorie, porțiune de drum; drum străbătut de om; mod de viață, conduită. Mt.2:12, Fapt.8:26:

!Cor.12:31, 2Pt.2:15.

³⁵⁹⁹ οδούς, οδόντος, ό, dinte, canin, colț [al animalului]. Mt.5:38. Le. 13:28.

³⁶⁰⁰ **όδυνάω**, (οδύνη), a cauza durere; a simți durere, a suferi [la med.] Le. 16:24. Fapt.20:38 [fig.].

³⁶⁰¹ **οδύνη,-ης,ή**, durere, suferință; tristețe, supărare; ofensa, jignire. Mt.24:8 [înțeles escatologic], **Rom.9:2, ITim.6:10.***

3602 οδύρμός, -ου, ό, (οδύρομαι, δύρομαι), plâns, văietare, bocet 2Cor.7:7; Mt.2:18.*

δ s.propr. Uzia, regele din Iuda

[v.2Imp.14:2]Mt.1:8,Lc.3:23.*

³⁶⁰⁵ δζω, (cf.lat. odor), a mirosi, a răspândi mireasmă; a puși. a duhni [în NT. numai cu al doilea înțeles]. In. 11:39.*

³⁶⁰⁶ όθεν, (din pr.rel. ο), adv. **cum; de unde; de aici; prin ce cale, mijloc sau motiv.** Mt. 12:44, Le. 11:24, Fapt. 14:26 [se referă **la loc**], Mt. 14:7, Fapt.26:19, Evr.2:17 [arată cauza, originea lucrurilor].

³⁶⁰⁷ οθόνη, -ης, ή, pânză, in; ruferic; așternut; voal. Fapt. 10:11, 11:5.*

3608 όθονο, -ου, τό, (οθόνη), o bucată mică de pânză (de in); voal, cearșaf. [în NT. voal pentru acoperirea mortului]. Lc.24:12, In. 19:40.

οίδα, (ει'δω, în NT. nu apare, în locul lui se folosește όράω), prez.pers.2sg. οϊδας, pers. **2pl.** οϊδο.τα, pers.3pl. οϊδασιν [ϊσασιν doar la Fapt.26:41. Forma ισπε [v. Ef.5:5, Evr. 12:17] poate fi ind. sau imp. Forma de cj. ειδω, inf. ειδέναι, **ρϋϊ.ειδώς**, ειδυϊα, plpf. ηδειν, pers. 2sg. ηδεις. pers.3pl. ηδεισαν, viit. ειδήσω și εισομαι. a cunoaște pe cineva, a ști despre cineva; a fi într-o relație strânsă cu cineva; a

οικοδομέω

ști, a cunoaște *cum să faci ceva*; a înțelege, a ajunge la cunoștință (de ceva); a experimenta. **Mc. 1:34**, Fapt.3:16. Mt.26:72.74. 2Cor.5:16. Le. 11:13. 6:8.

οικειακός, v. οικαιακός.

³⁶⁰⁹ οικείος, -α, -ον, (οίκος), adj. *aparținând de casă, de familie* [fig. „cei care au aceeași credință cu noi”]. Gal.6:10. Ef.2:19. Tim.5:8.*

³⁶¹⁰ οικετία, -ας, ή, (οικέτης), *familie, oamenii dintr-o casă, totalitatea slujitorilor (servitorilor) dintr-o casă*. Mt.24:25.

οικέτης, -ου, 6, (οίκος), (*cinova*) *care aparține casei; sclav al casei* [categorii familiale cf. lat. verna-servus]. Fapt.10:7.

IPt.2:18; Lc.16:13.

³⁶¹¹ οίκέω, (οίκος), viit. οικήσω, *a locui, a avea domiciliu, a sălășlui* \pop.]. 1 Cor.7:12. Rom. 8:9, ITim.6:16.

³⁶¹² οίκημα, -τος, τό, (οίκέω), *locuință; cameră de locuit*. Fapt. 12:7 [eufemism pentru închisoare].*

³⁶¹³ οίκητήριο, -ου, τό, (οίκέω). *locuință; cameră; loc de popas* [în NT. doar **fig.**]. 2Cor.5:2. Iud.6.*

³⁶¹⁴ οικία, -ας, ή, (οίκος, οίκέω), **casă, cămin; locuință; familie; oamenii casei** [inclusiv sclavii]. Mt.2:11, Mc.10:29; Mt.8:14, Lc.4:38, 2Cor.5:1, 1 Cor. 16:15.

³⁶¹⁵ οικιακός, -ου, ό, (οικία), **cinova care aparține de οικία; membru de familie**. Mt.10:25.36.*

³⁶¹⁶ οικοδεσποτέω, (οικοδεσπότης), *a cârmui casa, a fi cap de familie*. ITim.5:14.*

³⁶¹⁷ οικοδεσπότης, -ου, ό, (οίκος, δεσπότης), *stăpânul casei; gazdă; cap de familie*. Mt.24:43. Le. 13:25, 14:21.

³⁶¹⁸ οικοδομέω, (οικοδόμος), viit. οικοδομήσω, aor. ώκοδύμησα, viit.pas. οίκοδομηθήσομαι, **aor2. φκοδομήθην** sau οίκοδομήθην, impf.

144

145

οικοδομή

φκοδόμουν, plpf.pas. ώκοδομημην, *a construi, a ridica un zid: a rezidi* J οι οικοδομοϋντες (*meșteri*) *constructorii*. Mt. 12:1, Le.6:48; Mt.26:61. ICor.8:1 [sens spiritual].

³⁶¹⁹ οικοδομή, -ης, ή, (οίκος, δόμος), *construire, zidire* | fig.J; *construcție: zidire spirituală*. 2Cor.12:19, Ef.4:29.

³⁶²⁰ οικοδομία, -ας, ή, (οίκοδομέω). *construire, zidire; construcție* [în NT. ca sinonimul lui οικοδομή]. ITim.1:4.*

³⁶²¹ οικοδόμος, -ου, ό, (οίκος, δόμος), *onstructor, meșter zidar*. Fapt.4: II.*

³⁶²² οίκονομέω (οικονόμος), part. perl', *οικονομικώς, a împlini slujba de administrator, a administra; a cârmui, a conduce* [o gospodărie]. Le. 16:2.*

οικονομία, -ας, ή, (οικονόμος), *împlini-*

rea slujbei de administrator, administrare; cărmuire. Le. 16:2-4, 1Cor.9:17, Ef.3:9.

³⁶²³ οικονόμος, -ου, ό, (οίκος, νέμω), *intendent, administrator; casier, vistiernic, trezoricr.* Le. 12:42, 1Cor.4:2, Tit.1:7.

³⁶²⁴ οίκος, -ου, ό, *casă de locuit; cameră; construcție: templu; gospodărie; familie; cămin; patrie.* Mt.9:7. Le. 10:5. 11:17: Mt.21:13.

³⁶²⁵ οικουμένη, -ης, ή, [adică γη] *lumea locuită; locuitorii pământului; Imperiul Roman; universul.* Le.4:5, Fapt. 17:31: Le.2:1: Evr.2:5.

³⁸²⁶ οίκουργός, -ον, (οίκος, έργον), adj. *casnic, lucrând acasă.* Tir.2:5.*

³⁶²⁷ οϊκτείρω, v. οικτίρω.

³⁶²⁸ οϊκτιρμός, -ού, ό, (οικτίρω), *compasiune; milă.* Rom. 12:1, 2Cor. 1:3.

³⁶²⁹ οϊκτίρμων, -ον (οικτίρω), adj. *compătimitor, milos.* Lc.6:36, Iac.5:11.*

οικτίρω, viit. οϊκτιρήσσοκ/ *arăta compasiune* [τινά]. Rom.9:15 [arată suveranitatea lui Dumnezeu].

όλιγπιστος

οϊμαι, v. ο'ομαι.

³⁶³⁰ οϊνοπότης, -ου, ό, (οϊνος, πίνω), *cel care bea vin; bețiv.* Mc. 11:19, Lc.7:34.*

³⁶³¹ οϊνος, -ου, ό, *băutură fermentată; vin; mânia Ini Dumnezeu* [fig. pentru judecată], In.2:3, Mt.27:34, Lc.5:37, Ap. 14:10.

³⁶³² οϊνοφλυγία, -ας, ή, (οϊνος, φλύω sau γλύζω „a revărsa”), *consuni excesiv de vin; beție.* IPt.4:3.*

³⁶³³ οϊομαι, forma contrasă οϊμαι aor. ώήωην, *a bănui; a avea o opinie, a gândi; a presupune.* In.21:25. **Fill: 1*7»** Iac. 1:7.*

³⁶³⁴ οϊος, -α, -ον, (ός, η, δ), pr.rel. *cum, așa cum. de cefeii, ca și.* 1 Cor. 15:48, 2Cor. 10:11, Fii. 1:30.

οϊοσδηποτούν, (οϊος δη ποτ' ουν), adj. *de orice fel.* In.5:4.

³⁶³⁵ όκνέω, (όκνος „șovăire”), aor. ώκνησα, *a șovăi, a sta pe gânduri.* Fapt.9:38.

³⁶³⁶ οκνηρός -ά, -όν, (όκνος), adj. *nefolositor; leneș.* Mt.25:26, Rom. 12:11, Fii.3:1.*

³⁶³⁷ οκταήμερος, -ον, (όκτώ, ήμερος), adj. *de opt zile* [în ziua a opta sau la vârsta de opt zile (se referă la circumcizie)]. Fii.3:5.*

³⁶³⁸ οκτώ, num.card. *opt* Lc.2:21, Fapt.9:33.

όλεθρευτής, όλεθρεύω, v. ολοθρευτής, όλεθρεύω.

όλεθριος, -ον, (όλεθρος), **adj. nimicitor, periculos, mortal.** 2Tes. 1:9.*

³⁶³⁹ όλεθρος, ου, δ, (όλλυμι), *nimicire, distrugere, moarte.* ITes.5:3, ITim.6:9, 2Tes. 1:9 [moarte veșnică].

όλιγοπιστία, -ας, ή, (όλιγύπιστος), *credință mică* [eufemism], Mt. 17:20.*

³⁶⁴⁰ όλιγόπιστος -ον, (όλιγος, πίστις), adj. *puțin credincios, prea puțin încrezător* [folosit numai în legătură cu ucenicii în situații

de criză, când încrederea lor în Domnul Isus se clătina]. Mt.6:30, Le. 12:28.

όληος

³⁶⁴¹ ολίγος, -η, -ον, adj. *puțin, neînsemnat, mic* [προς ολίγον „pentru un scurt timp”], *câțiva*. ITim.5:13, Ap. 12:12; Le.7:47. Iac.3:5.

³⁶⁴² ολιγόψυχος,ον, (ολίγος, ψυχή), adj. *puțin credincios; care se descurajează ușor*. ITes.5:14.*

³⁶⁴³ ολιγορέω, (ολίγος, ώρα, ώραω). *a desconsidera, a subestima*. Evr. 12:5.*

όλίγως, adv. *doar, abia*. 2Pt.2:18.*

³⁶⁴⁴ ολοθρευτής, -ου, ό, (όλεθρος), *nimicitorul* [în VT. îngerul morții ebr. ElVuŞOn, în LXX ολεθρεύων v. Evr. 11:28]. 1 Cor.]0:1().*

³⁶⁴⁵ ολοθρεύω, (δλλυμι). *a distruge, a nimici*. Evr. 11:28 | aici la part. impf. |.

³⁶⁴⁶ ολοκαύτωμα, -ατός, τό, (δλος, καίω) *Jertfă de ardere-de-tot*. Mc.12:33, Evr. 10:6.8.*

³⁶⁴⁷ ολοκληρία, -ας,ή, (όλύκηρος), *sănătate, vindecare deplină*. Fapt.3:16.*

³⁶⁴⁸ ολόκληρος, -ον, (δλος, κλήρος), adj. *integral, desăvârșit, complet; matur*. ITes.5:23, Iac.1:4.*

³⁶⁴⁹ όλολύζω,ύ *striga tare, a urla; a se văie-ta, a se lamenta*, Iac.5: !.*

³⁶⁵⁰ δλος, -η, -ον, adj. *întreg, complet; neăvizai*. Tit. 1:11: In.7:23. In.3:10, 19:23.

³⁶⁵¹ όλοτελής, -ες, (δλος, τέλος), *perfect, complet în toate privințele*. ITes.5:23.*

³⁶⁵² 'Ολυμπάς,-ά,6, s.prop. *Olimpa* Rom. 16:15.*

³⁶⁵³ δλυνθος, -ου, ό, *smochină târzie (de toamnă sau iarnă); smochină sălbatică*.

Ap.6:13.*

³⁶⁵⁴ δλως, (δλος), adv. *în întregime, totalmente), întru totul*. 1 Cor. 15:29.

³⁶⁵⁵ δμβρος, -ου, ό, (lat. imber). *aversă, ploaie torențială*. Le. 12:54.*

όμείρομαι, ίμείρομαι, *a dori. a duce dona cuiva*. ITes.2:8.*

³⁶⁵⁶ όμιλεω, (δμιλος). impf. ώμίλουν, aor. ομοίως

ώμίλησα, *a vorbi (cu cineva); a se adresa cuiva); a se înțelege (cu cineva)*. Lc.24:15.

Fapt.20:11.

³⁶⁵⁷ **ομιλία, -ας, ή**, (όμιλος), *discuție, întreținere; tonărășie, părțășie* [mai târziu: *predică, discurs bisericesc*]. ICor. 15:33.*

³⁶⁵⁸ **δμιλος**, -ου, ό, *mulțime, un mare număr de oameni adunați: oștire*. Ap. 18:17.*

ομίχλη, (όμιχέω „a face apă”), *ceață; abur; nor*. 2Pt.2:17.*

³⁶⁵⁹ δμμα, -ατός, τό, (δπτομαι), *ochi; vedere; privire*. Mt.20:34, Mc.8:23.*

³⁶⁶⁰ ομνύω, aor. ώμοσα. *a jura, a făgădui*.

Mt.5:33-37, Fapt. 17:17. Evr.3:18.

³⁶⁶¹ ομοθυμαδόν, (όμος, θυμός), adv. *în unanimitate, laolaltă, împreună*. Fapt. 1:14. 2:1, 4:24.

³⁶⁶² ομοιάζω, (ὅμοιος), *a se asemăna (cu cineva sau ceva); a fi la fel* [τινί], Mt.23:27, Mc, 14:70.*

³⁶⁶³ ὁμοιοπαθής, -ές, (ὅμοιος, πάσχω), adj. *de aceeași simțire, gândire*. Fapt. 14:15, Iac.5:17.*

³⁶⁶⁴ ὅμοιος, -οία, -ον, (ὁμός, „comun”). adj. *asemănător. Ia fel; potrivit*. In.9:9. Fapt. 17:29, Mt.22:39.

³⁶⁶⁵ ὁμοιότης, -ητος, ἡ. (ὅμοιος), *asemănare, similitudine*. Evr.4:15, 7:15 [în mod asemănători].*

³⁶⁶⁶ ὁμοιώω, (ὅμοιος), viit. ομοιώσω, aor.pas. ὁμοιώθην. și fără augment ὁμοιώθην *a asemăna (compara) pe cineva cu ceva (sau cu ceva), a face comparație; a face să fie asemănător* [la pas.]. Mt. 11:16. Lc.7:31, Fapt. 14:11.

³⁶⁶⁷ ομοίωμα, -ατός, τό, (ὁμοιώω). *asemănare; chip. imagine; formă, șablon* [care face referire la cineva sau la ceva]. Rom.5:14. 8:3, Fii.2:7. Ap.9:7.

³⁶⁶⁸ ομοίως, (ὅμοιος), adv. *în mod asemănător, chiar așa, ca și, lot așa. de asemenea*. Mc.4:16. Lc.S'.IO; Mt.27:41, IPt.3:1.7.

146

147

ὁμοίωσις

³⁶⁶⁹ ὁμοίωσις, -εως, ἡ, (ὁμοιώω), *asemănare, potrivire*. Iac.3:9.*

³⁶⁷⁰ ὁμολογέω, (ὁμός, λόγος), viit. ὁμολογήσω, **aor.** ὁμολόγησα, *a fi de acord, a spune același lucru; a recunoaște, a mărturisi; a promite, a făgădui, a slăvi*. Evr. 11:13; Mt.7:23, In. 1:20; Mt.14:7, Evr. 13:15, Fapt.7:17 [înțelesul „promite” este dat de obiect, dar în traducere se poate omite].

³⁶⁷¹ ὁμολογία, -ας, ἡ, (ὁμολογέω). *mărturisirea credinței; mărturisire de credință, eredeu*. 2Cor.9:13, Evr.3:1,4:14. ITim.6:12.

ὁμόσε, (ὁμός), adv. *în același loc; împreună*. Fapt.20:18.

³⁶⁷² ὁμολογουμένως, (forma adv. de la ὁμολογέω **part.impf.med.**), *în general acceptat, recunoscut*. 1 Tim.3:16.*

³⁶⁷³ ὁμότεχνος, -ον, (ὁμός, τέχνη), adj. *de aceeași meserie*. Fapt. 18:3.*

³⁶⁷⁴ ὁμοῦ, (forma gen. ὁμός), *împreună, în același loc, în același timp*. In.20:4, Fapt.2:1; In.4:36.

³⁶⁷⁵ ὁμόφρων, -ον, (ὁμός, φρήν). adj. *concordant, care coincide; gândire identică cu*. IPt.3:8.*

³⁶⁷⁶ ὁμῶς, (ὁμός), adv. *chiar, chiar dacă*. 2Cor.14:7, Gal.3:15.

³⁶⁷⁷ ὄναρ, τό, (s. indecl., folosit numai la nom. și acuz. sg. celelalte cazuri derivă din ὕνετρος), *vis*. Mt.1:20, 2:12.13, 27:19.

³⁶⁷⁸ ὄνάριον, -ου, τό, (ὄνος), *măgăruș* [dim. poate fi formal; limba greacă s-a dezvoltat în această direcție]. In. 12: 14.*

³⁶⁷⁹ ὀνειδίζω, (ὀνειδος), aor. ὀνειδίσα, *a reproșa; a defăima; a batjocori*. Mt. 11:20,5:11,

Mc. 15:32.

³⁶⁸⁰ ονειδισμός, -ου, ό, (όνειδίζω), *batjocură: reproș; ocară*. ITim.3:7, Evr. 10:33, 11:26.

³⁶⁸¹ όνειδος, -ους, τό, *rușine, dezonoare; re-όπισθεν*

proș. Le. 1:25.*

³⁶⁸² 'Ονήσιμος, -ου, ό, s.prop. *Onisim* [ca **sxom. folositor, util**]. Col.4:9, Film. 10.*

³⁶⁸³ 'Οησιφορος, -ου, ό, s. prop. *Onisifor* [un creștin din Efes, colaborator credincios, fidel al lui Pavel]. 2Tim. 1:16, 4:19.

³⁶⁸⁴ όνικός, -η, -ον, (όνος), adj. *măgăresc; piatră de moară (mișcată de un măgar)* [όνος άλέτης, *piatra superioară a morii*]. Mt. 18:6, Mc.9:43.*

³⁶⁸⁵ όνίνημι, *a ajuta, a fi folositor; a fi susținut, a fi ajutat* [la pas.]. Film.20.*

³⁶⁸⁶ όνομα, -τος, τό, *nume, denumire; renume*. Cu referire la persoane: Mt. 10:2, Mc.5:9, Le. 1:26, 8:41, **Ap.9:11, Mt.1:21** [pleonasm]. Cu referire la numele lui Dumnezeu și Isus Cristos: Le. 1:45, Evr. 1:4, 6:10; Fapt. 10:43; Mt. 10:41 [se referă la chemarea celui primit]; Fapt.3:1 [se referă la renume].

³⁶⁸⁷ ονομάζω, (όνομα), aor. (ονόμασα, aor.pas. ά>νομάσθην, *a da nume, a numi; a aduce în discuție, a menționa*. Mc.3:14, Le.6:14 [a desemna o calitate], Ef.5:3, 2Tim.2:10.

³⁶⁸⁸ όνος, -ου, ό, *măgar*. Mt.21:2 [*măgăriță, din cauzauere αυτής*]. Le. 13:15, In. 12:15.

³⁶⁸⁹ **Ήγϋw**, (forma adv. a part.impf. a lui εμί), *realmente, într-adevăr; cu adevărat*. Le.23:47, **In.8:36**, ITim.5:3.

³⁶⁹⁰ όξος, -ους, τό, (οξύς), *vin acru; oțet de vin* [cf. οίνος]. Mt.27:48. Mc. 15:36, Lc.23:36. In. 19:29.

³⁶⁹¹ οξύς, -εία, -ύ, adj. *ascuțit, tăios; rapid*. Ap. 1:16, 2:12, Rom.3:15.

³⁶⁹² όπή\ -ης, ή, (din răd. όπ-, v. și Ομμα), *gaură, crăpătură, deschizătură, cavitate*. Evr. 11:38, Iac.3:11.

³⁶⁹³ **όπισθεν**, (ω. οπίσω), adv. *din spate, după. de după*. **Mt.9:20**, Mc.5:27, Lc.8:44 [opus **lui** έμπροσθεν Ap.4:6], Mt. 15:23, **όπισω**

Ap. 1:10 [pseudo prep. cu gen., are sens locativ].

³⁶⁹⁴ **όπισω**, (όπιθεν). adv. *în spate, după; înapoi; după aceea, după ce*. Mt.4:10, Mc.8:34. Le. 19:14 [pseudo prep. cu gen.], Mc.13:16, Le. 17:31; Mt.3:11, In. 1:15.

³⁶⁹⁵ οπλίζω, (δπλον), aor. med. *οπλισαμην a înarma* [în NT numai fig. și la med. |. 1 Pr.4:1 [„să vă înarmați", „să vă îmbrăcați"].*]

³⁶⁹⁶ δπλον, -ου, τό, *unealtă, instrument; armă, armament; echipament*. Rom.6:13; In. 18:3 [cu înteles spiritual], Rom.13:1, 2Cor.6:7, 10:4.

³⁶⁹⁷ όποιος, -οία, -ον, (οίος, ποίος), pron.rel. *cefei de*. 1Cor.3:13, ITes. 1:9, Iac. 1:24.

³⁶⁹⁸ όπότε, (ότε, πότε), *pârtie, adv. de timp,*

atunci când. Le.6:3.

³⁶⁹⁹ δπου, (ποῦ), adv. rel. *încât, deoarece* [cu funcție de compl. circ. de cauză]. Mt.6:19, 8:19, 13:5, Mc.2:4. Lc.9:57, In.8:21, 13:33, Iac.3:16, 2Pt.2:11.

³⁷⁰⁰ ὀπτάνω, Λ *vedea, a privi; a apărea, a se arăta* [la med.]. Fapt. 1:3.*

³⁷⁰¹ ὀπτασία, -ας, ή, (ὀπτάνομαι), *vedere; priveriște; arătare*. 2Cor. 12:1, Fapt.26:19, Le. 1:22, 24:23.*

³⁷⁰² ὀπτός, -ή, -όν, **adj.fript, prăjit**. Lc.24:42.*

³⁷⁰³ ὀπωρα, -ας, Τ, *sfârșit de rară, început de toamnă; vârstă matură; fruct de sfârșit de vară sau început de toamnă; recoltă; seceriș*, [mai **ales/rMff** sau **strugure**]. Ap. 18:14.*

³⁷⁰⁴ ὀπως, (ώς, πώς), adv. **rel.** dar și conj. *așa, de aceea, cum, oricum*. Le.24:20, Mt.2:8, 5:16; Lc.10:2; Mt.12:14.

³⁷⁰⁵ ὀράμα, -τος, τό, (ὀράω), *priveriște; vedere, vedenie, arătare*. Mt. 17:19, Fapt.7:31, 10:3, 18:9.

³⁷⁰⁶ ὀρασις, -εως, ή, (ὀράω), *vedere; vedenie; viziune; ochi; aparență*. Ap.9:17, Fapt.2:17; Ap.4:3.*

ορθός

⁰⁷ ὀρατός, -ή, -ον, (ὀράω), adj. *vizibil*.

toi. 1:16.*

³⁷⁰⁸ ὀράω, perf. ἑώρακα. Din răd. ὀπ-, viit. ὀψομαι aor.pas. ὤψθην, viit.pas. ὀφθήσομαι [v. și βλέπω], *a privi, a vedea; a observa; a recunoaște; a cântări: a experimenta; a afla, a ști; a deveni vizibil* [la pas.]. Mt.28:7.10, Mc.16:7, Le.23:49, Ap.11:19. [ὀράω și βλέπω, ambele indică actul fizic, ὀράω în general, iar βλέπω o singură privire. Când latura fizică **nu** este pronunțată ὀράω se referă la percepție în general, iar βλέπω doar la aspectul, înfățișare exterioară.]

³⁷⁰⁹ ὀργή, -ης, ή, *instinct; înclinație; străduință; amărăciune; mânie* [în gen. cu acest sens în NT.]. Ef.4:31; **Rom. 12:19**, Iac. 1:19, Evr.3: II, Ap.6:16.

³⁷¹⁰ ὀργίζω, (ὀργή), aor.pas. ὀργίσθην, *a provoca la mânie; a fi mânios* [la med.]. Mt.5:22, 18:34, Lc.14:21, Ap. 11:18.

³⁷¹¹ ὀργίλος, -η, -ον, (ὀργή), adj. *mânios*

Tit.1:7.*

³⁷¹² ὀργυία, -ας, ή, (ὀρέγω), ρή. ὀργυιαί, unitate de măsură pentru lungime = 1,85m **stanjen marin, braț**. [pentru măsurarea adâncimii apei]. Fapt.27:28.

³⁷¹³ ὀρέγω, (forma sec. a **lui** ὀρέγνυμι), *a înmâna; a întinde (ceva, cuiva); a se strădui* [la med.]; *a aspira (la ceva)*. în NT. numai **la** med. 1Tim.3:1, 6:10 [v. Bauer], Evr. 11:6.

³⁷¹⁴ ὀρεινός, -ή, -όν, (ὄρος), adj. *muntos, de munte*. Le. 1:39.65, 12:7 [în NT. **la** f. „ținut muntos”].*

³⁷¹⁵ ὀρεξίς, -εως, ή, (ὀρέγνυμι), *dorință, poftă* [sexuală]. Rom. 1:27.*

³⁷¹⁶ ὀρθοποδεω, (ορθός, πους), *a umbla pe o cale bună. Gal.2:14.**

³⁷¹⁷ ορθός,-ή-όν, adj. *drept; corect; adevărat; hun; potrivit.* Fapt. 14:10, Evr. 12:13.*

148

149

ὀρθοτομέω

³⁷¹⁸ ὀρθοτομέω, (ορθός, τέμνω), *a merge pe un drum drept; a merge drept fără ocolișuri: a acționa sau a prezenta ceva corect.* 2Tim.2:15.*

³⁷¹⁹ ὀρθρίζω, (ὀρθρος), *a .se scula dis-de-dimineală, a se trezi.* Le.21:38.*

³⁷²⁰⁻²¹ ὀρθρινός, -ή, -όν, (ὀρθρος), sau ὀρθριος, -α, -όν, adj. *dis-de-di mineață.* Le.24:22, Ap.22:16.*

³⁷²² ὀρθρος, ου, ό, (δρνυμι), *răsărit de soare, zori, dis-de-dimineață.* Lc.24:1, In.8:2, Fapt.5:2L.*

³⁷²³ ορθώς,(ορθός), adv. *drept; corect, bine; curat [despre vorbire]; ordonat.* Mc.7:35, Lc.7:43, 10:28,20:21.*

³⁷²⁴ ορίζω, (ορός „graniță”), aor. ὠρίσα, part. aor.pas. ορισθείς, part.perf.pas. ὠρτισμένος *stabili o limită, o graniță; a defini; a fixa, a hotărî.* Fapt. 17:26, Evr.4:7; Fapt. 11:29.

³⁷²⁵ οριον, -ου, τό, (ορός), *graniță, limită; regiune, arie [lapi].* Mt.2:16,4:13, Mc.7:24.31, Fapt. 13:50.

³⁷²⁶ ορκίζω, (ὀρκος), *a pune pe cineva să jure; a cere cu jurământ; a dori; a porunci.* Mc.5:7. Fapt. 19:13.

³⁷²⁷ ὀρκος, -ου, ό, *jurământ, făgăduință; făgăduință făcută sub jurământ.* Mt.5:33, 14:7, Mc.6:26, Evr.6:16.

³⁷²⁸ ορκωμοσία,-ας, ή, (δρκος, δμνυμι).*jurământ, promisiune sub jurământ; juruință sfântă.* Evr.7:20.21.28.*

³⁷²⁹ ορμάω, (ορμή), aor. ὠρμησα, *a alerga, a fugi; a da buzna, a se repezi, a se prăvăli.* Mt.8:32. Mc.5:13. Lc.8:33.

³⁷³⁰ ορμή, -ης, ή, *alergare, fugă; urgentare, grăbire; dorință, impuls; străduință.* Fapt. 14:5, Iac.3:4.

³⁷³¹ ὀρμημα, -τος,τό, (ορμάω), *atac violent, asalt.* Ap. 18:21.

³⁷³² ὀρνεον, -ου, τό, (δρνυμι, v. și δρνις). ος, ή, δ

pasăre; găină; cocoș. Ap. 18:2, 19:17.21.*

³⁷³³ δρνις, -ιθος, ό (ή), *pasăre; cocoș; găină.* Mt. 23:37, Le. 13:34. [în. textul lui Tischendorf δρνιξ].*

³⁷³⁴ ὀροθεσία, -ας, ή, (ορός, τίθημι), //varc« *graniței; hotar, graniță.* Fapt. 17:26.*

³⁷³⁵ ὀρος, -ους,τό, (δρνυμι), *munte; înălțime; pășune.* Mt.8:1, Mc.3:13, In.6:3; **Mt. 18:12.**

ὀρος, -ου,ό, graniță, hotar. La sfârșitul lui Mc. în man. Freer.

³⁷³⁶ ὀρύσσω,aor.act. ὠρυξα, aor.pas. ὠρύγυν, *a săpa, a excava.* Mt.21:33,25:18, Mc. 12:1.*

³⁷³⁷ ορφανός, -ή, -όν, adj. *orfan; privat de ceva* [fig.] Iac.1:27. Mc.12:40; In.14:18.*

³⁷³⁸ ὀρχεομα^ aor. ὠρχησάμην, *a dansa, a*

sări; a bate, a tresă/ta [despre inimă],

Mt.11:17, Lc.7:32. ,

³⁷³⁹ δς, η, δ, (cf. cu art.hot.). în general pronume relativ, dar poate fi și pronume demonstrativ.

1. PRONUME RELATIV: *cine, care, ce*. Mt. 1:16. În general pronumele relativ se acordă în gen și număr cu substantivul pe care îl determină, care se află în propoziția principală. Fapt. 17:3. Dacă pron.rel. și pron.dem. din propoziția principală sunt în același caz, atunci pron.dem. se poate omite; Mc.9:40 [„Cine nu este împotriva noastră, (acela) este pentru noi”]. Când pron.rel. apare cu pron. dem., atunci cel din urmă este subiectul deci este în nom. Cazul pr.rel. este determinat de context; Mt. 13:12, Mc. 11:23. O caracteristică a pron.rel. este atragerea cazului, adică, atunci când pron.dem. în propoziția principală nu apare, cazul lui este preluat de pron.rel.; **Mt. 18:19, 24:50**. Lângă cuvintele de proveniență străină, sau în cazul explicării parabolilor, pron.rel. are sens explicativ; Mt.27:33 [Golgota, adică „locul căpățânii”]. Mc.3:17. In. 19:17.

οσάκις

2. PRONUME DEMONSTRATIV: *acesta, aceasta; acela, aceea*. în general în sintagma ος μιν..., δςδε... *pe de o parte acesta..., dar pe de alta parte acela...* în general nu se traduce. Mt.22:5, Lc.23:33, Rom.14:55.

³⁷⁴⁰ οσάκις, (όσος), adv. *ori de câte ori: ade-seori, frecvent*. I Cor. 11:25.26, Ap. 11:6.*

δςγε, δς γε v. și γε.

³⁷⁴¹ δσιος, -a, -ov, adj. *evlavios; devotat; plăcut lui Dumnezeu, fit*. 1:8, Evr.7:26 [despre oameni], ITim.2:8 [activitate cultică]. Ca s. τα δσια *potrivit cu voia lui Dumnezeu* [în contrast cu τά δικαια „drept” după cerințele omenești].

³⁷⁴² ασιάτης, -ητος, ή, (δσιος), *evlavie; pietate; sfințenia vieții*. Lc.1:75, **Ef.4:24**.*

³⁷⁴³ όσιως adv. *cu evlavie, sfințenie*. ITes.2:10.*

³⁷⁴⁴ οσμή, -ης, ή, (δςω), *miros; mireasmă*.

In. 12:3, 2Cor.2:14, Fil.4:18. Ef.5:2.*

³⁷⁴⁵ δσος, -η, -ov, adj.rel. *mare cât; atât timp <^ât; atât de mult cât; toți câți, toți cei*. Ap.21:16; Rom.7:1; In.6:11; Mt.14:36.Evr.3:3 [**măsură**].

³⁷⁴⁶ δσπερ, (ήπερ. όπερ), v. δσ, ή, δ.

³⁷⁴⁷ όστέον, -ου, τό, | forma contrasă όστούν]

ογ. Mt.23:27, Lc.24:39. Evr. 11:22.

³⁷⁴⁸ δστις, ήτις, δ,τι, [separate cu virgulă pentru a se distinge de δτι] (δς, ή, δ) pron.rel. în MOD GENER.: *oricine, orice*. **Mt.5:39, Mc.4:20**, Le. 14:27. Mt.7:24 [pleonastic]. Accentuând CALITATEA: *cineva care*. Mt.2:6, **Mc.9:1**.

De multe ori δστις ia locul lui δς, mai ales în scrierile lui Luca, pentru explicarea unui cuvânt sau a unui **lucru**: Lc.2:4, Fapt. 16:12. Evr.9:2.

³⁷⁴⁹ όστράκινος, -η, -ov, (δστρακον „argilă arsă”, „ceramică”), adj. *din argilă, de lut*.

2Cor.4:7. **2Tim.4:7**.*

³⁷⁵⁰ δσφρησις, -εως, ή, (όσφραίνομαι „a miroși”, οσμή), *simțul mirosului, miros*. I Cor. 12:17.*

ούαι

³⁷⁵¹ όσφύς, -ύος, ή, *mijloc, sold; regiunea*

lombară [organul sexual al bărbatului este sursa reproducției cf. ebr. "l7nt3, cf. Gen.

35:11]. Mt.3:4, Mc. 1:6. Fapt.2:30.

³⁷⁵² δταν, (δτε, αν), *pârtie*, de timp. *când, ori-când; atunci când*. Folosit cu SUBJONCTIV (în românește conjunctiv), se apropie de înțelesul lui εáv. Mt.6:2, 10:23, Le. 12:11.

³⁷⁵³ δτε, *pârtie*, de timp, *când, după ce: până ce; atunci când*. Mc. 14:12, Fapt. 12:6; Mc.15:41, Rom.6:20. ICor. 13:11; Le. 17:22 [înlocuiește pron.rel.].

³⁷⁵⁴ δτι, (v. δστις, doar ortografia îl diferențiază de **forma** lui neutră), conj. *căci, că, pentru că*. In.3:19, Fapt.20:26. De multe ori subiectul propoziției secundare introduse de δτι se găsește în propoziția **principală în** acuz: Fapt.4:13 [αυτούς δτι = δτι αυτοί]. In.8:54. Elipsele sunt frecvente: τί δτι, *ce este acesta; cum; de ce*.

Le.2:49; ούχδτι, *nu că, nu ca și cum* In.6:46;

δτι = έν τούτω δτι. *prin faptul că* Rom.5:8.

³⁷⁵⁵ δτου, gen.sg.m. și n. de la δστις.

³⁷⁵⁶ ου, (orig. forma gen. **a lui** δς), adv.loc,

unde. Mt. 18:20, Rom.9:26. După s. care indică o localitate, stă în locul pron.rel. *în, la, în care*:

Lc.4:16, Fa. 1:13, 2:2, 7:29 [în aceste cazuri

locul în care]. La fig. nu indică locul propriuzis, dar circumstanța: Rom.4:15, 2Cor.3:17.

³⁷⁵⁷ ού, ούκ, ούχ, *negație nu*. Se folosește cu modul ind. pentru negarea unui fapt afirmat sau pretins, ούκ se folosește înaintea vocalelor cu aspirație moaie, **ούχ înaintea** vocalelor cu aspirație aspră, **iar** ού, în fața consoanelor.

³⁷⁵⁸ οού, interj, exprimă mirare *da!, vezi!, iată!, iată deci!, aha!* [în NT. doar pentru batjocuri]. Mc. 15:29.

³⁷⁵⁹ οού, interj, exprimă durere *vai!, o!*

Mt. 18:7,23:13:16, Lc.21:23. Ca SUBSTANTIV: Ap.9:12, 11:14.

150

151

ουδαμός

³⁷⁶⁰ ουδαμός *negație nicidecum, deloc*. Mt.2:6.

³⁷⁶¹ ουδέ, (ού, δέ), conj. neg. **nici, și nu, dar nu, nici nu**. Mt.6:20.26, In. 1:13.25: Mc. 16:13, Le. 18:13 [fără să schimbe înțelesul ei original, o negație precedentă îi întărește sensul].

³⁷⁶² ουδείς, ουδεμία, ουδέν, (ουδέ, εις), *nici unul, nimeni, nimic*. Ca ADJECTIV: Lc.4:24, In. 16:29, Fapt.25:18. Ca SUBSTANTIV: Mt.6:24, Mc.5:4. ICor.2:11.

³⁷⁶³ ουδέποτε, (ουδέ, ποτέ), adv. [neagă obiectiv și absolut] *niciodată: nicidecum*. Le. 15:29, In.7:46, Mt.7:23 [în **întrebare**].

³⁷⁶⁴ ούδέπω, (ουδέ, πώ sau πώς), cf. ούπω adv. *încă nu*. In.7:39. Fapt.8:16.

ούθεις, ούθέν, [gen. ούθενός] = ουδείς.

³⁷⁶⁵ ούκέτι, (ούκ, ετι), adv. *nu mai, deci (atunci) nu*. Rom. 11:6, Gal.3:18.

³⁷⁶⁶ οούκούν, (ούκ, ούν), *pârtie, interogativă, nu-i așa?, așa-i?* [așteaptă un răspuns afirmativ]. In. 18:37.

Ούλαμμάς, s.prop. *Emaus*. [v. Bauer].

Lc.24:13.*

³⁷⁶⁷ συν, paitic. enclitică *deci, așa că, atunci* [în propoziții afirmative] Mt. 1:17, *deci, de aceea, dar, ca urmare* [în propoziții interogative]. Mt.3:8,10:31. în texte narative se folosește pentru a continua povestirea: Lc.3:7, 1Cor.8:4. împreună cu alte particule: ἄρα ου, ἐάν ούν, *deci, adică* Mt.5:19. In.6:62, Rom. 14:8.

³⁷⁶⁸ οὐπω, (οὐ, πώ sau πώς), adv. de timp, *încă nu*. Mt.24:6, Mc. 13:7, In.2:4.

³⁷⁶⁹ ούρα, -ας,ή, *coadă: pupă* [a vaporului]. Ap.9:10.19, 12:4.*

³⁷⁷⁰ ουράνιος, -ον, (ουρανός), adj. *ceresc; din rai, de origine cerească; ființă cerească* [substantivizat]. Mt.5:48,26:32, I Cor. 15:47, Lc.2:13.

³⁷⁷¹ ούρανόθεν, (ουρανός), adv. de loc *din cer, din rai*. Fapt. 14:17, 26:13.*

οφείλω

³⁷⁷² ουρανός, -οῦ, ó, *cer, rai: hol ta cerească, firmament; atmosferă*. Mt.23:22. Ef.6:9; **Mt.5:18**, Le. 10:21, Ap.6:13; Mt.6:26.

³⁷⁷³ Ούρβανός, -οῦ, ó, s.prop. *Urban*. Rom. 16:9.*

³⁷⁷⁴ Ουρίας, -ου, ó, s. prop. *Orie*. Mt. 1:6.

³⁷⁷⁵ οὔς, **ώτός**, τό, *ureche; auz; înțelegere; cunoaștere*. Mc.7:33. Le.22:50, Mt. 13:15, Fapt.28:27; Mc.8:18.

³⁷⁷⁶ ουσία,-ας,ή,(din part. εἶμι), *existență, ființă; esență; proprietate; bunăstare*. Le. 15:12.13.*

³⁷⁷⁷ οὔτε, (οὐ, τε), adv. *și nu, deci nu, nici..., nici..., [corelativ]*. Mt.6:20, Mc.12:25, Lc.12:24, 1Cor.3:7.

³⁷⁷⁸ οὔτος, αὐτή,τούτο,πion.dem. de apropiere **acest, această**. Mt. 12:32, Lc.7:44 [cu funcție atributivă], Mt.3:17, Fapt.2:15. 2Pt.2:17 [folosire substantivală].

³⁷⁷⁹ οὕτω sau οὕτως, (οὔτος), adv. *așa, în felul acesta, deci, în felul următor*. Rom. 12:4, 1 Cor. 12:12, Col.3:13.

ούχ, v. ού.

³⁷⁸⁰ ^χ^ ^j| ou ^ accentua† cu parte, υ), negație *nu, nicidecum* [ca răspuns la o întrebare]. In.13:11. **1Cor.6:1**, Le.1:60, 12:51, 18:30, **In. 11:9**, Rom.3:29 [în ultimele două PARTICULĂ INTEROGATIVĂ. în întrebări care așteaptă un răspuns pozitiv].

³⁷⁸¹ οφειλέτης, -ου, ó, (οφείλω), *datornic, debitor; vinovat, păcătos*. Rom. 1:14, Gal.5:3; Le. 13:4.

³⁷⁸² οφειλή, -ς, ή, (οφείλω), *datorie, obligație*. Mt. 18:32, 1Cor.7:13. Rom.13:7.

³⁷⁸³ όφειλημα, -τος, τό, (οφείλω), *datorie, ceva cu care cineva este dator; păcat* [fig.]. Rom.4:4. Mt.6:12.*

³⁷⁸⁴ οφείλω, *ci fi dator cu ceva, a fi obligat la ceva; a trebui*. Mt. 18:28, **Lc.7:41**; Mt.23:16, Le. 17:10.

δφελον

³⁷⁸⁵ δφελον, interj, *o, de ar...!, măcar de...!* 1Cor.4:8.Ap.3:15.

³⁷⁸⁶ όφελος, -ους, τό, (v. οφείλω), *beneficiu,*

folos. 1Cor.15:32, Iac.2:14.16.*

³⁷⁸⁷ ὀφθαλμοδουλία, -ας, ἡ, (ὀφθαλμός, δουλεύω), *slujire de aparență, slujire de ochii lumii*. **Ef.6:6**, Col.3:22.

³⁷³⁸ ὀφθαλμός, -οῦ, ὁ, *ochi: văz; pmire*. Mt.5:29, Ap.4:6; 2Pt.2:14; Mt.6:23, Mc.8:18 [fig.].

³⁷⁸⁹ ὄφις, -εως, ὁ, *șarpe; om râu* [fig.]. Mt.7:10, **1 Cor. 10:9; ML23:33.**

³⁷⁹⁰ ὄφρυς, -ύος, ὁ, *sprânceană; frunte; mândrie* [fig.]; *deal, platou*. Lc.4:29.*

³⁷⁹¹ ὄχλῳ, (ὄχλος), *a provoca necaz, a deranja; a tortura*. Le.6:18. Fapt.5:16.*

³⁷⁹² ὄγλοποιέω, (ὄγλον, ποιέω), *a forma o mulțime*. Fapt. 17:5.*

³⁷⁹³ ὄχλος, -ου, ὁ, *mulțime de oameni, grupare de oameni*. Mt.9:23, In.5:13, Fapt.11:24, Ap.17:15.

παιδευτής

Ὀχοζίας, -ου, ὁ, s.prop. *Ozia*. Mt.1:8, Lc.3:23.*

³⁷⁹⁴ ὄχυρωμα, -ατός, τό, (ὄχυρός), *fortificație, bastion, cetate*. 2Cor.10:4.*

³⁷⁹⁵ ὄψάριον, -ου, τό, (ὄψον „fiert”, „fript”). *pește (fript)*. In.6:9, [la sinoptici ἰχθύας], In.21:9.10.13.

³⁷⁹⁶ ὄψέ, adv. *după aceea, mai târziu; mult mai târziu, în sfârșit*. Mc. 11:11; Mt.28:1 [pseudo prepoziție].

ὄψια, -ας, ἡ, (ὄψέ), *timp înaintat; seară târziu*. Mt.8:16, Me.1:32, In.20:19.

³⁷⁹⁷ ὄψιμος, -ον, adj. *târziu*, Iac.5:7.*

³⁷⁹⁸ ὄψιος, -ία, -ον, adj. *târziu*. Mc. 11:11.

³⁷⁹⁹ ὄψις, -εως, ἡ, *văz, privire; înfățișare exterioară; fată*. In.7:24, **11:41, Ap. 1:16.***

³⁸⁰⁰ ὄψωνοιν, -ου, τό, *soldă; plată*. Le.3:11. 2Cor.11:8, Rom.6:23.

3X01 = 1588+ 151(1+ 2064

Π

Π, π, (πει. mai târziu π), **pi**, a șaisprezecea literă a alfabetului grecesc; ea cifră, π' = 80.

³⁸⁰² παγ, δεύω, (παγίς), *a întinde o cursă; a prinde* [fig.]. Mt.22:15.*

³⁸⁰³ παγίς, -ίδος, ἡ, (πήγνυμι), *carcană, cursă, laț*. Lc.21:35, Rom. 11:9, ITim.3:7.

πάγος, -ου, ὁ, (πάγνυμι), *ger, frig, gheață; stâncă, munte, înălțime*. Fapt. 17:19.22.

³⁸⁰⁴ πάθημα, -ατός, τό, (πάσχω), *suferință; patimă*. Rom.7:5, Fii.3:10, Evr.2:9; Gal.5:24.

³⁸⁰⁵ παθητός, -ή, -όν, (πάσχω), adj. *suferind, supus suferinței*. Fapt.26:23.

³⁸⁰⁶ πάθος, -ους, τό, (πάσχω), *suferință, patimă, ceva care este trăit, experimentat de om*. Rom. 1:26, Col.3:5. ITes.4:5.*

³⁸⁰⁷ παιδαγωγός, -οῦ, ὁ, (παις, άγω), *educator, îngrijitor de copil*, [sclavul care era însărcinat cu educarea copilului până la vârsta majoratului]. 1Cor.4:15, **Gal.3:24.25.***

³⁸⁰⁸ παιδάριον, -ου, τό, (παις, παιδίον), [cu dublu diminutiv] *copil, copilăș; băiat, flăcău*. In.6:9, **Mt. 11:16.***

³⁸⁰⁹ παιδεία, -ας, ή, (παίς), *educare. învățare; disciplinare*. 2Tim.3:16, Evr. 12:5.7.

³⁸¹⁰ παιδευτής, -οῦ, ό, (παιδεύω), *educator, învățător*. [în NT. accentul este mai mult pe disciplinare.] Evr. 12:9.

152

153

παιδεύω

³⁸¹¹ παιδεύω, (παίς), aor. *ἐπαίδευσα, aor.pas. ἐπαίδεύθην, part. perf.pas. πεπαιδευμένος, a educa, a învăța; a disciplina; a arăta calea*. Fapt.7:22, 2Tim.2:25; ICor. 11:32 [la pas. *a se crește*].

³⁸¹² **παιδιόθεν**, (παιδίον). adv. *din copilărie*. Mc.9:29 [numai pleonastic].*

³⁸¹³ παιδίον, -ου, τό, (παίς), *copilas [Wiat și fată], copil; nou născut*. Mt. 18:2, Lc.9:47, **In.4:49**, Mt.2:8.9. Lc.2:21, In.21:5 [fig.].

³⁸¹⁴ παιδίσκη, -ης,ή, (παίς), *fată; servitoare, sclavă*. Mt.26:69, Mc. 14:66, Gal.4:22.

παιδόθενν. παιδιόθεν. Mc.9:21.

³⁸¹⁵ **παίζω**, (παίς), *a se juca. a se amuza; a dansa*. 1 Cor. 10:7.

³⁸¹⁶ παίς, παιδός, ό și ή, *copil [băiat și fată]; sclaviă);raj*. Mt.2:16,17:18, **In.4:51**; Lc.7:7, Le.8:51.54 [despre fata lui Iair].

³⁸¹⁷ παίω, aor. *ἐπαίσα, a lovi. a bate; a nimeri; a se ciocni*. Mt.26:68, Lc.22:64, Ap.9:5.

³⁸¹⁸ *ὑαχηνανρ\,-T\q,r\,Pacatkă*. ITim.6:22.*

³⁸¹⁹ πάλαι, adv. **de mult, de multă vreme**. 2Cor.12:19; Mc.6:47, 15:41.

³⁸²⁰ παλαιός, -ά, όν, (πάλαι), adv. **vechi, de demult; bătrân**. 2Cor.3:14, In.2:7; Col.3:9 [„omul vechi" în contrast cu „omul nou"].

³⁸²¹ παλαιστής,-ητος,ή, (παλαιός), *vechime, uzură, stare învechită*. Rom. 7:6.*

³⁸²² παλαιόω, (παλαιός), **perf. πεπαλαίωκα**, aor.pas. *ἐπαλαιώθην, a declara, a trata (ceva) ca fiind învechit; a fi uzat. a fi nefolositor, a îmbătrâni, a se uza* [fia pas.]. Evr.8:13; Le. 12:33 [cf.**Evr.I:li**].*

³⁸²³ πάλη, -ης ή, (πάλλω, „a mișca încoace și încolo", „a scutura"), *bătălie, luptă*. Ef.6:12 [fig.].*

³⁸²⁴ παλιγγενεσίχ, -ας, ή, (πάλιν, **γίνομαι**), *naștere din nou. înnoire (totală)*. Mt. 19:28 [înnoirea lumii **create**], Tit.3:5.*

³⁸²⁵ πάλιν, adv. *încă o dată, din nou; înapoi; παντελής*

pe de altă parte. Mt.4:7, In.12:22, Le.13:20, Gal. 1:9; Rom.8:15.

παλιγγενεσία v. παλιγγενεσία.

³⁸²⁶ παμπληθεί, (πας, πλήθος), adv. *toți laolaltă*. Lc.23:18.*

³⁸²⁷ πάμπολυς,-πόλλη,- πολύ, (παμ, πολύς), **■dă), foarte mult**. Mc.8:1.*

³⁸²⁸ Παμφυλία, -ας, ή, s.prop. **Pamfilia**. Fapt.2:10, 13:13.

πανδοκείον, -ου, τό, v. πανδοχείον.

πανδοκεύς, v. πανδοχεύς.

³⁸²⁹ πανδοχείον, -έως,ό, (πας, δέχομαι), *han*.

[unde un călător găsește un popas de noapte |.

Le. 10:34.*

³⁸³⁰ πανδοχεύς, -έως, ό, *proprietar de han, hangiu*. Le. 10:35.*

³⁸³¹ πανήγυρις, -εως, ή, (πας, αγορά), *adunarea poporului; sărbătoare' populară*. Evr. 12:22.*

³⁸³² πανοικεί, sau πανοικί, (πας, οίκος), adv. *ai toată casa*. Fapt. 16:34.*

³⁸³³ πανοπλία, -ας, ή, (πας, οπλον), *toată armura*. **Le. 11:22, Ef.6:11.13.***

³⁸³⁴ πανουργία, -ας,ή, (πας, έργον), *viclenie, șiretenie; înșelare*. [Activitatea cuiva care face tot ce este posibil, dar în sens negativ]. Lc.20:23, 1Cor.3:19. 2Cor.4:2.

³⁸³⁵ πανούργος, -ον, (πανουργία), adj. *șiret, viclean*. 2Cor. 12:16. [Pavel folosește calificativul dat lui de către unii din biserică.]*

πανταχη, advT [în lit. clasică. în general are forma πανταχού, η final poate avea iota **subscris.**] *peste tot*. Fapt.21 :28.*

³⁸³⁶ πανταχόθεν, adv. *din toate locurile; de peste tot. de pretutindenii*. Mc. 1:45.*

³⁸³⁷ πανταχού,(v. πανταχη), adv. de loc, *pretutindenii; în fiecare loc*. Mc. 16:20, Le.9:6. Fapt.28:22.

³⁸³⁸ παντελής, ές, adv. *complet, total*. Le. 13:11, **Evr.7:25.***

παντη

³⁸³⁹ πάντη, sau πάντη., adv. de mod. *întrutotul, cu desăvârșire, total; în întregime*. Fapt.24:3.*

³⁸⁴⁰ πάντοθεν, adv., răspunde **la** întrebarea „de unde?“, *depele lot, din toate părțile*. Mc. 1:45. Le. 19:43, Evr.9:4.*

³⁸⁴¹ παντοκράτωρ, -ορός ό, (πας, κρατέω). *domn al tuturor, domn peste toți; atotputer-uic*. 2Cor.6:18, Ap. 1:8, 4:8. 11:17.

³⁸⁴² πάντοτε,(πας, οτε), adv. de timp. *totdeauna, în orice vreme*. Mt.26:11, Mc. 14:7, Lc.15:31.Ef.5:2().

³⁸⁴³ πάντως, (πας), adv. *oricum, cu siguranță, în general, cel puțin*. Le.4:23, Fapt.28:4,

1Cor.5:1 0,9:10.

³⁸⁴⁴ παρά, prep. cu gen., dat. și acuz. I. Cu GENITIV: *de undeva, de la cineva, de la ceva*. Cu semnificație separativă și identificarea sursei unei acțiuni: **Mc14:43, Lc.2:1**, ln.4:9, Fapt.3:2.

2. Cu **DATIV**: *Ia, pe lângă. cu*. Arată apropiere în spațiu: Lc.9:47, In. 1:39, 1 Cor. 16:2. Rom.2:13, Gal.3:11 | **fig.**]. 3. Cu **ACUZATIV**: *lângă; de-a lungul; la; în comparație cu; din cauză că; împotriva, contrar cu*. Mc. 1:16, 4:1. Lc.7:38, 13:24 și Rom. 14:5 [în sens comparativ], 1Cor 12:15 [în sens cauzativ], Rom. 16:17, Gal. 1:8 [în sens adversativ]. 4. Ca **PREFIX VERBAL**: CU cele trei tipuri de înțelesuri precedente așa cum umiează:

³⁸⁴⁵ παραβαίνω, (παρά, βαίνω), aor. παρέβην *a păși pe lângă, a greși; a trece peste ceva; a neglija; a călca (o poruncă); a păcătui*.

Fapt. 1:25; Mt.1 5:2.3. 2In.9.*

³⁸⁴⁶ παραβάλλω, (παρά, βάλλω), aor. παρέ-

βαλον *a arunca ceva în fața cuiva; a com-
para* [fig. în NT. numai cu acest înțeles].

Mc.4:30, Fapt.20:15.*

³⁸⁴⁷ παράβασις, -εως, ή, (παραβαίνω), *trecere
I peste), călcare (a unei porunci), călcare de lege;
răcătăuire*. Rom.2:23.4:15. Evr.9:15;! Tim.2:14.

³⁸⁴⁸ παραβάτης, -ου, ό, (παραβαίνω), *călcă-
παραδέχομαι*
tor de lege; vinovat, răcătos. Gal.2:18. Iac.2:9.

³⁸⁴⁹ παραβιάζομαι, (παρά, βιάζομαι), aor.
med. παρεβιασάμην *a folosi forța; a obliga
pe cineva cu forța*. Le.24:29, Fapt. 16:15.*

παραβολεύομαι, (παραβολή), aor. παρε-
βουλευσάμην *a risca; a exprune la un pericol*.
Fii.2:30. [παραβάλλω aici înseamnă: a miza
totul pe o carte (zar).]

³⁸⁵⁰ παραβολή, -ης ή, (παραβάλλω), *așezare
față-n față. comparare; comparație; pildă;
zicală*. Mt. 13:3-35, Mc.7:17, Lc.8:9.11.

³⁸⁵¹ παραβουλεύομαι, (παρά, βουλεύομαι),
aor. παρεβουλευσάμην, *a fi nepăsător (în
relație cu ceva); a nesocoti*. Fii.2:30.*

³⁸⁵² παραγγελία, -ας,ή,(παραγγέλλω), *anun-
țare; îndrumare; poruncă, ordin*. Fapt. 16:24,
ITim. 1:18. 1:5 [sinonim pentru predicarej.

³⁸⁵³ παραγγέλλω, (παρά, άγγέλλω^), aor.
παρήγγελα, *a ordona, a porunci*; **Mt. 10:5,**
Mc.8:6, Lc.5:14. Fapt. 15:5. ICor.7:10.

³⁸⁵⁴ παραγίνομαι, (παρά, γίνομαι), aor. πTMρε-
γενόμην, *a sosi. a apărea; a pleca*. Le. 11:6,
12:51, I Cor. 16:3. 2Tim.4:16.

³⁸⁵⁵ παράγω, (παρά, άγω), *a trece; a trece mai
departe; a se scurge* [despre timp]. IIn.2:8;
Mc. 1:16. In.8:19, ICor.7:31.

³⁸⁵⁶ παραδειγματίζω, (παράδειγμα „exemplu
de atenționare"), inf. aor. παραδειγματίσαι.
a exprune: a da un exemplu [prin pedepsirea
cuiva în public]. Mt. 1:19, Evr.6:6.*

³⁸⁵⁷ παράδεισος, -ου, ό, (din persana veche
pairidaeza = un loc îngrădit, protejat), *grădină:
parc; grădină zoologică*. în NT. are înțeles de
paradis, rai. Lc.23:42. 2Cor.12:4, Ap.2:7.*

³⁸⁵⁸ παραδέχομαι, (παρά, δέχομαι), **viit.**
παραδέξομαι, viit. pas. παραδεχθησομαι. aor.
παρεδεξάμην, aor.pas. παρεδέχθην. *a primi;
a aproba; a recunoaște (ca fiind cofect)*;
Mc.4:20, Fapt. 15:4. Evr. 12:6.

154

155

παραδιατριβή

³⁸⁵⁹ παραδιατριβή, -ης, ή, (παρά, διατρίβω),
ocupație nefolositoare; timp mort. 1 Tim.6:5.*

³⁸⁶⁰ παραδίδομι, viit. παραδώσω, **aor.** παρέδωκα,
cj.aor.sg.pers.III. παραδω ξι παραδοί, perf. πα-
ραδέδωκα, viit.pas. παραδοθήσομαι, *a da, a în-
mâna; a preda (pe cineva unei autorități); a ce-
da; a permite, a se supune*. Mt.25:20, In. 19:30:
Mt. 10:19, Fapt.3:13, Rom. 1:24,1 Pt.2:23: **Mc.4:29.**

³⁸⁶¹ παράδοξος, -ον, (παρά, δοκέω), adj. *con-*

tradictorii; neașteptat; specific, frapant.

Lc.5:26 [s.pl.]*

³⁸⁶² **παράδοσις -εως, ή**, (παραδίδωμι), *datinã; învãțaturã, poruncã*. Gal. 1:14; Mt. 15:2.3, 1 Cor. 11:2.

³⁸⁶³ **παραζηλώω**, viit. παραζηλώσω, aor. παρεζήλωσα *a provoca gelozia, a stârni gelozie*. Rom. 10:9, 1 Cor. 10:22.

³⁸⁶⁴ **παραθαλάσσιος, -ία, -ον**, (παρά, ταλασσα) adj. *costal: de lângã țãrm*. Mt.4:13, Lc.4:31.

³⁸⁶⁵ **παραθεωρέω**, «*privi peste, a nu observa; a ignora; a trece cu vederea*. Fapt.6:1 .*

³⁸⁶⁶ **παραθήκη, -ης, ή**, (παρατίθημι), *depozit, bunurimateriale încredințate cuiva*. 1Tim.6:20, 2Tim.1:12.14.*

³⁸⁶⁷ **παραινέω**, (παρά, αἰνέω), *a sfãțui, a recomanda; a îndemna*. Lc.3:18, Fapt.27:9.22.*

³⁸⁶⁸ **παραίτεομαι**, aor. **παρρησάμην**, perf. pas. παρητημένος, *a cere; a-si cere (dreptul); a refuza (pe cineva sau de a face ceva)*. Mt.15:6, Lc.14:18, Evr.12:25.

παρακαθέζομαι, (παρά, κατά, εζομαι), aor.pas. παρακαθεσθείς *sta, a se așeza lângã (cineva)*. Le. 10:39.*

³⁸⁶⁹ **παρακαθίζω**, (παρά, καθίζω), *a se așeza, a sta jos*. Le. 10:39.*

³⁸⁷⁰ **παρακαλέω**, (παρά, καλέω), aor. παρεκάλεσα, aor.pas. παρεκλήθην, viit. παρακληθήσομαι. [Pentru descrierea unei atitudini παραλέγ3μαι amabile; σας παρακαλώ „te rog frumos!"]. *a chema, a invita; a chema în ajutor; a cere cu insistență: a încuraja, a fi încurajat, a spune o vorbã hunã cuiva*. Fapt.28:20, Mt.20:28. 2Cor.1():1, Mc.5:23, 2Cor.1:4; 1Tes.3:2:Lc.15:28.

³⁸⁷¹ **παρακαλύπτω**, *a ascunde, a acoperi, a învãlui*. Le.9:45 [part. perf.pas.]*

³⁸⁷² **παρακαταθήκη, -ης, ή**, (παρακατατίθημι). Forma atică pentru παραθήκη.

³⁸⁷³ **παράκειμαι**, *a fi gata; a fi la îndemânã*. Rom.7:18.21.

³⁸⁷⁴ **παράκλησις, -εως, ή**, (παραλακέω), *cere-re, rugãminte; încurajare; avertisment*. 2Cor.8:4, 2Tes.2:3; Lc.6:24, 2Cor.7:7, 1Tes.2:3.

³⁸⁷⁵ **πaráκλητος, -ου, ó**, (παρακαλέω), „*cel chemat în ajutor*”; *avocat; mediator, mijlocitor; încurajator*. In. 14:16.26, 15:26, 16:7, lin.2:1 [Vulgata: **paracletus**, advocatus].

³⁸⁷⁶ **παρακοή, -ης, ή**, (παρακούω. „a lãsa sã treacã pe lângã ureche”), *neascultare, neconsiderarea unui lucru [ex. poruncã], neglija-re*. Rom.5:19. 2Cor.10:6. Evr.2:2.*

³⁸⁷⁷ **παρακολουθέω**, viit. παρακολουθέσω, aor. παρηκολούθησα, perf. παρηκούθηκα, *a însofi, a urmãri, a urma cu încredere; a se documenta*. Mc.16:17, 1Tim.4:6, 2Tim.3:10; Lc.1:3.*

³⁸⁷⁸ **παρακούω**, (v. παρακοή), viit. παρακούσομαι, aor. παρήκουσα *a nu asculta, a nu da*

atenție la. Mt.5:36, **18:17**.*

³⁸⁷⁹ **παρακύπτω**, aor. παρέκυψα, *a se apleca peste, a se apleca; a arunca o privire (în).*

Lc.24:12, In.20:5.11. Iac. 1:25, 1 Pt. 1:12.*

³⁸⁸⁰ **παραλαμβάνω**, viit. παραλήμψομαι, aor. παρέλαβον, viit.pas. παραλημφθήσομαι. *a lua, a lua cu sine; a primi.* In. 19:16, Col.4:17; Mt.1:20, Lc.9:28. In.1:11.

³⁸⁸¹ **παραλέγομαι**, *a naviga pe lângă, a trece pe lângă.* Fapt.27:8.13.*

156

παράλιος

³⁸⁸² **παράλιος, -ον**, (παρά, ίχλς), adj. *de la litoral, costal.* în NT. numai cu sens substantival. Lc.6:17.*

³⁸⁸³ **παραλλαγή, -ης, ή**, *schimbare.* Iac. 1:17.*

³⁸⁸⁴ **παραλογίζομαι**, aor. παρελογισάμην, *a socoti, a planifica greșit; a înșela (pe cineva); a se înșela.* Col.2:4, Iac. 1:22.*

³⁸⁸⁵ **παραλυτικός,-ή, -όν**, (παράλυα), adj. *paralitic.* Mt.4:24, 8:6, Lc.5:24.

παράλυτος, -ον, (παράλύω), adj. verbal, *paralizat;* Mt.8:6, Mc.2:9.[în unele manuscrise].

³⁸⁸⁶ **παράλύω**, *a dezlega; a slăbi.* Lc.5:18. Fapt.8:7, Evr. 12:12. παραελυμένος (part. perf.pas). în înțeles nu se diferențiază de παραλυτικός, doar caracterul verbal al primului este mai accentuat.

³⁸⁸⁷ **παραμένο**, viit. παραμένω, aor. παρέμεινα, *a rămâne lângă cineva; a persevera.* 1 Cor. 16:6, Fii. 1:25, Evr.7:23. Iac. 1:25.

³⁸⁸⁸ **παραμυθέομαι**, (παρά, μῦθος „exprimare verbală”), *a încuraja, a consola (în caz de doliu); a compătimi, a arăta compasiune.* ITes.2:12, 5:14, In.1 1:19.31.

³⁸⁸⁹ **παραμυθία, -ας -ή**, (παραμυθέομαι), *consolare, încurajare.* 1 Cor. 14:3 [despre profetie].*

³⁸⁹⁰ **παραμύθιον, -ου, τό**, (παραμυθέομαι).

Pe când παραμυθία arată procesul acțiunii, acest substantiv se referă mai mult la agentul lui. *consolare; cuvânt (sau faptă) de încurajare.* Fil.2:1.*

παράνοια, -ας, ή, (παρά, νους), *neînțelegerie; prostie.* 2Pt.2:1 6.*[în unele manuscrise].

³⁸⁹¹ **παρανομέω**, (παρά, νόμος), *a acționa împotriva legii, a face o nelegiuire.* Fapt.23:3.*

³⁸⁹² **παρανομία, -ας, ή**, (παρανομέω), *comportament potrivit față de lege; nelegiuire.* **2Pt.2:16**.*

³⁸⁹³ **παραπικραίνω**, aor. παραπίκρανα, aor. παρατήρησις

pas. παρεπικράνθη, *a provoca; a necăji, a enerva; a se răzvrăți, a se răscula.* Evr.3:16.*

⁴ **παραπικρασμός, -οῦ, δ**, (παραπικραίνω), *iritare; răsculare.* Evr.3:8.15.*

³⁸⁹⁵ **παραπίπτω**, aor. παρέπεσον, *a cădea lângă; a greși: a cădea, a păcătui.* Evr.6:6.*

³⁸⁹⁶ **παραπλέω**, inf. aor. παραπλεύσαι, *a naviga pe lângă (ceva).* **Fapt.20:16**.*

³⁸⁹⁷ **παραπλήσιον**, forma de sg.acuz.n. a adjectivului παραπλήσιος, folosit ca **adv. foarte apropiat, asemănător**. Fil.2:27.*

³⁸⁹⁸ παραπλησίως, (παραπλήσιος „asemănător”), **adv. într-un mod asemănător, chiar așa, așa am;.../!/?/**. Evn2:14.*

³⁸⁹⁹ παραπορεύομαι, *a trece pe lângă cineva, a trece prin, a trece (pe undeva)*. Mt.27:39, Mc. 11:20, 15:29.

³⁹⁰⁰ **παράπτωμα**, -ατός,τό, (παραπίπτω), *pas greșit, greșeală; păcat. [în sens este foarte apropiat de αμαρτία.]*. Mt.6:14.15. Rom.5:15, **Gal.fcl.**

³⁹⁰¹ παραρρέω, *a curge pe lângă (ceva); a aluneca pe lângă, a devia*. Evr.2:1.*

³⁹⁰² **παράσημος, -ον**, (παρά, σήμα) adj. **extraordinar, distins, marcant**. Fapt.28:11.*

³⁹⁰³ παρασκευάζω, (παρά, σκεύος), **a pregăti, a se pregăti**. Fapt. 10:10, IPt.2:8, 2Cor.9:2.

³⁹⁰⁴ παρασκευή -ης, ή, *pregătire; ziuă pregătirii*. Mt.27:62. Mc.15:42, In.19:14.

παραστάτις, -ιδος, ή, (παραστάτης), *to-varășTfe ajutor*. Rom. 16:2 [la f.].*

³⁹⁰⁵ **παρατείνω**, aor. παρέτεινα, **a întinde, a lungi**. Fapt.2():7.*

³⁹⁰⁶ **παρατηρέω**, fără diferență de sens la act. și med. aor. παρετήρησα. **a privi, a observa cu grijă; a urmări (pe cineva)**. Mc.3:2, Le.6:7, Fapt.9:24.

³⁹⁰⁷ **παρατήρησις, -εως,ή**, (παρατηρέω), **observare**. Yx. 17:20.*

157

παρατίθιμι

παρέχω

παρηγοριά

παρρησιάζομαι

³⁹⁰⁸ παρατίθιμι, **viit.** παραθήσω. **aor.** πρέθηκα.

aor.med. παρεθήμην, aor.pas. παρετέθην,

subj.aor. παραθώ. ini", παραθεῖναι, imp.

παράθυσ. *arune în față (1 -eva cuiiva): a înmâna,*

u îtiaedinia: a exprune, a dezvoltă, a trata.

Vlc.6:41, Lc.9:16; **12:48**, 2Tim.2:2; Fapt. 17:3.

³⁹⁰⁹ **παρατυγχάνω, a ajunge undeva din Întâmplare, a fi undeva din întâmplare**. Fapt. 17:17.*

³⁹¹⁰ παραντίκα,(παρά. **αυτόικαadv.** din αυτός „îndată”), *îndată, numaidecât, în acest moment*. 2Cor.4:17.*

³⁹¹¹ παραφέρω, aor. παρήνεγκον, aor.pas. παρηνέχθην, **u duce. a da mai departe: a se lăsa dus: a se deda la: a lua (ceva de la cineva)**.

Evr.13:9, Mc. 14:36. Le.22:42.*

³⁹¹² **παραφρονέω, a se comporta nebunește**. 2Cor. 11:23.*

³⁹¹³ παραφρονία,-ας,ή,(παραφρονέω).*pious-tic, nebunie: idee greșită*. 2Pt.2:16. **în** loc de acest **cuvânt** în NT este folosit cuvântul παραφροσύνη, *nebunie, dementei*. 2Pt.2:16.*

³⁹¹⁴ παραχειμάζω, (παρά, χειμών), **viit.** παραχειμάσω, aor. **καραχείμασα. a ierna, a-sipetrece iarna**. Fapt.27:12.28:11,1Cor. 16:16,Tit.3:12*

³⁹¹⁵ παραχειμασία, -ας, ή, (παραχειμάζω).
iernat. Fapt.27:12.*

παραχράομαι, aor. παραχρησάμην, *a folosi ceva în mod greșit*. **ICor.7:31**.*

^m παραχρήμα, adv. *deodată: imediat* [ca
tîi ευθύς în Mc. caracteristic pentru Lucaj.
Le. **1:64**, 4:39, 5:25, Fapt.3:7. **5:10**. 12:23.

³⁹¹⁷ πάρδαλις, -εως, ή, *panteră* [**fiară apocaliptică**]. **Ap. 13:2**.*

παρεδρεύω, (παρά, έδρα „sedere”), *a sta lângă, a fi în apropierea cuiva: a sta la dispo-
:ilie*. 1Cor.9:13.*

παρεΐδον, aor. de la παροράω.

^M **πάρειμι**, (ειμί), *a fi prezent (undeva); a fi acolo:prezent* [dacă este participiul. In. 11:28,
Ap. 17:8; Fapt. 10:21, 2Pt. 1:9.

³⁹¹⁹ παρεισάγω, *a introduce (pe cale lăatural-
nică)*. 2Pt.2:1.*

³⁹²⁰ παρείσακτος, -ον, (παρεισαγω), adj. *in-
trat pe furiș, pe ascuns (undeva)*. **Gal.2:4**.*

³⁹²¹ παρεισδύνω, (παρά, εις, δύνω), *a intra
pe furiș; a se strecura*, lud.4.*

³⁹²² παρεισέρχομαι, (παρά, εις, έρχομαι),
aor. παρεισήλθον. *a interveni, a intra; a intra
pe furiș, pe căi necinstite*. Rom.5:20 **în** pla-
nul de mântuire, legea are un **rol** secundari,
Gal.2:4.*

³⁹²³ παρεισφέρω, (παρά, εις, φέρω), *a aplica:
a aduce; a arăta, a prezenta; a depune un
efort*. **2Pt. 1:5**.*

³⁹²⁴ παρεκτός, (παρά, εκτός), adv. *pe lângă,
în afară de*. **2Cor. 11:28; Ml.5:32**. 19:9.
παρεμβάλλω, (παρά, εν, βάλλω), viit.
παραμβάλω. *a ridica; a așeza în linie de
luptă*. Le. 19:43.*

³⁹²⁵ παρεμβολή, -ης ή, (παρεμβάλλω), *tabă-
ră militară înărită; garnizoană: linie de lup-
tă*. **Evr. 13:11; Fapt.21:34**. Evr. 11:34.

³⁹²⁶ παρενοχλέω (παρά, έν, δχλος), *a face
greutăți; a molesta, a liărui*. Fapt. 15:19.*

³⁹²⁷ παρεπίδημος, -ον, (παρά, επιδημος). adj.
*venetic; străin; cel care stă pentru un scurt timp
intr-un loc străin*. 1 Pt. 1:1,2:11, Evr. 11:13.*

³⁹²⁸ παρέρχομαι, viit. παρελεύσομαι. aor.
παρήλθον, per!', παελήλυθα. *a trece pe lângă;
a merge mai departe; a se nimici; a-și pierde
semnificația; a trece peste, a desconsidera; a
se îndepărta*. Mt.8:28, **Mc.6:48**, Fapt.24:7;
Mt.5:18.2Pt.3:l():Lc.2i:33; 11:42. **Mt.26:42**,

³⁹²⁹ **πάρειςς, -εως ή**, (παρήμι). *neglijare,
desconsiderare, trecere cu vederea; iertare*.
Rom.3:25.*

³⁹³⁰ παρέχω, viit. παρέξω, aor. παρέσχον, perf.
παρέσχηκα, viit.nied.sg.pers.il. **καρέξη,ί/ da**,
a înmâna; a pricinui. Le.6:29. Fapt. 17:31,
19:24. Tit.2:7.

³⁹³¹ **παρηγοριά, -ας, ή**, *încurajare, consolare,
mângâiere*. Col.4:11.*

³² παρθενία, -ας, ή, (**παρθένος**), *feciorie,
virginitate; vârsta fecioriei*. **Le.2:36**.*

³⁹³³ **παρθένος, -ου**, T\fată fecioară: femeie tânără, [ca adj. feciorelnic(ă), neatins(ă), atrat(ă)]. Mt.1:23, 25:1. ICor.7:36-38, Fapt.21:9.

³⁹³⁴ **Πάρθος, -ου, ὁ**, un locuitor din Partiția sau Partliian. Fapt.2:9.*

³⁹³⁵ **παρήμι**, (παρά, ἴμι), int'.aor. παρεῖναι. part.perf.pas. **παρειμένος. a neglija, a nu lua în seamă; a se vlăgui. a se slăbi.** Le. 11:42, Evr. 12:12.

³⁹³⁶ **παριστάνω**, formă secundară pentru παρίστημι.

³⁹³⁶ **παρίστημι**^ί παριστάνω, a așeza în fața (sau lângă), a prezenta: a pregăti, a pune la dispoziție. Fapt.23:33: 24:13. Le.2:22: Mt.26:53,Rom.6:13.

³⁹³⁷ Παρμένος,-α,δ,s.prop. *Parmena*. Fapt.6:5.*

³⁹³⁸ **πάροδος,-ου, ἡ**, *trecere; trecere prin.* 1 Cor. 16:7.*

³⁹³⁹ **παροικέω**, aor. παρωκησα a fi străin; a trăi undeva ca străin [chiar pentru un timp îndelungat]. Lc.24:18. Evr. 11:9.*

³⁹⁴⁰ **παροιμία, -ας, ἡ, sedere** într-o țară străină; locul unde stă un străin; străin. Fapt. 13:17. IPt.1:17.*

³⁹⁴¹ **πάροικος,-ου,ὁ**, (παροικέω), *străin, venetic. Fapt.7:6. IPt.2:11.*

³⁹⁴² **παροιμία,-ας,ἡ**,(παρά, οἶμη „cântec”, „legendă” cf. **lat.** proverbium). *proverb, zicală, maximă; enigmă, mister.* 2Pt.2:22. In. 10:6. 16:25.29 [**La** Ioan corespunde cu παραβολή].*

³⁹⁴³ **πάροινος, -ον**, (παρά, οἶνος) *beat; bețin; neînfrânat.* ITim.3:3, Tit. 1:7.*

³⁹⁴⁴ **παροίχομαι**, (παρά, οἶχος) „a trece”) *a trece; a înceta; a scurge.* Fapt. 14:16.*

³⁹⁴⁵ **παρομοιάζω**, (παρά, ὅμοιος) *a se asemăna* [cere dat.]. Mt.23:27.*

³⁹⁴⁶ **παρόμοιος, (-α,-) -ον**, (παρά, ὅμοιος), **adj.** *asemănător.* Mt.7:8.13.*

³⁹⁴⁷ **παροξύνω**, *a provoca mânie, a irita, a întărâta.* Fapt. 17:16, ICor 13:5.*

³⁹⁴⁸ **παροξυσμός, -ου, ὁ**, (**παροξύνω**), **iritare, întărâtare; încurajare.** Fapt. 15:39, Evr. 10:24.* **παροράω**, (παρά, οράω), *a trece cu vedere, a nu băga în seamă.* Fapt. 17:30.

³⁹⁴⁹ **παροργίζω**, (παρά, οργίζω), viit. **παροργιώ.** aor. **παρώργισα.** *a supăra, a provoca mânie.* Rom. 10:19. Ef.6:4, Col.3:21.*

³⁹⁵⁰ **παροργισμός, -οῦ, ὁ**, (παροργίζω). *provocarea mâniei; (ceva) care duce la mânie; mânie, pornire.* Et.4:26.*

³⁹⁵¹ **παροτρύνω**, (παρά, ὀτρύνω.αι ἰμβολδι"), aor. **παρώτρυνα,** *a stimula, a îndemna; a irita, a întărâta.* Fapt. 13:50.

³⁹⁵² **παρουσία,-ας,ἡ**,(παρεμί),/;v'</;ω; *venire, sosire; advent.* [**Terminus technicus** pentru aulo-dezvăluireadin **misier a zeităților**, sau pentru vizita festivă a cezarilor în provincii.] 1 Cor. 16:17, Fil.2:12; 2Cor.7:6,2Pt. 1:16. Referitor la venirea lui Cristos în glorie pentru a aduce judecată:

Mt.24:3. ICor. 1:8,2Tes.2:8.2Pt.3:4.

³⁹⁵³ παροψίς, -ίδος, ή, (παρά. δψον „carne prăjită"), un vas pentru delicatese: castron, blid, tavă. Mt.23:25.26.*

³⁹⁵⁴ παρρησία, -ας, ή, vorbire sinceră; sinceritate: cinste; încredere, atitudine deschisă (fațadecineva). Mc.8:32. In.7:13,7:26, 11:54. Col.2:15:Fapt.4:13. Ef.3:12.

³⁹⁵⁵ παρρησιάζομαι, (παρρησία), aor. έπαρρησιασάμην. a vorbi deschis, liber, sincer; a se comporta cu sinceritate (față de cineva). **Fapt. 18:26, Ef.6:20, ITes.2:2.**

158

159

πας, πόσα, πάν

³⁹⁵⁶ πας, πάσα, πάν, (cf. cu πάομαι „a câștiga", „a sporii" sau cu lat. pascere), tot, fiicare, tot felul, orice, toate lucrurile. Ca ADJECTIV: Mt.3:10. Lc.4:37, Gal.5:3,2Tes.2:17, Tit.1:16, Evr. 1:6. Ca SUBSTANTIV: Lc. 16:16, Rom.5:12, **ICor.1:5,2Cor.6:10,Ef.2:13.**

³⁹⁵⁷ πάσχα, τό, indecl. (Π ο 3 „trecere pe lângă"), sărbătoarea paștelui; miel pascal; cina pascală. Mc. 14:1, In.2:23, Mc. 14:12, ICor.5:7; Mt.26:19.

³⁹⁵⁸ πάσχω, aor. επαωον, inf. παωείν, perf. έπονθα, πεπονθώς. viit. sg. pers. III. παθειται, πείσεται (v. πενθέω), a răbda; a suferi; a experimenta. Lc.22:15,1 Cor. 12:26, 2Tim.1:12, Ap.2:10.

³⁹⁵⁹ Πάταρα, -ων, (τά), s. prop. Patara [oraș din Asia Mică]. Fapt.21:1.

³⁹⁶⁰ πατάσσω, (din răd. παταγ-, ca și πάταγος „zgomot", caracter onomatopeic), viit. πατάξω, aor. έπάταξα, a lovi; a se ciocni; a nimeri; a doborî pe cineva la pământ. Fapt. 12:7; Mt.26:51; Fapt.7:24, Ap. 11:6 [interventiaființelor cerești].

³⁹⁶¹ πατέω,(οί. πάτος, πόντος), viit. πατήσω, aor.pas. έπατήθην, a călca în picioare; a călca (pe ceva): a răși, a merge; a veni; a pleca. Lc.21:24, Ap. 19:15; Lc. 10:19.

³⁹⁶² πατήρ, πατρός,ό, tată, strămoș. Mt.2:22, 1 Cor.5:1; Rom.9:10, Evr. 1:1; Mt. 11:27.

³⁹⁶³ Πάτμος,-ου, ό,s.prop. Patmos [insulă în Marea Egee]. Ap. 1:9.*

³⁹⁶⁴ πατραλφας, v. πατρολώας.

³⁹⁶⁵ πάτρια, -άς, ή, descendent (pe linie masculină); neam; trib. Lc.2:4, Fapt.3:25. Ef.3:15.*

³⁹⁶⁶ πατριάρχης, -ου, ό, (πατήρ, άρχη),patriarh; strămoș, tatăl unei națiuni. Fapt.2:29, 7:8.

³⁹⁶⁷ πατρικός, -ή,-όν, (πατήρ), adj. părintesc; (moștenit) de la tată. Gal. 1:14.*

.W68 πατρι(ς) -ίδος, ή, (πατήρ), pământ natal; patrie. Mc.6:4, In.4:44, Fapt. 18:25.

πειθός

³⁹⁶⁹ Πατροβδς, -δ, ό, (dini. de la Πατρόβιος), s.prop. Patroba. Rom. 16:14.*

πατρολώας, -ου, ό, (πατήρ, άλοιάω, άλοάω „a lovi", „a tăia"), patricid, unul care își omoară tatăl. ITim. 1:9.*

³⁹⁷⁰ πατροπαράδοτος, -ον, (πατήρ, παρα-
δίδωμι), **adj.** *preluat (moștenit) de la părinți.*
IPt.1:18.*

³⁹⁷¹ πατρώος, -α, -ον, (πατήρ), **adj.** *părintesc,*
aparținând părinii'dor, strămoșilor. Fapt.22:3,
24:14.

³⁹⁷² Παύλος, -ου, ό, (lat. **Paulus**, ca s.com.
„mic", „puțin"), s.prop. *Pavel, Paul.* Fa. 13:7,
Rom. 1:1.

³⁹⁷³ παύω, (παύρος, „mic", „puțin"), viit.
med. παύσομαι. **aor.** έπαυσα, aor.pas. παή-
ναι, perf. έπέπαυμαι, **imp.aor.** παύσαι, sg.
pers.III. παυσάτω, *a reține, a opri; a înceta,*
a abandona [la med.]; *a termina.* 1 Pt.3:1 ();
Lc.5:4, Ef.1:16;Lc.K:4.

³⁹⁷⁴ Πάφος, -ου, ό, s.prop. *Pafos* [oraș pe
coasta de vest a Ciprului]. Fapt. 13:6.13.*

³⁹⁷⁵ παχύνω, (παχύς, „gros", „gras"), aor.pas.
έπαχύνωην, *a îngrașă; a îngrașă; a face să*
fi *insensibil* [fig.]. Mt.13:15, Fapt.28:27. :1

³⁹⁷⁶ πέδη, -ης ή, (din răd. πεδ-, v. și πεδίον,
πους), *cătușă (pentru picior).* Mc.5:4. Lc.8:29.*

³⁹⁷⁷ πεδινός, -ή, όν, (πεδίον), **loc drept; căm-**
pie. *LcXrM**

³⁹⁷⁸ πεζεύω, (πεδ" -), **a călători pe uscat, a**
călători pe jos. Fapt.20:13.*

³⁹⁷⁹ πεζῖ, (răd. πεδ-, de la πεδίον), **adv. pe**
uscat; pe jos. Mt. 14:13. Mc.6:33.*
πεζός, -ή, -όν, (πεδίον), **adj. care umblă**
pe uscat, pe jos. Mt. 14:13. *

³⁹⁸⁰ πειθαρχέω, (πείθω, άρχομαι), **a fi ascu-**
lător, a asculta de. Fapt.5:29,32, Tit.3:1.

³⁹⁸¹ πειθός, -ή, -όν, (πείθω), **convingător;**
persuasiv. 1 Cor.2:4.*
πειθώ
πειθώ, -ους, ή, (πείθω), **înduplecare,**
convingere, persuasiune. 1Cor.2:4.*

³⁹⁸² πείθω, viit. πείσω, aor.act. έπεισα, aor.pas.
έπέισθην, **imp.** πείσον, viit.pas. πεισθήσομαι,
Iperf.pas. πέπεισμαι, 2perf. πέποιθα, **a**
convinge, a îndupleca; a concilia, a înpăciui;
a depinde de, a se încrede în; a se lăsa convins.
Fapt. 18:4, 2Cor.5:11. Hn.3:19, Mt.28:14,
2Cor.2:3,Gal.5:10;Lc.16:31.
Πειλατος, v. Πιλάτος.
πείν **inf.aor.** de la πίνω.

³⁹⁸³ πεινάω, (πεινα, „sete"), aor. έπεινασα, **a-i**
fi foame, a flămânzi; a dori (puternic). Mt.4:2,
Lc.6:3, Rom. 12:20, Mt.5:6.

³⁹⁸⁴ **πείρα**, -ας, ή, **experiență, încercare.**
Evr. 11:29.36.*

³⁹⁸⁵ πειράζω, (πείρα), viit. πειράσω, aor.act.
έπειράσα, aor.pas. έπειράσθην. part.perf.
πεπειρασένος, **a încerca, a pune la încer-**
care, a ispiți. Fapt. 16:7, 2Cor. 13:5, Ap.2:2;
Mt.4:1, 1 Cor. 10:9.

³⁹⁸⁶ πειρασμός, -ου, ό, (πειράζω). **încercare,**
ispită. **IPt.4:12, Lc.4:13, Iac. 1:2.**

³⁹⁸⁷ πειράω, (πείρα), **a încerca să facă, a se**
strădui, a se obosi. Fapt.26:21, Evr.4:15.*

³⁹⁸⁸ **πεισμονή**, -ής,ή, *induplecare, convingere, persuasiune*. Gal.5:8.*

³⁹⁸⁹ **πέλαγος**, -ους, τό, (cf. lat. plaga „câmpie”), *mare. largul mării, adâncimea mării*. Fapt.27:5,Mt.18:6.*

³⁹⁹⁰ **πελεκίζω**, (πελεκύς, „topor”), *a decapitata, a execută prin tăierea capului*. Ap.20:4.*

³⁹⁹¹ **πεμπταίος**, -α, -ον, (πέμπτος), adj. *de cincă zile; în cincă zile*. Fapt.20:6.*

³⁹⁹² **πέμπτος**,-η, -ον, (πέντε), num.ord. *a cincăcea*. **Ap.6:9,9:1**, 16:10.

³⁹⁹³ **πέμπω**, viit. πέμψω, aor. έπεμψα, perf. πέπομφα, aor.pas. έπέμφθην, *a trimite; a îndepărta, a arunca*. Lc.20:11, In. 1:22, Ap. 11:10.

Περαία

¹⁹⁹³ **πένης**,-ητος,(πένομαι, „a se strădui”, „a se obosi”), **adj. sărac, nenorocit, amărât, miserabil**. [Sinonim cu πτωχός, care accentuează povara sărăciei.] 2Cor.9:9.*

¹⁹⁹⁴ **πενθερά**, -άς, ή, *soacră* 1 Γη NT. lângă **νύμφη**], Mt. 10:35, Lc.12:53.

³⁹⁹⁵ **πενθερός**,-οῦ,ό,ΛΥκτ;/. In. 18:13.*

³⁹⁹⁶ **πενθέω**,(πένθος), viit. πενήσω, aor. έπένθησα, *a se plânge, a se întrista; a fi în doliu, a iilânge (pe cineva)*. Mt.9:15,1 Cor.5:2. Iac.4:9; 2Cor. 12:21.

³⁹⁹⁷ **πένθος**,-αος,τό, *plângere; tristețe;doliu*. Iac.4:9,Ap.18:7.

³⁹⁹⁸ **πενυχρός**, -ά, -όν, (πένης), adj. *sărac*. Lc.21:2.*

³⁹⁹⁹ **πεντάκις**,(πέντε),num.multiplicativ.*de cincă ori*. 2Cor. 11:24.*

⁴⁰⁰⁰ **πεντακχίλιοι**, -αι, α, (πέντε, χίλιοι), num.cârd. *cincă mii*. Mt. 14:21, Mc.6:44. Lc.9:14, In.6:10.

⁴⁰⁰¹ **πεντακόσιοι**, -αι, α, (πέντε, έκατόν), num.cârd. *cincă sute*. Lc.7:41, 1Cor. 15:6.*

⁴⁰⁰² **πέντε**, num.card. indecl. *cincă*. Mt.14:17, In.4:18.

⁴⁰⁰³ **πεντεκαδέκατος**, -η, -ον, num.ord. *al cincisprezecelea*. Lc.3:1.*

⁴⁰⁰⁴ **πεντήκοντα**, num.card. indecl. *cincizeci*. Mc 6:40 [**cu** κατά, „câte cincizeci”], Lc.7:41, Fapt. 13:20.

⁴⁰⁰⁵ **πεντηκοστή** \ -ης, ή, *a cincizecea parte; doi la sută; a cincizecea zi. Rusalii*. Fapt.2:1. 20:16, 1 Cor. 16:8.*

⁴⁰⁰⁶ **πεποίθησις**,-εως, ή, (πέποιθα forma perf. **a lui** πείθω), *încredere, bizuire*. Et.3:12, 2Cor.1:15, 10:2.

⁴⁰⁰⁷ **πέρ**, particulă enclitică, accentuează sensul cuvântului de care aparține.

Περαία, -ας, ή, (v. πέραν), *Pereea, partea de dincolo de Iordan a Palestinei*. în NT. πέραν,

160

161

περαιτέρω

prep. cu gen. pare **a fi** un nume geografic independent. **Mt.4:15**, Mc.3:8, 10:1. Lc.6:17.

⁴⁰⁰⁸ **περαιτέρω**, (forma ;tdv. a lui πέρα „dincolo

de", la gradul comparativ: περαιτέρως, -τέρα. -
ov), adv. ει δε τι περαιτέρω επιζητείτε „**dar** dacă
dincolo de acesta doriți ceva" Fapt. 19:39.

πέραν, (πέρα, πείρω „a trece prin"), adv.
dincolo: la malul celălalt [răspunzând la
întrebarea „**unde?**"]. Mt.8:1 8. Mc.4:35, In. 1:28,
6:1. Poate să fie și pseudo prepoziție cu gen.

⁴⁰⁰⁹ **πέρας, -ατός, τό, graniță, hotar; scop; mă-**
sura cea mai mare (a unui lucru), plinătate.

Mt. 12:41, Fapt. 13:33, Rom.1():18, Evr.6:16.

⁴⁰¹⁰ **Πέργαμον**, -ου, **τό**, s.prop. **Pergam** [oraș
din Asia Mică.]. Ap.1: 11. 2:12.

•' **Πέργη, -ης, ή**, s.prop. **Perga** (oraș în
Pamfilia din Asia Mică). Fapt. 13:13.14.

14:25.

⁴⁰¹² **περί**, I. ADVI:RB: *jur-împrejur; total; cu*
desăvârșire; foarte. în NT. nu se folosește ca
adverb. 2. **PRr-POZiTIE** CI¹ DATIV: *in jur de; din*
cauza. în NT. nu se folosește cu dat. 3. **PRBOZrpi;**
cu GENITIV: indică persoana sau obiectul la care
se referă acțiunea: *despre: în legătura cu; în*
ceea ce privește; din cauza; deasupra; dincolo.
Mt. 18:19, Lc.3:15, Fapt.25:18. 4. **PREPOZIȚIE cu**
ACUZATIV: referindu-se la loc: *jur-împrejur, în*
apropiere, înjur, referindu-se la timp: cam, în
jur de. Le. 13:8, Fapt.22:6. Iud.7; Mt.2():3.
Denotând îndeletnicirea *cu ceva.* Le. 10:40.
Fapt. 19:25. 5. PREFIX VERBAL: - *în jur,* sau
accentuează durata, intensitatea etc. acțiunii.

⁴⁰¹³ **περιάγω**, (περί, άγω), *a înconjura; a lua*
cu sine; a umbla; a fi pe drum. Fapt. 13:11:

Mt.23:15, Mc.6:6.

⁴⁰¹⁴ **περιαίρέω**, (περί, αίρέω), *a lua: a nimici;*
a face să dispară [ceva care este așezat în
jur la ceva]. Fapt.27:20.40, 28:13.

⁴⁰¹⁵ **περιάπτω**,(περί,απτω),ί/«/?/7/ί/«:'. **Lc.22:55.***

περίστημι

⁴⁰¹⁶ **περιαστράπτω**, (περί, άστράπτω). aor.

περιήστραψα, a înconjura cu o strălucire
mare. Fapt.9:3, 22:6.*

περιβάλλω, viit. περιβάλλω, aor. περιέ-
βαλαν, aor.med. περιεβαλόμην, impr. περίβαλε,
part. **perf.pas.** περιβεβλημένος, *a înconjura; a*
lua. a îmbrăca (o haină). Le. 19:43. Fapt. 12:8,
Ap. 19:8.

⁴⁰¹⁷ **περιβλέπω**, part.aor.mad. περιβλεψά-
μενος, *a se uita în jur; a privi.* Mc.3:34.

Lc.6:10.

⁴⁰¹⁸ **περιβόλαιον,-ου,τό**, (περιβάλλω), *înveliș,*
acoperitoare: robă. I Coi'. 11:15, Evr. 1:12.

⁴⁰¹⁹ **περιδέω**, plpf.sg.pers. 111. *periededeeto, a*
| înfășură; a pune vâl, a învălui; a înfășa, a
bandaja. 1 ti. 11:44.*

⁴⁰²⁰ **περιεργάζομαι**, (περίεργος), *a face ceva*
nefolositor, inutil. 2Tes.3:1 1.*

⁴⁰²¹ **περίεργος**, -ον, (περί, έργον), adj. *nefolo-*
sitor; (o persoană) care se ocupă cu lucruri
de care nimeni nu este preocupat: superstițios.
ITim.5:13: Fapt.19:19.

⁴⁰²² **περιέρχομαι**, (περί, έρχομαι), aor. περι-

ήλθον, *a merge de la un loc la altul; a hoinări; a pribegi*. Fapt. 19:13, Evr. 11:37; Fapt.28:13.

⁴⁰²³ **περιέχω**, (περίμ. έ'χω). aor. περιέσχον. *a înconjura, ci împrejmu; a cuprinde, a conține* [în NT. cu acest înțeles]. Fapt. 15:23, IPt.2:6; Lc.5:9 [fig.J.

⁴⁰²⁴ **παριζώννυμι**, sau **περιζωννύω**, (περί, ζώννυμι). viit.med. περιζώσομαι, aor.med. περιεζώσαμην, *a strânger; a încinge, a se încinge*. Le. 12:35, Fapt. 12:8. Ap. 1:13.

⁴⁰²⁵ **περίθεσις**, -εως,ή, (περιτίθημι), *a pune. a îmbrăca, a folosi, a întrebuiți*. IPt.3:3 [despre **bijuterii**].*

⁴⁰²⁸ **περίστημι**, (περί, ἵστημι). aor. περιέστην, *a înconjura, a ocoli*, In.11:42, Fapt.25:7, 2Tim.2:16. Tit.3:9.ⁱ

περί κάθαρμα

περισσεύω

περικάθαρμα,-ατος,τό, (περκαθαίρω, „a |^{mi} περιοχή, -ης, ή, (περιέχω), *confinutul curăța peste tot*"), ceea ce a **rămas dură** o curățenie mare, *murdărie, gunoi, drojdie* [fig.]. ICor.4:13.*

⁴⁰²⁸ **περικαθίφω**, *a înconjura, a sta în jur la*. Lc.22:64, Evr.9:4.

⁴⁰²⁹ **περικαλύπτω**, part.aor. περικαλύψας, *a pune un voal, a acoperi*. Mc. 14:65, Le.22:64, **Evr.9:4**.*

περίκειμαι,ύ *fi așezat în jurul, a fi înconjurat*. Mc.9:42. Le. 17:2. Evr.5:2.

⁴⁰³⁰ **περικεφαλαία, -ας, ή**, (περί, κεφαλή). *coif, cască*. ITes.5:8, Et.6:17.*

⁴⁰³¹ **περικρατή;**, -ες, (περί, κράτος), adj. *puternic, foarte mare, cu putere nemărginită*. Fapt.27:16.

⁴⁰³² **περικρύβω**, *a ascunde, a acoperi cu desăvârșire*. Le. 1:24.*

⁴⁰³³ **περικυκλώω**, viit. περικυκλώσω, *a înconjura, a impresura*. Le. 19:43.*

⁴⁰³⁴ **περιλάμπω**, aor. περιέλαμψα. *a înconjura cu strălucire, cu lumină*. Le.2:9, Fapt.26:13.*

⁴⁰³⁵ **περλείπομαι**, (περί, λείπω), *a lăsa în urmă: a rămâne în urmă; a rămâne în viață*. ITes.4:15.17.*

⁴⁰³⁶ **περίλυπος**, -ον, (περί, λύπη), adj. *tare supărat, întristat*. MI.26:38. Mc.6:26. Le. 18:23.

⁴⁰³⁷ **περιμένω**, aor. περιέμεινα, *a aștepta pe cineva; a aștepta la cineva*. Fapt. 1:4. 10:24.*

⁴⁰³⁸ **πέριξ**, adv. *jur-împrejur*. Fapt.5:16 | „ce-tățile învecinate" |.*

⁴⁰³⁹ **περιουκέω,ύ** *locui în împrejurime, în vecinătate*. Le. 1:65.*

⁴⁰⁴⁰ **περίουκος**, -ον, adj. *locuitor din împrejurime; vecin*. Le. 1:58.*

⁴⁰⁴³ **περιούσιος**, -ον, (περίειμι, „a fi deasupra"), *remarcabil; ales; aparținând cuiva*. Tit.2:14 [„(popor) ales", „(popor) aparținând lui Dumnezeu"].*

unei porțiuni de text; o porțiune din Scriptură. Fapt.8:32.[†]

⁴⁰⁴³ **περιπατέω**, (περί, πατέω). viit. περιπατήσω,

aor. περιεπάτησα. plpf.sg.pers.III. περι(ε)πε-
πετήσω, *a înconjura; a umbra, a se plimba; a*
trăi într-un anume fel \i'ii.\. Mc. 11:27. In. 10:23.
11:54, **Fapt.3:6.8**, Eł.4:1, Col. 1:10 [fig.
cuvântul lit. **pauliene**].

⁴⁰⁴⁴ **περιπέρω**, (din răd. περ-. v. și πέραν),
aor. περιέπειρα. *a pătrunde; a străpunge, a*
penetra. în NT. doar eu sens figurat:

⁴⁰⁴⁵ **περιπίτω**, aor. περιέπεσαν, *a cădea în;*
a ajunge în. Le. 10:30 [*a căzut pe. mâna tâl-*
harilor], Fapt.27:41. Iac.1:2.*

⁴⁰⁴⁶ **περιποιέω**, *a păstra, a salva; ci căștiga, a*
procura. Le. 17:33. Fapt.20:28, ITim.3:13.*

⁴⁰⁴⁷ **περιποίησις,-εως,ή,(περιποιέω),păstrare,**
I salvare; căștigare. Ef.1: 14. Evr. 10:39, IPt.2:9.

περιραίνω, sau περιρραίνω, (περί, ραίνω
„a umezi”), *a uda, a umezi, a stropi*. Ap. 19:13
[part.perf.pas.].

⁴⁰⁴⁸ **περιρήγνυμι**, sau περιρρήγνυμι, (περί,
ρήγνυμι „a sparge”), *a rupe, a sfâșia*.
Fapt. 16:22.*

⁴⁰⁴⁹ **περισπώ**, *a trage deoparte; a solicita,*
a fi suprasolocitat [fig.]. Le. 10:40.*

⁴⁰⁵⁰ **περίσειχ,-ας, ή**, (περισσός), *surplus;*
belșug, abundență. **Rom.5:17**, 2Cor.8:2.

10:15, Iac. 1:21.*

⁴⁰⁵¹ **περίσσευμα,-τος, τό**, (περισσέω), *bel-*
șug, abundență; surplus; rămășiță. Mc. 12:34,
Lc.6:45. 2Cor.8:14;Mc.8:8.

⁴⁰⁵² **περισσέω**, (περισσός), viit. περισσεύσο).
aor. ἐπ'ερίσσευσα. viit.pas. περισσευθήσομαι,
a exista din abundență; a îmbogăți: a avea
surplus; a crește, a fi proeminent. 2Cor.4:15.
Ef. 1:8: Mt. 13:12. 2Cor. 1:5; 1 Cor. 15:58.

162

163

περισσός

, -ή, -όν (cf. περί, πέριξ), adj.

μαί mare sau **μαί mult** decât ceva obișnuit,
extraordinar, remarcabil; mai mult decât
necesar, de prisos. Mt.5:47, Rom.3:1;

In.10:10,2Cor.9.i.

⁴⁰⁵⁶ **περισσότερος,-τέρα,-τερον**, (περισσός, Ia
gradul comparativ), adj. **μαί** mare, **μαί** mult,
μαί abundent. Mt.32:13, **Lc.20:47**, 1 Cor. 12:23,
Evr.6:17 și 7:15 cu funcție de adverb.

⁴⁰⁵⁷ **περισσώς**, (περισσός), adv. *in foarte mare*
măsură, neobișnuit, mult. **Fapt.26:11**; Mt.27:23
[cu sens comparativ], Mc. 10:26.*

⁴⁰⁵⁸ **περιστερά,-ας, ή**, *porumbel* [animal de
jertfă pentru săraci]. Mt.21:12, Mc.11:15,
Le.3:22, In. 1:32. [Vezi și explicația lui Bauer.]

⁴⁰⁵⁹ **περιτέμνω**, aor. περιέτεμον, aor.pas. πε-
ριετμήθην, **part.perf.pas.** περιτετμημένος, *a*
 tăia prepuțul cuiva, a circumcide. Le. 1:59,
In.7:22, Fapt. 15:1. ICor.7:18. Col.2:11.

⁴⁰⁶⁰ **περιτίθημι**, (περί, τέμνω), aor. περιέθηκα,
aor.pas. περιετέθην, imp.aor.pl.pers.il. περί-
θετε, part.aor. περιθείς, *a așeza în jur de, a*

înconjura. Mt.21:33, Mc. 12:1, In. 19:29

[legat dej, 1 Cor. 12:23 [fig].]

⁴⁰⁶¹ περιτομή, -ης, ή, (περιτέμνω), *circumcizie, tăiere împrejur, omul sau poporul circumcis*. In.7:22, Fapt.7:8, Gal.5:11, Rom.4:12, Gal.2:7, Fil.3:3.

⁴⁰⁶² περιτρέπω, *a întoarce, a schimba, a mula* [dintr-o stare în cea opusă]. Fapt.26:24.*

⁴⁰⁶³ περιτρέχω, aor. περιέδραμον, *a fugi sau a se mișca în cerc. a umbla prin împrejurimi*. Mc.6:55.*

⁴⁰⁶⁴ περιφέρω, *a purta (dintr-un loc în altul)*. Mc.6:55, **2Cor.4:10**, Ef.4:14 [fig].

⁴⁰⁶⁵ περιφρονέω, *ú nesocoti, a nu lua în considerare; a disprețui*. Tit.2:15.*

⁴⁰⁶⁶ περίχωρος, -ον, (περί, χώρα), adj. *din împrejurimi, din vecinătate; învecinat*. Mt.3:5, πηλίκος Mc.1:28, Lc.8:37. Fapt. 14:6.

⁴⁰⁶⁷ περίψημα, -ατός, τό, (περί, ψάω), *gunoi, murdărie* [cf. περκάθαμα]. 1Cor.4:13.*

⁴⁰⁶⁸ περπερεύομαι, (πέρπερος, „lăudăros”, „escroc”), *a se lăuda, a-și da importanță*. I Cor. 13:4.*

⁴⁰⁶⁹ Περσίς-ίδος, ή, s.prop. *Persida* [„femeie persană”, frecvent între slave |. Rom. 16:12.*

⁴⁰⁷⁰ πέρυσι, (din răd. περ-, și έτος), *anul trecut*. 2Cor. 9:2.*

⁴⁰⁷² πετάομαι, (o formă mai târzie a lui πέτομαι; πετάω are același înțeles), *a zbura*. Ap.4:7, 8:13, 14:6, 19:17.*

⁴⁰⁷¹ πετεινόν, -οῦ, τό, (πέτομαι, adică forma neutră a adj. πετεινός), *pasăre*. Mt. 13:14, Mc.4:32. Lc.8:5, Fapt. 10:12, Rom. 1:23 [în NT. în gener. la pl.J.

πέτομαι, v. πετάομαι.

⁴⁰⁷³ πετρά, -ας, ή, *stâncă; munte stâncos; bloc de piatră*. Mt.27:60, Mc. 15:46. Le.6:48, Rom.9:33 și 1Pt.2:8 ca sinonimul lui λίθος [„stâncă/piatra de poticnire”], Mt. **16:18** [fig].

⁴⁰⁷⁴ Πέτρος, -ου, ό, s.prop. *Petru*. Este forma masculină a substantivului πέτρα. Mt.4:18, 16:16. Fapt. 10:18.

⁴⁰⁷⁵ πετρώδης, -ες, adj. *stâncos; teren stâncos*. NIL\3:5. Mc.4:\6.

⁴⁰⁷⁶ πήγανον, -ου, τό, lat. *Ruta graveolens, mărar; izmă* [la Cornilescu]. Le. 11:42.*

⁴⁰⁷⁷ πηγή, -ης, ή, *izvor, fântână; origine, obârșie*. Mc.5:9, In.4:6.14, Fapt.21:6, Iac.3:11.

⁴⁰⁷⁸ πήγνυμι, aor. έπηξα, *a întări, a consolida; a construi, a ridica (un cort)*. Evr.8:2.*

⁴⁰⁷⁹ πηδάλιον, -ου, τό, (πηδόν, „vâslă”), *cârmă*. Fapt.27:40, Iac.3:4.*

⁴⁰⁸⁰ πηλίκος, -η, -ου, (v. ήλικος). adj. *cât de mare?, cât de important?* Gal.6:11, Evr.7:4.*

⁴⁰⁸¹ πηλός, -οῦ, ό, *argilă, lut; noroi*. In.9:6, 11.14,15, Rom.9:21.*

⁴⁰⁸² πήρα, -ας, ή, *boccea; traistă*. Mt. 10:10.
Mc.6:8. Lc.9:3, 10:4.

πηρόω, (πηρός, „*schilod*”, „*tocit*”), *a paraliza (pe cineva), a se împietri*. Mc.8:17,
In. 12:40, **Rom. 11:7**.

πηρωσις, -εως, ή, (περώω), *schilodire; orbire; împietrire*. Mc.3:5.*

⁴⁰⁸³ πήχυς, -εως, ό, *braț, cot*, [și ca unitate de măsură pentru lungime, = 45cm]. Mt.6:27,
Le. 12:25, In.21:8, Ap.21:17.*

⁴⁰⁸⁴ πιάζω, aor. έπίσα, aor.pas. έπίσθην, *a apăsa, a strivi; a obliga; a prinde, a aresta; a tortura*. In.7:32, 8:20, 2Cor.1 1:32, Fapt. 12:4,
3:7 [cu înțeles neutru].

⁴⁰⁸⁵ πιέζω, (v. πιάζω), *a apăsa*. Lc.6:36.*

⁴⁰⁸⁶ πιθανολογία, -ας, ή, (πιθανός, „convingător”, λόγος), *vorbire convingătoare, arta persuasiunii; a păcăli*. Col.2:4.*

πιθός, = πειθός [ortografie diferită].

⁴⁰⁸⁷ πικραίνω, (πικρός), viit. πικρανώ, aor. pas. έπικράνθην, *a aman*. Ap. 10:9.10; Col.3:9 [fig.].

⁴⁰⁸⁸ πικρία, -ας, ή, (πικρός), *amărăciune; mâhnire; mânie*. Fapt.8:23, Evr. 12:5, Rom.3:14
sjEf.4:31.

⁴⁰⁸⁹ πικρός, -ά, -όν, adj. *amar; ostil; neplăcut*.
Iac.3:11, 3:14 [fig.]*

⁴⁰⁹⁰ **πικρός**, (πικρός), adv. *amar; cumplit*.
Mt.26:75, Lc.22:62.*

⁴⁰⁹¹ Πιλάτος -ου, ό, s. prop. *Pilat* [procuratorul Iudeii]. Mt.27:2, Mc.15:1, Lc.13:1.
πίμπλημι, aor. επλήσα, aor.pas. έπλήσθην, viit. πλησθήσομαι, *a umple; a potoli (foamea), a fi săturat* [la pas.], *a împlini*
Mt.27:48, Mc. 15:46, Fapt. 19:29; Le. 1:15
Fapt.2:4; Le. 1:20, 2:6.21.

^{w2} **πίμπρημι, a scânteia; a arde, a avea febră**
a se umfla [termen medical]. Fapt.28:6.*

πίστις

¹⁰⁹³ **πινακίδιον**, -ου, τό, (πίναξ), *tăbliță*
lentm scris. Le. 1:63.*

¹⁰⁹⁴ **πίναξ, -ακος, ή, tablă de scris; placă;**
ai furie plată; castron. Mt. 11:8, Mc.6:25,
Le. 11:39.

¹⁰⁹⁵ **πίνω**, aor. έπιον, imp. πие, πιέτω, inf.
πιείν, πειν, perf. πέπωκα, *a bea; a absorbi*
fig.]. Mt.6:25, Le. 10:7, 1 Cor. 10:20, Evr.6:7,
Ap. 14:10.

⁴⁰⁹⁶ πιότης, -ητος, ή, (πίων, „gras”, cf. lat.
pinguis), *grăsime*. Rom. 11:17.*

⁴⁰⁹⁷ πιπράσκω, aor.pas. έπάθην, perf. πεπρακα,
perf.pas. πεπραμένος, *a vinde*. Mt. 13:46,
Mc. 14:5, Rom.7:14.

⁴⁰⁹⁸ πίπτω, (cf. πέτομαι), viit. πεσοῦμαι, aor.
έπεσον și έπεσα, perf. πέπτωκα, *a cădea; a se dărâta; a se nimici*. Mt. 15:24, Mc. 13:25,
Mt. 10:29, Fapt.5:5, Ap.5:14; Le.6:49,
Evr.1 1:30, Ap.1 1:13.

⁴⁰⁹⁹ **Πισιδία**, -ας, ή, s.prop. *Pisidia*. [regiunea
muntoasă în Asia Mică, la vest de Munții Taurus].
Fapt. 13:14.

Πισίδιος, -α, -ον, adj. *pisidian, din*

Pisidia. Fapt. 13:14.*

⁴¹⁰⁰ πιστεύω, (πιστός, πίστις), aor. ἐπίστευσα, perf. πεπίστευκα, aor.pas. ἐπιστεύθην, perf .pas. πεπίστευμαι, *a se încrede* (în cineva); *a însărcina* (pe cineva cu ceva); *a crede, a fi convins; a crede în cineva* [ex. Dumnezeu]. 1 Cor. 13:7, Ilu.4:16; In. 11:26; Le.1:20, Mt.21:25, Fapt. 16:34; Mt.27:42, In. 1:7.50, Rom. 14:2.

⁴¹⁰¹ πιστικός,-ή,όν^ . *credincios,fidel, de încredere; nefalsificat, veritabil; curat.*

Mc.14:3, In.12:3.*

⁴¹⁰² πίστις -εως, ή, (din răd. πιθ-, a verbului πείθω), *încredere, credință; credinșie, putere de convingere; responsabilitate fidelitate*. 1Tim.5:12, 2Tim.4:7; Mc. 11:22 Fapt. 19:20; Lc.5:20, Rom.3:22; Fapt.6:5.8.

164

165

περαιτέρω

prep. cu gen. pare **a** fi un nume geografic independent. **MU: 15, Mc.3:8, 10:1, Lc.6:17.**

⁴⁰⁰⁸ περαιτέρω, (**forma** adv. a lui πέρα, „dincolo de”, la gradul comparativ: περαιτέρος, -τέρα, -ον), adv. ει δε τι περαιτέρω επιζητείτε „dar dacă dincolo de acesta doriți ceva” Fapt. 19:39.

πέραν, (πέρα, πείρω „a trece prin”), adv. **dincolo; la malul celălalt** [răspunzând la întrebarea „unde?”]. **Mt.8:!** 8. **Mc.4:35**, In. 1:28, 6:1. Poate să fie și pseudo prepoziție cu gen.

⁴⁰⁰⁹ πέρας, -ατός, τό, "raniță, hotar; scop: măsura cea mai mare (a unui lucru), plinătate.

Mt. 12:41, Fapt. 13:33, Rom. 10:18, Evr.6:16.

⁴⁰¹⁰ Πέργαμον, -ου,τό, s.prop. *Pergam* [oraș din Asia Mică.]. Ap. **1:11,2:12.**

⁴⁰¹¹ Πέργη, -ης, ή, s.prop. *Perga* [oraș în Pamfilia **din** Asia Mică]. Fapt. 13:13.14, 14:25.

⁴⁰¹² περί, I. ADVBKB: *jur-împrejur; total; cu desăvârșire; foarte*. In NT. nu se folosește ca adverb. 2. **PRRPQSTIE CU DATIV: în jur de; din cauza.** în NT. nu se folosește cu dat. 3. **PKHIOZΠ II;** cu **GENITIV:** indică persoana sau obiectul la care se **referă acțiunea:** *despre; în legătura cu; în ceea ce privește; din cauza; deasupra; dincolo.* Mt. 18:19, Lc.3:15, Fapt.25:18. 4. rw-roziȚii-; cu **ACUZATIV:** referindu-se la \oc: *jiu-împrejur, în apropiere, în jur.* referindu-se la timp: *cum, în jur de.* Le. 13:8, Fapt.22:6. lud.7; Mt.2():3. Denotând îndeletnicirea *cu ceva.* Le. 10:40. Fapt. 19:25. 5. **PREFIX VERBAL: - în jur.** sau accentuează durata, intensitatea etc. acțiunii.

⁴⁰¹³ περιάγω, (περί, αγω>), *a înconjura; a lua cu sine; a umbla: a fi pe drum.* Fapt. 13:11; Mt.23:15, Mc.6:6.

⁴⁰¹⁴ περιαιρέω, (περί, αίρέω)). *a lua: a nimici; a face să dispară* [ceva care este așezat în jurulaceval. Fapt.27:20.40, 28:13.

*¹⁵ περιάπτω, (περί, άπτω), *a aprinde*. Lc.22:55.*
περίστημι
⁴⁰¹⁶ περιαστράπτω, (περί, άστράπτε). **aor.**
περιήστραψα, *a înconjura cu o strălucire
mare*. Fapt.9:3, 22:6.*
περιβάλλω, viit. περιβάλω, aor. περιέ-
βάλαν, aor. med. περιεβαλόμην. imp. περιβαλε,
part. perf.pas. περιβεβλημένος, *a înconjura; a
lua. a îmbrăca [o haină]*. Le. 19:43. Fapt. 12:8,
Ap. 19:8.
⁴⁰¹⁷ περιβλέπω, part.aor.mad. περιβλεψά-
μενος, *a se uita în jur; a privi*. Mc.3:34,
Lc.6:10.
⁴⁰¹⁸ περιβόλαιον, -ου, τό, (περιβάλλω), *înveliș,
acoperitoare: robă*. 1 Cor. 11:15. Evr. 1:12.
⁴⁰¹⁹ **περιδέω**, plpf.sg.pers.iii. περιεδέδετο, *a
înfășură; u pune văl, a învălui; a înfășa, a
bandaja*, ln.11:44.*
⁴⁰²⁰ περιεργάζομαι, (περίεργος), *a face ceva
nefolositor, inutil*. 2Tes.3:1!.*
⁴⁰²¹ περίεργος, -ον, (περί, έργον), adj. *nefolo-
sitor; (o persoană) care se ocupă cu lucruri
de care nimeni nu este preocupat: superstițios*.
ITim.5:13; Fapt. 19:19.
⁴⁰²² περιέρχομαι, (περί, έρχομαι), aor. περι-
ήλθον, *a merge ele la im loc la altul; a hoinări;
a pribegi*. Fapt. 19:13, Evr. 11:37; Fapt.28:13.
⁴⁰²³ περιέχω, (περίμ, εχω), aor. περιέσχυν, *a
înconjura, a împrejui; a cuprinde, a conține*
fin NT. cu acest înțelesj. Fapt. 15:23, IPT.2:6;
Lc.5:9 [fig.].
⁴⁰²⁴ περιζώννυμι, sau περίζωννύω, (περί,
ζώννυμι). viit.med. περιζώσομαι, aor.med.
περιεζώσάμην, *a strânge; a încinge, a se în-
cînge*. Le. 12:35, Fapt. 12:8, Ap. 1:13.
⁴⁰²⁵ περίθεσις, -εως, ή, (περιτίθημι), *a pune.
a îmbrăca, a folosi, a întrebuința*. **IPt.3:3**
[despre bijuterii].*
⁴⁰²⁸ περίστημι, (περί, ίστημι). aor.
περιέστην, *a înconjura, a ocoli*, ln.11:42,
Fapt.25:7, 2Tim.2:16. Tit.3:9.*
περικάθαρμα
⁴⁰²⁷ περικάθαρμα, -ατός, τό, (περκαθαίρω, „a
curăța peste tot”), *ceea ce a rămas după o
curățenie mare, murdărie, gunoi, drojdie*
[fig.]. **ICor.4:13**.*
⁴⁰²⁸ **περικαθίφω**, *a înconjura, a sta în jur la*.
Lc.22-64, Evr.9:4.
⁴⁰²⁹ περικαλύπτω, part.aor. περικαλύψας, *a
pune un voal. a acoperi*. Mc. 14:65, Le.22:64,
Evr.9:4.*
περίκειμαι, / fi așezat în jurul, *a fi încon-
jurat*. Mc.9:42, Lc. \T:2, E\r.5:2.
⁴⁰³⁰ περικεφαλαία, -ας, ή, (περί, κεφαλή).
coif, cască. ITes.5:8, Ef.6:17.*
⁴⁰³¹ περικρατής, -ες, (περί, κράτος), adj. *pu-
ternic, foarte mare, cu putere nemărginită*.
Fapt.27:16.
⁴⁰³² περικρύβω, *a ascunde, a acoperi cu*
desăvârșire. Le. 1:24.*
⁴⁰³³ περικυκλώω, viit. περικυκλώσω, *a*

*înconjura, a împresura. Le. 19:43.**

¹⁰³⁴ περιλαμβάνω, aor. περιέλαμψα, *a înconjura cu strălucire, cu lumină. Le.2:9. Fapt.26:13.**

⁴⁰³³ περιλείπομαι, (περί, λείπω), *a lăsa în urină; a rămâne în urmă; a rămâne în viață. ITes.4:15.17.**

⁴⁰³⁶ περίλυπος, -ον, (περί, λύπη), adj. *tare supărat, întristat. Ml.26:38. Mc.6:26. Le. 18:23.*

⁴⁰³⁷ περιμένω, aor. περιέμεινα, *a aștepta pe cineva; a aștepta la cineva. Fapt. 1:4. 10:24.**

⁴⁰³⁸ περίξ, adv. *jur-impresur. Fapt.5:16 [„ce-tățile învecinate”].**

⁴⁰³⁹ περιουκέω, *locui în împrejurime. în vecinătate. Lc.1 :65.**

⁴⁰⁴⁰ **περίουκος, -ον**, adj. *locuitor din împrejurime; vecin. Lc.1 :58.**

⁴⁰⁴³ περιούσιος, -ον, (περίειμι, „a fi deasupra”), *remarcabil; ales; aparținând cuiva. Tit.2:14 [„(popor) ales”, „(popor) aparținând lui Dumnezeu”].**

περισσεύω

7 περιοχή, -ης, η, (περιέχω), *conținutul unei porțiuni de text; o porțiune din Scriptură. Fapt.8:32.**

⁴⁰¹³ περιπατέω, (περί, **πατέω**), viit. περιπατήσω, aor. περιπάτησα. plpf.sg.pers.III. περι(ε)πεπητήσω, *a înconjura; a umbla, a se plimba; a trăi într-un anume fel | fig.]. Mc. 11:27, In. 10:23. 11:54, Fapt.3:6.8, Ef.4:1, Col. 1:10 [fig. cuvântul lit. pauliene).*

⁴⁰⁴⁴ περιπείρω, (din răd. περ-, v. și πέραν). aor. περιέπειρα, *a pătrunde; a străpunge, a penetra. In NT. doar cu sens figurat: Tit.6:10.*

⁴⁰⁴⁵ περιπίπτω, aor. περιέπεσον, *a cădea în; a ajunge în. Le. 10:30 [a căzut pe mâna tâlharilor], Fapt.27:41. Iac. 1:2.**

⁴⁰⁴⁶ περιποιέω, *a păstra, a salva; a câștiga, a procura. Le. 17:33. Fapt.20:28, ITim.3:13.**

^{4M7} περιποίησις, -εως, ή, (περιποιέω), *πάστrare, salvare; câștiga. Ef. 1:14. Ebr. 10:39, 1 Pt.2:9. περιραίνω, sau περιρραίνω, (περί, ραίνω „a umezi”), a uda, a umezi, a stropi. Ap. 19:13 [part.perf.pas.].*

⁴⁰⁴⁸ περιρήγνυμι, sau περιρρή/νυμι, (περί, ρήγνυμι „a sparge”), *ii rupe, a sfâșia. Fapt. 16:22.**

⁴⁰⁴⁹ περισπάω, *a trage deoparte; a solicita, a fi suprasolicitat [fig.]. Le. 10:40.**

⁴⁰⁵⁰ περισσεύω, -ας, ή, (περισσός), *surplus; belșug, abundență. Rom.5:17, 2Cor.8:2.*

10:15, Iac. 1:21.*

⁴⁰⁵¹ περίσσευμα, -τος, τό, (περισσεύω), *belșug, abundență; surplus; rămășiță. Mc. 12:34. Lc.6:45, 2Cor.8:14; Mc.8:8.*

⁴⁰⁵² περισσεύω, (περισσός), viit. περισσεύσω. aor. ἐπερίσσευσα. viit.pas. περισσευθήσομαι, *a exista din abundență; a îmbogăți; a avea surplus; a crește, a fi proeminent. 2Cor.4:15, Ef. 1:8; Mt.13:12, 2Cor.1:5; 1 Cor. 15:58.*

162

163

περισσός

⁴⁰⁵⁶περισσός, -ή, -όν (cf. περί, πέριξ), adj.

mai mare .sau **mai mult** decât ceva obișnuit, extraordinar, remarcabil; **mai mult** decât necesar, de prisos. Mt.5:47, **Rom.3:1**;

In. 10:10, 2Cor.9:1.

⁴⁰⁵⁶περισσότερος, -τέρα, -τερον, (περισσός, la gradul comparativ), adj. **mai mare**, **mai mult**, **mai abundant**. Mt.32:13, Lc.20:47. 1Cor.12:23, Evr.6:17 și 7:15 cu funcție de adverb.

⁴⁰⁵⁷περισσώς, (περισσός), adv. *in foarte mare măsură, neobișnuit, mult*. Fapt.26:11; Mt.27:23 [cu sens comparativ], Mc. 10:26.*

⁴⁰⁵⁸περιστερά, -ας, ή, *porumbel* [animal de jertfă pentru săraci]. Mt.21:12, Mc. 11:15, Lc.3:22, In. 1:32. [Vezi și explicația lui Bauer.]

⁴⁰⁵⁹περιτέμνω, aor. περιέτεμον, aor.pas. περιετέμην, part.perf.pas. περιτετμημένος, *a tăia prepuțul cuiva, a circumcide*. Le. 1:59, In.7:22, Fapt. 15:1, 1 Cor.7:18. Col.2:11.

⁴⁰⁶⁰περιτίθημι, (περί, τέμνω), aor. περιέθηκα, aor.pas. περιετέθη, imp.aor.pl.pers.il. περίθετε, part.aor. περιθείς, *a așeza în jur de, a înconjura*. Mt.21:33, Mc. 12:1, In. 19:29 [legat de], 1 Cor. 12:23 [fig.].

⁴⁰⁶¹περιτομή, -ης, ή, (περιτέμνω), *circumcizie, tăiere împrejur, omul sau poporul circumcis*. In.7:22, Fapt.7:8, Gal.5:11. Rom.4:12, Gal.2:7, Fil.3:3.

⁴⁰⁶²περιτρέπω, *a întoarce, a schimba, a muta* [dintr-o stare în cea opusă]. Fapt.26:24.*

⁴⁰⁶³περιτρέχω, aor. περιέδραμον, *a fugi sau a se mișca în cerc, a umbla prin împrejurimi*. **Mc.6:55**.*

⁴⁰⁶⁴περιφέρω, *a purta (dintr-un loc în altul)*. Mc.6:55, 2Cor.4:10, Ef.4:14 [fig].

⁴⁰⁶⁵περιφρονέω, / *nesocoti, a mi lua în considerare; a disprețui*. Tit.2:15.*

⁴⁰⁶⁶περίχωρος, -ον, (περί, χώρα), adj. *din împrejurimi, din vecinătate; învecinat*. Mt.3:5, πηλίκος

Mc.1:28, Lc.8:37. Fapt. 14:6.

⁴⁰⁶⁷περίψημα, -ατός, τό, (περί, ψάω), *gunoi, murdărie* [cf. περκάθαμμα]. 1Cor.4:13.*

⁴⁰⁶⁸περπερεύομαι, (πέρπερος, „lăudăros”, „escroc”), *a se lăuda, a-și da importanță*. i Cor. 13:4.*

⁴⁰⁶⁹Περσίδες -ίδος, ή, s.prop. *Persida* [„femeie persană”, frecvent între slave]. Rom. 16:12.*

⁴⁰⁷⁰πέρυσσι, (din răd. περ-, și έ'τος). **anul trecut**. 2CorM:\0,9:2.*

⁴⁰⁷²πετάομαι, (o formă mai târzie a **lui** πέτομαι; *πετάω* are același înțeles), *a zbura*. Ap.4:7, 8:13, 14:6, 19:17.*

⁴⁰⁷¹πετεινόν, -ου, τό, (πέτομαι, adică forma neutră a adj. πετεινός), *pasăre*. Mt.13:14, Mc.4:32. Lc.8:5. Fapt. 10:12, Rom. 1:23 **în** NT. în gener. la pl.J.

πέτομαι, v. πετάομαι.

⁴⁰⁷³ πετρά, -ας, ή, *stâncă; munte stâncos; bloc de piatră*. Mt.27:60, Mc. 15:46, Le.6:48, Rom.9:33 și lPt.2:8 ca sinonimul lui λίθος [„stânca/piatra de poticnire”], Mt.16:18 [fig.].

⁴⁰⁷⁴ Πέτρος, -ου, ό, s.prop. *Petru*. Este forma masculină a substantivului πέτρα. Mt.4:18, 16:16. Fapt. 10:18.

⁴⁰⁷⁵ πετρώδης, -ες, adj. *stâncos; teren stâncos*. Mt.13:5, Mc.4:16.

⁴⁰⁷⁶ πήγανον, -ου, τό, lat. *Ruta graveolens, mărar; izmă* [la Cornilescuj. Le. 11:42.*

⁴⁰⁷⁷ πηγή, -ης, ή, *izvor, fântână; origine, obârșie*. Mc.5:9, In.4:6.14, Fapt.21:6,

Iac.3:11.

⁴⁰⁷⁸ πήγνυμι, aor. έπηξα, *a întări, a consolida; a construi, a ridica (un cort)*. Evr.8:2.*

⁴⁰⁷⁹ πηδάλιον, -ου, τό, (πηδόν, „vâslă”), *cârmă*. Fapt.27:40, Iac.3:4.*

⁴⁰⁸⁰ πηλίκος, -η, -ου, (v. ήλικος). adj. *cât de mare?, cât de important?* Gal.6:11, Evr.7:4.*

πηλός

⁴⁰⁸¹ πηλός, -ου, ό, *argilă, lut; noroi*. In.9:6, 11,14,15, Rom.9:21.*

⁴⁰⁸² πήρα, -ας, ή, *boccea; traistă*. Mt. 10:10. Mc.6:8. Lc.9:3, 10:4.

πηρώω, (πηρός, „schilod”, „tocit”), *a paraliza (pe cineva), a se împietri*. Mc.8:17, In. 12:40. Rom. 11:7.

πήρωσις, -εως,ή,(περώω), *schilodire; orbire; împietrire*. Mc.3:5.*

⁴⁰⁸³ πηχυς, -εως,ό, *braț, cot*. [și ca unitate de măsură pentru lungime, = 45cm]. Mt.6:27, Le. 12:25. In.21:8, Ap.21:17.*

⁴⁰⁸⁴ πιάζω, aor. έπίσα, aor.pas. έπιάσθην. *a apăsa, a strivi; a obliga; a prinde, a aresta; a tortura*. In.7:32, 8:20, 2Cor. 11:32. Fapt. 12:4, 3:7 [cu înțeles neutru].

⁴⁰⁸⁵ πιέζω, (v. πιάζω), *a apăsa*. Lc.6:36.*

⁴⁰⁸⁶ πιθανολογία, -ας, ή, (πιθανός, „convingător”, λόγος), *vorbire convingătoare, arta persuasiunii; a păcăli*. Col.2:4.*

πιθός, = πειθός [ortografie diferită].

⁴⁰⁸⁷ πικραίνω, (πικρός), viit. πικρανώ, aor. pas. έπικράνθην, *a amari*. Ap. 10:9.10; Col.3:9 [fig.].

⁴⁰⁸⁸ πικρία, -ας, ή, (πικρός), *amărăciune; mâhnire; mânie*. Fapt.8:23, Evr. 12:5, Rom.3:14 și Ef.4:31.

⁴⁰⁸⁹ πικρός, -ά,-όν, adj. *amar; ostil; neplăcut*.

Iac.3:11, 3:14 [fig.]*

⁴⁰⁹⁰ πικρώς, (πικρός), adv. *amar; cumplit*. Mt.26:75, Lc.22:62.*

⁴⁰⁹¹ Πιλάτος, -ου, ό, s. prop. *P Hat* [procuratorul Iudeii]. Mt.27:2, Mc.15:1, Lc.13:1.

πίμπλημι, aor. έπλησα, aor.pas. έπλήσθην, viit. πλησθήσομαι, *a umple; a potoli (foamea), a fi săturat* [la pas.], *a împlini*.

Mt.27:48, Mc. 15:46, Fapt. 19:29; Le. 1:15, Fapt.2:4; Le. 1:20, 2:6.21.

⁴⁰⁹² **πίμπρημι, a scânteia; a arde, a avea febră;**
*a se umfla [termen medical]. Fapt.28:6.**

πιστις

⁴⁰⁹³ πινακίδιον, -ου, τό, (πίναξ), *tăhlilă*

*pentru scris. Lc.1 :63.**

⁴⁰⁹⁴ **πίναξ, -ακος, ή, tablă de scris; placă;**
farfurie plată; castron. Mt.11:8, Mc.6:25,
Le. 11:39.

⁴⁰⁹⁵ πίνω, aor. έπιον, imp. πίε, πιέτω, inf.

πιείν, πείν, perf. πέπωκα, *a bea; a absorbi*
[fig.]. Mt.6:25, Lc.10:7, 1 Cor. 10:20, Evr.6:7,
Ap. 14:10.

⁴⁰⁹⁶ πιότης, -ητος, ή, (πίων, „gras”, cf. lat.
pinguis), *grăsime. Rom. 11:17.**

⁴⁰⁹⁷ πιπράσκω, aor. pas. έπάθην, perf. πέπρακα,
perf. pas. πεπραμένος, *a vinde. Mt. 13:46,*
Mc. 14:5, Rom.7:14.

⁴⁰⁹⁸ πίπτω, (cf. πέτομαι), viit. πεσοῦμαι, aor.
έπεσον și έπεσα, perf. πέπτωκα, *a cădea; a*
se dărâma; a se nimici. Mt. 15:24, Mc. 13:25,
Mt. 10:29, Fap. 5:5, Ap. 5:14; Le. 6:49,
Evr. 11:30, Ap. 11:13.

⁴⁰⁹⁹ Πισιδία, -ας, ή, aprop. *Pisidia*. [regiunea
muntoasă în Asia Mică, la vest de Munții **Tau-**
rus]. Fapt. 13:14.

Πισίδιος, -α, -ον, adj. *pisidian, din*

*Pisidia. Fapt.13:14.**

⁴¹⁰⁰ πιστεύω, (πιστός, πίστις), aor. έπίστευσα.
perf. πεπίστευκα, aor. pas. έπιστεύθην, perf. pas.
πεπίστευμαι, *a se încrede (în cineva); a însăr-*
cina (pe cineva cu ceva); a crede, a fi convins;
a crede în cineva [ex. Dumnezeu]. 1 Cor. 13:7,
1In.4:16; In.11:26; Le.1:20, Mt.21:25,
Fapt. 16:34; Mt.27:42, In. 1:7.50, Rom.14:2.

⁴¹⁰¹ πιστικός, -ή, όν, adj. *credincios, fidel, de*
încredere; nefalsificat, veritabil; curat.

*Mc. 14:3, In. 12:3.**

⁴¹⁰² πίστις -εως, ή, (din rad. πιθ-, a verbului
πείθω), *încredere, credință; credincioșii-:*
putere de convingere; responsabilitate,
fidelitate. 1Tim.5:12, 2Tim.4:7; Mc. 11:22,
Fapt. 19:20; Lc.5:20, Rom.3:22; Fapt.6:5.8.

164

165

πιστός

⁴¹⁰³ πιστός, -ή, -όν, adj. *credincios, demn de*
încredere. fidel; sigur, incontestabil. Mt.24:45,
Le.12:42, Ef.6:2i, Col.4:7; 1Cor.1:9,

1 Tini. 1:15. | Pentru diferite exemple v. Bauer.]

⁴¹⁰⁴ πιστόω, (πιστός), aor. pas. έπιστώθην, *a*
arăta/dovedi credincioșii'; a fi convins de
*cineva. 2Tim.3:14.**

⁴¹⁰⁵ πλανάω, (πλάνη), viit. πλανήσω, aor.
έπλάνησα. aor. pas. έπλάνηθην, perf. πεπλά-
νημαι, a induce în eroare, a conduce pe un
drum greșit, a înșela. La pas. a se rătăci, a
ajunge pe o cale greșită; a se înșela. Mt.24:4,
In.7:12, Hn.2:26. Ap.2:20: Mt. 18:12. IPT.2:25.

⁴¹⁰⁶ πλάνη, -ης, ή, **a umbra fără rost. a rătăci;**
înșelare; rătăcire, păcat. Mt.27:64, Rom. 1:27,

Ef.4:14, 2Pt.2:18. **Πλ.4:6.**

πλάνης, -ητος, ό, (πλανάω), are același
înteles cu πλανήτης.

⁴¹⁰⁷ πλανήτης, -ου, ό, (πλανάω), *rătăcitor*,
hoinar. Iud. 13.*

⁴¹⁰⁸ πλάνος, -ου, ό, (πλάνη), *ademenitor*, *sedu-*
cător; *hoinar*. ITim.4:1; Mt.23:63. 2Cor.6:8,
2In.7.*

⁴¹⁰⁹ πλάξ, πλακός, ή, *placă*, *tablă*. 2Cor.3:3.
Evr.9:4.*

⁴¹¹⁰ πλάσμα, -ατός, τό, (πλάσσω), *formă*,
model; *imagine*, *figură*. Rom.9:20.*

⁴¹¹¹ πλάσσω, aor. έπλασα, part. aor. πλάσας,
aor.pas. έπλάσθην, *a crea*, *a forma*; *a refor-*
ma: *a concepe*. Rom.9:20, ITim.2:13.*

⁴¹¹² πλαστός, -ή, -όν, (πλάσσω), adj. *creat*,
conceput; *născocit*. 2Pt.2:3 [sens peiorativ].

⁴¹¹³ πλατεία, -ας, ή, (forma f. a s. πλατύς, se
folosește ca adj. cu οδός), *cale largă*. Mt.6:5,
Mc.6:56, Lc.10:10, Fapt.5:15.

⁴¹¹⁴ πλάτος, -ους, τό, *lățime*. Ef.3:18,
Ap.20:9, 21:16.*

⁴¹¹⁵ πλατώνω, (πλατύς), aor.pas. έπλατύνθην,
perf.sg.pers. **111**. πεπλάτυνται, *a lărgi*. Mt.23:5,
πλήθος

2Cor.6:11.13 [fig.].*

⁴¹¹⁶ πλατύς, ει, ύ, (πλάτος), adj. *plat*; *extins*;
larg. Mt.7:13.*

⁴¹¹⁷ πλέγμα, -τος, τό, (πλέκω), *impletitură*,
[esăturo]. ITim.2:9 [impletitură de păr].*

⁴¹¹⁸ πλείων, πλείονος, adj. gradul compara-
tativ, *mai mare*; *mai mult*; *mai bun*. *supe-*
rior. Mt.21:36, Le.21:3, 1 Cor.9:19, Evr. 11:4.

⁴¹¹⁹ πλέκω, aor. έπλεξα, part.perf.pas. πεπ-
λεγμένος, *a țese*. *a toarce*; *a lega*. *a potrivi*.
Mt.27:29, Mc. 15:17, In.19:2.

⁴¹²⁰ πλέον, adj. gradul comparativ neutru de
la πλείων.

⁴¹²¹ πλεονάζω, (πλέον), aor. έπλεόνασα, *a*
avea din belșug; *a avea surplus*; *a crește*, *a*
îmbogăți. Rom.5:20, 2Cor.4:15, Fil.4:17,
2Tes.3:12.

⁴¹²² πλεονεκτώ, (πλεονέκτης), aor. έπλεα-
νέκτησα, aor.pas. έπλεονεκτήθην, *a se folosi*
de cineva, *a înșela*. 2Cor.2:11, 7:2. 12:17.18,
ITes.4:6.*

⁴¹²³ πλεονέκτης, -ου, ό, (πλέον, έ'χω), *lacom*,
nesățios, *om doritor de căștig*. 1 Cor.5:10.11,
6:10, Ef .5:5.*

⁴¹²⁴ πλεονεξία, -ας, ή, (πλεονέκτης). *dorință*
de căștig, *lăcomie*. Le. 12:15, Rom. 1:29,
2Cor.9:5. 2Pt.2:3.

⁴¹²⁵ πλευρά, -ας, ή, *latură*; *parte*; *coastă*.
Mt.27:49. In. 19:34, Fapt. 12:7.

⁴¹²⁶ πλέω, «*naviga*, *a călători cu vaporul*; *a*
înota. Lc.8:23. Fapt.21:3, 27:2, Ap. 18:17.

⁴¹²⁷ πληγή, -ης ή, (πλήσσω). *bătaie*, *lovitură*:
rană; *urgie*. Le. 12:48, 2Cor.6:5; Fapt. 16:33
| instrumentul care provoacă rana]. Ap. 13:14;
9:18.20.

⁴¹²⁸ πλήθος, -ους,τό, (πιμπλημι), *abundența sau mulțimea unui lucru; mulțime; grup de oameni, adunare*. Le.5:6, In.21:6, Evr. 11:12; Lc.23:1,Fapt.2:6.

πληθύνω

⁴¹²⁹ πληθύνω, (πλήθος),-viit. πληθύνω, aor.pas. ἐπληθύνθη, *a umple; a spori, a îmbogăți; a crește*. Fapt.6:7, 9:31. Evr.6:14; Mt.24:12, IPt.1:2. 2Pt.1:2.

⁴¹³⁰ πλήκτης, -ου,ό, (πλήσσω), *bătăuș, scandalagiu, certăreț, arțăgos*. ITim.3:3. Tit. 1:7.

⁴¹³² πλημμυρά, -ας, ή, *apă adâncă, inundăție, potop*. Le.6:48.*

⁴¹³³ πλην, adv. *dar. de aceea, lotuși*. Mc.9:13, Lc.22:22. Mt. 11:22, **1 Cor. 11:11**.

⁴¹³⁴ πλήρης, -ες, (πίμπλημι), adj. *umplut, saturat; complet, desăvârșit*. Mc.8:19, Lc.5:12, Fapt.7:55, Mc.4:28, in. 1:14.

⁴¹³⁵ πληροφορέω, (πληροφόρος), inf. aor.pas. πληροφορηθήναι, part. aor.pas. πληροφορηθείς, *a împlini cu desăvârșire: a duce la bun sfârșit: a ajunge la convingere deplină; a fi convins pe deplin*. 2Tim.4:5; Le. 1:1, Col.4:12; Rom.4:21, 14:5.

⁴¹³⁶ πληροφορία, -ας, ή, (πληροφόρέω), *convingere/siguranță deplină; plinătate*. Col.2:2, iTes. 1:5. Evr.6:11, Rom. 15:29.*

⁴¹³⁷ πληρώω, (πλήρης), viit. πλήρωσα, aor. ἐπλήρωσα, perf. πεπλήρωκα, aor.pas. ἐπλήρωθη, perf.pas. πεπλήρωμαι. *a umple; a termina, a se împlini; a trece; a ajunge la împlinire/desăvârși* re Le. 3:5. Fapt.2:2, Fii.4:19; Mc.1:15. Fapt.9:23, Rom.15:19, Col. 1:25; MI. 1:22.

⁴¹³⁸ πλήρωμα, -τος, τό, (πληρώω), *conținut, ceva care umple; completare, adăugare; ceea ce este plin. plinătate*. Mc.6:43; Mt.9:16, Ef. 1:23; Rom. 11:25, Col.2:9; Gal.4:4.

⁴¹³⁹ πλησίον, (din forma n. a adj. πλησίος), adv. *în apropiere. în vecinătate*. In.4:5. Cu articol are valoare de substantiv: *semen, prieten, tovarăș, frate*. Mt.5:43, Mc. 12:31, Le. 10:29.36, Fapt.7:27, Rom. 15:2. Ef.4:25.

⁴¹⁴⁰ πλησμονή, -ης, ή, (πίμπλημι), *umplere. pneύμα*

saturare, satisfacție; plăcere exagerată Col.2:23.*

⁴¹⁴¹ πλήσσω, *a lovi. a biciui, a mușca, a răni; a provoca o urgență*. Ap.8:12.

⁴¹⁴² πλοιάριον, -ου,τό, (πλοῖον), *bărcuță. vaporas*. Mc.3:9, Lc.5:2. In.6:22.23. 21:8.^H

⁴¹⁴³ πλοῖον, -ου, τό, (πλέω), *vapor, barcă, barcă de pescuit*. Fapt.20:13. Iac.3:4; Mt.4:21, Lc.5:2. **In.6:22**.

πλοκή, ης, ή, (πλέκω), *împletitură |de păr|*. IPt.3:3, ITim.2:9.*

⁴¹⁴⁴ πλοός ό, *contras plous, acuz. ploun, gen. πλοός (πλόου). navigare, călătorie cu vaporul*. Fapt.21:7. 27:9.10.*

⁴¹⁴⁵ πλούσιος, -α, ον, (πλούτος), adj. *bogat*.

înstărit; distins. Mt.27:57, Le. 12:16. 16:21.
Iac. 1:10, ITim.6:17. 2Cor.8:9 și Ap.2:9 [sens
spiritual].

⁴¹⁴⁶ πλουσίως, (πλούσιος), adv. *din belșug,*
bogat. Col.3:16, Tit.3:6.

⁴¹⁴⁷ πλουτέω, (πλούτος), aor. ἐπλούτησα,
perf. πεπλούτηκα, *a se îmbogăți, a deveni*
bogat. Le. 1:53. ITim.6:9, 1Cor.4:8, Ap.3:18.

⁴¹⁴⁸ πλουτίζω, (πλούτος), aor. ἐπλούτισα,
aor.pas. ἐπλούτισθην. *a îmbogăți (pe alții).*
Numai cu sens fig.: 1 Cor. 1:5. **2Cor.6:10,**
9:11.*

⁴¹⁴⁹ πλούτος, -ου, ό, (πολύ), *bogăție, avere:*
comoară; abundență. Mt. 13:22, Mc.4:19,
Ef.1:7, Evr. 11:26. Ap.5:12.

⁴¹⁵⁰ πλύνω, (πλέω), viit. πλυνώ. aor. ἐπλυνα.
a spăla. Lc.5:2. Ap.7:14. 22:14.*

⁴¹⁵¹ πνεῦμα, -τος, τό, (πνέω), *sufflare; vânt;*
furtună; respirație; viață, chef de viață:
entuziasm; ființă; suflet, duh, spirit, ființă spiri-
tuală, în NT. are următoarele sensuri: vânt,
adiere. In.3:8, Evr. 1:7; *sufflare, respirație,*
sufflare/putere de viață. Mt.27:5, Le.8:55.
Ap. 11:11; *ființă spirituală.* Fapt.23:8, Evr. 1:14,
166

167

πνευματικός

πόλις

πολιτάρχης

πορεύω

In.4:24; *suflet, duh, spirit* ca parte a perso-
nalității umane; **2Cor.7:1**, Col.2:5, Evr.4:12;
stare spirituală, dispoziție, Ef.4:23, IPt.3:4;
Duhul (Spiritul) lui Dumnezeu, Duhul lui
Cristos, Fapt.5:9, 16:7, Rom.8:9, **1Cor.2:10,**
Hn.4:13.

⁴¹⁵² πνευματικός, -ή, -όν, (πνεῦμα), adj. **spiri-**
tual, duhovniceste; potrivit cu Duhul lui
Dumnezeu. Rom.7:14, 1 Cor. 15:37, Col.3:16,
IPt.2:5, Ef.6:12 [ființe demonice],

⁴¹⁵³ πνευματικώς, (πνευματικός), adv. **spiri-**
tual, duhovnicesc, potrivit naturii Duhului.
iCor.2:13.14, Ap.U:8.*

⁴¹⁵⁴ πνέω, (πνεύμα), **aor.** επνευσα, *a sufla*
[vântul], *a respira; a răspândi un miros.*
Mt.7:25, In.3:8, Fapt.27:40. Ap.7:1.

⁴¹⁵⁵ πνίγω, aor. ἐπνίξα, *a sugruma, a stran-*
gula; a nimici. Mt.13:7, 18:28, Mc.5:13.

⁴¹⁵⁶ πνικτός, -ή, -όν, (πνίγω), adj. *sugrumat,*
mort prin sugrumare; nimicit. Fapt. 15:20.29,
21:25.*

⁴¹⁵⁷ πνοή, -ης, ή, (πνέω), *vânt, adiere; respirare.*
Fapt.2:2. 17:25 *putere dăătoare de v/a/ă].**

ποδαπός, v. ποταπός.

⁴¹⁵⁸ ποδήρης, -ες, (πους, ἀραρίσκω „a pot-
rivi”), adj. (*care ajunge*) *până la gleznă* [ex.
robă]. Ap. 1:13.*

ποδονιπτήρ, -ήρος, δ, (πους, νιπτήρ „spă-
lător”), *lighean.* In. 13:5.*

⁴¹⁵⁹ πόθεν, *părție, interog. de unde?* Mt. 15:33,

Mc.8:4, Le. 13:25, Iac.4:1.

ποίη, -ας, τὸ, *pășune*. Iac.4:14. Aici este forma f. a lui ποῖος.

⁴¹⁶⁰ ποιέω, aor. ἐποίησα, viit. ποιήσω, perf. *πεποίηκα*, aor.med. ἐποίησάμην, part. perf. *πεποιημένος*, *a face*, *a crea*, *a alcătui*, *a construi*; *a aduce roadă*, *a acționa într-un anume mod*, *a da rezultate*; *a presupune*.

Mc.9:5, Le.9:33, Fapt.4:24, ICor.5:2;

Lc.3:11, 2Cor.8:10; Mt.3:10, 7:17; 12:33.

⁴¹⁶¹ ποίημα, -τος, τό, (ποιέω). *lucrare*, *crea-ți une*, *ceva făcut*. Rom. 1:20, Ef.2:10.*

⁴¹⁶² ποιήσις, -εως, ή, (ποιέω). în contrast cu ποίημα, se referă la acțiune și nu la rezultat: *lucrare*. Iac. 1:25.*

⁴¹⁶³ ποιητής, -οῦ, ό, (ποιέω). *făcător*, *creator*, (*persoana*) *care face*; *poet*. Rom.2:13, Iac. 1:22, 4:11; Fapt. 17:28.

⁴¹⁶⁴ ποικίλος, -η, -ον, adj. *pestriț*, *variat*, *de multe feluri*. Mt.4:24, Lc.4:40. 2Tim.3:6, Evr.2:4, 13:9, IPt.1:6.

⁴¹⁶⁵ ποιμαίνω, (ποιμήν). viit. ποιμανώ, aor. ἐποίμανα, *a paste (o turmă)*, *a ocroti*, *a îngriji*. Le. 17:7. ICor.9:7, 1 Pt.5:2, Ap.7:17.

⁴¹⁶⁶ ποιμήν, -ένος, ό, *păstor*, *cioban*; *protector*, *îngrijitor*. Mt.9:36, 25:32, Le.2:8, Evr.13:2(). IPt.2:25.

⁴¹⁶⁷ ποίμην, -ης, ή, (ποιμήν), *turmă* [mai ales de oi]. Lc.2:8, 1 Cor.9:7. Mt.26:31. In. 10:16 [la fig. *ucenici lui Isus*]*

⁴¹⁶⁵ ποίμνιον, -ου, τό, (ποιμήν), *turmă de oi*. în NT. numai cu sens fig. însemnând „turma lui Cristos”. Le. 12:32. Fapt.20:28.29, IPt.5:2.3.*

⁴¹⁶⁹ ποῖος, -α, ον, **pr.int.** rel. *cefei (de)*; *care*. Fapt.7:49, Rom.3:27, ICor. 15:35; Mt.22:36, Lc.24:19.

⁴¹⁷⁰ πολεμέω, (πόλεμος), viit. πολεμήσω, aor. ἐπολέμησα, viit.pas. πολεμηθήσομαι, *a lupta*, *a se război*, *a se împotrivi*; *a fi dușmănos*, *ostil*. Ap. 12:7, 13:4, 17:14; Iac.4:2 [fig.].

⁴¹⁷¹ πόλεμος, -ου, ό, *luptă*, *război*; *ceartă*, *dezbinare*. Mt.24:6, Mc. 13:7, Le. 14:31, ICor. 14:8, Iac.4:1.

⁴¹⁷² πόλις, -εως, ή, <?ραβν (inclusiv locuitorii), *stat-oraș*, *capitală*; (*stat-)**oraș liber*. Mt.5:14, Le. 10:8, In.4:5, Evr.11:10.

⁴¹⁷³ πολιάρχης, -ου, ό, (πολίτης, άρχω), *magistral*, *superiorul cetățenilor (unui oraș)*. Fapt. 17:6.8.*

⁴¹⁷⁴ πολιτεία, -ας, ή, (πόλις), *cetățenie*; *drept de cetățenie*. Fapt.22:28. Ef.2:12.*

⁴¹⁷⁵ πολιτευμα, -τος, τό, (πολιτεύω), *drept de cetățenie*; *comportament demn de un cetățean*. Fil.3:20.*

⁴¹⁷⁶ πολιτεύομαι, (πόλις, πολίτης), aor. ἐπολίτευσάμην, perf. *πεπολίτευμαι*, *a fi cetățeanul unui oraș sau al unui stat*: *a se comporta demn de v cetățenie*: *a trăi într-un anu-*

me fel. în NT. doar cu înțelesul din urmă:

Fapt.32:1, Fii. 1:27.*

⁴¹⁷⁷ πολίτης, -ου, ό, *cetățean*. Le. 15:15,

Fapt. 19:14, 21:39, Evr.8:11.*

πολλά, v. πολύς.

⁴¹⁷⁸ πολλάκις, (πολύς), adv. de timp, *de multe*

ori, frecvent. Mt. 17:15, Mc.5:4, In.18:2,

Rom. 1:13, Evr.6:7.

⁴¹⁷⁹ πολλαπλασίων, -ον, adv. *cu mult mai*

mult, de mai multe ori. Mt. 19:29, Le. 18:30.*

πολύλαλος, -ον, (πολύς, λαλέω), adj.

vorbăreț. Iac.3:1.*

⁴¹⁸⁰ πολυλογία, -ας, ή, (πολύς, λέγω),

verbozitate, multă vorbă. Mt.6:7, Lc.1 1:2.*

⁴¹⁸¹ πολυμερως, adv. *în multe feluri*. Evr. 1:1 .*

πολυπληθεια, -ας, ή, (πολύς, πλήθος), *o*

mulțime mare. Fapt. 14:7.*

⁴¹⁸² πολυποίκιλος, -ον, adj. *de foarte multe*

feluri; foarte variat. Ef.3:10.*

⁴¹⁸³ πολύς, πολλή, πολύ, adj. *mult, numeros,*

mare, puternic; de multe feluri; mai mulți;

în mai mare măsură [adverbial]. Mt.7:22,

In.10:32, !Tim.6:12; Mt.13:3, Le.3:18.

Fapt.28:23, 20:18 [adverbial].

⁴¹⁸⁴ πολυσπλαγχνος, -ον, (πολύς, σπλαγχνον),

adj. *milos, cu mare îndurare*. Iac.5:11.*

⁴¹⁸⁵ πολυτελής, -ες, (πολύς, τέλος), adj. *scump.*

de mare valoare. Mc. 14:3, !Tim.2:9, !Pt.3:4.*

⁴¹⁸⁶ πολύτιμος, -ον, (πολύς, τιμή), adj. *prea-*

cinstit; foarte scump. Mt. 13:46, In. 12:3,

!Pt.1:7.*

⁴¹⁸⁷ πολυτρόπως, (πολύς, τρέπω), adv. *diferit.*

Evr. 1:1 .*

⁴¹⁸⁸ πόμα, -ατός, τό, (din rad. πο- a verbului

πίνω), *băutură*. 1 Cor. 10:4, Evr.9:10.

⁴¹⁸⁹ πονηρία, -ας, ή, (πονηρός, πόνος),

răutate; nepotrivire; răcătoșenie. Mt.22:18,

Mc.7:22. Rom.1:28, **ICor.5:8, Ef.6:12.**

⁴¹⁹⁰ πονηρός, -ά, όν. (πόνος), adj. *suferind,*

într-o stare rea; rău, dăunător; răcătos,

josnic, destrăbălat; răutate, fapte rele [sub-

stantival]. Mt.6:23, Le. 11:34; Mt. **12:35,**

2Tes.3:2, 2Tim.3:13, Gal 1:4; Mt.5:39,

Lc.6:45.

⁴¹⁹¹ y ⁴¹⁹⁰

⁴¹⁹² πόνος, -ου, ό, (πένομαι, „a suferi", „a se

chinui"), *muncă, oboseală; chin*. Col.4:13,

Ap. 16:10.11, 21:4.

⁴¹⁹³ Ποντικός, ή, όν, adj. *din Pont*. Fapt. 18:2.-

⁴¹⁹⁴ Πόντιος, -ου, ό, cf. Πόντιος Πιλδ.τιος,

s.prop. (*Pilat*) *clin Pont*.

πόντος, -ου, ό, *mare, largul mării.*

Ap.18.17.*

⁴¹⁹⁵ Πόντος, -ου, ό, s.prop. *Pont*. Prima dată

numele Mării Negre, mai **târziu** numele

regiunii dintre Marea Neagră și Munții

Caucaz. **Fapt.2:9, !Pt.1.1.***

⁴¹⁹⁶ Πόπιλος, -ου, ό, *Publiu(s)*. Fapt.28:7.*

⁴¹⁹⁷ πορεία, -ας, ή, (πορεύομαι), *umblare; călă-*

torie; drum; mod de viață. Le. 13:22, Iac. 1: 11 .*

⁴¹⁹⁸ πορεύω, în lit. doar πορεύομαι, viit.

πορεύσομαι, aor.pas. έπορεύωην. *a merge, a umbla, a cālători; a merge după cineva, a urma; a trăi într-un anume fel.* Mt.25:41. Lc.4:42, Rom.15:24: Lc.7:50, 21.8; 1:6.

lud. 11.

168

169

πορθέω

⁴¹⁹⁹ πορθέω, (πέρθω, la intensiv), aor. έπόρωησα, *a nimici, a distruge.* Fapt.9:21, Gal. 1: 13.23.*

πορεία, v. πορεία.

⁴²⁰⁰ πορισμός, -ού, ό, (πορίζω, „a procura”), *procurare, speculă; posibilitate/izvor de căști.* ITini.6:5.6.*

⁴²⁰¹ Πόρκιος, -ου, ό, s.pron. *Porcius (Festus).* Fapt.27:22.

⁴²⁰² πορνεία, -ας, ή, (πόρνος), *imoralitate sexuală, prostituare; închinare la idoli* [fig.J. Mt.5:32, Mc.7:21, 1 Cor.5:1, Ap.2:21,9:21.

⁴²⁰³ πορνεύω, (πόρνος), viit. πορνεύσω, aor. έπόρνευσα, *a se prostituă, a practica prostituția sau imoralitate sexuală.* ICor.6:18, 10:8, Ap.2:14, 18:3.9.

⁴²⁰⁴ πόρνη, -ης,ή, (πόρνος), *femeie imorală; prostituată, curvă.* Mt.21:31, Le. 15:30, ICor.6:15.Evr. 11:31.

⁴²⁰⁵ πόρνος, -ου, ό, *bărbat imoral, prostituat, atrnar.* ICor.5:9,Ef.5:5, ITim.1:10,Evr.12:16.

⁴²⁰⁶ πόρρω, adv. *departe.* Mt. 15:8, Mc.7:6. [comp. πορρώτερον, Le. 17:12.]

⁴²⁰⁷ πόρρωθεν, (πόρρω, -θεν), adv. *de departe, din depărtare; departe.* Le. 17:12, **Evr.** 11:13.*

⁴²⁰⁸ πορρώτερον și πορρωτέρω, vezi πόρρω.

⁴²⁰⁹ πορφύρα, -ας, ή, (πορφύρω, „a se învoluma”), *haiñă sau vopsea purpurie, purpură.* Mc. 15:17.20, Le. 16:19, Ap. 17:4, 18:12.*

⁴²¹⁰ πορφυρόπωλις, -ιδος, ή, (πορφύρα, πωλέω), *vânzătoare de purpură* [despre Lidia]. Fapt. 16:14.*

⁴²¹¹ πορφυρούς -ά,ούν, adj. *purpuriu.* In.19:2.5, Ap. 17:4 [ca s.].*

⁴²¹² ποσάκις,(πόσος), adj. pr.int. *de câte ori?* Mt. 18:21, Le. 13:34.

⁴²¹³ πόσις, -εως, ή, (din răd. πο-, a verbului πίνω), *băutură; băut.* Rom. 14:17, Col.2:16; In.6:55.*

που

⁴²¹⁴ πόσος, -η, ον, adj. pr.int. *cât?, cât de mare?, cât de mult?* Mt.6:23, Mc.9:23, 2Cor.7:11,Mt. 15:34. Fapt.21:20.

⁴²¹⁵ ποταμός,-ού, ό,*fluviu; râu. râu de munte; albia râului; inundație.* Mt.3:6. Ap.9:14: Mt.7:25. Lc.6:48.

⁴²¹⁶ ποταμοφόρητος,-ον, (ποταμός, φορέω), adj. *δus de râu.* Ap. 12:15.*

⁴²¹⁷ ποταπός, -ή, -όν, adj.pr.int. *cefei (de)?* Mt.8:27, Lc.7:39, 2Pt.3:11.

ποταπός,(ποταπός), adv.int. *cum?, în ce fel/mod?* **Fapt.20:18.**

⁴²¹⁸ πότε, adv.int. *când?*, *de când?*, *până când?*
Mt. 17:17, Mc.9:19. In. 10:24, Ap.6:10.

⁴²¹⁹ ποτέ, (**fără** accent, particulă enclitică),
adv. de timp. *cândva*; *odată*; *oricând*.
In.9:13, Rom.7:9, Ef.2:2; Rom. 1:10 [ήδη
ποτέ „în sfârșit”!]; Gal.2:6.

⁴²²⁰ πότερος, -α, -ον, particulă interogativă,
oare; *dacă*. In.7:17 [πότερον..., ή, = dacă...,
sau].*

⁴²²¹ ποτήριον, -ου,τό, (din răd. πο- a verbului
πίνω),*pahar*, *cupă*,*potir*. Mt.23:25, Le. 11:39,
Ap. 17:4; I Cor. 11:25 [și conținutul |. Despre
suferință sau judecată: Mt.20:22, Le.22:42,
Ap. 14:10.

⁴²²² ποτίζω, (πίνω), aor. *έπότισα*, **perf.**
πεπότικα, aor.pas. *έποτίσθην*, part.perf. *πεπο-*
τισμένος, *a da de băut (cuiva)*; *a adăra*; *a*
uda (plantele). Mt.25:35\ **Mc.9:41, ICor.3:2**;
Le. 13:15, **ICor.3:6-8**.

⁴²²³ Ποτίολοι, -ων, οι, s.prop. *Puteoli*, azi
Rozzuoli, [La Cornilescu *Puzole*], oraș roman
în apropierea Golfului Neapole. Fapt.28:13.

⁴²²⁴ πότος, -ου, ό, (πίνω), *beție*, *consumare de*
vin; *chef*, *petrecere*. 1 Pt.4:3.*

⁴²²⁶ ποϋ, adv. int.-rel. *unde?*, *în ce/care loc?*
Mt.2:2, Mc. 14:2, Le. 17:17, In. 1:38, 7:35,
Evr. 11:8.

που

⁴²²⁵ πού, forma enclitică neaccentuată a lui
ποϋ. în NT cu înțeles de: *unde*; **înjur de**,
cam. Evr.2:6, 4:4, Rom.4:19.

⁴²²⁷ Πούδης, -εντός, ό, s.prop. *Pudens*.
2Tim.4:21.*

⁴²²⁸ πους, ποδός, ό, *picioar*; *pas*; *umblare*,
fugă. Mt.4:6, 18:8, Mc.9:45, 1 Cor. 12:5:
Fapt.5:9. Rom. 10:15.

⁴²²⁹ πρόγνα, -ατός, τό, (πρασσω), *un lucru*
făcut; *ceea ce s-a întâmplat, eveniment*.*fapt*;
sarcină, *obligație*; *lucru*, *afacere*; *proces*, *caz*
penal, *dispută*. Le. 1:1, Fapt.5:4, 2Cor.7:11;
Rom. 16:2, Evr. 10:1; ICor.6:1.

⁴²³⁰ πραγματεία, -ας,ή,(πράγμα), *activitate*,
ocupare, *întreprindere*. 2Tim.2:4.*

⁴²³¹ πραγματεύομαι,(πρδγμα), aor. **έπραγμα-**
τευσάμην, *a duce/conduce o activitate co-*
mercială/fiscală; *a-și exercita meseria/voca-*
ția. Le. 19:13 [„**începeți** să întreprindeți”].*

⁴²³² πραιτώριον, -ου,τό, (**lat.** praetorium), **re-**
sedința *oficială a procuratorului*; *garda pre-*
toriană. Mt.27:27, In. 18:28, Fii. 1:13.

⁴²³³ πράκτωρ, -ορός, ό, (πράσσω), *suprave-*
ghetor; *temnicer*; *executor judecătoresc*.
Le. 12:58.*

⁴²³⁴ πραξίς, -εως, ή, (πράσσω), *acțiune*, *faptă*,
lucru; *lucrare*. Mt.16:27, **Rom. 12:4; Fapt. 19:18**.

⁴²³⁵ πράος, vezi πρᾶϋς.

⁴²³⁶ vezi 4236

⁴²³⁷ πρασιά, -ας,ή,(πράσον „ceapă”), *strat/*
răzor de flori; *grup (de oameni)*. Mc.6:40.*

⁴²³⁸ πράσσω, viit. πράξω, aor. έπραξα, perf.
πέπραχα, aor.pas. *έπράχθην*, part. perf.

πεπραγμένος, *a face. a termina, a duce la bun sfârșit; a se comporta într-un fel anume; a fi într-o stare anume.* Fapt.5:35, 26:20,

2Cor.5:10: **Fapt.3:17, Ef.6:21.**

πραῦπάθεια, -ας, ή, (πραύς, πάσχει), *blândețe, bunătate.* 1Tim.6:11.*

Πρίσκα

⁴²³⁹ πραύς, πραεία, πραυ, adj. *blând, bun, modest.* Mt.5:5, 11:29,21:5, iPt.3:4.*

⁴²⁴⁰ πραύτης, -τητος ή, (πραύς), *blândețe, gentilețe, umilință.* 1Cor.4:21; 2Cor.10:1, Gal.5:23, iPt.3:16.

⁴²⁴¹ πρέπω, *a se cuveni; a fi potrivit/drept.*

Mt.3:15, 1Cor. 11:13, Ef.5:3, Evr.2:10.

⁴²⁴² πρεσβεία, -ας, ή, (πρεσβεύω, πρεσβύτερος), *delegație: trimis, ambasador.* Le. 14:32, 19:14.*

⁴²⁴³ πρεσβεύω, (πρέσβυς, „bătrân”), aor. έπρέσβευσα, *a fi un trimis, un ambasador; a călători, a lucra ca ambasador.* 2Cor.5:20. Ef.6:20.*

⁴²⁴⁴ πρεσβυτέρων, -ου, τό, (πρεσβύτερος), *consiliul bătrânilor, a presbiterilor, conducătorii bisericii.* Le.22:66, Fapt.22:5. 1Tim.4:14.*

⁴²⁴⁵ πρεσβύτερος, -α, ον, (comparativul lui πρεσβυς, original πρέσγυς, „cel care merge în față”), adj. *mai bătrân, mai în vârstă.* Le. 15:25, In.8:9, Fapt.2:17. Ca SUBSTANTIV: *conducătorii ^ înțelepți ai neamului; conducătorii bisericii.* ^ Le. Mt. 16:21, Lc.7:3. Fapt. 11:30, 1Tim.5:17.

⁴²⁴⁶ πρεσβύτης -ου, ό, (πρεσβυς), *om bătrân.* Le.1:18, Tit.2:2, Film.9.*

⁴²⁴⁷ πρεσβύτις, -ιδος ή, corespondentul f. pentru **κρεσβύτης/emeie** *bătrână.* Tit.2:3. <

⁴²⁴⁸ πρηνίς, -ές^κίν. [gen. πρηνοῦς], *cufaUi înainte* [orig.l, *cu capul în jos.* **Fapt. 1:18.**

⁴²⁴⁹ πρίζω, sau πρίω, aor.pas. έπίρσθην, *a tăia (în bucăți) cu ferăstrăul; a scrâșni din dinți.* Evr. 11:37.*

⁴²⁵⁰ πρίν, adv. *înainte, mai înainte; demult; mai demult; odinioară.* Mt.26:34, Mc. 15:42, In.8:58, 14:29.

⁴²⁵¹⁻⁵² Πρίσκα, sau Πρίσκυλλα, -ης,ή [dini.]. s. prop. *Priscila.* Fapt. 18:2, Rom. 16:13, 2Tim.4:19.

170

171

πρίω

πρίω, vezi πρίζω.

⁴²⁵³ πρό, **I. PREPOZIȚIE** cu gen.: *în fața, înaintea* [în spațiu sau timp], *în loc de* [fig.], *mai înainte ca* [în comparații]. 2. **ADVERB DI-**LOC: *în fața, înaintea.* Fapt.12:6. 14:13, Iac.5:9.3. **ADVERB DE TIMP:** *înaintea* (unui eveniment, unei acțiuni). Le. 11:38, In. 17:21, **Ef. 1:4, 2Tim.4:21.** 4. **ARĂTÂND SUPERIORITATE:** *mai presus, mai înainte, înainte de.* Iac.5:12, **IPt.4:8.**

⁴²⁵⁴ προάγω, (πρό, αγω), viit. προάξω, aor.

προήγαγον, **a conduce/duce**, *a duce afară; a avansa, a merge înainte, a înfățișa; a depăși* [fig.]. Fapt. 16:30, 17:5, 25:26; Mc. 10:32, Le. 18:39, 2In.9 [fig.J.

⁴²⁵⁵ προαφέω, în lit. doar la med. **προαιρέομαι**, aor.med. προειλόμην, *a planifica, a hotărî*. 2Cor.9:7.*

⁴²⁵⁶ προαιτιόμαι, (πρό, αίτιάω). aor. προητιασάμην, *a acuza dinainte*. Rom.3:9 [,**mai** înainte **i-am** acuzat că..."].

⁴²⁵⁷ προακούω, *a fi auzit mai înainte*. Col. 1:5.*

⁴²⁵⁸ προαμαρτάνω, part. perf. προημαρτηκώς, *a fi răcătuit înainte*. 2Cor.12:21, 13:2.*

⁴²⁵⁹ προαύλιον, -ου,τό, (πρό, αυλή), *sprațiul dinaintea casei; curtea interioară a unei clădiri*. Mc. 14:68.*

⁴²⁶⁰ προβαίνω, aor. προέβην, **part. aor .part.** reif. προβεβηκώς, *a răși înainte, a merge înainte, a avansa*. Mt.4:21, Mc. 1:19, Le. 1:7.18 și 2:36 [în vârstă înaintată].*

⁴²⁶¹ προβάλλω, aor. προέβαλον, *a arunca în față; a trimite/a pune înainte; a îmboboci, a înmuguri*. Fapt. 19:33, **Lc.21:30**.*

⁴²⁶² προβατικός, -ή,-όν, (πρόβατον). adj. *care se referă la oaie*. In.5:2 [Poarta Oilor].*
προβάτων, -ου, τό, (dini. de la πρόβατον), *oaie mică; miel*. **In.21:16**.*

προείπον

⁴²⁶³ πρόβατον,-ου, τό, (προβαίνω), *animal; vită; iinimal de jertfă; oaie*. Mt. **12:1** 1, Le. **15:4**, **Rom.8:36**; In. 10:1. **Evr.** 13:20.

⁴²⁶⁴ προβιβάζω, aor. προεβίβασα. aor.pas. προβιβασθείς, *a aduce/a împinge înainte; a instiga, a atâta: a încuraja*. Fapt. 19:33; Mt. 14:8.*

⁴²⁶⁵ προβλέπω, aor. προέβλεψα, *a privi înainte, a vedea înainte, a prevedea; a planifica ceva (în legătură cu cineva), a purta de grijă*. **Evr.** 11:40.*

⁴²⁶⁶ προγίνομαι, *a lua ființă, a ființa; a se fi întâmplat mai dinainte*. Rom.3:25 [păcatele făcute mai dinainte].*

⁴²⁶⁷ προγινώσκω, aor. προέγνων, part.aor. προγνούς, **part.perf.pas.** προεγνωσμένος. *a cunoaște dinainte: a vedea înainte*. Fapt.26:5, Rom.8:29. 11:2. **IPt.1:20**. **2Pt.3:17**.*

⁴²⁶⁸ πρόγνωσις, εως, ή, (προγινώσκω). **cu-noaștere anticipată, cunoaștere dinainte**. Fapt.2:23, **IPt.1:2**.*

⁴²⁶⁹ πρόγονος, -ον, (πρό, γίνομαι), adj. *născut mai înainte; strămoș* [ca s.]. **ITim.**5:4, **2Tim.**1:3.*

⁴²⁷⁰ προγράφω, aor. προέγραψα, aor.pas. προεγράφην, **perf.pas.** προγεγραμμένος, *a fi scris mai dinainte; a fi scris mai sus* fex. în aceleși carte]; *a descrie în fața ochilor cuiva, a caracteriza*. Ef.3:3; Rom. 15:4, Gal.3:1. **Iud.**4.*

⁴²⁷¹ πρόδηλος, -ον, adj. *evident, vădit*.

ITim.5:24.25.**Evr.**7:14.*

⁴²⁷² προδίδωμι, aor. προέδωκα, **part.aor.** προ-

δούς, *a da anticipat; a înmâna*. Rom. 11:35.*

⁴²⁷³ προδότης, -ου, ό, (προδίδωμι), *trădător, vânzător [fig.]*. Lc.6:16; Fapt.7:52, 2Tim.3:4.

⁴²⁷⁴ πρόδρομος, -ου, ό, (πρό, τρέχω), *predecessor, înaintas; deschițător de drum*. Evr.6:2().

⁴²⁷⁵ προείδον, *vezi* προσγάω.

⁴²⁷⁷ προείπον, (προλέγω), *viit. προερώ, peri. προείρηκα, a spune înainte, a spune anticipat; προελπίζω a profeti*. Fapt. 1:16; Mt.24:25. Rom.9:29, Evr. 10:15.

προείρηκα, προείρημαι, *vezi* προείπον.

⁴²⁷⁶ προελπίζω, perf. προήλπικα, *a nădăjdui, a fi primul care speră; a spera*. Ef. 1:12.*

⁴²⁷⁸ προενάρχομαι, (πρό, ενάρχομαι), aor. **προ-ενηρξάμην, a începe** (înainte de...)[v. „προ“]. **2Cor.8:6.10.***

⁴²⁷⁹ προεπαγγέλλω, aor.med. προεπηγγειλάμην, [**in** lit. numai la med.], *a promite*.

Rom. 1:2, 2Cor.9:5.*

⁴²⁸⁰ ⁴²⁷⁷ προέρχομαι, *viit. προέλευσομαι*. aor. **προήλθον**, *a merge înainte sau în față, a merge mai departe; a veni, a ieși*. Mt.26:39, Mc. 14:35, Lc.22:47. Fapt. 12:13.

⁴²⁸² προετοιμάζω, aor. προητοίμασα, *a pregăti dinainte*. Rom.9:23. Ef.2:10.

⁴²⁸³ προευαγγελίζομαι, aor. προεηγγελισάμην, *a proclama anticipat vestea bună*. Gal.3:8.*

⁴²⁸⁴ πρόεχω, *a ext via. a fi mai presus de cineva; a fi privilegiat*. Rom. 3:9.*

⁴²⁸⁵ **προηγέομαι**, *a sta în față cuiva, a umbla înainte cuiva; a depuși unul pe altul*. Rom. 12:10.*

⁴²⁸⁶ « πρόθεσις, -εως, ή, (προτίθημι), *prezentare, expunere, punere înainte; intenție, decizie*. Mt.12:4. Mc.2:26. Evr.9:2. Rom.8:28,

Ef.1:11, 2Tim.3:10.

⁴²⁸⁷ προθεσμία, -ας, ή, (πρό, θεσμός, adv. timp), *constatare prealabilă; perioadă de timp fixată, termen; vreme*. Gal.4:2.*

⁴²⁸⁸ προθυμία, -ας, ή, (πρόθυμος), *năzuință, râvnă, voiță*. Fapt.17:11, 2Cor.8:1 1.12.19. 9:2.*

⁴²⁸⁹ πρόθυμος, -ον, (πρό, θυμός), adj. **gata**, *pregătit, dornic, cu râvnă*. Mt.26:41, Mc. 14:38, Rom. 1:15.*

⁴²⁹⁰ προθύμως, (πρόθυμος), adv. *cu râvnă, de*

⁴²⁹¹ προλέγω

bună voie. IPt.5:2.*

πρόϊμος, -ον, (πρωί. ..devreme"), adj.

impurii, de primăvară. Iac.5:7.

προϊνός, -ον, v. πρωινός. Ap.2:28.

προϊστημι, **inf.aor. προστηναι**, *a sta sau a merge înainte cuiva; a conduce; a purta de grijă*. ITes.3:12. 5:12, **ITim.5:17.**

⁴²⁹² προκαλέω, v./ *chema; a încuraja; a chema la luptă*. Gal.5:26.*

⁴²⁹³ προκαταγγέλλω, aor. προκατήγγειλα, part. peri.pas. προκατηγγεμένος. *a anunța, a sem-*

nala, a proclama, a descoperi anticipat (dinainte). Fapt.3:18,24. 7:52, **2Cor.9:5.***

⁴²⁹⁴ προκαταρτίζω, subj. aor. **προκαταρτίσω**, *a pregăti (dinainte)*. **2Cor.9:5.***

προκατέχω, *a poseda dinainte*. Rom. 3:9.

⁴²⁹⁵ προκειμαι, *a ster în fata cuiva (ca un exemplu); a fi gata (pentru ceva)*. Iud.7:

2Cor.8:12, Evr. 12:2.

⁴²⁹⁶ προκηρύσσω, aor. **προκηρύξας, part.perf.**

pas. προκεκηρυγμένος, *a vesti dinainte, I*

proclama anticipat. Fapt. 13:24.

⁴²⁹⁷ προκοπή, -ής,ή,(**προκόπτω**), *progresare, înaintare*. Fii. 1:12,25, ITim.4:15.

⁴²⁹⁸ προκόπτω, viit. προκόψω, aor. προέκοψα.

a progresa, a înainta; a depăși. Rom. 13:12;

Lc.2:52: Gal.1:14.

⁴²⁹⁹ πρόκριμα, -τος τό, (προκρίνω), *prejudicată, discriminare; pădere preconcepută, care nu este influențată de fapte*. ITim.5:21 .*

⁴³⁰⁰ προκυρώ, *a face valabil, a întări anticipat*. **Gal.3:17.***

⁴³⁰¹ προλαμβάνω, aor. προέλαβον, aor.pas. προελήμφθην. *a face ceva în avans, a anticipa: a surprinde*. Mc.14:8, ICor.1 1:21. Gal.6:1.*

⁴³⁰² προλέγω, | forme complementare: προερώ, προείπον, προείρηκα pentru înlocuirea lui λέγω la viit., **aor. și perf]** *a prevesti, a spune dinainte. a profeti*. 2Cor. 13:2, Gal.5:21. v. și προείπον.

172

173

προμαρτυρομα.

προσδοπανάω

⁴³⁰³ **προμαρτύρομαι**, *a prevesti, a mărturisi dinainte*. **IPt.IrII.***

⁴³⁰⁴ **προμελετώ**, *a gândi, a pregăti mai dinainte: a se pregăti pentru apărare*. Lc.21:14.*

⁴³⁰⁵ **προμεριμνάω**, *a purta de grijă mai dinainte, a se îngrijora*. Mc. 13:11.*

⁴³⁰⁶ προνοέω, (πρό. νους), *a se gândi la ceva (mai dinainte), a purta de grijă (de cineva)*.

Rom. 12:17. 2Cor.8:21, **ITim.5:8.***

⁴³⁰⁷ πρόνοια, -ας, ή, (προνοέω), *purtare de grijă; îngrijire: preocupare*. Rom. 13:14, Fapt.24:2.*

⁴³⁰⁸ προοράω, aor. προείδον, perf. προεώρακα, *a vedea mai dinainte, a prevedea*. Fapt.21:29; **2:25.31, Gal.3:8.***

⁴³⁰⁹ προορίζω, aor. προώρισα. aor.pas. προωρίσθην, *a predefini, a predestina, a hotărî mai dinainte*. Fapt.4:28. Rom.8:29, ICor.2:7, Ei. 1:5.

⁴³¹⁰ προπάσχω, *a suferi înainte de [ex. o altă acțiune sau eveniment]*. ITes.2:2.*

προπάτωρ, -ορός, ό, (πρό, πατήρ), *strămoș, străbun*. Rom.4:1.*

⁴³¹¹ προπέμπω, aor. προέκεμψα. aor.pas. προπέμφων, *a urmări; a acoperi, a masca; a pregăti pentru drum [ex. a da mâncare], a porni la drum*. Fapt.20:38,21:5.1 Cor. 16:11.

Tit.3:13, 3In.6.

⁴³¹² προπετής, -ές^κί. *pripit: negândit*. Fapt. 19:36,

2Tim.3:4.*

⁴³¹³ προπορεύομαι, viit. προπορεύσομαι. *a umbra înaintea cuiva; a merge înaintea cuiva, a întâmpina*. Le. 1:76. Fapt.7:40.*

⁴³¹⁴ προς, adv. **în** afară de, pe deasupra. **în** NT. numai ca prepoziție. I. PREPOZIȚIECU ACUZATIV: *spre, către; împotriva*. Arată direcția spre un lucru sau poziția ori starea față de ceva. Mc. 1:33, Lc.23:7, 24:29, Fapt.3:10. **Ef.6:12**. Mai rar se folosește cu gen. și dat. 2. PREPOZIȚIE ci; (iHNmv: *de la; din partea: potrivii cu; în avantajul*. Fapt.27:34 **jîn** avantajul scăpării voastre]. 3. **PRnPOZIȚIB** ci DATIV: *la; lângă; în apropierea* [în sens locativ]. **Mc.5:11, Ap.1:13**.

| ⁴³¹⁵ **προσάββατον, -ου, τό, ; /ίω care precedă** *sabatul; pregătire pentru praznic*, [cf. **παρασκευή**]. Mc. 15:42.*

⁴³¹⁶ προσαγορεύω, aor. **προσηγόρευσα**, aor. pas. προσηγορεύθην, *a saluta, a felicita; a numi*. **Ev.5:10**.*

⁴³¹⁷ **προσάγω**, aor. **προσηγων**, aor.pas. προσήγων, imp.aor. προσάγα.γε. *a conduce, a aduce; a apropia, a înfățișa; a aduce jertfă*. Mt. 18:24, Fapt. 12:6, 27:27.

⁴³¹⁸ προσαγωγή, -ης, ή, (προσάγω), *apropiere; cale liberă*. Rom.5:2. **Ef.2:18.3:12**.*

⁴³¹⁹ προσαιτέω, *a cere: a cerși*. Mt. 10:46. Le. 18:35, **ln.9:8**.*

προσαίτης, -ου, ό, *cerșetor*. Mc. 10:46. ln.9:8.

⁴³²⁰ προσαναβαίνω, aor. προσανέβην, imp. aor. προσανάβηθι, *a merge mai sus; a se așeza mai sus* **fia** masă, la locuri mai importante]. Le.14:10.

προσαναλαμβάνω, *a lua. a așeza lângă sine* [ex. lângă foc]. Fapt.28:2.

⁴³²¹ προσαναλίσκω, sau προσαναλόω, (προς, άνα, valίσκω „a utiliza”), *a utiliza, a consuma în totalitate*. Le.8:43.*

⁴³²² προσαναπληρώω, aor. προσανεπήρωσα, *a adăuga, a completa ceva*. 2Cor.9:12.11:9.*

⁴³²³ προσανατίθημι, **aor.med.** προσσανεθέμην, *a adăuga, a prezenta ceva* [ex. o **părerej**; *a se sfătui, a se consfătui*. Gal. 1: 16. 2:6.*

⁴³²⁴ προσανέχο), «*se apropia de*. **Fapt.27:27**.*

⁴³²⁵ προσασπειλέω, *a amenința*. Fapt.4:21.*

προσαχέω, *a răsuna*. Fapt.27:27. [cf. προσάγω].*

προσδαπανάω, aor. προσεδάπανησα, **α**
174

προσδέομαι

προσκυλλο

cheltui peste (suma pra (mizată). Le. 10:35.*

⁴³²⁶ προσδέομαι,ί/ (mai) *avea nevoie*. Fapt. 17:25.*

⁴³²⁷ προσδέχομαι, aor. προσεδεζάμην. aor. pas. προσεδέχθην, *a primi (pe cineva), a accepta* **părrâșia** (cuiva) [a nu refuzai; a (se) *aștepta (la ceva sau pe cineva)*. Le. 15:2; Rom. 16:2. Fil.2:29; Lc.1 :21, Fapt.23:21.

προσδίδωμι, *a împărți între*. Le.24:30.
 | numai în man. DJ*
⁴³²⁸ προσδοκάω, aor. προσαδόκησα, *a*
astepta. Mt. 11:3, Le. 1:21, 2Pt.3:12.
⁴³²⁹ προσδοκία, -ας, ή, (προσδοκάω), *astep-*
tare. **Lc.21:26, Fapt. 12:11.***
⁴³³⁰ προσεάω, *a permite să meargă mai de-*
parte. Fapt.27:7.*
⁴³³¹ προσεγγίζω, aor. προσήγγισα, *a (se)*
apropia; a ajunge la. Mc.2:4, Fapt.27:27.*
⁴³³² προσεδρεύω, <7 *sta lângă; a sluji*. 1 Cor.9:13.*
⁴³³³ προσεργάζομαι, aor. προσαηργασάμην,
a căștiğa, a procura [pe lângă cele existente].
 Le. 19:16.*
⁴³³⁴ προσέρχομαι, viit. προσελεύσομαι. aor.
 προσήλθον. perf. προσελήλυθα, *a ajunge la*
a merge la; a se ține de. Le.23:52, In. 12:21,
 IPt.2:4. ITim.6:3.
⁴³³⁵ προσευχή, -ης, ή, *rugăchine*. IPt.3:7. Ap.5:8.
⁴³³⁶ προσεύχομαι, viit. προσεύξομαι. aor.
 προσηυξάμην. *a cere; a implora: a se ruga*.
 Mt.6:5-7, Mc. 1:35, Lc.5:16.
⁴³³⁷ προσέχω, aor. προσέσχον, *a-și îndrepta*
atenția: a asculta de; a avea grijă de; a se
preocupa de ceva, a se adânci în. Fapt.8:6.
 ITim.4:1; Le. 17:3, 21:34, ITim.4:13.
⁴³³⁸ προσήλω, (ήλος, „cui”). aor. προσή-
 λωσα, *a baie în cuię, a (intui*. Col.2:14.*
⁴³³⁹ προσήλυτος, -ου, 6, (προσέρχομαι),
străin, cel care s-a atașat iudeilor, prozelit.
 Mt.23:15, Fapt.2:11. 6:5, 13:43.*
⁴³⁴⁰ πρόσκαιρος, -ον, adj. *temporar, efemer*.
Mt. 13:21, Mc.4:17, 2Cor.4:18.
⁴³⁴¹ προσκαλέω, aor. πρυσεκαλεσάμην, perf.
 προσκέκλημαι, *a chema la, a ordona; a che-*
ma la o slujire specială. Mt. 10:1, Lc.7:18.
 Iac.5:14; Fapt. 13:2.
⁴³⁴² προσκαρτερέω, (προς, κοφτερός), *a fi*
credincios ı cuiva), a se devota, a sta la dis-
poziția cuiva (în mod permanent). Mc.3:9.
 Fapt.8:13. Col.4:2; Fapt.2:46.
⁴³⁴³ προσκαρτέρησις, -εως ή, (προσκαρτε-
 réω), *perseverență*. Ef.6:18.*
⁴³⁴⁴ προσκ :φάλαιον, -ου, τό, (προς, κεφαλή),
căpătâi, pi mă I locul unde își arleacă un om
 obosit capul]. Mc.4:38.*
⁴³⁴⁵ προσκληρώ, (προς, κλήρος), aor.pas.
 προρεκληρώθην. *a trage la sorti; a sorti; a*
desemna. în NT. numai la pas. Fapt. 17:4
 [s-au atașat lui Pavel .și Sila].
 πρόσκλησις, v. πρόσκλισις (o altă alter-
 nativă ortografică).
 προσκλίνομαι, (προς, κλίνω), aor.pas.
 προεκλίθην, *a se sprijini pe cineva; a se în-*
clina către; a se atașa. Fapt.5:36.*
⁴³⁴⁶ πρόσκλισις, -εως, ή, (προσκλίνομαι),
înclinarea părtinire. ITim.5:21 . *
⁴³⁴⁷ προσκολλάω, viit. προσκολληθήσομαι,
a lipi străns, a ține la [pas.], *a fi credincios,*
devotat. Ef.5:31 [despre legătura dintre soți].

⁴³⁴⁸ πρόσκομμα, -ατός, τό, (προσκόπτω), **pas greșit; oprire bruscă; obstacol**, in NT: **poticnire, împiedicare**. Rom.9:32. 14:13, 1Cor.8:9. 1Pt.2:8.

⁴³⁴⁹ προσκοπή, -ς, ή, (προσκόπτω), **prilej de poticnire; pricinuirea poticnirii**. **2Cor.6:3.***

⁴³⁵⁰ προσκόπτω, aor. προσέκοψα. *a lovi, a (se) ciocni: a se poticni* [ligi. Mt.4:6. Lc.4:11, Rom.8:32, 14:21.

⁴³⁵¹ προσκολίω, aor. προσεκύλισα. *a ro.v/o-oo//.Mt.27:60, Mc. 15:46.**

175

προσκυνεω

προσχαίρω

προσκυνεω, (προς, κυνέω „a săruta”), viit. προσκυνήσω, aor. προσεκύνησα, *a se închina la, a cinsti cu smerenie; a se închina Ini Dumnezeu*. Mt.18:26, Ap.3:9; Ml.4:10, In.4:21.

⁴³⁵³ **προσκυνητής, -οῦ, ό,** (προσκυνεω), **închinător, cel care se închină**. **In.4:23.***

⁴³⁵⁴ προσλαλέω, aor. προζελάλησα, *a se adresa cuiva, a vorbi cu*. Fapt.28:20, 13:43.*

⁴³⁵⁵ προσλαμβάνω, **aor. προσέλαβον, aor.med. προσελαβόμην, perf. προσείληφα**. *a lua la lângă sine: a lua kt η parte; a primi*. Mt. 16:22, Mc.8:32, Fapt. 18:26, Rom.14:1, 15:7.

⁴³⁵⁶ πρόσλημψις -εως, ή, sau πρόσληψις *primire, acceptare*. Rom.1 1:15.*

⁴³⁵⁷ προσμένω, aor. προσέμεινα, *a rămâne, a sta cu. a fi credincios; a rămâne (mai mult). a continua*. Ml. 15:32, Mc.8:2, Fapl. 13:43, 18:18, **ITim 1:3**.

⁴³⁵⁸ προσορμίζω, (προς, όρμος), aor.pas. προσορμίσθην, *a lansa un vapor la apă; a ancora (un vapor., o barcă) \ la pas*. |. Mc.6:53.*

⁴³⁵⁹ προσοφείλω, *a fi dator (pe deasupra)*. Film. 19.*

⁴³⁶⁰ προσοχθίζω, aor. προσώχθισα, *a se mânia; a se agita; a se dezgusta*. Evr.3:10.17.*

⁴³⁶¹ **πρόσπεινος, -ον, adj. flămând**. Fapt. 11): 10.

⁴³⁶² προσπήγνυμι, aor. προσέπηξα, *a bate în cuie. a fixa cu ajutorul cuielor*. Fapt.2:23.*

⁴³⁶³ προσπίπτω, aor. προσέπεσον sau προσέπεσα. *a se prosterna la picioarele cuiva; a se repezi asupra, a ataca*. Mc.3:11, Le.8:28. Fapt. 16:29; Mt.7:25.

⁴³⁶⁴ **προσπαέω**, aor.med. προσεποιησάμην, [**în lit. doar la med.**], *a se preface, a da impresia; a lua cunosință*. Le.24:28, In.8:6.*

⁴³⁶⁵ προσπορεύομαι, *a merge la. a se apropia de*. Mc. 10:35.*

⁴³⁶⁶ προσρήσανιοπ προσέρηξα, *a sparge în bucali; a se lovi de*. Le.6:48.49; Mt.7:27.

⁴³⁶⁷ **προστάσσω**, aor. προσέταξα, aor.pas. προσετάχθην, aor2. **προσετάγην**, perf. προστέταγναι, *a prescrie, a ordona, a porunci; a obliga la*. Mt.1:24, Mc. 1:44. **Le.5:14**, Fapt. 10:33.

⁴³⁰⁸ **προστάτις**, -νδος, ή, (forma f. **a lui** προστάτης „ocrotitor”), *ocrotitoare; sprijinitoare*.

Rom. 16:2.*

⁴³⁶⁹ **προστίθημι**, viit. προσθήσω, aor. προσέθηκα, aor.med. προσεθέμην. aor.pas. προσετέθην, subj.aor. προσθῶ, inf.aor. προσθεῖναι. *a da pe deasupra, a adăuga, acupla, a asocia; a da, a preda, a dăruī*. Gal.3:19, Evr. 12:19; **Lc.3:20**, 17:5;Mt.6:33.

⁴³⁷⁰ **προστρέχω**, aor. προσέδραμον, *a merge la, a fugi la*. Mc.9:15, 10:17, Fapt.8:30.

⁴³⁷¹ προσφάγιον, (**φαγενν**, ἐσθίω), *garnitură* [la mânca care |; *gustare* |servită cu pâine, în general **pește**]. **In.21:5**. (**v. ἡ ὄψαριον**).*

⁴³⁷² **πρόσφατος**, -ον, **adj.** *nou. proaspăt*. în NT. *de timp nou* |ceva care nu era înainte |. Evr. 10:20.*

⁴³⁷³ προσφάτως,(πρόσφατος), *adv. recent, nu demult*. **Fapt. 18:2**

⁴³⁷⁴ **προσφέρω**, aor. προσήνεγκον sau προσήνεγκα, perf. προσενήνοχα. aor.pas. **προσηνέχθη**, *a aduce (la); a preda; a înmâna; a conduce (la): a prezenta: a se apropia*. Mt.4:24. Lc.23:14. Fapt.8:18; Mt.2:11, Evr. 10:11.

⁴³⁷⁵ προσφιλής, -ές, (προς, φιλέω), *adj. plăcut, vrednic de iubire, îndrăgit*. Fi 1.4:8.*

⁴³⁷⁶ προσφορά, -ας, ή, (προσφέρω), *prezentare(a)* [**jertfei**]; *obiectul jertfei* [ex. un **animal**], **jertfă**. **Evr. 10:10.14.18; Ef.5:2**, Evr.1():5; Rom.15:16.

⁴³⁷⁷ προσφωνέαντιοί". προσεφώνησα. *a striga la, a se adresa, a chema (la sine)*. Mt. 11:16, Lc.7:32, Fa.22:2. Lc.6:13.

προσχαίρω, *a se bucura*. Mc.9:15.*

176

προσχυσις

πρωινός

⁴³⁷⁸ **πρόσχυσις**, -εως, ή, (προς, γād. χυ a vb. χέω), *stropire*. Evr. 11:28.*

⁴³⁷⁹ **προσψάω**, (ψάω „a atinge”), *a atinge*.

Le. 11:46.*

⁴³⁸⁰ προσωπολημπτεύω, (προσωπολήμπτης). [**numai în lit.** creștină), *a fi părtinitor, a căuta la fața oamenilor, a favoriza, a avantaja*. Iac.2:9.*

⁴³⁸¹ **προσωπολήμπτης**, -ου, ό, (πρόσωπον λαμβάνειν), *un om părtinitor, cel care arată favoritism*. Fapt. 10:34.*

⁴³⁸² προσωπολημπσία, -ας, ή, *părtinire, favoritism*. **Rom.2:11, Ef.6:9**, Col.3:25. Iac.2:1 .*

⁴³⁸³ **πρόσωπον**, -ου, τό, (προς, όράω, cf. όψ „privire”), *fală. obraz; privire; imagine; tră-sătură; înfățișare exterioară, mască* [la actori]; *persoană, om* fia părinții bisericești]. Mt.6:16, Mc. 14:65; Mt.26:67. 2Cor. 11:20. Ap.6:16; Mt. 16:3, 2Cor. 1:11.

⁴³⁸⁴ προστάσσω, *a (pre)defini, a ordona, a desemna*. Fapt. 17:26.*

⁴³⁸⁵ προτείνω, *a lega cu curele* [ca pedep-să]. Fapl.22:25.

^{438M7} πρότερος, -α, -ον, (format din prep. πρό la comparativ), *adv. de timp, mai devreme;*

precedent; odată, odinioară; mai demult.

Ef.4:22, Evr.7:27. 2Cor. 1:15, **Gal.4:13.**

⁴³⁸⁸ προτίθημι, aor.med. προεθέμην, *a pune înainte o sarcină; a expune în văzul tuturor: a planifica, a intenționa.* Rom.1:13, 3:25, Ef. 1:9.*

⁴³⁸⁹ προτρέπω, [în lit. doar la med. |, aor. προετρέψαμην, *a încuraja, a îndemna.* Fapt. 18:27.*

⁴³⁹⁰ προτρέχω, aor. προέδραμον, *a fugi. a merge înainte cuiva; a depăși pe cineva.* **Lc.19:4, In.20:4, Fapt. 10:25.**

⁴³⁹¹ προϋπάρχω, *a exista înainte (de ceva); a face, a practica ceva (până la un moment dat).* Lc.23:12. Fapt.8:9.

⁴³⁹² πρόφασις, -εως,ή, (προφαίνω, sau πρόφημι), *motiv (real); pretext; scuză.* In. 15:22; Mt. 12:40. Lc.20:47, ITes.2:5.

⁴³⁹³ προφέρω, *a lua, a prezenta, a pune în fala altora.* Le.6:45.*

⁴³⁹⁴ προφητεία, -ας, ή, (προφήτης), *profetie: activitate profetică; darul profetiei; profetie rostiră, predicate.* Ap. 11:6; Rom. 12:6; Mt.13:14, 1 Cor. 14:6.

⁴³⁹⁵ προφетеύω, (προφήτης), viit. προφητεύσω, aor. έπρφητευσα, *a profeti, a duce o activitate profetică; a prezice, a anunța.* Mt.7:22, Fapt.2:17; Le.22:64. **IPt.h10,** Ap. 10:11.

⁴³⁹⁶ προφήτης, -ου, ό, *profet.* Mt.2:17, Fapt. 13:20; Le. 1:76; **Mt.21:11, 11:9,** Fapt. 11:32.

⁴³⁹⁷ προφητικός,-ή, όν, (προφήτης), adj. *profetic; scrierile profetilor* [substantivizat]. Rom. 16:26. 2Pt. 1:19.

⁴³⁹⁸ προφήτις, -ιδος,ή, (προφήτης, **forma f.,h** *profetesă. femeie înzestrată cu capacitate profetice.* Lc.2:36, Ap.2:20.*

⁴³⁹⁹ προφθάνω, aor. προέφθασα. *a se grăbi înainte, a depăși pe cineva.* Mt. 17:25.*

⁴⁴⁰⁰ προχειρίζω, aor. προεχειρισάμην, *a alege, a destina.* Fapt.3:20, 21:14.

⁴⁴⁰¹ προχειροτονέω, *a desemna, a alege mai dinainte.* Fapt. 10:41.

⁴⁴¹² Πρόχορος,-ου,Μ.ριορ. *Prohor.* Fapt.6:5.

⁴⁴⁰³ πρύμνα, -ης,ή, *varor, corabie; pupă* [partea din spate a vaporului]. Mc.4:38. Fapt.27:29.41.*

⁴⁴⁰⁴ πρῶί, adv. *devreme, dis-de-diminează.* Mt.16:3, In.18:28, Fapt.28:23.

πρῶία, -ας,ή, (πρῶί), *prima parte a zilei. dimineață, zori.* Mt.27:1, In. 18:28.

^^^**πρῶίμος,ν.** *próimos.*

⁴⁴⁰⁷ **πρωινός, -ης, -όν,** (πρῶί), adj. *de dimineață, din zori: timpuriu.* Ap.2:28, 22:16.

177

πρόρα

πύθων

⁴⁴⁰⁸ **πρόρα, -ης,ή,***partea din față a unui varor, proră.* Fapt.27:30.41.*

⁴⁴⁰⁹ **πρωτεύω,** (πρώτος), *a fi primul, a fi pe locul întâi.* Col. 1:18.*

⁴⁴¹⁰ πρωτοκαθεδρία, (πρώτος, καθέδρα), *loc de cinste*. Mt.23:6, Mc. 12:39, Le. 11:43.

⁴⁴¹¹ πρωτοκλισία, -ας, ή, (πρώτος, κλίνω), *ședere la locuri de cinste [la mese], primul loc, loc de onoare* | lângă gazdă sau în capul mesei]. Mt.23:6. Le.14:7. 20:46.

⁴⁴¹² πρωτόμαρτυς, -υρος 6, *primul martir* [adică Ștefani. Fapt.22:20.*

⁴⁴¹³ πρώτος, -η, -ον, adj. *primul; cel dintâi; precedent; foarte important, de prim rang; în primul rând*. Fii. 1:5; Fapt.2():18, Rom. 10:19, **1Tim.5:12.Ap.2:4; Mc.7:27**, 1 Cor. 12:28.

⁴⁴¹¹¹ πρωτοστάτης, -ου, ό, (πρώτος, ίστημι), *conducător, unul care stă în față*. **Fapt.24:5.***

⁴⁴¹⁵ πρωτοτοκία, -ων τά, (πρωτότοκος). *dreptul de întâi născut*. Evr. 12:16.*

⁴⁴¹⁶ πρωτότοκος, -ον, (πρώτος, τίκτω), *primul născut*. Le.2:7. Evr. 11:28. Despre Cristos, **ca primul născutul** unei noi umanități: Rom.8:29. Evr. 1:6, Ap. 1:5.

πρώτος, adv. **în primul rând**. *primul*. Fapt. 11:26.

⁴⁴¹⁷ πταίω, (din răd. πτ- al vb. πίπτω), aor. έ'πταισα, *a se ciocni cu. a se împiedica (de); a se ră-tăci, a se pierde; a da faliment*. **Iac.3:2,2Pt. 1:10.**

⁴⁴¹⁸ πτέρνα, -ης,ή,(arhaicul: πτήρσνα, πήρσνα), *călcâi; coapsă*. In. 13:18.*

⁴⁴¹⁹ πτερύγων, -ου, τό, (πτέρυξ), *aripioară; cornișă; vârf, parte proeminentă*. Mt.4:5, **Lc.4:9.***

⁴⁴²⁰ πτέρυξ, -υγος, ή, (πτερύγων), *aripă* [de pasăre]. Mt.23:37, Le. 13:44, Ap.4:8.

⁴⁴²¹ πτηνός, (ή), όν, (v. πτερύγων, πτέρυξ, πτερόν), adj. *înaripat; cu pene; pasăre* [ca s.J. **ICor. 15:39.***

⁴⁴²² πτοέω, aor. έπτοήθην, *a speria; a se teme. a se îngrijora [la pas.]*. Le. 12:4, 21:9.

⁴⁴²³ πτόησις, -εως,ή,(πτύ:ω). *înfricozare, intimidare; frică*. I Pt.3:6.™

⁴⁴²⁴ Πτολεμαίς -ϊδος, ή, **s.prop. Ptolemaida** | oraș portuar fenician la sud de **Tir**, Fapt.21:7.

⁴⁴²⁵ πτύον, -ου, τό, *lopata pentru vânturat [cu care se aruncau în aer cerealele treierate pentru a le curați de pleavă]*. Mt.3:12. Lc.3:17.*

⁴⁴²⁶ πτύρω, *a speria, a îngrozi, a înspăimânta; la pas.: a se speria, a se îngrozi*. Fii. 1:28.*

⁴⁴²⁷ πτύσμα, -τος,τό, (πτύω), *scuipat; salivă*. **In.9:6.***

⁴⁴²⁸ πτύσσω, aor. έπτυξα *a împături, a înfășură*. **Lc.4:20.***

⁴⁴²⁹ πτύω, aor. έπτυσα, *a scuipa*. Mc.8:23, **In.9:6.***

⁴⁴³⁰ πτω|Μαί -τωσ) τοι ((jif) |:-κ] πτω· a Yj) π(πτω), **corp căzui, cadavru**. Mt. 14:12, Mc.6:9. Ap. 11:8.9.

⁴⁴³¹ πτώσις, -εως,ή,(v. πτώμα), *cădere,pră-bușire, distrugere finală*. Mt.7:27, Le.2:34.*

⁴⁴³² πτώχεια, -ας,ή, (πτωχός), *sărăcie, mizerie; sărăcia unui cerșetor; cerșetorie*. 2Cor.8:2.9. Ap.2:9.*

⁴⁴³³ πτωχέω, (πτωχός, πτώχεια), aor. έπτώχευ-

σα, a trăi în mizerie, a trăi sărac ca un cerșetor. 2Cor.8:9.*

⁴⁴³⁴ πτωχός,-οῦ, ó, (probabil din πτώσσω, πτήσσω „a se gărbovi”, „a se încovoia” ca semn ai smereniei), *cerșetor; om sărac, nevoiaș, lipsit de; neputincios, fără mijloace*. Mc. 12:42, Lc.21:3, **In. 12:5, I Cor. 15:10, Gal.4:9.**

⁴⁴³⁵ πυγμή, -ης,ή, *pumn; box [sportul]; luptă; un tw[ca unitate de măsură pentru lungime = 37.47cm]. Mc.7:3.**

⁴⁴³⁶ πύθων, -ωνος, ó, (cf. πυνθάνομαι), s.prop. *Pyton [balaurul care păzea Delphi un loc de oracol, omorât de Apollol. Mai târziu: duh de 178*

πυκνός

prezicere, duh de ghicire [la Cornilescu].

⁴⁴³⁷ πυκνός,-ή, -όν, (πύκα, ..strâns”, „frecvent”), adj. *frecvent, numeros*. Mc.7:3, Lc.5:33. Fapt.24:26. ITim.5:23.*

⁴⁴³⁸ πυκτεύω, (ω. πυγμή), *a lovi cu pumnul; a boxa*. ICor.9:26.

⁴⁴³⁹ πύλη,-ης,ή, *ușă. poartă; ieșire, intrare*. Mt.7:13. Lc.7:12. Fapt.3:1().

⁴⁴⁴⁰ πυλών, -ώνος, ó, (πύλη), *poartă (mare), poartă principală; sistem de porți; poartă de intrare*. Ap.21:25, Fapt. 14:13; Mt.26:71.

⁴⁴⁴¹ πυνθάνομαι, [forma sec. πεύθομαι] aor. *έπυθόμην, a întreba, a se interesa; a afla ceva [prin întrebare], a se informa despre*. In.4:52; Fapt.23:20, 23:34.

⁴⁴⁴² Βῦρ,-ός,τό, **fIC**. Mt. 17:15. Mc.9:22, IPt.1:7 [sens **primar**]; Fapt.7:30, Evr.1:7 [fig., **foc ceresc**]; **Lc.9:54, Fapt.2:19 [fig., focul judecării]**.

⁴⁴⁴³ πυρά, -ας, ή, (πυρ), *o grămadă de material inflamabil sau combustibil; rug*. Fapt.28:2.3.*

⁴⁴⁴⁴ πύργος,-ου,ó, *turn (de veghe)*. Mt.21:33, Mc. 12:1, Le. 13:4.

⁴⁴⁴⁵ πυρέσσω,(πῦρ), *a avea febră, a arde de febră*. Ml.8:14. Mc. 1:30.*

⁴⁴⁴⁶ πυρετός, -οῦ, ó, (πυρ), *căldură sufocantă; febră (mare)*. Mt.8:15, Mc, 1:31, **In.4:52.**

⁴⁴⁴⁷ πύρινος, -η, -ον, adj. *de foc, din foc.*

Ap.9:17.*

⁴⁴⁴⁸ πυρόω, (πῦρ), aor.pas. έπυρώθην. part. perf.pas. πεπυρωμένος, *a aprinde; a arde, a fi în flăcări*. în NT. doar la pas. 2Pt.3:12; **Ef.6:16, și ICor.7:9, 2Cor.1 1:29 [fig.]**.

πώς

⁴⁴⁴⁹ πυρράζω, (πυρρός), *a fi roșu ca focul [despre culoarea cerului la răsărit de soare]*. Mt. 16:2.3.*

⁴⁴⁵⁰ πυρρός, -ά,-όν, (πῦρ), adj. *roșu ca focul*. Ap.6:4. 12:3.*

Πύρρος, -ου, ó, s.prop. **Pir**. Fapt.2():4.

⁴⁴⁵¹ πύρωσις, -εως,ή, (πυρόω), *ardere, căldură; incandescență; încercarea de foc [fig.]*. IPt.4:12, Ap.18:9.18.

^■^πωλέω, aor. έπόλησα. *a face comerț, a vinde; a vinde (o persoană) [fig]. La pas. a fi*

vândut; a se vinde. Mt. 13:44, Mc. 10:21.

Lc.18:2; Mt. 10:29. Ap. 13:17.

⁴⁴⁵⁴ πῶλος, -ου, 6, mână; cal: animal tânăr

[rasa în gen., dacă **un** alt animal este numit în context, v. Bauerj. Mt.21:2.5, Mc.11:2.

Le. 19:30, In. 12:15.

⁴⁴⁵⁵ πώποτε, (πω, sau πώς, πότε), adv. cândva;

ori când. Cu negație: niciodată: nimeni **nici** odată. Le. 19:30. **In.** 1:ÎS. 1!n.4:12.

⁴⁴⁵⁶ πωρόω, (πώρος, „calcar”), aor. ἐπώρωσα, aor.pas. ἐπώρωθην, **aor.perf.** πεπώρωκα. a împietri; a face insensibil. Mc.6:52, 8:17.

Rom. 11:7, 2Cor.3:14; In. 12:40.*

⁴⁴⁵⁷ πώρωσις -εως, ή, (πωρόω). **împietrire.** în NT. doar la fig. Mc.3:5, Ef.4:18; Rom. 11:25.*

⁴⁴⁵⁸ πώς, părție, inter, **cum**, în ce mod, pe ce bază. Cu funcție de interj, ce [lucru **minu-**

nat!]. Lc.1:34, **I>.9:IO**; Mt.22:43. In.4:9.

1Cor.3:IO; Mc. 10:24, In. 11:36.

⁴⁴⁵⁹ πώς, părție, enclitică **cu** înțeles gener. sau nelot. *cumva, poate (cumva)*. Se folosește în μήπως (μη πως), cu înțeles negativ.

179

ρηγγυμι

P, ρ, ΓΟ, a șaptesprezecea literă a alfabetului grecesc. La începutul cuvântului are o aspirație tonică. Ca cifră **p** = 100. Cifra 90 este litera 9 (κόππα), care nu se mai folosește în scris.

⁴⁴⁶⁰ Ραάβ, ή, s.prop. indecl. **Rahah**, la Cornilescu **Rahav**. Evr. 11:31. **Iac.2:25**.*

⁴⁴⁶¹ ραββί, Un titlu dat de evrei **învățătorilor** lor. **învățător**, **rabin**. Mt.23:7, Mc.9:5, In. 1:49.

⁴⁴⁶² ραββουνι, o formă mai accentuată a lui ραββί, **învățătorul meu**. **Mc** 10:51. In.20:16.

⁴⁴⁶³ ραβδίζω, (ράβδος), aor.pas. **ἐραβδίσθην**, **a bate pe cineva cu nuiiele**. Fapt. 16:22,

2Cor. 11:25.*

⁴⁴⁶⁴ ράβδος, -ου, ή, **nuiia, toiag**. Mt. **10:10**,

Lc.9:3, Evr.1:8.

⁴⁴⁶⁵ ραβδούχος, -ου, ό, **lictor** [lat.], **slujitor la tribunal**. **Fapt. 16:35.38**.*

⁴⁴⁶⁶ Ραγού, ό, s.prop. indecl. **Ragau**. Lc.3:35.*

⁴⁴⁶⁷ ραδιούργημα, -τος, τό, (ράδιοις, έργον), **faptă uşuratică, zburdălnicie; festă; înşelătorie, falsificare**. Fapt. 18:14.*

⁴⁴⁶⁸ ραδιουργία, -ας, ή, **uşurinţă, nesocotinţă; răutate, infidelitate, înşelare, falsificare**. Fapt. 13:10.*

ραίνω, (cf. ραντίζω), aor. ερρανα, **a stropi cu apă, a uda, a umezi**. Ap. 19:13.*

Ραιφάν, v. Ρομφά.

⁴⁴⁶⁹ ρακά, sau ραχά, o **formulă** de batjocură din limba aramaică, **nebu, prost, neghiob**.

Mt.5:22.*

⁴⁴⁷⁰ ράκος, -ους, τό, o **but** ată dintr-wi material textil, **cârpă**. [Probabil că a influențat înțelesul lui ρακά. pe bază de omonimie.] Mt.9:16, Mc.2:21.*

⁴⁴⁷¹ Ραμα, ή, s.porp. indecl. **Rama**.

Mt.2:18.*

⁴⁴⁷² ραντίζω, (ραίνω), viii. ραντιώ. aor. έράν-
τισα. part.perf.pas. ρεραντισμένος, *a stropi;*
a se spála, a se curăța [la med.]. Evr.9:19,
Ap. 19:13: **Mt.7:4, Evr. 10:22.**

⁴⁴⁷³ ραντισμός, -ου, ό, (ραντίζω), *stropire.*
Evr. 12:24, **IPt.1:2.***

⁴⁴⁷⁴ ραπίζω, (ραπίς, ατοιαγά), viit ραπίσω,
aor. έράπισα. *a lovi cu bâță; a lovi; a biciui;*
apălmui. Mt.5:39, 26:67.*

⁴⁴⁷³ ράπισμα, -τος, τό, (ραπίζω), *bătaie:*
pălmuite; palmă. Mc.14:65, In.18:22. 19:3.*
ράσσω, *a lovi. a bate.* Mc.9:18.*

⁴⁴⁷⁶ ραφίς, -ίδος, ή, (ράπτω), *ac; ac de cusut.*
Mt. 19:24, Mc. 10:25.

ραχά, o altă variantă ortografică pentru
ρακά.

'Ραχάβ, ή, s.prop. indecl. **Rahav** [v. și
'Ραάβ]. în genealogia lui Isus, soția lui Salmon,
mama lui Boaz. Mt. 1:5.

⁴⁴⁷⁷⁸¹ Ραχήλ, ή, s.prop. **Rahela** [soția lui
Iacov]. Mt.2:18.

⁴⁴⁷⁹ 'ρφεκκα, -ας, ή, Η^ρϋΟρ./ίί/κτί/. **Rom.9:10.**

⁴⁴⁸⁰ ρέδη, -ης, ή, *car.* Ap. 18:113.*

⁴⁴⁸¹ 'Ρεμφόν, 'Ρεφάν, v. 'Ρομφά.

⁴⁴⁸² ρέω, viit. ρεῦσω, *a curge, a se revărsa;*
a fi din abundență. In.7:38.*

⁴⁴⁸³ 'ΡΕΩν. ^{1512/}

⁴⁴⁸⁴ 'Ρήγιον, -ου, τό, s.prop. *Regia* [oraș italian
din capătul de sud al peninsulei]. Fapt.28:13.

⁴⁴⁸³ ρήγμα, -τος, τό, (**ρήγνυμι**), *prăbușire,*
sfărâmare, spargere. Le.6:49.*

⁴⁴⁸⁶ ρήγνυμι, [forma sec. ρήσσω], viit. ρήξω.

180

ρήμα

ρωννυμι

viit. pas ραγήσομαι, aor. ε(ρ)ρηξα, imp. aor.
ρηξον, *a rupe, a sparge; a se crăpa; a sfâșia, a*
elibera, a se elibera. Mc.2:22, Le.5:37,
Gal.4:27.

⁴⁴⁸⁷ ρήμα, -τος, τό, *spunere, enunț; cuvânt (ros-
tit); afirmații; prezicere; chemare; cuvântare;*
lucru, caz, eveniment. Mt. 12:36, Fapt.28:25:
In.5:47, 6:68; Mt. 18:16, 2Cor. 13:1.

⁴⁴⁸⁸ 'Ρησά, ό, s.prop. indecl. *Resa.* Lc.3:27.*
ρήσσω, [forma sec. a lui ρήγνυμι.], *a arun-
ca jos, a trânti, a izbi de pământ.* Mc.9:18,
Lc.9:42.

⁴⁴⁸⁹ ρήτωρ, -ορός, ό, (cf. ρήμα), *orator; avo-
cat; purtător de cuvânt.* Fapt.24:1 .*

⁴⁴⁹⁰ ρητός, (ρητός), adv. **clar, limpede, ex-
plicit.** **ITim.4:1.***

⁴⁴⁹¹ ρίζα, -ης, ή, (cf. ραδινός, ράδιξ, lat. ra-
dix), *rădăcină; lăstar, urmaș.* Mt.3:10,
Lc.3:9, Mc. 11:20. Rom. 15:12, Ap.5:5.

⁴⁴⁹² ριζόω, (ρίζα), *a înrădăcina; a fixa, a pu-
ne pe o temelie sigură* [fig.]. Ef.3:17, Col.2:7.*

⁴⁴⁹³ ριπή, ης, ή, (ρίπτω), *aruncare, mișcare*
rapidă. **!Cor. 15:52 [clipeală].***

⁴⁴⁹⁴ ριπίζω, (ριπή), *a mișca încoace și încolo,*
a legăna, a face valuri, lac. 1:6.*

^{4495,96} ρίπτω, aor. ε(ρ)ριψα, aor. imp. ρίψον, part.
perf.pas. έ(ρ)ριμμένος, *a arunca; a trânti; a respinge*. Lc.17:2,Fapt.27:19;Mt.9:36,15:30.
⁴⁴⁹⁷ 'Ροβοάμ,ό,s.prop. indecl. *Roboam*.Mt 1:7, Lc.3:23.*
⁴⁴⁹⁸ 'Ρόδη,-ης,ήΑρῖΟρ. *Roda*. Fapt. 12:12.*
⁴⁴⁹⁹ 'Ρόδος,-ου, ή, s.prop. **Rodos** [insulă la țărmul sud-vestic al Asiei Mici]. Fapt.21:1 . *
⁴³⁰⁰ ροιζηδόν, (ροιζέω, „a vui"), adv. *cu vuiet, cu trosnet*. 2Pt.3:10.*
'Ρομφά, ό, s.prop. *Remfan* [zeu adorat și de israeliți]. Fapt.7:43.*
⁴⁵⁰¹ ρομφαία, ας,ή, **sabie** (mare și Iată cu două tăișuri): *durere mare* [fig. |. Lc.21:24, Ap.2:16; Lc.2:35.
4502 'Ρουβή(ν)ο; s-ρ1ορ jndekl. **Ruben** [primul copil al lui Iacov de la Lea]. Ap.7:5.
⁴⁵⁰³ 'Ρούθ,ή, s.prop. **indecl. Rut**. Mt.1:5.
⁴³⁰⁴ 'Ρούφος, ου, ό, s.prop. *Ruf*. Mt. 15:21, Rom. 16:13.
⁴⁵⁰⁵ ρύμη,-ης,ή, (έρύω, „a trage"), *elan, iuțime; stradă îngustă, uliță*. Mt.6:2, Le. 14:21, Fapt. 12:10.
⁴⁵⁰⁶ ρύμοια, (έρύομαι. „a salva"), viit.med. ρύσομαι, aor. έ(ρ)ρυσάμην, aor.pas. έ(ρ)ρύσθην, imp.aor. ρύσαι, **a salva, a elibera, a păzi de**. Mt.27:43; 2Pt.2:7, Mt.6:13.
ρυπαίνω, (ρύπος), aor.pas. έ(ρ)ρυπάνθην, *a murdări, a întina*. Ap.22:11.*
ρυπαρεύω, (ρυπαρός), *a întina*. Ap.22:11.*
⁴³⁰⁷ ρυπαρία, -ας, ή, (ρυπαρός), *murdărie; necurățte; vulgaritate*. Iac. 1:21.*
⁴⁵⁰⁸ ρυπαρός,-ά,όν,(ρύπος),adj.*murdar, jegos; întinat*. Iac.2:2. Ap.22:11.*
⁴⁵⁰⁹ ρύπος, -ου, ό, *murdărie, necurăție*. IPt.3:21.*
⁴⁵¹⁰ ρυπόω, (ρύπος), imp.aor.sg.pers.III. ρυπώσάτω, *a murdări, a întina*. Ap.22:11.*
⁴³¹¹ ρύσις, -δος, ή, (ρέω), *curgere; fluviu; scurgere*. Mc.5:25, Lc.8:43.*
⁴⁵¹² ρυτίς,-ίδος,ή,(έρύω„atrage" „,trăsătură"), **cută, încreștură, zbârcitură. Ef.5:27.***
⁴⁵¹³ 'Ρωμαϊκός, -ή, -όν, ('Ρώμη), adj. **roman**. Lc.23:38.
⁴⁵¹⁴ 'Ρωμαίος, -α, ον, ('Ρώμη), adj. [folosit substantival], (*om*) *roman, cetățean roman*. In. 11:48, Fapt.2:10, 28:17.
⁴⁵¹⁵ 'Ρωμαϊστί,('Ρώμη), adv. *în limba latină, latinește. In. 19:20.**
⁴⁵¹⁶ 'Ρώμη,s.prop. *Roma*. Fapt.18:2, 19:21. Rom. 1:7.*
⁴³¹⁷ ρώννυμι, (ο formă sec. ρωννύω), perf. pas. ερρωμαι, **a întări; a încuraja**. Fapt. 15:29.*
181
Σάμος
Σαμουήλ
σέβασμα
Σ, *o, sigma*, a optsprezecea literă a alfabetului grecesc, ca cifră σ' = 200. Forma finală ς.

- ⁴⁵¹⁸ σαβαχθάνι, cuvânt aramaic, *ni-ai pâră-sit*. Mt.27:46. Mc. 15:34.
- ⁴⁵¹⁹ Σαβαώθ, o transcriere a lui DW 2V = „ar-mate”, „oștiri”. Evr.9:29, Iac.5:4 [Domnul oștirilor].*
- ⁴⁵²⁰ σαββατισμός, -ου, ό, (σαββατίζω „a **sărbătorii** Sabatul”), *ținerea sau sărbătorirea Sabatului*. Evr.4:1>.
- ⁴⁵²¹ σάββατον, -ου, τό, pi. σάββατα. *Sabat; săptămână*. Mt.12:8. In.5:9. Le. 18:12, 1 Cor. 16:2.
- ⁴⁵²² σαγήνη, -ης, ή, (σάπτω „a îndesa”), *plasă de prins pește*. Mt. 13:47.*
- ⁴⁵²³ Σαδδουκαίος, -ου, ό, (cf. Σαδώκ), se folosește doar la plural: *Saduehei*. Mt.22:23, Fapt.23:8.
- ⁴⁵²⁴ Σαδώκ, ό, (piit), s.prop. indecl. *Sadoc* [preot din timpul lui David]. Mt. 1:14. Lc.3:23.
- ⁴⁵²⁵ σα{vo> a (\a c\}n cociciă; a flata; a mișca, a clinti; a duce în rățacire. **ITes.3:3**.*
- ⁴⁵²⁶ σάκκος, -ου, ό, (cf. p2>), (*pânză de*) *sac*. MU **1:21**, Le. 10:13.
- ⁴⁵²⁷ Σαλά, 6, (Tt'jff), s.prop. indecl. *Sala*. Mt.I:4, Lc.3:35.*
- ⁴⁵²⁸ Σαλαθιήλ, ό, (7ĩ<1'7K»)^.rĩOp. indecl. *Salatiel*. Lc.3:27.*
- ⁴⁵²⁹ Σαλαμίς, -ίνος, ή, N.ρĩOp. *Salamina* [oraș important de pe insula Cipru], Fapt. 13:5.
- ⁴⁵³⁰ Σαλείμ, v. Σαλήμ
- ⁴⁵³¹ σαλεύω, aor. έσαλεύσα, aor.pas. έσαλεύθη, part. perf.pas. σεσαλευμένος. *a scutura, a clătina, a mișca*. Mt.24:29. Le.6:48, Fapt.2:25, Evr. 12:27.
- ⁴⁵³² Σαλήμ, ή, (Π^), s.prop. indecl. *Salem*. Evr.7:L*
- Σαλίμ, τό, s.prop. indecl. *Salini*. In.3:23.*
- ⁴⁵³³ Σαλμών, ό, φΩ ?2), s.prop. indecl. *Salmon*. Mt.1:4, Lc.3:32.*
- ⁴⁵³⁴ Σαλμώνη, -ης, ή, *Salmona* [promontoriu în colțul de nord-est a insulei Creta]. Fapt.27:7.
- ⁴⁵³⁵ σάλος, -ου, ό, (cf. σαλεύω), *mișcare încoace și încolo; val mare, talaz; neliniște*. Lc.21:25.*
- ⁴⁵³⁶ σάλπιγξ, -ιγ/ος, ό, *trompetă, corn* [pentru **alarmă** de luptă]. 1 Cor. 14:8. Evr. 12:9, Ap. 1:10.
- ⁴⁵³⁷ σαλπίζω, (σάλπιγξ), aor. έσάλπισα, *a trâmbița, a sufla din corn*. Mt.6:2, 1 Cor. 15:52. Ap.8:6.
- ⁴⁵³⁸ σαλπιστής, -ού, ό, (σαλπίζω), *trompetist, trâmbițar*. Ap. 18:22.*
- ⁴⁵³⁹ Σαλώμη, -ης, ή, s.prop. *Salonie*. Mt. 14:6. Mc. 15:40.
- ⁴⁵⁴⁰ Σαμάρεια, -ας, ή, (ebr. JF, vđ, aram.)Oψ%), s.prop. *Samaria*. Le. 17:11. In.4:1, Fapt. 1:8.
- ⁴⁵⁴¹ Σαμαρίτης, -ου, ό, (Σαμάρεια). *samaritan, locuitor al Samariei*. Le. 10:33. In.4:39, Fapt.8:25.
- ⁴⁵⁴² Σαμαρίτις, -ιδος, ή, (Σαμάρεια), *sa/nari-teancă, femeie din Samaria*. In.4:9.*
- ⁴⁵⁴³ Σαμοθράκη, -ης, ή, s.prop. *Samotracia* [insulă în partea de nord a Mării Egee].

Fapt. 16: Π.*

⁴⁵⁴⁴ Σάμος, -ου, ή, s.prop. *Samos* [un port în apropiere de Efes], Fapt.20:15.*

⁴⁵⁴⁵ Σαμουήλ, ό, (^K-IO\$), s.prop. indecl.

Sanutel. Fapt. 13:20, Evr.'11:32.*

⁴⁵⁴⁶ Σαμψών, δ, {JWQti}, s.prop. indecl.

Samson. Evr. 11:32.*

⁴⁵⁴⁷ σανδάλιον, -ου, τό, (σάνδαλον). *încălțăminte, sandale*. Mc.8:9, Fapt. 12:8.*

⁴⁵⁴⁸ **ami\$,-iSoq,i,scândură;punte** [a vaporului]: *tablă de scris*. Fapt.27:44.*

⁴⁵⁴⁹ Σαούλ, ό, (JWÍ), s.prop. indecl. *Saul*.

Fapt.9:4, 13:21.

⁴⁵⁵⁰ σαπρός, -ά, -όν, (σήπω), adj. *putred, cu miros de mușcăi, stricat; rău, prost, de calitate inferioară*. Mt.7:17. Lc.6:43, Ef.4:29.

⁴⁵⁵¹ Σάπιφρά, -ης, ή, (aram. **Kn^Šitf**, „frumoașă”), s.prop. *Safira*. Fapt.5:1.*

⁴⁵⁵² σάπιφος, -ου,ή, (T30). *safir*. Ap.21:19.*

⁴⁵⁵³ σαργάνη, -ης, ή, (cf. σωρός, σωρεύω), *legătură, împletitură: coș*. 2Cor. 11:33.*

⁴⁵⁵⁴ Σάρδεις, -εων, αι, s.prop. numai la pi.

Sardcs. Ap. 1:10, 3:1.*

⁴⁵⁵⁵ σάρδινος, -ου, δ, forma inițială: σάρδιον, *vezi mai jos*. Ap.4:3.*

⁴⁵⁵⁶ σάρδιον, -ου,τό, (Σάρδεις), piatră semi-prețioasă transparentă de culoare brună:

sardiu [Cornilescu]. Ap.4:3, 21:20.*

⁴⁵⁵⁷ σαρδόνυξ, -νυχος, ό, (σάρδιον, δνυξ; σαρδιόνυξ), *sardonix*. Ap.21:20.*

⁴⁵⁵⁸ Σάρεπτα, s.prop. indecl. *Sarepta [oraș fenician între Tir și Sidon]*. Lc.4:26.*

⁴⁵⁵⁹ σαρκικός -ή, -όν, (σαρξ), adj. *carnal, de carne; trupesc, natural, pământesc*. Rom. 15:27.

ICor.9:21,Evr.7:16.

⁴⁵⁶⁰ σότρ^νος_η;_ον, (σαρξ), adj. *de carne; cu privire la carne* [de aceea neputincios, păcătos și **trecător**], Rom.7:14. ICor.3:1,2Cor.3:3.*

⁴⁵⁶¹ σαρξ,σαρκός ή, *carne* [adică ceea ce acoperă scheletul omului sau al animalului]: *trupul* [privit ca substanță]; *omul în carne și sânge* [în totalitatea lui]; *natura umană* [muritoare, de origine pământescă]; *viața pământescă* [cu limitele ei fizice]; *latura vizibilă (empirică) a existenței umane: carnea ca instrument al păcatului*. **ICor.5:39; Lc.24:39**; Fapt.2:31. 2Cor.7:1; Mc. 13:20, Rom.3:20; Gal.4:23. Evr.5:7; Col. 1:24, IPt.4:2; 1 Cor. 1:26, Col.3:22; Rom.7:18, Col.2:23.

⁴⁵⁶² Σαρούχ, ν, Σερούχ.

⁴⁵⁶³ σαρώω, (σάρως, σάρων, „mătură”), **aor.** έσάρωσα, aor.pas. έσαρο')θην, part.perf.pas. **σεσαρωμένος, a mătura; a face curățenie**.

Mt. 12:44, Le. 11:25, 15:8.*

⁴⁵⁶⁴ Σάρρα, -ας, ή, (ΠΠ*2>, „printesă”), **Sara**. Rom.4:19, Evr. 11:11. IPt.3:6.*

⁴⁵⁶⁵ Σαρών, -ώνος,ό,(I12>). *Saron* [câmpia dintre Iope și Cezareea]. Fapt.9:35.*

^{456M7} σατάν, δ, și σατανάς, -ά, ό, (primul din

ebr. *Qwq*, al doilea din aram. **K3S̄J8?**), *Satan*.
 Mc.3:23, Lc.22:3, 2Cor.12:7.
⁴⁵⁶⁸ σάτον, -ου, τό, (ἴ<Π ἰ^Ο), unitate de măsură pentru volum, în diferite perioade având mărime diferită: *măsură* \~ 13 litru],
 Mt. 13:33. Le. 13:21.*
⁴⁵⁶⁹ Σαῦλος, -ου, δ, (?Wp), s.prop. *Saul* [.,**copilul** dorit"]. Fapt.7:58, 8:1.
⁴⁵⁷⁰ σβέννυμι, (cf. ἀσβεστος), viit. σβέσω, aor. εσβεσα. inf.aor. σβέσαι, viit.pas. σβεσθήσομαι, *a stinge, a înăbuși; a calma*. Ef.6:16. Evr. 11:34; ITes.5:19.
⁴⁵⁷¹ .. ⁴⁷⁷¹
⁴⁵⁷² σεαντοῦ, pr.într. (*tu*) *însuti*. Mt.8:4. 18:16. Lc.5:14. Rom.2:21.
⁴⁵⁷³ σεβάζομαι, (forma de bază σέβομαι, „a se închina **la**”**J**, aor.pas. ἐσεβάσθην. *a se închina la, a arăta reverență, a cinsti*. Rom. 1:25.[?]
⁴⁵⁷⁴ σέβασμα, -τος, τό, (σεβάζομαι), *obiectul închinăciunii; loc de închinăciune, sanctuar*. Fapt. 17:23, 2Tes.2:4.*
 182
 183
 σεβαστός
⁴⁵⁷⁵ σεβαστός -ή, όν, (σεβάζομαι), *cinstit, vrednic de cinste; maiestuos; majestate* [folosit substantival, **fiind** o traducere a lat. Augustus, pentru a denumi pe împăratul roman]. Fapt.25:21.25, 27:1.*
⁴⁵⁷⁶ σέβομαι, (σέβω, „a se închina”), *a se închina la, a cinsti cu reverență*. Mt.15:9, Fapt. 18:13.
⁴⁵⁷⁷ σειρά, -ας, ή, (cf. είρω, „a cupla”), *șnur; funie; ton/*. 2Pt.2:4.*
⁴⁵⁷⁸ σεισμός, -ου, ό, (σειώ), *cutremur; mișcare violentă; furtună*. Mt.27:54, Fapt. 16:35, Ap.8:5; Mt.8:24.
⁴⁵⁷⁹ σειώ, viit. σείσω, aor.pas. ἐσεισθην, *a scutura, a (se) clătina*. Mt.27:51, Evr. 12:26, Ap.6:13; Mt.21:10 [fig.].
⁴⁵⁸⁰ Σεκοῦνδος, sau Σέκουνδος, -ου, ό, (lat. Secundus), s.prop. *Secund*. Fapt.20:4.*
⁴⁵⁸¹ Σελεύκεια, -ας, ή, s.prop. *Seleucia* [portul Antioliiei din Siria]. Fapt. 13:4.*
⁴⁵⁸² σελήνη, -ης, ή, (σέλας din presupusa formă, σρέλας "lumină"), *Luna*. Le.21:25, ICor. 15:41, Ap.6:12.
⁴⁵⁸³ σεληνιάζομαι, (σελήνη), *a fi lunatic, somnambul*. Mt.4:24, 17:15, **Mc.9:22**.*
 4584 j_eP£{v}> s_prop. indecl. *Semei*. Lc.3:26.*
⁴⁵⁸⁵ σεμίδαλις -**w,r**|jăinăfină. Ap. 18:13.*
⁴⁵⁸⁶ σεμνός -ή, όν, (σέβω), adj. *vrednic de cinste, demn, venerabil*. Iim.3:8.1 I,Tit.2:2, Fil.4:8.*
⁴⁵⁸⁷ σεμνόχης, -τητος, ή, (σεμνός), *reverență, demnitate, respect*. ITim.2:2, 3:4. **Tit.2:7**.*
⁴⁵⁸⁸ Σέργιος, -ου, ό, (lat. Sergius), s.prop. *Sergius (Paulus)* [proconsul din Cipru]. Fapt. 13:7.*
 Σερουχ, ό, (M1 ψ), s.prop. indecl. *Serug*. **Lc.3:35**.*
⁴³⁸⁹ Σήθ, ό, (**Djtf**), s.prop. indecl. *Set*.

Lc.3:38.*⁴⁵⁹⁰ Σήμ δ, (Di), s.prop. indecl. *Seni*.

σίδηρους

Lc.3:36.*⁴⁵⁹¹ σημαίνω, (σήμα, v. σημείον), aor. έσήμα-να, inf.aor. σημαναι, *a (pre)semnala, a comunica, a prezice*. Fapt.25:27, Ap. 1:1; Fapt. 11:28; In.12:33.⁴⁵⁹² σημείον, -ου, τό, (v. σημαίνω), *semn* [pentru recunoastere]; *semnalizare*; *semn de avertisment*; *semn, eveniment supranatural, fenomen: act de manifestare a puterii; semnele vremurilor din urmă*. Lc.2:12; Mc. 13:4,1 Cor. 14:22; Mc.8:11, Rom. 15:19; Mt.24:24, Ap. 12:1.⁴⁵⁹³ σημειώω, (σημείον), sinonim cu σημαίνω, *a (in)semna. a marca*. 2Tes.3:14.*⁴⁵⁹⁴ **σήμερον**, adv. *in ziua de azi, in ziua aceasta, azi*. Mt.6:1 I, Fapt. 13:33, Evr.3:13.σημικίνθιον, variantă **ortografica** pentru σιμικίνθιον.⁴⁵⁹⁵ **σήπω**, *a putrezi, a se nimici, a-și pierde valoarea*, Iac.5:2.*⁴⁵⁹⁶ σηρικός, -ή, -όν, adj. variantă ortografică pentru σιρικός.⁴⁵⁹⁷ σης, σητός, ό, (σεός), *molie*. Mt.6:19.20, Le. 12:33.*4598 σητόβρωτος, -ον, (σης, βρώσις), adj. *mâncat (sau ros) de molii*. Iac.5:2.*⁴⁵⁹⁹ σθενόω, (σθένος, „**fortă** fizică”), viit.σθενώσω, *a întări*. 1Pt.5:10.*⁴⁶⁰⁰ σιαγών,-όντοςή, *obraz*. Mt.5:39. Lc.6:29.*σιαίνομαι, *a β deranjat, supărat*,*necăjit*. ITes.3:3.⁴⁶⁰¹ σιγάω, (σιγή), aro. έσίγησα, part. perf. pas. σεσιγημενος, *a tăcea, a sta în liniște; a păstra un secret; a nu spune (ceva)*. Mc. 14:61, Lc.20:26,9:36, Rom. 16:25.4602 σιγῆ / ἡ -ής,ή, (din adv. σίγα „**in** liniște”), *tăcere, liniște, pace*. Fapt.21:40, Ap.8:1 .*⁴⁶⁰³ σίδηρος, -ου, ό, *fier*. Ap. 18:12.*⁴⁶⁰⁴ σίδηρους, α, οὔν, (σίδηρος), adj. *de fier; din fier*. Fapt. 12:10, Ap.2:27, 9:9.

Σιδών

⁴⁶⁰⁵ Σιδών, -ώνος ή, (PIS), s.prop. *Sidon***[oraș fenician]**. Mt.1 1:22, Lc.6:17.⁴⁶⁰⁶ Σιδώνιος, -ία, -ιον, (Σιδών), adj. *din Sidon; locuitor al Sidonului* [folosit substantival;**regiunea Sidonului**. Fapt. 12:20, Lc.4:26.⁴⁶⁰⁷ σικάριος, -ου, ό, (lat. sicarius), *unul care poartă pumnal; asasin*. Fapt.21:38.*⁴⁶⁰⁸ σίκερα,τό, pDBf, aram. K lip), indecl. **בָּאֲ-טוּרָא** *amețitoare, băutura alcoolică, vin*. Le. 1:15.*⁴⁶⁰⁹ Σίλας, -α sau Σιλας, -δ, ό, (forma lat. de laebr. **iwł** sau aram. R^S^), s.prop. **Sila**.

Fapt. 15:22'. 27:32.

Σιλβανός, variantă ortografica pentru

Σιλουανός.

⁴⁶¹⁰ Σιλουανός, -οῦ,ό, (cf. Σιλας), *Silvan(us)*. 2Cor.1:19. ITes.1: 1, 1Pt.5:12.*

⁴⁶¹¹ Σιλωάμ, ό, (ή), (Π^{1??}), s.prop. indecl.

*Siloam. In.9:7.**

Σιμαίας, -ου, ό, (Π ^ Ift3 p), *Simaia*.

2Tim.4:19.*

⁴⁶¹² σιμκίνθιον, -ου, τό, *sort*. Fapt.19:12.*

⁴⁶¹³ Σίμων, -ωνος, ό, (**DÍŋt.Jp**), s.prop. *Simon*.

Mc.4:18. Lc.6:15: **Mt.27:32**, ln.6:71.

⁴⁶¹⁴ Σινα, (TO), s.prop. indecl. (*Muntele*)

Sinai. Fapt.7:30. **Gal.4:24**.

⁴⁴¹⁵ σίναπι, -εως, τό, (cf. lat. **sinapis**), *muștar*.

Mt.13:31. Mc.4:31, Lc.13:19.

⁴⁶¹⁶ σινδών, -τος, ή, *pânză de in; batic, căma-*

șa etc. făcută din asemenea pânză. Mt.27:59,

Mc. 15:46. Lc.23:53.

⁴⁶¹⁷ σινιάζω, (σίνιον, „sită”), *a cerne; a*

alege, a selecta. Le.22:31.*

σηρικός, -ή, -όν, [mai des σηρικός], adj.

de mătase; din mătase. Ap. 18:19 [folosit sub-

stantival].

σιρός -οῦ, **â, gaură: scorbură; siloz**. 2Pt.2:4.*

⁴⁶¹⁸ σιτευτός, -ή, -όν, (σιτεῦω, „a îngrășă”),

adj. **gras; îngrășat**. Le. 15:23.27.30.*

⁴⁶²¹ σιτίον, -ου, τό, (σίτος), [numai la pi. τα

σκέπασμα

σιτία], **cereale** [gener. alimente]. Fapt.7:12.*

⁴⁶¹⁹ σιτιστός, -ή, -όν, (σιτίζω), adj. *îngrășat*.

Mt.22:4.*

⁴⁶²⁰ σιτομέτριον, -ου, τό, (σίτος, μέτρον),

porție (rație) de cereale, de pâine, de ali-

mente. **Lc.12:42.***

⁴⁶²¹ σίτος, -ου, ό, (**et.nec**), **grâu; cereale;**

sămânță. Mt.3:12. Lc.3:17, Ap.6:6.

Σιχάρ, v. **Συχάρ**.

⁴⁶²² Σιών, ή, (σί[^]), s.prop. indecl. **Sion** [de-

semnând: Muntele Sion, Ierusalimul sau

Israelul]. Ap. 14:1, Mt.21:5, Rom.9:33.

⁴⁶²³ σιωπάω, (σιωπή, „tăcere”, „**liniște**”), aor.

έσιώπησα, cj.aor. σιωπήσω, *a tăcea, a sta li-*

niștit; a termina discuția; a amuți. Mt.26:63,

Mc.4:39, 9:34, **Le. 1:20**.

σιωπή, (σιωπή), adv. *în liniște, liniștit*.

In. 11:28.*

⁴⁶²⁴ σκανδαλίζω, (σκάνδαλον), aor. έσκαν-

δάλισα. aor.pas. έσκανδαλίσθην, viit. pas.

σκανδαλισθήσομαι, *a face pe cineva să pă-*

cătuiască; a înțărâta, a ofensa. Mt.5:29,

Lc.17:2, **ICor.8:13; Mt.1:6, 2Cor.11:29**.

⁴⁶²⁵ σκάνδαλον, -ου, τό, (formă **mai** târzie din

σκανδάληθρον, „carcana”), *capcană, cursă;*

ademenire, ispitire; provocare (morală), un

lucru scandalos, poticnire. Rom. 11:9; Mt. 18:7,

Rom. 16:17. 1 Cor. 1:23, Gal.5:1 I.

⁴⁶²⁶ σκάπτω, (cf. lat. scabo). aor. έσκαψα, *a*

săpa, a prăși. Lc.6:48, 13:8. 16:3.*

⁴⁶²⁷ σκάφη, -ης, ή, (σκάπτω), *barcă de*

salvare [barcă care aparține unei corăbii].

Fapt.27:16.30.32.*

⁴⁶²⁸ σκέλος, -ους τό, *tihie, fluierul piciorului*

[Cornilescu], picior [în general cu acest

înțeleși. In. 19:31-33.*

⁴⁶²⁹ σκέπασμα, -τος, τό, (σκεπάζω, „a acoperi”), *acoperământ, casă; haină* [**care** te acoperă]. 1Tim.6:8.*

184

185

Σκευδς

⁴⁶³⁰ Σκευδς, -δ, ό, s.prop. *Sceva*. Fapt. 19:14.*

⁴⁶³¹ **σκευή**|-ς, ή, *unealtă, instrument, echipament*. Fapt.27:19.*

⁴⁶³² **σκεύος**, -ους, τό, *unealtă, instrument; echipament de navigație; bagaj, vas* [la fig. diferite înțelesuri]. **Mc.** 11:16, Ap. 18:12, Le. 17:31 [**bagaj**], **2Tim.2:21**; Fapt.9:15 [vas = ființa umană], 2Cor.4:7, 1Pt.3:7.

⁴⁶³³ **σκηνή**, -ης, ή, *cort, adăpost, colibă, locuință*. Mt. 17:4, Lc.9:33, Ap.21:3; Fapt.7:43.

⁴⁶³⁴ σκηνοπηγία, -ας, ή, (σκηνή, πήγνυμι), **ri-dicare** *cortului*. In.7:2 [aici sărbătoarea].*

⁴⁶³⁵ σκηνοποιός, -οῦ, ό, (σκηνή, ποιέω), *om care face corturi sau echipament teatral*. Fapt. 18:3.*

⁴⁶³⁶ σκηνος,-ους,τό, (σκηνή), *cort, locuință*.

2Cor.5:14.*

⁴⁶³⁷ σκηνόω, (σκηνος), viit. σκηνώσω, aor.

έσκήνωσα, *a locui, a sălășlui*. Ap.7:15, 12:12, 13:6.

⁴⁶³⁸ σκίνωμα, -ατός, τό, (σκηνόω), *loc de adăpost (din corturi); locuință*. Fapt.7:46, 2Pt. 1:13.14.*

⁴⁶³⁹ σκιά, -δς,ή, *umbră, aparență* [ceva ireal]; *ceva nesemnificativ*. Mc.4:32, Fapt.5:15; Le. 1:79.

⁴⁶⁴⁰ σκιρτάω, (σκαίρω), aor. έσκίρτησα, *a sălta, a dansa* [de bucurie]. Le. 1:41.44,6:23.*

⁴⁶⁴¹ σκληροκφδία, -ας, ή, *impietirea ini-mii; îndărătnicie, încăpățănare*. Mt. 19:8, Mc. 10:5, 16:14.*

⁴⁶⁴² σκληρός,-ά, -όν, (σκέλλω, „a usca”, uscat, rigid), adj. *uscat, tare, dur, neplăcut, nesupportabil; sever, nemilos*. In.6:60, lud.15; Mt.25:24.

⁴⁶⁴³ σκληρότης,-ητος,ή,(σκληρός), *uscăciune; rigiditate, impietire*. Rom.2:5.*

⁴⁶⁴⁴ σκληροτράχηλος, -ον, (σκληρός, τράχηλος), adj. *incăpățânat, înrăit*. **Fapt.7:5L**.*

σκοτοω

⁴⁶⁴⁵ σκληρύνω, (σκληρός), aor. έσκληήρυνα, aor.pas. έσκληρύνθην, *a întări, a face să fie tare, rigid; a se întări* [la pas.]. Fapt. 19:9, Evr.3:13.

⁴⁶⁴⁶ σκόλιος, -ά, -όν, adj. *incovoiat; strâmb, îndoit; inegal; mârșav, necinstit* [fig.]. Le.3:5, Fapt.2:40,Fil.2:15.

⁴⁶⁴⁷ σκόλωσ,-οπός, ό, (σκάλλω, „a săpa”, „a scobi”), *așchie (ascuțită); ghimpe, spin*. 2Cor.12:7.*

⁴⁶⁴⁸ σκοπέω, (σκέπτομαι), *a privi, a contempla; a cumprăni, a chibzui; a considera ceva, a avea un scop*. **Fii.3:17**; Rom. 16:17, 2Cor.4:18.

⁴⁶⁴⁹ σκοπός, -ού, ό, (σκοπέω), *spion; strajă, santinelă; scop. intenție, voință*. Fil.3:14.*

⁴⁶⁵⁰ σκορπίζω, aor. έσκόρπισα, aor.pas. έσ-
κορπίσθην, *a imprăștia, a risipi*. Mt. 12:30,
In. 10:12, 16:32, 2Cor.9:9 [a da cu mâna
largă].

⁴⁶⁵¹ σκορπιός, -ου,6,*scorie*. Le. 10:19,11:12,
Ap.9:3.5.10.*

⁴⁶⁵² σκοτεινός, -ή, -όν, (σκότος), adj. *întunecat,*
neguros; neclar, obscur. Mt.6:23, Le. 11:34.36.*

⁴⁶⁵³ σκοτία, -ας,ή, (σκότος), *întuneric, negu-*
ră. Mt. 10:27, Le. 12:3, In.6:17, 1 In. 1:5 [fig.].

⁴⁶⁵⁴ σκοτίζω, (σκότος), viit.pas. σκοτισ-
θήσομαι, aor.pas. έσκοτίσθην, part. perf.pas.
έκοτισμένος, *a întuneca*. [în NT. numai la
pas.] Mt.24:29 Mc. 13:24, Rom. 1:21, 11:10
[fig.]· /

⁴⁶⁵⁵ σκότος,-ους, τό, *umbră, negură; întune-*
care; starea de a fi necunoscut, ceva ascuns.
Mt.27:45, Le.23:44, Fapt.2:20: Mt.6:23,
Rom.2:19, 2Cor.6:14, Ef.6:12.

⁴⁶⁵⁶ σκοτόω, (σκοτίζω, σκότος), aor.pas. έσ-
κοτώθην, part. perf.pas. έκοτωμένος, *a întu-*
neca, a învălui în întuneric [în NT. numai la
pas.]. Ap.9:2, 16:10; Ef.4:18 [fig.].

σκύβαλον

⁴⁶⁵⁷ **σκύβαλον,-ου,τό, deșeii, rămășiță; gu-**
noi; baligă, excrement. Fii.3:8.*

⁴⁶⁵⁸ **Σκύθης-ου,ό,scit,poporulscit.Col.3:\ 1.***

⁴⁶⁵⁹ σκυθρωπός, (-ή), -όν, (σκυθρός, „pro-
sac"), adj. *sumbru, posac, neprietenos, trist*.
Mt.6:16. Lc.24:17.*

⁴⁶⁶⁰ σκύλλω, (cf. σκόλοψ, σκάλλω), *a zgăria;*
a chinui, a tortura; a împronăra, a obosi; a
se strădui. Mc.5:35, Le.8:49; Mt.9:36,
Lc.7:6.

⁴⁶⁶¹ σκύλον, -ου,τό, (σκύτος, „piele"), *haina*
trasă (de pe un dușman înfrânt), pradă de
război. Le. 11:22.*

⁴⁶⁶² σκωληκόβρωτος, -ον, (σκώληξ, βιβρώσκω
„a mânca"), adj. *mâncat de viermi*. Fapt. 12:23.*

⁴⁶⁶³ σκώληξ,-ηκος,δ, (σκόλιος), *vierme, ră-*
mă; limbric. Mc.9:44.46.48.*

⁴⁶⁶⁴ σμχχράγδινος, -η, -ον, (σμάραγδος), adj. *de*
smarald, de culoarea smaraldului. Ap.4:3.*

⁴⁶⁶⁵ σμάραγδος, -ου, ό, *smarald* [piatră pre-
țioasă transparentă de culoare verzuie].
Ap.21:19.*

σμήγμα, -ατός, τό, (σμήχω, σμάω „a fre-
ca"), *alifie, unguent*. In. 19:39.*

σμίγμα, cf. σμήγμα, v. μίγμα.

⁴⁶⁶⁶ σμύρνα, -ης,ή, (cf. μύρρα, „balsam"), *ali-*
fie, unguent, balsam scump, smirnă. Mt.2:11,
In. 19:39.*

⁴⁶⁶⁷ Σμύρνα, -ης, ή, s.prop. *Smirna* [orașul
Izmir de azi]. Ap. 1:11,2:8.*

⁴⁶⁶⁸ Σμυρναῖος, -α, -ον, (Σμύρνα), adj. (*ori-*
ginar) din Smirna. Ap.2:8.*

⁴⁶⁶⁹ σμυρνίζω, (σμύρνα), *a îmbălsăma; a vinde-*
ca cu alifie; a condimenta cu smirnă. Mc. 15:23.*

⁴⁶⁷⁰ Σόδομα, -ων,τα, (Π'~! D). s.prop. *Sodoma*. Mt. 10:15. Le. 17:29, Rom.9:29, 2Pt.2:6.

⁴⁶⁷² Σολομών, -ώνος, ό, (Π' B), s.prop

σπείρω

⁴⁶⁷³ σορός, -οῦ, ή, *urnă* [pentru cenușa unui defunct]; *sicriu*. Lc.7:14.*

⁴⁶⁷⁴ σός, ση, σόν, (σύ), pr.pos. (*a, al*) *ta. tău*. Lc.6:30, In. 17:6.

⁴⁶⁷⁵ , 4771

¹ σουδάριον, -ου, τό, (cf. lat. sudarium, „transpirație”), *batistă* [pânză fină pentru ștergerea feței]. Le.19:20, In.11:41, Fapt. 19:12.

⁷ Σουσάννα, -ης, (-ας), ή, (Π \ö\ö, „crin”, „floare de lotus”), *Susana*. Le.8:3.

⁸ σοφία, -ας,ή,(σοφός), *înțelepciune; înțelepciune de viață*. Le. 11:31, Fapt.6:10, ICor.1:19, iac. 1:5, Ap.5:12.

⁴⁶⁷⁹ σοφίζω, (σοφός), inf. aor. σοφισαι, *a face (pe cineva) înțelept, a învăța, a instrui: a născoci*. 2Tim.3:15, 2Pt.1:16.*

⁰ σοφός, -ή, -όν, (cf. σαφής), *iscusit, destoinic; deștept, înțelept*. ICor.3:10, Rom.1:14, ICor. 1:26, Ef.5:15.

⁴⁶⁸¹ Σπανία, -ας ή, s.prop. *Spania*. Rom. 15:24.*

⁴⁶⁸² σπαράσσω, aor. έσπάραξα. *a scutura, a sfâșia, a chinui*. Mc. 1:26, Lc.9:39.

⁴⁶⁸³ σπαργανόω,(σπάργανον, „fașanoului născut”), aor. έσπαργάνωσα, part. perf.pas. έσπαργανωμένος, *a înfășa* [un nou născut]. Lc.2:7.12.*

⁴⁶⁸⁴ σπαταλάω, (σπαταλάς, „lasciv”), aor. έσπατάλησα, *a trăi o viață luxuoasă; a se îmbuibui*. ITim.5:5, Iac. 5:5.*

⁴⁶⁸⁵ σπάω, part. aor.med. σπασάμενος, *a trage, a scoate din teacă* [o sabie]. Mc. 14:47, Fapt. 16:27.

⁴⁶⁸⁶ σπείρα, -ης ή, *unitate militară* [corespunde cu lat. cohors, și este a zecea parte dintr-o legiune]. Mt.27:27, Mc. 15:16, In. 18:3.

⁴⁶⁸⁷ σπείρω, (cf. lat. spargo), aor. έσπειρα, aor.pas. έσπάρην, part. perf.pas. έσπαρμένος, *a presăra; a semăna; a imprăștia*. Mt.6:26. Lc.8:5, In.4:37, ICor.9:11.

186

187

σπεκουλάτωρ

⁴⁶⁸⁸ σπεκουλάτωρ, -ορος,ό, (lat. speculator), *spion; curier; călău*. Mc.6:27.*

⁴⁶⁸⁹ σπένδω, (cf. lat. spondeo „a făgădui în mod solemn”), *a aduce jertfă de băutură*. [în NT. doar la pas.] Fil.2:17, 2Tim.4:6 [fig. a fi jertfit].*

⁴⁶⁹⁰ σπέρμα, -τος, τό, (σπείρω), *sămânță; urmaș; sămânța bărbatului, sperma*. Mt. 13:32, 1 Cor. 15:38, Le. 1:55, Ebr.2:16; In.7:42, Rom. 1:3.

⁴⁶⁹¹ σπερμολόγος, -ου, ό, (σπέρμα, λέγω), (*pasăre*) *care culege semințe; culegător; flecar, palavragiu* [fig.]. Fapt. 17:18.*

⁴⁶⁹² σπεύδω, (cf. σπουδάζω), aor. έσπευσα, *a*

grăbi, a urgenta; a se grăbi. 2Pt.3:12, Le. 19:6, Fapt. 20:16.

⁴⁶⁹³ **σπήλαιον**, -ου, **τό**, (σπέος), *cavitate: peșteră*. Mt.21:13. Le. 19:46, **Evr. 11:38**.

⁴⁶⁹⁴ **σπίλας, -άδος, ή**, *murdărie; pată de murdărie; stânca spălată de mare*. Iud. 12.*

⁴⁶⁹⁵ **σπίλος, -ου, ό**, (ν. σπίλας), *pată de murdărie; pistru; cusur, neajuns*. Ef.5:27, 2Pt.2:13.*

⁴⁶⁹⁶ **σπιλώω**, (σπίλος), part.perf.pas. *έσπιλώμενος, a defăima; a întina [în NT. doar la fig.]*. Iud.23, Iac.3:6.

⁴⁶⁹⁷ **σπλαγγίζομαι**, (σπάγγνον), aor. *έσπλαγγίσθην, a se îndura (de cineva), a i se face milă de cineva, a compătimi*.

Mt. 18:27, Mc.6:34, Lc.7:13.

⁴⁶⁹⁸ **σπλάγγων**, -ου, **τό**, (cf. σπλήν, lat. „splină”), *organele interne ale omului; inima [fig. centrul sentimentelor]; milă, dragoste*. Fapt.1:18, Lc.1:78, Col.3:12, Fil.1:8.

⁴⁶⁹⁹ **σπόγγος-ου, ό**, *burete*. Mt.27:48. Mc. 15:36, In. 19:29.*

⁴⁷⁰⁰ **σποδός -ου, ή**, *cenușă, jăratie, praf*.

Mt. 11:21, Le. 10:13, Evr.9:13.*

⁴⁷⁰¹ **σπορά, -ας, ή**, (σπείρω), *semănatură, lan, holdă; sămânță, urmaș*, [numai în legătură cu nașterea **din nou**]. 1 Pt. 1:23.*

σταυρός

⁴⁷⁰² **σπόριμος, -ου, ό**, (σπείρω), *suprafața semănată*. Mt. 12:1, Mc.2:23, Lc.6:1.*

⁴⁷⁰³ **σπόρος, -ου, ό**, (σπείρω), *semăntura seminței; sămânță*. Mc.4:27. Lc.8:11, **2Cor.9:10**.

⁴⁷⁰⁴ **σπουδάζω, (σπουδή)**, viit. *σπουδάσω, aor. έσπούδασα, a se strădui, a-si da silința, a năzu; a se grăbi*. 2Tim.4:9; Tit.3:12; Gal.2:10, Evr.4:11.

""^"" **σπουδαίος, -α, -ον**, (σπουδή), adj. *zelos, silitor; dornic, înflăcărat*. 2Cor.8:17.22.*

"•■""^σπουδαίως, (σπουδαίος), adv. *în grabă, cu râvnă*. Lc.7:4, Tit.3:13. Fil.2:28. [gradul comparativ: σπουδαιοτέρως].*

⁴⁷¹⁰ **σπουδή, -ης, ή**, (σπεύδω), *grabă; râvnă, silință; osteneală; devotament*. Mc.6:25, Le. 1:39, Rom. 12:11, 2Pt. 1:5.

⁴⁷¹¹ **σπυρίς, -ίδος ή**, (cf. σπείρα), *coș (de nuiele)*. Mt. 15:37, Mc.8:8, Fapt.9:25.

⁴⁷¹² **στάδιον**, -ου, **τό**, (cf. lat. spatium, **unii** în punîn legătură cu răd-στα-, a verbului ίσστημι), *stadium [unitate de măsură pentru lungime = 192m]; arenă, stadion; cursă de alergare*.

Mt. 14:24, **In.6:19**, Ap. 14:20; ICor.9:24.

⁴⁷¹³ **στάμνος**, -ου, ή, *vas de lut; vas, ulcior*. **Evr.9:4**.*

⁴⁷¹⁴ **στασιαστής, -οϋ, ό**, (στασιάζω, „a se revolta”), *răscolat, rebel*. Mc. 15:7.*

στάσις, -εως, ή, (ίσθημι), ""/////? , *existentă; răscoală, rebeliune; agitație, tulburare, învrăjbire*. Mc. 15:7, Lc.23:19. Fapt. 15:2, Evr.9:8.

⁴⁷¹⁵ **στατήρ, -ήρος, ή**, (ίσθημι, „a măsura”), *statir [monedă de aur sau argint, valorează*

4 drahme sau 2 didrahme]. Mt. 17:27,26:15.*

⁴⁷¹⁶ **σταυρός, -ου, ό**, (στύω, „a sta drept”), *par, jãruș, grindã, cruce* [douã grinzi în formã de T, grindã verticalã uneori trece dincolo de cea orizontalã, de aici denumirea de cruce].

Mt.27:40, Evr.12:2, Gal.5:II; 1 Cor. 1:17.

188

σταυρόω

⁴⁷¹⁷ **σταυρόω**, (σταυρός), aor. έσταύρωσα, aor. pas. έσταυρώθην, perf.pas.sg.pers.III. έσταύρωται. pert.perf.pas. εσταυρωμένος, *a crucifica, a răstigni*. Mt.20:19, Lc.23:21, 1Cor.2:8, Gal.5:24.

⁴⁷¹⁸ **σταφυλή -ης,ή**, (στέφω, „a înconjura”), *struguri, un ciorchine de struguri*. Mt.7:16, Lc.6:44. Ap. 14:18.*

⁴⁷¹⁹ **στάχυς, -υος, ό, spic; rod;fruct. Mc.4:28**, Lc.6:l.

⁴⁷²⁰ **Στάχυς, -υος, ό**, s.prop. *Stadie*. Rom. 16:9.*

⁴⁷²¹ **στέγη,-ης, ή**, (στέγω), *capac, acoperiș; casã. locuință*. Mc.2:4. Mt.8:8. **Lc.7:6.***

⁴⁷²² **στέγω**,(ϋί. lat. tego), *a acoperi, a ascunde; a suporta; a trece peste (ceva) în tăcere; a fi confidențial*. I Cor. 13:7, 1Tes.3:1.

⁴⁷²³ **στείρα, -ας, ή**, (forma f. de la στείρος „steril”), *cine n-a nãscut încă; femeie sterilã, stearpã*. Le. 1:7, Gal.4:27. Evr. 11:11.

⁴⁷²⁴ **στέλλω**, (cf. ἵστημι), tr. *a pregãti, a trimite, a însãrcina, intr. a se pregãti de drum, a porni la drum. a pleca. med. a se retrage, a se feri (de ceva), jîn NT. numai ia med..]* 2Tes.3:6. **2Cor.8:20.***

⁴⁷²⁵ **στέμμα, -ατός, τό**, (στέφω. v. στέσανος), *cununã (de flori)*. Fapt. 14:13.

⁴⁷²⁶ **στενάγμός**, .Q[^] 0) (στενάζω), *suspin, oftat*. Fapt.7:43, Rom.8:26.

⁴⁷²⁷ **στενάζω**, (στένω, στένομαι, formã dezvoltatã), *a suspina, a ofta; a plânge*. Mc.7:34, 2Cor.5:2. Evr. 13:17.

⁴⁷²⁸ **στενωσί**, .I[^] _0V) a(jj) *strãmt. îngust*. Mt.7:13.14, Le. 13:24.*

⁴⁷²⁹ **στενοχωρέω**, (στενός, χώρα), *a duce lipsã, a fi sărac; a fi strãmt arat*. 2Cor.4:8, 6:12.*

⁴⁷³⁰ **στενοχώρια, -ας,ή**, (στενοχώεω), *dificultate, strãmtorare; suferință, durere*. Rom.2:9, 8:35. 2Cor.6:4, 12:10.*

⁴⁷³¹ **στερεός, -ά, -όν**, adj. *rigid, solid, dur; puternic, statornic; de neînduplecat*. 2Tim.2:19.

Evr.5:12.14. 1Pt.5:9.*

⁴⁷³² **στερεόω**, (στερεός), aor. έστερέωσαι. aor. pas. έστερεώθην, *a solidifica, a întãri; a se întãri*. Fapt.3:7.16. **16:5.***

⁴⁷³³ **στερέωμα, -τος,τό**, (στερεόω), (*ceva care este) solid; tãrie*. **Col.2:5.**

⁴⁷³⁴ **Στεφανός, -δ, ό**, s.prop. *Ștefana*. 1 Cor. 1:16.*

⁴⁷³⁵ **στέφανος, -ου, ό**, (στέφω), *diademã, coroanã, cununã; cununã de lauri*. Mt.27:29, Mc. 15:17. 1Cor.9:25, Ap.2:10.

⁴⁷³⁶ **Στέφανος**, -ου, ό, (στέφανος), s.prop.

Ștefan. Fapt.6:5.

⁴⁷³⁷ **στεφανώω**, (στέφανος), *a Incununa; a răsplăti. 2Tim.2:5, Evr.2:7.9.**

⁴⁷³⁸ **στήθος,-υος,τό,ριεπt;** *torace; organele interne din torace; inimă; sentiment; dispoziție. Le. 18:13. In. 13:25. Ap. 15:6.*

⁴⁷³⁹ **στήκω**, (εστηκα, perf. de la ἵστημι). *a se opri; a sta; a fi statornic. Mc.3:31, In. 1:26. 1 Cor. 16:13, Gal.5:1.*

⁴⁷⁴⁰ **στηριγμός, -οῦ, ό**, (στηρίζω). *întărire; tărie. 2Pt.3:17.**

⁴⁷⁴¹ **στηρίζω**, viit. στηρίζω, aor. ἐστήριξα. sau ἐστήρισα, aor.pas. ἐστηρίχθην, pert.pas. sg.pers.iii. ἐστήρικται, part.perf.pas. ἐστηριγμένος, *a propti; a întări; a se sprijini; a fi bine stabilit. Lc.22:32, Fapt. 18:23.2Pt. 1:12; Le. 16:26.*

στίβος, -άδος,ή,(στειβω, στίβω), culcus

făcut din paie si fân; crengi cu frunze.

*Mc. 11:8.**

⁴⁷⁴² **στίγμα, -ατός, τό**, (στίζω). *înțepătură; semn (punctiform); însemn făcut prin ardere, stigmat. Gal.6:17."**

⁴⁷⁴³ **στιγμή, -ης, ή**, (στίγμα), *punct: fleac, bagatelă; clipă. Le.4:5."**

⁴⁷⁴⁴ **σταβω**, (στυλόος, „strălucitor”), *a străluci, a radia, a lumina. Mc.9:3.**

189

στοά

συγγένεια

⁴⁷⁴⁵ **στοά,-2ς,ή,(στώ,,aridica"), hală.co-**

lonadă, pridvor. In.5:2, Fapt.3:11.

⁴⁷⁴⁶ **στοιβάς** > v **στιβάς**.

Στοϊκός, -ή, -όν, | alternativă ortografică: Στοϊκός], adj. *stoic* [Aparținând școlii filozofice întemeiată de Zenon, al cărui urmași se adunau în Ποικίλη στοά, la Atena. De aici numele lor.] *Fapt. 17:18.**

⁴⁷⁴⁷ **στοιχείον, -ου, τό, (σειείχω, „a păși"), element; principiu fundamental; alfabet; o literă a alfabetului. 2Pt.3:10, Evr.5:12, Gal.4:3, Col.2:8.**

⁴⁷⁴⁸ **στοιχέω**, (στοίχος), *a merge într-o formă [ie oarecare, a marșului; a umbla, a trăi într-un fel anume. Fapt.21:24, Rom.4: 12, Gul.5:21.*

⁴⁷⁴⁹ **στολή, -ής,ή**, (στέλλω), *haină, îmbrăcăminte. Mc. 12:38, Le. 15:22. Ap.6:11.*

⁴⁷⁵⁰ **στόμα, -ατός, τό**, (στομ-v-), *gură; tăișul săbiei. MU5:1!, In. 19:29, Fapt*71:8, Evr. 11:34.*

⁴⁷⁵¹ **στόμαχος, -ου, ό**, (στόμα), *deschizătură; gât; esofag; stomac. Tit.5:23.**

⁴⁷⁵² **στρατεία, -ας, ή**, (στρατός, „tabără”), *campanie militară; serviciu militar; luptă, 2Cor.10:4, ITim.1: 18.**

⁴⁷⁵³ **στράτευμα, -τος, τό**, (v. στρατεία), *armată; oaste. Mt.2:7, Lc.23:11, Ap.9:16.*

⁴⁷⁵⁴ **στρατεύω**, *a sluji în armată; a conduce o bătălie; a se lupta. Lc.3:17, 1 Cor.9:7, lac.4:1.*

- ⁴⁷⁵⁵ **στρατηγός**, -οῦ, ὁ, (στρατός, ἄγω), *strateg, comandant de oști; pretor, magistrat principal*. Fapt.4:1, Le.22:4; Fapt. 16:20.
- ⁴⁷³⁶ **στρατιά**, -ας, ἡ, (ν. στρατεία), *armată, oaste*. Lc.2:13, Fapt.7:42, 2Cor.10:4.¹¹
- ⁴⁷⁵⁷ **στρατιώτης**, -ου, ὁ, (στρατιά), *soldat*. Mt.8:9, Fapt. 10:7, 2Tim.2:3.
- ⁴⁷⁵⁸ **στρατολογέω**, (στρατός, λέγω „a strânger”), *a recruta, a strânger o armată*. **2Tim.2:4.***
- ⁴⁷⁵⁹ **στρατοπέδαρχης**, -ου, ὁ, (στρατόπεδον, ἄρχω), *comandant (de oști)*. Fapt.28:16.*
- ⁴⁷⁶⁰ **στρατόπεδον**, -ου, τό, (στρατός, πέδον), *tabără militară; armată; oaste gata de luptă: legiune*. **Lc.21:20.***
- ⁴⁷⁶¹ **στρεβλόω**, (στρεβλός, „încovoiat”), *a învârti, a răsuçi; a răstălmăci*. 2Pt.3:16.*
- ⁴⁷⁶² **στρέφω**, (cf. στρεβλός), aor. ἐστρεψα, aor.pas. ἐστράφη, *a întoarce (cătire), a se întoarce* [la pas.J. Le.7:44, Fapt.7:42; Mt.9:22, 18:3.
- ⁴⁷⁶³ **στηνιάω**, (στηνός), aor. ἐστηνίασα, *a se îmbuiba, a se lăfăi; a trăi în lux, a fi senzual*. **Ap.18:7..9.***
- ⁴⁷⁶⁴ **στηνος**, -ους, τό, (στερεός), *senzualitate, lux*. Ap. 18:3.*
- ⁴⁷⁶⁵ **στρουθίον**, -ου, τό, (στρουθός. dim.), **vrabie**. **Mt. 10:29. Le. 12:6.**
- ⁴⁷⁶⁶ **στρωννύω**, (formă sec. pentru στρώννυμι), aor. ἐστρωσα, part. perf.pas. ἐστρωμένος, *a întinde; a împrăştia; a acoperi, a presăra; a aşterne*. Mc. 14:15. Lc.22:12; Mt.21:8, Fapt.9:34.
- ⁴⁷⁶⁷ **στυγητός**, -όν, (στυγω, „a urî”), adj. *urât, odios, scârbos*. Tit.3:3.*
- ⁴⁷⁶⁸ **στυγνάζω**, (στυγνός, „neguros”), aor. ἐστύгнаσα, *a fi în întineric; a fi înnorat; a fi trist, posomorât*. Mt.16:3, Mc.10:22.*
- ⁴⁷⁶⁹ **στῦλος**, -ου, ὁ, (στύω, „a ridica”), **stâlp, pilon**. **Gal.2:9, 1Tim.3:15, Ap.3:12, 10:1.***
- ⁴⁷⁷⁰ **Στωϊκός**, ν. Στοϊκός.
- ⁴⁷⁷¹ **συ**, pr.pers. pers. II. sg. *tu*. Formele de pi.: ὑμεῖς, υμῶν, υμάς, ὑμῖν, sunt accentuate. Formele de sg., în poziție neaccentuată (enclitice) sunt: σε, σου, σοι, iar în poziție accentuată (proclitice): σέ, σοῦ, σοί.
- ⁴⁷⁷² **συγγένεια**, -ας, ἡ, (συγγενής), *rudenie; toate rudele* [familia mare]. Le.1:61, Fapt.7:3.14.*
- 190
- συγγενής**
- συγγέω**
- ⁴⁷⁷³ **συγγενής**, -ες, (συν, γίνομαι), adj. *înrudit; originar de același sânge; de aceeași proveniență*. Mc.6:4, Le. 1:58, Fapt. 10:24, Rom.9:3.
- ⁴⁷⁷⁴ **σογγενίς**, -ίδος, ἡ, (συγγενής), *rudă (de sex feminin)*. Le. 1:36.*
- ⁴⁷⁷⁵ **συγγνώμη**, -ης, ἡ, (συγγνώσκω), *concesie, îngăduință; indulgență*. 1Cor.7:6.*
- ⁴⁷⁷⁶ **συγκόθημαι**, *a sta împreună cu cineva;*

a se aduna, a avea ședință. Mc. 14:54,

Fapt.26:30.

⁴⁷⁷⁷ συγκαθίζω, aor. συνεκάθισα, *a așeza împreună, a face să stea împreună (cu cineva).* Lc.2:55. Ef.2:6.*

συγκακοπαθέω, (σύν, κακός, πάσχο;>), imp. aor. συγκακοπάθησον, *a suferi împreună (cu cineva).* 2Tim.1:8. 2:3.*

4778 **συγκακουγέομαι**, (σύν, κακός, έχω), *a fi chinuit împreună (cu cineva).* Evr. 11:25.*

⁴⁷⁷⁹ **συγκαλέω**, (σύν, καλέω), aor. συνεκάλεσα, **aor.med.** συνεκαλεσάμην, *a chema laolaltă, a strânge; a chema la sine [la med.].* Mc.15:16. Fapt.5:21.Lc.9:1.

4780 **συγκαλύπτω**, (σύν, καλύπτω), *a acoperi, a ascunde.* Le. 12:2.*

4781 **συγκάμπτω**, (σύν, κάπτω), imp.aor. σύγκαμνον, *a îndoii.* Rom. 11:10.*

⁴⁷⁸² **συγκαταβαίνω**, perf. aor. συγκαταβάς, *a coborî cu cineva [ex. din Ierusalim, localizat mai sus, laCesareea].* Fapt.25:5.*

⁴⁷⁸³ **συγκατάθεσις,-εως,ή**, (συνκατατίθημι), **contribuție; înțelegere; potrivire; consimțământ.** 2Cor.6:16.*

συγκατανεύω, part.aor. συγκατανεύσας, *a fi de acord, a da din cap [ca un semn de consimțământ].* Fapt. 18:27.*

4784 **συγκατατίθημι**, part. perf.med. συγκατατεθειμένος, **a face (ceva) împreună (cu cineva)**, la med.: **a vota împreună (cu cineva)**, *a fi de acord.* Lc.23:5L*

⁴⁷⁸⁵ **συγκαταψηφίζομαι**, aor.pas. συγκατεψηφίσθην, *a vota împreună cu (cineva); a fi ales (pentru ceva) prin vot [la pas.].* Fapt. 1:26.*

σύγκειμαι, *a fi întins la masă (cu cineva)*, *a sta la masă (cu cineva).* Mt.9:10.*

⁴⁷⁸⁶ **συγκεράννμι**, aor. συνεκέρασα, part. perf.pas. συγκεκερασμένος, *a amesteca; a uni, a cupla.* 1 Cor. 12:24, Evr.4:2.*

⁴⁷⁸⁷ **συγκινέω**, aor. συνεκίνησα, *a pune în mișcare, a se mișca; a incita, a instiga.* Fapt.6:12.*

4788 **συγκλείω**[^] aor. συνέκλεισα, part.perf. pas. συγκεκλεισμένος, *a închide, a închide laolaltă; a cuprinde; a pune în aceeași situație [fig.].* Lc.5:6, Rom.11:32. Gal.3:22.

4789 **συγκληρονόμος,-ον**, adj. *moștenitor împreună cu cineva.* Ef.3:6, Evr. 11:9, I Pt.3:7.

4790 **συγκοινωνέω**, (συφκωνωνός), aor. συνεκοινώνησα. *a fi părtaș la. a participa la; a beneficia de (ceva), a lua parte în egală măsură (la ceva).* Ef.5:1 1, Fil.4:14, Ap. 18:4.*

⁴⁷⁹¹ **συγκανωνός**, -ού, ό, *părtaș, partener: participant.* Rom. 11:17,1 Cor.9:23, Fii. 1:7.

4792 **συγκομίζω**, aor. συνεκούμισα, *a strânge [recolta]; a curăța; a înmormânta.* Fapt.8:2.*

⁴⁷⁹³ **συγκρίνω**, inf.aor. συγκρίναι. *a cupla, a lega, a pune laolaltă; a interpreta, a explica.* 1Cor.2:13, 10:2.*

⁴⁷⁹⁴ *cnrfKîmai,asegârbovi,ciseîndoi.Lc.\3:\ |* *

⁴⁷⁹⁵ **συγκυρία**, -ας,ή, (συγκυρέω. „a se ciocni din greșeală"), *întâmplare, hazard, coincidență*. Lc.0:3)*

⁴⁷⁹⁶ **συγχαίρω**, aor. συνεχάρην, *a se bucura împreună (cu cineva), a împărtăși bucuria*. Le. 1:58, 1 Cor. 12:26, Fil.2:17.

⁴⁷⁹⁷ **συγγέω**, (σύν, χέω), **aor.pas.** συνεχύθην. **perf. pas.** συγκέχυμαι, *a tulbura, a încurca (pe cineva), a zăbrăci; a întărâta*. Fapt.2:6, 21:27.31.*

191

συγγραομαι

συμβούλον

⁴⁷⁹⁸ **συγγράομοα**, *a se folosi de, a folosi împreună (cu cineva); a avea legătură cu (cineva)*. **In.4:9**.*

συγγύννω, formă sec. pentru συγγέω.

⁴⁷⁹⁹ σύγχισις, -εως,ή, (συγγέω), *dezordine, harababură, confuzie*. Fapt. 19:29.*

⁴⁸⁰⁰ συζάω, (σύν,ζάω),**inf.impf.** συζήν, viit. συζήσω, *a trăi împreună, a coabita*. Rom.6:8, 2Cor.7:3, 2Tim.2:11.*

⁴⁸⁰¹ συζεύγνυμι, aor. συνέζευξα, *a prinde în același jug; a lega; a potrivi*. Mt. 19:6, Mc. 10:9.*

⁴⁸⁰² συζητέο, (/ *discuta, a dezbate*. Mc.9:10. Lc.24:15. Fapt.6:9.

⁴⁸⁰³ συζητησις, -εως,ή, (συζητέω), *discuite, dezbateri, dispută*. Fapt. 15:2.7, 28:29.

4804 συζητητής, -οῦ, ό, (συζητέω), *persoană care ia parte la o dispută, dezbateri*. I Cor. 1:20.

⁴⁸⁰⁵ σύζυγος, -ον, adj. *prins în același jug; legat*. Substantivizat: *tovarăș, coleg; solie*. Fil.4:3.*

⁴⁸⁰⁶ συζωοποιέω, **aor.** συνεζοχοποίησα. *a aduce la viață împreună cu cineva*. Ef.2:5, Col.2:13.*

⁴⁸⁰⁷ συκάμινος, -ου, ή, (Πρρπει), *dud [Morus nigra]*. Le. 17:6.*

⁴⁸⁰⁸ συκη, -ης ή, (συκέη, v. σύκον, „smochină", cf. lat. ficus), *smochină; smochin*. Mt.21:2(), **Mc. 1.1:13**, Le. 13:6, Iac.3:12.

⁴⁸⁰⁹ συκομορέα, -ας, ή, *sicomor* | Ficus **sycomorus**] (un fel de dud). Le. 19:4 [la **Comilescu: dud**].*

⁴⁸¹⁰ σύκον, -ου, τό, *smochină (coaptă)*. Mt.7:16. Lc.6:44. Iac.3:12.

⁴⁸¹¹ συκοφαντέω,(σύκον, φαίνω), *a aduce acuzări (cuiva); a calomnia*. Le.3:14. **19:8**.*

⁴⁸¹² συλαγωγέω,(σύλον, άγω), *a lua pradă, a prăda; a deveni pradă (cuiva)* [la fig. și **pas.J. Col.2:8**].*

⁴⁸¹³ συλάω, (σύλον), aor. έσύλησα, *a lua. a jefui; a înșela*. 2Cor. 11:8.

⁴⁸¹⁴ συλλαλέοιοιη συνελάλησα, *a discuta; a se sfătui*. Mt. 17:3. **Mc.9:4, Fapt.25:12**.

⁴⁸¹⁵ συλλομβάνω,aor. συνέλαβον, viit.med. sg.pers.11. συλλήμμη,, part.perf.f. συνελήφθηα, aor.med. συνελαβόμεν, aor.pas. συνελήμθη, *a prinde, a apuca, a captura; a concepe, a deveni însărcinată; a ajuta, a sprijini*. Mt.26:55. Fapt. 1:16; Le. 1:24, **2:21**,

Fapt.26:21, Fil.4:3.

⁴⁸¹⁶ συλλέγω, aor. συνέλεξα, *a aduna, a strânge*. Mt. 13:28-30. Lc.6:44.

⁴⁸¹⁷ συλλογίζομαι, aor. συνελογισάμην. *a chibzui, a (se) gândi; a discuta*. Le.20:5.*

⁴⁸¹⁸ **συλλυπέω**, *a fi supărat împreună cu (cineva), a v/»/// cn (cineva); a fi trist*. Mc.3:5.*

⁴⁸¹⁹ συμβαίνω, aor. συνέβην, part. aor. συμβάς, *a se întâmpla, a se împlini, a se îngrămădi* [despre probleme]. Mc. 10:32. Fapt.20:19, 21:35.

⁴⁸²⁰ συμβάλλω, aor. συνέβαλον, aor.med. συνεβαλόμην, *a discuta ceva cu cineva, a contrazice; a ajuta, a sprijini* [la med.]. Le.2:19, **Fapt.4:15**. 18:27.

⁴⁸²¹ συμβοσιλεύω, v. συμβοσιλεύσω, **aor.** συνεβασίλευσα. *a domni împreună (cu cineva), a fi coregent (cu cineva)*. ICor.3:8, 2Tim.2:12.*

⁴⁸²² συμβιβάζω, viit. συμβιβάσω, aor. συνεβίβασα, part.aor.pas. συμβιβασθείς, *a aduce laolaltă; a lega împreună; ă uni; a deduce: a învăța; a ilumina*. Ei A: 16, Col.2:19. Fapt. 16:10. Col.2:2.

⁴⁸²³ συμβουλεύω, part. aor. συμβουλεύσας, **part.aor.med.** συνεβουλευσάμην, *a (se) sfătui; a ajunge la o decizie comună*. Mt.26:4, In.18:14, Fapt.9:23.

⁴⁸²⁴ συμβούλιον, -ου, τό, (συμβουλεύοο). *consfătuire; consiliu; decizie* [a consiliului]. **Mt. 12:14**, 22:15, Fapt.25:12.

192

σύμβουλος

συμφοράζω

⁴⁸²⁵ σύμβουλος, -ου, ό, *consilier*. Rom. 11:34.*

⁴⁸²⁶ Συμεών, ό, (Ἰ:Ω')^ .ρῖΟρ. **indecl.Simeoii**, **Simon. Lc.3:30**. Fapt. 13:1, **2Pt 1:1**.

⁴⁸²⁷ συμαθητή;, -οῦ, ό, *tovarăș de ucenicie, coleg în ucenicie*. In. i 1:16.*

⁴⁸²⁸ **συμμορτορέω**, *a aduce mărturie împreună cu cineva*. Rom.2:15. 8:16, 9:1.

⁴⁸²⁹ συμμερίζομαι, (σύν, μερίζω), *a împărți; a se împărțiși; a-și lua partea (din ceva)*. ICor.9:13.*

⁴⁸³⁰ συμμετοχος,-ον,(σύν, μετέχω), adj. (*împreună*) *părtaş cu, întovărășit*. Ef.3:6, 5:7.*

⁴⁸³¹ συμμιμητής, -οῦ, ό, (σύν, μιμέομαι), *urmaș, imitatorul cuiva*. Film.3:17.*

συμμορφίζω, (σύν, μορφή), *a avea aceeași formă*. Fii.3:1(1.*

⁴⁸³² σύμμορφος,-ον, (cf. συννορφίζω), adj. *de aceeași formă* [se referă la **înfățișare** exterioară]. Rom.8:29. Fil.3:21.*

⁴⁸³³ συμμορφώω, v. συμμορφίζω. **Fii.3:10**.

⁴⁸³⁴ συμπαθέω, (συμπαθής), *a suferi împreună (cu cineva); a simți (cu a<cw)*. Evr.4:15,10:34.*

⁴⁸³⁵ συμπαθής, -εσ, (σύν, πάθος), adj. *compătimitor; înțelegător/ață de (cineva)*. 1 Pt.3:8.*

⁴⁸³⁶ συμπαράγίνομαι, aor. συμπαρεγενόμην, *a veni, a ajunge împreună cu: a se aduna; a*

ajuta, a veni în ajutorul cuiva. Le.23:48.

2Tim.4:16.*

⁴⁸³⁷ συμπαρακαλέω, inf. aor.pas. συμπαρ-
κλήθηναί. **a se îmbărbăta (împreună cu cine-
va). Rom. 1:12.**

48. « συμπαρалаμβάνω, aor. συμπαρέλαβον, *a lua cu sine; a lua la sine. Fapt. i 2:25.15:37.38, Gal.2:L**

⁴⁸³⁹ συμπαραμένω, viit. συμπαραμενώ, *a ră-
mâne lângă (cineva) pentru a-îfi de ajutor. Fii. 1:25.**

⁴⁸⁴⁰ συμπάριμι, **a fi prezent [împreună cu cineva]. Fapt.25:24 [oratoric].***

⁴⁸⁴¹ συμπάσχω, (cf. συμπαθής, συμπαθέω), *a suferi împreună (cu cineva), a simți cu cineva, a compătimi. Rom.8:17, 1 Cor. 12:26.**

⁴⁸⁴² συμπέμπω, **aor. συνέπεμψα, a trimite împreună (cu cineva), a porni la drum cu a-
ceeasi misiune. 2Cor.8:18.22.***

⁴⁸⁴³ συμπεριλαμβάνω, (συν, περί, λαμβάνω), *a îmbrățișa, a cuprinde. Fapt.20: K)**

⁴⁸⁴⁴ συμτανω, **aor. συνέπιον. a bea împreună (cu cineva). Fapt. 10:41.***

συμπίπτω, aor. συνέπεσον, *a se prăbuși, a se năruși. Le.6:49.**

⁴⁸⁴⁵ **σμπληρώω, a umple pînă la refuz; a împlini [fig.]. Lc.8:23, Lc.9:51 și Fapt.2:1 [fig.].***

⁴⁸⁴⁶ συμπνίγω, (σύν, πνίγω, „a strînge”, „a sufoca”), aor. συνέπνιξα, *a sugruma, a strîngula; a împulzi, a presa. Mc. 13:22, Lc.8:14. 8:42.*

⁴⁸⁴⁷ **σμπολίτης, -ου, ό, concetățean. Ef.2:\9. ”**

⁴⁸⁴⁸ **σμπορεύμαι, a merge împreună (cu cineva), a călători cu cineva: a se aduna [a veni împreună]. Lc.7:II, 14:25.24:15: Mc.lftl.**

σμπόσια, -ας, ή, (σύν, πίνω, v. πόσις).

οspră; masă comună. Mc.6:39.*

⁴⁸⁴⁹ σμπόσιον, -ου,τό,(v. σμπόσια), *ban-
chet, petrecere; un grup de oameni care mănâncă împreună. Mc.6:39.**

⁴⁸⁵⁰ σμπρεσβύτερος, -ου, ό, *tovarăș în slujire de prezbiter. 1 Pt.5:1.**

⁴⁸⁵¹ σμπέρω, aor. συνήνεγκα, *a strînge, a aduna: a ajuta, a fi de folos. Fapt. 19:19, 1Cor.6:12: Mt.19:10. Evr. 12:10.*

⁴⁸⁵² σμψμφημι, *a fi de acord. Rom.7:16.**

σμψφορος, -ον, (σμπέρω), **adj. folositor, avantajos [substantivizat: avantaj, beneficiu]. 1Cor7:35, 10:33.***

σμπφορτίζω, împrövora împreună cu cineva. Fil.3:10 [a purta împreună povara morții Sale].*

193

σμπφυλέτης

σμπαντιλομβάνομοα

⁴⁸⁵³ σμπφυλέτης, -ου, ό, (σύν, φύλη), *persoană care aparține aceleiași trib; compatriot. ITes.2:14.**

⁴⁸⁵⁴ σμψφυτος, -ον, (σμπφύω), **adj. născut (împreună cu cineva); ele aceeași origine;**

crescut împreună, unit. Rom.6:5.*

4855 $\langle \mathbf{n}^{\wedge} \mathbf{q} \mathbf{n} \rangle \{ \mathbf{u}, \mathbf{part. aor. pas.} \}$ συμφείς, *a crește împreună; a cupla, a împleți.* Le.8:7.*

4856 συμφωνέω, **aor.** συνεφώνησα, aor.pas. συνεφωνήθην, *a fi în armonie, a se potrivi: a fi de acord.* Fapt. 15:15: Mt.18:19. 20:2. Fapt.5:9.

4857 συμφώνησις, -εως,ή, (συμφωνέω), *înțelegere, consens.* 2Cor.6:15.*

4858 συμφωνία, -ας, ή, (**συμφωνέω**), *armonie (muzicală); sunetul simultan a mai multor instrumente muzicale; muzică.* Le. 15:25.*

4859 σύμφωνος, -ον, adj. *armonios; în acord.* 1Cor.7:5.*

4860 συμψηφίζω, aor. συνεψηφισα, *a socoti, a calcula.* Fapt. 19:19.

4861 σύμψυχος, -ον, adj. *armonios, unit în suflet.* Fii.2:2.*

4862 **συν**, prep. eu dat. [orig. adv.: *împreună, deodată*], *cu; împreună cu; deodată cu; portivit cu.*

4863 συνάγω, viit. συνάξω, aor. συνήγαγον, viit.pas. συναχθήσομαι, aor.pas. συνήχθην, part.perf.pas. συνηγμένος, *aprinde; a strânge, a aduna; a aduce laolaltă, a uni; a invita.* **Mt. 13:47**, In.15:6; Mt.22:1(J, Fapt.15:30; Mt.27:27, 25:35.

4864 συναγωγή, -ης, ή, (συνάγω), *loc de adunare; sinagogă; locul unde se strâng niște lucruri; piață; sală de ședințe; adunare, ședință.* Mt.4:23, Lc.4:15, Fapt.6:9. Iac.2:2,

Ap.2:9.

4865 **συναγωνίζομαι**, *a lupta împreună (cu cineva), a fi în alianță.* Rom. 15:30.*

4866 συναθλέω, aor. συνήθλησα, *a lupta împreună (cu cineva).* Fii. 1:27, 4:3.*

4867 συναθροίζω, part.aor. συναθροισας, *a aduna, a chema laolaltă.* **Lc.24:33**, Fapt. 12:12, 19:25.*

4868 συναίρώ, inf. aor. συναραι, *a ridica împreună [expr.: λόγον συναίρειν = a tine socoteală].* Mt. 18:23.24. 25:19.*

4869 συναιχμάλωτος, -ου, ό, *tovarăș de temniță.* Rom.16:7, Col.4:10, Film.23.*

4870 συνακολουθέω, aor. συνηκολούθησα, *a merge după cineva, a urmări (pe cineva).* Mc.5:37, 14:51, Lc.23:49.*

4871 συναλίζω, *a aduna.* Fapt. 1:4.*

συναλλάσσω, *a aduce în legătură (o persoană cu alta); a împăca.* Fapt.7:26.*

4872 συναβαίνω, **part.** aor. συναβάς, *a se urca împreună (cu cineva).* Mc. 15:41. Fapt. 13:31.

4873 συνανάκειμαι, *a sta (a se întinde) la masă împreună (cu cineva).* Mt.9:10, Mc.2:15, Le. 14:10. In.12:2.

4874 συναναμίγνυμι, sau -μιγνύω, (σύν, ανά. μείγνυμι), *a (se) amesteca cu; a avea legături cu, a fi asociat cu* [fia pas.]. 1Cor.5:9.11, 2Tes.3:14.*

4875 συναναπαύομαι, *a se odihni împreună*

(*cu cineva*); *a găsi odihnă*. Rom. 15:32.*
<τυναν(rtpe<p(B,aor.pas. συνανεστράφην,
[în NT. numai la pas.], *a se asocia cu (cine-*

va); *a umbla împreună*. Fapt. 10:41.*
⁴⁸⁷⁶ συναντάω, viit. συναντήσω, aor. συνή-

ντησα, *a întâlni (pe cineva)*; *a se întâmpla*
[la fig.]. Le.9:18, Fapt.10:25, Evr.7:1,
Fapt.20:22 [fig.].

⁴⁸⁷⁷ συνάντησις, -εως,ή, *întâlnire, întâmpli-*
nare. Mt.8:34, In. 12:13.*
⁴⁸⁷⁸ συναντιλαμβάνομαι, cj.aor.sg.pers.III.

συναντιλάβηται, *a purta grija (cuiva), a*

ajuta. Le. 10:40, Rom.8:26.*

194
συναπαγω

συνεπισιοπος
⁴⁸⁷⁹ συναπαγώ, aor.pas. συναπήχθην, *a duce*
cu sine [ca vârtejul], *a fi purtat* [ex. de valuri];
a târî. Gal.2:3,2Pt3:17, Rom. 12:16 [„**țineți-vă**

de oamenii (lucrurile) smeriți (smerite)”].
4880 συναποθήσκω, aor. συναπέθανον, *a*

muri (împreună cu cineva). Mc. 14:31,

2Cor.7:3, 2Tim.2:11.
⁴⁸⁸¹ συναπόλλυμι, sau -απολύω, aor.med.

συναπωλόμην, *a pieri (împreună cu cineva,*
ceva). Evr. 11:31.*
4882 συναποστέλλω, aor. συναπέστειλα, *a tri-*

mite (pe cineva) împreună (cu altcineva).

2Cor.12:18.*
⁴⁸⁸³ συναρμολογέω, (σύν, αρμός, λόγος), *a*

potrivii; a îmbina. Ef.2:21. 4:16.*
⁴⁸⁸⁴ συναρπάζω, aor. συνήρπασα, aor.pas.

συνηρπάσθην, plpf. συνηρπάκειν, part.aor. pas.

συναρπασθείς, *a târî; a răpi; a lua; a năvăli*

peste. **Fapt.19:29**; Lc.8:29, Fapt.27:15: 6:12.

συναυλίζομαι, formă presupusă, v.

συν αλί ω.

⁴⁸⁸⁵ συναυξάνω, *a crește împreună*. Mt. 13:30.*

συνβ-, v. συμβ-.

συνγ-, v. συγγ-.

4886 συνδεσμος,-ου, ό, (συνδέω), *legătură,*

unitate; cătușă, lanț; robie. Col.2:19, 3:14.

Ef.4:3; Fapt.8:23.*

4887 συνδέω, *a lega împreună; a lega; a a-*

runca în închisoare. Evr. 13:3.*

4888 συνδοξάζω, cj.aor.pas.pl.pers.I. συνδο-

ξασθώμεν, a slăvi, a glorifica (împreună).

Rom.8:17.*

⁴⁸⁸⁹ σύνδουλος, -ου, ό, *tovarăș de slujire*

[sclavii unui stăpân comun]. Mt. 18:28,

Col.1:7,Ap.6:11.

⁴⁸⁹⁰ συνδρομή, -ης, ή, (σύν, δρομ-, v.

τρέχω), *strângerea sau adunarea unei*

mulțimi [în special pentru tulburări].

Fapt.21:30.*

συνεγείρω, aor. συνήγειρα, aor.pas. συ-

νηγέρθην. a trezi, a scula, a învia (împreună

cu cineva). Ef.2:6. Col.2:13. 3:1.*

⁴⁸⁹² συνέδριον, -ου,τό, (σύν. έδρα „sedere”),

ședință, consiliu; sală de consiliu. [în ma-

joritatea cazurilor **'ΡΤΙΠΠΙΟ**, Consiliul Mare de Iu Ierusalim.1 Mt.5:22, **Fapt.5:21**;
In. 11:47; Mt.10:17, Lc.22:66.

συνέδριος, probabil o eroare cauzată de prezența lui συνέδριον. în versetul 34. Cf.

σύνεδρος [v. **Bauerj.** Fapt.5:34.

σύνεδρος, -ου, ό, *membre al unui*

consiliu. Fapt.3:35.*

⁴⁸⁹³ συνειδήσις, -εως, ή, (σύννοια), *conștiință de sine; conștiință (morală).* Evr. 10:2. 1Pt.2:19; Rom.2:15. 1Cor.10:29, **1Tim.4:2.**

⁴⁸⁹⁴ συνείδον, (aor.2), v. συνοράω.

συνειδός, τό, (part.perr'.pas. folosit **substantival**), v. **σύννοια.**

^{<B95}-⁹⁶ σύνειμι, impf.sg.pers.III. σὺνην, *α fi împreună; a se aduna.* Le.9:18, Fant.22:11, Lc.8:4.*

⁴⁸⁹⁷ συνεισέρχμαι, *α intra (împreună cu cineva).* In.6:22.*

⁴⁸⁹⁸ συνέκδημος, -ου, ό, (σύν, έκδημέω), (**ovarág de drum.** Fapt. 19:29, 2Cor.X: 19.*

⁴⁸⁹⁹ συνεκλεκτός, -ή, όν, (σύν. έκλέω), adj, *ales împreună (cu cineva).* 1 Pt.5:13 [adică „frate”].*

συνεκπορεύομαι, α *ieși (împreună cu cineva), a pleca cu.* Fapt.3:11.*

⁴⁹⁰⁰ συνελώνω, aor. σὺνήλασα, *α mâna, α goni împreună (cu cineva);, α îndemna, α determina.* Fapt.7:26.^{is}

⁴⁹⁰¹ **συνεπιμαρτυρέω, α** *aduce mărturie împreună (cu cineva); α avea ο mărturie concordantă [ex. cu mărturia unui alt om],* Evr.2:4.*

συνεπίσκοπος,-ου,ό, **tovarăș** *în slujba de supraveghere [slujirea bisericii].* Fii. 1:1.*

195

συνεπιτίθημι

συνεπιτίθημι, aor.med. συνεπεθέμην, *α se alătura la.* Fapt.24:9.*

⁴⁹⁰² συνέπομαι, (σύν, έπομαι. „a urmări”), *α fi în suira cuiva, α însoți pe cineva.* **Fapt.20:4.***

⁴⁹⁰³ συνεργέω, (συνεργός), *α face ceva împreună cu cineva, α colaboză; α fi coleg cu (cineva), α ajuta (pe cineva).* 1 Cor. 16:16. **2Cor.6:1, lac.2:22; Rom.8:28.**

⁴⁹⁰⁴ συνεργός, -ού 6, *coleg, colaborator, tovarăș de lucru; ajutor.* Rom. 16:3. Fii.2:25, ITes.3:2.

⁴⁹⁰⁵ συνέρχομαι, **viit.** *συνελεύσομαι, aor. σὺνήλθον, perf. σὺνελήλυθα. impf. σὺνηρχόμην. pari. perf. σὺνεληλύθεισαν. α veni laolaltă, α se aduna; α se căsători [α se împreună]; α umbla, α călători cu cineva.*

Mc.3:20. Fapt. 1:6, 1Cor. 11:17; Mt. 1:18, 1Cor.7:5; **In. 11:33, Fapt. 10:23.**

⁴⁹⁰⁶ *συνεσθίω, aor. σὺνέφαγον. α mânca împreună (cu cineva); α sta la aceeași masă.* **Lc.15:2, Fapt. 10:41, 1Cor.5:11.Gal.2:12.**

⁴⁹⁰⁷ *σύνεσις, -εως, ή, (<τυνήμι), capacitate de înțelegere (discernământ); înțelegere, considerație; înțelepciune.* Le.2:47, 1 Cor. 1:19,

Col. 1:9. 2Tim.2:7.

⁴⁹⁰⁸ συνετός, -ή, όν, (συνήμι), **adj.** *înțelept, deștept; înțelegător*. Mt. 11:25. Fapt. 13:7, **i Cor. 1:19.**

⁴⁹⁰⁹ συνευδοκέω, **a** *hotărî, a decide împreună cu alții; a fi de acord, a aproba*. Le. 11:48, Fapt.8:1, Rom. 1:32.

⁴⁹¹⁰ συνευωμοοα, (σύν, εύωχέω, „a ospăta"), **a se ospăta, a chefui împreună**. 2Pt.2:13, **Jud.12.***

⁴⁹¹¹ συνεφίστημι, **a se răsciti a (împreună cu alții)**. Fapt. 16:22.*

⁴⁹¹² συνέχω, viit. συνέξω, aor. συνέσχον, **a susține (împreună) ceva; a ține. a opri; a strânge, a presa, a fi constrâns; a fi ocupat cu (ceva), a συνοιδα**

// *absorbit în |vreo activitate]*. Le.8:45,

Fapt.28:8. 18:5, 2Cor.5:14.

συνζ-, v. συζ-.

⁴⁹¹³ συνηδομαι, (σύν, ήδομαι, „a se desfăta", „a se bucura"), **a se bucura împreună cu (cineva); a primi (a accepta) cu bucurie**. Rom.7:22.*

⁴⁹¹⁴ συνήθεια, -ας, ή, (σύν, εθος), **obicei; obișnuință. In. 18:39, ICor.7:8. 11:16.***

⁴⁹¹⁵ συνηλικιώτης, -ου, ό, (σύν, ηλικία), **o persoană de aceeași vârstă (cu cineva); contemporan**. Gal. 1:14.*

⁴⁹¹⁶ συνθάπτω, aor.pas. συνετάφην, **a înmormânta împreună cu (cineva)**. Rom.6:4, Col.2:12.*

⁴⁹¹⁷ συνθλάω, viit.pas. συνθλασθήσομαι, **a zdrobi, a sfărâma**. Mt.21:44, 20:18.*

⁴⁹¹⁸ συνθλίβω, **a presa, a apăsa; a strânge; a strâmtora**. Mc.5:24.3L*

⁴⁹¹⁹ συνθρύπτω, (σύν, θρύπτω, „a rupe", „fărâma"), **a sparge, a zdrobi; a îwnuia**. Fapt.21:13.*

⁴⁹²⁰ συνήμι, viit. συνήσω, aor. συνήκα, **a înțelege, a pricepe, a concepe**. Mt. 13:13, Mc.7:14. Fapt.7:25, Rom.3:11, Ef.5:17.

⁴⁹²¹ συνίστημι, (forme supl.: συνιστάω, συνιστάνω), aor. συνέστησα, perf. συνέστηκα, part. perf. συνεστός. **a aduce laolaltă; a uni; a prezenta, a recomanda; a manifesta; a fi, a exista**. Rom.16:1. **2Cor.12.11**, 5:12; 4:2; Rom.3:5. 5:8; Lc.9:32", 2Pt.3:5; Col.1:17.

συνλ-, v. συλλ-.

συνμ-, v. συμμ-.

⁴⁹²² συνοδεύω, (σύνοδος, „tovarăș de drum"), **a merge împreună (cu cineva); a călători cu (cineva)**. Fapt.9:7.*

⁴⁹²³ συνοδία, -ας, ή, (σύνοδος), **grup de călători [pelerini], caravană**. Le.2:44.*
σύνοιδα, part.f.sg.gen. συνειδυής, «[^]« *despre (ceva), a fi implicat în*. Fapt.5:2, 1 Cor.4:4.
196

συνοικέω

⁴⁹²⁴ **συνοικέω, Λ locui împreună; a trăi împreună [despre căsătorie]**. 1Pt.3:7.*

⁴⁹²⁵ **συνοικοδομέω**, *a construi împreună*.

Ef.2:22.*

⁴⁹²⁶ συνομιλέω, *a discuta (cu cineva), a conversa, a intra în vorbă*. Fapt. 10:27.*

⁴⁹²⁷ συνομορέω, (σύν, όμορος, „limitrof), **a fi învecinat cu**. Fapt. 18:7.*

<ρονορο(u,aor. συνιδείν, part.aor. συνιδών, *a percepe, a-și da seama; a afla*. Fapt. 12:12, 14:6.*

συνορία, -ας, ή, *vecinătate; țară, ținut învecinat*. Mt.4:24.*

⁴⁹²⁸ συνοχή,-ής,ή, (συνέχω), *captivitate; închisoare; suferință, durere, chin*. Lc.21:25, 2Cor.2:4.*

συνπ-, v. συμπ-

συνρ-, v. συ ρ ρ-

συνσπ-, v. συσπ-

συνστ-, v. συστ-

συνταράσσω, aor. συνετάραξα, *a tulbura, a deranja; a încurca*. Le.9:42.*

⁴⁹²⁹ **συντάσσω**, aor. συνετάξα, *a ordona, a prescrie*. Mt.21:6, 26:19.

⁴⁹³⁰ συντέλεια, -ας, ή, (συντελεω), *împlinire, plinătate; încheiere, sfârșit*. Mt. 13:39, 24:3, 28:20, **Evr.9;26.2.**

⁴⁹³¹ συντελεω, viit. συντελέσω, aor. συνετέλεσα, aor.pas. συνετελέσθην, *a termina, a duce la sfârșit, a încheia; a împlini, a realiza*.

La pas. are conotație negativă: **a se distruge; a se termina**. Mt.7:28, Lc.4:13. Rom.9:28; In.2:3.

⁴⁹³² συντέμνω, **a scurta, a limita**. Rom.9:28.*

συντεχνίτης, -ου, ό, *οιη de aceeași meserie (cu cineva)*. Fapt. 19:25.*

⁴⁹³³ συντηρέω,ύ/ *păstra, a reține; a tăinui*. Mt.9:17, Mc.6:20, Lc.2:19, 3:38.*

⁴⁹³⁴ συντίθημι^οΓ.ηιεα.ρΙ.ρεΓΚ.ΠΙΙ. **συνέθεν-Συράκουσαι**

το, *a așeza lângă; a fi de acord, a se înțelege* [la med.]. Le.22:5, Fapt.23:20.

⁴⁹³⁵ συντόμως, (σύντομος, „scurtat”, „grăbit”), adv. *pe scurt*. Fapt.24:4.*

⁴⁹³⁶ συντρέχω, aor. συνέδραμον, *a fugi împreună (cu cineva); a se aduna, a se strânge*. IPt.4:4; Mc.6:33, Fapt.3:1 1.

⁴⁹³⁷ συντρίβω, viit. συντρίψω, aor. συνέτριψα, viit.pas. συντριβήσομαι, inf.perf.pas. συντετριφθαι, **a sparge, a lovi, a sfărâma, a nimici**. Mc. 14:3, Mt. 12:20, In. 19:36, Rom. 16:20.

⁴⁹³⁸ σύντριμμα, -τος,τό, (συντρίβω), *ruinare, distrugere, nimicire*. Rom.3:!**6.***

⁴⁹³⁹ σύντροφος,-ου, ό, (συντρέφω), *prieten intim; frate; confident*. Fapt. 13:1.*

⁴⁹⁴⁰ συντυγχάνω, **inf.** aor. συντυχείν, part.aor. **συντυχών**, *a se întâlni; a ajunge în preajma (cuiva)*. **Lc. %: 19, Fapt. 11:26.***

⁴⁹⁴¹ Συντύχη, -ης, ή, s.prop. **Sintichia**.

Fil.4:2.*

⁴⁹⁴² συνυποκρίνομαι, aor. συνυπεκρίθην, *a fi*

*ipocrit împreună cu (cineva), a se alătura
cuiva în ipocrizia lui. Gal.2:13.**

⁴⁹⁴³ συνυπουργέω, (σύν, ύπουργέω, „a sluji”,
„a ajuta”), **a sluji, a ajuta (pe cineva).**
2Cor.1:11.*

συνφ-, v. συμφ-.

συνχ-, v. συγχ-.

συνψ-, v. συμψ-.

⁴⁹⁴⁴ συνωδίνω, *a fi părtaş (cu cineva) la
durerile nașterii; a împărtăși durerea cuiva;
a fi mâhnit împreună cu (cineva).* Rom.8:22.*

⁴⁹⁴⁵ συνωμοσία, -ας, ή, (σύν, ομνυμι), *con-
spirație, complot.* Fapt.23:12.*

Σύρα, -ας, ή, *sirian; femeie siriană.*

Mc.7:26.*

⁴⁹⁴⁶ Συράκουσα, -ών, αι, s.prop. *Siracuză.*

Fapt.28:12.*

197

Συρία

⁴⁹⁴⁷ Συρία, -ας, ή, **s.prop. Siria** [Provincie ro-
mană din 64 î.Cr., având capitala la Antiohia. Se
întinde între: Munții Taurus, Mesopotamia,
Palestina și Marea Mediterana.]. Mt.4:24, Lc.2:2,
Fapt. 15:23.

⁴⁹⁴⁸ Σύρος, -ου, ό, (**bărbat**) **sirian. Le.4:27.**

⁴⁹⁴⁹ Συροφοινίκισσα, -ης, ή, (cf. Συρία, Φοι-
νίκη), *femeie siro-feniciană.* Mc.7:26.

⁴⁹⁵⁰ Σύρτις, εως, ή, s.prop. *Sirta* [v. Cornilescu].

Fapt.27:17.*

⁴⁹³¹ **σύρω, a trage, a târi, a duce (pe cineva)
cu de-a sila.** In.2! :8, **Fapt.8:3, Ap. 12:4.**

⁴⁹⁵² συσπαράσσω, (συν, σπαράσσω), aor. συ-
νεσπάραξα, *a sj'âșia, a rupe; a zgudui.* Mc.9:20,
Lc.9:42.*

⁴⁹⁵³ σύσσημον, -ου, τό, (συν, σήμα = ση-
μείον), *semn prestabilit (cu cineva); semn;
semnal.* Mc. 14:44.*

⁴⁹⁵⁴ σύσσωμος, -ον, (σύν, σώμα), adj. *apar-
ținător la același trup.* **Ef.3:6.***

⁴⁹⁵⁵ συστοσιαστής, -οῦ, ό, *tovarăș de insu-
recție, coparticipării în răscoală.* Mt. **15:7.***

⁴⁹⁵⁶ συστατικός, -ή, όν, (συνίστημι), adj. *de
recomandare; (cel) care recomandă.* 2Cor.3:1
[„scrisoare de recomandare"].*

⁴⁹⁵⁷ συσταυρόω, aor.pas. συνεσταυρώθην, perf.
pas. συνεσταύρωμαι, *a răstigni împreună cu
(cineva).* Mt.27:44, Mc. 15:32, Rom.6:6, Gal.2:19.

⁴⁹⁵⁸ συστέλλω, aor. συνέστειλα, part. **perf.**
pas. συνεσταλμένος, *a pune laolaltă; a limi-
ta; a scurta.* ICor.7:29; **Fapt.5:6** [cu sensul
de "a îndepărta", "a strânge"].

⁴⁹⁵⁹ συστενάζω, *a suspina, a geme împreună
cu (cineva).* Rom.8:22.*

⁴⁹⁶⁰ συσταχέω, *a sta în aceeași linie* [ca sol-
dații]; *a coresponde* [elementele aceleași ca-
tegorii]. Gal.4:25.*

⁴⁹⁶¹ συστρατιώτης, -ου, ό, *tovarăș de luptă.*

Fil.2:25. Film.2.*

σφυδρόν

⁴⁹⁶²

συστρεφω, part. aor. συστρεψας, aor.pas.

συνεστραφην, part.perf.pas. συνεστραμμενος,
a strânge (ceva); a (se) aduna. Fapt.28:3;

Mt. 17:22; Fapt. 10:4!.*

⁴⁹⁶³ συστροφή, -ης, ή, (συστρεφω), *agitație, tulburare, zarvă, adunare dezordonată.*

Fapt. 19:40, 23:12.*

⁴⁹⁶¹ συσχηματίζω, (σύν, σχήμα), *a forma, a modela după (ceva).* în NT. numai la pas.: *a se potrivi, a se asemăna.* Rom. 12:2, 1 Pt. 1:14.*

⁴⁹⁶⁵ Συχάρ, ή, s.prop. indecl. **Sihar** [oraș din **Samaria**, aici era izvorul lui Iacov.]. In.4:5.*

⁴⁹⁶⁶ Συχέμ, (**D30**), s.prop. indecl. **Sihem.**

Fapt.7:16.

⁴⁹⁶⁷ σφαγή, -ης, ή, (σφάζω), *tăiere; măcel, masacru.* Rom.8:36; Fapt.8:32, Iac.5:5.

⁴⁹⁶⁸ σφάγιον, -ου, τό, (σφαγή, σφάζω), *jertfă cu sânge; victimă [ca obiect de jertfă: animalul].* Fapt.7:42.

⁴⁹⁶⁹ σφάζω, aor. έσφαξα, aor.pas. έσφάγιην, part.perf.pas. έσφαγμένος, *a tăia gățul cuiva; a omorî.* 1 In.3:12. Ap.6:4, 18:24.

σφάλλω, viit. σφαλήσομαι, *a doborî.* La pas.: *a cădea, a se poticni.* Mt. 15:14.*

⁴⁹⁷⁰ σφόδρα, (σφοδρός), adv. *tare. puternic, în mare măsură.* Mt.2:10. Mc. 16:4, Le. 18:23, Fapt.6:7.

⁴⁹⁷¹ σφοδρώς, (v. σφόδρα), adv. *tare, puternic, violent.* Fapt.27:18.

⁴⁹⁷² σφραγίζω, (σφ'ραγίς), aor. έσφράγισα, aor.med. έσφραγισάμην, aor.pas. έσφραγίσθην, part.perf.pas. έσφραγισμένος, *a sigila; a fixa [a preveni mutarea, unui obiect]: a legaliza; aține în secret; a însemna [prin aplicarea semnului propriu].* Mt.27:66, Ap.20:3;

in.3:33, Rom. 15:28, Ap. 10:4,7:3.

σφραγίς, -ιδος, ή, *sigiliu, pecete.* 2Tim.2:19, 1Cor.9:2.

⁴⁹⁷³ σφυδρόν, -οῦ, τό, *gleznă.* Fapt.3:7.*

σφυρις

σφυρίς, -ίδος, ή, variantă oitografică pentru σφυρίς.

⁴⁹⁷⁴ σφυρόν, -οῦ, τό, (ϋΙ~. σφυδρόν), *gleznă, călcâi.* Fapt.3:7.*

⁴⁹⁷⁵ **σχεδόν**, (σχε-). adv. *aproape (că), cât pe ce.gata-gata.* Fapt. 13:44, 19:26. Evr.9:22.*

⁴⁹⁷⁶ σχημαχ[^] -τος τό, (răd. σχε-, de la εχο)) *formă, chip, configurație, înfățișare exterioară specifică.*

Fil.2:7; 1Cor.7:3L* '

⁴⁹⁷⁷ σχίζω,(cf. lat. scindo), viit. σχίσω, aor. εσχισμα, aor.pas. έσχίσθην, *a despica, a împărți, a diviza, a separa, a rupe în bucăți.* Lc.5:36, In. 19:24; Mt.27:51, Fapt. 14:4.

⁴⁹⁷⁸ σχίσμη[^] .χος, χό, (σχίζω), *ruptură, crăpătură, prăpastie; despărțire, disensiune, schismă.*

Mt.9:16, Mc.2:21, In.7:43, 1 Cor. 1:10, **11:18.**

⁴⁹⁷⁹ σχοννίον, -ου, χό, (σχοῖνος, „pi phig¹), **funie.** In.2:15, Fapt.27:32.*

«80 οχο[^]άζ[^] (σχολή), aor. έσχόλασα, *a avea timp la dispoziție, a fi liber; a fi neocupat [ex. despre un loc].* 1Cor.7:5; Mt. 12:44, Le. 11:25.

⁴⁹⁸¹ σχολή, -ης, ή, (răd. σχε-, de **la** έχω), *repaus, odihnă; activitate în timpul liber; prelegere*. în NT. *sală de conferință, școală*. Fapt. 19:9.*

⁴⁹⁸² **σώζω**, (σάος, σόος, σός, „în bună stare”, „sănătos”), viit. σώσω. aor. έσωσα, aor.pas. έσώθην, **inf.** σωθηναι, viit.pas. σωθι'ρομαι, peif. σέσωκα, peif.pus.sg.pers.nl. σέσωσται, și σέσωται, *a face sănătos; a fine în viață; a salva; a elibera*. în NT.: **a fine** în *viață*; *a elibera de (ceva); a vindeca; a păstra, a păzi; a elibera, a mântui*. Mt. 14:30. 27:40, Lc.23:35, In. 12:27, Evr.5:7; I Cor. 1:21, 2Tim.1:9, IPt.3:21.

⁴⁹⁸³ **σώμα.-ατός, τό**, *trup, corp; persoană; cadavru: substanță; viața; unitate; corporație; stare socială...* în NT.: *corp, trup*. Mt.5:29, Rom. 1:24; Mc.15:45.2Cor.5:6, Gal.6:17, Col.2:11: Mt.6:25, Rom. 12:4.

σώφρων

⁴⁹⁸⁴ σωματικός -ή, όν, (σώμα), adj. *trupesc, corporal*. Lc.3:22, ITim.4:8.*

⁴⁹⁸⁵ σωματικώς, (σωματικός), adv. *trupește*.

Co!.2:9.·

⁴⁹⁸⁶ Σωπατρος, -ου, ό, s. prop. *Sopater*. Fapt.20:4. *

⁴⁹⁸⁷ σωρεύω, (σωρός, „movilă”), viit. σωρεύσω, part.perf.pas. σεσωρευμένος, *a strange, a îngră-mădi, a aduna; a agonisi*. Rom. 12:20, 2Tim.3:6.*

⁴⁹⁸⁸ Σωσθένης, -ους, s. prop. **Sosten**. Fapt. 18:17, I Cor. 1:1.

⁴⁹⁸⁹ Σωσίπατρος -ου, ό, s. prop. *Sosipater*.

Rom. 16:21.

⁴⁹⁹⁰ σωτήρ, -ήρος, ό, (**σώζω**), *eliberator: ajutor; vindecător*. în NT. *mântuitor, salvator*. Le. 1:47, ITim. 1:1. 2:3; Lc.2:11, Fapt. 13:23, 2Pt.3:2.

⁴⁹⁹¹ σωτηρία, -ας, ή, (σώζω, σωτήρ), *eliberare, salvare, mântuire; protejare: scăpare*. Fapt.27:34, Evr. 11:7; Le. 1:71. IPt.1:9, Ap.7:10.

⁴⁹⁹² σωτήριος, -ον, (**σφζω**, σωτήρ), adj. *eliberator, mântuitor; instrumentul mântuirii [folosit cas.]. Tit.2:11, Lc.2:30, Ef.6:17.*

⁴⁹⁹³ σωφρονέω, (σώφρων), imp.aor.pl.pers.il. σωφρονήσατε, *a avea minte sănătoasă; a se comporta cu înțelepciune*. Mc.5:15. Lc.8:35, Rom. 12:3, IPt.4:7.

⁴⁹⁵⁴ σωφρονίζω, (σώφρων), *a face (pe cineva) să fie lucid, a îndemna, a avertiza; a încuraja*. Tit.2:4.*

⁴⁹⁹⁵ σωφρονισμός-σ&Λ (σώφρων, σωφ-ρονίζω), *luciditate, chibzuință*. 2Tim.\:1."

⁴⁹⁹⁶ σωφρόνως adv. *chibzuit. cumpătat*. Tit.2:12*

⁴⁹⁹⁷ σωφροσύνη, -ης, ή, (σώφρων), *chibzuință, raționalitate; cumpătare; moralitate; decență, modestie [virtutea femeilor]*. Fapt.26:25, ITim.2:9.15.*

⁴⁹⁹⁸ σώφρων, -ον, gen. -όνος, (σός, φρήν), adj. *lucid, chibzuit; înțelept; moderat; cinstit; modest*. ITim.3:12, Tit. 1:8.

198

199

τάραχος

Ταρσεύς

τέλειος

T, t, *Iau*. a nouăsprezecea literă a alfabetului grecesc: ca cifră τ'= 300.

⁴⁹⁹⁹ ταβέρναι, -ων, αἱ, (lat. *tabernae*), *prǎvǎlie; cârciumă, tavernă. Fapt.28:15.**

⁵⁰⁰⁰ Ταβιθά,ή^,ρι-ορ. indecl. (aram. ΠΓΡαΟ, „gazelă”), *Tahitu. Fapt.9:36.40.**

Ταβώρ, v. Θαβώρ.

5001 ἄγμα, -τος,τό, (τάσσω), *ceva care este ordonat; grupă; detașament; ordine. ICor. 15:23.**

⁵⁰⁰² τακτός, -ή, όν, (τάσσω), adj. *fixat; definit; stabilit. Fapt. 12:21.**

⁵⁰⁰³ ταλαιπωρέω, (ταλαίπωρος), imper. aor.pl.pers.il. *ταλαιπωρήσαμε, a trǎi mizerabil; a suferi, Iac.4:9.**

⁵⁰⁰⁴ ταλαιπωρία, -ας, ή, (ταλαίπωρος), *mizerie, suferință, nenorocire. Rom.3:16, Iac.5:1.**

5005 ταλαίπωρος _ovj (τλη-, „a îndura”, si πηρός, πήμα), adj. *mizerabil, nenorocii. Rom.7:24, Ap.3:17.**

⁵⁰⁰⁶ ταλαγτιαίος, -α, -ον, (τάλαντον), adj. (*greu*) *cât un talant, de un talant. Ap. 16:21.**

⁵⁰⁰⁷ τάλαντον, -ου, τό, (τλήναι, „a căra”, „a purta”), *talant* [Unitate de măsură pentru greutate, variind între 26-36 kg.]; *monedă* [Valoarea ei diferea după loc și timp, dar totdeauna era mare, datorită metalului constituent: aur, argint, alamă.J. Mt. 18:24.*

⁵⁰⁰⁸ ταλιθά,ή,indecl, (aram. ΠΓΡ^Ο),*fetiță. Mc.5:41.**

⁵⁰⁰⁹ ταμείον, -ου,τό,(ταμείον), *magazie, cămară; cameră ascunsă, secretă. Le. 12:24; Mt.6:6, Le. 12:3.*

ταμείον, -ου, τό, (ταμίας, „administrator”), v. ταμείον. Probabil o alternativă ortografică. Mt.24:26.*

τανυν, = τά **vñv**.

⁵⁰¹⁰ τάξις,-εως,ή, (τάσσω), *ordine sau succesiune fixată; stare, calitate. Le. 1:8, 1 Cor. 14:40, Evr.5:6. 7:11.*

⁵⁰¹¹ ταπεινός, -ή, -όν, adj. *de o poziție joasă, sărac, nedistins; subordonat, inferior; umil, smerit. Le. 1:52. Rom. 12:16, 2Cor. 10:1; Mt.11:29, IPt.5:5.*

⁵⁰¹² ταπεινοφροσύνη, -ης ή, (ταπεινόφρων), *smerenie, umilință. Fapt.20:19, Ef.4:2, Fil.2:3. Col.3:12.*

ταπεινόφρων,-ον, gen. -οντος, *umil; umilință. IPt.3:8.**

⁵⁰¹³ ταπεινώω, (πατεινός), viit. *ταπεινώσω*, aor. *έταπεινώσα*, viit.pas. *ταπεινωθήσομαι*, aor. pas. *έταπεινώθην, a nivela, a îndrepta; a umili, a înjosi. Le.3:5,2Cor. 12:21, Fil.2:8; Mt.23:12, Le. 14:11, IPt.5:6.*

⁵⁰¹⁴ ταπεινώσις, -εως, ή, (ταπεινώω), *umilință, smerenie; stare smerită. Iac. 1:10; Lc.1:48, Fapt.8:33, Fii.3:21.*

⁵⁰¹⁵ τάρασσω, (θράσσω, "a neliniști"), aor. *έτάραξα*, aor.pas. *έταράχθην*, perf.pas. *τετάραγμαi*, part. reif. *τεταραγμένος, a tulbura;*

a scutura (împreună); a neliniști, a agita; a (se) speria, a fi uluit, a se teme. In.5:4, Fapt. 17:8, Gal. 1:7; Mc.6:50, In.14:1.

⁵⁰¹⁶ ταραχή, -ης, ή, (v. τάρασσω), *tumult, învâlmășeala; rebeliune. Mc. 13:8, In.5:4.**

⁵⁰¹⁷ τάραχος, -ου, ό, (v. τάρασσω), *învâlmășeală, tumult, tulburare. Fapt. 12:18, 19:23.**

200

⁵⁰¹⁸ Ταρσεύς, -έως, ό, (Ταρσός), (*persoană din Tors. Fupt.9:11,21:39.*

⁵⁰¹⁹ Ταρσός, -οῦ, ό, s.prop. *Tars* [capitala Ciliciei]. **Fapt.9:30**, 11:25, 21:39.

5020 τοφχοφόω, **part.** aor. ταρταρώσας, *a arunca, a ține captiv în iad, în adînc* [Tartar, locul celor pedepsiți în Infern din mit. gr.]. 2Pt.2:4.*

⁵⁰²¹ τάσσω, aor. έταζα, aor.med. έταζάμην, perf. pas.sg.pers. III. τέτακται, pait.peif.pas. τεταγμένος, inf.peif. τεταχέναι, *a ordona, a așeza într-o ordine anume; a da ordin, a da o sarcină. Mt.8:9, Lc.7:8, Rom. 13: i. Fapt. 15:2; Mt.28:16, Fapt.28:23.*

⁵⁰²² ταύρος, -ου, δ, (cf. lat. taurus), *taur; bou; dobitoc. Ml.22:4, Fapt. 14:13, Evr.9:13, 10:4.**

v.

ταύτα, = ταῦτά. Le.6:23, ITes.2:14.

⁵⁰²⁷ ταφή, -ής, ή, (θάπτω), *înmormântare; loc de înmormântare; mormânt. Mt.27:7.**

⁵⁰²⁸ τάφος, -ους, τό, (θάπτω), *mormânt. Mt.23:27, Rom.3:13.*

⁵⁰²⁹ τάχα, (ταχύς), aclv. *repede, imediat. în curând; poate, poate-poate, prohibii. Rom.5:7. Film. 15.**

τάχειον, ortografie greșită, v. τάχιον.
5030 ταχύνω, (ταχύς), adv. *repede, în grabă, imediat. îndată. (în mod) pripit. Le. 14:21, In. 11:31, 1 Cor.4:19, Gal. 1:6. 2Tim.5:22.*

ani ταχύνω > ἤ^ όν, (ταχύς), adj. *rapid; grăbit; care se apropie, iminent. 2Pt.1:14, 2:1.**

5U32 τάχιον, (ταχύς), adv. comp. **mai repede.** In.20:4, ITim.3:14, Evr.13:19.

5033 τóτχιστω (χαχύς), adv. **sup. vel mai repede.** Fapt. 17:15.*

⁵⁰³⁴ τάχος, -ους, τό, (ταχύς), *grabă; repezeală; viteză. Le. 18:8, Fapt. 12:7, Rom. 16:20, Ap. 1:1.*

5035 τοεχύ: aciv. *rapid, cu grabă, fără întârziere. Mt.5:25, Apoc.2:5.*

⁵⁰³⁶ ταχύς, -εία, -ύ, (θεγχύς, formă veche).

adj. *rapid; grăbit; sprinten; pripit. Iac. 1:19.*

Forma n. în acuz. este adv.: Mt.5:25.

Le. 15:22, In. 11:29, Ap.2:5.

⁵⁰³⁷ τέ, part. enclitică. 1. FOLOSIT SINGUR, „și [indicând o relație strânsă]. Fapt.2:40, Rom.2:19. 2. FOLOSIT REPETAT (τέ..., τέ...), *ca..., si...; nu numai.... dar .și... [Leagă propoziții care sunt în strânsă legătură.]*

3. Cu ACELAȘI ÎNȚELES, τέ.... καί... leagă concepte de același fel. [în situația aceasta se poate traduce doar cu **și**.] Lc.2 1:1 1, Rom. 14:8, 1 Cor. 1:2. Evr.2:4.

⁵⁰³⁸ τείχος, -ους, τό, *zid. zidul cetății.*

Fapt.9:25, 2Cor. 11:33, Evr. 11:30.

⁵⁰³⁹ τεκμηρίον, -ου, τό, (**τέκμαρ**), *mărturie, dovadă* [convingătoare, decisivă]. Fapt. 1:3.*
5041 -εκνογονέω, (τέκνον. γίνομαι), *a zămisli sau a naște copii*. ITim.5:14.*

⁵⁰⁴² τεκνογονία, -ας, ή, (τεκνογονέω). *naștere de copii*. ITim.2:15 [διά. determină ocazia sau împrejurarea și nu mijlocul: „...va rămâne în viață în timp ce naște **copii**”].*

⁵⁰⁴⁰ τεκνίον, -ου, τό, (τέκνον). dini. *copilaș*. [în NT. doar la voc.pl.] In. 13:33.1 In.2:1, 3:7.

⁵⁰⁴³ τέκνον, -ου, τό, (din γάδ. τεκ- a vb. τίκτω), *progenitură, urmaș; copil; ucenic sau urmaș spiritual* [fig.J; *locuitorul unui oraș* [fig. hebraism |. Mt.2:18^Fapt.2:29, Rom.9:8. Mt. 10:21, Le. 1:7. Mt.3:9. Gal.4:31, Mt.23:37, Le. 19:44.

⁵⁰⁴⁴ τεκνοτροφέω, (**τέκνον**, τροφή), **aor.** έτεκνοτρόφησα. *a crește, a educa copii*. ITim.5:10.*

⁵⁰⁴⁵ τέκτων, -ονος, ό, *dulgher* [în gener. muncitor care prelucrează lemnul]. Mt. 13:55. **Mc.6:3***

⁵⁰⁴⁶ τέλειος, -εία, -ον, (τέλος), adj. *ajuns la capăt; terminat; complet; de vârstă matură, matur; ajuns la întă; desăvârșit; definitiv*. Ef.4:13. Evr.5:14, Iaci :4, 1:17, Hn.4:18, Iac.3:2.

201

τελειότης

⁵⁰⁴⁷ τελειότης, -τητος, ή, (τέλειος), *desăvârșire, perfecțiune*. Col-3:14, **Evr.6:1.***

⁵⁰⁴⁸ τελειώω, (τέλειος), viit. τελειώσω, **aor.** έτελειώσα, perf. τετελειώκα, aor.pas. έτελειώθην, perf.pas. τετελειώμαι, *a desăvârși; a termina, a duce la capăt, la [intă*. In.4:34, Fapt.20:24, Evr.2:1(), 7:19, IIn.2:5.

⁵⁰⁴⁹ τελείως, **adv.** *cu desăvârșire, perfect*.

1PU:13.*

⁵⁰⁵⁰ τελειώσις, -εως, ή, (τελειώω), *desăvârșire, împlinire*. Le. 1:45, Evr.7:11.

⁵⁰⁵¹ τελειότης, -ου, ό, (τελειώω), *desăvârșite»; cel care duce la desăvârșire (pe cineva)*.

Evr.12:2.*

⁵⁰⁵² τελεσφόεω, (τελεσφόρος), *a (se) coace* [fructe], Lc.8:14.15.

⁵⁰⁵³ τελευτάω, (τελευτή), aor. έτελεύτησα, part.perf. τετελευτηκώς, *a (se) termina; a muri, a se sfârși din viață*. Mt.2:19, Le.7:2, In. 11:39, Evr. 11:22.

⁵⁰⁵⁴ τελευτή ης, ή, *sfârșire; moarte* [eufemistici. Mt.2:15].*

⁵⁰⁵³ τελέω, (v. τέλος, τέλλω), aor. έτέλεσα, perf. τετέλεκα, viit.pas. τελεσθήσομαι, aor.pas. έτελέσθην, perf.pas.sg.pers.III. τετέλεσται, *a termina, a sfârși, a isprăvi; a realiza; a împlini*. Mt.7:28, Lc.7:1, In. 19:28, Ap.20:3, Gal.5:16; Lc.12:50.

⁵⁰⁵⁶ τέλος, -ους, τό, *sfârșit, capăt; încetare; punct final, încheiere; taxă, impozit, dare*.

Le.1:33, Rom.10:4, Evr.7:3, Mt.24:6, Lc.21:9; Mt.17:25.

τελωνεΐον, variantă onografică pentru τελώνιον.

⁵⁰⁵⁷ τελώνης, -ου, ό, (τέλος), *vameş, încasator de taxe, administrator financiar, perceptor* [lat. publicam]. Mt.5:46, Mc.2:15, Le. 15:1, 19:2.

⁵⁰⁵⁸ τελώνιον, -ου, τό, (τελώνης), *vamă, biroul percepției*. Mt.9:9, Mc.2:14, Lc.5:27.

τετρακόσιοι

⁵⁰⁵⁹ τέρας, -ατός, τό, *minune, fenomen extraordinar*, [în NT numai la pi. pe lângă σημεία.] Mt.24:24, Mc.13:22, In.4:48, Fapt.7:36, 2Tes.2:9.

⁵⁰⁶⁰ Τέρτιος, -ου, ό, (lat. Tertius, „al treilea”), s.prop. *Tertiū*. Rom. 16:22.

Τέρτουλλος, -ου, ό, (lat. Tertullus), s.prop. [Variantă ortografică pentru Τέρτυλλος, dar în NT. semnifică 2 persoane diferite.]

⁵⁰⁶¹ Τέρτυλλος -ου, ό, s.prop. *Tertul(lus)*. Fapt.24:1.

⁵⁰⁶² τεσσαράκοντα, (τέσσαρες), num. *patruzeci*. Mt.4:2, Mc. 1:13, Fapt.7:30, 2Cor. 11:24.

⁵⁰⁶³ τεσσακονταετής, ες, (τεσσαράκοντα, έτος), adj. *de patruzeci de ani*. Fapt.7:23, 13:18.*

³⁰⁶⁴ τέσσαρες, num. *patru*. [La n. τέσσαρα sau τέσσερα, acuz. m. τεσσάρας, gen. τεσσάρων, dat. τεσσαρσις.] Mt.24:31, Mc.2:3, Lc.2:37, Ap.4:4.

⁵⁰⁶³ τεσσαρεσκαιδέκατος, -η, -ον, (τέσσαρες), num.ord. *al paisprezecelea*. Fapt.27:27.33.*

τεσσαρ-, variantă pentru τεσσαρ-

³⁰⁶⁶ τέταρταίος, -α, -ον, (τέτιρτος, τέσσαρες), adj. *de patruzeci de zile*. In. 11:39.*

³⁰⁶⁷ τέταρτος, -η, -ον, (τέσσαρες), num.ord. *al patrulea*. Mt. 14:25, Mc.6:48, Ap.4:7.

τετραάρχη, τετραρχέω, v. τετράρχης, τετραρχέω. Există numai o diferență de formă între cele două. Ultimele au formă contrasă.

³⁰⁶⁸ τετράγωνος, -ον, (τετρα-, γωνία), adj. (*de forma*) *pătrată*. Ap.21:16.*

⁵⁰⁶⁹ τετράδιον, -ου, τό, (τετράς), *numărul patru; detașament de patru soldați*. Fapt. 12:4.*

5070 τετρακχίλιοι, -αι, -α, (τέτρα, χίλιοι), num. *patru mii*. Mt.15:38, 16:10, Mc.8:9.20, Fapt.21:38.*

⁵⁰⁷¹ τετρακόσαιοι, -ου, -α, (τετρα-, εκατόν), num. *patru sute*. Fapt.5:36, 7:6.

202

τετράμηνος

τιμιότης

⁵⁰⁷² τετράμηνος, -ον, (τετρα-, μην), adj. *de patru luni*. [în NT. numai ca s.f. cu formă incompletă ή τετράμηνος] In.4:35 [„o perioadă de patru luni"].*

⁵⁰⁷³ τετραπλοῦς, ή, οῦν, (τετρα-, -πλους), adj. *de patru ori* [ex. împăturit]. Le. 19:8.*

⁵⁰⁷⁴ τετράπους, ουν, gen. τετράποδος, n. pi. τετράποδα, adj. ΓΗ *patru picioare, patrupe*. Fapt. 10:12. 11:6, Rom. 1:23.*

•⁵⁰⁷³ τετραρχέω, (τετράρχης), *a domni ca un tetrarch; a cărmîți* (Cornilescu). [Vezi τετράρχης]. Le.3:1.*

5076 τετράρχης, -ου, ό, (τετρα-, άρχω), *tetrarch* [domnește peste un sfert dintr-un teritoriu împărțit în patru]; *coregent; cărmuitor; principe*. Mt.14:1, Lc.3:19, 9:7, Fapt. 13:1.*

⁵⁰⁷⁷ τεφρώω, (τέφρα, „cenusă”), perf.aor. τεφρώσας, *a preface în cenușă, a arde*. 2Pt.2:6.*
⁵¹⁷⁸ τέχνη, -ης, ή, (din răd. τεκ- a vb. τίκτω), *creație, producție; meșteșug; artă*. Fapt. 17:29, 18:3, Ap. 18:22.*

5079 τεχνιτης (τέχνη), *creator, alcătuitoar, făuritor; meseriaș, meșteșugar; artist*. Fapt. 19:24.38. Evr. 11:10. Ap. 18:22.*

⁵⁰⁸⁰ τήκω, «*topi*». 2Pt.3:12.*

⁵⁰⁸¹ τηλαυγώς, (τηλαυγής), adv. *clar* [vedere]; *strălucind departe*. Mc.8:25.*

⁵⁰⁸² τηλικούτος, -αύτη, -ούτο, (τηλίκος),
pr.dem. *așa de (mare, mic, important)*.

Iac.3:4. 2Cor.1:10. Evr.2:3, Ap.16:18.*

³⁰⁸³ τηρέω, viit. τηρήσω, **aor.** έτήρησα, peif. τετήρηκα, aor.pas. έτηρήθην, perf.pas. τετήρημαι, *a păzi (ceva, pe cineva); a păstra, a avea grijă de (ceva, cineva): a proteja; a implini* [ex. legea]. Mt.27:36, Fapt. 16:23, In.2:10, ITim.5:22, **IPt. 1:4; In.17:15; Mt. 19:17**. Iac.2:10.

⁵⁰⁸⁴ ,τηρησις, -εως,ή, (τηρέω), *păstrare, respectare, lițiere; detenție*. ICor.7:19. Fa.4:3, 5:18.*

⁵⁰⁸³ Τιβεριάς, -άδος,ή, (^Tiberias).s.prop.

Tiheriada, [oraș pe malul de vest al Mării Tiberiadei]. In.6:1,21:1.

⁵⁰⁸⁶ Τιβέριος, -ου, 6, (lat. Tiberius), s.prop. *Tiberiu*, [împărat roman, a domnit între anii 19-36 d.Cr.J. Lc.3:1.

⁵⁰⁸⁷ τίθημι, (θη-, θε-), [forma sec. τιθέω], impf.sg.pers.III. έτίθει, pi. έτίθεσαι, viit. θήσω. aor. έθηκα, cj.aor. θώ, imp.pl.peis.il. θετε, inf. θεΐναι, perf. τέθεικα. viit.med. θήσομαι, aor.med. έθέμην. perf.pas. τέθειμαι, aor.pas. έτέθην, part.peif.med.pas. τεθειμένος, *a pune, a așeza; a se îngenunchea; a da, a renunța la (ceva); a stabili, a dispune; a întări* [ex. o lege], *a valida*. Mc. 16:6. In. 11:34; Le.23:55, Fapt. 13:29; Mc. 15:19, Lc.22:41, Fapt.9:40; In. 10:11. Gal.3:19; Fapt. 1:7, 2Cor.5:19.

⁵⁰⁸⁸ τίκτω, (τεκ-, τέκνον), viit. τέξομαι, aor. έτεκον, aor.pas. έτέχθην, *a zămisli, a naște, a aduce la viață; a crea*. Mt.1:21, Le. 1:31, Gal.4:27, Evr.6:7 [a rodi]. Iac. 1:15.

⁵⁰⁸⁹ τίλλω, *a rupe, a smulge; a smuci, a trage de*. Mt.12:1, Mc.2:23, Le.6:1.*

⁵⁰⁹⁰ Τιμαιος, -ου, ό, (lat. Timaeus), s.prop. *Timeu*. Mc. 10:46.

³⁰⁹¹ τιμάω, (τιμή), viit. τιμήσω, aor. έτίμησα, aor.med. έτιμησάμην, **perf.perf.pas.** τετιμημένος, *a prețui, a valora: a onora, a cinsti*. Mt.27:9; 15:8, In.5:23, Ef.2:6, ITim.5:3,

⁵⁰⁹² τιμή, -ης, ή, (τίω, „a prețui”), *valoare, preț; cinstire, prețuire*. Fapt.5:2. 19:19.

ICor.6:20; Rom.12:10, IPt.2:7; ITes.4:4. ^

³⁰⁹³ τίμιος, -α, -ον, (τιμή), [la comp. τιμιώ-

τερος, sup. τιμώτατος, adj.], *scump*, *valoros*; *respectat*, *stimat* [despre persoane].
1Cor.3:12, Iac.5:7, 1Pt.1:19; Fapt.5:34,
17:34.

³⁰⁹⁴ τιμοτης -ητος,ή, (τίμος), *bogăție*, *lucru valoros*. **Ap. 18:19***

203

Τιμόθεος

⁵⁰⁹⁵ Τιμόθεος, -ου, ό, s.prop. *Timotei*.

Fapt. 16:1. 2Cor. 1:19, Fil.2: 1 9.

⁵⁰⁹⁶ Τίμων, -ωνος, ό, s.prop. *Tirnoii*, Fapt.6:5.*

⁵⁰⁹⁷ τιμωρέω, aor. pus. έτιμωρήθην, *a pedepsi*,
a răzbuna. Fapt.22:5, 26:11.*

⁵⁰⁹⁸ τιμωρία, -ας, ή, (τιμωρέω). *pedeapsă*,
sancțiune. Evr. 10:29.*

⁵⁰⁹⁹ τίνω, (τίω), viit. τίσω, *a plăti*, *a suporta*
0 pedeapsă, *a fi pedepsit*. 2Tes. 1:9.*

⁵¹⁰⁰ τίς, **τί**, gen. τίνος, dat. τίνι. acuz. τίνα.

își păstrează totdeauna accentul. Particulă
interrogativă: *cine*, *ce*, *care?* Mt.3:7, Le.3:7;
Mt.22:42, Fapt. 19:15, 2Tim.3:14. Cu funcție
de atribut: *cefei de?* Mt.5:46, Le. 14:31,
1 Cor. 11:2. τί adverbial: *ce*, *de ce*, *cu ce scop?*
Mt.6:28. Mc.2:7.8. 1Cor.4:7.

⁵¹⁰¹ τίς, τι, (cf. τίς), pr.negot.enclitic. *oricine*,
orice; *cineva*, *ceva*; *cățiva*. Mt. 12:29, In.2:25,
Rom.5:7, 1 Cor. 15:35; Lc.9:49, 1JCor. 10:31.

Τίτιος, -ου, ό, (lat. Titius), s.prop. *Titiu(s)*
lustu(s). Fapt. 18:7.*

⁵¹⁰² τίτλος, -ου, ό, (**lat.** titulus), *inscripție*.
notă. In. 19:19.20.*

⁵¹⁰³ Τίτος, -ου, 6, (lat. Titus). *Tit(us)*.

2Cor.2:13, Gal.2:1.3, 2Tim.4:10.

⁵¹⁰⁴ y 3588

⁵¹⁰⁵ χοιγαροῦν, (τοί, γάρ, ούν). conj. *deci*,
așadar, *de aceea*. ITes.4:8, **Evr. 12:1.***

⁵¹⁰⁶ το[υ]νwi (cf χοιγαροῦν), conj. *așadar*.
deci. Lc.20:25, Evr.13:13.

⁵¹⁰⁷ τοιόσδε, -άδε, -όνδε, (τοίος, „ca și", for-
mă dia!), *astfel de...2PL 1:17.**

⁵¹⁰⁸ τοιούτος -αῦτη, -οῦτον, pr.dem. *astfel de...;*
asemenea; *ca arare: de acest fel*, *de această*
natură. Mc.9:37, **In.9:16, 1Cor. 11:16**, Evr.7:26.

⁵¹⁰⁹ τοῖχος, -ου, ό, (τείχος), *zid*, *perete* | inte-
rior sau exteriori. Fapt.23:3.*

⁵¹¹⁰ τόκος -ου, ο, (din răd. **tac-** a vb. τίκτω), *inte-*
res; *cointeresare*; *dobândă*. Mt.25:27, Lc.\9:23*

τραύμα

⁵¹¹¹ τολμάω, (τλήναι, „a fi curajos, perse-
verent"), viit. τολμήσω, aor. έτόλμησα, *a*
suporta, *a rezista*; *a îndrăzni*, *a fi curajos*.
Mt. 12:34, Lc.20:40. Rom.5:7, 2Cor. **11:21.**

⁵¹¹² τολμηρός, -ά, -όν, (τολμάω), adj. *dârz*.
temerar, *îndrăzneț* (*peste măsură*). [**în** NT.
numai la comp. și folosit ca adv. τολμηρο-
τέρως.] Rom. 15:15.*

⁵¹¹³ τολμηρτις, -ου, ό, (τολμάω), *om îndrăz-*
neț, *dârz*. 2?i.2:\0*

⁵¹¹⁴ τομός,-ή, όν, (τέμνω), adj. *ascuțit*. [**în**
NT. la comp. τομώτερος.] Evr.4:12.*

⁵¹¹⁵ τόξον, -ου,ό, *arc*. *săgeată*. Ap.6:2.*

⁵¹¹⁶ τοπάζιον, -ου, τό, *topaz*. Ap.21:20,*
⁵¹¹⁷ τόπος, -ου, ό, *loc; localitate* [sat, oraş]:
spraġu, urmā [aunui lujeruj; storc | în care ajunge
omul ca o consecință a unei hotărâri]; *posibili-*
tate, ocazie [fig. |. Mt. 14:35. Mc.6:11, Ap. 18:17:
In.14:2. ICor. 14:16, Evr. 12:17.
⁵¹¹⁸ τοσούτος, τοσαύτη, τοσούτο, pr.nehot,
aşa de mult, aşa de mare; atât. In. 14:19,
Evr.4:7.Ap.18:17.
⁵¹¹⁹ τότε, adv. *atunci, în vremea aceea*.
Mt.21:17. 27:9,Lc. 11:26, ICor.4:5.
⁵¹²⁰ y 3588
⁵¹²¹ τουναντίον, v. εναντίον. 2Cor.2:7,
Gal.2:7, 1Pt.3:19.
⁵¹²² τοῦνομα, v. δνομα. [Forma contrasă de
la το όνομα. | Mt.27:57.*
⁵¹²³ τουτέστιν, contracție de la τοῦτό έστιν.
^{5124-30, 3778}
⁵¹³¹ τράγος, -ου,ό, (τρώγω, din răd. aor2. τρα-
γείν), *iar; capră*. Evr.9:12, 10:4.
⁵¹³² τράπεζα, -ης, ή, (cf. τετράκις, „patruped”,
„mobilă” [fig.]), *masă; mâncare*. Mt. 15:27,
Mc.7:28, ICor. 10:21. Fapt.6:2; Mt.21:12.
⁵¹³³ τραπεζίτης, -ου, ό, (τράπεζα), *schim-*
bător de bani, bancher. **Mt.25:27.***
⁵¹³⁴ τραύμα, -ατός, τό, (τιτρωσκω, „a răni”), *ră-*
τραυματίζω
nire, leziune; pierdere, pagubă: rană. Le. 10:34.*
⁵¹³⁵ τραυματίζω, (τραύμα), part. aor. τραυ-
ματίσας. *a răni*. Le.20:12. Fapt. 19:16.*
5136 χραηλίξω, (τράχηλος), *a descoperi, a*
despuia. Evr.4:13 | la part. perf.pasj.*
⁵¹³⁷ τράχηλος,-ου, ό, *gât*. Mt. 18:6, Mc.9:42.
Fapt.15:10.
⁵¹³⁸ τραχύς,-εΐα,-ϋ,(θράσσω „anelinişti”),
adj. *aspru; denivelat; dur; pietros; stâncos*.
Lc.3:5. Fapt.27:29.*
⁵¹³⁹ Τραχωνίτις,-ιδος,(Τράχον). *îi/1 locuitor*
al Trahonilei. Le.3:1.*
5140 χρείς,τρία, num. *trei*. [în NT. numai la
gen. pi. τριών], Mt. 12:40. Mc.8:2. Le. 1:56.
Τρεις ταβέρναι, v. ταβέρναι.
⁵¹⁴¹ τρέμω, (cf. lat. tremo), *a tremura, a se*
teme (de cineva). Lc.8:47. Mc.5:33,2P1.2:10.
⁵¹⁴² τρέφω, (θρεφ-, „a îngraşă”), aor. έθρεψα.
part.perf.pas. τεθραμμένος, *a hrăni, a asigura*
hrana (cuiiva); a creşte. Mt.6:26, Le. 12:24,
Ap.12:6; Lc.4:16 [a fost crescut].
⁵¹⁴¹ τρέχω, *a fugi, a alerga; a se grăbi; a se răs-*
pândi. Mc.5:6. In.20:2. Fapt, 19:28, 2Tes.3:1.
τρήμα, -ατος,τό, (τετραίνω, „a perfora”).
gaură, deschizătură. Mt. 19:24 [urechea
acului]. Le. 18:25.*
⁵¹⁴⁴ τριάκοντα,num. indecl. *treizeci*. Mt. 13:18.
Mc.4:8:Mt.26:10.
⁵¹⁴⁵ τριακόσιοι, -αι, -α, num. [numai la pi.],
trei sute. Mc. 14:5. In. 12:5.
⁵¹⁴⁶ τρίβολος, -ον, (τρίς, βόλος = βέλος,
„vârful unui lucru”), adj. *cu trei vârfuri;*
ascuţit; spin. ciulin, scai. Mt.7:16, **Evr.6:8.***
⁵¹⁴⁷ τρίβος, -ου, ή, (τρίβω), *potecă, cale*.

Mt.3:3. Mc.1:3. Lc.3:4.

⁵¹⁴⁸ τριετία, -ας, ή, (τρής, έτος), *o perioadă de trei ani*. Fapt.20:3L*

⁵¹⁴⁹ τρίζω, (cf. lat. strideo). *a scărțâi; a scrâșni din (dinții)*. Mc.9:18.*

τρυ·)άω

⁵¹⁵⁰ τρίμηνος, -ον, (τρής, μην), adj. *care durează trei luni*. *trimestrial*. Evr. 11:23.*

³¹⁵¹ τρίς, adv. *de trei ori*. Mt.26:34. Mc. 14:30. Lc.22:34.2Cor. 11:25.

⁵¹⁵² τρίστεγον, -ου,τό, (τρής, στέγη), *nivelul al treilea [al unei clădiri]*. Fapt.20:9.*

⁵¹⁵³ τρισχίλιοι, -αι, -α, (τρής, χίλιοι), num. cârd. *trei mii*. Fapt.2:41.*

⁵¹⁵⁴ τρίτος, -η, -ον, (τρεις), num.ord. *al treilea*.2Co\.: 12:2. Ap.4:7. 8:7-12 [a treia parte].

⁵¹⁵⁵ τρίχινος, -η, -ον, (θρίξ), adj. *de păr, din păr*. Ap.6:12.*

⁵¹⁵⁶ τρόμος, -ου, ό, (τρέμω), *tremurare, tremur; teamă, groază*. 2Cor.7:15. Fil.2:12.

⁵¹⁵⁷ τροπή, -ης, ή, (τρέπω, "a întoarce"). *în-toarcere, schimbare, variație*, lac. 1:17.*

⁵¹⁵⁸ τρόπος, -ου, ό, (τρέπω, „a întoarce”). *în-toarcere; direcție; mod de viață, obicei; fel de gândire*. în NT. *mod*. 2Tes.3:16; Rom.3:2. 2Tim.3:8.

⁵¹⁵⁹ τροποφορέω, (τρόπος, φέρω), ac *έτροπαρόρησα, a suporta comportarea cuiva*. Fapt. 13:18.*

⁵¹⁶⁰ τροφή, -ης, ή, (τρέφω), *hrană, mâncare*. Mt.3:4. Le. 12:23. In.4:8, Evr.5:12.

⁵¹⁶¹ Τρόφιμος, -ου, 6, s.prop. *Troflm*. Fapt.20:4. 2Tim.4:20.*

⁵¹⁶² τροφός, -ου, ή, (τρέφω), *persoana care hrănește copilul, doică*. ITes.2:7.*

τροφοφορέω,(τροφή). *a hrăni, a dădăci*. Fapt. 13:18.*

⁵¹⁶³ τροχιά, -δς,ή, (τρέχω), *alergare; cursă: făgaș. cale*. Evr. 12:13.*

⁵¹⁶⁴ τροχός, -ού, ό, (τρέχω), *roată, disc; mișcare circulară*. Iac. 1:23. 3:6 [procesul vieții].*

⁵¹⁶⁵ τρύβλιον, -ου,τό, *castron, blid;farfurie*. Mt.26:23. Mc. 14:20.*

⁵¹⁶⁶ τρυγάω, (τρύγη, „seceriș”), aor. *έτρύγησα. a secera; a strânge recolta*. în NT.: *a culege fructe (struguri)*. Lc.6:44. Ap. 14:18.19*

204

205

τρυπών

τυχόν

ύπανδρος

I

⁵¹⁶⁷ τρυγών, -όνος,ή,(τρύζω, „a tutui”), *turturel, turturea, turturică*. Le.2:24.*

⁵¹⁶⁸ τρυμαλιά, -άς,ή, (τρυμη, „gaură”), *gaură, deschizătură; urechea acului*. Mt. 19:24, Le. 18:25. [v. τρήμα] *

⁵¹⁶⁹ τρύπημα, -τος,τό, (τρύω, „a scoate apă”), *groapă, gaură*. Mt. 19.24 [urechea acului].*

⁵¹⁷⁰ Τρύφαινα, -ης, ή, s.prop. *Trifenei*.

Rom. 16:12.*

⁵¹⁷¹ τρυφάω, (τρυφή), aor. ἐτύρφησα, *a trăi o viață luxoasă, a trăi în plăceri, a chefui, a se fine de petreceri*, Iac.5:5.*

⁵¹⁷² τρυφή -ης, ή, (θύρω, „a face mofturi”), **pompă**, lux. 2Pt.2:13, Le.7:25.*

⁵¹⁷³ Τρυφώσα, -ης, ή, (cf. τρυφάω), s.prop. *Trifosa*. Rom.16:12.*

⁵¹⁷⁴ Τρφάς, -άδος ή, (orig. Τρωας), s.prop. **Troa**. Fapt.2():6, 2Cor.2:12, **2Tim.4:13**. Τρωγύλιον, alternativă ortografică pentru Τρωγύλλιον.

⁵¹⁷⁵ Τρωγύλλον, -ου, τό, s.prop. **Troghilion** [numele unui munte și al unui oraș la sud de Efes]. Fapt.20:15.*

⁵¹⁷⁶ τρώγω, «mânca [despre om]». **Mt.24:38**, In.6:54.

⁵¹⁷⁷ τυγχάνω, (τεύχω, „a pregăti”), aor. ετυχον. perf. τέτευχα, *a găsi; a ajunge; a da de (cineva); a se întâlni*. Le.20:35, Fapt.24:2, 2Tim.2:10; Lc.10:30.

⁵¹⁷⁸ τυμπανίζω, (τύμπω, τύπανον „tobă”). *a bate din tobă; a tortura [cu un instrument asemănător cu toba]*. Evr. 11:35.* τυπικώς, (τυπικός), adv. *ca un exemplu. în mod tipologic; ca un avertisment*. 1 Cor. 10:11.*

⁵¹⁷⁹ τύπος, -ου, ό, (τύπτω), *lovitură; imprimare: impresie; caracter; formă; model; tip. în NT.: urmă. imprimare vizibilă, semn; chip; formă, tipar; exemplu, tip*. In.20:25, Fapt.7:43, Rom.6:17. 7:44, Evr.8:5. Fil.3:17, 1Pt.5:3.

⁵¹⁸⁰ τύπτω, (cf. lar. **stuprum**), *a lovi, a bate, a răni; a împinge*. Mt.24:49. Le. 12:45, **Fapt. 18:17. 23:3, 1Cor.8:12**.

⁵¹⁸¹ τύραννος, -ου, ό, **tiran**, *despot*. Fapt.5:39.*

⁵¹⁸¹ Τύραννος, -ου, ό, s.prop. *Tiran(us)*. Fapt. 19:9.*

⁵¹⁸² τυρβάζω, (τύρβη, „harababură”, **cf.lat.** turba), *a încurca, a zăcăci; a încâlci; a fi neliniștit*. Le. 10:41.*

⁵¹⁸³ Τύριος, -ου, ό, (Τύρος), *bărbat din Tir*. Fapt. 10:20,22.*

⁵¹⁸⁴ Τύρος, -ου, ό, s.prop. *Tir* [oraș siro-fenician]. Mt. 11:21, Mc.3:8. Lc.6:17.

⁵¹⁸⁵ τυφλός, -ή, -όν, (τύφω), adj. *orb; cețos; neguros; invizibil*. Mt. 12:22, In.9:1. Fapt. 13:11, Rom.2:19.

⁵¹⁸⁶ τυφλάω, (τυφλός), aor. ἐτυφλώσα, perf. τετύφλωκα. *a orbi*. [în NT. numai la fig.] In. 12:40, 2Cor.4:4. **Un.2:11**.*

⁵¹⁸⁷ τυφώω, (τύφος, „fum”, „abur”), part.aor. pas. τυφθείς, perf.pas. τετύφθαι, *a (se) înnora, a (se) întuneca: a înșela, a induce în eroare; a se îngâmfa* [fig. j: *a se comporta orbeste sau prosteste*]. 1Tim.3:6, 6:4, 2Tim.3:4.

⁵¹⁸⁸ τύφω, (cf. τύφος, „fum”, „abur”), *a fumega; a arde încet, mocnit*. Mt. 12:20.*

⁵¹⁸⁹ τυφωνικός, -ή, -όν, (τύφων, τυφώω), adj. *ca un vârtej; ca un uragan, taifun*. Fapt.27:14.* si» τυχικός. οὐ, 6, (τύχη, „noroc”), s.prop. *Tihic*. Fapt.20:4, Ef.6:21, Col.4:7.

τυχόν, **v. τυγχάνω**, [part.aor.n.acuz.,
folosit ca adv.l

Y

Y, υ, (ύ ψιλόν, „υ simplu”), *itpsilon*. a două-
zecea literă a alfabetului grecesc: **ca cifră** υ'= **400**.

⁵¹⁹¹ ὑακίνθινος, -η, -ον, (υάκινθος), adj.

culoarea zambilei (iacintului). albastru

închis. Ap.9:17.*

⁵¹⁹² υάκινθος,-ου,ό, (lat. vaccinium), *iacint*.

Ap.21:20 [aici piatră prețioasă].*

⁵¹⁹³ υάλινος, -η, -ον, (ύαλος), adj. *ca sticla*

[adică transparentă. Ap.4:6, 15:2.*

⁵¹⁹⁴ ὑαλος,-ου,ό, **crisaf,sriclă.Ap21:\%21***

⁵¹⁹⁵ υβρίζω, (ύβρις), aor. ύβρισα, viit.pas.

ύβρισθήσομαι, part.aor.pas. υβρισθείς, *a se comporta cu mândrie, cu superficialitate; a maltrata, a insulta*. Mt.22:6, Fapt. 14:5,

Tit. 1:11; ITes.2:2.

⁵¹⁹⁶ ὑβρις,-εως,ή, *ofensă, obrăznicie; insultă; daună*. Fapt.27:10.21, 2Cor.12:10.*

⁵¹⁹⁷ υβριστής, -οῦ, ό, (υβρίζω), *om violent, agresiv*. Rom. 1:3, 1 Tim. 1:13.*

⁵¹⁹⁸ **υγιαίνω**, (υγιής), *a se simți bine, a fi sănătos*. Lc.5:31, 15:27. ITim. 1:10. Tit. 1:9.

⁵¹⁹⁹ {υγιής}.£ς) acjj *sănătos, nevătămat; po-trivit*. Mt.12:13, **Mc.5:34**, In.5:4. Fapt.4:H), Tit.2:8.

⁵²⁰⁰ υγρόσ, -ά, -όν, adj. *ud, umed; proaspăt; înverzit* [despre copaci]. Lc.23:31.*

⁵²⁰¹ υδρία, -ας,ή, (ύδωρ), *recipient; cană (de apă), găleată*. In.2:6.7, 4:28.*

⁵²⁰² ύδροποτέω, (ύδωρ, πίνω), *a bea apă*.

ITim.5:23.*

⁵²⁰³ ύδρωπικός, -ή, -όν, (ύδωε, όψ, „ochi”, **„față”**), *a suferi de hidropizie, dropică* [pop. |. Lc.14:2.*

⁵²⁰⁴ ύδωρ,ύδατος,τό, (cf.lat. unda), *apă; izvor de apă; apă de băut*. IPt.3:20; Mc. 14:13.

Lc.22:10. In.4:7, 5:3, 19:34. In.5:6.

⁵²⁰⁵ ύετός, -οῦ, ό, (ύω, „a da ploaie”, **„a ploua”**), *plouă*. Fapt. 14:17, 28:2, Evr.6:7.

⁵²⁰⁶ υιοθεσία, -ας, ή, (υίος, τίθημι), *adoptare, înfiere*. Rom.8:15, 9:4, Gal.4:5, Ef. 1:5.

⁵²⁰⁷ υίός,-*do.b, fiu, urmaș: fiu adoptiv; ucenic, disl-φóí*. Mt!7!) Mc.9:17, Lc.4:22; Mt.1:20, Fapt.5:21; In. 19:24; Mt. 12:17, Lc.1 1:19.

⁵²⁰⁸ ύλη,-ης,ή, *pădure; copac*. lac.3:5.*

⁵²⁰⁹ ¹⁰ v. συ.

⁵²¹¹ Ύμέναιος, -ου, 6, s.prop. *Imeneu*.

ITim. 1:20. 2Tim.2:17.*

⁵²¹² υμέτερος, -τέρα, ον, (ύμείς), pr.pos. *al vostru*. Lc.6:20, In.7:6, Gal.6:13.

⁵²¹³ ^{v 4771}

⁵²¹⁴ ύμνεω, (ύμνος), viit. υμνήσω, aor. ύμνησα, *a cânta laudă, a înălța, a slăvi* [prin cântare]. Mt.26:30, Mc. 14:26. Fapt. 16:25. Evr.2:12.*

⁵²¹⁵ ύμνος,-ου, 6, *cântec, cântare de laudă, imn*. Ef.5:19. Col.3:16.*

⁵²¹⁶ ^{v 4771}

⁵²¹⁷ υπάγω, (υπό, αγω), *a merge, a pleca, a merge mai departe*. Mt.9:6, Mc.2:11.

Le. 19:30. In. 12:11, Iln.2:11.

⁵²¹⁸ υπακοή, -ης, ή, (υπακούω), *ascultare*, *obediență*. **Rom.6:16**, 2Cor.7:15, Film.21, Evr.5:8, IPt.1:2.

⁵²¹⁹ υπακούω, (υπό, ακούω), aor. ὑπήκουσα. *a asculta (de), a fi ascultător, a fi supus, obedient: a asculta (la)*. Rom.6:16. Ef.6:1.5. Col.3:20.22. IPt.3:6. Fapt. 12:13.

⁵²²⁰ ὑπανδρος, -ον, (υπό, ἄνηρ), adj. *supusă soțului*. Rom.7:2.*

206

207

ὑπανταω

⁵²²¹ ὑπαντάω, (υπό, ἄντα, „față în față”), aor.

ὑπήντησα, *a întâmpina (pe cineva); a se întâlni cu (cineva); a se poticni în (ceva)* [sens neg.]. **J. Mt.8:28, Mc.5:2, Lc.8:27**, Fapt. 16:16: Le. 14:31.*

⁵²²² ὑπάντησις, -εως, ή, (ὑπαντάω). *întâlnire; întâmpinare, ieșire în întâmpinarea cuiva*.

Mt.8:34. 25:1. in. 12:13.*

⁵²²³

χρ^ς-εως, ή, **viață**; *existentă; avere; bunuri materiale*. Fapt.2:45, **Evr.10:34**.*

^{5224,25} ὑπάρχω, (υπό, ἄρχω), *a exisia, a fi prezent; a sta la dispoziția cuiva*. Fapt. 4:34, 19:40. 27:21, **ICor.7:26**, Fii.3:20. **Iac.2:15, 2Pt.1:8**.

⁵²²⁶ {ἰπείκκοι a se *supune* [autorității cuiva], *a se conforma*. **Bvr.** 13:17.*

⁵²²⁷ ὑπεναντίος, -α, -ον, adj. **ostil**, *contrar, invers*. Col.2:14 [ca s.]; Col.2:17. Evr. 10:22.

⁵²²⁸ ὑπέρ, (cf. υπό, **lat. super**). 1. CA ADVERB: *mai mult* [foarte rar în NT.]. **2Cor. 11:23**, I Cor.4:6. 2. CA PREPOZIȚIE CU GENmV: *pentru; în interesul cuiva; în locul, în numele cuiva*. **Mc.9:40**, Lc.22:12, Fapt.21:26, I Tini.2:1, Col. 1:7, Tit.2:14. 3. CA PREPOZIȚIE CU ACUZATIV: *deasupra; dincolo de (ceva); peste*.

Lc.16:8, In. 12:43. 1 Cor. 10:13. **2Cor.1:8**, Film.21.

⁵²²⁹ ὑπεραίρω, *a ridica deasupra (a ceva); a se înălța* [pe sine deasupra cuiva]. 2Cor. 12:7. **2Tes.2:4**.*

⁵²³⁰ ὑπερακμος, -ον, (υπέρ, ἀκμήν, „vârf”), adj. despre femeie care este în „floarea tinereții” [**vârsta căsătoriei**]. **ICor.7:36**.*

⁵²³¹ ὑπεράνω, adv. **sus**, *deasupra*. Ef. **1:21**, 4:10, **Evr.9:5**.*

⁵²³² ὑπεραξάνω, *a crește puternic, în mod miraculos*. 2Tes. 1:3.*

⁵²³³ ὑπερβαίνω, *a păși peste (ceva), a călca* [o poruncă sau lege]. ITes.4:6.*

υπερογκος

⁵²³⁴ ὑπερβαλλόντως, **adv.** *într-o mare măsură; excesiv, excepțional*. 2Cor. 11:23.*

⁵²³⁵ ὑπερβάλλω, *a tret v peste, a depăși (pe cineva sau ceva)*. **2Cor.3:10.9.14**. **Ef.** 1:19.2:7.3:19.*

⁵²³⁶ ὑπερβολή, -ης, ή, (υπερβάλλω), **exces**: *calitate sau caracter extraordinar*. Rom.7:13, 2Cor.1:8. 4:7, Gal. 1:13.

⁵²³⁷ ὑπερεγώ, = ὑπέρ ἐγώ, 2Cor. 11:23.

Scrierea împreună nu se **justifică**.

⁵²³⁸ ὑπερείδον, aor2. de la ὑπεροράω.

ὑπερέκεινα, (υπέρ, εκείνος), adv. (*cu mult*) *dincolo de*. 2Cor. 10:16.*

υπερεκπερισσοῦ, (υπέρ, έκ, περισσός), aci v. *peste orice măsură*. 1 **Tes.3:10**, 5:13. **Ef.3:20**.
υπερεκπερισσῶς, adv. v. υπερεκπερισσοῦ. ITes.5:13.*

5239 υπερεκτείνω, (υπέρ, έκ, **τείνω**), *a întinde mult, peste măsură*. 2Cor. 10:14.*

5240 υπερεκχύννω, (υπέρ, **-εκχέω**), *a revărsa, a se vărsa peste*. [în NT. doar **la** part.]

Lc.6:38.*

5241 ὑπερἑντυγχάνω, *a interveni pentru interesul cuiva, a mijloci; a media*. Rom.8:26.*

5242 υπερέρχω, *a ridica deasupra; a sta deasupra cuiva* [**fig.**]; *a întrece, a depăși* **Ifig.J**. Rom.13:1, Fil.2:3, 3:8. **IPt.2:13**.

5243 ὑπερηφανία, (ὑπερηφανέω, „*u-și da aere*”), **aroganță, mândrie**. Mt.7:22.*

5244 υπερήφανος, -ον, (υπέρ, φαίνομαι), adj. *prominent, excelent; grozav; arrogant*. In NT. cu sens neg. Le. 1:51. Rom. 1:30, 2Tim.3:2, Iac.4:6. **IPt.5:5**.*

υπερλίαν, adv. *peste măsură, (în mod excesiv, extrem de*. 2Cor. 11:5, 12:11.*

5245 υπερνικάω, *a învinge cu desăvârșire*. Rom.8:37.*

5246 υπέρρογος, -ον, adj. *de întindere nemăsurată; zăpăiat; exagerat; arrogant*. 2Pt.2:18. Iud. 16.*

υπεροράω

υπεροράω, *a trece cu vederea; a nu lua în socoteală*. Fapt. 17:30.*

5247 υπεροχή, -ής, ή, (υπερέχω). *prominentă; abundență, superioritate; poziție înaltă* [**autoritatel**. **ICor.2:1**, **ITim.2:2**].*

5248 υπερπερπσεύω, (υπέρ, περισσός), aor. *υπερεπερίσευσα. a fi în abundență, a cauza o revărsare de...* Rom.5:20. 2Cor.7:4.*

5249 υπερπερισσῶς, adv. *peste orice măsură*. **Mc.7:37**.*

5250 υπερπλεονάζω, aor. *υπερπλεόνασα, a fi în abundență. în belșug*. **ITim. 1:14**.*

υπερυψώω, aor. *υπερύψωσα, a ridica deasupra tuturor, a ridica la înălțimea cea mai mare*. Fii.2:9.*

5252 υπερφρονέω, *a avea gânduri prea înalte despre sine; a fi trufaș, arrogant*. Rom. 12:3.*

5253 ὑπερφρονέω, -ου, τό, (υπερώος, „*cel de sus*”), *etaj superior; camera de la etaj* [odaie în formă de turn pe **acoperișul** plat al caselor din răsăriti]. **Fapt. 1:1-3**, 9:37.39, 20:8.*

5254 υπέρχου u se *supune unei pedepse*, **Iud.7**.

5255 ὑπήκοος, -ον, (ὑπακούω). **adj. ascultător, obedient**. Fapt.7:39, Fii.2:8. 2Cor.2:9.*

325(1) ὑπηρέτέω, (ὑπηρέτης). *a îndeplini o slujbă, a sluji, a ajuta*. Fapt. 13:36, 20:34, 24:23.*

5257 ὑπηρέτης, -ου, ό, (ὑπύ, έρετης, „*vâslaș*”), *vâslaș, matelot; slujitor, asistent* [slujește unui superior, ajutor. Mt.5:25, Mc. 14:54, In.7:32, Fapt. 13:5. ICor.4:1.

5238 ὕπνος, -ου, ό, (σύπνος), **somn; vis**. Mt. **1:24**, **Lc.9:32**, **In. 11:3**, **Fapt.20:9**, Rom. 13:11 .*

5259 ὑπό, 1. CA **PREPOZIȚIE** CU GENITIV:

denotând agentul sau cauza, *prin; de la; de către*. Mt. 1:22. Mc. 1:13. **Lc.7:24**, ITes.2:14.

Ap.6:8. 2. CA **PREPOZIȚIE** CU ACUZATIV: are sens de complement circumstanțial de loc.

sub. **Mt.8:8**. Lc.7:6. Rom.3:9. 1 Cor. 15:25, **Ef.1:22**, **Iac.2:3**.

ὑπόκρισις

⁵²⁶⁰ υποβάλλω, **a instiga (în șea et). Fapt.6:11.***

⁵²⁶¹ ὑπογραμμός, -ου, τό, (υπογράφω. ...a prescrie"), *exemplu (de urmat), model*. 1 Pt.2:21 .*

⁵²⁶² ὑποδείγμα, -ατός, τό, (υποδείκνυμι), *imagine, chip; exemplu (de urmat), model; exemplu care avertizează. Evr.8:5, In. 13:5, Iac.5:10, Evr.4:11.*

⁵²⁶³ ὑποδείκνυμι, (ὑπό, δείκνυμι, „a arăta în secret"), viit. υποδείξω, aor. υπέδειξα, *a arăta, a demonstra; a așeza în față*. Mt.3:7. Lc.3:7, Fapt.9:16, 20:35.

⁵²⁶⁴ ὑποδέχομαι, aor.med. ὑπεδέξαμην, perf. sg.pers.III. ὑποδέδεκται, *a primi [în casă], a primi pe cineva ca musafir*. Le. 10:38. 19:6. Fapt. 17:7. Iac.2:25.*

⁵²⁶⁵ ὑποδέω, aor.med. ὑπεδησάμην, part.perf. med. ὑποδεδεμένος, *a lega*. **Mc.6:9**, Fapt. 12:8.

Ef.6:15.

⁵²⁶⁶ ὑπόδημα, -ατός, τό, (ὑποδέω), *incălțăminte, sandale*. Mt.3:11. Mc. 1:7, In. 1:27.

Fapt. 13:25.

⁵²⁶⁷ ὑπόδικης, -ον, (ὑπό, δίκη), adj. *pasibil de pedepsă*. Rom.3:19.*

⁵²⁶⁸ ὑποζύγκον, -ου,τό, (ὑπό, ζυγός, „jug"), *1 animal de jug. animal care poartă poveri, măgar*. Mt.21:5. 2Pt.2:16.*

⁵²⁶⁹ ὑποζώννυμι, *a lega cu curele; a lega strâns, a fixa*. Fapt.27:17.*

⁵²⁷⁰ ὑποκρίτω, **αάν**. sub; jos; dedesubt. In NT. numai CA PREPOZIȚIE CU GENITIV: sub, în partea inferioară. Mt.22:44. Mc. 12:36, Le.8:16. In. 1:50. Ap.5:3.

ὑποκείμεναι, *a fi sub ceva; a fi expus la*.

Lc.6:42.*

⁵²⁷¹ ὑποκρίνομαι, (ὑπό, κρίνω), *a juca un rol; a se preface, a fi ipocrit*. Le.20:20.*

⁵²⁷² ὑπόκρισις, -εως,ή,(υποκρίνομαι), **ΜΠΗ-lare; ipocrizie**. Mt.23:28. Mc. 12:15. Le. 12:1. Gal.2:13. 1Tim.4:2, 1Pt.2:1.

208

209

υποκριτής

⁵²⁷³ υποκριτής, -ού, ό, (υποκρίνομαι)

fătarnic, ipocrit. Mt.6:2, Mc.7:6, Le.6:42.

⁵²⁷⁴ ὑπολαμβάνω, aor. ὑπέλαβον, *a primi; a surprinde; a acoperi, a proteja; a presupune, a gândi, a crede*. Fapt. 1:9, 3In.8; Le.7:43; Fapt.2:15.

ὑπολαμπάς, -δος, ή, (υπό, λάμπω), *ferestra [sau o deschizătură similară]*. Fapt.20:8.*

⁵²⁷⁵ ὑπόλειμμα, -ατός, τό, (ὑπό, λείπω), *partea rămasă, rămășiță*. Rom.9:27.*

⁵²⁷⁶ ὑπολείπω, **aor.pas**. ὑπελείφθην. *a lăsa să rămână*. Rom. 11:3.*

ὑπολήνιον, -ου, τό, (ὑπό, ληνός), *cadă, troacă, jgheab, ciubăr \ un vas care se așează sub presa de struguri*]. Mc. 12:1 .*

⁵²⁷⁷ ὑπόλιμμα, variantă ortografică pentru ὑπόλειμμα.

⁵²⁷⁸ ὑπομένω, aor. ὑπέμεινα, **part.perf.** ὑπομεμνηκός, *a rămâne sub (ceva); a rămâne, a sta, a rezista; a face față*. Le.2:43, Fapt. 17:14. 2Tim.2:12, Iac.5:11, Evr.12:7.

⁵²⁷⁹ ὑπομνήσκω, viit. ὑπομνήστω, aor. υπέ-

μνησα, aor.pas. ύπεμνήσθην, *a reaminti (ceva, cuiva), a aduce în atenția cuiva*. In. 14:26, 2Tim.2:14, 2Pt.1:12, Iud.5, 3In.1().

⁵²⁸⁰ ύπόμνησις, -εως, ή, (ύπομινήσκω), *aducere aminte*. 2Tim. 1:5, 2Pt. 1:12, **3:1** .*

⁵²⁸¹ ύπομονή, -ης, ή, (ύπομένω), *răbdare, perseverenta*. Lc.21:19, Rom.5:3, 2Cor.6:4, Evr. 10:36, Rom.2:7, Ap. 1:9.

⁵²⁸² ύπονοέω, (ύπό, νοέω), *a suspecta, a bănuii, a presupune*. Fapt.25:18, 21:21.

⁵²⁸³ ύπόνοια, -ας, ή, (ύπονοέω), *bănuială, presupunere*. 1 Tim.6:4.*

ύποπιάζω, ortografie greșită. Forma corectă este ύποπιάζω.

⁵²⁸⁴ ύποπλέω,ύ/ *naviga sub (ceva) [ex. insulă]. Fapt.27:4.7.**

⁵²⁸⁵ ύποπνέω, (ύπό, πνοή), aor. ύπέπνευσα, *a υποφέρω*

*adia, a sufla slab [vântul]. Fapt.27:13.**

⁵²⁸⁶ ύποπόδιον, -ου,τό, (ύπό, πους), „ceea ce este sub **piciorul** cuiva", *scăunas, taburet [pentru sprijinirea picioarelor]*. Mt.3:35.

Mc.12:36, Fapt.2:35. Evr. 1:13.

⁵²⁸⁷ ύπόστασις, -εως, ή, (ύφίστημι, aici „a consta"), *esență, realitate; o reprezentare (exactă) a... ; situație, stare, condiție*.

Evr. 1:3, 2Cor.9:4, 11:17, Evr.3:14, 11:1.*

⁵²⁸⁸ ύποστέλλω,HO΄.η^ . ύπεστειλάμην, *a trage înapoi; a (se) retrage, a (se) reține; a da înapoi*. Fapt.20:20.27, Gal.2:12, Evr. 10:38.*

⁵²⁸⁹ ύποστολή, -ης, ή, (ύποστέλλω), *retrage; timiditate*. Evr. 10:39.*

⁵²⁹⁰ ύποστρέφω,aor. ύπέστρεψα, *a (se) întoarce [în NT. doar intr.J. Le: 15, 4:14, Fapt.8:25. Gal. 1:17, Evr.7:l.*

⁵²⁹¹ ύποστρωννύω,(ύπό, στρώννυμι), *a întinde, a așterne (pe jos)*. Le. 19:36.*

⁵²⁹² ύποταγή, -ης, ή, (ύποτάσσω), *ascultare, subordonare, supunere (de sine)*. 2Cor.9:13, **Gal.2:5**, 1Tim.2:11.

⁵²⁹³ ύποτάσσω,aor. ύπέταξα, viit.pas. ύποταγήσομαι, aor.pas. ύπετάγην, perf.pas.sg. pers.**III.**, ύποτέτακται. part. perf.pas. ύποτεταγμένος, *a supune, a subordona; a asculta de; a se conforma*. Le. 10:17, Rom.8:20, 1 Cor. 15:27, Evr.2:8, 1Pt.3:22, 5:5.

⁵²⁹⁴ ύποτίθημι, aor. ύπέθηκα, *a pune (jos); a așeza sub; a risca*. 1Tim.4:6, Rom. 16:4.*

⁵²⁹⁵ ύποτρέχω, part.aor. ύποδραμών, *a intra în fugă; a intra într-un port [despre un vas]*. Fapt.27:16.*

⁵²⁹⁶ ύποτύπωσις, -εως, ή, (ύποτοπόω), *model, prototip, exemplu, standard*. 1Tit. 1:16,2Tim. 1:13.*

⁵²⁹⁷ ύποφέρω, aor. ύπήνεγκα, inf. aor. ύπενεγκεiv, *a susporta, a îndura, a răbda*. 1 Cor. 10:13, 2Tim.3:11, 1Pt.2:19.*

210

ύποχωρεω

φανερώς

⁵²⁹⁸ ύποχωρεω, aor. ύπεχώρησα, *a se retrage,*

a se îndepărta. Le.5:16, 9:10.*

⁵²⁹⁹ ὑποπιάζω, (ὑπωπία = ὑπό. ὄψ, „partea inferioară a feței”), **a lovi pe față, a chinui, a pălmui; a necăji, a hărțui; a maltrata** Le. 18:5. I Cor.9:25 [autodisciplinare].*

⁵³⁰⁰ ὑσσοός,ή, **porc. scroafă; mistreț.** 2Pt.2:22.*
⁵³⁰¹ ὑσσωπος, -ου, ή, (ό), sau ὑσσωπον, -ου, τό, (Uit X), **isop.** [tufă cu floare albastră de mi-reasmă **pătrunzătoare;** „Hyssopus officinalis”]. In. 19:29, Evr.9:19.*

⁵³⁰²⁻⁰³ ὑστερεω, (ὑστερος), **ftp^ sărăcie; stare mizerabilă.** Lc.21:4, 2Cor.8:14, Fii.2:30, ITes.3:10.

^{53M} ὑστέρησις, -εως,ή, (ὑστερέω), **lipsă, nevoie, necaz, sărăcie.** Fii.4:11; Mc.12:44.

5305-«ὑστερος, -α, -ον, **I. ADJ. ultim; următor; de mai târziu. 2. ADVERB: mai târziu; după aceea; la urmă.** Mt.21:31, ITim.4:1; Mt.4:2, Mc. 16:14, In. 13:36, Evr. 12:11.

υφαίνω, **a țese.** Le. 12:27.*

υφαντός, -ή, -όν, (υφαίνω), **adj. țesut.**

In. 19:23.*

⁵³⁰⁸ ὑψηλός,-ή, -όν, (υψηλ). **adj. înalt, exaltat: maiestuos, slăvit.** Mt.4:8, Mc.9:2, Evr.7:26; Le.16:15, Rom. 11:20. ITim.6:17.

^{53M} ὑψηλοφρονέω, **a fi mândru, ambițios.**

Rom. 11:20, **ITim.6:17.***

⁵³¹⁰ ὑπιστος, -η, -ον, (**ὑψι** v. și ὑπηλός), **adj. sup. cel mai înalt; cel mai slăvit.** Mc.5:7, Lc.8:28, Fapt. 16:17, Evr.7:1.

⁵³¹¹ ὑψος, -ουςτό, (<ci), **înălțime; loc înălțat; cer.** Ef.3:18, Lc.1:78, 24:49, **Iac 1:9 [fig.]** „stare înaltă”].

⁵³¹² ὑψόω, (**ὑψος**), **viit. ὑψωσα. aor. ὑψωσα, viit.pas. ὑψωθήσομαι, aor.pas. ὑψώθην, a ridica, a înălța; a slăvi.** Mt.23:12, Le. 14:11, 2Cor. 11:7, Iac.4:10; In.3:14, IPt.5:6.

⁵³¹³ ὑψωμα, -τος, τό, (ὑψόω), **înălțime; înălțare; cer, rai; poziția cea mai înaltă a stelelor pe bolta cerească, zenit** [expr. din astronomie]. Rom.8:29. 2Cor.10:5 [fig.].*

Φ

Φ, φ, /, a douăzeci și unua literă a alfabetului grecesc; ca cifră φ' = 500.

φαγεῖν, ect. v. ἐσθίω.

⁵³¹⁴ φάγος,-ου,ό,(ἐσθίω,φαγ-).(om)lacom, **mâncău.** Mt.1 1:19, Lc.7:34.*

⁵³¹⁵ φαλόνης,ου, ό, (lat. paenula), **mania, mantie.** 2Tim.4:13.*

⁵³¹⁶ φαίνω, **aor. έφανα, viit.pas. φανήσομαι și φαينوῦμαι, aor.pas. έφάνην, a se vedea, a apărea; a luci. a străluci: a se face vizibil; a se arăta, a părea.** In.5:35, 2Pt.1:19, Ap.1:16. Mt.24:27, Lc.9:8. Fil.2:15; Mt.23:27, Rom.7:13,2Cor. 13:7.

⁵³¹⁷ Φάλεκ, ό, (**Ίjff**), **s.prop. indecl. Peleg. Falec** [La Cornilescu]. Le.3:35.*

⁵³¹⁸ φανερός, -ά, -όν, (φαίνω), **adj. vizibil; evident; clar; cunoscut.** Rom. 1:19, Gal.5:19, **Hn.3:10; Mc.6:14. Lc.8:17, ICor.3:13.**

⁵³¹⁹ φανερώω, (φανερός), **viit. φανερώσω, aor.**

ἐφανέρωσα. viit.pas. φανερωθήσομαι, aor. pas.
ἐφανερῶτην perf. pas. πεφανέ|-'ομαι, *a face vizi-*
bil, a face cunoscut, a manifesta. In.2:11, 17:6.

Rom. 1:19, 16:26. ICor.4:5. Col.3:4. IPt.5:4.

⁵³²⁰ φανερός, (φανερός), adv. *in mod evident,*
clar; deschis; public Mc. 1:45, **In.7:10.** Fapt. 10:3.*

211

φανέρωσις

⁵³²¹ φανέρωσις, -εως,ή, (φανερύω). *manifes-*
tare; anunțare, proclamare. ICor. 12:7,
2Cor.4:2.*

⁵³²² φανός, -οῦ, δ, ((ραίνω), *torid; lampă.*

In.18:3.*

⁵³²³ Φανουήλ, ό, ("7X133), s.prop. indecl.

ha/iuel. Le.2:36.*

⁵³²⁴ φαντάζω, (φαίνω), *a fiice vizibil, a arăta.*

Evr. 11:21.*

⁵³²⁵ φαντασία, -ας,ή, (φαντάζω), *strălucire,*
pompă. Fapt.25:23.*

⁵³²⁶ φάντασμα, -ατός, τό, (**φαντάζω**), *cineva*
sau ceva care apare: stafie, fantomă. Mt. 14:26,
Mc.6:49,Lc.24:37.*

⁵³²⁷ φάραγξ,-αγγος, ή, *stânca crăpată: pră-*
pastie, vale: adâncime. Le.3:5.*

5328 φαραων(νι"3). s.prop. indecl. *Faraon.*

Fapl.7:10. 13:21.' Rom.9:17, Evr. 11:24.

⁵³²⁹ Φάρες, ο, (**FT3**), s.prop. indecl. *Pereș.*

Fares. Mt.1:3. Le.3:33.

⁵³³⁰ Φαρισαίος, -ου,ό, (ebr. Cṯṯfnan. aram.
!O2>"H?). *fariseu [„cel separat", „separa-*
tistul"]. Mt.3:7, 16:1. **Mc.2:18,** Le. 18:12.

Fapt.23:6, Fii.3:5.

⁵³³¹ φαρμακεία, -ας, ή, (φάρμακος), *magie,*
vrăjitorie. Gal.5:2(). Ap.9:21. 18:23.*

⁵³³² φάρμακον, -ου, τό, (**φάρμακος**), *otravă;*
lotiune magică; medicament. Ap.9:21.*

⁵³³³ φαρμακός, -ου, ό, *vrăjitor, magician; pre-*
parator de otravă. Ap.21:8, 22:15.*

⁵³³⁴ φάσις, -εως,ή,(φημί). *anunț, informare,*
înștiințai e. raport. Fapt.21:31.*

⁵³³⁵ φάσκω, (φημί), *a spune, a susține, a*
afirma. Fapt.24:9. 25:19. Rom. 1:22, Ap.2:2.*

⁵³³⁶ φάτην, -ης, ή, (φάθην, „coș de nuiele"),
iesle, troacă; grajd, staul. Le.2:7.12.16: 13:15.

⁵³³⁷ φαύλος, -η, -ον, adj. *rău; prost; slab: ne-*
potrivit: vulgar; nefolositor. In.3:20. Rom.9:11,
2Cor.5:1().Tit.2:8. Iac.3:16.*

φθαρτός

5338 φέγγος,-ους, τό, *lumină, strălucire; lu-*
mina soarelui. Mt.24:29. Mc. 13:24.

Le. 11:33.*

⁵³³⁹ φείδομαι, **viit.med.** φείσομαι. aor. ἐφει-
σάμην, *a cruța; a se feri. a se eschiva; a eco-*
nomisi. Fapt.20:29. Rom.8:32, **ICor.7:28,**
2Pt.2:4, 2Cor.12:6.

⁵³⁴⁰ φειδομένως, **adv.frugal,** *cumpătat, cu eco-*
nomie. 2Cor.9:6.*

φελόνης, v. φαιλόνης.

⁵³⁴⁴⁴² φέρω, *a duce. a aduce, a căra; a purta, a*
suporta; a mișca (ceva din loc); a prezenta, a

aduce la iveală; ase întâmpla [pas.!). Le.23:26, Evr.1:3, Rom.9:22, Evr.12:20. Fapt.27:15:

In.3:8; Mc.6:28, Evr.9:16, 2Pt.1:17.

⁵³⁴³ φεύγω, (cf. lat. fuga, t'ugio). viit.med. **φευ-**ζομαι. aor. **εφυγον**, *a fugi, a se refugia de: a evada*. Mt.8:33, **Mc.5:14**, Le.8:34. In. 10:12: **Lc.21:21; In.6:15; Mc.14:52.**

⁵³⁴⁴ Φήλιξ, -ικος, ό, (lat. felix. „fericit”), s.prop. **Felix**. Fapt.23:24. 24:3.

⁵³⁴⁵ φήμη, -ης,ή, (φημί). **raport, știre**. Mt.9:26, Lc.4:14.*

⁵³⁴⁶ φημί, «**vorbi**, *a spune, a exprima; a răspunde; a afirma; a fi de părere, a gândi*.

Ml. 13:29. Mc. 10:29, Lc.7:44. Fapt.2:38.

2Cor.10:10; Rom.3:8. 1Cor.7:29, 15:50.

φημίζω, (φήμη), aor.pas. έφημίσθην, *a da de știre, a colporta; a se răspândi* [la pas., despre o știre]. Mt.28:15, Fapt. 13:43.

⁵³⁴⁷ Φήστος, -ον, ο, s.prop. **Festus**.

Fapt.24:27. 25:1.

⁵³⁴⁸ **φθάνω, aor.** έφθασα, *a merge înaintea cuiva, a depăși; a ajunge la. a veni peste, a se năpusti asupra cuiva. ITes.4:15; Rom.9:31.*

2Cor. 10:14; Mt. 12:28, Le. 11:20.

⁵³⁴⁹ φθαρτός, -ή, -όν, (φθείρω), adj. *perisabil, supus stricăciunii*. Rom. 1:23, 1Cor.9:25.

15:53, 1Pt. 1:18.23.

φθέγγομαι

⁵³⁵⁰ φθέγγομα, **dep.part.aor.** φθεγγόμενος, *a produce un sunet, a vorbi, a rosti, a pronunța*. Fapt.4:18. 2Pt.2:16.18.

⁵³⁵¹ φθείρω, (φθερ-), viit. φθερώ. aor I. έφθειρα.

aor2.pas. έφθάρην, viit.pas. φθάρησομαι, peif.

pas. έφθαρναι, part.perf. έφθαρμένος. *a*

distruge, a ruina; a corupe. 1 Cor.3:17.

2Cor.7:2, Ef.4:22: 1Cor.15:33.2Pt.2:12. Iud.1(). j

⁵³⁵² φθινοποωρινός, -ή, -όν, (φθίνω „a trece”, όπώρα, „**toamnă**”), adj. *de toamnă târzie; cu privire la toamna târzie*. Iud. 12.*

⁵³⁵³ φθόγγος, -ου, δ, (φθέγω), **sunet [clar]; sunetul unui instrument muzical; voce ome-nească**. Rom. 10:18, 1 Cor. 14:7.*

⁵³⁵⁴ φθονέω, (σθόνος). *a invidia, a fi gelos*.

Gal.5:26.*

⁵³⁵⁵ φθόνος, -ου, ό, *invidie, gelozie: rău-vointă, ură*. Iac.4:5; Mt.27:18. Mc. 15:10, Rom. 1:29, Gal.5:21, Fil.1:5.

⁵³⁵⁶ φθορά, -ας, ή, (**φθείρω**), *pierire, putrezire, distrugere, ruinare; decădere morală*.

Rom.8:21, 1 Cor. 15:42, Col.2:22, 2Pt.2:12:

Gal.6:8.2Pt. 1:4. 2:19.

⁵³⁵⁷ φιάλη, -ης,ή, *ceașcă, ceaun, castron; cu-pă (deaur)* [în NT.]. **Ap.5:8**, 15:7. 17:1.21:9.

⁵³⁵⁸ φιλάγαθος, -ον, (φιλέω, αγαθόν), adj. **iubit** *de hine*. Til. \: % *

⁵³⁵⁹ Φιλαδέλφεια, -ας, ή, s.prop. **Filadelfia** [oraș din Lydia. **un** important centru cultural elenistici. **Ap. 1:11**. 3:7.

⁵³⁶⁰ φιλαδέλφια, -ας,ή, (φιλάδελφος). *iubire de frate*. Rom.12:10. ITes.4:9. Evr. **13:1**,

IPt.1:22.

⁵³⁶¹ φιλάδελφος, -ον, (φιλέω, αδελφός), adj.

iubitor de frate. 1 Pt.3:8.*

⁵³⁶² φίλανδρος, -ον, (φιλέω, άνήρ), adj. *iubitoare de bărbat, de soț*. Tit.2:4.*

⁵³⁶³ φιλανθρωπία, -ας,ή,(φιάνθρωπος), *iubire de oameni: omenie*. Fapt.28:2, Tit.3:4.*

φιλοξενία

⁵³⁶⁴ φιάνθρωπος, -ον, (φιλέω. άνθρωπος), adj. *iubitor de oameni: omenesc*. Fapt.27:3.

⁵³⁶⁵ φιλαργυρία, -ας, ή, (φιλάργυρος).

iubirea de bani. lăcomie. ITim.6:10.*

⁵³⁶⁶ φιλάργυρος, -ον, (φιλέω. αργυρός), adj.

iubitor de bani. lacom. Le. 16:14. 2Tim.3:2.*

⁵³⁶⁷ φίλαυτος, -ον, (**φιλέω**, αυτός), adj.

iubitor de sine. egoist. 2Tim.3:2.*

⁵³⁶⁸ **φιλέω**, (φίλος), viit. φιλήσω, **inf.** aor. φιλήσοα- perf. πεφίληκα. *a iubi, a avea afecțiune față de (cineva): d-i plăcea, a îndrăgi* [să facă ceva]; *a săruta*. Mt. 10:37, In. 16:27. ICor. 16:22. Tit.3:15. Ap.3:19; Mt.23:6.

Lc.20:46, Mt.26:48, Mc. 14:44.

⁵³⁶⁹ φιλήδονος, -ον, (φιλέω, ήδύν), adj. *iubitor de distracții, de plăceri*. 2Tim.3:4.*

⁵³⁷⁰ φίλημα, -ατός,τό, (φιλέμα), *sărut* [ca expresie a dragostei frățești]. Lc.7:45, 22:48.

Rom. 16:16. ICor. 16:20.

⁵³⁷¹ Φιλήμων, -όνος, ό, s.prop. **Filimon**.

⁵³⁷² **Φύλητος**, -ον, ό, s.prop. *Filet*.

2Tim.2:17.*

⁵³⁷³ **φιλία**, -οίς, **ἴ**, (φίλος), *prietenie*. Iac.4:4.*

⁵³⁷⁴ Φιλιππίσιος, -ου, δ, (Φίλιπποι), *bărbat ditiFilipi*. **Fil.4:15**.*

⁵³⁷⁵ Φίλιπποι, -ων, οι, s.prop. **pi**. *Filipi* [oras macedonian construit de Filip al II-lea pe locul străvechiului Κρηνίδες]. Fapt. 16:12.20:6. Fii. 1:1.

⁵³⁷⁵ Φίλιππος, -ου, ό, s.prop. *Filip*. Mt. 16:13, Lc.3:1; Mt.10:3. Fapt. 1:13; 6:5.21:8.

⁵³⁷⁷ φιλόθεος, -ον, (φιλέω, θεός), adj. *iubitor de Dumnezeu*. 2Tim.3:4.*

⁵³⁷⁸ Φιλόλογος, -ου, ό, s.prop. **Filolog**. Rom. 16:15.*

⁵³⁷⁹ φιλονεικία, -ας, ή, (φιλέω. νεΐκος).

ceartă, arțag, dispută. Le.22:24.*

⁵³⁸⁰ φιλόνεικος, -ον, (φίλος, νεΐκος), adj.

certăreț, gâlcevitor. arțagos. ICor.1 1:16.*

⁵³⁸¹ φιλοξενία, -ας,ή, (φιλόξενος), *iubire de oaspeți, primire de oaspeți*. Rom. 12:13. Evr. 13:2.*

212

213

φιλόξενος

⁵³⁸² φιλόξενος, -ον, (φιλέω, ξένος), adj.

iubitor de oaspeți. ITim.3:2, Tit. 1:8.

⁵³⁸³ φιλοπρωτεύω, (φιλέω, πρώτος), *a dori să*

fii primul, a aspira la întâietate. 3In.9.*

⁵³⁸⁴ φίλος, -η, -ον, I. ADJECTIV: *iubitor, amabil, prietenos, devotat*. Fapt. 19:31. 2. SUBSTANTIV: *prieten*. Lc.7:6,11:5. In.3:29,15:15, Fapt. 16:39.

⁵³⁸⁵ φιλοσοφία, -ας, ή, (φιλόσοφος), *iubire de înțelepciune; înțelepciune; filozofie*. Col.2:8.*

⁵³⁸⁶ φιλόσοφος, -ου, ό, (φιλέω, σοφός),

filosof. Fapt. 17:18.*

⁵³⁸⁷ φιλόστοργος, -ον, (φίλος, στέργω, „a iubi”), adj. *iubitōr cu delicatețe, din toată inima, cu dăruire*. Rom. 12:10.*

⁵³⁸⁸ φιλότεχνος, -ον, (φιλέω, τέκνον), adj. *iubitōr de copii*. Tit.2:4.*

⁵³⁸⁹ φιλοτιμέομαι, (φιλέω, τιμή), *a considera ca important, a-și căuta cinstea în (ceva)*. Rom. 15:20, 2Cor.5:9. ITes.4:11.*

⁵³⁹⁰ φιλοφρόνων, (φιλύφρων), adv. *într-un mod prietenos*. Fapt.28:7.*

⁵³⁹¹ φιλόφρων, -ον, gen. -όνος, (φίλος, φρήν), adj. *prietenos, cu amabilitate, cu bună intenție*. IPt.3:8.*

⁵³⁹² φιμόω, (φιμός, „botniță”), viit. φίμωσα, aor. έφιμωσα, aor.pas. έφιμώθην, imp.perf. pas. πεφιμωσο, *a lega. a astupa gura cuiva; a reduce la tăcere; a tăcea, a-și ține gura* [la pas.]. **ICor.9:9; Mt.22:34, Mc. 1:25, Lc.4:35, IPt.2:15.**
φλαγγέλλω, = φραγγέλλω, (lat. flagellum, „bici”), *a biciui*. Mc.15:15.*

⁵³⁹³ φλέγω^{ωv} -αντος, τό, (φλέγω, άαρδεα), s.prop. **Flegon**. Rom.16:14.*

⁵³⁹⁴ φλογίζω, (φλόξ), part.aor.f. φλογίζουσα, *a aprinde, a da foc*. Iac.3:6.*

⁵³⁹⁵ φλόξ, φλογός, ή, (φλέγω), *flacăra, foc*. Le. 16:24, Fapt.7:33, 2Tes.1:8. **Evr.1:7.**

⁵³⁹⁶ φλυαρέω, (φλύαρος), *a spune absurdități, φορέω*
prostii; a acuza pe nedrept. **3In. 10.***

⁵³⁹⁷ φλύαρος, -ον, (φλύω, „a se revărσα”), adj. *vorbăreț, guraliv; prostesc* *Jără rost*. ITit.3:13.*

⁵³⁹⁸ φοβερός, -ά, όν, (φόβος), adj. *îngrozitor, care provoacă frică*. Evr. 10:27.31, 12:21.*

⁵³⁹⁹ φοβέω, (φόβος), viit.pas. φοβηθήσομαι, aor.pas. έφοβήθην, *a se teme (de), a se speria (de); a cinsti fex. pe Dumnezeuul*. Mt. 17:6, Mc.5:33, Le. 1:13, 12:4. 2Cor. 11:3, Le. 1:5(), IPt.2:17.

⁵⁴⁰⁰ φόβητρον, -ου, τό, sau φόβηθρον, (φοβέω), *priveștițe îngrozitoare; groază, spaimă*. Lc.21:1 1.*

⁵⁴⁰¹ φόβος, -ου, ό, (φέβομαι), *înspăimântau; spaimă, teamă*. **Rom. 13:3, 2Cor.5:11, IPt.3:14; Mt.28:8, 2Cor.7:11, IPt.1:17, Ap. 11:11.**

⁵⁴⁰² Φοίβη, -ης, ή, s.prop. F/v/, *Fibia* [„strălucitor”]. Rom. 16:1.*

⁵⁴⁰³ Φοινίκη, -ης ή, (φοίνιξ), s.prop. *Fenicia*. Fapt. 11:19, 15:3.
Φοινίκισσα, -ης, ή, *femeie din Fenicia*.
v. συροφοινίκισσα.

⁵⁴⁰⁴ φοίνιξ, -ικος, ό, *palmier*. In.12:13, Ap.7:9.*

⁵⁴⁰⁵ φοῖνιξ, -ικος, ό, s.prop. *Fenix* [oraș cretan, pe țărmul de sud]. Fapt.27:12.

⁵⁴⁰⁶ φονεύς, -έως ό, (φόνος), *criminal, cel care ucide*. Mt.22:7. Fapt.7:52, IPt.1:15, Ap.21:8.

⁵⁴⁰⁷ φονεύω, (φονεύς), viit. φονεύσω, aor. έφόνευσα, *a ucide*. Mt.5:21, Mc. 10:19,

Rom. 13:9, Iac.2:11.

⁵⁴⁰⁸ φόνος, -ου, ό, (φέρνω), *omor, crimă, văr-sare de sânge*. Mt.15:19, Mc.7:21, Fapt.9:1, Gal.5:21.

⁵⁴⁰⁹ φορέω, (φέρω), viit. φορέσω, aor. έφό-ρεσα, *a purta regulat (sau un timp considerabil)*, [despre haine, arme, nume ect.J. Mt. 11:8, Rom. 13. 1 Cor. 15:49.

Φόρον

⁵⁴¹⁰ Φόρον, -ου, τό, (lat. forum, „piață publică”), s.prop. *Forul (lui Apiu)* [sat la 43 de leghe de Roma, pe Via Appia]. Fapt.28:15.*

⁵⁴¹¹ φόρος, -ου, ό, (φέρω), *tribut, taxă*. Lc:20:22, 23:2. Rom. 13:6.*

⁵⁴¹² φορτίζω, (φορτίον, φόρτος), part. perf. pas. *πεφορτισμένος, a încărca, a împovăra*. Mt. 11:28, Le. 11:46.

⁵⁴¹³ φορτίον, -ου, τό, (φόρτος), *povară, încărcătură; povara legii* [fig.J. Fapt.27:10; Mt.23:4, Le. 11:46.

⁵⁴¹⁴ φόρτος, -ου, ό, (φέρω), *greutate, încărcătură*. Fapt.27:10.*

⁵⁴¹⁵ Φορτουνατος -ου, ό, (lat. Fortunatus), s.prop. *Fortunat*. 1 Cor. 16:17.*

⁵⁴¹⁶ φραγέλλιον, -ου,τό, (lat. **flagellum**), *bici*. In.2:15.*

⁵⁴¹⁷ φραγελλώω, (lat. flagel io), part. aor. φραγελλώσας, *a biciui*. Mt.27:26, Mc. 15:15.*

⁵⁴¹⁸ φραγμός, -οῦ, δ, (φράσσω), **gard**, *gard viu, zid*. Mt.21:33, Mc.12:1, Lc.14:23. Ef.2:14.*

⁵⁴¹⁹ φράζω, imp. aor. φράσον, *a explica, a interpreta* [ex. ceva misterios]. Mt. 13:36, 15:15.*

⁵⁴²⁰ **φράσσω**, *a împrejmuí, a închide; a reduce la tăcere* [fig.]. Evr.1 1:33, Rom.3:19, 2Cor. 11:10.*

⁵⁴²¹ φρέαρ, -ατός, τό, (φρηύαρ), *fântână; groapă, adâncitură*. Le. 14:5, In.4:11, Ap.9:1.

⁵⁴²² φρεναπατάω, (φρεναπάτης), *a înșela* [în NT. numai cu pr.rel. = *a se autoînșela*], Gal.6:3.*

⁵⁴²³ φρεναπάτης,-ου, ό, (φρήν, απάτη), *înșelător, cel care induce în eroare*. Tit. 1:10.*

⁵⁴²⁴ φρήν, φρενός, ή, [numai la pi.], *gândire, înțelegere*. 1 Cor. 14:20.*

⁵⁴²⁵ φρίσσω,(φρικη, „groază”), *a se îngrozi*. Iac.2:19.*

⁵⁴²⁶ φρονέω, (φρήν), viit. φρονήσω, *a (se) gândi*, φυλακή

a avea o anumită gândire; a (se) gândi la (ceva), a avea grijă de (ceva), a fi preocupat de.

Fapt.28:22, 1Cor.13:11. Fii 1:7. Rom.12-16 Fil.2:5.

⁵⁴²⁷ φρόνημα, -τος, τό, (φρονέω), *preocupare; aspirație, scop; fel de gândire*. Rom.8:6.7.27.*

⁵⁴²⁸ φρόνησις,-εως,ή, (φρονέω), *mod, tipar de gândire; înțelegere, perspicacitate, inteligență*. Lc.1:17,Ef.1:8.*

⁵⁴²⁹ φρόνιμος, -ον, (φρήν), adj. [la comp. φρονιμότερος], *deștept, înțelept: prudent*.

Mt.24:45, Le. 12:42, 1Cor.4:10, 2Cor.1 1:19.

⁵⁴³⁰ φρονίμως, (φρόνιμος), adv. *înțelept, cu înțelepciune; cu judecată*. Le. 16:8.*

⁵⁴³¹ φρονίζω, (φρονίς, „chibzuință”), a *chibzui, a gândi; a avea grijă de*. Tit.3:8.*

⁵⁴³² φρουρέω, (φρουρά, „pază”), viit. φρουρήσω, a *păzi; a avea în custodie, grijă*.

Gal.3:28. Fil.4:7, 1Pt.1:5.

⁵⁴³³ φρυάσσω, aor. ἐφρύαξα, a *fi arogant; a-și manifesta zgomotos nemulțumirea; a cărti; a bombăni*. Fapt.4:25.*

⁵⁴³⁴ φρύγανον, -ου,τό, *lemn uscat, creangă; arbust, tufă*. Fapt.28:3.*

5435 φρυγί^ .«ς, ή) (Φρύξ), s.prop. *Frigid*. Fapt.2:10, 16:6, 18:23.

φυγαδέω,(φυγάς, „refugiat”), aor. ἐφυγάδευσα, a *exila, a expulza din țară; a se refugia, a trăi în exil*. Fapt.7:29.*

⁵⁴³⁶ Φύγελος,-ου,όΑπίΌρ. *Figel*. 2Tim. 1:15.*

⁵⁴³⁷ φυγή, -ης, ή, (φεύγω), *refugiere, exil*.

Mt.24:20, Mc. 13:18.*

⁵⁴³⁸ φυλακή, -ης, ή, (φύλαξ), *pază; paznic; santinelă; închisoare; timp de o strajă* I Romanii au împărțit noaptea, de la șase seara până la șase dimineața în patru părți egale, care constituiau câte o perioadă de păză.]. Le.2:8, Fapt. 12:10; Mt.14:10, Mc.6:27. Fapt.5:19; Mt. 14:25, Le. 12:38.

214

215

φυλακίζω

⁵⁴³⁹ φυλακίζω, (φυλάσσω), a *aresta, a întemnița*. Fapt.22:19.*

⁵⁴⁴⁰ φυλακτήριον, -ου,τό, (φυλάσσω), *mijloc de protecție, amuleță: filacterie*. [Conform VT. evreii purtau pe **frunte** o cutiuță care era **fixată** pe fruntea lor cu o curea și conținea versete din Scriptură. | **Mt.23:5**.*

⁵⁴⁴¹ φύλαξ, -ακος, ό, *paznic: santinelă*.

Fapt.5:23, 12:6.19.*

⁵⁴⁴² φυλάσσω, viit. φυλάξω, aor. ἐφύλαξα, aor.med. ἐφυλαξάμην, a *ține sub păză, a păzi: a păstra* [**fig.J**]; a *se feri de, a se păzi de*. Le.2:8, In.17:12, Fapt.12:4, 2Pt.2:5; Mt.19:20, ITim.5:21;Lc.12:15.2Tim.5:15.

⁵⁴⁴³ φυλή, -ης,ή, (φύω, cf. φύλον „generație”), *trib: popor: națiune*. Le.2:36, Evr.7:13, Ap.7:4, Mt.24:30,Ap.1:7.

⁵⁴⁴⁴ φύλλον, -ου, τό, (cf. lat **folium**), *frunză, plantă (medicinală);fi unziș [la pi.]*. Mt.21:19, 24:32. Mc.1 1:13, Ap.22:2.

⁵⁴⁴⁵ φύραμα, -ατος,τό, (φυράω, φύρω, „aames-teca”), *aluat, cocă (frământata)*. Rom.9:21, 11:16, 1Cor.5:6, Gal.5:9.

⁵⁴⁴⁶ φυσικός,-ή, -όν, (φύσις), adj. *natural, în concordanță cu natura: ființe instinctuale* [ca s.]. Rom. 1:26.27, 2Pt.2:12.*

^{544/} φυσικως,(φυσικός), ad v. *în mod natural, instinctiv*. lud.H), 2Pt.2:12.*

5448 φυσιοω: aor.pas. ἐφυσιώθην, **part.perf.** pas. πεφυσιωμένος, a *se umfla de mândrie, a fi arogant, a-și da aere*. 1Cor.4:6. 8:1, 13:4,

Col.2:18.

⁵⁴⁴⁹ φύσις, -εως,ή, (φύω, „a zămisli”, „a naște”),

înzestrare, dotare naturală: caracteristică, calitate naturală, fire; ordine naturală: fințe naturale, creaturi. Rom.2:27, Gal.2:15. Ef.2:3, Iac.3:7. 2Pt. 1:4, ICor. 1:14, Iac.3:7.

⁵⁴⁵⁰ φυσιώσις, -εως, ή, (φυσιώω), *mândrie, a-rogașă, îngâmfare. 2Cor. 12:20.**

φωτισμός

⁵⁴⁵¹ φυτεία, -ας, ή, (φυτεύω), *plantare [orig.J; plantă. Mt. 15:13.**

⁵⁴⁵² φυτεύω, (φύω), aor. έφύτευσα, imp.aor. pas. φυτεύθητι, pert.perf.pas. πεφυτευμένος. în NT. a *planta. Mt. 15:13. Mc. 12:1, Le. 13:6. In.4:37.*

⁵⁴⁵³ φύω, (v. φύσις), part.aor.pas.sg.n. φύν, a *crește, a cultiva. Le.8:6.8. Evg. 12:15.**

⁵⁴⁵⁴ φωλεός, -ού, ό, *cavitate; groapă, vizuină, bârlog. Mt.8:2(), Lc.9:58.**

⁵⁴⁵⁵ φωνέω, (φωνή), viit. φωνήσω, aor. έφώνησα, inf.aor.pas. φ(ώνη)θήναι. a *produce sunete; a striga, a vorbi cu voce tare, a spune accentuat; a chema, a numi; a chema la sine. Mt.26:34, Lc.22:34; Mc. 1:26, Fapt. 16:28, In. 13:13; Mc.3:31. In. 1:48.*

⁵⁴⁵⁶ φωνή, -ής, ή, (φημί), *voce, sunet, zgomot [la gen. se arată sursa lor]; vorbii e, mesaj, apel; limbă, limbaj. Mt.24:31. Fapt.2:6. Ap.14:2; Mc.5:7, Le.17:15. Fapt. 12:14, I Cor. 14:10, 2Pt.2:16.*

⁵⁴⁵⁷ φως, φωτός, τό, (φάρος), *lumină: sursă de lumină. Mc. 14:54, Le. 11:34, In. 11:9, ITim.6:16, IPt.2:9.*

⁵⁴⁵⁸ φωστήρ, -ήρος, ό, (φως), *corp care dă lumină [ceresc], stea; splendoare, radiație. Fil.2:15, Ap.21:1L.**

⁵⁴⁵⁹ φωσφόρος, -ου, ό, (φως, φέρω), *purtător de lumină; luceafăr. 2Pt. 1:19. [Nu are nici o legătură cu Lucii ei'.] **

⁵⁴⁶⁰ φωτεινός, -όν, (φως), adj. *strălucitor, radiant. Mt.6:22, 17:5. Le. 11:34.36.**

⁵⁴⁶¹ φωτίζω, (φως), viit. φωτίσω și φωτιώ. aor. pas. έφαπίσθην, **part.perf.pas.** πεφωτισμένος, a *lumina, a ilumina, a da lumină; a străluci. Lc.11:36, Ial:9[fig], ICor.4:5, Ef.3:9. Ap.22:5.*

⁵⁴⁶² φωτισμός, -ού, ό, (φωτίζω), *luminare, ilumina, strălucire. [în NT. numai la fig.J 2Cor.4:4.6.**

X

χάριν

X

X, χ, *khi*, a douăzeci și doua literă a alfabetului grecesc; ca cifră χ = 600.

⁵⁴⁶³ χαίρω, (cf. χαρά), aor.pas. έχάρην, viit. pas. χαρήσομαι, a *se bucura, a fi vesel; ca formulă de salut: salve!, salut! In. 16:20, Rom. 12:15, ICor.7:30; Mt.26:49, 27:29. 28:9. Le. 1:28, Fapt. 15:23.*

⁵⁴⁶⁴ χάλια, -ης, ή, *grindină. Ap.8:7, 11:19, 16:21.**

⁵⁴⁶⁵ χαλάω, viit. χαλάσω, aor. έχάλασα. aor. pas. έχάλασθην, a *lăsa jos. Mc.2:4, Le.5:4, 2Cor. 11:33.*

⁵⁴⁶⁶ Χαλδαίος, -ου, ό, *om din Calde ea; Caldeea. Fapt.7:4.**

⁵⁴⁶⁷ χαλεπός, -ή, -όν, adj. *greu, dificil, periculos. Mt.8:28, 2Tim.3:1.**

⁵⁴⁶⁸ χαλιναγωγέω, (χαλινός, άγω), inf. aor. χαλιναγωγήσαι, a *conduce cu zăbală; a dis-*

ciplina [fig.]. Iac. 1:26, 3:2.*

⁵⁴⁶⁹ χαλινός, -οῦ, ὁ, *zăbală, frâu, căpăstru*.

Iac.3:3, Ap. 14:20.*

⁵⁴⁷⁰ χαλινώω, (χαλινός), *a ține în frâu*.

Iac.1:25.*

⁵⁴⁷¹ χαλκεύς, -έως, ὁ, (χαλκός), *căldărar*,

arămar: om care prelucrează metal.

2Tim.4:14.*

⁵⁴⁷² χαλκηδών, -όνος, ὁ, *piatră prețioasă din*

*Calcedon. Ap.21-19.**

⁵⁴⁷³ χαλκίον, -ου, τό, (dini. χαλκός), *vas de*

*aramă (cupru); vas de metal [gen.]. Mc.7:4.**

⁵⁴⁷⁴ χαλκολίβανον, -ου, τό, sau la m. χαλκο-

λίβανος, -ου, ὁ, (χαλκός, λίβανος), minereu

*de aur: bronz; alamă. Ap. 1:15, 2:18.**

⁵⁴⁷⁵ χαλκός, -οῦ, ὁ, *metal; monedă; chimval*.

Ap. 18:12; Mt.1():9, Mc.6:8, 1 Cor. 13:1.

χαλκούς, -ή, -οῦν, (χαλκός), *adj. de me-*

*tal, de bronz. Ap.9:20.**

⁵⁴⁷⁶ **χαμῖαι**, (χαμά, lat. humus), (*jos*) *pe*

*pământ. In.9:6, 18:6.**

⁵⁴⁷⁷ **Χαναάν**, ὁ, C[if]3D), *Canaan. Fapt.7:11.*

13:19.

⁵⁴⁷⁸ Χαναναίος, -α, -ον, *adj. cananean; un lo-*

cuiitor al Canaanulți [substantivizat]. Mt. 15:22.

⁵⁴⁷⁹ **χαρῶ**, -ας, ἡ, *bucurie; o persoană (sau*

un lucru) care provoacă bucurie. In. 16:20,

2Cor.2:3. Gal.5:20, Fil.2:29,4:1, ITes.2:19.

⁵⁴⁸⁰ χάραγμα -τος, τό, (cf. χαρακτήρ, χάρασ-

σω), un semn gravat sau imprimat: imagine

creată (în mod artistic); ștampilă; statuie.

Fapt.17:29. Ap.13:16. 14:9.

⁵⁴⁸¹ χαρακτήρ, -ήρος, ὁ, (χάρασσω, *ampren-*

tă, gravură; caracteristică; aparență exte-

*rioară. Evr. 1:3.**

⁵⁴⁸² χάραξ, -ακος, ὁ, sau ἡ, (χάρασσω, *χάραγ-*

μα), par, țeară, țârș; scândură; palisadă;

σαντ- Le. 19:43.*

⁵⁴⁸³ χαρίζομαι, (χάρις), viit.med. χαρίζομαι,

aor.med. ἐχαρισάμην, perf.med. κεχαρισμαι,

viit.pas. χαρισθήσομαι, aor.pas. ἐχαρίσθην,

a da ca o favoare, a dărui; a ierta, a se îndu-

ra. Lc.7:21. Rom.3:32, Fil.2:9. Gal.3:18:

2Cor.2:10, Ef.4:32. Col.3:13.

⁵⁴⁸⁴ χάριν, (χάρις, devenit prep. uzativă). *de*

dragul... din cauza... pentru. Ca prepoziție:

Gal.3:19. ITim.5:14. Tit.L1 1. Drept compl.

circ de scop: Ef.3:1.14. Iln.3:12.

216

217

χάρις

⁵⁴⁸⁵ χάρις, -ιτος, ἡ, (χαρά, χαίρω), *acuz. sg χάρ-*

ιτιν, mai rar χάριτα (la Fapt.24:27, lud.4),

bunăvoință, condescendență; atractivi tare;

favoare, grafie, har, purtare de grijă; mani-

festarea activă a harului, acțiune izvorâtă din

har; harul lui Dumnezeu; mulțumire. Lc.4:22.

Fapt.1 1:2, Rom.3:24, Gal.1:15, IPt.2:19;

Fapt.24:27, 2Cor.1:15. Gal2:9, Ef.3:2;

Le. 17:9, 2Tim.1:3.

⁵⁴⁸⁶ *χάρισμα*, -ατός, τό, (χαρίζομαι, *χάρις*),

clar. n favoare acordată. în sens general bu-

nuri pământești acordate de Dumnezeu oame-

nilor: Rom.1: I, 11:29, 1 Cor. 1:7, 2Cor.1:1 1.

Daruri speciale spirituale acordate de harul lui

Dumnezeu creștinilor: Rom.12:6, 1Cor.7:7, 1 Cor. 12:4, 1Tim.4:14, 1 Pt.4:10.

5487 χαριτρώω, (χάρις), aor. ἐχαρίτωσα, part. perf. pas. κεχαριτεωμένος, *a acorda o favoare, a avea în grații: a binecuvânta; a ferici.* Lc.1:28, Ef.1:6.*

5488 Χαρράν,ή,ΟΠΙ), s.prop. indecl. *Haran*. [Localitate în Mesopotamia, unde a locuit pentru un timp Avraam.] Fapt.7:11, 13:19.*

5489 χάρτης,-ου,ό, (v. lat. charta), *papirus, o foaie de papirus; scrisoare, carte.* **2In.12.***

5490 χάσμα, -τος, τό, (χάσκηχο, „a se căsca”), *prăpastie.* Le. 16:26.*

5491 χεῖλος, -σος, xo,*buze* [pi.]; *marginе, mal.* Mt.15:8, Mc.7:6. Evr.13:15, 1 Pt.3:10; Evr. 11:12.

5492 χεῖμαζω; (χεῖμα = χεῖμων), *a expune la furtună, a fi aruncat încoace si încolo de furtună* [Ia pas.]. Fapt.27:18.*

5493 χεῖμαρρος, sau χεῖμαρρους,-ου, ό, (χεῖμα, ρέω), *pârâu (de munte care curge rapid), râu.in.U:|**

5494 χαμών, -αίνος, ό, (χεῖμα, χιών), *vreme rea (de iarnă), aversă cu furtuna; iarnă.* Mt. 16:3, Fapt.27:20. In. 10:22, 2Tim.4:21.

χιῖλοι

5495 χεῖρ, χεῖρός, ή, *mână; braț; pumn; putere, autoritate* [fig.]. Mt. 12:10, Mc.3:1, **Lc.24.-39**, Gal.6:11, Col.4:18; Fapt.7:50, Evr.11O. 1Pt.5:6.

5496 χειραγωγέω, (χειραγωγός), *a lua sau a conduce de mână.* **Fapt.9:8, 22:11.***

5497 χειραγωγός,-ου,ό, (χεῖρ, άγω), *unul care conduce pe cineva [inându-I de mână; conducător.* Fapt. 13:11.*

5498 χειρόγραφον, -ου, τό, (χεῖρ, γράφω), *document (scris cu mâna): scris de mână; certificat de îndatorire.* Col.2:14.*

5499 χειροίητος, -ον, (χεῖρω, ποιέω), *adj.făcut cu mâna.* Mc. 14:58, Fapt.7:48, Ef.2:11, Evr.9:11.

5500 χειροτονέω, (χεῖρω, τεῖνω}), part. aor. χειροτονήσας, part.aor.pas. χειροτονηθεῖς, *a ridica mâna; a vota; a dispune, a ordona prin vot.* **Fapt. 14:23,2Cor.8:19.***

5501 χείρων, χείρον, (χέρης, la comp.), *mai neînsemnat, mai slab. mai puțin bun, mai rău...* Mt.9:16, Mc.2:21, In.5:14, Evr. 10:29, 1Tim.5:8.

5502 Χερούβ,τό, și ό, (3Γ1 p), indecl. *heruvim* [Ființe cerești reprezentate pe Capacul îndurării cu două aripi]. Evr.9:5. [Ia pi. J *

5503 χήρ_{a>} -ας) ή; (ong. χήρος), *văduvă.* Mt.23:14, Mc.12:40. Lc.2:37, 1Tim.5:4.

5504 χθες, adv. *ieri, nu demult.* In.4:52, Fapt.7:28, Evr. 13:8.* -

5506 χιλιαρχος,-ου, ό, (χιῖλοι, άρχω), *comandantul a o mie de soldați, [lat. tribunus militum: comandantul unei cohorte]* In. 18:12, Fapt.21:31-33, 25:23. Ap.6:15.

⁵⁵⁰⁵ χιλιάς, -άδος, ή, (χιλίοι), *o unitate de o mie* [ex. soldați]; *o mie; un număr mare.*

Lc.14:31, Fapt.4:4, 1 Cor. 10:8, Ap.7:4-8.

⁵⁵⁰⁷ χίλιοι, -αι, -α, num. [numai la pi.], *o mie.*
2Pt.3:8, Ap.11:3, 12:6, 14:20, 20:2-7.

Χίος

⁵⁵⁰⁸ Χίος, -ου, ή, s.prop. *Chios* [Insulă în Marea Egee, aproape de țărmul Asiei Mici.]
Fapt.20-15.

⁵⁵⁰⁹ χιτών, -ώνος, ή, *tunică, cămașă* [se purta pe sub o altă haină]. **Mt. 10:10.** Mc.6:9, In. 19:23. Iud.24.

⁵⁵¹⁰ χιτών< -ώνος, ή, (v. χειμών), *zăpadă.*
Mt.28:3, Mc.9:3, Ap.1:14.*

⁵⁵¹¹ χλαμύς, -ύδος, ή, (χλαίνα, „învelitoare caldă”), *robă folosită de călători sau soldați.*
Mt.27:28.31.*

⁵⁵¹² χλευάζω, (χλεύη, αγλομάιχ), *a glumi, a batjocori.* Fapt.2:13, 17:23.*

⁵⁵¹³ χλιαρός -ά, -όν, (χλίω), adj. *căldicel.*
[despre apa de băut care a devenit fără gust.]
Ap.3:16.*

⁵⁵¹⁴ Χλόη, -ης, ή, s.prop. *Cloe.* ICor.1:!!.*

⁵⁵¹⁵ χλωρός, -ά, -όν, (χκοερός). adj. *verde deschis (gălbui).* Mc.6:39, Ap.8:7, 9:4.

⁵⁵¹⁶ χζς', 666. Apoc. 13:18.*

³⁵¹⁷ χοϊκός, -ή, -όν, (χους), adj. *pământesc, de origine pământească.* 1 Cor. 15:47.48.49.*

⁵⁵¹⁸ χοϊνίξ, -ικος, ή, *unitate de măsură pentru cereale = 1,094 litru; porția de alimente pentru un om sau sclav.* Ap.6:6.*

⁵⁵¹⁹ χοίρος, -ου, ό, *porc, purcel.* Mt.7:6, 8:30-32, Lc.8:32, 15:15.

⁵⁵²⁰ χολαω, (χολή), *a fi supărat, mâniat (pe cineva).* In.7:23.*

⁵⁵²¹ χολή, -ης, ή, *fiară: supărare, mânie.*
Mt.27:34, Fapt.8:23.*

⁵⁵²² χός, forma necontrasă de la χους.

⁵⁵²³ Χοραζίν, ή, s.prop. indecl. *Horazin.*
Mt.11:2i; Lc.10:13.*

³⁵²⁴ χορηγέω, (χορηγός, orig. „conducătorul corului”), *a purta de grijă: a susține (ceva sau cineva); a da, a asigura.* 2Cor.9:10, 1 Pt.4:11.*

⁵⁵²⁵ χορός, -ού, ό, *dans, horă; loc de dans; trupă de dans; cor dramatic.* Le. 15:25.*

χρηματισμός

¹²⁶ χορτάζω, (χόρτος), **inf.aor.** χορτάσαι, *viit.pas. χορτασθήσομαι, aor.pas. έχορτάσθην, hrăni, a da de mâncare pe săturate, a satisface!.* Mt.15:33, **Mc.6:42,** Fii.4:12. Ap. 19:21.
χόρτασμα, -ατος, τό, (χορτάζω). **nutreț** *hrană.* Fapt.7:11.*

¹⁵²⁸ χόρτος, -ου, ό, *loc îngrădit, curte; nutreț, fân, iarbă.* Mt.4:19, In.6:10, Iac.1:10, 1Pt.1:24, Ap.9:4.

⁵⁵²⁹ Χουζας, -α, ό, (**KH3**), s.prop. *Cuza.*
Lc.8:3.*

χους, χός, δ, (χέω), acuz. *χουν, pământ, sol; praf* Mc.6:1 1, Ap.18:19.*

⁵⁵³⁰ χραομα^ aor.med.dep. έχρησάμην, per1',

κέχηρημαι, *a folosi (ceva), a lua în folosință; a acționa, a proceda*. Fapt.27:17.1 Cor.7:31, ITim.1:8, 2Cor. 1:17; 13:17.

5531 χράω_v, κίχηρημι.

5532 χρεύχ, -ας, ή, (cf. χράομαι), *nevoia de ceva, lipsă; o sarcină de îndeplinit*. Le. 10:42, In. 13:29. Evr.7: II; Mc.2:25, Ef.4:28. IIn.3:17; Fapt.6:3.

⁵⁵³³ χρεοφειλέτης, -ου, δ, (χρέος, „datorie”), *datornic*. Le.7:41, 16:5.*

χρεοφειλέτης, variantă ortografică pentru χρεοφειλέτης.

⁵⁵³⁴ **Χρή. a fi necesar, 'a trebui. Iac.3:10.***

⁵⁵³⁵ χPίϛ^ω (χρή)' ^a **oVea nevoie de ceva.**

Mt.6:32, Le. 11:8. Rom. 16:2, 2Cor.3:1.

5536 χρήμα, -τος, τό, (χράομαι), *avere, bunuri, hani. valori materiale*. Mt. 10:23, Le. 18:24. Fapt.8:18, 24:26,4:37 [sumă de bani].

⁵⁵³⁷ χρηματίζω, (χρήμα), viit. χρηματίσω, aor. έχρημάτισα, aor.pas. έχρηματίσων, perf.pas. κεχηρημάτισμαι, **a prevesti, a da o revelație; a se numi**. Mt.2:12, Le.2:26, Fapt. 10:22, Evr. 12:25; Fapt. 11:26, Rom.7:3.

⁵⁵³⁸ χρηματισμός, -οῦ, ό, (χρηματίζω), *afirmație divină, (profeție)*. Rom.1 1:4.^w

219

χρήσιμος

5539 χPήσιμος) .η, _οVi (χρηστός, χρήσις), **adj. folositor, profitabil**. 2Tim.2:14.*

⁵⁵⁴⁰ χρησις, -εως,ή,(χράομαι),/ό/<7.v//τ. *consumare; trăire cu (cineva)* [aici se referă la femeii]. Rom. 1:26.27.*

⁵⁵⁴¹ χρηστεύομαι, (χρηστός), viit.pus. χρηστευθήσομαι, **a fi amabil, iubitor, iertător (fala de cineva)**. 1 Cor. 13:4.

⁵⁵⁴² χρηστολογία, -ας, ή, (χρηστός, λόγος). *vorbire elocventă; vorhire dulce, înșelătoare*. Rom. 16:18.*

5543 χPηστος) .^ οV) (χράομαι), **adj.folositor, potrivit; hun (din punct de vedere moral), cu bunătate**. Mt.1 1:30,Lc.5:39, ICor.15:33. Ef.4:32. IPt.2:3.

⁵⁵⁴⁴ χρηστότης, -τητος, ή, (χρηστός), **bunătate; bunavoință, generozitate**. Rom.3:12, 2Cor.6:6. Gal.5:22. Col.3:12.

⁵⁵⁴⁵ χρίσμα, -τος, τό, (χρίω), *ungere fca semn al instalării într-o slujbă specială, cf. Χριστός*. IIn.2:20.27.*

⁵⁵⁴⁶ Χριστιανός -οῦ, ό, (Χριστός), *creștin*.

[La început. în sens peiorativ despre unul care aparține „partidei lui Cristos”. cf. Ἡροδιδανύς] **Fapt. 11:26**, 26:28, IPt.4:16.*

⁵⁵⁴⁷ Χριστός, -οῦ, ό, (χρίω, traci, din ebr.

ΓPίϛ, „unsul”), s.prop. *Unsul, Cristos, Mesia*. Mt.2:4. Lc.3:15, Fapt.5:42, Rom.9:4, Fii. 1:15, Evr.3:14.

⁵⁵⁴⁸ χρίω, aor. έχρισα, *ungere*. [In NT. numai lafig.J Ungerea lui Cristos: Fapt.4:27. 10:38, Evr. 1:9, ungera apostolilor: 2Cor. 1:21.

5549 χPονίζω, (χρόνος), viit. χPονιώ, *a întâr-*

zia, a nu veni încă, a-și amâna venirea; a zăbovi. Mt.24:48, Evr. 10:37. Le. 1:21.

5550 **χρόνος**, -ου, ό, *timp, interval de timp; perioadă de timp; termen*. Mt.25:19, Evr.4:7. Fapt.7:17, IPT.1: 17, In.7:6, Ap.10:6.

5551 **χρονοτριβεω**, (χρόνος, τρίβω), *a petrece χωρίζω timp; a-și pierde timp*. Fapt.20:16.*

5552 **χρυσός** **forma necontrasă** de I a χρυσούς.

5553 **χρυσών**, -ου, τό, (χρυσός), *aur; obiect de aur, bijuterie*. 1Cor.3:12.Evr.9:4. IPT.1:7. 1Tim.2:9. IPT.3:3, Ap. 17:4.

⁵⁵⁵⁴ **χρυσοδοακτύλιος**, -ον, (χρυσός, δάκτυλος), *adj. (un om) cu inel de aur [ca semn al bunăstării*. Iac.2:2.*

5555 **χρυσάλιθος**, -ου, ό, (χρυσός, λίθος), *crisolit, (piatră prețioasă aurie)*. Denumire antică pentru topazul galben. Ap.21:20.*

5556 **χρυσόπρασος**, -ου, ό, (χρυσός, πράσον „ceapă”), *crisopraz, piatră prețioasă de culoare verde deschis*. Ap.21:20.*

5557 **χρυσός**, -οῦ, ό, (cf. χρυσίον), *aur; obiect de aur, bijuterie*. Mt.2:11,1 Cor.3:12. Ap. 18:12.

⁵⁵⁵⁸ **χρυσούς**, η, -οῦν, (χρυσός), *adj. de aur, din aur*. 2Tim.2:20, Evr.9:4. Ap. 1:20.

⁵⁵⁵⁹ **χρυσόω**, (χρυσός), *a polei sau a ornamenta cu aur*. Ap. 17:4, 18:16.*

⁵⁵⁵⁹ **χρωσ,χρωτός**, ό, (cf. χρίω), *piele, suprafața corpului*. Fapt. 19:12.*

⁵⁵⁶⁰ **χωλός**, -ή, -όν, *șchiop, olog*. **Mt.1** 1:5, Lc.7:22, In.5:3.Evr.12:13.

⁵⁵⁶¹ **χώρα**, -ας,ή,(οΙ\ χήρα), *țară; regiune, loc; șes, câmpie; uscat [în contrast cu marea]; pământ arabil, ogor*. Mc.6:55, Lc.2:8, Fapt. 12:20; In.1 1:55, Fapt.27:27; Lc.21:21.

Χωραζίν, variantă ortografică pentru Χοραζίν.

⁵⁵⁶² **χωρέω**, (χώρα), *aor. έχώρησα, a face loc, a se retrage, a pleca; a avansa; a accepta, a primi*. Mt.15:17, 20:28. 2Pt.3:9; In.8:37; Mt.19:11,2Cor.7:2.

5563 **χωρίζω**, (χωρίς), *viit. χωρίσω, aor. έχώρησα, aor.pas. έχωρίσθην, pert. perf.pas. κεχωρισμένος. a despărți, a separa; a se îndepărta, a pleca*. Mt.19:6, Mc. 10:9. Rom.8:35; Fapt. 1:4, Evr.7:26.

220

χωρίον

⁵⁵⁶⁴ **χωρίον**, -ου, τό, (χώρα), *o bucată de pământ, ogor*. Mt.26:36, Mc. 14:32. Fapt.4:34.

⁵⁵⁶⁵ **χωρίς**, (χώρα), 1. **ADV. separat, la o parte, de unul singur**. **In.20:7**, Rom.3:28, Evr. 11:6. 2. **PREPOZIȚIE** cu GENITIV: *pe lângă; în afară de*: Mt. 14:21,2Cor. 11:28.

ψευστης

χωρισμός, -οῦ, ό, (χωρίζω), *despărțire, diferență*. **Fapt.4:32**.*

⁵⁵⁶⁶ **χώρος**, -ου, δ, (lat. caurus), (**vânt**) *care suflă din direcția nord-vest*. Fapt.27:12.*

Ψ

Ψ, ψ, *psi*, a douăzeci și treia literă a

alfabetului grecesc: ca cifră ψ= 700.

⁵⁵⁶⁷ ψάλλω, viit. ψάλώ, *a cânta, a cânta gloria (cuiva), a slăvi prin cântec.* Rom. 15:9, Ef.5:19, Iac.5:13.

⁵⁵⁶⁸ ψαλμός, -ού, ό, (ψάλλω), *cântare de laudă, psalm.* Lc.24:44, Fapt.13:33. Ef.5:19, Col.3:16.

⁵⁵⁶⁹ ψευδάδελφος, -ου, ό, (ψευδής, αδελφός). *frate fals.* Om care pretinde că este creștin, dar, în realitate, dorește să înșele biserica. 2Cor. 11:26, Gal.2:4.*

⁵⁵⁷⁰ ψευδαπόστολος, -ου, ό, (ψευδής, απόστολος), *apostol fals.* Cel care pretinde că este apostol, dar n-are încredințare, desemnare divină pentru această slujbă. 2Cor. 11:13.*

⁵⁵⁷¹ ψευδής, -ες, (ψεύδω). adj. *mincinos; fals.* [Se folosește numai în legătură cu persoane.] Fapt.6:13. Ap.2:2, 21:8.*

⁵⁵⁷² ψευδοδιδάσκαλος, -ου, ό, (ψευδός, διδάσκαλος), *învățător mincinos, fals.* 2Pt.2:1.*

⁵⁵⁷³ ψευδολόγος, -ου, ό, (ψεύδος, λέγω), *mim vios, (om) care spune minciuni.* 1 Tim.4:2.*

⁵³⁷⁴ ψεύδομαι, *a minți.* Evr.6:18, Aroc.3:9.*

⁵⁵⁷⁶ ψευδομαρτυρέω, (ψευδόμαρτυς), viit. ψευδομαρτυρήσω, aor. έψευδομαρτύρησα, *a mărturisi, a aduce mărturie în mod fals.*

Mt.19:18, Mc.10:19. Lc.18:2(i. Rom.13:9.

⁵⁵⁷⁵ ψευδόμαρτυς, -υρος, ό, (ψεύδος, μάρτυς), *martor mincinos.* Mt.26:60, ICor. 15:15.*

⁵³⁷⁷ ψευδομαρτυρία, -ας, ή, *mărturie falsă, mincinoasă.* Mt. 15:19, 26:59.

⁵³⁷⁸ ψευδοπροφήτης, -ου, δ, (ψεύδος, προφήτης), *profet fals. mincinos.* Mt.24:11. Lc.6:26. Fapt. 13:6. 2Pt.2:1.

⁵⁵⁷⁹ ψευδός, -ους, τό, (cf. ψεύδω), *minciună; falsitate.* In.8:44. Rom. 1:25, Ef.4:25, 2Tes.2:9. Ap. 14:5.

⁵⁵⁸⁰ ψευδόχριστος, -ου, δ, (ψεύδος, χριστός). *cristos mincinos, fals* [numai la pi.].

Mt.24:24, Mc. 13:32.*

ψεύδω, (v. ψεύδος), aor.med. έψευσάμην, *a minți, a nu spune adevărul: a înșela.* Mt.5:11. Rom.9:1, 2Cor. 11:31, Gal. 1:2(), ITim.2:7.

³⁵⁸¹ ψευδώνυμος, -ον, (ψεύδος, όνομα), (cineva, ceva) *cu nume fals. cu pseudonim.* ITim.6:20.*

³⁵⁸² ψεύσμιχ, -ατός, τό, (ψεύδω), *minciună, afirmație neadevărată.* Rom.3:7.*

⁵⁵⁸³ ψευστης, -ου

,δ, (ψεύδω), (om) *mincinos.*

In.8:55, Tit.1:12, lin. 1:10, 5:10.

221

ψηλαράω

⁵⁵⁸⁴ ψηλοφάω, aor. έψηλάφησα, *a pipai; a simți prin pipăit; a verifica, a încerca* [fig.]. Le.24:39, Evr. 12:18, In.1:1.

⁵⁵⁸⁵ ψηφίζω, (ψηφός), imp.aor.sg.pers.III. ψηφισάτω, *a număra; a calcula; a socoti.*

Le. 14:28, Ap. 13:18.*

⁵⁵⁸⁶ ψήφος, -ου, ή, (cf. ψηφίζω), *piatră de calculat* | S-au folosit bucăți mici de pietre pentru calcul; *socoteală, calcul; votare* [Se făcea cu o piatră albă și una neagră.]. Ap.2:17:

Fapt.26:10.

⁵⁵⁸⁷ ψιθυρισμός, -ου, ό, (ψιθυρίζω, „a **șușui**”), **șușuit, calomniere, bârfea/ă**. 2Cor. 12:20.*

⁵⁵⁸⁸ ψιθυριστής, -ού, δ, (ψιθυρίζω), *bârfi tor, om care umblă cu vorbe; denunțător*.

Rom. 1:29.*

ψίζ, ψυχός,ή, (v. ψυχίον), *o bucată, o firimitură de pâine*. Mc.7:28, Le. 16:21.

⁵⁵⁸⁹ ψιχίς, -ου, ό, (ψίζ), *firimitură de pâine, bucățică de pâine* [la pi. |. Mt. 15:27, Mc.7:28, Le. 16:21.*

⁵⁵⁹⁰ ψυχή, -ης, ή, (onomatopeic, din forma de bază ψυ- „a respira”). In lit. clasică: *respirație, suflare, forță de viață; viață; viețuitoare; inimă; simțire, dispoziție*. în NT.: **suflet [purtătorul φδή**

vieții]; viața pământească; simțămintele și dorințele omului. Le. 12:20, Fapt.2:28, 20:10;

Mt.2:20, Mc. 10:45, In. 10:11. Rom. 11:3;

Mt.26:38, Mc. 14:34, In. 12:27. [v. si Bauer]

⁵⁵⁹¹ ψυχικός, -ή\ -όν, (ψυχή) adj. *sufletesc, aparținător sufletului sau vieții; omenesc*. în NT. antonimul pentru πνευματικός, deci se referă la ceva ce este (*doar*) *omenesc, trupesc, senzual* [„sufletesc” ar putea provoca confuzii chiar din pricina antinomiei mai înainte amintitei. iCor.2:14, 15:44. Iac.3:15. Iud. 19.

⁵⁵⁹² ψύχος, -ους, τό, (cf. ψυχή), **frig**.

In. 18:18, Fapt.28:2, 2Cor. 11:27.*

⁵⁵⁹³ ψυχρός, -ή, -όν, (ψύχος), adj. **rece; lipsit de căldură sufletească, fără nici un sentiment, pasiune**. Mt.K):42, Ap.3:15.16 [fig.J.*

⁵⁵⁹⁴ ψύχω, (cf. ψυχή, ψύχος), viit.pas. ψυγή-σεται, **a răci; a se răci** [la pas.]. Mt.24:12.

⁵⁵⁹⁵ ψωμίζω, (ψωμός), viit. ψωμίσω, **a ospăta, a da cuiva să mănânce**. Rom. 12:20, 1 Cor. 13:3 [„afolosi la hrănirea altora”].*

⁵⁵⁹⁶ ψωμίον, -ου, τό, (ψωμός, ψάω „a **fărămița**”), **mâncare, îmbucătură firimitură**. In. 13:26.27.30.*

⁵⁵⁹⁷ ψώχω, (v. ψωμίον), **a fărămița**. Lc.6:11.*

Ω

⁵⁵⁹⁸ Ω, ω, (o mega. „o mare”), *omega*, ultima literă, a douăzeci și patra, a alfabetului grecesc; ca cifră ω= 800. Se folosește și ca s.

εγώ είμι το α και τό ω, (Ap. 1:8) cu înțelesul ó *πρώτος και ό έσχατος* („începutul și sfârșitul”).

⁵⁵⁹⁹ ω, intej. *o!, oh!*; *ah!* Exprimă iritare și mirare. Mt.15:28, Le.24:25, Rom.2:1*,

Gal.3:1; Rom. 11:33.

⁵⁶⁰¹ Ωβήδ, v. la Ιωβήδ.

⁵⁶⁰² ὠδε, (formă adverbială a pr.dem. ὀδε), **așa, în felul acesta**. în NT. numai cu sens de **compl.circ** de loc, *aici*. Mt.8:29, Mc. 11:3.

In.6:25.Fapt.9:14. ὠδω..., ὠδε sau "δε..., *εκεί, aici..., acolo*. Mt.24:23, **Mc. 13:21, Iac.2:3**.

⁵⁶⁰³ **φδῆ**, -ης, ἡ, (contrasă din forma ἄοιδῆ),
odă, cântare de slăvire, cântare imnică la
serviciile de închinare, cântarea comună de
ὠδίν

slăvire a lui Dumnezeu. Ef.5:19, Col.3:16,

Ap.5:9, 14:3, 15:3.*

⁵⁶⁰⁴ ὠδίν, -ίνος, ἡ, de asemenea sub forma:

ὠδίζ, -ίνος, *durerile nașterii; durere mare.*

Mt.24:8, Mc. 13:8, Fapt.2:24.

⁵⁶⁰⁵ **ὠδίνω**, (ὠδίν), *α avea dureri de facere, a*
naște în dureri mari. Gal.4:19.27, Ap.12:2.*

⁵⁶⁰⁶ ὠμος, -ου, ὅ, (cf. lat. umerus), **umăr**.

Mt.23:4. Le. 15:5.*

⁵⁶⁰⁷ _v 1510

⁵⁶⁰⁸ ὠνέΟμαι, (ὠνή), dep. aor.med. ὠνησά-
μην, *α cumpăra.* Fapt.7:16.*

⁵⁶⁰⁹ φόν, -οῦ,τό, (cf. lat. ovum), **ou**. Le. 11:12.

⁵⁶¹⁰ ὠρα, -ας, ἡ, *o perioadă, o parte din zi;*

oră; timp [în gener.]. **Mt. 14:15, Mc. 11:11,**

Lc.12:46, Mt.20:12, Gal.2:5, Mt.8:13,

Rom. 13:11.

⁵⁶¹¹ ωραίος, -α, -ον, (ώρα), adj. *la timpul lui;*

potrivit: actual. în NT. *prețios, scump;*

frumos; potrivit. Mt.23:27. Fapt.3:2.10.

Rom. 10:15.*

⁵⁶¹² ὠρούομαι, *α urla, a zbiera.* IPt.5:8.*

⁵⁶¹³ ὠς, (ὅ-). adv. **ca, ca și. cum, precum.** Ca

part. adverbială de timp; **când, după ce, de**

când. Pe lângă numeral: *cam, în jur de.*

ICor.3:15. **Ef.6:20**, Tit.1:5, Le. 1:23, In.2:9,

Gal.6:10; Mc.5:13, **Lc.8:42**, Ap.8:1.

ωσάν, sau ὠς **av**, conj. compusă, **ca și**

cum, așa-zis. 2Cor. 10.*

⁵⁶¹⁴ ωσαννά, (aram. **K3 5JBin, ebr. K3 •TṬ' Bfin**),

formulă exclamativă, *osana!* [„ajută-ne!”,

ωφέλιμος

„mântuiește-ne!"]. Mt.21:9, Mc.11:9.10.

⁵⁶¹⁵ ὠσαύτως, (ὅς, αὐτός), adv. *la fel, în mod*

similar, ca și. Mt.20:5, Le. 13:3, 1 Cor. 11:25,

Tit.2:3.

⁵⁶¹⁶ ὠσεί, (ὡς εἰ), partic. de comparare, **cam,**

în jur de. Mt.3:16, Rom.6:13, Evr. 1:12.

⁵⁶¹⁷ 'finisau 'Ωσηε, ὅ, (ytfin. „să ne ajute

Domnul”), s.prop. *Osea.* Rom.9:25.

⁵⁶¹⁸ ἰόσπερ, (ὡς περ), adv. **ca, ca și, la fel; ca**

și..., (*tot*) *așa (și).* Mt.12:40. Le.17:24,

Rom.5:19, Iac.2:26, Ap.1():3.

⁵⁶¹⁹ ὡσπερεί, (v. ὡσπερ), *chiar așa, ca și.*

ICor.4:13, 15:8.*

⁵⁶²⁰ ὡστε, (ὡς, τέ), conj. *deci, de aceea, așa*

că. Mt.12:12, Mc.2:28, Rom.7:4.2Cor.4:12.

IPt.4:19.

ώτάριον, -ου,τό, (dim. de la ους), *ureche*

[partea exterioră]. Mc.14:47, In.18:10.

⁵⁶²¹ ὠτίον, -ου,τό, (ους, cf. ὠτάριον), *ureche.*

Mt.26:51, Lc.22:51, In.18:1().*

⁵⁶²² ωφέλεια, -ας, ἡ, (οφέλεω), **câștig, αναπ-**

taj. Rom.3:1, Iud.16.*

⁵⁶²³ ὠφελέω, (ὄφελος), viit. ὠγελήσω, aor. ω-

φέλησα, **aor.pas.** ὠφελήθην. *α ajuta (pe cine-*

va), α fi folositor (cuiva sau la ceva).

Mt.16:26, Lc.9:25, In. 12:19, Rom.2:25,

1 Cor. 14:6.

⁵⁶²⁴ ὀφέλιμος, -ov, (ὀφέλεω), adj. *folositor*,

benefic, avantajos. ITim.4:8, 2Tim.3:16,

Tit.3:8.*

222

223

Tiparul executat la EASY PRINT, Arad

"Această lucrare este o unealtă esențială și mult așteptată pentru toți cei ce vor să aprofundeze Cuvântul lui Dumnezeu... Sunt recunoscător lui Dumnezeu, care i-a însoțit pe acești studenți dedicați în elaborarea dicționarului Grec-Român, ce poate fi considerat ca un început bun în acest domeniu.

Recomand cu toată încrederea lucrarea de față studenților de la institutele de teologie, profesorilor, pastorilor și tuturor celor care înțeleg importanța studierii Noului Testament în limba originală."

Prof. dr. BOI Richardson

"Lucrarea de față vine în întâmpinarea celor care doresc să studieze Noul Testament în limba originală. Pentru aceasta, nevoia unui dicționar corespunzător este esențială. Autorii s-au străduit să ofere un dicționar complet și ușor de folosit. În acest scop, dicționarul prezintă, pe lângă sensul principal al cuvântului, sensuri secundare și sinonime, oferind celui care studiază o imagine mai amplă a folosirii cuvântului respectiv. Demersul autorilor este apreciabil, venind ca o contribuție remarcabilă pentru acest domeniu de studiu. Dicționarul este folositor nu numai specialiștilor sau studenților în teologie, ci și persoanelor care doresc o abordare serioasă a studiului Noului Testament."

Lector univ. dr. Otniel Ioan Bunaciu

Daniel Bărnuz (n. 1964)

Licențiat la Institutul Teologic Baptist - București în 1993. În prezent este pastor al Bisericii Baptiste nr. 1 din Reșița, pastor coordonator al Liceului Baptist și urmează programul de "Mașter of Arts" (M.A.) la Universitatea Oxford - Marea Britanic

Emeric Hubert (n. 1967)

Licențiat la Institutul Teologic Baptist - București în 1993. A obținut titlul de "Mașter of Arts" (M.A.) și de "Mașter of Divinity" (M.Div.) la Central Baptist Theological Seminary - Minneapolis, SUA. În prezent este pastorul Bisericii Baptiste din Pecica, jud. Arad și profesor la Institutul Biblic Maghiar de Misiune - Oradea.

Jozsef Kovács (n. 1960)

Licențiat la Institutul Teologic Baptist - București în 1993. A obținut titlul de "Mașter of Arts" (M.A.) în teologie la Universitatea Oxford - Marea Britanie. În prezent este doctorand la Open University - Marea Britanie. Este pastorul Bisericii Baptiste Maghiare din Turda și profesor asistent la Institutul Teologic Baptist București și Facultatea de Teologie Baptistă Maghiară - Cluj Napoca.

Editura TEOLOGOS

Cluj Napoca

ISBN 973-98644-1-4